ມຊ຺ຌິມນິກາຍສ຺ສ

ມຊ຺ຌິມປຓ຺ຓາສປາລິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ຄຫປຕິວຄ຺ໂຄ

໑. ກນ຺ທຣກສຸຕ຺ຕໍ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຈມ຺ປາຍໍ ວິຫຣຕິ ຄຄ຺ຄຣາຍ ໂປກ຺ຂຣຓິຍາ ຕີເຣ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘຶ. ອຖ ໂຂ ເປສ຺ໂສ[໑] ຈ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ກນ຺ທຣໂກ ຈ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມຶສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ກນ຺ທຣໂກ ປນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘຶ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ[໔] ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ກນ຺ທຣໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຍາວຎ຺ຈິທໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຏິປາທິໂຕ. ເຍປິ ເຕ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ເອຕປຣມໍເຍວ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຏິປາເທສຸໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຏິປາທິໂຕ. ເຍປິ ເຕ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ເອຕປຣມໍເຍວ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຏິປາເທສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຏິປາທິໂຕຕິ.

---

໑. ເປໂຍ (ກ) ໔. ສາຣາຓີຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ເອວເມຕໍ, ກນ຺ທຣກ, ເອວເມຕໍ, ກນ຺ທຣກ. ເຍປິ ເຕ, ກນ຺ທຣກ, ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ເອຕປຣມໍເຍວ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຏິປາເທສຸໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ມຍາ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຏິປາທິໂຕ. ເຍປິ ເຕ, ກນ຺ທຣກ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ເອຕປຣມໍເຍວ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຏິປາເທສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ມຍາ ສມ຺ມາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຏິປາທິໂຕ.

ສນ຺ຕິ ຫິ, ກນ຺ທຣກ, ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆ ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຓາສວາ ວຸສິຕວນ຺ໂຕ ກຕກຣຓີຍາ ໂອຫິຕຠາຣາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖາ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນາ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ຕາ. ສນ຺ຕິ ຫິ, ກນ຺ທຣກ, ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆ ເສກ຺ຂາ ສນ຺ຕຕສີລາ ສນ຺ຕຕວຸຕ຺ຕິໂນ ນິປກາ ນິປກວຸຕ຺ຕິໂນ; ເຕ ຈຕູສຸ[໑] ສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ[໒] ວິຫຣນ຺ຕິ. ກຕເມສຸ ຈຕູສຸ? ອິທ, ກນ຺ທຣກ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ.

໓. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ ຍາວ ສຸປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ຈິເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ໂສກປຣິເທວານໍ[໓] ສມຕິກ຺ກມາຍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາຍ ຎາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ມຍມ຺ປິ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາເລນ ກາລໍ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ ວິຫຣາມ. ອິທ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣາມ ອາຕາປິໂນ ສມ຺ປຊານາ ສຕິມນ຺ໂຕ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣາມ ອາຕາປິໂນ ສມ຺ປຊານາ ສຕິມນ຺ໂຕ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ

໑. ນິປກວຸຕ຺ຕິໂນ ຈຕູສຸ (ສີ)
໒. ສຸປຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ (ສີ, ອິ, ກ)
໓. ໂສກປຣິທ຺ທວານໍ (ສີ ອິ)

ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣາມ ອາຕາປິໂນ ສມ຺ປຊານາ ສຕິມນ຺ໂຕ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣາມ ອາຕາປິໂນ ສມ຺ປຊານາ ສຕິມນ຺ໂຕ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວໍ ມນຸສ຺ສຄຫເນ ເອວໍ ມນຸສ຺ສກສເຏ ເອວໍ ມນຸສ຺ສສາເຐຍ຺ເຍ ວຕ຺ຕມາເນ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕາຫິຕໍ ຊານາຕິ. ຄຫນຎ຺ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍທິທໍ ມນຸສ຺ສາ; ອຸຕ຺ຕານກຎ຺ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍທິທໍ ປສໂວ. ອຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ປໂຫມິ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມໍ ສາເຣຕຸໍ. ຍາວຕເກນ ອນ຺ຕເຣນ ຈມ຺ປໍ ຄຕາຄຕໍ ກຣິສ຺ສຕິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ສາເຐຍ຺ຍານິ ກູເຏຍ຺ຍານິ ວງ຺ເກຍ຺ຍານິ ຊິມ຺ເຫຍ຺ຍານິ ປາຕຸກຣິສ຺ສຕິ. ອມ຺ຫາກໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ທາສາຕິ ວາ ເປສ຺ສາຕິ ວາ ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ ອຎ຺ຎຖາວ ກາເຍນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ອຎ຺ຎຖາວ ວາຈາຍ ອຎ຺ຎຖາວ ເນສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວໍ ມນຸສ຺ສຄຫເນ ເອວໍ ມນຸສ຺ສກສເຏ ເອວໍ ມນຸສ຺ສສາເຐຍ຺ເຍ ວຕ຺ຕມາເນ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕາຫິຕໍ ຊານາຕິ. ຄຫນຎ຺ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍທິທໍ ມນຸສ຺ສາ; ອຸຕ຺ຕານກຎ຺ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍທິທໍ ປສໂວຕິ.

໔. "ເອວເມຕໍ, ເປສ຺ສ, ເອວເມຕໍ, ເປສ຺ສ. ຄຫນຎ຺ເຫຕໍ, ເປສ຺ສ, ຍທິທໍ ມນຸສ຺ສາ; ອຸຕ຺ຕານກຎ຺ເຫຕໍ, ເປສ຺ສ, ຍທິທໍ ປສໂວ. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ເປສ຺ສ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ເປສ຺ສ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ອິຘ ປນ, ເປສ຺ສ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອິຘ ປນ, ເປສ຺ສ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ອິຘ ປນ, ເປສ຺ສ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ[1] ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອິເມສໍ, ເປສ຺ສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກຕໂມ ເຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຕີຕິ.

"ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ. ໂຍປາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ

---

໑. ສີຕິຠູໂຕ (ສີ, ອິ, ກ)

ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຍມຸປິ ເມ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊຕິ. ໂຍປາຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ອຕ຺ຕນຸຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນຸຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຍມຸປິ ເມ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊຕິ. ໂຍ ຈ ໂຂ ອຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ເນວຕ຺ຕນຸຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນຸຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນຸຕໂປ ອປຣນຸຕໂປ ທິຝຸເຽວ ຘມຸເມ ນິຈຸຌາໂຕ ນິພຸພຸໂຕ ສີຕີພູໂຕ ສຸຂປຸປຝິສໍເວທີ ພຸຣຫຸມພູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ ອຍເມວ[1] ເມ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຊຕີຕິ.

໕. "ກສຸມາ ປນ ເຕ, ເປສຸສ, ອິເມ ຕໂຍ ປຸຄຸຄລາ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊນຸຕີຕິ? "ຍຸວາຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ອຕ຺ຕນຸຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອຕ຺ຕານໍ ສຸຂກາມໍ ທຸກຸຂປຝິກຸກູລໍ ອາຕາເປຕິ, ປຣິຕາເປຕິ ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊຕິ. ໂຍປາຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ປຣນຸຕໂປ ປຣປຣິ-ຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂສ ປຣໍ ສຸຂກາມໍ ທຸກຸຂປຝິກຸກູລໍ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ, ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊຕິ. ໂຍປາຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ອຕ຺ຕນຸຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນຸຕໂປ ຈ ປຣປຣິ-ຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອຕ຺ຕານລຸຈ ປຣລຸຈ ສຸຂກາມໍ ທຸກຸຂປຝິກຸກູລໍ[4] ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ, ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຊຕິ. ໂຍ ຈ ໂຂ ອຍໍ, ວານຸເຕ, ປຸຄຸຄໂລ ເນວຕ຺ຕນຸຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນຸຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນຸຕໂປ ອປຣນຸຕໂປ ທິຝຸເຽວ ຘມຸເມ ນິຈຸຌາໂຕ ນິພຸພຸໂຕ ສີຕີພູໂຕ ສຸຂປຸປຝິສໍເວທີ ພຸຣຫຸມພູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ; ໂສ ອຕ຺ຕານລຸຈ ປຣລຸຈ ສຸຂກາມໍ ທຸກຸຂປຝິກຸກູລໍ ເນວ ອາຕາເປຕິ ນ ປຣິຕາເປຕິ ອິມິນາ[5] ເມ ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຊຕິ. ຫນຸທ, ຈ ທານິ ມຍໍ, ວານຸເຕ, ຄຈຸຉາມ; ພຫຸກິຈຸຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຕີຍາຕິ. "ຍສຸສທານິ ຕຸວໍ, ເປສຸສ, ກາລໍ ມລຸລສີຕິ. ອຖ ໂຂ ເປສຸໂສ ຫຕຸຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ວຄວໂຕ ວາສິຕໍ ອກິນນຸທິຕຸວາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ອຸຝຸກາຍາສນາ ວຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ປທກຸຂິຕໍ ກຕຸວາ ປກຸກາມິ.

---

໑. ອຍໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ສຸຂກາເມ ທຸກຸຂປຝິກຸກູເລ (ສີ, ອິ)

໕.. ວິຫຣຕິ, ອິມິນາ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ເປສ຺ເສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ປຓ຺ຑິໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ; ມຫາປຎ຺ໂຎ, ຠິກ຺ຂເວ, ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິສີເທຍ຺ຍ, ຍາວສ຺ສາຫໍ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄເລ ວິຕ຺ຖາເຣນ ວິຠຊິສ຺ສາມິ[໑], ມຫຕາ ອຕ຺ເຖນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອຠວິສ຺ສ. ອປິ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ເປສ຺ໂສ ຫຕ຺ຖາໂຣຫປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕາ ອຕ຺ເຖນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ. “ເອຕສ຺ສ, ຠຄວາ, ກາໂລ, ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ, ຍໍ ຠຄວາ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄເລ ວິຕ຺ຖາເຣນ ວິຠເຊຍ຺ຍ, ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໖. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອເຈລໂກ ໂຫຕິ ມຸຕ຺ຕາຈາໂຣ, ຫຕ຺ຖາປເລຂໂນ,[໓] ນເອຫິຠທ຺ທນ຺ຕິໂກ ນຕິຏ຺ຐຠທ຺ທນ຺ຕິໂກ[໒] ນາຠິຫຏໍ ນ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ ນ ນິມນ຺ຕນໍ ສາທິຍຕິ ໂສ ນ ກຸມ຺ຠິມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ກໂຬປິມຸຂາ[໔] ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ເອຬກມນ຺ຕຣໍ, ນ ທຓ຺ຑມນ຺ຕຣໍ, ນ ມຸສລມນ຺ຕຣໍ, ນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຠຸຎ຺ຊມານານໍ ນ ຄພ຺ຠິນິຍາ ນ ປາຍມານາຍ ນ ປຸຣິສນ຺ຕຣຄຕາຍ ນ ສງ຺ກິຕ຺ຕີສຸ, ນ ຍຕ຺ຖ ສາ ອຸປຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕິ, ນ ຍຕ຺ຖ ມກ຺ຂິກາ ສຓ຺ຑສຓ຺ຑຈາຣິນີ; ນ ມຈ຺ຉໍ, ນ ມໍສໍ ນ ສຸຣໍ ນ ເມຣຍໍ ນ ຖຸໂສທກໍ ປິວຕິ. ໂສ ເອກາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ເອກາໂລປິໂກ, ທ຺ວາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ທ຺ວາໂລປິໂກ, ຯເປຯ ສຕ຺ຕາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ສຕ຺ຕາໂລປິໂກ; ເອກິສ຺ສາປິ ທຕ຺ຕິຍາ ຍາເປຕິ, ທ຺ວີຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ ຯເປຯ ສຕ຺ຕຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ; ເອກາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ທ຺ວີຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ ຯເປຯ ສຕ຺ຕາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອທ຺ຘມາສິກໍ ປຣິຍາຍຠຕ຺ຕໂຠຊນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ໂສ ສາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ສາມາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ນີວາຣຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ທທ຺ທຸລຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ຫຏຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ກຓຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ອາຈາມຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ປິຎ຺ຎາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ຕິຓຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ໂຄມຍຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ;

---

໑. ວິຠຊາມິ (ສີ, ອີ)

໒. ນເອຫິຠທນ຺ຕິໂກ ນຕິຏ຺ຐຠທນ຺ຕິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໓. ຫຕ຺ຖາວເລຂໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ຂໂຬປິມຸຂາ (ສີ)

ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຍາເປຕິ ປວຕ຺ຕຜລໂຠຊີ. ໂສ ສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ມສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ຉວທຸສ຺ສານິປິ ຘາເຣຕິ, ປໍສຸກູລານິປິ ຘາເຣຕິ, ຕິຣີຏານິປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນກ຺ຂິປມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ກຸສຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ຜລກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ເກສກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາລກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຸລູກປກ຺ຂມ຺ປິ ຘາເຣຕິ; ເກສມສ຺ສຸໂລຈໂກປິ ໂຫຕິ, ເກສມສ຺ສຸໂລຈນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຸພ຺ຠຏ຺ຐໂກປິ ໂຫຕິ ອາສນປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ອຸກ຺ກຸຏິໂກປິ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ກຓ຺ຏກາປສ຺ສຍິໂກປິ ໂຫຕິ ກຓ຺ຏກາປສ຺ສເຍ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ[໑]; ສາຍຕຕິຍກໍປິ ອຸທໂກໂຣຫນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອເນກວິຫິຕໍ ກາຍສ຺ສ ອາຕາປນປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໓. "ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂອຣພ຺ຠິໂກ ໂຫຕິ ສູກຣິໂກ ສາກຸຓິໂກ ມາຄວິໂກ ລຸທ຺ໂທ ມຈ຺ຉຆາຕໂກ ໂຈໂຣ ໂຈຣຆາຕໂກ ໂຄຆາຕໂກ ພນ຺ຘນາຄາຣິໂກ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ກຸຣູຣກມ຺ມນ຺ຕາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ,ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໔. "ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຣາຊາ ວາ ໂຫຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ມຫາສາໂລ. ໂສ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ນຄຣສ຺ສ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ[໔] ກາຣາເປຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ຂຣາຊິນໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ສປ຺ປິເຕເລນ ກາຍໍ ອພ຺ຠຎ຺ຊິຕ຺ວາ ມຄວິສາເຓນ ປິຏ຺ຐິໍ ກຓ຺ຑຸວມາໂນ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສຕິ ສທ຺ຘິໍ ມເຫສິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ຈ ປຸໂຣຫິເຕນ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ອນນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຠູມິຍາ ຫຣິຕຸປລິຕ຺ຕາຍ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ. ເອກິສ຺ສາຍ ຄາວິຍາ ສຣູປວຈ຺ຉາຍ ຍໍ ເອກສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ ເຕນ ຣາຊາ ຍາເປຕິ, ຍໍ ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ມເຫສີ ຍາເປຕິ, ຍໍ ຕຕິຍສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຸໂຣຫິໂຕ ຍາເປຕິ, ຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ອຄ຺ຄິໍ ຊຸຫຕິ, ອວເສເສນ ວຈ຺ຉໂກ ຍາເປຕິ. ໂສ ເອວມາຫ ເອຕ຺ຕກາ

---

໑. ປສ຺ສ ມ - ໑. ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ເຕ (໑໑໑) ປິຏ຺ເຐ.

໔. ສນ຺ຘາຄາຣໍ (ຏີກາ)

ອຸສຠາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ວຈ຺ຉຕຣາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ວຈ຺ຉຕຣິໂຍ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອຊາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອຸຣພ຺ຠາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, (ເອຕ຺ຕກາ ອສ຺ສາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ),[໑] ເອຕ຺ຕກາ ຣຸກ຺ຂາ ຉິຊ຺ຊນ຺ຕຸ ຍູປຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ທພ຺ຠາ ລູຍນ຺ຕຸ ພຣິຫິສຕ຺ຖາຍາຕິ[໔]. ເຍປິສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ທາສາຕິ ວາ ເປສ຺ສາຕິ ວາ ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ ເຕປິ ທຓ຺ຑຕຊ຺ຊິຕາ ຠຍຕຊ຺ຊິຕາ ອສ຺ສຸມຸຂາ ຣຸທມານາ ປຣິກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໑໐. "ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ. ໂສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕິ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ຘາປຏິລາເຠນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສມ຺ພາໂຘ ຆຣາວາໂສ ຣຊາປໂຖ, ອພ຺ໂຠກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປ຺ປໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ, ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ, ອປ຺ປໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ, ມຫນ຺ຕໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ, ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ.

---

໑. ( ) ນຕ຺ຖິ ສີ-ອີໂປຕ຺ຖເກສຸ ໔. ປຣິຫີສຕ຺ຖາຍ (ກ)

໑໑. “ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ. ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ ອາຣາຈາຣີ ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ. ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ໂຘ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສ຺ສ. ປິສຸຓໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ນ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສໍ ເຠທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ນ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສໍ ເຠທາຍ ອິຕິ ຠິນ຺ນານໍ ວາ ສນ຺ຘາຕາ ສຫິຕານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ ສມຄ຺ຄາຣາໂມ ສມຄ຺ຄຣໂຕ ສມຄ຺ຄນນ຺ທີ ສມຄ຺ຄກຣຓີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ຜຣຸສໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ, ຕຖາຣູປີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຫາຍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ກາລວາທີ ຠູຕວາທີ ອຕ຺ຖວາທີ ຘມ຺ມວາທີ ວິນຍວາທີ, ນິຘານວຕີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ກາເລນ ສາປເທສໍ ປຣິຍນ຺ຕວຕີ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ. ໂສ ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ; ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອຸຈ຺ຈາສຍນ-ມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຊາຕຣູປຣຊຕປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອາມກຘຎ຺ຎປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອາມກມໍສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອິຕ຺ຖິກຸມາຣິກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ທາສິທາສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອເຊຬກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ກຸກ຺ກຸຏສູກຣປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຫຕ຺ຖິຄວສ຺ສວຬວປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸ-ປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ທູເຕຍ຺ຍປຫິຓຄມນານຸໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ກຍວິກ຺ກຍາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຕຸລາກູຏກໍສກູຏມານກູຏາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອຸກ຺ໂກຏນວຎ຺ຈນນິກຕິສາຈິໂຍຄາ[1] ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ເຉທນວຘພນ຺ຘນວິປຣາໂມສ-ອາໂລປສຫສາກາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ.[4]

໑. ສາວິໂຍຄາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ສາຈິ ກຸຏິລປຣິຍາໂຍ

໔. ປສ຺ສ ມ-໑ ຈູຬຫຕ຺ຖິປໂທປເມ (໔໓໗) ປິຏ຺ເຐ.

"ໂສ ສນຸຕຸຝຸໂກ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ ກຸຈຸຌິປຣິຫາຣິເກນ ປິຕຸຫປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກຸກມຕິ, ສມາທາເຍວ ປກຸກມຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ ນາມ ປກຸຂີ ສກຸໂຓ ເຍນ ເຍເນວ ເຫຕິ, ສປຕຸຕກາໂຣວ ເຫຕິ; ເອວເມວ ກິກຸຂຸ ສນຸຕຸຝຸໂກ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ ກຸຈຸຌິປຣິຫາຣິເກນ ປິຕຸຫປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກຸກມຕິ, ສມາທາເຍວ ປກຸກມຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ສີລກຸຂນຸເຜນ ສມນຸນາຄໂຕ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອນວຊຸຊສຸຂໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

໑໔. "ໂສ ຈກຸຂຸນາ ຣູປໍ ທິສຸວາ ນ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພຸຍຍຸຊນຄຸຄາຫີ ຍຕຸວາທິກຣຓເມນໍ ຈກຸຂຸນຸທຸຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນຸຕໍ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ອນຸວາສຸສເວຍຸຍຸໍ ຕສຸສ ສໍວຣາຍ ປຝິປຊຸຊຕິ ຣກຸຂຕິ ຈກຸຂຸນຸທຸຣິຍໍ, ຈກຸຂຸນຸທຸຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊຸຊຕິ. ໂສເຕນ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ฯເປฯ ຆາເນນ ຄນຸຘໍ ຆາຍິຕຸວາ ฯເປฯ ຊິວຸຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕຸວາ ฯເປฯ ກາເຍນ ໂຜຝຸກພຸພໍ ຜຸສິຕຸວາ ฯເປฯ ມນສາ ຘມຸມໍ ວິລຸຍາຍ ນ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພຸຍຍຸຊນຄຸຄາຫີ ຍຕຸວາທິກຣຓເມນໍ ມນິນຸທຸຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນຸຕໍ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ອນຸວາສຸສເວຍຸຍຸໍ ຕສຸສ ສໍວຣາຍ ປຝິປຊຸຊຕິ, ຣກຸຂຕິ ມນິນຸທຸຣິຍໍ, ມນິນຸທຸຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊຸຊຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ອິນຸທຸຣິຍສໍວເຣນ ສມນຸນາຄໂຕ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອພຸຍາເສກສຸຂໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

ໂສ ອກິກຸກນຸເຕ ປຝິກຸກນຸເຕ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິລຸຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງຆາຝິປຕຸຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈຸຈາຣປສຸສາວກມຸເມ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຖິເຕ ນິສິນຸເນ ສຸຕຸເຕ ຊາຄຣິເຕ ກາສິເຕ ຕຸຕຸຫີກາເວ ສມຸປຊານກາຣີ ໂຫຕິ.

໑໕. "ໂສ ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສີລກຸຂນຸເຜນ ສມນຸນາຄໂຕ, (ອິມາຍ ຈ ອຣິຍາຍ ສນຸຕຸຝຸກິຍາ ສມນຸນາຄໂຕ,)[1] ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ອິນຸທຸຣິຍສໍວເຣນ ສມນຸນາຄໂຕ, ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສຕິສມຸປຊລຸເລນ ສມນຸນາຄໂຕ ວິວິຕຸຕໍ ເສນາສນໍ

---

໑. ປສຸສ ມ - ໑. ຈູຣທຕຸຖິປໂທປເມ (໔໙໗) ປິຝຸເກ.

ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາຠິຊ຺ເຌນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ, ອຠິຊ຺ຌາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ຖິນມິທ຺ຘໍ ປຫາຍ ວິຄຕຖິນມິທ຺ໂຘ ວິຫຣຕິ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖິນມິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ຘໂຕ ວິຫຣຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ.

“ໂສ ອິເມ ປຎ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຎ຺ຎາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ, ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ‘ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ’ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

໑໘. “ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຕິໍສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມ຺ປິ ຊາຕິສຫສ຺ສມ຺ປິ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສມ຺ປິ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ‘ອມຸຕ຺ຣາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິໍ; ຕຕ຺ຣາປາສິໍ

ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຕ຺ໂຕ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຝິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຮູປປນ຺ໂນຕິ. ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ.

໑໕. "ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຮ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຌາຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຮນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຕ຺ເຕ ທຸພ຺ພຕ຺ເຕ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ 'ອິເມ ວຕ ໂກນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິກາ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ; ອິເມ ວາ ປນ ໂກນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິກາ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ. ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຮນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຕ຺ເຕ ທຸພ຺ພຕ຺ເຕ ສຸຄເຕ, ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ.

໑໖. "ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຮ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຌາຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຮຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຮຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຮຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຮຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ກວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ 'ວິມຸຕ຺ຕມິ'ຕິ ຌາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ

ປຊານາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ກນ຺ທຣກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຐມໍ.

໔. ອຏ຺ຐກນາຄຣສຸຕ຺ຕໍ

໑໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ເພລຸວຄາມເກ[1] . ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ປາຏລິປຸຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອຖ ໂຂ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ເຍນ ກຸກ຺ກຸຏາຣາໂມ ເຍນ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ເອຕທໂວຈ “ກຫໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ? ທສ຺ສນກາມາ ຫິ ມຍໍ ຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທນ຺ຕິ. “ເອໂສ, ຄຫປຕິ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ເພລຸວຄາມເກຕິ. ອຖ ໂຂ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ປາຏລິປຸຕ຺ເຕ ຕໍ ກຣຓີຍໍ ຕີເຣຕ຺ວາ ເຍນ ເວສາລີ ເຍນ ເພລຸວຄາມໂກ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ.

໑໘. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ເອກຘມ຺ໂມ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ,

---

໑. ເວຬຸວຄາມເກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ອປຣິກ຺ຂີຓາ ຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອນນຸປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕີຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ເອກຘມ຺ໂມ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອປຣິກ຺ຂີຓາ ຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອນນຸປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕີຕິ.

“ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ເອກຘມ຺ໂມ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອປຣິກ຺ຂີຓາ ຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອນນຸປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕີຕິ?

໑໙. “ອິຘ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອິທມ຺ປິ ປຐມໍ ຌານໍ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ. ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ. ໂນ ເຈ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ, ເຕເນວ ຘມ຺ມຣາເຄນ ຕາຍ ຘມ຺ມນນ຺ທິຍາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ເອກຘມ຺ໂມ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອປຣິກ຺ຂີຓາ ຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອນນຸປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. (໑)

໒໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອິທມ຺ປິ ໂຂ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ...ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. (໒)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. **(໓)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ... ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. **(໔)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.[1] ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ[2] ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂຕາ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕາ. ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. **(໕)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ. ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ອຍມ຺ປິ ໂຂ ອຸເປກ຺ຂາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂຕາ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕາ. ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມ’ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ... ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. **(໖-໗-໘)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິການາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຍມ຺ປິ ໂຂ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂຕາ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕາ. ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. **(໙)**

---

໑. ຈຕຸຕ຺ຖີ (ສີ, ອິ)

໒. ອພ຺ຍາປຊ຺ເຌນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ), ອພ຺ຍາປຊ຺ເຌນ (ກ) ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣຕິກນິປາຕຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂຕາ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕາ. ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕິ. (໑໐)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂຕາ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕາ ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ. ໂນ ເຈ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ, ເຕເນວ ຘມ຺ມຣາເຄນ ຕາຍ ຘມ຺ມນນ຺ທິຍາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ເອກຘມ຺ໂມ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອປຣິກ຺ຂີຓາ ຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຉ຺ຉນ຺ຕິ, ອນນຸປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ອນຸປາປຸຓາຕີຕິ. (໑໑)

໔໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐກນາຄໂຣ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ປຸຣິໂສ ເອກໍວ ນິຘິມຸຂໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ສກິເທວ ເອກາທສ ນິຘິມຸຂານິ ອຘິຄຉ຺ເຉຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອກໍ ອມຕທ຺ວາຣໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ສກິເທວ[1]ເອກາທສ ອມຕທ຺ວາຣານິ ອລຕ຺ຖໍ ຠາວນາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສສ຺ສ ອຄາຣໍ ເອກາທສທ຺ວາຣໍ, ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອຄາເຣ ອາທິຕ຺ເຕ ເອກເມເກນປິ ທ຺ວາເຣນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ອຕ຺ຕານໍ ໂສຕ຺ຖິໍ ກາຕຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິເມສໍ ເອກາທສນ຺ນໍ ອມຕທ຺ວາຣານໍ ເອກເມເກນປິ ອມຕທ຺ວາເຣນ ສກ຺ກຸຓິສ຺ສາມິ ອຕ຺ຕານໍ ໂສຕ຺ຖິໍ ກາຕຸໍ. ອິເມຫິ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ອາຈຣິຍຘນໍ ປຣິເຍສິສ຺ສນ຺ຕິ, ກິມງ຺ຄໍ[4] ປນາຫໍ

---

໑. ສກີເທວ (ກ)   ໔. ກິໍ (ສີ, ອິ)

ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປູຊໍ ນ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ທສໂມ ຄຫປຕິ ອຝ຺ຖກນາຄໂຣ ປາຝລິປຸຕ຺ຕກຓ຺ຈ ເວສາລິກຓ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສໍຜໍ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ປຕີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ, ເອກເມກຓ຺ຈ ກິກ຺ຂຸໍ ປຈ຺ເຈກໍ ທຸສ຺ສຍຸເຄນ ອຈ຺ຉາເທສິ, ອາຍສ຺ມນ຺ຕຓ຺ຈ ອານນ຺ທໍ ຕິຈີວເຣນ ອຈ຺ຉາເທສິ ອາຍສ຺ມໂຕ ຈ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຓ຺ຈສຕວິຫາຣໍ ກາຣາເປສີຕິ

ອຝ຺ຖກນາຄຣສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ເສຂສຸຕ຺ຕໍ

໒໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິຄ຺ໂຣຘາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກາປິລວຕ຺ຖວານໍ[໑] ສກ຺ຍານໍ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ອຈິຣກາຣິຕໍ ໂຫຕິ ອນ຺ຊຊາວຸຜ຺ຖໍ[໒] ສມເຕນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ວາ ເກນຈິ ວາ ມນຸສ຺ສກູເຕນ. ອຖ ໂຂ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອິຘ, ກນ຺ເຕ, ກາປິລວຕ຺ຖວານໍ ສກ຺ຍານໍ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ອຈິຣກາຣິຕໍ[໓] ອນ຺ຊຊາວຸຜ຺ຖໍ ສມເຕນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ວາ ເກນຈິ ວາ ມນຸສ຺ສກູເຕນ. ຕໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ປຖມໍ ປຣິກຸຓ຺ຊຕຸ. ກຄວຕາ ປຖມໍ ປຣິກຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ປຣິກຸຓ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕທສ຺ສ ກາປິລວຕ຺ຖວານໍ ສກ຺ຍານໍ ທີຜຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. ອທິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ. ອຖ ໂຂ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ກຄວໂຕ ອທິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສພ຺ພສນ຺ຖຣິໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ[໔] ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອາສນານິ ປຓ຺ຓເປຕ຺ວາ ອຸທກມຕິກໍ ອຸປຝ຺ຖເປຕ຺ວາ ເຕລປ຺ປທີປໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ຖໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ ໂຂ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ສພ຺ພສນ຺ຖຣິໍ ສນ຺ຖຕໍ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ຖາຄາຣໍ, ອາສນານິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕານິ, ອຸທກມຕິໂກ ອຸປຝ຺ຖາປິໂຕ,

---

໑. ກາປິລວຕ຺ຖວາສີນໍ (ກ)

໒. ອນ຺ຊຊາວຸຕ຺ຖໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ອຈິຣກາຣິຕໍ ໂຫຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໔. ສພ຺ພສນ຺ຖຣິໍ ສນ຺ຖຕໍ (ກ)

ເຕລປ຺ປທີໂປ ອາໂຣປິໂຕ. ຍສ຺ສທານິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ເຍນ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມໍ ຖມ຺ຠໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສີທິ. ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆປິ ໂຂ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ຠິຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ ນິສີທິ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ກາປິລວຕ຺ຖວາປິ ໂຂ ສກ຺ຍາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ຠິຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ປຈ຺ຉິມາຠິມຸຂາ ນິສີທິໍສຸ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ກາປິລວຕ຺ຖເວ ສກ຺ເຍ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ປຏິຠາຕຸ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ກາປິລວຕ຺ຖວານໍ ສກ຺ຍານໍ ເສໂຂ ປາຏິປໂທ.[1] ປິຏ຺ຐິ ເມ ອາຄິລາຍຕິ; ຕມຫໍ ອາຍມິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສໍຆາຏິໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສິ, ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ, ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອຸຏ຺ຐານສຎ຺ຎໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ.

໔໕. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ.

໔໖. “ກຖຎ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຏິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. (໑)

“ກຖຎ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ

[1] ໑. ປຏິປໂທ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ອພິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸំ ຕສ຺ສ ສំວຣາຍ ປฏิປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍំ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສំວຣំ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທំ ສຸຕ຺ວາ ຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘំ ຆາຍິຕ຺ວາ ຯເປຯ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສំ ສາຍິຕ຺ວາ ຯເປຯ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພំ ຜຸສິຕ຺ວາ ຯເປຯ ມນສາ ຘມ຺ມំ ວິญ຺ญາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍญ຺ชนຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນំ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍំ ອສំວຸຕំ ວິຫຣນ຺ຕំ ອພິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸំ ຕສ຺ສ ສំວຣາຍ ປฏิປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍំ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສំວຣំ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເອວំ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ. **(๔)**

"ກຖຖ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕญ຺ญູ ໂຫຕິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ປฏิສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣំ ອາຫາເຣຕິ 'ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມណ຺ฑນາຍ ນ ວິພູສນາຍ; ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ฐิຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫິំສູປຣຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ, ອິຕິ ປຸຣາຓຖ຺ຈ ເວທນំ ປฏิຫງ຺ຂາມິ, ນວຖ຺ຈ ເວທນំ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ພວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາ'ຕິ. ເອວំ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕญ຺ญູ ໂຫຕິ. **(๕)**

"ກຖຖ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຊາຄຣິຍំ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ທິວສំ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣណີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕំ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປฐมំ ຍາມំ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣណີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕំ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຊິມំ ຍາມំ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍំ ກປ຺ເປຕິ, ປາເທ ປາທំ ອຈ຺ຈາຘາຍ, ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອຸฏ຺ฐานສຖ຺ญំ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ฉิมំ ຍາມំ ປຈ຺ຈຸฏ຺ฐาย ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣណີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕំ ປຣິໂສເຘຕິ. ເອວំ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຊາຄຣິຍំ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. **(๖)**

๒๕. "ກຖຖ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິ 'ອິຕິປິ ໂສ ພຄວາ ອຣຫំ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານំ ພຸທ຺ໂຘ ພຄວາ'ຕິ. ຫິຣິມາ ໂຫຕິ, ຫິຣີຍຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ຫິຣີຍຕິ ປາປການំ

ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ. ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ ໂຫຕິ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ. ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ສຸຕຘໂຣ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ. ເຍ ເຕ ຘມ຺ມາ ອາທິກລ຺ຍາຓາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສາຕ຺ຖາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນາ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຠິວທນ຺ຕິ ຕຖາຣູປາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ[1] ໂຫນ຺ຕິ ຘາຕາ[4] ວຈສາ ປຣິຈິຕາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ. ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ສຕິມາ ໂຫຕິ, ປຣເມນ ສຕິເນປກ຺ເກນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຈິຣກຕມ຺ປິ ຈິຣຠາສິຕມ຺ປິ ສຣິຕາ ອນຸສ຺ສຣິຕາ. ປຎ຺ຎວາ ໂຫຕິ, ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ເອວໍ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

໔໘. "ກຖຎ຺ຈ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ? ອິຘ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ຯເປຯ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ຯເປຯ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ.

໔໙. "ຍໂຕ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ເອວໍ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ເສໂຂ ປາຏິປໂທ.

໑. ພຫູ ສຸຕາ (?) ໔. ຘຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອປຸຈ຺ຈຓ຺ຑຕາຍ ສມາປນ຺ໂນ ຠພ຺ໂພ ອຠິນິພ຺ຠິທາຍ, ຠພ຺ໂພ ສມ຺ໂພຘາຍ, ຠພ຺ໂພ ອນຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມຫານາມ, ກຸກ຺ກຸຏິຍາ ອຓ຺ຑານິ ອຏ຺ຐ ວາ ທສ ວາ ທ຺ວາທສ ວາ, ຕານາສ຺ສຸ ກຸກ຺ກຸຏິຍາ ສມ຺ມາ ອຘິສຍິຕານິ ສມ຺ມາ ປຣິເສທິຕານິ ສມ຺ມາ ປຣິຠາວິຕານິ, ກິຎ຺ຈາປິ ຕສ຺ສາ ກຸກ຺ກຸຏິຍາ ນ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ‘ອໂຫ ວຕິເມ ກຸກ຺ກຸຏໂປຕກາ ປາທນຂສິຂາຍ ວາ ມຸຂຕຸຓ຺ຑເກນ ວາ ອຓ຺ຑໂກສໍ ປທາເລຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ອຠິນິພ຺ຠິຊ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ຠພ຺ພາວ ເຕ ກຸກ຺ກຸຏໂປຕກາ ປາທນຂສິຂາຍ ວາ ມຸຂຕຸຓ຺ຑເກນ ວາ ອຓ຺ຑໂກສໍ ປທາເລຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ອຠິນິພ຺ຠິຊ຺ຊິຕຸໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ມຫານາມ, ຍໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ເອວໍ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ເສໂຂ ປາຏິປໂທ ອປຸຈ຺ຈຓ຺ຑຕາຍ ສມາປນ຺ໂນ ຠພ຺ໂພ ອຠິນິພ຺ຠິທາຍ, ຠພ຺ໂພ ສມ຺ໂພຘາຍ, ຠພ຺ໂພ ອນຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ໂຍຄກ຺ເຂມສ຺ສ ອຘິຄມາຍ.

໒໔. ສ ໂຂ ໂສ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ທ຺ເວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ອຍມສ຺ສ ປຐມາຠິນິພ຺ຠິທາ ໂຫຕິ ກຸກ຺ກຸຏຈ຺ຉາປກສ຺ເສວ ອຓ຺ຑໂກສມ຺ຫາ. (໑)

ສ ໂຂ ໂສ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ໆເປໆ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ, ອຍມສ຺ສ ທຸຕິຍາຠິນິພ຺ຠິທາ ໂຫຕິ ກຸກ຺ກຸຏຈ຺ຉາປກສ຺ເສວ ອຓ຺ຑໂກສມ຺ຫາ. (໒)

ສ ໂຂ ໂສ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍມສ຺ສ ຕຕິຍາຠິນິພ຺ຠິທາ ໂຫຕິ ກຸກ຺ກຸຏຈ຺ຉາປກສ຺ເສວ ອຓ຺ຑໂກສມ຺ຫາ. (໓)

໔໙. "ຍມ຺ປິ,[1] ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ,ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລູ ໂຫຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ສຕ຺ຕຫິ ສທ຺ທມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຝ຺ຖທມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາພີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາພີ ອກາສິຣລາພີ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ຈຣຓສ຺ມິ໌.

"ຍລ຺ຈ ໂຂ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ໌ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ฯເປฯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ວິຊ຺ຊາຍ; ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຣນ ອຕິກ຺ການ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຕ຺ເຕ ທຸພ຺ພຕ຺ເຕ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ฯເປฯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ວິຊ຺ຊາຍ. ຍມ຺ປິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ໌ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ໌ ທິຝ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອິທມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ ວິຊ຺ຊາຍ.

"ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປນ຺ໂນ ອິຕິປິ ຈຣຓ-ສມ຺ປນ຺ໂນ ອິຕິປິ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ອິຕິປິ.

໕໐. "ພ຺ຣຫ຺ມຸນາເປສາ, ມຫານາມ, ສນ຺ງ຺ກຸມາເຣນ ຄາຖາ ພາສິຕາ
'ຂຕ຺ຕິໂຍ ເສຝ຺ໂຖ ຊເນຕສ຺ມິ໌, ເຍ ໂຄຕ຺ຕປຝິສາຣິໂນ;
ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ໂສ ເສຝ຺ໂຖ ເທວມານຸເສຕິ.

"ສາ ໂຂ ປເນສາ, ມຫານາມ, ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສນ຺ງ຺ກຸມາເຣນ ຄາຖາ ສຸຄີຕາ ໂນ ທຸຄ຺ຄີຕາ, ສຸພາສິຕາ ໂນ ທຸພ຺ພາສິຕາ, ອຕ຺ຖສໍຫິຕາ ໂນ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕາ, ອນຸມຕາ ພຄວຕາຕິ.

---

໑. ຍມ຺ປິ ໂຂ (ກ)

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອຸຜ຺ກຫິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ສາຊຸ ສາຊຸ, ອານນ຺ທ, ສາຊຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ກາປິລວຕ຺ຖວານໍ ສກ຺ຍານໍ ເສຂໍ ປາຜິປທໍ ອກາສີຕິ

ອິທມໂວຈາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ. ສມນຸຍ຺ໂຍ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ. ອຕ຺ຕມນາ ກາປິລວຕ຺ຖວາ ສກ຺ຍາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ເສຂສຸຕ຺ຕໍ ນິຜ຺ກິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ໂປຕລິຍສຸຕ຺ຕໍ

໓໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປສຸ ວິຫຣຕິ ອາປຕໍ ນາມ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາປານໍ ນິຄໂມ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອາປຕໍ ປິຕ຺ຫາຍ ປາວິສິ. ອາປເຕ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຫປາຕປຜິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນຍ຺ຍຕໂຣ ວນສຕ຺ໂຫ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ທິວາວິຫາຣາຍ. ຕໍ ວນສຕ຺ຫໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ[1] ອຍ຺ຍຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ໂປຕລິໂຍປິ ໂຂ ຄຫປຕິ ສມ຺ປນ຺ນນິວາສນປາວຸຣໂຕ[4] ຉຕ຺ຕຸປາຫນາຫິ[5] ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ໂສ ວນສຕ຺ໂຫ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ວນສຕ຺ຫໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຊີ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຜ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕໍ ໂຂ ໂປຕລິຍໍ ຄຫປຕິໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອາສນານິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂສິ ນິສີທາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂປຕລິໂຍ ຄຫປຕິ “ຄຫປຕິວາເທນ ມໍ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສມຸທາຈຣຕີຕິ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຄວາ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຄວາ ໂປຕລິຍໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອາສນານິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂສິ ນິສີທາຕິ. “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂປຕລິໂຍ ຄຫປຕິ ຄຫປຕິວາເທນ ມໍ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສມຸທາຈຣຕີຕິ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຕຍິທໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ນຈ຺ຉນ຺ນໍ, ຕຍິທໍ ນປ຺ປຕິຣູປໍ, ຍໍ ມໍ ຕ຺ວໍ ຄຫປຕິວາເທນ ສມຸທາຈຣສີຕິ.

---

໑. ອຊ຺ໂຊຄເຫຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ອຊ຺ໂຊຄາຫິຕ຺ວາ (ອິ, ກ)
໔. ປາປຸຣໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ໕. ຉຕ຺ຕຸປາຫໂນ (ກ)

"ເຕ ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ອາກາຣາ, ເຕ ລິງ຺ຄາ, ເຕ ນິມິຕ຺ຕາ ຍຖາ ຕໍ ຄຫປຕິສ຺ສາຕິ. "ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສພ຺ເພ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ໂວຫາຣາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສພ຺ເພ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ໂວຫາຣາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ? "ອິຘ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຍໍ ອໂຫສິ ຘນໍ ວາ ຘຎ຺ຎໍ ວາ ຣຊຕໍ ວາ ຊາຕຣູປໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ທາຍຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາຕໍ, ຕຕ຺ຖາຫໍ ອໂນວາທີ ອນຸປວາທີ ຆາສຈ຺ຉາທນປຣໂມ ວິຫຣາມິ. ເອວໍ ໂຂ ເມ,[1] ໂຠ ໂຄຕມ, ສພ຺ເພ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ໂວຫາຣາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ. "ອຎ຺ຎຖາ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທໍ ວທສິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ປນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ? ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ. "ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂປຕລິໂຍ ຄຫປຕິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

໒໔. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຏ຺ຐ ໂຂ ອິເມ, ຄຫປຕິ, ຘມ຺ມາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ອປາຓາຕິປາຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປາຓາຕິປາໂຕ ປຫາຕພ຺ໂພ; ທິນ຺ນາທານໍ ນິສ຺ສາຍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຕພ຺ພໍ; ສຈ຺ຈວາຈໍ[3] ນິສ຺ສາຍ ມຸສາວາໂທ ປຫາຕພ຺ໂພ; ອປິສຸຓໍ ວາຈໍ ນິສ຺ສາຍ ປິສຸຓາ ວາຈາ ປຫາຕພ຺ພາ; ອຄິທ຺ຘິໂລຠໍ ນິສ຺ສາຍ ຄິທ຺ຘິໂລໂຠ ປຫາຕພ຺ໂພ; ອນິນ຺ທາໂຣສໍ ນິສ຺ສາຍ ນິນ຺ທາໂຣໂສ ປຫາຕພ຺ໂພ; ອກ຺ໂກຘູປາຍາສໍ ນິສ຺ສາຍ ໂກຘູປາຍາໂສ ປຫາຕພ຺ໂພ; ອນຕິມານໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິມາໂນ ປຫາຕພ຺ໂພ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອວິຠຕ຺ຕາ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. "ເຍ ເມ,[2] ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອວິຠຕ຺ຕາ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິເມ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ເມ ວິຕ຺ຖາເຣນ[4] ວິຠຊຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂປຕລິໂຍ ຄຫປຕິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ,

---

໑. ເອວຎ຺ຈ ເມ, (ສ຺ຍາ) ເອວໍ ເມ (ກ)
໒. ເຍ ເມ ປນ (ສ຺ຍາ, ກ)
໓. ສຈ຺ຈໍ ວາຈໍ (ສ຺ຍາ)
໔. ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ (ກ)

໓໓. ອປາຓາຕິປາຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປາຓາຕິປາໂຕ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ປາຓາຕິປາຕີ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອຫຎ຺ເຈວ[1] ໂຂ ປນ ປາຓາຕິປາຕີ ອສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ປາຓາຕິປາຕປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິຎ຺ຎູ[4]ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ປາຓາຕິປາຕປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ປາຓາຕິປາຕປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ ຍທິທໍ ປາຓາຕິປາໂຕ. ເຍ ຈ ປາຓາຕິປາຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕສ຺ສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ອປາຓາຕິປາຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປາຓາຕິປາໂຕ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໔. ທິນ຺ນາທານໍ ນິສ຺ສາຍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ອທິນ຺ນາທາຍີ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອທິນ຺ນາທາຍີ ອສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ອທິນ຺ນາທານປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິຎ຺ຎູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ອທິນ຺ນາທານປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ອທິນ຺ນາທານປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ, ຍທິທໍ ອທິນ຺ນາທານໍ. ເຍ ຈ ອທິນ຺ນາທານປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕສ຺ສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ທິນ຺ນາທານໍ ນິສ຺ສາຍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ, ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໕. ສຈ຺ຈວາຈໍ ນິສ຺ສາຍ ມຸສາວາໂທ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ມຸສາວາທີ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ມຸສາວາທີ ອສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ມຸສາວາທປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິຎ຺ຎູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ມຸສາວາທປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ມຸສາວາທປຈ຺ຈຍາ.

---

໑. ອຫຎ຺ເຈ (?)   ໔. ອນຸວິຈ຺ຈ ວິຎ຺ຎູ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ, ຍທິທໍ ມຸສາວາໂທ. ເຍ ຈ ມຸສາວາທປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕສ຺ສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ສຈ຺ຈວາຈໍ ນິສ຺ສາຍ ມຸສາວາໂທ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໖. ອປິສຸຓໍ ວາຈໍ ນິສ຺ສາຍ ປິສຸຓາ ວາຈາ ປຫາຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ປິສຸຓວາໂຈ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ປິສຸຓວາໂຈ ອສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ປິສຸຓວາຈາປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິຎ຺ຎູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ປິສຸຓວາຈາປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ປິສຸຓວາຈາປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ ຍທິທໍ ປິສຸຓາ ວາຈາ. ເຍ ຈ ປິສຸຓວາຈາປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕສ຺ສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ອປິສຸຓໍ ວາຈໍ ນິສ຺ສາຍ ປິສຸຓາ ວາຈາ ປຫາຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໗. "'ອຄິທ຺ຘິໂລຠໍ ນິສ຺ສາຍ ຄິທ຺ຘິໂລໂຠ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ຄິທ຺ຘິໂລຠີ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ຄິທ຺ຘິໂລຠີ ອສ຺ສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ຄິທ຺ຘິໂລຠປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິຎ຺ຎູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ຄິທ຺ຘິໂລຠປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ຄິທ຺ຘິໂລຠປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ ຍທິທໍ ຄິທ຺ຘິໂລໂຠ. ເຍ ຈ ຄິທ຺ຘິໂລຠປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ຄິທ຺ຘິໂລຠາ ປຏິວິຣຕສ຺ສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. 'ອຄິທ຺ຘິໂລຠໍ ນິສ຺ສາຍ ຄິທ຺ຘິໂລໂຠ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໘. ອນິນ຺ທາໂຣສໍ ນິສ຺ສາຍ ນິນ຺ທາໂຣໂສ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ນິນ຺ທາໂຣສີ ອສ຺ສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ

ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຝິປນ຺ໂນ. ອຫລ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ນິນ຺ທາໂຣສີ ອສຸສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ນິນ຺ທາໂຣສປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິລ຺ລູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ນິນ຺ທາໂຣສປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຝິກງ຺ຂາ ນິນ຺ທາໂຣສປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ, ຍທິທໍ ນິນ຺ທາໂຣໂສ. ເຍ ຈ ນິນ຺ທາໂຣສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ, ອນິນ຺ທາໂຣສິສຸສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ອນິນ຺ທາໂຣສໍ ນິສຸສາຍ ນິນ຺ທາໂຣໂສ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໙. ອກ຺ໂກຊູປາຍາສໍ ນິສຸສາຍ ໂກຊູປາຍາໂສ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຣ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ໂກຊູປາຍາສີ ອສຸສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຝິປນ຺ໂນ. ອຫລ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ໂກຊູປາຍາສີ ອສຸສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ໂກຊູປາຍາສປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິລ຺ລູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ໂກຊູປາຍາສປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຝິກງ຺ຂາ ໂກຊູປາຍາສປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ ຍທິທໍ ໂກຊູປາຍາໂສ. ເຍ ຈ ໂກຊູປາຍາສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ, ອກ຺ໂກຊູປາຍາສິສຸສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ'. 'ອກ຺ໂກຊູປາຍາສໍ ນິສຸສາຍ ໂກຊູປາຍາໂສ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໔໐. ອນຕິມານໍ ນິສຸສາຍ ອຕິມາໂນ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຣ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍສໍ ໂຂ ອຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຫຕຸ ອຕິມານີ ອສຸສໍ, ເຕສາຫໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ ສມຸຈ຺ເຉທາຍ ປຝິປນ຺ໂນ. ອຫລ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອຕິມານີ ອສຸສໍ, ອຕ຺ຕາປິ ມໍ ອຸປວເທຍ຺ຍ ອຕິມານປຈ຺ຈຍາ, ອນຸວິຈ຺ຈາປິ ມໍ ວິລ຺ລູ ຄຣເຫຍ຺ຍຸໍ ອຕິມານປຈ຺ຈຍາ, ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຝິກງ຺ຂາ ອຕິມານປຈ຺ຈຍາ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ສໍໂຍຊນໍ ເອຕໍ ນີວຣຓໍ ຍທິທໍ ອຕິມາໂນ. ເຍ ຈ ອຕິມານປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ, ອນຕິມານິສຸສ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິฆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. 'ອນຕິມານໍ ນິສຸສາຍ ອຕິມາໂນ ປຫາຕພ຺ໂພຕິ ອິຕິ ຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໔໑. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ວິຠຕ຺ຕາ[1], ເຍ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ; ນ ຕ຺ເວວ ຕາວ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ.

“ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ. ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂປຕລິໂຍ ຄຫປຕິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

ກາມາທີນວກຖາ

໔໒. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ກຸກ຺ກຸໂຣ ຊິຆຈ຺ຉາທຸພ຺ພລ຺ຍປເຣໂຕ ໂຄຆາຕກສູນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ ອສ຺ສ. ຕເມນໍ ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລໍ ສຸນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິມ຺ມໍສໍ ໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ອຸປສຸມ຺ເຠຍ຺ຍ.[3] ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອປິ ນຸ ໂຂ ໂສ ກຸກ຺ກຸໂຣ ອມຸໍ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລໍ ສຸນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິມ຺ມໍສໍ ໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ປເລຫນ຺ໂຕ ຊິຆຈ຺ຉາທຸພ຺ພລ຺ຍໍ ປຏິວິເນຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອທຸໍ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອຏ຺ຐິກງ຺ກລໍ ສຸນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິມ຺ມໍສໍ ໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ. ຍາວເທວ ປນ ໂສ ກຸກ຺ກຸໂຣ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຏ຺ຐິກງ຺ກລູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ,[2] ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍຕິ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ ຍຕ຺ຖ ສພ຺ພໂສ ໂລກາມິສູປາທານາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ຠາເວຕິ.

໔໓. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ຄິຊ຺ໂຊ ວາ ກງ຺ໂກ ວາ ກຸລໂລ ວາ ມໍສເປສິໍ ອາທາຍ ອຸຑ຺ຑີເຍຍ຺ຍ.[4] ຕເມນໍ ຄິຊ຺ຊາປິ ກງ຺ກາປິ ກຸລລາປິ ອນຸປຕິຕ຺ວາ ອນຸປຕິຕ຺ວາ

---

໑. ອວິຠຕ຺ຕາ (ສ຺ຍາ, ກ)

໒. ພຫູປາຍາສາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ອຸປຈ຺ຉຸເຠຍ຺ຍ (ສີ, ອິ), ອຸປຈ຺ຉູເຠຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ອຸປຈ຺ຈຸມ຺ເຠຍ຺ຍ (ກ)

໔. ອຸຑ຺ຑເຍຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ອິ)

ວິຕຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ.[໑] ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ສເຈ ໂສ ຄິຊ຺ໂຌ ວາ ກງ຺ໂກ ວາ ກຸລໂລ ວາ ຕໍ ມໍສເປສິໍ ນ ຂິປ຺ປເມວ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ມໍສເປສູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍຕິ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ ຍຕ຺ຖ ສພ຺ພໂສ ໂລກາມິສູປາທານາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ຠາເວຕິ.

໔໔. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ອາທິຕ຺ຕໍ ຕິຓຸກ຺ກໍ ອາທາຍ ປຏິວາຕໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ສເຈ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ຕິຓຸກ຺ກໍ ນ ຂິປ຺ປເມວ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຕສ຺ສ ສາ ອາທິຕ຺ຕາ ຕິຓຸກ຺ກາ ຫຕ຺ຖໍ ວາ ທເຫຍ຺ຍ, ພາຫຸໍ ວາ ທເຫຍ຺ຍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ[໔] ທເຫຍ຺ຍ, ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຕິຓຸກ຺ກູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍຕິ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ໆເປໆ ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ຠາເວຕິ.

໔໕. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ອງ຺ຄາຣກາສຸ ສາຘິກໂປຣິສາ ປູຣາ ອງ຺ຄາຣານໍ ວີຕຈ຺ຈິການໍ ວີຕຘູມານໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຊີວິຕຸກາໂມ ອມຣິຕຸກາໂມ ສຸຂກາໂມ ທຸກ຺ຂປ຺ປຏິກ຺ກູໂລ. ຕເມນໍ ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ອຸປກຑ຺ເຒຍ຺ຍຸໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອິຕິຈິຕິເຈວ ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ວິທິຕຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ, ‘ອິມໍ ຈາຫໍ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ປປຕິສ຺ສາມິ, ຕໂຕນິທານໍ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອງ຺ຄາຣກາສູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍຕິ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ໆເປໆ ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ຠາເວຕິ.

---

໑. ວິຣາເຊຍ຺ຍຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ທເຫຍ຺ຍ, ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ (ສີ, ອິ)

໔໖. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ສຸປິນກໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ກູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ. ໂສ ປຜິພຸທ຺ໂຜ ນ ກິຍ຺ຈິ ປຜິປສ຺ເສຍ຺ຍ.[໑] ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຜິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ສຸປິນກູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍຕິ ໆເປໆ ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ກາເວຕິ.

໔໗. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ຍາຈິຕກໍ ໂກຄໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ຍານໍ ວາ[໒] ໂປຣິເສຍ຺ຍໍ[໓] ປວຣມຕິກຸຕ຺ຫລໍ. ໂສ ເຕຫິ ຍາຈິຕເກຫິ ໂກເຄຫິ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ປຣິວຸໂຕ ອນ຺ຕຣາປຕໍ ປຜິປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ຊໂນ ທິສ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ໂກຄີ ວຕ, ໂກ, ປຸຣິໂສ, ເອວໍ ກິຣ ໂກຄີໂນ ໂກຄານິ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ຕເມນໍ ສາມິກາ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ປສ຺ເສຍ຺ຍຸໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ສານິ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ. ຕໍ ກີ ມຍ຺ຍສິ, ຄຫປຕິ, ອລໍ ນຸ ໂຂ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕາຍາຕິ? “ເອວໍ, ກນ຺ເຕ. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ສາມິໂນ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ສານິ ຫຣນ຺ຕີຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຜິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍາຈິຕກູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍຕິ ໆເປໆ ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ກາເວຕິ.

໔໘. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ອວິທູເຣ ຕິພ຺ໂພ ວນສຕ຺ໂທ. ຕຕ຺ຣສ຺ສ ຣຸກ຺ໂຂ ສມ຺ປນ຺ນຜໂລ ຈ ອຸປປນ຺ນຜໂລ[໔] ຈ, ນ ຈສ຺ສຸ ການິຈິ ຜລານິ ກູມິຍໍ ປຕິຕານິ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຜລຕ຺ຖິໂກ ຜລຄເວສີ ຜລປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ. ໂສ ຕໍ ວນສຕ຺ຫໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມ຺ປນ຺ນຜລຍ຺ຈ ອຸປປນ຺ນຜລຍ຺ຈ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຍໍ ໂຂ ຣຸກ຺ໂຂ ສມ຺ປນ຺ນຜໂລ ຈ ອຸປປນ຺ນຜໂລ ຈ, ນຕ຺ຖິ ຈ ການິຈິ ຜລານິ ກູມິຍໍ ປຕິຕານິ. ຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອາໂຣຫິຕຸໍ.[໕] ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອາໂຣຫິຕ຺ວາ ຍາວທຕ຺ຖຍ຺ຈ ຂາເທຍ຺ຍໍ ອຸຈ຺ຌງ຺ຄຍ຺ຈ ປູເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອາໂຣຫິຕ຺ວາ ຍາວທຕ຺ຖຍ຺ຈ ຂາເທຍ຺ຍ ອຸຈ຺ຌງ຺ຄຍ຺ຈ ປູເຣຍ຺ຍ. ອຖ ທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຜລຕ຺ຖິໂກ ຜລຄເວສີ ຜລປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ຕິຕ຺ຫໍ ກຸກາຣີ[໖] ອາທາຍ. ໂສ ຕໍ ວນສຕ຺ຫໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ

---

໑. ປສ຺ເສຍ຺ຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ຍານໍ (ສີ, ກໍ, ອິ)

໓. ໂປໂຣເສຍ຺ຍໍ (ສີ, ອິ, ກ), ໂອໂຣເປຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ອຸປ຺ປນ຺ນຜໂລ (ສ຺ຍາ)

໕. ອາຣຸຫິຕຸໍ (ສີ) ໖. ກຸຊາຣີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມ຺ປນ຺ນຜລຎ຺ຈ ອຸປປນ຺ນຜລຎ຺ຈ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຍໍ ໂຂ ຣຸກ຺ໂຂ ສມ຺ປນ຺ນຜໂລ ຈ ອຸປປນ຺ນຜໂລ ຈ, ນຕ຺ຖິ ຈ ການິຈິ ຜລານິ ຠູມິຍໍ ປຕິຕານິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ຊານາມິ ຣຸກ຺ຂໍ ອາໂຣຫິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ມູລໂຕ ເຉຕ຺ວາ ຍາວທຕ຺ຖຎ຺ຈ ຂາເທຍ຺ຍໍ ອຸຈ຺ຉງ຺ຄຎ຺ຈ ປູເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ມູລໂຕວ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອມຸໂກ[1] ໂຍ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຐມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອາຣູຬ຺ໂຫ ສເຈ ໂສ ນ ຂິປ຺ປເມວ ໂອໂຣເຫຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ໂສ ຣຸກ຺ໂຂ ປປຕນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖໍ ວາ ຠຎ຺ເຊຍ຺ຍ ປາທໍ ວາ ຠຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ ຠຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ຣຸກ຺ຂຜລູປມາ ກາມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍຕິ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ, ຍຕ຺ຖ ສພ຺ພໂສ ໂລກາມິສູປາທານາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕເມວູເປກ຺ຂໍ ຠາເວຕິ.

໔໙. ສ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ.

ສ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ໆເປໆ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ.

ສ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອິມໍເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຄມ຺ມ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ.

---

໑. ອສຸ (ສີ, ອິ)

໕໐. ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄສິ, ຄຫປຕິ, ຍຖາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ, ອປິ ນຸ ຕ຺ວໍ ເອວຣູປໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທໍ ອຕ຺ຕນິ ສມນຸປສ຺ສສີຕິ? “ໂກ ຈາຫໍ, ການ຺ເຕ, ໂກ ຈ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉໂທ! ອາຣກາ ອຫໍ, ການ຺ເຕ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ໂວຫາຣສມຸຈ຺ເຉທາ. ມຍຄ຺ຫິ, ການ຺ເຕ, ປຸພ຺ເພ ອລ຺ລຕິຕ຺ຖິເຍ ປຣິພ຺ພາຊເກ ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍາຕິ ອມລ຺ລິມ຺ຫ, ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍໂກຊນໍ ໂກຊິມ຺ຫ, ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍກາເນ ກປິມ຺ຫ; ກິກ຺ຂູ ປນ ມຍໍ, ການ຺ເຕ, ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍາຕິ ອມລ຺ລິມ຺ຫ, ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍໂກຊນໍ ໂກຊິມ຺ຫ, ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍກາເນ ກປິມ຺ຫ; ອິທານິ ປນ ມຍໍ, ການ຺ເຕ, ອລ຺ລຕິຕ຺ຖິເຍ ປຣິພ຺ພາຊເກ ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍາຕິ ຊານິສ຺ສາມ, ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍໂກຊນໍ ໂກເຊສ຺ສາມ, ອນາຊານີເຍວ ສມາເນ ອນາຊານີຍກາເນ ກເປສ຺ສາມ. ກິກ຺ຂູ ປນ ມຍໍ, ການ຺ເຕ, ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍາຕິ ຊານິສ຺ສາມ ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍໂກຊນໍ ໂກເຊສ຺ສາມ, ອາຊານີເຍວ ສມາເນ ອາຊານີຍກາເນ ກເປສ຺ສາມ. ອຊເນສິ ວຕ ເມ, ການ຺ເຕ, ກຄວາ ສມເຕສຸ ສມຕປ຺ເປມໍ, ສມເຕສຸ ສມຕປ຺ປສາທໍ, ສມເຕສຸ ສມຕຄາຣວໍ. ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ການ຺ເຕ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ການ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ການ຺ເຕ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ການ຺ເຕ, ກຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ການ຺ເຕ, ກຄວນ຺ຕໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຄ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສໍພຄ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ກຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຕ຺ເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ໂປຕລິຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ກິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ຊີວກສຸຕ຺ຕໍ

໕໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຊີວກສ຺ສ ໂກມາຣກຈ຺ຈສ຺ສ ອມ຺ພວເນ. ອຖ ໂຂ ຊີວໂກ ໂກມາຣກຈ຺ໂຈ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ

ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊີວໂກ ໂກມາຣຠຈ຺ໂຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ ‘ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປາຓໍ ອາຣຠນ຺ຕິ,[໑] ຕໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ[໒] ມໍສໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ປຏິຈ຺ຈກມ຺ມນ຺ຕິ. ເຍ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປາຓໍ ອາຣຠນ຺ຕິ, ຕໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ ມໍສໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ປຏິຈ຺ຈກມ຺ມນ຺ຕິ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ນ ຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ.

໕໒. “ເຍ ເຕ, ຊີວກ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປາຓໍ ອາຣຠນ຺ຕິ, ຕໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ ມໍສໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ປຏິຈ຺ຈກມ຺ມນ຺ຕິ ນ ເມ ເຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ຈ ມໍ ເຕ ອສຕາ ອຠູເຕນ. ຕີຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຊີວກ, ຐາເນຫິ ມໍສໍ ‘ອປຣິໂຠຄນ຺’ຕິ ວທາມິ ທິຏ຺ຐໍ, ສຸຕໍ, ປຣິສງ຺ກິຕໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຊີວກ, ຕີຫິ ຐາເນຫິ ມໍສໍ ‘ອປຣິໂຠຄນ຺’ຕິ ວທາມິ. ຕີຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຊີວກ, ຐາເນຫິ ມໍສໍ ປຣິໂຠຄນ຺ຕິ ວທາມິ ອທິຏ຺ຐໍ, ອສຸຕໍ, ອປຣິສງ຺ກິຕໍ ອິເມຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຊີວກ, ຕີຫິ ຐາເນຫິ ມໍສໍ ‘ປຣິໂຠຄນ຺’ຕິ ວທາມິ.

໕໓. ອິຘ, ຊີວກ, ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ. ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ. ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ຕເມນໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ເຕນ ນິມນ຺ເຕຕິ. ອາກງ຺ຂມາໂນວ,[໓] ຊີວກ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິວາເສຕິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ ປຣິວິສຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ສາຘຸ ວຕ ມາຍໍ[໔] ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ

໑. ອາຣມ຺ຠນ຺ຕິ (ກ)
໒. ອຸທ຺ທິສ຺ສກຏໍ (ສີ, ອີ)
໓. ອາກງ຺ຂມາໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ມໍ + ອຍໍ = ມາຍໍ

ປຣິວິເສຍ຺ຍາຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອາຍຕິມ຺ປິ ເອວຣູເປນ ປຓີເຕນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ ປຣິວິເສຍ຺ຍາຕິ ເອວມ຺ປິສ຺ສ ນ ໂຫຕິ. ໂສ ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ອຄຖິໂຕ[໑] ອມຸຈ຺ຉິໂຕ ອນຊ຺ໂຌປນ຺ໂນ[໒] ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປ຺ໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຊີວກ, ອປິ ນຸ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍ ວາ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍ ວາ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍ ວາ ເຈເຕຕີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ. "ນນຸ ໂສ, ຊີວກ, ຠິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອນວຊ຺ຊໍເຍວ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕີຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ພ຺ຣຫ຺ມາ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີຕິ. ຕໍ ເມ ອິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສກ຺ຂິທິຏ຺ໂຐ; ຠຄວາ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີຕິ. "ເຍນ ໂຂ, ຊີວກ, ຣາເຄນ, ເຍນ ໂທເສນ, ເຍນ ໂມເຫນ ພ຺ຍາປາທວາ ອສ຺ສ, ໂສ ຣາໂຄ ໂສ ໂທໂສ ໂສ ໂມໂຫ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ[໓] ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ສເຈ ໂຂ ເຕ, ຊີວກ, ອິທໍ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ອນຸຊານາມິ ເຕ ເອຕນ຺ຕິ. "ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ,[໔]

໕໔. ອິຘ, ຊີວກ, ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ຯເປຯ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ຯເປຯ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ. ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ຕເມນໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ເຕນ ນິມນ຺ເຕຕິ. ອາກງ຺ຂມາໂນວ, ຊີວກ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິວາເສຕິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ ປຣິວິສຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ສາຘຸ ວຕ ມາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ ປຣິວິເສຍ຺ຍາຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອາຍຕິມ຺ປິ

---

໑. ອຄຘິໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໒. ອນຊ຺ຌາປນ຺ໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໓. ອນຠາວກໂຕ (ສີ, ອີ), ອນຠາວໍຄໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ຠາສິຕນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ)

เอวรูเปน ปณีเตน ปิณฺฑปาเตน ปริวิเสยฺยาติ เอวมฺปิสฺส น โหติ. โส ตํ ปิณฺฑปาตํ อคธิโต อมุจฺฉิโต อนชฺโฌปนฺโน อาทีนวทสฺสาวี นิสฺสรณปญฺโญ ปริภุญฺชติ. ตํ กึ มญฺญสิ, ชีวก, อปิ นุ โส ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย อตฺตพฺยาพาธาย วา เจเตติ, ปรพฺยาพาธาย วา เจเตติ, อุภยพฺยาพาธาย วา เจเตตีติ? "โน เหตํ, ภนฺเต, "นนุ โส, ชีวก, ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย อนวชฺชํเยว อาหารํ อาหาเรตีติ? "เอวํ, ภนฺเต, สุตํ เมตํ, ภนฺเต 'พฺรหฺมา อุเปกฺขาวิหารีติ. ตํ เม อิทํ,ภนฺเต, ภควา สกฺขิทิฏฺโฐ; ภควา หิ, ภนฺเต, อุเปกฺขาวิหารีติ. "เยน โข, ชีวก, ราเคน เยน โทเสน เยน โมเหน วิเหสวา อสฺส, อรติวา อสฺส, ปฏิฆวา อสฺส. โส ราโค โส โทโส โส โมโห ตถาคตสฺส ปหีโน อุจฺฉินฺนมูโล ตาลาวตฺถุกโต อนภาวํกโต อายตึ อนุปฺปาทธมฺโม. สเจ โข เต, ชีวก, อิทํ สนฺธาย ภาสิตํ, อนุชานามิ เต เอตนฺติ. "เอตเทว โข ปน เม, ภนฺเต, สนฺธาย ภาสิตํ.

๕๕. "โย โข, ชีวก, ตถาคตํ วา ตถาคตสาวกํ วา อุทฺทิสฺส ปาณํ อารภติ โส ปญฺจหิ ฐาเนหิ พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. ยมฺปิ โส, คหปติ, เอวมาห 'คจฺฉถ, อมุกํ นาม ปาณํ อาเนถาติ, อิมินา ปฐเมน ฐาเนน พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. ยมฺปิ โส ปาโณ คลปฺปเวฐเกน[1] อานียมาโน ทุกฺขํ โทมนสฺสํ ปฏิสํเวเทติ, อิมินา ทุติเยน ฐาเนน พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. ยมฺปิ โส เอวมาห 'คจฺฉถ อิมํ ปาณํ อารภถาติ, อิมินา ตติเยน ฐาเนน พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. ยมฺปิ โส ปาโณ อารภิยมาโน ทุกฺขํ โทมนสฺสํ ปฏิสํเวเทติ, อิมินา จตุตฺเถน ฐาเนน พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. ยมฺปิ โส ตถาคตํ วา ตถาคตสาวกํ วา อกปฺปิเยน อาสาเทติ, อิมินา ปญฺจเมน ฐาเนน พหุํ อปุญฺญํ ปสวติ. โย โข, ชีวก, ตถาคตํ วา ตถาคตสาวกํ วา อุทฺทิสฺส ปาณํ อารภติ, โส อิเมหิ ปญฺจหิ ฐาเนหิ พหุํ อปุญฺญํ ปสวตีติ.

เอวํ วุตฺเต, ชีวโก โกมารภจฺโจ ภควนฺตํ เอตทโวจ "อจฺฉริยํ, ภนฺเต, อพฺภุตํ, ภนฺเต! กปฺปิยํ วต, ภนฺเต, ภิกฺขู อาหารํ อาหาเรนฺติ

---

๑. คลปฺปเวฐเกน (พหูสุ)

ອນວຊ຺ຊໍ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣນ຺ຕິ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ຊີວກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອຸປາລິສຸຕ຺ຕໍ

໕໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ນາຬນ຺ທາຍໍ ວິຫຣຕິ ປາວາຣິກມ຺ພວເນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ[1] ນາຬນ຺ທາຍໍ ປຏິວສຕິ ມຫຕິຍາ ນິຄຓ຺ຐປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ. ອຖ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຬນ຺ທາຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ປາວາຣິກມ຺ພວນໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕໍ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສິໍ ນິຄຓ຺ຐໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ, ຕປສ຺ສິ,[4] ອາສນານິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂສິ ນິສີທາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສິໍ ນິຄຓ຺ຐໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ກຕິ ປນ, ຕປສ຺ສິ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ກມ຺ມານິ ປຎ຺ຎເປຕິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ “ນ ໂຂ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອາຈິຓ຺ຓໍ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ‘ກມ຺ມໍ, ກມ຺ມນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປຕຸໍ; ‘ທຓ຺ຑໍ, ທຓ຺ຑນ຺ຕິ ໂຂ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອາຈິຓ຺ຓໍ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຎເປຕຸນ຺ຕິ. “ກຕິ ປນ, ຕປສ຺ສິ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ທຓ຺ຑານິ ປຎ຺ຎເປຕິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ? “ຕີຓິ ໂຂ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ທຓ຺ຑານິ ປຎ຺ຎເປຕິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ກາຍທຓ຺ຑໍ, ວຈີທຓ຺ຑໍ, ມໂນທຓ຺ຑນ຺ຕິ. “ກິໍ ປນ, ຕປສ຺ສິ, ອຎ຺ຎເທວ ກາຍທຓ຺ຑໍ, ອຎ຺ຎໍ ວຈີທຓ຺ຑໍ, ອຎ຺ຎໍ ມໂນທຓ຺ຑນ຺ຕິ? “ອຎ຺ຎເທວ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ກາຍທຓ຺ຑໍ, ອຎ຺ຎໍ ວຈີທຓ຺ຑໍ, ອຎ຺ຎໍ ມໂນທຓ຺ຑນ຺ຕິ. “ອິເມສໍ ປນ, ຕປສ຺ສິ, ຕິຓ຺ຓໍ ທຓ຺ຑານໍ ເອວໍ ປຏິວິຠຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ປຏິວິສິຏ຺ຐານໍ ກຕມໍ ທຓ຺ຑໍ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ

໑. ນາຖປຸຕ຺ໂຕ (ສີ), ນາຕປຸຕ຺ໂຕ (ອິ)

໔. ທີຆຕປສ຺ສີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ມຫາສາວຊ຺ຊຕຣໍ ປຎ຺ຎເປຕິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ຍທິ ວາ ກາຍທຓ຺ຑໍ, ຍທິ ວາ ວຈີທຓ຺ຑໍ, ຍທິ ວາ ມໂນທຓ຺ຑນ຺ຕິ? “ອິເມສໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ຕິຓ຺ຓໍ ທຓ຺ຑານໍ ເອວໍ ປຏິວິຠຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ປຏິວິສິຏ຺ຐານໍ ກາຍທຓ຺ຑໍ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ມຫາສາວຊ຺ຊຕຣໍ ປຎ຺ຎເປຕິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຓ຺ຑໍ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຓ຺ຑນ຺ຕິ. “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວເທສິ? “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວທາມິ. “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວເທສິ? “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວທາມິ. “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວເທສິ? “ກາຍທຓ຺ຑນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວທາມີຕິ. ອິຕິຫ ຠຄວາ ທີຆຕປສ຺ສິໍ ນິຄຓ຺ຐໍ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຍາວຕຕິຍກໍ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ.

໕໗. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຕ຺ວໍ ປນາວຸໂສ ໂຄຕມ, ກຕິ ທຓ຺ຑານິ ປຎ຺ຎເປສິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ. “ນ ໂຂ, ຕປສ຺ສິ, ອາຈິຓ຺ຓໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ‘ທຓ຺ຑໍ, ທຓ຺ຑນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປຕຸໍ; ‘ກມ຺ມໍກມ຺ມນ຺ຕິ ໂຂ, ຕປສ຺ສິ, ອາຈິຓ຺ຓໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຎ຺ຎເປຕຸນ຺ຕິ?. “ຕ຺ວໍ ປນາວຸໂສ ໂຄຕມ, ກຕິ ກມ຺ມານິ ປຎ຺ຎເປສິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ?. “ຕີຓິ ໂຂ ອຫໍ, ຕປສ຺ສິ, ກມ຺ມານິ ປຎ຺ຎເປມິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ. “ກິໍ ປນາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອຎ຺ຎເທວ ກາຍກມ຺ມໍ, ອຎ຺ຎໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ອຎ຺ຎໍ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ “ອຎ຺ຎເທວ, ຕປສ຺ສິ, ກາຍກມ຺ມໍ, ອຎ຺ຎໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ອຎ຺ຎໍ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ. “ອິເມສໍ ປນາວຸໂສ ໂຄຕມ, ຕິຓ຺ຓໍ ກມ຺ມານໍ ເອວໍ ປຏິວິຠຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ປຏິວິສິຏ຺ຐານໍ ກຕມໍ ກມ຺ມໍ ມຫາສາວຊ຺ຊຕຣໍ ປຎ຺ຎເປສິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ຍທິ ວາ ກາຍກມ຺ມໍ, ຍທິ ວາ ວຈີກມ຺ມໍ, ຍທິ ວາ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ? “ອິເມສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຕປສ຺ສິ, ຕິຓ຺ຓໍ ກມ຺ມານໍ ເອວໍ ປຏິວິຠຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ປຏິວິສິຏ຺ຐານໍ ມໂນກມ຺ມໍ ມຫາສາວຊ຺ຊຕຣໍ ປຎ຺ຎເປມິ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ກາຍກມ຺ມໍ, ໂນ ຕຖາ ວຈີກມ຺ມນ຺ຕິ. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວເທສິ”?. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວທາມິ. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວເທສິ”?. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວທາມິ. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ວເທສິ”?. “ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ, ຕປສ຺ສິ, ວທາມີຕິ. ອິຕິຫ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ຠຄວນ຺ຕໍ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຍາວຕຕິຍກໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ.

໕໗. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ຄິຫິປຣິສາຍ ສທ຺ຘິ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ພາລກິນິຍາ ປຣິສາຍ ອຸປາລິປມຸຂາຍ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ທີຘຕປສ຺ສິ ນິຄຕ຺ຖໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ; ທິສ຺ວານ ທີຘຕປສ຺ສິ ນິຄຕ຺ຖໍ ເອຕທໂວຈ "ຫນ຺ທ, ກຸໂຕ ນຸ ຕ຺ວໍ, ຕປສ຺ສິ, ອາຄຈ຺ຉສິ ທິວາ ທິວສ຺ສາຕິ?. "ອິໂຕ ຫິ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ອາຄຈ຺ຉາມິ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສນ຺ຕິກາຕິ. "ອຫຸ ປນ ເຕ, ຕປສ຺ສິ, ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ?. "ອຫຸ ໂຂ ເມ, ພນ຺ເຕ, ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ເຕ, ຕປສ຺ສິ, ອຫຸ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ? ອຖ ໂຂ ທີຘຕປສ຺ສີ ນິຄຕ຺ໂຖ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ພຄວຕາ ສທ຺ຘິ ກຖາສລ຺ລາໂປ ຕໍ ສພ຺ພໍ ນິຄຕ຺ຖສ຺ສ ນາຜປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ທີຘຕປສ຺ສິ ນິຄຕ຺ຖໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຘຸ ສາຘຸ, ຕປສ຺ສິ! ຍຖາ ຕໍ ສຸຕວຕາ ສາວເກນ ສມ຺ມເທວ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ອາຊານນ຺ເຕນ ເອວເມວ ທີຘຕປສ຺ສິນາ ນິຄຕ຺ເຖນ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ພ຺ຍາກຕໍ. ກິລ຺ຫິ ໂສພຕິ ຉໂວ ມໂນທຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ເອວໍ ໂອຬາຣິກສ຺ສ ກາຍທຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິທາຍ! ອຖ ໂຂ ກາຍທຕ຺ໂຕວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຕ຺ໂຕ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຕ຺ໂຕຕິ.

໕໘. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ນິຄຕ຺ຖໍ ນາຜປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຘຸ ສາຘຸ, ພນ຺ເຕ ທີຘຕປສ຺ສີ [1] ຍຖາ ຕໍ ສຸຕວຕາ ສາວເກນ ສມ຺ມເທວ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ອາຊານນ຺ເຕນ ເອວເມວໍ ພທນ຺ເຕນ ຕປສ຺ສິນາ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ພ຺ຍາກຕໍ. ກິລ຺ຫິ ໂສພຕິ ຉໂວ ມໂນທຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ເອວໍ ໂອຬາຣິກສ຺ສ ກາຍທຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິທາຍ! ອຖ ໂຂ ກາຍທຕ຺ໂຕວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຕ຺ໂຕ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຕ຺ໂຕ. ຫນ຺ທ ຈາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມິ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອິມສ຺ມິ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມິ. ສເຈ ເມ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ປຕິຏ຺ຖຫິສ຺ສຕິ, ຍຖາ ພທນ຺ເຕນ ຕປສ຺ສິນາ ປຕິຏ຺ຖາປິຕໍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ທີຘໂລມິກໍ ເອຬກໍ ໂລເມສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ເຍ຺ຍ ປຣິກຑ຺ເຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກຑ຺ເຍ຺ຍ, ເອວເມວາຫໍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ວາເທນ ວາທໍ ອາກຑິສ຺ສາມິ ປຣິກຑິສ຺ສາມິ

໑. ຕປສ຺ສີ (ສີ, ອິ)

ສມ຺ປຣິກຑ຺ຒິສ຺ສາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ໂສຓ຺ຑິກາກມ຺ມກາໂຣ ມຫນ຺ຕໍ ໂສຓ຺ຑິກາກິລຎ຺ຊໍ ຄມ຺ຠີເຣ ອຸທກຣຫເທ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຓ຺ເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ເຒຍ຺ຍ ປຣິກຑ຺ເຒຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກຑ຺ເຒຍ຺ຍ, ເອວເມວາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ວາເທນ ວາທໍ ອາກຑ຺ຒິສ຺ສາມິ ປຣິກຑ຺ຒິສ຺ສາມິ ສມ຺ປຣິກຑ຺ຒິສ຺ສາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ໂສຓ຺ຑິກາຘຸຕ຺ໂຕ ວາລໍ[1] ກຓ຺ເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ໂອຘຸເນຍ຺ຍ ນິທ຺ຘຸເນຍ຺ຍ ນິປ຺ໂຜເຏຍ຺ຍ,[2] ເອວເມວາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ວາເທນ ວາທໍ ໂອຘຸນິສ຺ສາມິ ນິທ຺ຘຸນິສ຺ສາມິ ນິປ຺ໂຜເຏສ຺ສາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ກຸຎ຺ຊໂຣ ສຏ຺ຐິຫາຍໂນ ຄມ຺ຠີຣໍ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ສາຓໂຘວິກໍ ນາມ ກີຬິຕຊາຕໍ ກີຬຕິ, ເອວເມວາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ສາຓໂຘວິກໍ ມຎ຺ເຎ ກີຬິຕຊາຕໍ ກີຬິສ຺ສາມິ. ຫນ຺ທ ຈາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມີຕິ. “ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວາທໍ ອາໂຣເປຫິ. ອຫໍ ວາ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍໍ, ທີຆຕປສ຺ສີ ວາ ນິຄຓ຺ໂຐ, ຕ຺ວໍ ວາຕິ.

໖໐. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍ. ສມໂຓ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ໂຄຕໂມ ມາຍາວີ ອາວຏ຺ຏນິໍ ມາຍໍ ຊານາຕິ ຍາຍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ສາວເກ ອາວຏ຺ເຏຕີຕິ. “ອຏ຺ຐານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ຕປສ຺ສິ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຄຈ຺ຉ, ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວາທໍ ອາໂຣເປຫິ. ອຫໍ ວາ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍໍ, ທີຆຕປສ຺ສີ ວາ ນິຄຓ຺ໂຐ, ຕ຺ວໍ ວາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍ. ສມໂຓ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ໂຄຕໂມ ມາຍາວີ ອາວຏ຺ຏນິໍ ມາຍໍ ຊານາຕິ, ຍາຍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ສາວເກ ອາວຏ຺ເຏຕີຕິ. ອຏ຺ຐານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ຕປສ຺ສິ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ,

---

໑. ຖາລໍ (ກ) ໒. ນິຈ຺ຉາເທຍ຺ຍ (ສີ, ອິ, ກ), ນິຈ຺ໂຈເຏຍ຺ຍ (ກ), ນິປ຺ໂປເກຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອິມສ຺ມິໍ ກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວາທໍ ອາໂຣເປຫິ. ອຫໍ ວາ ຫິ, ຄຫປຕິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍໍ, ທີຆຕປສ຺ສີ ວາ ນິຄຓ຺ໂຐ, ຕ຺ວໍ ວາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ປາວາຣິກມ຺ພວນໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຄມາ ນຸ ຂ຺ວິຘ, ຠນ຺ເຕ, ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐຕິ?. “ອາຄມາ ຂ຺ວິຘ, ຄຫປຕິ, ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐຕິ. “ອຫຸ ໂຂ ປນ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ທີຆຕປສ຺ສິນາ ນິຄຓ຺ເຐນ ສທ຺ຘິໍ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ?. “ອຫຸ ໂຂ ເມ, ຄຫປຕິ, ທີຆຕປສ຺ສິນາ ນິຄຓ຺ເຐນ ສທ຺ຘິໍ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອຫຸ ທີຆຕປສ຺ສິນາ ນິຄຓ຺ເຐນ ສທ຺ຘິໍ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ?. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ທີຆຕປສ຺ສິນາ ນິຄຓ຺ເຐນ ສທ຺ຘິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ.

໖໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສາຘຸ ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ ຕປສ຺ສີ! ຍຖາ ຕໍ ສຸຕວຕາ ສາວເກນ ສມ຺ມເທວ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ອາຊານນ຺ເຕນ ເອວເມວໍ ທີຆຕປສ຺ສິນາ ນິຄຓ຺ເຐນ ຠຄວໂຕ ພ຺ຍາກຕໍ. ກິຎ຺ຫິ ໂສຠຕິ ຉໂວ ມໂນທຓ຺ໂຑ ອິມສ຺ສ ເອວໍ ໂອຬາຣິກສ຺ສ ກາຍທຓ຺ຑສ຺ສ ອຸປນິຘາຍ? ອຖ ໂຂ ກາຍທຓ຺ໂຑວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຓ຺ໂຑ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຓ຺ໂຑຕິ. “ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ສຈ຺ເຈ ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕຍ຺ຍາສິ ສິຍາ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. “ສຈ຺ເຈ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕສ຺ສາມິ; ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ.

໖໔. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອິຘສ຺ສ ນິຄຓ຺ໂຐ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ ສີໂຕທກປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອຸຓ຺ໂຫທກປຏິເສວີ. ໂສ ສີໂຕທກໍ ອລຠມາໂນ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ. ອິມສ຺ສ ປນ, ຄຫປຕິ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ກຕ຺ຖູປປຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎເປຕີຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສຕ຺ຕາ ນາມ ເທວາ, ຕຕ຺ຖ ໂສ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອສຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນປຏິພທ຺ໂຘ ກາລງ຺ກໂຣຕີຕິ. “ມນສິ ກໂຣຫິ,

ຄຫປຕິ,[1] ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ພ຺ຍາກໂຣຫິ. ນ ໂຂ ເຕ ສນ຺ຘິຍຕິ ປຸຣິເມນ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ວາ ປຸຣິມໍ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອສາ ວາຈາ 'ສຈ຺ເຈ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕສ຺ສາມິ, ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. "ກິຎ຺ຈາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ກາຍທຓ຺ໂຑວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຓ຺ໂຑ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຓ຺ໂຑຕິ.

໖໓. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອິຘສ຺ສ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ຈາຕຸຍາມ-ສໍວຣສໍວຸໂຕ ສພ຺ພວາຣິວາຣິໂຕ ສພ຺ພວາຣິຍຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພວາຣິຘຸໂຕ ສພ຺ພວາຣິຜຸໂຏ. ໂສ ອຠິກ຺ກມນ຺ໂຕ ປຏິກ຺ກມນ຺ໂຕ ພຫູ ຂຸທ຺ທເກ ປາເຓ ສງ຺ຆາຕໍ ອາປາເທຕິ. ອິມສ຺ສ ປນ, ຄຫປຕິ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ກໍ ວິປາກໍ ປຎ຺ຎເປຕີຕິ? "ອສຎ຺ເຈຕນິກໍ, ຠນ຺ເຕ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ໂນ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎເປຕີຕິ. "ສເຈ ປນ, ຄຫປຕິ, ເຈເຕຕີຕິ?. "ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ຠນ຺ເຕ, ໂຫຕີຕິ. "ເຈຕນໍ ປນ, ຄຫປຕິ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ກິສ຺ມິໍ ປຎ຺ຎເປຕີຕິ?. "ມໂນທຓ຺ຑສ຺ມິໍ, ຠນ຺ເຕຕິ. ມນສິ ກໂຣຫິ, ຄຫປຕິ, ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ພ຺ຍາກໂຣຫິ. ນ ໂຂ ເຕ ສນ຺ຘິຍຕິ ປຸຣິເມນ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ວາ ປຸຣິມໍ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອສາ ວາຈາ 'ສຈ຺ເຈ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕສ຺ສາມິ; ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. "ກິຎ຺ຈາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ກາຍທຓ຺ໂຑວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຓ຺ໂຑ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຓ຺ໂຑຕິ.

໖໔. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອຍໍ ນາຬນ຺ທາ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສາຕິ?. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຍໍ ນາຬນ຺ທາ ອິທ຺ຘາ ເຈວ ຜີຕາ ຈ ພຫຸຊນາ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕາສິໂກ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອຫໍ ຍາວຕິກາ ອິມິສ຺ສາ ນາຬນ຺ທາຍ ປາຓາ ເຕ ເອເກນ ຂເຓນ ເອເກນ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຎ຺ຊໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ປໂຫຕິ ນຸ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຍາວຕິກາ ອິມິສ຺ສາ ນາຬນ຺ທາຍ ປາຓາ ເຕ ເອເກນ ຂເຓນ ເອເກນ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ

໑. ຄຫປຕິ ຄຫປຕິ ມນສິ ກໂຣຫິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ຄຫປຕິ ມນສິ ກໂຣຫິ (ກ), ຄຫປຕິ ຄຫປຕິ (ອີ)

ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຎ຺ຊໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? “ທສປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສາ, ວີສມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສາ, ຕິໍສມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສາ, ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສາ, ປຎ຺ຎາສໍປິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິສາ ນປ຺ປໂຫນ຺ຕິ ຍາວຕິກາ ອິມິສ຺ສາ ນາຬນ຺ທາຍ ປາຓາ ເຕ ເອເກນ ຂເຓນ ເອເກນ ມຸຫຸຕ຺ເຕນ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຎ຺ຊໍ ກາຕຸໍ. ກິໍ ຫິ ໂສຠຕິ ເອໂກ ຉໂວ ປຸຣິໂສຕິ!. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ອິຘ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິທ຺ຘິມາ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຫໍ ອິມໍ ນາຬນ຺ທໍ ເອເກນ ມໂນປໂທເສນ ຠສ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ປໂຫຕິ ນຸ ໂຂ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິທ຺ຘິມາ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອິມໍ ນາຬນ຺ທໍ ເອເກນ ມໂນປໂທເສນ ຠສ຺ມໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? ທສປິ, ຠນ຺ເຕ, ນາຬນ຺ທາ, ວີສມ຺ປິ ນາຬນ຺ທາ, ຕິໍສມ຺ປິ ນາຬນ຺ທາ, ຈຕ຺ຕາຣີສໍປິ ນາຬນ຺ທາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ນາຬນ຺ທາ ປໂຫຕິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິທ຺ຘິມາ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ ເອເກນ ມໂນປໂທເສນ ຠສ຺ມໍ ກາຕຸໍ. ກິໍ ຫິ ໂສຠຕິ ເອກາ ຉວາ ນາຬນ຺ທາຕິ!. “ມນສິ ກໂຣຫິ, ຄຫປຕິ, ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ພ຺ຍາກໂຣຫິ. ນ ໂຂ ເຕ ສນ຺ຘິຍຕິ ປຸຣິເມນ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ວາ ປຸຣິມໍ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອສາ ວາຈາ ‘ສຈ຺ເຈ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕສ຺ສາມິ; ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. ກິຎ຺ຈາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວມາຫ, ອຖ ໂຂ ກາຍທຓ຺ໂຑວ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໂຣ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍາ, ໂນ ຕຖາ ວຈີທຓ຺ໂຑ, ໂນ ຕຖາ ມໂນທຓ຺ໂຑຕິ.

໖໕. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ສຸຕໍ ເຕ ທຓ຺ຑກີຣຎ຺ຎໍ[໑] ກາລິງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ[໔] ມາຕງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎຠູຕນ຺ຕິ?. ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຸຕໍ ເມ ທຓ຺ຑກີຣຎ຺ຎໍ ກາລິງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ ມາຕງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎຠູຕນ຺ຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ກິນ຺ຕິ ເຕ ສຸຕໍ ເກນ ຕໍ ທຓ຺ຑກີຣຎ຺ຎໍ ກາລິງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ ມາຕງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎຠູຕນ຺ຕິ ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິສີນໍ ມໂນປໂທເສນ ຕໍ ທຓ຺ຑກີຣຎ຺ຎໍ ກາລິງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ ມາຕງ຺ຄາຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎໍ ອຣຎ຺ຎຠູຕນ຺ຕິ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຄຫປຕິ, ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ພ຺ຍາກໂຣຫິ. ນ ໂຂ ເຕ ສນ຺ຘິຍຕິ ປຸຣິເມນ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ, ປຈ຺ຉິເມນ ວາ ປຸຣິມໍ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອສາ ວາຈາ ‘ສຈ຺ເຈ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຕິຏ຺ຐາຍ ມນ຺ເຕສ຺ສາມິ; ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ.

---

໑. ທຓ຺ຑກາຣຎ຺ຎໍ (ສີ, ອິ)

໔. ເມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໖໖. ປຸຣິເມນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ໂອປມ຺ເມນ ຠຄວໂຕ ອຕ຺ຕມໂນ ອຠິຣທ຺ໂຘ. ອປິ ຈາຫໍ ອິມານິ ຠຄວໂຕ ວິຈິຕ຺ຣານິ ປຎ຺ຫປຏິຠານານິ ໂສຕຸກາໂມ, ເອວາຫໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈນີກໍ ກາຕພ຺ພໍ ອມຎ຺ຎິສ຺ສໍ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ'ຕິ; ເອວເມວໍ ຠຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

໖໗. "ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ກໂຣຫິ, ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຎາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີ"ຕິ. "ອິມິນາປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອຠິຣທ຺ໂຘ, ຍໍ ມໍ ຠຄວາ ເອວມາຫ 'ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ກໂຣຫິ, ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຎາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີ'ຕິ. ມໍ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ສາວກໍ ລຠິຕ຺ວາ ເກວລກປ຺ປໍ ນາຬນ຺ທໍ ປຏາກໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍຸໍ 'ອຸປາລິ ອມ຺ຫາກໍ ຄຫປຕິ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ'ຕິ. ອຖ ຈ ປນ ມໍ ຠຄວາ ເອວມາຫ 'ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ກໂຣຫິ, ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຎາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີ'ຕິ. ເອສາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ທຸຕິຍມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

໖໘. "ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ນິຄຓ຺ຐານໍ ໂອປານຠູຕໍ ກຸລໍ, ເຍນ ເນສໍ ອຸປຄຕານໍ ປິຓ຺ຑກໍ ທາຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາສີ"ຕິ. "ອິມິນາປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອຠິຣທ຺ໂຘ ຍໍ ມໍ ຠຄວາ ເອວມາຫ 'ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ນິຄຓ຺ຐານໍ ໂອປານຠູຕໍ ກຸລໍ ເຍນ ເນສໍ ອຸປຄຕານໍ ປິຓ຺ຑກໍ ທາຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາສີ'ຕິ. ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ 'ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ; ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ; ມຍ຺ຫເມວ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ; ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ. ອຖ ຈ ປນ ມໍ ຠຄວາ ນິຄຓ຺ເຐສຸປິ ທາເນ ສມາທເປຕິ. ອປິ ຈ, ຠນ຺ເຕ, ມຍເມຕ຺ຖ ກາລໍ ຊານິສ຺ສາມ. ເອສາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕຕິຍມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

໖໙. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖໍ[1] ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ, ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ອຸປາລິໍ ຄຫປຕິໍ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ, ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທຍໍ, ນິໂຣຘໍ, ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຫນ຺ທ ຈ ທານິ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມ, ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາ”ຕິ. “ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີ”ຕິ.

໗໐. ອຖ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ສກໍ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂທວາຣິກໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ, ສມ຺ມ ໂທວາຣິກ, ອາວຣາມິ ທ຺ວາຣໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ນິຄຓ຺ຐີນໍ, ອນາວຏໍ ທ຺ວາຣໍ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ສເຈ ໂກຈິ ນິຄຓ຺ໂຐ ອາຄຈ຺ຉຕິ ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ ‘ຕິຏ຺ຐ, ຠນ຺ເຕ, ມາ ປາວິສິ. ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ. ອນາວຏໍ ທ຺ວາຣໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ນິຄຓ຺ຐີນໍ, ອນາວຏໍ ທ຺ວາຣໍ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ສເຈ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ປິຓ຺ຑເກນ ອຕ຺ໂຖ, ເອຕ຺ເຖວ ຕິຏ຺ຐ, ເອຕ຺ເຖວ ເຕ ອາຫຣິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

໗໑. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ “ອຸປາລິ ກິຣ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຐ ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາລິ ກິຣ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ”ຕິ.

---

໑. ອານຸປພ຺ພິກຖໍ (ສີ), ອານຸປຸພ຺ພິກຖໍ (ອິ), ອນຸປຸພ຺ພິກຖໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

“ອຜ຺ການໍ ໂຂ ເອຕໍ, ຕປສ຺ສີ, ອນວການໍ ໂສ ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ການຓ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຖ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຖ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຣນ຺ເຕ ຯເປຯ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. “ຫນ຺ທາຫໍ, ຣນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມິ, ຍາວ ຊານາມິ ຍທິ ວາ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ ຍທິ ວາ ໂນຕິ. “ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ຕປສ຺ສີ, ຊານາຫິ, ຍທິ ວາ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ ຍທິ ວາ ໂນຕິ.

ຖ໔. ອຖ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຖ ເຍນ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ຖໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ຖໍ ເອຕທໂວຈ “ຕິຝ຺ຖ, ຣນ຺ເຕ, ມາ ປາວິສິ. ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ. ອາວຜໍ ທ຺ວາຣໍ ນິຄຓ຺ຖານໍ ນິຄຓ຺ຖີນໍ, ອນາວຜໍ ທ຺ວາຣໍ ຣຄວໂຕ ຣິກ຺ຂູນໍ ຣິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ສເຈ ເຕ, ຣນ຺ເຕ, ປິຓ຺ຑເກນ ອຕ຺ໂຖ, ເອຕ຺ເຖວ ຕິຝ຺ຖ, ເອຕ຺ເຖວ ເຕ ອາຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ນ ເມ, ອາວຸໂສ, ປິຓ຺ຑເກນ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຝິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຖ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຈ຺ຈໍເຍວ ໂຂ, ຣນ຺ເຕ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ. ເອຕໍ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ຣນ຺ເຕ, ນາລຕ຺ຖໍ, ‘ນ ໂຂ ເມ, ຣນ຺ເຕ, ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຍ຺ຍ. ສມໂຓ ຫິ, ຣນ຺ເຕ, ໂຄຕໂມ ມາຍາວີ ອາວຝ຺ຝນີ ມາຍໍ ຊານາຕິ ຍາຍ ອຑ຺ຑຕິຕ຺ຖິຍານໍ ສາວເກ ອາວຝ຺ເຝຕີ’ຕິ. ອາວຝ຺ໂຝ ໂຂ ເຕ, ຣນ຺ເຕ, ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ອາວຝ຺ຝນິຍາ ມາຍາຍາຕິ. “ອຜ຺ການໍ ໂຂ ເອຕໍ, ຕປສ຺ສີ, ອນວການໍ ໂສ, ຍໍ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ການຓ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຖ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຈ຺ຈໍເຍວ, ຣນ຺ເຕ ຯເປຯ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ” ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ທີຆຕປສ຺ສີ ນິຄຓ຺ໂຖ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, ‘ສຈ຺ຈໍເຍວ ໂຂ, ຣນ຺ເຕ ຯເປຯ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. “ຫນ຺ທ ຈາຫໍ, ຕປສ຺ສີ,

ຄຈ຺ຉາມິ, ຍາວ ຈາຫໍ ສາມໍເຍວ ຊານາມິ ຍທິ ວາ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ ຍທິ ວາ ໂນຕີ.

ອຖ ໂຂ ນິຄຓ຺ໂຖ ນາຎປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ນິຄຓ຺ຖປຣິສາຍ ສທ຺ທິໍ ເຍນ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຎປຸຕ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຎປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຕິຎ຺ຖ, ຠນ຺ເຕ, ມາ ປາວິສິ. ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ. ອາວຎໍ ທ຺ວາຣໍ ນິຄຓ຺ຖານໍ ນິຄຓ຺ຖີນໍ, ອນາວຎໍ ທ຺ວາຣໍ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ສເຈ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ປິຓ຺ຑເກນ ອຕ຺ໂຖ, ເອຕ຺ເຖວ ຕິຎ຺ຖ, ເອຕ຺ເຖວ ເຕ ອາຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ໂທວາຣິກ, ເຍນ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປາລິໍ ຄຫປຕິໍ ເອວໍ ວເທຫິ, ‘ນິຄຓ຺ໂຖ, ຠນ຺ເຕ, ນາຎປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ນິຄຓ຺ຖປຣິສາຍ ສທ຺ທິໍ ພຫິທ຺ວາຣໂກຎ຺ຐເກ ຖິໂຕ; ໂສ ເຕ ທສ຺ສນກາໂມ’ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ນິຄຓ຺ຖສ຺ສ ນາຎປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຎິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປາລິໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ນິຄຓ຺ໂຖ, ຠນ຺ເຕ, ນາຎປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ນິຄຓ຺ຖປຣິສາຍ ສທ຺ທິໍ ພຫິທ຺ວາຣໂກຎ຺ຐເກ ຖິໂຕ; ໂສ ເຕ ທສ຺ສນກາໂມ’ຕິ. “ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ໂທວາຣິກ, ມຊ຺ຊິມາຍ ທ຺ວາຣສາລາຍ ອາສນານິ ປຍ຺ຍເປຫີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຎິສ຺ສຸຕ຺ວາ ມຊ຺ຊິມາຍ ທ຺ວາຣສາລາຍ ອາສນານິ ປຍ຺ຍເປຕ຺ວາ ເຍນ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປາລິໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ປຍ຺ຍຕ຺ຕານິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມຊ຺ຊິມາຍ ທ຺ວາຣສາລາຍ ອາສນານິ. ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຍ຺ຍສີຕິ.

໖໖. ອຖ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ເຍນ ມຊ຺ຊິມາ ທ຺ວາຣສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອາສນໍ ອຄ຺ຄຍ຺ຈ ເສຎ຺ຐຍ຺ຈ ອຸຕ຺ຕມຍ຺ຈ ປຓີຕຍ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ສາມໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ໂທວາຣິກໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ໂທວາຣິກ, ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຖ ນາຎປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຎປຸຕ຺ຕໍ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ອຸປາລິ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ເອວມາຫ, ‘ປວິສ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ສເຈ ອາກງ຺ຂສີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂທວາຣິໂກ ອຸປາລິສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຎິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຖ ນາຎປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຖໍ ນາຎປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຸປາລິ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ເອວມາຫ ‘ປວິສ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ສເຈ ອາກງ຺ຂສີຕິ. ອຖ

ໂຂ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ນິຄຓ຺ຐປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ມຊ຺ຌິມາ ທ຺ວາຣສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ຍໍ ສຸທໍ ປຸພ຺ເພ ຍໂຕ ປສ຺ສຕິ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວານ ຕໂຕ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອາສນໍ ອຄ຺ຄຎ຺ຈ ເສຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕມຎ຺ຈ ປຓີຕຎ຺ຈ ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ເຄນ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ[1] ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນິສີທາເປຕິ, ໂສ ທານິ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອາສນໍ ອຄ຺ຄຎ຺ຈ ເສຏ຺ຐຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕມຎ຺ຈ ປຓີຕຎ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ສາມໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອາສນານິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂສິ, ນິສີທາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ອຸປາລິໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ "ອຸມ຺ມຕ຺ໂຕສິ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ທຕ຺ໂຕສິ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ! 'ຄຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມີຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫຕາສິ ວາທສໍຆາເຏນ ປຏິມຸກ຺ໂກ ອາຄໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ອຓ຺ຒຫາຣໂກ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸພ຺ຠເຕຫິ ອຓ຺ເຒຫິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນ ຄຫປຕິ ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂິກຫາຣໂກ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸພ຺ຠເຕຫິ ອກ຺ຂີຫິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, 'ຄຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ,ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມີຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫຕາສິ ວາທສໍຆາເຏນ ປຏິມຸກ຺ໂກ ອາຄໂຕ. ອາວຏ຺ໂຏສິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ມາຍາຍາຕິ.

໗໘. ຠທ຺ທິກາ, ຠນ຺ເຕ, ອາວຏ຺ຏນີ ມາຍາ; ກລ຺ຍາຓີ, ຠນ຺ເຕ, ອາວຏ຺ຏນີ ມາຍາ; ປິຍາ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ອິມາຍ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ; ປິຍານມ຺ປິ ເມ ອສ຺ສ ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ; ສພ຺ເພ ເຈປິ, ຠນ຺ເຕ, ຂຕ຺ຕິຍາ ອິມາຍ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ; ສພ຺ເພສານມ຺ປິສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ; ສພ຺ເພ ເຈປິ, ຠນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຯເປຯ ເວສ຺ສາ ຯເປຯ ສຸທ຺ທາ ອິມາຍ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ; ສພ຺ເພສານມ຺ປິສ຺ສ ສຸທ຺ທານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ; ສເທວໂກ ເຈປິ, ຠນ຺ເຕ, ໂລໂກ ສມາຣໂກ ສພ຺ຣຫ຺ມໂກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ປຊາ ສເທວມນຸສ຺ສາ ອິມາຍ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ; ສເທວກສ຺ສປິສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສມາຣກສ຺ສ ສພ຺ຣຫ຺ມກສ຺ສ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍປິເຘກຈ຺ເຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ

໑. ປມຊ຺ຊິຕ຺ວາ (ສີ, ອິ)

໗໔. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ ວຸຑ຺ຒສ຺ສ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ທຫຣາ ມາຓວິກາ ປຊາປຕີ ອໂຫສິ ຄພ຺ຠິນີ ອຸປວິຊຎ຺ຎາ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສາ ມາຓວິກາ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ ‘ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ກິຓິຕ຺ວາ ອາເນຫິ, ໂຍ ເມ ກຸມາຣກສ຺ສ ກີຬາປນໂກ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕໍ ມາຓວິກໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອາຄເມຫິ ຕາວ, ໂຠຕິ, ຍາວ ວິຊາຍຕິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ໂຠຕິ, ກຸມາຣກໍ ວິຊາຍິສ຺ສສິ, ຕສ຺ສາ ເຕ ອຫໍ ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ກິຓິຕ຺ວາ ອາເນສ຺ສາມິ, ໂຍ ເຕ ກຸມາຣກສ຺ສ ກີຬາປນໂກ ຠວິສ຺ສຕິ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ໂຠຕິ, ກຸມາຣິກໍ ວິຊາຍິສ຺ສສິ, ຕສ຺ສາ ເຕ ອຫໍ ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປິກໍ ກິຓິຕ຺ວາ ອາເນສ຺ສາມິ, ຍາ ເຕ ກຸມາຣິກາຍ ກີຬາປນິກາ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສາ ມາຓວິກາ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສາ ມາຓວິກາ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ ‘ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ກິຓິຕ຺ວາ ອາເນຫິ, ໂຍ ເມ ກຸມາຣກສ຺ສ ກີຬາປນໂກ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕສ຺ສາ ມາຓວິກາຍ ສາຣຕ຺ໂຕ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ກິຓິຕ຺ວາ ອາເນຕ຺ວາ ຕໍ ມາຓວິກໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ເຕ, ໂຠຕິ, ອາປຓາ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປໂກ ກິຓິຕ຺ວາ ອານີໂຕ, ໂຍ ເຕ ກຸມາຣກສ຺ສ ກີຬາປນໂກ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ສາ ມາຓວິກາ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ ‘ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມໍ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ອາທາຍ ເຍນ ຣຕ຺ຕປາຓິ ຣຊຕປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕປາຓິໍ ຣຊກປຸຕ຺ຕໍ ເອວໍ ວເທຫິ ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ສມ຺ມ ຣຕ຺ຕປາຓິ, ອິມໍ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ປີຕາວເລປນໍ ນາມ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ຣຊິຕໍ ອາໂກຏິຕປຈ຺ຈາໂກຏິຕໍ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຏ຺ຐນ຺ຕິ.

“ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕສ຺ສາ ມາຓວິກາຍ ສາຣຕ຺ໂຕ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຕໍ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ອາທາຍ ເຍນ ຣຕ຺ຕປາຓິ ຣຊກປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕປາຓິໍ ຣຊກປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ສມ຺ມ ຣຕ຺ຕປາຓິ, ອິມໍ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປກໍ ປີຕາວເລປນໍ ນາມ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ຣຊິຕໍ ອາໂກຏິຕປຈ຺ຈາໂກຏິຕໍ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຏ຺ຐນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕປາຓິ ຣຊກປຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ໂຂ ເຕ, ຠນ຺ເຕ ມກ຺ກຏຈ຺ຉາປໂກ ຣງ຺ຄກ຺ຂໂມ ຫິ ໂຂ, ໂນ ອາໂກຏນກ຺ຂໂມ, ໂນ ວິມຊ຺ຊນກ຺ຂໂມຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ພາລານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ວາໂທ ຣງ຺ຄກ຺ຂໂມ ຫິ ໂຂ ພາລານໍ ໂນ ປຓ຺ຑິຕານໍ,

ໂນ ອນຸໂຍຄກ຺ຂໂມ, ໂນ ວິມຊ຺ຊນກ຺ຂໂມ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອປເຣນ ສມເຍນ ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ອາທາຍ ເຍນ ຣຕ຺ຕປາຓິ ຣຊກປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕປາຓິໍ ຣຊກປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ສມ຺ມ ຣຕ຺ຕປາຓິ, ອິມໍ ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ປີຕາວເລປນໍ ນາມ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ຣຊິຕໍ ອາໂກຏິຕປຈ຺ຈາໂກຏິຕໍ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຏ຺ຐນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕປາຓິ ຣຊກປຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ 'ອິທໍ ໂຂ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ຣງ຺ຄກ຺ຂມຎ຺ເຈວ ອາໂກຏນກ຺ຂມຎ຺ຈ ວິມຊ຺ຊນກ຺ຂມຎ຺ຈາຕິ ເອວເມວ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວາໂທ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຣງ຺ຄກ຺ຂໂມ ເຈວ ປຓ຺ຑິຕານໍ ໂນ ພາລານໍ, ອນຸໂຍຄກ຺ຂໂມ ຈ ວິມຊ຺ຊນກ຺ຂໂມ ຈາຕິ.

“ສຣາຊິກາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ປຣິສາ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາວໂກຕິ. ກສ຺ສ ຕໍ, ຄຫປຕິ, ສາວກໍ ຘາເຣມາຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຸປາລິ ຄຫປຕິ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, 'ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ສຸໂຓຫິ ຍສ຺ສາຫໍ ສາວໂກຕິ

ກຝ. ຘີຣສ຺ສ ວິຄຕໂມຫສ຺ສ, ປຠິນ຺ນຂີລສ຺ສ ວິຊິຕວິຊຍສ຺ສ;
ອນີຆສ຺ສ ສຸສມຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ວຸທ຺ຘສີລສ຺ສ ສາຘຸປຎ຺ຎສ຺ສ;
ເວສມນ຺ຕຣສ຺ສ[໑] ວິມລສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.

ອກຖໍກຖິສ຺ສ ຕຸສິຕສ຺ສ, ວນ຺ຕໂລກາມິສສ຺ສ ມຸທິຕສ຺ສ;
ກຕສມຓສ຺ສ ມນຸຊສ຺ສ, ອນ຺ຕິມສາຣີຣສ຺ສ ນຣສ຺ສ;
ອໂນປມສ຺ສ ວິຣຊສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.

ອສໍສຍສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ, ເວນຍິກສ຺ສ ສາຣຖິວຣສ຺ສ;
ອນຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ຣຸຈິຣຘມ຺ມສ຺ສ, ນິກ຺ກງ຺ຂສ຺ສ ປຠາສກສ຺ສ.[໔]
ມານຈ຺ຉິທສ຺ສ ວີຣສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.

ນິສຠສ຺ສ ອປ຺ປເມຍ຺ຍສ຺ສ, ຄມ຺ພີຣສ຺ສ ໂມນປຕ຺ຕສ຺ສ;
ເຂມງ຺ກຣສ຺ສ ເວທສ຺ສ, ຘມ຺ມຏ຺ຐສ຺ສ ສໍວຸຕຕ຺ຕສ຺ສ;
ສງ຺ຄາຕິຄສ຺ສ ມຸຕ຺ຕສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.

---

໑. ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ (ສີ, ອິ) ໔. ປຠາສກຣສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ນາຄສ຺ສ ປນ຺ຕເສນສ຺ສ, ຂີຓສໍໂຍຊນສ຺ສ ມຸຕ຺ຕສ຺ສ;
ປຏິມນ຺ຕກສ຺ສ[໑] ໂຘນສ຺ສ, ປນ຺ນຘຊສ຺ສ ວີຕຣາຄສ຺ສ.
ທນ຺ຕສ຺ສ ນິປ຺ປປຎ຺ຈສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.
ອິສິສຕ຺ຕມສ຺ສ ອກຸຫສ຺ສ, ເຕວິຊ຺ຊສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມປຕ຺ຕສ຺ສ;
ນ຺ຫາຕກສ຺ສ[໒] ປທກສ຺ສ, ປສ຺ສທ຺ຘສ຺ສ ວິທິຕເວທສ຺ສ.
ປຸຣິນ຺ທທສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.
ອຣິຍສ຺ສ ຠາວິຕຕ຺ຕສ຺ສ, ປຕ຺ຕິປຕ຺ຕສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ;
ສຕິມໂຕ ວິປສ຺ສິສ຺ສ, ອນຠິນຕສ຺ສ ໂນ ອປນຕສ຺ສ;
ອເນຊສ຺ສ ວສິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.
ສມຸຄ຺ຄຕສ຺ສ[໓] ຌາຍິສ຺ສ, ອນນຸຄຕນ຺ຕຣສ຺ສ ສຸທ຺ຘສ຺ສ.
ອສິຕສ຺ສ ຫິຕສ຺ສ,[໔] ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ.
ຕິຓ຺ຓສ຺ສ ຕາຣຍນ຺ຕສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.
ສນ຺ຕສ຺ສ ຠູຣິປຎ຺ຎສ຺ສ, ມຫາປຎ຺ຎສ຺ສ ວີຕໂລຠສ຺ສ;
ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຸຄຕສ຺ສ, ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອສມສ຺ສ;
ວິສາຣທສ຺ສ ນິປຸຓສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມິ.
ຕຓ຺ຫາຈ຺ຉິທສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ວີຕຘູມສ຺ສ ອນຸປລິຕ຺ຕສ຺ສ;
ອາຫຸເນຍ຺ຍສ຺ສ ຍກ຺ຂສ຺ສ, ອຸຕ຺ຕມປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຕຸລສ຺ສ;
ມຫໂຕ ຍສຄ຺ຄປຕ຺ຕສ຺ສ, ຠຄວໂຕ ຕສ຺ສ ສາວໂກຫມສ຺ມີຕິ.

໗໗. ກທາ ສຎ຺ຎູຬ຺ຫາ ປນ ເຕ, ຄຫປຕິ, ອິເມ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວຓ຺ຓາຕິ?. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ນານາປຸປ຺ຜານໍ ມຫາປຸປ຺ຜຣາສິ, ຕເມນໍ ທກ຺ໂຂ ມາລາກາໂຣ ວາ ມາລາກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ວິຈິຕ຺ຕໍ ມາລໍ ຄນ຺ເຖຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສ ຠຄວາ ອເນກວຓ຺ໂຓ ອເນກສຕວຓ຺ໂຓ. ໂກ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິ? ອຖ ໂຂ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສກ຺ກາຣໍ ອສຫມານສ຺ສ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຓ຺ຫໍ ໂລຫິຕໍ ມຸຂໂຕ ອຸຄ຺ຄຎ຺ຉີຕິ.[໕]

ອຸປາລິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

---

໑. ປຏິມນ຺ຕສ຺ສ (ກ)　໒. ນຫາຕກສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)　໓. ສມ຺ມຄ຺ຄຕສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໔.. ອປ຺ປຫີນສ຺ສ (ສີ, ອິ), ອປ຺ປຠີຕສ຺ສ (ສ຺ຍາ)　໕. ອຸຄ຺ຄຎ຺ຉິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໗. ກຸກ຺ກຸຣວຕິກສຸຕ຺ຕໍ

໗໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກລິເຍສຸ ວິຫຣຕິ ຫລິທ຺ທວສນໍ ນາມ ໂກລິຍານໍ ນິຄໂມ. ອຖ ໂຂ ປຸຓ຺ໂຓ ຈ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ອເຈໂລ ຈ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຓ຺ໂຓ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ອເຈໂລ ປນ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ກຸກ຺ກຸໂຣວ ປລິກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ[1] ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຸຓ຺ໂຓ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, 'ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ທຸກ຺ກຣກາຣໂກ ຉມານິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍຕິ? "ອລໍ, ປຸຓ຺ຓ, ຕິຏ຺ຐເຕຕໍ; ມາ ມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ປຸຓ຺ໂຓ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ປຸຓ຺ໂຓ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ທຸກ຺ກຣກາຣໂກ ຉມານິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍຕິ?

໗໙. ອທ຺ຘາ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ປຸຓ຺ຓ, ນ ລຠາມິ, 'ອລໍ, ປຸຓ຺ຓ, ຕິຏ຺ຐເຕຕໍ; ມາ ມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີ'ຕິ; ອປິ ຈ ຕ຺ຍາຫໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມິ. ອິຘ, ປຸຓ຺ຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ຠາເວຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣສີລໍ ຠາເວຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣາກປ຺ປໍ ຠາເວຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ. ໂສ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ຠາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣສີລໍ ຠາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ, ກຸກ຺ກຸຣາກປ຺ປໍ ຠາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ກຸກ຺ກຸຣານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນສ຺ສ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ 'ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ວາ ວເຕນ ວາ ຕເປນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ວາ ເທໂວ ວາ ຠວິສ຺ສາມິ ເທວຎ຺ຎຕໂຣ ວາ'ຕິ, ສາສ຺ສ[4] ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິສ຺ສ[5] ໂຂ ອຫໍ, ປຸຓ຺ຓ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄຕິໍ ວທາມິ ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໍ ວາ. ອິຕິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ກຸກ຺ກຸຣານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປເນຕິ ວິປຊ຺ຊມານໍ ນິຣຍນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ປໂຣທິ, ອສ຺ສູນິ ປວຕ຺ເຕສິ.

---

໑. ປລິກຸຓ຺ຐິຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ປລິຄຸຓ຺ຐິຕ຺ວາ (ກ)

໔. ສາຍໍ (ກ)

໕. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກສ຺ສ (ສີ)

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸຕ຺ຕໍ ໂກລິຍປຸຕ຺ຕໍ ໂຄວຕິກໍ ເອຕທໂວຈ ເອຕໍ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ປຸຕ຺ຕ, ນາລຕ຺ຖໍ, 'ອລໍ, ປຸຕ຺ຕ, ຕິຝຸກເຕຕໍ; ມາ ມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີຕີ. "ນາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອຕໍ ໂຣທາມີ, ຍໍ ມໍ ກຄວາ ເອວມາຫ; ອປິ ຈ ເມ ອິທໍ, ກນ຺ເຕ, ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ທີພຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ອຍໍ, ກນ຺ເຕ, ປຸຕ຺ໂຕ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ. ຕສ຺ສ ຕໍ ໂຄວຕໍ ທີພຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອກິສມ຺ປຣາໂຍຕິ? "ອລໍ, ເສນິຍ, ຕິຝຸກເຕຕໍ; ມາ ມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີຕີ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຍໍ, ກນ຺ເຕ, ປຸຕ຺ໂຕ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ. ຕສ຺ສ ຕໍ ໂຄວຕໍ ທີພຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອກິສມ຺ປຣາໂຍຕິ.

໗໐. ອທ຺ຌາ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ເສນິຍ, ນ ລກາມີ, 'ອລໍ, ເສນິຍ, ຕິຝຸກເຕຕໍ; ມາ ມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີຕີ; ອປິ ຈ ຕຍາຫໍ ພຸຍາກຣິສ຺ສາມີ. ອິຝ, ເສນິຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ໂຄວຕໍ ກາເວຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ໂຄສີລໍ ກາເວຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ໂຄຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ຄວາກປ຺ປໍ[1] ກາເວຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ. ໂສ ໂຄວຕໍ ກາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ໂຄສີລໍ ກາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ໂຄຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ, ຄວາກປ຺ປໍ ກາເວຕ຺ວາ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຄຸນ຺ນໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນສ຺ສ ເອວໍທິຝ຺ກີ ໂຫຕິ 'ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ວາ ວເຕນ ວາ ຕເປນ ວາ ພຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ວາ ເທໂວ ວາ ກວິສ຺ສາມີ ເທວລ຺ຍຕໂຣ ວາຕິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກີ. ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ເສນິຍ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ຄຕິ ວທາມີ ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາ. ອິຕິ ໂຂ, ເສນິຍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ໂຄວຕໍ ຄຸນ຺ນໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປເນຕິ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ນິຣຍນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ປຸຕ຺ໂຕ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ປໂຣທິ, ອສ຺ສູນິ ປວຕ຺ເຕສິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອເຈລໍ ເສນິຍໍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິກໍ ເອຕທໂວຈ, "ເອຕໍ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ເສນິຍ, ນາລຕ຺ຖໍ, 'ອລໍ, ເສນິຍ, ຕິຝຸກເຕຕໍ; ມາມໍ ເອຕໍ ປຸຈ຺ຉີ'ຕີ. "ນາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອຕໍ ໂຣທາມີ, ຍໍ ມໍ ກຄວາ ເອວມາຫ; ອປິ ຈ ເມ ອິທໍ, ກນ຺ເຕ, ໂຄວຕໍ ທີພຣຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ ສມາທິນ຺ນໍ. ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ; ປໂຫຕິ ກຄວາ ຕຖາ ຝມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາ ອຫໍ ເຈວິມໍ ໂຄວຕໍ ປຊເຫຍ຺ຍໍ, ອຍລ຺ເຈວ

໑. ຄວາກປ຺ປໍ (ກ)

ອເຈໄລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ຕໍ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ປຊເຫຍ຺ຍາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ປຸຕ຺ຕ, ສຸຕາຫິ, ສາຣຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ປຸຕ຺ໂຕ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

໘໑. ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມານິ ມຍາ ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວທິຕານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຫໍ ກຕ຺ຫວິປາກໍ; ອຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ສຸກ຺ກໍ ສຸກ຺ກວິປາກໍ; ອຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກໍ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກວິປາກໍ; ອຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ອກຕ຺ຫໍ ອສຸກ຺ກໍ ອກຕ຺ຫອສຸກ຺ກວິປາກໍ, ກມ຺ມກ຺ຂຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

ກຕມຍ຺ຈ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຫໍ ກຕ຺ຫວິປາກໍ? ອິຘ, ປຸຕ຺ຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ[໑] ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຎ຺ໂກ ສມາໂນ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ສຕ຺ຕາ ເນຣຍິກາ. ອິຕິ ໂຂ, ປຸຕ຺ຕ, ກູຕາ ກູຕສ຺ສ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ; ຍໍ ກໂຣຕິ ເຕນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ອຸປປນ຺ນເມນໍ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ເອວໍປາຫໍ, ປຸຕ຺ຕ, 'ກມ຺ມທາຍາທາ ສຕ຺ຕາຕິ ວທາມິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຫໍ ກຕ຺ຫວິປາກໍ. (໑)

ກຕມຍ຺ຈ, ປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ສຸກ຺ກໍ ສຸກ຺ກວິປາກໍ? ອິຘ, ປຸຕ຺ຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຎ຺ໂກ ສມາໂນ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ ເອກນ຺ຕສຸຂໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ສຸກກິຕ຺ຫາ.

---

໑. ສພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອິຕິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ຠູຕາ ຠູຕສ຺ສ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ; ຍໍ ກໂຣຕິ ເຕນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ອຸປປນ຺ນເມນໍ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ເອວໍປາຫໍ, ປຸຓ຺ຓ, ‘ກມ຺ມທາຍາທາ ສຕ຺ຕາຕິ ວທາມິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມໍ ສຸກ຺ກໍ ສຸກ຺ກວິປາກໍ. (໒)

ກຕມຎ຺ຈ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກວິປາກໍ? ອິຘ, ປຸຓ຺ຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌາປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌາປິ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ເຌຫິປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌຫິປິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ສພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌມ຺ປິ ເວທນໍ ເວເທຕິ ໂວກິຓ຺ຓສຸຂທຸກ຺ຂໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມນຸສ຺ສາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ເທວາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ວິນິປາຕິກາ. ອິຕິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ຠູຕາ ຠູຕສ຺ສ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ; ຍໍ ກໂຣຕິ ເຕນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຸປປນ຺ນເມນໍ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ເອວໍປາຫໍ, ປຸຓ຺ຓ, ‘ກມ຺ມທາຍາທາ ສຕ຺ຕາຕິ ວທາມິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກວິປາກໍ. (໓)

ກຕມຎ຺ຈ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມໍ ອກຓ຺ຫໍ ອສຸກ຺ກໍ ອກຓ຺ຫອສຸກ຺ກວິປາກໍ, ກມ຺ມກ຺ຂຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ? ຕຕ຺ຣ, ປຸຓ຺ຓ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ກຓ຺ຫໍ ກຓ຺ຫວິປາກໍ ຕສ຺ສ ປຫານາຍ ຍາ ເຈຕນາ, ຍມິທໍ[1] ກມ຺ມໍ ສຸກ຺ກໍ ສຸກ຺ກວິປາກໍ ຕສ຺ສ ປຫານາຍ ຍາ ເຈຕນາ, ຍມິທໍ[1] ກມ຺ມໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກໍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກວິປາກໍ ຕສ຺ສ ປຫານາຍ ຍາ ເຈຕນາ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມໍ ອກຓ຺ຫໍ ອສຸກ຺ກໍ ອກຓ຺ຫອສຸກ຺ກວິປາກໍ, ກມ຺ມກ຺ຂຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ຈຕ຺ຕາຣິ ກມ຺ມານິ ມຍາ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວທິຕານີຕິ. (໔)

໗໒. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ປຸຓ຺ໂຓ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ໂຄວຕິໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ຯເປຯ ອຸປາສກໍ

---

໑. ຍມ຺ປິທໍ (ສີ, ອິ)

ມໍ ກຄວາ ສາເຣຕ຺ ອຊ຺ຊຕ຺ຄ຺ເຄ ປາຕຸເປຕ໌ ສຣຕ໌ ຄຕນ຺ຕິ ອເຈໂລ ປນ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, 'ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ກນ຺ເຕ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ກນ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ ໆເປໆ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວນ຺ຕໍ ສຣຕ໌ ຄຈ຺ສາມິ ຜມ຺ມຜ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສໍຜຜ຺ຈ. ລເກຍ຺ຍາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເກຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ "ໂຍ ໂຂ, ເສນິຍ, ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ໂພ ອິມສ຺ມິ ຜມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂຕິ ອຸປສມ຺ປທໍ, ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສຕິ. ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຜຈິຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸກາວາຍ. ອປິ ຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາຕິ.

"ສເຈ, ກນ຺ເຕ, ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ພາ ອິມສ຺ມິ ຜມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ອຸປສມ຺ປທໍ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຜຈິຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸ-ກາວາຍ, ອຫໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ ປຣິວສິສ຺ສາມິ. ຈຕຸນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຜຈິຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕຸ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕຸ ກິກ຺ຂຸກາວາຍາຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ອເຈໂລ ເສນິໂຍ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂກ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ. ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ເສນິໂຍ ເອໂກ ວູປກຜ຺ໂກ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຜ຺ເຖວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຄ຺ຄາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. 'ຂີຕາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຕີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ກຄ຺ຄາສິ. ອຄ຺ຄຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ເສນິໂຍ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ.

ກຸກ຺ກຸຣວຕິກສຸຕ຺ຕໍ ນິຜ຺ຖິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອກຍຣາຊກຸມາຣສຸຕ຺ຕໍ

໘໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຊຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ອກໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ເຍນ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຕ຺ກໍ ນາຜປຸຕ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອກຍໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປຫິ. ເອວໍ

ເຕ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ 'ອຠເຍນ ຣາຊກຸມາເຣນ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ເອວໍ ມຫິທ຺ຘິກສ຺ສ ເອວໍ ມຫານຸຠາວສ຺ສ ວາໂທ ອາໂຣປິໂຕ'ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ເອວໍ ມຫິທ຺ຘິກສ຺ສ ເອວໍ ມຫານຸຠາວສ຺ສ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມີຕິ? "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ວເທຫິ, 'ຠາເສຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ? ສເຈ ເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ 'ຠາເສຍ຺ຍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ, ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ 'ອຖ ກິຎ຺ຈຣຫິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຖຸຊ຺ຊເນນ ນານາກຣຓໍ? ປຸຖຸຊ຺ຊໂນປິ ຫິ ຕໍ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ. ສເຈ ປນ ເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ 'ນ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ, ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ 'ອຖ ກິຎ຺ຈຣຫິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເທວທຕ຺ໂຕ ພ຺ຍາກໂຕ "ອາປາຍິໂກ ເທວທຕ຺ໂຕ, ເນຣຍິໂກ ເທວທຕ຺ໂຕ, ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ເທວທຕ຺ໂຕ, ອເຕກິຈ຺ໂຉ ເທວທຕ຺ໂຕ'ຕິ? ຕາຍ ຈ ປນ ເຕ ວາຈາຍ ເທວທຕ຺ໂຕ ກຸປິໂຕ ອໂຫສິ ອນຕ຺ຕມໂນ'ຕິ. ອິມໍ ໂຂ ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຠໂຕໂກຏິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ເນວ ສກ຺ຂິຕິ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ, ນ ສກ຺ຂິຕິ ໂອຄິລິຕຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຸຣິສສ຺ສ ອໂຍສິງ຺ຆາຏກໍ ກຓ຺ເຐ ວິລຄ຺ຄໍ, ໂສ ເນວ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ, ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ໂອຄິລິຕຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອິມໍ ອຸຠໂຕໂກຏິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ເນວ ສກ຺ຂິຕິ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ, ນ ສກ຺ຂິຕິ ໂອຄິລິຕຸນ຺ຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອຠໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ.

໘໔. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ໂຂ ອຠຍສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ສູຣິຍໍ[1] ອຸລ຺ໂລເກຕ຺ວາ ເອຕທໂຫສິ "ອກາໂລ ໂຂ ອຊ຺ຊ ຠຄວນ຺ຕໍ ວາທໍ ອາໂຣເປຕຸໍ. ເສ຺ວ

---

໑. ສຸຣິຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ທານາຫໍ ສເກ ນິເວສເນ ກຄວໂຕ ວາທໍ ອາໂຣເປສຸສາມີຕິ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຜິວາເສຕຸ ເມ, ກນຸເຕ, ກຄວາ ສຸວາຕນາຍ ອຕຸຕຈຕຸຕຸໂຖ ກຕຸຕນຸຕີ. ອຜິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕຸໜີກາເວນ. ອຖ ໂຂ ອກໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວໂຕ ອຜິວາສນໍ ວິທິຕຸວາ ອຸຜຸຖາຍາສນາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ປທກຸຂິຕໍ ກຕຸວາ ປກຸການິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຕສຸສາ ຣຕຸຕິຍາ ອຈຸຈເຍນ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ອກຍສຸສ ຣາຊກຸມາຣສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຜຸຜຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອກໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນຸຕໍ ປຕີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສຫຕຸຖາ ສນຸຕປຸເປສິ ສມຸປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ອກໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນຸຕໍ ກຸຕຸຕາວິ ໂອນີຕປຕຸຕປາຕີ ອຜຸຜຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ.

໘໕. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ອກໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກາເສຍຸຍ ນຸ ໂຂ, ກນຸເຕ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປຸປິຍາ ອມນາປາຕິ? "ນ ຂຸເວຕຸຖ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອກໍເສນາຕິ. "ເອຕຸຖ, ກນຸເຕ, ອນສຸສຸ ນິຄຕຸກາ"ຕິ. "ກິ ປນ ຕຸວໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອວໍ ວເທສິ, ເອຕຸຖ, ກນຸເຕ, ອນສຸສຸ ນິຄຕຸກາ'ຕິ? "ອິຮາຫໍ, ກນຸເຕ, ເຍນ ນິຄຕຸໂກ ນາຜປຸຕຸໂຕ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ນິຄຕຸກໍ ນາຜປຸຕຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ມໍ, ກນຸເຕ, ນິຄຕຸໂກ ນາຜປຸຕຸໂຕ ເອຕທໂວຈ 'ເອຫິ ຕຸວໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ວາທໍ ອາໂຣເປຫີ. ເອວໍ ເຕ ກລຸຍາໂຓ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຸຄຈຸຜິສຸສຕິ, 'ອກເຍນ ຣາຊກຸມາເຣນ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ເອວໍ ມຫິທຸຜິກສຸສ ເອວໍ ມຫານຸກາວສຸສ ວາໂທ ອາໂຣປິໂຕຕິ. ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ອຫໍ, ກນຸເຕ, ນິຄຕຸກໍ ນາຜປຸຕຸຕໍ ເອຕທໂວຈໍ, 'ຍຖາ ກຖໍ ປນາຫໍ, ກນຸເຕ, ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ເອວໍ ມຫິທຸຜິກສຸສ ເອວໍ ມຫານຸກາວສຸສ ວາທໍ ອາໂຣເປສຸສາມີຕິ? 'ເອຫິ ຕຸວໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງກມ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ວເທຫີ 'ກາເສຍຸຍ ນຸ ໂຂ, ກນຸເຕ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປຸປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ? ສເຈ ເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວໍ ປຸຜຸໂຖ ເອວໍ ພຸຍາກໂຣຕິ, 'ກາເສຍຸຍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປຸປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ, ຕເມນໍ ຕຸວໍ ເອວໍ ວເທຍຸຍາສິ, 'ອຖ ກິລຸຈຣຫິ ເຕ, ກນຸເຕ, ປຸຖຸຊຸຊເນນ ນານາກຣຕໍ? ປຸຖຸຊຸຊໂນປິ ຫິ ຕໍ ວາຈໍ ກາເສຍຸຍ, ຍາ ສາ ວາຈາ

ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ'ຕິ. ສເຈ ປນ ເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, 'ນ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍ, ຍາ ສາ ວາຈາ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາຕິ, ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ ອຖ ກິຎ຺ຈຣຫິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເທວທຕ຺ໂຕ ພ຺ຍາກໂຕ ອາປາຍິໂກ ເທວທຕ຺ໂຕ, ເນຣຍິໂກ ເທວທຕ຺ໂຕ, ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ເທວທຕ຺ໂຕ, ອເຕກິຈ຺ໂຉ ເທວທຕ຺ໂຕຕິ? ຕາຍ ຈ ປນ ເຕ ວາຈາຍ ເທວທຕ຺ໂຕ ກຸປິໂຕ ອໂຫສິ ອນຕ຺ຕມໂນຕິ. ອິມໍ ໂຂ ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຠໂຕໂກຏິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ເນວ ສກ຺ຂິຕິ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ, ນ ສກ຺ຂິຕິ ໂອຄິລິຕຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຸຣິສສ຺ສ ອໂຍສິງ຺ຆາຏກໍ ກຓ຺ເຐ ວິລຄ຺ຄໍ, ໂສ ເນວ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ, ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ໂອຄິລິຕຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອິມໍ ອຸຠໂຕໂກຏິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ເນວ ສກ຺ຂິຕິ ອຸຄ຺ຄິລິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິຕິ ໂອຄິລິຕຸນ຺ຕິ.

໘໓. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ທຫໂຣ ກຸມາໂຣ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ໂຍ ອຠຍສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ອງ຺ເກ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຠຍໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈ "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຈາຍໍ ກຸມາໂຣ ຕຸຍ຺ຫໍ ວາ ປມາທມນ຺ວາຍ ຘາຕິຍາ ວາ ປມາທມນ຺ວາຍ ກຏ຺ຐໍ ວາ ກຐລໍ[໑] ວາ ມຸເຂ ອາຫເຣຍ຺ຍ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? "ອາຫເຣຍ຺ຍສ຺ສາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍ ອາທິໂຕເນວ ອາຫຕຸໍ,[໒] ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ສີສໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ[໓] ທກ຺ຂິເຓນ ຫຕ຺ເຖນ ວງ຺ກງ຺ຄຸລິໍ ກຣິຕ຺ວາ ສໂລຫິຕມ຺ປິ ອາຫເຣຍ຺ຍໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຕ຺ຖິ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ກຸມາເຣ ອນຸກມ຺ປາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຊານາຕິ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຈໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສາ ຈ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ, ນ ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຠາສຕິ. ຍມ຺ປິ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຊານາຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຈໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສາ ຈ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ, ຕມ຺ປິ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ນ ຠາສຕິ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຊານາຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ສາ ຈ ປເຣສໍ ອປ຺ປິຍາ ອມນາປາ, ຕຕ຺ຣ ກາລຎ຺ຎູ ຕຖາຄໂຕ ໂຫຕິ ຕສ຺ສາ ວາຈາຍ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ. ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຊານາຕິ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຈໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ສາ ຈ ປເຣສໍ ປິຍາ ມນາປາ, ນ ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຠາສຕິ. ຍມ຺ປິ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ

໑. ກຖລໍ (ກ)　　　　໒. ອາຫຣິຕຸໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓. ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ (ສີ)

ຊານາຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສາ ຈ ປເຣສໍ ປິຍາ ມນາປາ ຕມ຺ປິ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ນ ຠາສຕິ. ຍຎ຺ຈ ຕຖາຄໂຕ ວາຈໍ ຊານາຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສາ ຈ ປເຣສໍ ປິຍາ ມນາປາ, ຕຕ຺ຣ ກາລຎ຺ຎູ ຕຖາຄໂຕ ໂຫຕິ ຕສ຺ສາ ວາຈາຍ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຕ຺ຖິ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຕ຺ເຕສຸ ອນຸກມ຺ປາ”ຕິ.

໙໓. “ເຍເມ, ຠນ຺ເຕ, ຂຕ຺ຕິຍປຓ຺ຑິຕາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ຄຫປຕິ-ປຓ຺ຑິຕາປິ ສມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ປຎ຺ຫໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປຸພ຺ເພວ ນຸ ໂຂ, ເອຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ ‘ເຍ ມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສາຫໍ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມີຕິ, ອຸທາຫຸ ຐານໂສເວຕໍ ຕຖາຄຕໍ ປຏິຠາຕີຕິ?. “ເຕນ ຫິ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ, ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ກຸສໂລ ຕ຺ວໍ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານນ຺ຕິ? ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສໂລ ອຫໍ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານນ຺ຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ກິໍ ນາມິທໍ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄນ຺ຕິ?. “ປຸພ຺ເພວ ນຸ ໂຂ ເຕ ເອຕໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ກິຕໍ ອສ຺ສ ‘ເຍ ມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສາຫໍ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມີຕິ, ອຸທາຫຸ ຐານໂສເວຕໍ ປຏິຠາເສຍ຺ຍາຕິ?. “ອຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຣຖິໂກ ສຎ຺ຎາໂຕ ກຸສໂລ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານໍ. ສພ຺ພານິ ເມ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ສຸວິທິຕານິ. ຐານໂສເວຕໍ ມໍ ປຏິຠາເສຍ຺ຍາຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍ ເຕ ຂຕ຺ຕິຍປຓ຺ຑິຕາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ຄຫປຕິປຓ຺ຑິຕາປິ ສມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ປຎ຺ຫໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຐານໂສເວຕໍ ຕຖາຄຕໍ ປຏິຠາຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສາ ຫິ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມຘາຕຸ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ, ຍສ຺ສາ ຘມ຺ມຘາຕຸຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ຐານໂສເວຕໍ ຕຖາຄຕໍ ປຏິຠາຕີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຠໂຍ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ ໆເປໆ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ອຠຍຣາຊກຸມາຣສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໘. ພຫຸເວທນີຍສຸຕ຺ຕໍ

໗໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ເຍນາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ເອຕທໂວຈ “ກຕິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອຸທາຍິ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ?. “ຕິສ຺ໂສ ໂຂ, ຖປຕິ,[໑] ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ; ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອິມາ ໂຂ, ຖປຕິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອຸທາຍິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ເທ຺ວ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ; ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ຍາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສນ຺ຕສ຺ມິໍ ເອສາ ປຓີເຕ ສຸເຂ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ເທ຺ວ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ; ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອິມາ ໂຂ, ຖປຕິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອຸທາຍິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ເທ຺ວ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ; ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ຍາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສນ຺ຕສ຺ມິໍ ເອສາ ປຓີເຕ ສຸເຂ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ, ຖປຕິ, ເທ຺ວ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ; ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອິມາ ໂຂ, ຖປຕິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອຸທາຍິ, ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ເທ຺ວ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ຍາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສນ຺ຕສ຺ມິໍ ເອສາ ປຓີເຕ ສຸເຂ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາຕິ. ເນວ ໂຂ ສກ຺ຂິ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ ນ ປນາສກ຺ຂິ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ.

໗໘. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸທາຍິສ຺ສ ປຎ຺ຈກງ຺ເຄນ ຖປຕິນາ ສທ຺ຘິໍ ອິມໍ ກຖາສລ຺ລາປໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ

໑. ຄຫປຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸທາຍິສ຺ສ ປຎ຺ຈກງ຺ເຄນ ຖປຕິນາ ສທ຺ຘິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ສນ຺ຕຎ຺ເຎວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຣິຍາຍໍ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອຸທາຍິສ຺ສ ນາພ຺ຠນຸໂມທິ, ສນ຺ຕຎ຺ເຎວ ຈ ປນ ປຣິຍາຍໍ ອຸທາຍີ ປຎ຺ຈກງ຺ຄສ຺ສ ຖປຕິສ຺ສ ນາພ຺ຠນຸໂມທິ. ເທ຺ວປານນ຺ທ, ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ຕິສ຺ໂສປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ປຎ຺ຈປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ຉປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ອຏ຺ຐາຣສປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ຉຕ຺ຕິໍສປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ, ອຏ຺ຐສຕມ຺ປິ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ມຍາ ປຣິຍາເຍນ. ເອວໍ ປຣິຍາຍເທສິໂຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ. ເອວໍ ປຣິຍາຍເທສິເຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ຘມ຺ເມ, ເຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ສຸລປິຕໍ ນ ສມນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ສມນຸມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ ນ ສມນຸໂມທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ, ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ເອວໍ ປຣິຍາຍເທສິໂຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ. ເອວໍ ປຣິຍາຍເທສິເຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ຘມ຺ເມ ເຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ສຸລປິຕໍ ສມນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ສມນຸມຎ຺ຎິສ຺ສນ຺ຕິ ສມນຸໂມທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ.

໙໐. ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ອານນ຺ທ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ ໆເປໆ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ ໆເປໆ ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ ໆເປໆ ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ອິເມ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ຍໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອິເມ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມສຸຂໍ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອຕປຣມໍ ສຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ, ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ໆເປໆ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ ວານນ຺ທ ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ເອຕປຣມໍ ສຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ, ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ,ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ຯເປຯ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ຯເປຯ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ, ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ, ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺'ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎ໌ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ'ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຂໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣຎ຺ຈ ປຓີຕຕຣຎ຺ຈ.

ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ຌ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ. ກຕມຨ຺ຈານນ຺ຌ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຨ຺ຨໍ ສຸຂໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຨ຺ຈ ປຓີຕຕຣຨ຺ຈ຺? ອິຘານນ຺ຌ, ພິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກິຨ຺ຈຨ຺ຨາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຨ຺ຨານາສຨ຺ຨາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ຌ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຨ຺ຨໍ ສຸຂໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຨ຺ຈ ປຓີຕຕຣຨ຺ຈ

“ໂຍ ໂຂ, ອານນ຺ຌ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອຕປຣມໍ ສຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຝິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ, ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຕ຺ຖານນ຺ຌ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຨ຺ຨໍ ສຸຂໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຨ຺ຈ ປຓີຕຕຣຨ຺ຈ. ກຕມຨ຺ຈານນ຺ຌ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຨ຺ຨໍ ສຸຂໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຨ຺ຈ ປຓີຕຕຣຨ຺ຈ຺? ອິຘານນ຺ຌ, ພິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ເນວສຨ຺ຨານາສຨ຺ຨາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຨ຺ຨາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ຌ, ເອຕມ຺ຫາ ສຸຂາ ອຨ຺ຨໍ ສຸຂໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຨ຺ຈ ປຓີຕຕຣຨ຺ຈ.

໗໑. “ຖານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ອານນ຺ຌ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອຨ຺ຨຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ສຨ຺ຨາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາຫ; ຕຨ຺ຈ ສຸຂສ຺ມິໍ ປຨ຺ຨເປຕິ. ຕຍິທໍ ກີສຸ, ຕຍິທໍ ກຖໍສູຕິ? ເອວໍວາທິໂນ, ອານນ຺ຌ, ອຨ຺ຨຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວມສ຺ສຸ ວຈນີຍາ ‘ນ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ພຄວາ ສຸຂໍເຍວ ເວທນໍ ສນ຺ຘາຍ ສຸຂສ຺ມິໍ ປຨ຺ຨເປຕິ; ອປິ ຈ, ອາວຸໂສ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ສຸຂໍ ອຸປລພ຺ພຕິ ຍຫິໍ ຍຫິໍ, ຕໍ ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ສຸຂສ຺ມິໍ ປຨ຺ຨເປຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ຌີຕິ.

ພຫຸເວທນີຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ອປຓ຺ຓກສຸຕ຺ຕໍ

໗໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສໍເຄນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ສາລາ ນາມ ໂກສລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ສາເລຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ “ສມໂຓ ຂລຸ ໂພ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສໍເຄນ ສທ຺ຘິໍ ສາລໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ

ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ສາເລຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ; ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ.

໙໓. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ສາເລຍ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວ, ຄຫປຕໂຍ, ໂກຈິ ມນາໂປ ສຕ຺ຖາ, ຍສ຺ມິໍ ໂວ ອາກາຣວຕີ ສທ຺ຘາ ປຏິລທ຺ຘາຕິ? “ນຕ຺ຖິ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ໂກຈິ ມນາໂປ ສຕ຺ຖາ, ຍສ຺ມິໍ ໂນ ອາກາຣວຕີ ສທ຺ຘາ ປຏິລທ຺ຘາຕິ. “ມນາປໍ ໂວ, ຄຫປຕໂຍ, ສຕ຺ຖາຣໍ ອລຠນ຺ເຕຫິ ອຍໍ ອປຓ຺ຓໂກ ຘມ຺ໂມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິຕພ຺ໂພ. ອປຓ຺ຓໂກ ຫິ, ຄຫປຕໂຍ, ຘມ຺ໂມ ສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ໂສ ໂວ ຠວິສ຺ສຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ກຕໂມ ຈ, ຄຫປຕໂຍ, ອປຓ຺ຓໂກ ຘມ຺ໂມ”?

໙໔. “ສນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ; ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ[1] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ; ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ; ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ; ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ[4] ສມ຺ມາ ປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ

໑. ສຸກຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ສມຄ຺ຄຕາ (ກ)

ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ເຕສໍເຍວ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາ. ເຕ ເອວມາຫໍສຸ ‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ອຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ; ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ມາຕາ, ອຕ຺ຖິ ປິຕາ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາ ປຏິປນ຺ນາ, ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຄຫປຕໂຍ ‘ນນຸເມ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”.

໙໕. “ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ ຯເປຯ ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ, ຍມິທໍ[1] ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ມໂນສຸຈຣິຕໍ. ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ[2] ຍມິທໍ[1] ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ ‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ’ຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ ‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ ‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ວາຈໍ ຠາສຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາວາຈາ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ ‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ອາຫ, ເຍ ເຕ ອຣຫນ຺ໂຕ ປຣໂລກວິທຸໂນ ເຕສມຍໍ ປຈ຺ຈນີກໍ ກໂຣຕິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ ‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ປຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕິ;[3] ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ.[4] ຕາຍ ຈ ປນ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອິຕິ ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ສຸສີລ຺ຍໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ, ອຍຎ຺ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ ມິຈ຺ຉາວາຈາ ອຣິຍານໍ ປຈ຺ຈນີກຕາ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ປຣວມ຺ຠນາ. ເອວມສ຺ສິເມ[5] ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ.

---

໑. ຍທິທໍ (ກ)
໒. ອຠິນິພ຺ພຊ຺ເຊຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ອຠິນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ (ກ)
໓. ປຎ຺ຎາເປຕິ (ກ)
໔. ອສ຺ສທ຺ຘມ຺ມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ (ກ)
໕. ເອວໍ’ສິ‘ເມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

"ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຄ຺ຄູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຝິສຄ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສເຈ ໂຂ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ເອວມຍໍ ພວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ໂສຕ຺ຖິມຕ຺ຕານໍ ກຣິສ຺ສຕິ; ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ເອວມຍໍ ພວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ກາມໍ ໂຂ ປນ ມາຫຸ ປໂຣ ໂລໂກ, ໂຫຕຸ ເນສໍ ພວຕໍ ສມຕພຣາຫ຺ມຕານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ; ອຖ ຈ ປນາຍໍ ພວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ທິຝ຺ເຖວ ຜມ຺ເມ ວິຄ຺ຄູນໍ ຄາຣຍ຺ໂຫ 'ທຸສ຺ສີໂລ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິ ນຕ຺ຖິກວາໂທຕິ. ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ເຖວ ປໂຣ ໂລໂກ, ເອວໍ ອິມສ຺ສ ໂພໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸພຍຕ຺ຖ ກລິຄ຺ຄໂຫ, ຍຄ຺ຈ ທິຝ຺ເຖວ ຜມ຺ເມ ວິຄ຺ຄູນໍ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ຍຄ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອປຕ຺ຕໂກ ຜມ຺ໂມ ທຸສ຺ສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ເອກໍສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຝ຺ກຕິ, ຣິຄ຺ຈຕິ ກຸສລໍ ການໍ.

໔໖. "ຕຕ຺ຣ,ຄຫປຕໂຍ, ເຍ ເຕ ສມຕພຣາຫ຺ມຕາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຝ຺ຖິໂນ 'ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ ໆເປໆ ເຍ ອິມຄ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຄ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອພິຄ຺ຄາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຝິກ຺ຂໍ, ຍມິທໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຜມ຺ເມ ອພິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍມິທໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ມໂນສຸຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຜມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ ເຕ ໂພນ຺ໂຕ ສມຕພຣາຫ຺ມຕາ ອກຸສລານໍ ຜມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຜມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ 'ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິສ຺ສ ທິຝ຺ຖິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ 'ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ 'ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ວາຈໍ ພາສຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຈາ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ 'ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ອາຫ; ເຍ ເຕ ອຣຫນ຺ໂຕ ປຣໂລກວິທຸໂນ ເຕສມຍໍ ນ ປຈ຺ຈນີກໍ ກໂຣຕິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ປຣໍ ໂລກໍ 'ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ປຣໍ ສຄ຺ຄາເປຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສທ຺ຜມ຺ມສຄ຺ຄຕ຺ຕິ. ຕາຍ ຈ ປນ ສທ຺ຜມ຺ມສຄ຺ຄຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອິຕິ ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ສຸສີລ຺ຍໍ ປຈ຺ຈຸປຝ຺ຖິຕໍ, ອຍຄ຺ຈ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ

ອຣິຍານໍ ອປຈ຺ຈນີກຕາ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ອປຣວມ຺ຠນາ. ເອວມສ຺ສິເມ ອເນເກ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ.

"ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ເອວມຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ກາມໍ ໂຂ ປນ ມາຫຸ ປໂຣ ໂລໂກ, ໂຫຕຸ ເນສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ; ອຖ ຈ ປນາຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ 'ສີລວາ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຕ຺ຖິກວາໂທຕິ. ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ເຖວ ປໂຣ ໂລໂກ, ເອວໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸຠຍຕ຺ຖ ກຏຄ຺ຄໂຫ, ຍຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ, ຍຎ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອປຓ຺ຓໂກ ຘມ຺ໂມ ສຸສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ອຸຠຍໍສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຣິຎ຺ຈຕິ ອກຸສລໍ ຐານໍ.

໙໗. "ສນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ກໂຣໂຕ ກາຣຍໂຕ, ຉິນ຺ທໂຕ ເຉທາປຍໂຕ, ປຈໂຕ ປາຈາປຍໂຕ, ໂສຈຍໂຕ ໂສຈາປຍໂຕ, ກິລມໂຕ ກິລມາປຍໂຕ, ຜນ຺ທໂຕ ຜນ຺ທາປຍໂຕ, ປາຓມຕິປາຕຍໂຕ,[໑] ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍໂຕ, ສນ຺ຘິໍ ຉິນ຺ທໂຕ, ນິລ຺ໂລປໍ ຫຣໂຕ, ເອກາຄາຣິກໍ ກໂຣໂຕ, ປຣິປນ຺ເຖ ຕິຏ຺ຐໂຕ, ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉໂຕ, ມຸສາ ຠຓໂຕ; ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປໍ. ຂຸຣປຣິຍນ຺ເຕນ ເຈປິ ຈກ຺ເກນ ໂຍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ປາເຓ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຎ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ທກ຺ຂິຓຎ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຫນນ຺ໂຕ ຆາເຕນ຺ໂຕ, ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເຉທາເປນ຺ໂຕ, ປຈນ຺ໂຕ ປາເຈນ຺ໂຕ; ນຕ຺ຖິ ຕໂຕ ນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ອຸຕ຺ຕຣຎ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ທທນ຺ໂຕ ທາເປນ຺ໂຕ, ຍຊນ຺ໂຕ ຍຊາເປນ຺ໂຕ; ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄໂມ. ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ[໔] ນຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄໂມຕິ. ເຕສໍເຍວ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາ, ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ກໂຣໂຕ ກາຣຍໂຕ, ຉິນ຺ທໂຕ ເຉທາປຍໂຕ, ປຈໂຕ ປາຈາປຍໂຕ, ໂສຈຍໂຕ ໂສຈາປຍໂຕ, ກິລມໂຕ ກິລມາປຍໂຕ, ຜນ຺ທໂຕ

໑. ປາຓມຕິມາປຍໂຕ (ສີ, ອິ), ປາຓມຕິປາຕາປຍໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ປາຓມຕິປາປຍໂຕ (ກ)

໔. ສຈ຺ຈວາເຈນ (ກ)

ຜນ຺ທາປຍໂຕ, ປາຕມຕິປາຕຍໂຕ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍໂຕ, ສນ຺ຘິ ຉິນ຺ທໂຕ, ນິລ຺ໂລປໍ ຫຣໂຕ, ເອກາຄາຣິກໍ ກໂຣໂຕ, ປຣິປນ຺ເຖ ຕິຝ຺ກໂຕ, ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉໂຕ, ມຸສາ ກຓໂຕ; ກໂຣໂຕ ກຣີຍຕິ ປາປໍ. ຂຸຣປຣິຍນ຺ເຕນ ເຈປິ ຈກ຺ເກນ ໂຍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ປາເຓ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸລ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ອຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ອຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ທກ຺ຂິຓລ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຫນນ຺ໂຕ ຆາເຕນ຺ໂຕ, ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເຉທາເປນ຺ໂຕ, ປຈນ຺ໂຕ ປາເຈນ຺ໂຕ; ອຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ອຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ອຸຕ຺ຕຣລ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ທທນ຺ໂຕ ທາເປນ຺ໂຕ, ຍຊນ຺ໂຕ ຍຊາເປນ຺ໂຕ; ອຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸລ຺ລໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸລ຺ລສ຺ສ ອາຄໂມ. ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ ອຕ຺ຖິ ປຸລ຺ລໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸລ຺ລສ຺ສ ອາຄໂມຕິ. ຕໍ ກິໍ ມລ຺ລຖ, ຄຫປຕໂຍ, ນນຸເມ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາຕິ? “ເອວໍ, ກນ຺ເຕ.

ລ຺໙.ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທີໂນ ເອວໍທິຝ຺ກີໂນ ‘ກໂຣໂຕ ກາຣຍໂຕ, ຉິນ຺ທໂຕ ເຉທາປຍໂຕ, ປຈໂຕ ປາຈາປຍໂຕ, ໂສຈຍໂຕ ໂສຈາປຍໂຕ, ກິລມໂຕ ກິລມາປຍໂຕ,ຜນ຺ທໂຕ ຜນ຺ທາປຍໂຕ, ປາຕມຕິປາຕຍໂຕ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍໂຕ, ສນ຺ຘິ ຉິນ຺ທໂຕ, ນິລ຺ໂລປໍ ຫຣໂຕ, ເອກາຄາຣິກໍ ກໂຣໂຕ, ປຣິປນ຺ເຖ ຕິຝ຺ກໂຕ, ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉໂຕ, ມຸສາ ກຓໂຕ; ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປໍ. ຂຸຣປຣິຍນ຺ເຕນ ເຈປິ ຈກ຺ເກນ ໂຍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ປາເຓ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸລ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ທກ຺ຂິຓລ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຫນນ຺ໂຕ ຆາເຕນ຺ໂຕ ฯເປฯ ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ ນຕ຺ຖິ ປຸລ຺ລໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸລ຺ລສ຺ສ ອາຄໂມຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຝິກງ຺ຂໍ: ຍມິທໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ມໂນສຸຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ ອກິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍມິທໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເຕ ໂກນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຣິຍາ’ ຕິສ຺ສ ທິຝ຺ກິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ “ນຕ຺ຖິ ກິຣິຍາຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ, ສ຺ວາສ຺ສ

ໂຫຕິ ມິຈ្ឆາສງ្កປ្ໂປ. ສນ្តំເຍວ ໂຂ ປນ ກិຣិຍំ 'ນត្ថិ ກិຣិຍາຕិ ວາຈំ ភាសតិ; ສາສ្ស ໂຫຕិ ມិច្ឆាວາຈາ. ສນ្តំເຍວ ໂຂ ປນ ກិຣិຍំ 'ນត្ថិ ກិຣិຍາຕិ ອາហ, ເຍ ເຕ ອຣហន្ໂត ກិຣិຍວាທា, ເຕសមំ ປច្ចនីកំ ກរោតិ. ສន្តំເຍວ ໂຂ ປນ ກិຣិຍំ 'ນត្ថិ ກិຣិຍាតិ ປរំ ສញ្ញាເປតិ; ສាស្ស ໂហតិ ອសទ្ធម្មសញ្ញត្តិ. តាយ ច ປນ ອសទ្ធម្មសញ្ញត្តិយា ອត្តានុក្កំសេតិ, ປរំ វម្ភេតិ. ອិតិ បុព្ពេវ ໂខ ປນស្ស សុសីលយំ បហីនំ ໂហតិ, ទុស្សីលយំ បច្ចុបដ្ឋិតំ, ອយញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិ មិច្ឆាសង្កប្បោ មិច្ឆាវាចា ອរិយានំ បច្ចនីកតា ອសទ្ធម្មសញ្ញត្តិ ອត្តុក្កំសនា បរវម្ភនា. ເອវមស្សិមេ ອនេកេ បាបកា ອកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយា.

"តត្រ, គហបតយោ, វិញ្ញូ បុរិសោ ອិតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ 'សចេ ខោ នត្ថិ ກិរិយា, ເອវមយំ ភវំ បុរិសបុគ្គលោ កាយស្ស ເភទា សោត្ថិមត្តានំ ករិស្សតិ; សចេ ខោ ອត្ថិ ກិរិយា, ເອវមយំ ភវំ បុរិសបុគ្គលោ កាយស្ស ເភទា បរំ មរណា ອបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ອុបបជ្ជិស្សតិ. កាមំ ខោ បន មាហុ ກិរិយា, ໂហតុ នេសំ ភវតំ សមណព្រាហ្មណានំ សច្ចំ វចនំ; ອថ ច បនាយំ ភវំ បុរិសបុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ វិញ្ញូនំ គារយ្ហោ, 'ទុស្សីលោ បុរិសបុគ្គលោ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ອកិរិយវាទោ'តិ. សចេ ខោ ອត្ថេវ ກិរិយា, ເອវំ ອិមស្ស ភោតោ បុរិសបុគ្គលស្ស ອុភយត្ថ កលិគ្គហោ, យញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ វិញ្ញូនំ គារយ្ហោ, យញ្ច កាយស្ស ເភទា បរំ មរណា ອបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ອុបបជ្ជិស្សតិ ເອវមស្សាយំ ອបណ្ណកោ ធម្មោ ទុស្សមត្តោ សមាទិន្នោ, ເອកំសំ ផរិត្វា តិដ្ឋតិ, រិញ្ចតិ កុសលំ ឋានំ.

៩៩. "តត្រ, គហបតយោ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ເອវំវាទិនោ ເອវំទិដ្ឋិនោ 'ករោតោ ការយតោ, ឆិន្ទតោ ឆេទាបយតោ, បចតោ បាចាបយតោ, សោចយតោ សោចាបយតោ, កិលមតោ កិលមាបយតោ, ផន្ទតោ ផន្ទាបយតោ, បាណមតិបាតយតោ, ອទិន្នំ ອាទិយតោ, សន្ធិំ ឆិន្ទតោ, និល្លោបំ ហរតោ, ເອកាគារិកំ ករោតោ, បរិបន្ថេ តិដ្ឋតោ, បរទារំ គច្ឆតោ, មុសា ភណតោ; ករោតោ ករីយតិ បាបំ. ខុរបរិយន្តេន ចេបិ ចក្កេន យោ ອិមិស្សា បថវិយា បាណេ ເອកំ មំសខលំ ເອកំ មំសបុញ្ជំ ករេយ្យ, ອត្ថិ តតោនិទានំ បាបំ, ອត្ថិ បាបស្ស ອាគមោ. ទក្ខិណញ្ចេបិ គង្គាយ តីរំ គច្ឆេយ្យ ហនន្តោ ឃាតេន្តោ,

ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເຉທາເປນ຺ໂຕ, ປຈນ຺ໂຕ ປາເຈນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ອຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ອຸຕ຺ຕຣຎ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ທທນ຺ໂຕ ທາເປນ຺ໂຕ, ຍຊນ຺ໂຕ ຍຊາເປນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸຎ຺ຎໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄໂມ. ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ ອຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄໂມຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ: ຍມິທໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍມິທໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ, ມໂນສຸຈຣິຕໍ ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາ'ຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາຕິ ວາຈໍ ຠາສຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຈາ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາຕິ ອາຫ; ເຍ ເຕ ອຣຫນ຺ໂຕ ກິຣິຍວາທາ ເຕສມຍໍ ນ ປຈ຺ຈນີກໍ ກໂຣຕິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ກິຣິຍໍ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາຕິ ປຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ຕາຍ ຈ ປນ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອິຕິ ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ສຸສີລ຺ຍໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ, ອຍຎ຺ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ອຣິຍານໍ ອປຈ຺ຈນີກຕາ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ອປຣວມ຺ຠນາ. ເອວມສ຺ສິເມ ອເນເກ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ.

"ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ກິຣິຍາ, ເອວມຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ກາມໍ ໂຂ ປນ ມາຫຸ ກິຣິຍາ, ໂຫຕຸ ເນສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ; ອຖ ຈ ປນາຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ, 'ສີລວາ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ກິຣິຍວາໂທ'ຕິ. ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ເຖວ ກິຣິຍາ, ເອວໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸຠຍຕ຺ຖ ກຏຄ຺ຄໂຫ, ຍຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ, ຍຎ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອປຓ຺ຓໂກ ຘມ຺ໂມ ສຸສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ອຸຠຍໍສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຣິຎ຺ຈຕິ ອກຸສລໍ ຐານໍ.

໑໐໐. "ສນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ພລໍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ,[໑] ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ; ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສໍຄຕິຠາວປຣິຓຕາ ຉເສ຺ວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ. ເຕສໍເຍວ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາ. ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ; ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ພລໍ, ອຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ອຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ; ນ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ[໔] ນິຍຕິສໍຄຕິຠາວປຣິຓຕາ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຄຫປຕໂຍ, ນນຸເມ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາຕິ? 'ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ'.

໑໐໑. "ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ພລໍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ; ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສໍຄຕິຠາວປຣິຓຕາ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ: ຍມິທໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍມິທໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ ນຕ຺ຖິ ເຫຕູ'ຕິສ຺ສ

໑. ວີຣິຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ອຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ, ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ... ສວສາ ສພລາ ສວີຣິຍາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ “ນຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ. ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ວາຈໍ ຠາສຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາວາຈາ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ອາຫ; ເຍ ເຕ ອຣຫນ຺ໂຕ ເຫຕຸວາທາ, ເຕສມຍໍ ປຈ຺ຈນີກໍ ກໂຣຕິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ ‘ນຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ປຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ຕາຍ ຈ ປນ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອິຕິ ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ສຸສີລ຺ຍໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ. ອຍຎ຺ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ໂປ ມິຈ຺ຉາວາຈາ ອຣິຍານໍ ປຈ຺ຈນີກຕາ ອສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍສນາ ປຣວມ຺ຠນາ. ເອວມສ຺ສິເມ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ.

“ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ສເຈ ໂຂ ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ເອວມຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ໂສຕ຺ຖິມຕ຺ຕານໍ ກຣິສ຺ສຕິ; ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ເອວມຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ກາມໍ ໂຂ ປນ ມາຫຸ ເຫຕຸ, ໂຫຕຸ ເນສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ; ອຖ ຈ ປນາຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ‘ທຸສ຺ສີໂລ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ອເຫຕຸກວາໂທ’ຕິ. ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິເຍວ ເຫຕຸ, ເອວໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸຠຍຕ຺ຖ ກລິຄ຺ຄໂຫ, ຍຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ຍຎ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອປຓ຺ຓໂກ ຘມ຺ໂມ ທຸສ຺ສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ເອກໍສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຣິຎ຺ຈຕິ ກຸສລໍ ຐານໍ.

໑໐໔. “ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ; ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ພລໍ, ອຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ, ອຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ອຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ; ນ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສໍຄຕິຠາວ-ປຣິຓຕາ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ ເຕສເມຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ: ຍມິທໍ

ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ອກຸສເລ ຘ ມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍມິທໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ, ອິເມ ຕໂຍ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ກຸສລານໍ ຘ ມ຺ມານໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ໂວທານປກ຺ຂໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕູ'ຕິສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ວາຈໍ ຠາສຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຈາ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ອາຫ, ເຍ ເຕ ອຣຫນ຺ໂຕ ເຫຕຸວາທາ, ເຕສມຍໍ ນ ປຈ຺ຈນີກໍ ກໂຣຕິ. ສນ຺ຕໍເຍວ ໂຂ ປນ ເຫຕຸໍ 'ອຕ຺ຖິ ເຫຕູຕິ ປຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ. ຕາຍ ຈ ປນ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອິຕິ ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ສຸສີລ຺ຍໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ, ອຍຎ຺ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ອຣິຍານໍ ອປຈ຺ຈນີກຕາ ສທ຺ຘມ຺ມສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ອປຣວມ຺ຠນາ. ເອວມສ຺ສິເມ ອເນເກ ກຸສລາ ຘ ມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ.

“ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ເອວມຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ກາມໍ ໂຂ ປນ ມາຫຸ ເຫຕຸ, ໂຫຕຸ ເນສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ; ອຖ ຈ ປນາຍໍ ຠວໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ 'ສີລວາ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ເຫຕຸວາໂທ'ຕິ. ສເຈ ໂຂ ອຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ເອວໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸຠຍຕ຺ຖ ກຏຄ຺ຄໂຫ, ຍຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘ ມ຺ເມ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ, ຍຎ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອປຓ຺ຓໂກ ຘ ມ຺ໂມ ສຸສມຕ຺ໂຕ ສມາທິນ຺ໂນ, ອຸຠຍໍສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຣິຎ຺ຈຕິ ອກຸສລໍ ຐານໍ.

໑໐໓. “ສນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ. ເຕສໍເຍວ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາ. ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຄຫປຕໂຍ,ນນຸເມ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ

ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ, ອິທໍ ເມ ອທິຏ຺ຐໍ; ເຍປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ, ອິທໍ ເມ ອວິທິຕໍ. ອຫຎ຺ເຈວ[1] ໂຂ ປນ ອຊານນ຺ໂຕ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ເອກໍເສນ ອາທາຍ ໂວຫເຣຍ຺ຍໍ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຏິຣູປໍ. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ, ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ເຍ ເຕ ເທວາ ຣູປິໂນ ມໂນມຍາ, ອປຓ຺ຓກໍ ເມ ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ອາຣຸປ຺ປາຕິ, ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ເຍ ເຕ ເທວາ ອຣູປິໂນ ສຎ຺ຎາມຍາ, ອປຓ຺ຓກໍ ເມ ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕິ. ທິສ຺ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ຣູປາຘິກຣຓໍ[4] ທຓ຺ຑາທານສຕ຺ຖາທານກລຫວິຄ຺ຄຫວິວາທຕຸວໍຕຸວໍເປສຸຎ຺ຎ ມຸສາວາທາ. 'ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປເນຕໍ ສພ຺ພໂສ ອຣູເປຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ຣູປານໍເຍວ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໑໐໘.“ສນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ. ເຕສໍເຍວ ໂຂ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາ. ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຄຫປຕໂຍ, ນນຸເມ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກວາທາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ຕຕ຺ຣ, ຄຫປຕໂຍ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ, ອິທໍ ເມ ອທິຏ຺ຐໍ; ເຍປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ, ອິທໍ ເມ ອວິທິຕໍ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊານນ຺ໂຕ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ເອກໍເສນ ອາທາຍ ໂວຫເຣຍ຺ຍໍ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຏິຣູປໍ. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ,

---

໑. ອຫຎ຺ຈ (?)   ໔. ຣູປກາຣຓາ (ກ)

ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ເຍ ເຕ ເທວາ ອຣູປິໂນ ສຎ຺ຎາມຍາ, ອປຓ຺ຓກໍ ເມ ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ, ສເຈ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ, ເຕສມຍໍ ທິຏ຺ຐິ ສາຣາຄາຍ[1] ສນ຺ຕິເກ, ສໍໂຍຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຊ຺ໂຌສານາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກ. ເຍ ປນ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ ຠວນິໂຣໂຘຕິ, ເຕສມຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອສາຣາຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອສໍໂຍຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຊ຺ໂຌສານາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ຠວານໍເຍວ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໑໐໘. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ.

໑໐໙. “ກຕໂມ ຈ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອເຈລໂກ ໂຫຕິ ມຸຕ຺ຕາຈາໂຣ ຫຕ຺ຖາປເລຂໂນ ໆເປໆ[4] ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອເນກວິຫິຕໍ ກາຍສ຺ສ ອາຕາປນປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໑. ສຣາຄາຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ວິຕ຺ຖາໂຣ ກນ຺ທຣກສຸຕ຺ເຕ (໘) ປີຏ຺ເຐ

“ກຕໂມ ຈ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄ-ມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂອຣພ຺ກິໂກ ໂຫຕິ ສູກຣິໂກ ໆເປໆ ເຍ ວາ ປນຌ຺ເຌປິ ເກຈິ ກຸຣູຣກມ຺ມນ຺ຕາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

“ກຕໂມ ຈ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນາ-ນຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຣາຊາ ວາ ໂຫຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ໆເປໆ ເຕປິ ທຕ຺ທຕຊ຺ຊິຕາ ກຍຕຊ຺ຊິຕາ ອສ຺ສຸມຸຂາ ຣຸທມານາ ປຣິກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

“ກຕໂມ ຈ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນາ-ນຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຎ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີກູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມພູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ຄຫປຕໂຍ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໆເປໆ ໂສ ອິເມ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິການໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຌານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

“ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສາ-ນຸສ຺ສຕິຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ, ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ

ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ໆເປໆ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ຠວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສາເລຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສເກ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄເຕຕິ.

ອປຓ຺ຓກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ຄຫປຕິວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ກນ຺ທຣນາຄຣເສຂໂວ ຈ,
ໂປຕລິໂຍ ປຸນ ຊີວກຠຈ຺ໂຈ;
ອຸປາລິທມໂຐ ກຸກ຺ກຸຣວຕິໂຍ,
ພຫຸເວທນີຍາປຓ຺ຓກໂຕ ທສໂມ.

໔. ຠິກ຺ຂຸວຄ຺ໂຄ

໑. ອມ຺ພລຏ຺ຐິກຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາຍໍ ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ເຍນາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປສິ, ອຸທກຎ຺ຈ ປາທານໍ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ປາເທ ປກ຺ຂາເລສິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ຣາຫຸໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ.

໑໐໘. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກາວເສສໍ ອຸທກາຘາເນ ຐເປຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກາວເສສໍ ອຸທກາຘາເນ ຐປິຕນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກາວເສສໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກາວເສສໍ ຉຑ຺ຑິຕນ຺ຕິ? ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເອວໍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕໍ ອຸທກາຘານໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອິມໍ ອຸທກາຘານໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕໍ ອຸທກາຘານໍ ອຸກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອິມໍ ອຸທກາຘານໍ ຣິຕ຺ຕໍ ຕຸຉ຺ຉນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວໍ ຣິຕ຺ຕໍ ຕຸຉ຺ຉໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອີສາທນ຺ໂຕ ອຸຣູຬ຺ຫວາ[໑] ອຠິຊາໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ປຸຣິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຸຣິເມນປິ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມນປິ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ສີເສນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ກຓ຺ເຓຫິປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ທນ຺ເຕຫິປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນງ຺ຄຸຏ຺ເຐນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ; ຣກ຺ຂເຕວ

---

໑. ອຸພ຺ພູຬ຺ຫວາ (ສີ, ອິ)

ໂສຓ຺ຑໍ. ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖາໂຣຫສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອີສາທນ຺ໂຕ ອຸຣູຬ຺ຫວາ ອຠິຊາໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ປຸຣິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ໆເປໆ ນງ຺ຄຸຏ຺ຐເນນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ; ຣກ຺ຂເຕວ ໂສຓ຺ຑໍ. ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄສ຺ສ ຊີວິຕນ຺ຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອີສາທນ຺ໂຕ ອຸຣູຬ຺ຫວາ ອຠິຊາໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ປຸຣິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ໆເປໆ ນງ຺ຄຸຏ຺ຐເນນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ໂສຓ຺ຑາຍປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖາໂຣຫສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອີສາທນ຺ໂຕ ອຸຣູຬ຺ຫວາ ອຠິຊາໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ປຸຣິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມຫິປິ ປາເທຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຸຣິເມນປິ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ປຈ຺ຉິເມນປິ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ສີເສນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ກຓ຺ເຓຫິປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ທນ຺ເຕຫິປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນງ຺ຄຸຏ຺ຐເນນປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ໂສຓ຺ຑາຍປິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ. ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄສ຺ສ ຊີວິຕໍ. ນຕ຺ຖິ ທານິ ກິຎ຺ຈິ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄສ຺ສ ອກຣຓີຍນ຺ຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ນຕ຺ຖິ ລຊ຺ຊາ, ນາຫໍ ຕສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ປາປໍ ອກຣຓີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຣາຫຸລ, ‘ຫສ຺ສາປິ ນ ມຸສາ ຠຓິສ຺ສາມີຕິ ເອວຎ຺ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

໑໐໘. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຫຸລ, ກິມຕ຺ຖິໂຍ ອາທາໂສຕິ?. “ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຕ຺ໂຖ, ຠນ຺ເຕຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ. ຍເທວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອໂຫສິ, ຕເທວ ເຕ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ[1] ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ?. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈ ເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ,

---

໑. ທຸກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣຍໍ, ທຸກ຺ຂຸທຍໍ (ກ)

ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ສສກ຺ກໍ ນ ກຣຓີຍໍ.[໑] ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກຣຓີຍໍ.

“ກໂຣນ຺ເຕນປິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິກນ຺ຕິ? ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ປຏິສໍຫເຣຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ອນຸປທຊ຺ເຊຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ.

“ກຕ຺ວາປິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ,[໔] ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິກນ຺ຕິ? ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ, ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາຍກມ຺ມໍ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຎ຺ຎູສຸ ວາ

---

໑. ສໍສກ຺ກໍ ນ ຈ ກຣຓີຍໍ (ກ) ໔. ສໍວຕ຺ຕິ (ອິ)

ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ເທເສຕພ຺ພໍ, ວິວຣິຕພ຺ພໍ, ອຸຕ຺ຕານີກາຕພ຺ພໍ; ເທເສຕ຺ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕານີກຕ຺ວາ ອາຍຕິ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ 'ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ກາເຍນ ກມ຺ມໍ ອກາສິ ອິທໍ ເມ ກາຍກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸກຍພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ກາຍກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເຕເນວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫເຣຍ຺ຍາສິ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂີ ກຸສເລສຸ ຂມ຺ເມສຸ.

໑໑໐. "ຍເທວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອໂຫສິ, ຕເທວ ເຕ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸກຍພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ? ສເຈ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ 'ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸກຍພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ສສກ຺ກໍ ນ ກຣຕີຍໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ 'ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ ກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກຣຕີຍໍ.

ກໂຣນ຺ເຕນປິ, ຣາຫຸລ, ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸກຍພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ? ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ 'ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸກຍພ຺ຍາພາຂາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ປຜິສໍຫເຣຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ,

ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ອນຸປທຊ຺ເຊຍ຺ຍາສິ, ຕ຺ວໍ ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ.

“ກຕ຺ວາປິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ,[1] ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ? ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ , ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ວຈີກມ຺ມໍ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຎ຺ຎູສຸ ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ເທເສຕພ຺ພໍ, ວິວຣິຕພ຺ພໍ, ອຸຕ຺ຕານີກຕ຺ຕພ຺ພໍ; ເທເສຕ຺ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕານີກຕ຺ວາ ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ ອິທໍ ເມ ວຈີກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ວຈີກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເຕເນວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫເຣຍ຺ຍາສິ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໑໑໑. “ຍເທວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອໂຫສິ, ຕເທວ ເຕ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ? ສເຈ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ມນສາ ກມ຺ມໍ ສສກ຺ກໍ ນ ກຣຓີຍໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ

---

໑. ສໍວຕ຺ຕິ (ສີ, ອີ)

ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ເຕ, ຣາຫຸລ, ມນສາ ກມ຺ມໍ ກຣຓີຍໍ.

“ກໂຣນ຺ເຕນປິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ມນສາ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ປຏິສໍຫເຣຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ອນຸປທຊ຺ເຊຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ.

“ກຕ຺ວາປິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ມນສາ ກມ຺ມໍ ຕເທວ ເຕ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຍໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ,[໑] ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ. ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ, ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍໍ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ປນ[໔] ເຕ, ຣາຫຸລ, ມໂນກມ຺ມໍ[໕] ອຏ຺ຏີຍິຕພ຺ພໍ ຫຣາຍິຕພ຺ພໍ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ; ອຏ຺ຏີຍິຕ຺ວາ ຫຣາຍິຕ຺ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ຍໍ ໂຂ ອຫໍ ອິທໍ ມນສາ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ ອິທໍ ເມ ມໂນກມ຺ມໍ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ,

໑. ສໍວຕ຺ຕິ (ສີ, ອິ)
໔. ເອວຣູເປ (ສີ, ອິ) ເອວຣູເປ ປນ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໕. ມໂນກມ຺ເມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຸສລໍ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມໍ ສຸຂຸທ຺ຣຍໍ ສຸຂວິປາກນ຺ຕິ, ເຕເນວ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫເຣຍ຺ຍາສິ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໑໑໔. "ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຣາຫຸລ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ຣາຫຸລ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ຣາຫຸລ, ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຣາຫຸລ, 'ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສາມິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສາມິ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສາມີ'ຕິ ເອວຌ຺ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ອມ຺ພລຏ຺ຐິກຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຐມໍ.

໔. ມຫາຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ຣາຫຸໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ

ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນ຺ພນ຺ຘິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອປໂລເກຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຣາຫຸລ, ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິ. “ຣູປເມວ ນຸ ໂຂ, ຠຄວາ, ຣູປເມວ ນຸ ໂຂ, ສຸຄຕາຕິ? “ຣູປມ຺ປິ, ຣາຫຸລ, ເວທນາປິ, ຣາຫຸລ, ສຎ຺ຎາປິ, ຣາຫຸລ, ສງ຺ຂາຣາປິ, ຣາຫຸລ, ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ, ຣາຫຸລາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ “ໂກ ນຊ຺ຊ[1] ຠຄວຕາ ສມ຺ມຸຂາ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສິສ຺ສຕີຕິ ຕໂຕ ປຏິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ທິສ຺ວານ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອານາປານສ຺ສຕິໍ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາເວຫິ. ອານາປານສ຺ສຕິ, ຣາຫຸລ, ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ”ຕິ.

໑໑໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກຖໍ ຠາວິຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອານາປານສ຺ສຕິ, ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາຕິ?. “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ກກ຺ຂຬໍ ຂຣິຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເກສາ ໂລມາ ນຂາ ທນ຺ຕາ ຕໂຈ ມໍສໍ ນ຺ຫາຣຸ[4] ອຏ຺ຐິ ອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊໍ ວກ຺ກໍ ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິໂລມກໍ ປິຫກໍ ປປ຺ຜາສໍ ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຓໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ, ຍໍ ວາ ປນຎ຺ຎມ຺ປິ ກິຎ຺ຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ກກ຺ຂຬໍ ຂຣິຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ປຖວີຘາຕຸ.[5] ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ປຖວີຘາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ປຖວີຘາຕຸ, ປຖວີຘາຕຸເຣເວສາ. ຕໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ປຖວີຘາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ປຖວີຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕີ.

---

໑. ໂກ ນຸຊ຺ຊ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ນຫາຣຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ, ອິ)
໕. ປຐວີຘາຕຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໑໑໕. "ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອາໂປຘາຕຸ? ອາໂປຘາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ, ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາໂປຘາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາໂປ ອາໂປຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ປິຕ຺ຕໍ ເສມ຺ຫໍ ປຸພ຺ໂພ ໂລຫິຕໍ ເສໂທ ເມໂທ ອສ຺ສຸ ວສາ ເຂໂຬ ສິງ຺ຆາຓິກາ ລສິກາ ມຸຕ຺ຕໍ, ຍໍ ວາ ປນຑ຺ຑມ຺ປິ ກິຑ຺ຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາໂປ ອາໂປຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາໂປຘາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາໂປຘາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ອາໂປຘາຕຸ. ອາໂປຘາຕຸເຣເວສາ. ຕໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທຏ຺ກພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທິສ຺ວາ ອາໂປຘາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ອາໂປຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ

໑໑໖. "ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ເຕໂຊຘາຕຸ? ເຕໂຊຘາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ, ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຘາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເຕໂຊ ເຕໂຊຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເຍນ ຈ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ, ເຍນ ຈ ຊີຣີຍຕິ, ເຍນ ຈ ປຣິທຍ຺ຫຕິ ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ສມ຺ມາ ປຣິຓາມໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍໍ ວາ ປນຑ຺ຑມ຺ປິ ກິຑ຺ຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເຕໂຊ ເຕໂຊຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຘາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຘາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ເຕໂຊຘາຕຸ ເຕໂຊຘາຕຸເຣເວສາ. ຕໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທຏ຺ກພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທິສ຺ວາ ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໑໑໗. "ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ວາໂຍຘາຕຸ? ວາໂຍຘາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ, ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຘາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາໂຍ ວາໂຍຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອຸທ຺ຘງ຺ຄມາ ວາຕາ, ອໂຘຄມາ ວາຕາ, ກຸຈ຺ຉິສຍາ ວາຕາ, ໂກຏ຺ຐາສຍາ[1] ວາຕາ, ອງ຺ຄມງ຺ຄານຸສາຣິໂນ ວາຕາ, ອສ຺ສາໂສ ປສ຺ສາໂສ ອິຕິ ຍໍ ວາ ປນຑ຺ຑມ຺ປິ ກິຑ຺ຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາໂຍ ວາໂຍຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຘາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຘາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ວາໂຍຘາຕຸ. ວາໂຍຘາຕຸເຣເວສາ. ຕໍ'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທຏ຺ກພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຑ຺ຑາຍ ທິສ຺ວາ ວາໂຍຘາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ວາໂຍຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

---

໑. ໂກຏ຺ຐສຍາ (ສີ, ອິ)

໑໑໗. “ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອາກາສຘາຕຸ? ອາກາສຘາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ, ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາກາສຘາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາກາສໍ ອາກາສຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກຓ຺ຓຈ຺ຉິທ຺ທໍ ນາສຈ຺ຉິທ຺ທໍ ມຸຂທ຺ວາຣໍ, ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ອຊ຺ຌໂຫຣຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈ ອສິຕປີຕ-ຂາຍິຕສາຍິຕໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ, ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ອໂຘຠາຄໍ[໑] ນິກ຺ຂມຕິ, ຍໍ ວາ ປນຎ຺ຎມ຺ປິ ກິຎ຺ຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາກາສໍ ອາກາສຄຕໍ, ອຆໍ ອຆຄຕໍ, ວິວຣໍ ວິວຣຄຕໍ, ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐໍ, ມໍສໂລຫິເຕຫິ ອຸປາທິນ຺ນໍ.[໒] ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣາຫຸລ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາກາສຘາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ອາກາສຘາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ອາກາສຘາຕຸ. ອາກາສຘາຕຸເຣເວສາ. ຕໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ອາກາສຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ອາກາສຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໑໑໘. “ປຖວີສມໍ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາເວຫິ. ປຖວີສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ປຖວິຍາ ສຸຈິໍປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ອສຸຈິໍປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ຄູຖຄຕໍປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ມຸຕ຺ຕຄຕໍປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ເຂຬຄຕໍປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ປຸພ຺ພຄຕມ຺ປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ໂລຫິຕຄຕມ຺ປິ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ນ ຈ ເຕນ ປຖວີ ອຏ຺ຏີຍຕິ ວາ ຫຣາຍຕິ ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ ວາ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ປຖວີສມໍ ຠາວນໍ ຠາເວຫິ. ປຖວີສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສນ຺ຕິ.

“ອາໂປສມໍ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາເວຫິ. ອາໂປສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ຠາວນໍ ຠາວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ອາປສ຺ມິໍ ສຸຈິໍປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ອສຸຈິໍປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ຄູຖຄຕມ຺ປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ມຸຕ຺ຕຄຕໍປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ເຂຬຄຕມ຺ປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ປຸພ຺ພຄຕໍປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ໂລຫິຕຄຕໍປິ ໂຘວນ຺ຕິ, ນ ຈ ເຕນ ອາໂປ ອຏ຺ຏີຍຕິ ວາ ຫຣາຍຕິ ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ

---

໑. ອໂຘຠາຄາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ອາກາສຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ (ສີ, ອິ)

ວາ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອາໂປສມໍ ភາວນໍ ภาเວຫິ. ອາໂປສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ.

“ເຕໂຊສມໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ເຕໂຊສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ເຕໂຊ ສຸຈິມ຺ປິ ທຫຕິ, ອສຸຈິມ຺ປິ ທຫຕິ, ຄູຖຄຕມ຺ປິ ທຫຕິ, ມຸຕ຺ຕຄຕມ຺ປິ ທຫຕິ, ເຂຬຄຕມ຺ປິ ທຫຕິ, ປຸພ຺ພຄຕມ຺ປິ ທຫຕິ, ໂລຫິຕຄຕມ຺ປິ ທຫຕິ, ນ ຈ ເຕນ ເຕໂຊ ອຎ຺ຎີຍຕິ ວາ ຫຣາຍຕິ ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ ວາ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ເຕໂຊສມໍ ภาວນໍ ภาเວຫິ. ເຕໂຊສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ.

“ວາໂຍສມໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ວາໂຍສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ວາໂຍ ສຸຈິມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ອສຸຈິມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ຄູຖຄຕມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ມຸຕ຺ຕຄຕມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ເຂຬຄຕມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ປຸພ຺ພຄຕມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ໂລຫິຕຄຕມ຺ປິ ອຸປວາຍຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວາໂຍ ອຎ຺ຎີຍຕິ ວາ ຫຣາຍຕິ ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ ວາ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ວາໂຍສມໍ ภาວນໍ ภาเວຫິ. ວາໂຍສມໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ.

“ອາກາສສມໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ອາກາສສມຌ຺ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຫຸລ, ອາກາໂສ ນ ກຕ຺ຖຈິ ປຕິຎ຺ຐິໂຕ; ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຣາຫຸລ, ອາກາສສມໍ ภาວນໍ ภาเວຫິ. ອາກາສສມຌ຺ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ມນາປາມນາປາ ຜສ຺ສາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ກສ຺ສນ຺ຕິ.

໑໒໐. “ເມຕ຺ຕໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ເມຕ຺ຕໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ໂຍ ພ຺ຍາປາໂທ, ໂສ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ກຣຸຓໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ກຣຸຓໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ຍາ ວິເຫສາ ສາ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ມຸທິຕໍ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาเວຫິ. ມຸທິຕໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ภาວນໍ ภาວຍໂຕ ຍາ ອຣຕິ,

ສາ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ອຸເປກ຺ຂໍ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາເວຫິ. ອຸເປກ຺ຂໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາວຍໂຕ ໂຍ ປຜິໂຄ, ໂສ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ອສຸກໍ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາເວຫິ. ອສຸກາຍ຺ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາວຍໂຕ ໂຍ ຣາໂຄ, ໂສ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ອນິຈ຺ຈສຍ຺ຍໍ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາເວຫິ. ອນິຈ຺ຈສຍ຺ຍໍ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາວຍໂຕ ໂຍ ອສ຺ມິມາໂນ ໂສ ປຫີຍິສ຺ສຕິ.

໑໔໑. "ອານາປານສ຺ສຕິ໌, ຣາຫຸລ, ກາວນໍ ກາເວຫິ. ອານາປານສ຺ສຕິ ຫິ ເຕ, ຣາຫຸລ, ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ກຖໍ ກາວິຕາ ຈ, ຣາຫຸລ, ອານາປານສ຺ສຕິ, ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ? ອິຘ, ຣາຫຸລ, ກິກ຺ຂຸ ອຣຍ຺ຍຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຍ຺ຍາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີຫຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາກຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຕິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິ໌ ອຸປຎ຺ຖເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ ສໂຕວ[1] ປສ຺ສສຕິ.

"ທີພໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີພໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີພໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີພໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ. 'ສພ຺ພກາຍປ຺ປຜິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສພ຺ພກາຍປ຺ປຜິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

"'ປີຕິປ຺ປຜິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປີຕິປ຺ປຜິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສຸຂປ຺ປຜິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສຸຂປ຺ປຜິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປ຺ປຜິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ 'ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປ຺ປຜິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

"'ຈິຕ຺ຕປ຺ປຜິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ຈິຕ຺ຕປ຺ປຜິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສມາຫຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສມາຫຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

---

໑. ສໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

"'ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

"ເອວໍ ຠາວິຕາ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ອານາປານສ຺ສຕິ, ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ເອວໍ ຠາວິຕາຍ, ຣາຫຸລ, ອານາປານສ຺ສຕິຍາ, ເອວໍ ພຫຸລີກຕາຍ ເຍປິ ເຕ ຈຣິມກາ ອສ຺ສາສາ, ເຕປິ ວິທິຕາວ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ໂນ ອວິທິຕາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ມຫາຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ຈູຬມາລຸກ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕສ຺ສ[1] ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ຍານິມານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ຠຄວຕາ ອພ຺ຍາກຕານິ ຐປິຕານິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິປິ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິປິ,'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິປິ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິປິ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິປິ, 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິປິ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິປິ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິປິ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິປິ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິປິ ຕານິ ເມ ຠຄວາ ນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ. ຍານິ ເມ ຠຄວາ ນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕໍ ເມ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ເມ ນກ຺ຂມຕິ. ໂສຫໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ສເຈ ເມ ຠຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ໆເປໆ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ

---

໑. ມາລຸງ຺ກ຺ຍປຸຕ຺ຕສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຓຖາຄໂຓ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ. ເອວາຫໍ ກຄວຕິ ພຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ; ໂນ ເຈ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ໆເປໆ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ. ເອວາຫໍ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິສ຺ສາມີຕິ.

໑໔໓. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຝິສລ຺ລານາ ວຸຝ຺ຝິໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ,

໑໔໔. "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຝິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ, 'ຍານີມານິ ທິຝ຺ຝິຄຕານິ ກຄວຕາ ອພ຺ຍາກຕານິ ຖປິຕານິ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິປິ, ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິປິ ໆເປໆ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິປິ, ຕານິ ເມ ກຄວາ ນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ. ຍານິ ເມ ກຄວາ ນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕໍ ເມ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ເມ ນກ຺ຂມຕິ. ໂສຫໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ສເຈ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ໆເປໆ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ. ເອວາຫໍ ກຄວຕິ ພຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ. ໂນ ເຈ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ໆເປໆ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ. ເອວາຫໍ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາ-ວຕ຺ຕິສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ, 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ; ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ. ໂນ ເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, ອຊານໂຕ ໂຂ ປນ ອປສ຺ສໂຕ ເອຕເທວ ອຸຊຸກໍ ໂຫຕິ ຍທິທໍ 'ນ ຊານາມິ, ນ ປສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ, 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ; ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ. ໂນ ເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, ອຊານໂຕ ໂຂ ປນ ອປສ຺ສໂຕ

ເອຕເທວ ອຸຊຸກໍ ໂຫຕິ ຍທິທໍ 'ນ ຊານາມິ, ນ ປສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ; ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ, 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ. ໂນ ເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, ອຊານໂຕ ໂຂ ປນ ອປສ຺ສໂຕ ເອຕເທວ ອຸຊຸກໍ ໂຫຕິ ຍທິທໍ 'ນ ຊານາມິ, ນ ປສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ; ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ. ໂນ ເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ອຊານໂຕ ໂຂ ປນ ອປສ຺ສໂຕ ເອຕເທວ ອຸຊຸກໍ ໂຫຕິ ຍທິທໍ 'ນ ຊານາມິ ນ ປສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ; ສເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ເມ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕຸ. ໂນ ເຈ ກຄວາ ຊານາຕິ 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ອຊານໂຕ ໂຂ ປນ ອປສ຺ສໂຕ ເອຕເທວ ອຸຊຸກໍ ໂຫຕິ ຍທິທໍ 'ນ ຊານາມິ, ນ ປສ຺ສາມີຕິ.

໑໔໕. "ກິໍ ນຸ[໑]ຕາຫໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ອວຈໍ 'ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣ, ອຫໍ ເຕ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ. "ຕ຺ວໍ ວາ ປນ ມໍ ເອວໍ ອວຈ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ

໑. ກິ ນຸ ໂຂ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ຈຣິສ຺ສາມິ, ກຄວາ ເມ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, 'ອຍ຺ຍໍ ຊີວໍ ອຍ຺ຍໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ອິຕິ ກິຣ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ເນວາຫໍ ຕໍ ວທາມິ ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣ, ອຫໍ ເຕ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ຯເປຯ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ; ນປິ ກິຣ ມໍ ຕ຺ວໍ ວເທສິ, 'ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ກຄວາ ເມ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ຯເປຯ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ. ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂມຆປຸຣິສ, ໂກ ສນ຺ໂຕ ກໍ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂສິ?

໑໔໖. "ໂຍ ໂຂ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ກຄວາ ນ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ "ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, "ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ຯເປຯ "ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ, ອພ຺ຍາກຕເມວ ຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ຕຖາຄເຕນ ອສ຺ສ, ອຖ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ປຸຣິໂສ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂທ ອສ຺ສ ສວິເສນ ຄາຣຸຫປເລປເນນ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ກິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຓ຺ຖເປຍ຺ຍຸໍ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ, 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວສ຺ໂສ ວາ ສຸທ຺ໂທ ວາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, 'ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ອິຕິ ວາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ຍາວ ນ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, 'ທີໂຆ ວາ ຣສ຺ໂສ ວາ ມຊ຺ຊິໂມ ວາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ຍາວ ນ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊານາມິ, ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, 'ກາໂຬ ວາ ສາໂມ ວາ ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຉວີ ວາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຊານາມິ, ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, 'ອມຸກສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ນຄເຣ ວາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ, ອາຫຣິສ຺ສາມິ

ຍາວ ນ ຕໍ ຘນຸໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ‘ຍທິ ວາ ຈາໂປ ຍທິ ວາ ໂກທຓ຺ໂຑຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ຊິຍໍ ຊານາມິ ຍາຍມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ‘ຍທິ ວາ ອກ຺ກສ຺ສ ຍທິ ວາ ສຓ຺ຫສ຺ສ [1] ຍທິ ວາ ນ຺ຫາຣຸສ຺ສ ຍທິ ວາ ມຣຸວາຍ ຍທິ ວາ ຂີຣປຓ຺ຓິໂນຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ກຓ຺ຑໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ຍທິ ວາ ຄຈ຺ຉໍ ຍທິ ວາ ໂຣປິມນ຺ຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ກຓ຺ຑໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ຍສ຺ສ ປຕ຺ເຕຫິ ວາຊິຕໍ [2] ຍທິ ວາ ຄິຊ຺ຌສ຺ສ ຍທິ ວາ ກງ຺ກສ຺ສ ຍທິ ວາ ກຸລລສ຺ສ ຍທິ ວາ ໂມຣສ຺ສ ຍທິ ວາ ສິຖິລຫນຸໂນຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ນ ຕໍ ກຓ຺ຑໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ຍສ຺ສ ນ຺ຫາຣຸນາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ‘ຍທິ ວາ ຄວສ຺ສ ຍທິ ວາ ມຫິສສ຺ສ ຍທິ ວາ ເຠຣວສ຺ສ[3] ຍທິ ວາ ເສມ຺ຫາຣສ຺ສາຕິ; ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ອິມໍ ສລ຺ລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ຍາວ ນ ຕໍ ສລ຺ລໍ ຊານາມິ ເຍນມ຺ຫິ ວິທ຺ໂຘ, ‘ຍທິ ວາ ສລ຺ລໍ ຍທິ ວາ ຂຸຣປ຺ປໍ ຍທິ ວາ ເວກຓ຺ຑໍ ຍທິ ວາ ນາຣາຈໍ ຍທິ ວາ ວຈ຺ຉທນ຺ຕໍ ຍທິ ວາ ກຣວີຣປຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຎ຺ຎາຕເມວ ຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ເຕນ ປຸຣິເສນ ອສ຺ສ, ອຖ ໂສ ປຸຣິໂສ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ໂຍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນ ຕາວາຫໍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ ຍາວ ເມ ຠຄວາ ນ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ “ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ “ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ຯເປຯ “ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ. ອພ຺ຍາກຕເມວ ຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ຕຖາຄເຕນ ອສ຺ສ, ອຖ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ.

໑໒໖. “‘ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວໍ ໂນ. ‘ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວມ຺ປິ ‘ໂນ ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ, ‘ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ອຕ຺ເຖວ ຊາຕິ, ອຕ຺ຖິ ຊຣາ, ອຕ຺ຖິ ມຣຓໍ, ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ; ເຍສາຫໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຆາຕໍ ປຎ຺ຎເປມິ. ‘ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວໍ ໂນ. ‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ,

---

໑. ສຓ຺ຐສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ວາຊິຕ຺ຕໍ (ກ)

໓. ໂຣຣຸວສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວມ຺ປິ ໂນ. ‘ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ, ‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ອຕ຺ເຖວ ຊາຕິ, ອຕ຺ຖິ ຊຣາ, ອຕ຺ຖິ ມຣຓໍ, ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ; ເຍສາຫໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຆາຕໍ ປຎ຺ຎເປມິ. ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວໍ ໂນ. ‘ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວມ຺ປິ ໂນ. ‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ, ກມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ, ‘ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ອຕ຺ເຖວ ຊາຕິ ຯເປຯ ນິຆາຕໍ ປຎ຺ຎເປມິ. ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວໍ ໂນ. ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, ມາລກ຺ຍປຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວມ຺ປິ ໂນ. ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ, ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ອຕ຺ເຖວ ຊາຕິ ຯເປຯ ເຍສາຫໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຆາຕໍ ປຎ຺ຎເປມິ. ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວໍ ໂນ. ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຠວິສ຺ສາຕິ, ເອວມ຺ປິ ໂນ. ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ, ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຕິ ອຕ຺ເຖວ ຊາຕິ ຯເປຯ ເຍສາຫໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຆາຕໍ ປຎ຺ຎເປມິ.

໑໒໗. ຕສ຺ມາຕິຫ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອພ຺ຍາກຕຎ຺ຈ ເມ ອພ຺ຍາກຕໂຕ ຘາເຣຖ; ພ຺ຍາກຕຎ຺ຈ ເມ ພ຺ຍາກຕໂຕ ຘາເຣຖ. ກິຎ຺ຈ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ? ‘ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ

ປຣໍ ມຣຓາຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ; ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ. ກສ຺ມາ ເຈຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ? ນ ເຫຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ນ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍກໍ, ນ[1] ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອຠິຎ຺ຎາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ. ກິຎ຺ຈ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ? ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ; ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ. ກສ຺ມາ ເຈຕໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ? ເອຕໍຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ເອຕໍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍກໍ, ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ມຍາ ພ຺ຍາກຕໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອພ຺ຍາກຕຎ຺ຈ ເມ ອພ຺ຍາກຕໂຕ ຘາເຣຖ; ພ຺ຍາກຕຎ຺ຈ ເມ ພ຺ຍາກຕໂຕ ຘາເຣຖາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ຈູຬມາລຸກ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ມຫາມາລຸກ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ຘາເຣຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ເທສິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຫໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຘາເຣມິ ຠຄວຕາ ເທສິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ຘາເຣສິ ມຍາ ເທສິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີຕິ? “ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐີ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ

---

໑. ເນຕໍ (ສີ)

ເທສິຕໍ ຘາເຣມິ; ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ ເທສິຕໍ ຘາເຣມິ; ສີລພ຺ພຕປຣາມາສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ ເທສິຕໍ ຘາເຣມິ; ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ ເທສິຕໍ ຘາເຣມິ; ພ຺ຍາປາທໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ ເທສິຕໍ ຘາເຣມິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຘາເຣມິ ຠຄວຕາ ເທສິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີຕິ.

ກສ຺ສ ໂຂ ນາມ ຕ຺ວໍ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອິມານິ ເອວໍ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ເທສິຕານິ ຘາເຣສິ? ນນຸ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ອິມິນາ ຕຣຸຓູປເມນ ອຸປາຣມ຺ເຠນ ອຸປາຣມ຺ຠິສ຺ສນ຺ຕິ? ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ສກ຺ກາໂຍຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ? ອນຸເສຕ຺ເວວສ຺ສ[1] ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐານຸສໂຍ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ຘມ຺ມາຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ຘມ຺ເມສຸ ວິຈິກິຈ຺ຉາ? ອນຸເສຕ຺ເວວສ຺ສ ວິຈິກິຈ຺ຉານຸສໂຍ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ສີລາຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ສີເລສຸ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ? ອນຸເສຕ຺ເວວສ຺ສ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສານຸສໂຍ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ກາມາຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ? ອນຸເສຕ຺ເວວສ຺ສ ກາມຣາຄານຸສໂຍ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ສຕ຺ຕາຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ສຕ຺ເຕສຸ ພ຺ຍາປາໂທ? ອນຸເສເຕ຺ວວສ຺ສ ພ຺ຍາປາທານຸສໂຍ. ນນຸ, ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ອິມິນາ ຕຣຸຓູປເມນ ອຸປາຣມ຺ເຠນ ອຸປາຣມ຺ຠິສ຺ສນ຺ຕີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕສ຺ສ, ຠຄວາ, ກາໂລ, ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ, ຍໍ ຠຄວາ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ເທເສຍ຺ຍ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນ ຫານນ຺ທ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ,

---

໑. ອນຸເສຕິ ເຕ຺ວວສ຺ສ (ສີ, ອິ)

໑໓໐. “ອິຘານນ຺ທ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິຍາ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ຖາມຄຕາ ອປ຺ປຏິວິນີຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ. ວິຈິກິຈ຺ຉາປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຖາມຄຕາ ອປ຺ປຏິວິນີຕາ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ. ສີລພ຺ພຕປຣາມາສປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ ຖາມຄໂຕ ອປ຺ປຏິວິນີໂຕ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ. ກາມຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ກາມຣາຄປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ກາມຣາຄສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ກາມຣາໂຄ ຖາມຄໂຕ ອປ຺ປຏິວິນີໂຕ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ. ພ຺ຍາປາທປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ພ຺ຍາປາທປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ພ຺ຍາປາໂທ ຖາມຄໂຕ ອປ຺ປຏິວິນີໂຕ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍໍ ສໍໂຍຊນໍ.

໑໓໑. “ສຸຕວາ ຈ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຣິຍສາວໂກ ອຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ນ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ນ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິຍາ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ສານຸສຍາ ປຫີຍຕິ. ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ສານຸສຍາ ປຫີຍຕິ. ນ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສນຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ນ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ ສານຸສໂຍ ປຫີຍຕິ. ນ ກາມຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ນ ກາມຣາຄປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ກາມຣາຄສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ກາມຣາໂຄ ສານຸສໂຍ ປຫີຍຕິ. ນ ພ຺ຍາປາທປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ

ວິຫຣຕິ ນ ພ຺ຍາປາທປເຣເຕນ; ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ໂສ ພ຺ຍາປາໂທ ສານຸສໂຍ ປຫີຍຕິ.

໑໓໔. "ໂຍ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ຍາ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ, ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ຕໍ ປຏິປທໍ ອນາຄມ຺ມ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ຎ຺ສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ປຊຫິສ຺ສຕິ ວາຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ສາຣວໂຕ ຕຈໍ ອຈ຺ເຉຕ຺ວາ ເຜຄ຺ຄຸໍ ອຈ຺ເຉຕ຺ວາ ສາຣຈ຺ເຉໂທ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຍ ມຄ຺ໂຄ ຍາ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ, ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ຕໍ ປຏິປທໍ ອນາຄມ຺ມ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ຎ຺ສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ປຊຫິສ຺ສຕິ ວາຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

ໂຍ ຈ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ຍາ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ, ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ຕໍ ປຏິປທໍ ອາຄມ຺ມ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ຎ຺ສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ປຊຫິສ຺ສຕິ ວາຕິ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ສາຣວໂຕ ຕຈໍ ເຉຕ຺ວາ ເຜຄ຺ຄຸໍ ເຉຕ຺ວາ ສາຣຈ຺ເຉໂທ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຍ ມຄ຺ໂຄ ຍາ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ, ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ຕໍ ປຏິປທໍ ອາຄມ຺ມ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ຎ຺ສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ປຊຫິສ຺ສຕິ ວາຕິ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ປູຣາ ອຸທກສ຺ສ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ກາກເປຍ຺ຍາ. ອຖ ທຸພ຺ພລໂກ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ 'ອຫໍ ອິມິສ຺ສາ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ຕິຣິຍໍ ພາຫາຍ ໂສຕໍ ເຉຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ປາຣໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ'ຕິ[1]; ໂສ ນ ສກ຺ກຸເຍຍ຺ຍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ຕິຣິຍໍ ພາຫາຍ ໂສຕໍ ເຉຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ[4] ສກ຺ກາຍນິໂຣທາຍ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນປ຺ປສີທຕິ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ນ ວິມຸຈ຺ຈຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ທຸພ຺ພລໂກ ປຸຣິໂສ, ເອວເມເຕ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ປູຣາ ອຸທກສ຺ສ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ກາກເປຍ຺ຍາ. ອຖ ພລວາ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ 'ອຫໍ ອິມິສ຺ສາ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ

໑. ຄຈ຺ຉາມີຕິ (ສີ, ອີ)

໔. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ຕິຣິຍໍ ພາຫາຍ ໂສຕໍ ເຉຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ປາຣໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ; ໂສ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ຕິຣິຍໍ ພາຫາຍ ໂສຕໍ ເຉຕ຺ວາ ໂສຕ຺ຖິນາ ປາຣໍ ຄນ຺ຕຸໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ສກ຺ກາຍນິໂຣຘາຍ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ພລວາ ປຸຣິໂສ ເອວເມເຕ ທຏ຺ຐພ຺ພາ.

໑໓໓. “ກຕໂມ ຈານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ, ກຕມາ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ? ອິທານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປຘິວິເວກາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາ ສພ຺ພໂສ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕິ ຣູປຄຕໍ ເວທນາຄຕໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓຄຕໍ, ເຕ ຘມ຺ເມ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ໂຣຄໂຕ ຄຓ຺ຑໂຕ ສລ຺ລໂຕ ອຆໂຕ ອາພາຘໂຕ ປຣໂຕ ປໂລກໂຕ ສຸຎ຺ຎໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ໂສ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຏິວາເປຕິ.[1] ໂສ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຏິວາເປຕ຺ວາ ອມຕາຍ ຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ‘ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣ-ສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຐິໂຕ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ; ໂນ ເຈ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິ ເຕເນວ ຘມ຺ມຣາເຄນ ຕາຍ ຘມ຺ມນນ຺ທິຍາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕິ ຣູປຄຕໍ ເວທນາຄຕໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓຄຕໍ.. ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຏິປທາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕິ ເວທນາຄຕໍ

---

໑. ປຏິປາເປຕິ (ສ຺ຍາ), ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ (ກ)

ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິລ຺ລາຓຄຕໍ ໆເປໆ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນາ ນໍ ປຫານາຍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິລ຺ລາຓນ຺ຕິ ວິລ຺ລາຓລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕິ ເວທນາຄຕໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິລ຺ລາຓຄຕໍ ໆເປໆ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ວິລ຺ລາຓລ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ນຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈີຕິ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕິ ເວທນາຄຕໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິລ຺ລາຓຄຕໍ ໆເປໆ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍາຕິ.

ເອໂສ ເຈ, ກນ຺ເຕ, ມຄ຺ໂຄ ເອສາ ປຝິປທາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຫານາຍ, ອຖ ກິລ຺ຈຣຫິ ອິເຘກ຺ເຈ ກິກ຺ຂູ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໂນ ເອກ຺ເຈ ກິກ຺ຂູ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິໂນຕິ? "ເອຕ຺ຖ ໂຂ ປເນສາຫໍ , ອານນ຺ທ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວມຕ຺ຕຕໍ ວທາມີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ມຫາມາລຸກ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ກິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ກທ຺ທາລິສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຫິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ກິກ຺ຂໂວຕິ. "ກທນ຺ເຕຕິ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຫໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກາສນໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊາມິ; ເອກາສນໂກຊນໍ ໂຂ, ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸລ຺ຊມາໂນ ອປ຺ປາພາຘຕລ຺ຈ ສລ຺ຊານາມິ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕລ຺ຈ ລຫຸຝ຺ຖານລ຺ຈ ພລລ຺ຈ

໑. ເອຕ຺ຖ ໂຂ ເຕສາຫໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເອຖ, ຕຸມ຺ເຫປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກາສນໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊຖ; ເອກາສນໂຠຊນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ເຫປິ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານິສ຺ສຖ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈາຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຫໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ນ ອຸສ຺ສຫາມິ ເອກາສນໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ; ເອກາສນໂຠຊນຎ຺ຫິ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຸຎ຺ຊໂຕ ສິຍາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ, ສິຍາ ວິປ຺ປຏິສາໂຣຕິ. “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ຠທ຺ທາລິ, ຍຕ຺ຖ ນິມນ຺ຕິໂຕ ອສ຺ສສິ, ຕຕ຺ຖ ເອກເທສໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກເທສໍ ນີຫຣິຕ຺ວາປິ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາສິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຠທ຺ທາລິ, ຠຸຎ຺ຊມາໂນ ຍາເປສ຺ສສີຕິ.[1] “ເອວມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ນ ອຸສ຺ສຫາມິ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ; ເອວມ຺ປິ ຫິ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຸຎ຺ຊໂຕ ສິຍາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ, ສິຍາ ວິປ຺ປຏິສາໂຣຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ຠຄວຕາ ສິກ຺ຂາປເທ ປຎ຺ຎາປິຍມາເນ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ເຕມາສໍ ນ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂີຠາວໍ ອທາສິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີ.

໑໓໕. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຈີວຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ “ນິຏ຺ຐິຕຈີວໂຣ ຠຄວາ ເຕມາສຈ຺ຈເຍນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠທ຺ທາລິໍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອິທໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ ຠທ຺ທາລິ, ຠຄວໂຕ ຈີວຣກມ຺ມໍ ກຣີຍຕິ.[4] ນິຏ຺ຐິຕຈີວໂຣ ຠຄວາ ເຕມາສຈ຺ຈເຍນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິສ຺ສຕິ. ອິງ຺ຆາວຸໂສ ຠທ຺ທາລິ, ເອຕໍ ໂທສກໍ ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ມາ ເຕ ປຈ຺ຉາ ທຸກ຺ກຣຕຣໍ ອໂຫສີຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຬ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ໂຍຫໍ ຠຄວຕາ ສິກ຺ຂາປເທ ປຎ຺ຎາປິຍມາເນ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິໍ. ຕສ຺ສ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອາຍຕິໍ ສໍວຣາຍາຕິ.

---

໑. ຠຸຎ຺ຊມາໂນ ຍາເປສ຺ສສີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ກຣີຍໍ (ກ)

"ຕຄ຺ພ ຕ຺ວໍ, ກຫ຺ທາລິ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຣ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ມຍາ ສິກ຺ຂາປເທ ປລ຺ລາປິຍມາເນ ກິກ຺ຂຸສໍເຝ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, 'ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, 'ກຄວາ ໂຂ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ, ກຄວາປິ ມໍ ຊານິສ຺ສຕິ ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, 'ສມ຺ພຫຸລາ ໂຂ ກິກ຺ຂູ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕາ, ເຕປິ ມໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ 'ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, 'ສມ຺ພຫຸລາ ໂຂ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕາ, ຕາປິ ມໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ 'ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, ສມ຺ພຫຸລາ ໂຂ ອຸປາສກາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຜິວສນ຺ຕິ, ເຕປິ ມໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ 'ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, 'ສມ຺ພຫຸລາ ໂຂ ອຸປາສິກາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຜິວສນ຺ຕິ, ຕາປິ ມໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ 'ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ. ສມໂຍປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສິ, 'ສມ຺ພຫຸລາ ໂຂ ນານາຕິຕ຺ຖິຍາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕາ, ເຕປິ ມໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ກຫ຺ທາລິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ເຖຣລ຺ລຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ, ກຫ຺ທາລິ, ສມໂຍ ອປ຺ປຜິວິທ຺ໂຣ ອໂຫສີຕິ.

"ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຣ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ,ໂຍຫໍ ກຄວຕາ ສິກ຺ຂາປເທ ປລ຺ລາປິຍມາເນ ກິກ຺ຂຸສໍເຝ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິໍ. ຕສ຺ສ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕຸ ອາຍຕິໍ ສໍວຣາຍາຕິ. ຕຄ຺ພ ຕ຺ວໍ, ກຫ຺ທາລິ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຣ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ມຍາ ສິກ຺ຂາປເທ ປລ຺ລາປິຍມາເນ ກິກ຺ຂຸສໍເຝ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິ".

១໓៧. ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄສິ, ກທ຺ທາລິ, ອິຘສ຺ສ ກິກ຺ຂຸ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕມຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ 'ເອຫິ ເມ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ປງ຺ເກ ສງ຺ກໂມ ໂຫຫີຕີ, ອປິ ນຸ ໂຂ ໂສ ສງ຺ກເມຍ຺ຍ ວາ ອຄ຺ເຄນ ວາ ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຍ຺ຍ, 'ໂນຕິ ວາ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ. "ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄສິ, ກທ຺ທາລິ, ອິຘສ຺ສ ກິກ຺ຂຸ ປຄ຺ຄາວິມຸຕ຺ໂຕ... ກາຍສກ຺ຂີ... ທິຝ຺ກິປ຺ປຕ຺ໂຕ... ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ... ຘມ຺ມານຸສາຣີ... ສທ຺ຘານຸສາຣີ, ຕມຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ 'ເອຫິ ເມ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ປງ຺ເກ ສງ຺ກໂມ ໂຫຫີຕີ, ອປິ ນຸ ໂຂ ໂສ ສງ຺ກເມຍ຺ຍ ວາ ອຄ຺ເຄນ ວາ ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຍ຺ຍ, 'ໂນຕິ ວາ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄສິ, ກທ຺ທາລິ, ອປິ ນຸ ຕ຺ວໍ, ກທ຺ທາລິ, ຕສ຺ມິ ສມເຍ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ ວາ ໂຫສິ ປຄ຺ຄາວິມຸຕ຺ໂຕ ວາ ກາຍສກ຺ຂີ ວາ ທິຝ຺ກິປ຺ປຕ຺ໂຕ ວາ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ ວາ ຘມ຺ມານຸສາຣີ ວາ ສທ຺ຘານຸສາຣີ ວາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ນນຸ ຕ຺ວໍ, ກທ຺ທາລິ, ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຣິຕ຺ໂຕ ຕຸຈ຺ໂຉ ອປຣທ຺ໂຘຕິ? "ເອວໍ, ກນ຺ເຕ. ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຣ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ໂຍຫໍ ກຄວຕາ ສິກ຺ຂາປເທ ປຄ຺ຄາປິຍມາເນ ກິກ຺ຂຸສໍເຜ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິ. ຕສ຺ສ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕຸ ອາຍຕິ ສໍວຣາຍາຕິ. "ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ກທ຺ທາລິ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຣ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ມຍາ ສິກ຺ຂາປເທ ປຄ຺ຄາປິຍມາເນ ກິກ຺ຂຸສໍເຜ ສິກ຺ຂໍ ສມາທິຍມາເນ ອນຸສ຺ສາຫໍ ປເວເທສິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ກທ຺ທາລິ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິກໂຣສິ, ຕໍ ເຕ ມຍໍ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາມ. ວຸທ຺ຘິເຫສາ, ກທ຺ທາລິ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂຍ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິກໂຣຕິ, ອາຍຕິ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

១໓៨. "ອິຘ, ກທ຺ທາລິ, ເອກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣ-ກາຣີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍໍນູນາຫໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກເຊຍ຺ຍໍ ອຣຄ຺ຄໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂກກາສໍ ປລາລປຸຄ຺ຊໍ. ອປ຺ເປວ ນາມາຫໍ ອຸຕ຺ຕຣິ[១]ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຄາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກຊຕິ ອຣຄ຺ຄໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂກກາສໍ ປລາລປຸຄ຺ຊໍ. ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຝ຺ກສ຺ສ

១. ອຸຕ຺ຕຣີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ,ອີ)

ວິຫຣໂຕ ສຕ຺ຖາປິ ອຸປວທຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈປິ ວິລ຺ລູ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຸປວທນ຺ຕິ, ເທວຕາປິ ອຸປວທນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປວທຕິ. ໂສ ສຕ຺ຖາຣາປິ ອຸປວທິໂຕ, ອນຸວິຈ຺ຈປິ ວິລ຺ລູຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ອຸປວທິໂຕ, ເທວຕາຫິປິ ອຸປວທິໂຕ, ອຕ຺ຕນາປິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປວທິໂຕ ນ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຜມ຺ມາ ອລມຣິຍລາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວລ຺ຫິ ຕໍ, ກາທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

໑໖໗. ອິຜ ປນ, ກາທ຺ທາລິ, ເອກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂ຺ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍໍນູນາຫໍ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກເຊຍ຺ຍໍ ອຣລ຺ລໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂກກາສໍ ປລາລປຸລ຺ຊໍ. ອປ຺ເປວ ນາມາຫໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຜມ຺ມາ ອລມຣິຍລາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກຊຕິ ອຣລ຺ລໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂກກາສໍ ປລາລປຸລ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຜ຺ກສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ສຕ຺ຖາປິ ນ ອຸປວທຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈປິ ວິລ຺ລູ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ນ ອຸປວທນ຺ຕິ, ເທວຕາປິ ນ ອຸປວທນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕານໍ ນ ອຸປວທຕິ. ໂສ ສຕ຺ຖາຣາປິ ອນຸປວທິໂຕ, ອນຸວິຈ຺ຈປິ ວິລ຺ລູຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ອນຸປວທິໂຕ, ເທວຕາຫິປິ ອນຸປວທິໂຕ, ອຕ຺ຕນາປິ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸປວທິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຜມ຺ມາ ອລມຣິຍລາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ. ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວລ຺ຫິ ຕໍ, ກາທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

໑໖໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ກາທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂ຺ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຜິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວລ຺ຫິ ຕໍ, ກາທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ກາທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂ຺ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ, ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂລ຺ຈ ກາເຍນ ປຝິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວລ຺ຫິ ຕໍ, ກາທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠທ຺ທາລິ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຎ຺ຫິ ຕໍ, ຠທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິ-ຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຎ຺ຫິ ຕໍ, ຠທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕ-ຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕ-ມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ 'ອິເມ ວຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຯເປຯ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ; ອິເມ ວາ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຯເປຯ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ຯເປຯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຎ຺ຫິ ຕໍ, ຠທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘ-ຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ

ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ກວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ໌ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຌາຕໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຌ຺ຫິ ຕໍ ກທ຺ທາລິ ໂຫຕິ, ຍຖາ ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣິສ຺ສາຕິ.

໑໔໐. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ກທ຺ທາລິ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, "ໂກ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ຈໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ[໑] ກາຣຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ? ໂກ ປນ, ກນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ຈໍ ກິກ຺ຂຸໍ ໂນ ຕຖາ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ ກາຣຕໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ? "ອິຘ, ກທ຺ທາລິ, ເອກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ອກິຕ຺ຫາ-ປຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ, ອາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ກິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຌ຺ເຌນຌ຺ຌໍ ປຜິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ໂກປຌ຺ຈ ໂທສຌ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຌ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ນ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ໂລມໍ ປາເຕຕິ, ນ ເນຕ຺ຖາຣໍ ວຕ຺ຕຕິ, 'ເຍນ ສໍໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕໍ ກໂຣມີຕິ ນາຫ. ຕຕ຺ຣ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ, 'ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ອກິຕ຺ຫາປຕ຺ຕິໂກ ອາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ກິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຌ຺ເຌນຌ຺ຌໍ ປຜິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ໂກປຌ຺ຈ ໂທສຌ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຌ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ນ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ໂລມໍ ປາເຕຕິ, ນ ເນຕ຺ຖາຣໍ ວຕ຺ຕຕິ, 'ເຍນ ສໍໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ ຕໍ ກໂຣມີຕິ ນາຫ. ສາຘຸ ວຕາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂຖ, ຍຖາສ຺ສິຫໍ[໔] ອຘິກຣຕໍ ນ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສເມຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວໍ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂຸໂນ ກິກ຺ຂູ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາສ຺ສິຫໍ ອຘິກຣຕໍ ນ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສມ຺ມຕິ.

໑໔໑. "ອິຘ ປນ, ກທ຺ທາລິ, ເອກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ອກິຕ຺ຫາປຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ, ອາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ກິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນາຌ຺ເຌນຌ຺ຌໍ ປຜິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ນ ອປນາເມຕິ, ນ ໂກປຌ຺ຈ ໂທສຌ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຌ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ໂລມໍ ປາເຕຕິ, ເນຕ຺ຖາຣໍ ວຕ຺ຕຕິ, 'ເຍນ ສໍໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕໍ ກໂຣມີຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຣ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ, 'ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ

---

໑. ປວຍ຺ຫ ປວຍ຺ຫ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ຍຖຍິຫໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ອຠិຓ຺ຫາປຕ຺ຕິໂກ ອາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນາຎ຺ເຎນຎ຺ຎំ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖំ ນ ອປນາເມຕິ, ນ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ໂລມំ ປາເຕຕິ, ເນຕ຺ຖາຣំ ວຕ຺ຕຕິ, ‘ເຍນ ສំໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕំ ກໂຣມີຕິ ອາຫ. ສາຘຸ ວຕາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອິມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣិກ຺ຂຖ, ຍຖາສ຺ສិທំ ອຘິກຣຓំ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສເມຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວំ, ຠທ຺ທາລិ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠິກ຺ຂູ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕិ, ຍຖາສ຺ສិທំ ອຘິກຣຓំ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສມ຺ມຕິ.

໑໔໘. ອິຘ, ຠທ຺ທາລិ, ເອກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ອຘິຈ຺ຈາປຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ ອນາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎំ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖំ ອປນາເມຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ນ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ໂລມំ ປາເຕຕິ, ນ ເນຕ຺ຖາຣំ ວຕ຺ຕຕິ, ‘ເຍນ ສំໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ ຕំ ກໂຣມີຕິ ນາຫ. ຕຕ຺ຣ, ຠທ຺ທາລិ, ຠິກ຺ຂູນំ ເອວំ ໂຫຕິ ອຍំ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິຈ຺ຈາປຕ຺ຕິໂກ ອນາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎំ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖំ ອປນາເມຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ນ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ໂລມំ ປາເຕຕິ, ນ ເນຕ຺ຖາຣំ ວຕ຺ຕຕິ, ‘ເຍນ ສំໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕំ ກໂຣມີຕິ ນາຫ. ສາຘຸ ວຕາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອິມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂຖ, ຍຖາສ຺ສិທំ ອຘິກຣຓំ ນ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສເມຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວំ, ຠທ຺ທາລិ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠິກ຺ຂູ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕិ, ຍຖາສ຺ສិທំ ອຘິກຣຓំ ນ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສມ຺ມຕິ.

໑໔໙. “ອິຘ ປນ, ຠທ຺ທາລិ, ເອກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ອຘິຈ຺ຈາປຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ ອນາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນາຎ຺ເຎນຎ຺ຎំ ປຏິຈຣຕິ, ນ ພຫິທ຺ຘາ ກຖំ ອປນາເມຕິ, ນ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ໂລມំ ປາເຕຕິ, ເນຕ຺ຖາຣំ ວຕ຺ຕຕິ, ‘ເຍນ ສំໂຆ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕំ ກໂຣມີຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຣ, ຠທ຺ທາລិ, ຠິກ຺ຂູນំ ເອວំ ໂຫຕິ, ‘ອຍំ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິຈ຺ຈາປຕ຺ຕິໂກ ອນາປຕ຺ຕິພຫຸໂລ. ໂສ ຠິກ຺ຂູຫິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນາຎ຺ເຎນຎ຺ຎំ ປຏິຈຣຕິ, ນ ພຫິທ຺ຘາ ກຖំ ອປນາເມຕິ, ນ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕຕິ, ໂລມំ ປາເຕຕິ, ເນຕ຺ຖາຣំ ວຕ຺ຕຕິ, ‘ເຍນ ສំໂຆ

ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ ຕໍ ກໂຣມີຕິ, ອາຫ. ສາຂຸ ວຕາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂຖ, ຍຖາສ຺ສິທໍ ອຄິກຣຕໍ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສເມຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວໍ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂຸໂນ ກິກ຺ຂູ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຍຖາສ຺ສິທໍ ອຄິກຣຕໍ ຂິປ຺ປເມວ ວູປສມ຺ມຕິ.

໑໔໔. "ອິຄ, ກທ຺ທາລິ, ເອກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕເກນ ວຫຕິ ເປມມຕ຺ຕເກນ. ຕຕ຺ຣ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕເກນ ວຫຕິ ເປມມຕ຺ຕເກນ. ສເຈ ມຍໍ ອິມໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ ກາຣຕໍ ກຣິສ຺ສາມ, ມາ ຍມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕກໍ ເປມມຕ຺ຕກໍ ຕມ຺ຫາປິ ປຣິຫາຍີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກທ຺ທາລິ, ປຸຣິສສ຺ສ ເອກໍ ຈກ຺ຂຸໍ, ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ຕໍ ເອກໍ ຈກ຺ຂຸໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍຸໍ 'ມາ ຍມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ເອກໍ ຈກ຺ຂຸໍ ຕມ຺ຫາປິ ປຣິຫາຍີຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກທ຺ທາລິ, ອິເຄກຈ຺ໂຈ ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕເກນ ວຫຕິ ເປມມຕ຺ຕເກນ. ຕຕ຺ຣ, ກທ຺ທາລິ, ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕເກນ ວຫຕິ ເປມມຕ຺ຕເກນ. ສເຈ ມຍໍ ອິມໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ ກາຣຕໍ ກຣິສ຺ສາມ, ມາ ຍມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ສທ຺ຄາມຕ຺ຕກໍ ເປມມຕ຺ຕກໍ ຕມ຺ຫາປິ ປຣິຫາຍີຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ກທ຺ທາລິ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມິເຄກຈ຺ຈໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ ກາຣຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ປນ, ກທ຺ທາລິ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຄກຈ຺ຈໍ ກິກ຺ຂຸໍ ໂນ ຕຖາ ປສຍ຺ຫ ປສຍ຺ຫ ກາຣຕໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ.

໑໔໕. "'ໂກ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປຕຣານິ ເຈວ ສິກ຺ຂາປທານິ ອເຫສຸໍ ພຫຸຕຣາ ຈ ກິກ຺ຂູ ອຌ຺ຌາຍ ສຕ຺ຖຫິສຸ? ໂກ ປນ, ກນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ເອຕຣຫິ ພຫຸຕຣານິ ເຈວ ສິກ຺ຂາປທານິ ໂຫນ຺ຕິ ອປ຺ປຕຣາ ຈ ກິກ຺ຂູ ອຌ຺ຌາຍ ສຕ຺ຖຫນ຺ຕີຕິ? "ເອວເມຕໍ, ກທ຺ທາລິ, ໂຫຕິ ສຕ຺ເຕສຸ ຫາຍມາເນສຸ, ສທ຺ຄມ຺ເມ ອນ຺ຕຣຄາຍມາເນ, ພຫຸຕຣານິ ເຈວ ສິກ຺ຂາປທານິ ໂຫນ຺ຕິ ອປ຺ປຕຣາ ຈ ກິກ຺ຂູ ອຌ຺ຌາຍ ສຕ຺ຖຫນ຺ຕີຕິ. ນ ຕາວ, ກທ຺ທາລິ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຌ຺ຌາເປຕິ, ຍາວ ນ ອິເຄກຈ຺ເຈ ອາສວຎ຺ຖານີຍາ ຄມ຺ມາ ສໍເຄ ປາຕຸກວນ຺ຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ກທ຺ທາລິ, ອິເຄກຈ຺ເຈ ອາສວຎ຺ຖານີຍາ ຄມ຺ມາ ສໍເຄ ປາຕຸກວນ຺ຕິ, ອຖ ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຌ຺ຌາເປຕິ ເຕສໍເຍວ ອາສວຎ຺ຖານີຍານໍ ຄມ຺ມານໍ ປຝິຆາຕາຍ. ນ ຕາວ, ກທ຺ທາລິ, ອິເຄກຈ຺ເຈ ອາສວຎ຺ຖານີຍາ ຄມ຺ມາ ສໍເຄ ປາຕຸກວນ຺ຕິ, ຍາວ ນ ສໍໂຄ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ກທ຺ທາລິ, ສໍໂຄ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຖ ອິເຄກຈ຺ເຈ

ອາສວຏ຺ຐານີຍາ ຘມ຺ມາ ສໍເຆ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ. ອຖ ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ ເຕສໍເຍວ ອາສວຏ຺ຐານີຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຏິຆາຕາຍ. ນ ຕາວ, ຠທ຺ທາລິ, ອິເຘກຈ຺ເຈ ອາສວຏ຺ຐານີຍາ ຘມ຺ມາ ສໍເຆ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ ຍາວ ນ ສໍໂຆ ລາຠຄ຺ຄໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ... ຍສຄ຺ຄໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ... ພາຫຸສຈ຺ຈໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ... ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ສໍໂຆ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຖ ອິເຘກຈ຺ເຈ ອາສວຏ຺ຐານີຍາ ຘມ຺ມາ ສໍເຆ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ, ອຖ ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ ເຕສໍເຍວ ອາສວຏ຺ຐານີຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຏິຆາຕາຍ.

໑໔໒. "ອປ຺ປກາ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ, ຠທ຺ທາລິ, ເຕນ ສມເຍນ ອຫຸວຕ຺ຖ ຍທາ ໂວ ອຫໍ ອາຊານີຍສຸສູປມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ເທເສສິໍ. ຕໍ ສຣສິ[໑] ຠທ຺ທາລີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕຕ຺ຣ, ຠທ຺ທາລິ, ກໍ ເຫຕຸໍ ປຈ຺ເຈສີຕິ? "ໂສ ຫິ ນູນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣກາຣີ ອໂຫສິນ຺ຕິ. "ນ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ເອເສວ ເຫຕຸ, ເອສ ປຈ຺ຈໂຍ. ອປິ ຈ ເມ ຕ຺ວໍ, ຠທ຺ທາລິ, ທີຆຣຕ຺ຕໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິຈ຺ຈ ວິທິໂຕ 'ນ ຈາຍໍ ໂມຆປຸຣິໂສ ມຍາ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ ມນສິ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພເຈຕໂສ[໔] ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕີຕິ. ອປິ ຈ ເຕ ອຫໍ, ຠທ຺ທາລິ, ອາຊານີຍສຸສູປມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຫິ, ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໔໓. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠທ຺ທາລິ, ທກ຺ໂຂ ອສ຺ສທມໂກ ຠທ຺ຣໍ ອສ຺ສາຊານີຍໍ ລຠິຕ຺ວາ ປຐເມເນວ ມຸຂາຘາເນ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ. ຕສ຺ສ ມຸຂາຘາເນ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິເຍວ ວິສູກາຍິຕານິ ວິເສວິຕານິ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕານິ ການິຈິ ການິຈິ, ຍຖາ ຕໍ ອກາຣິຕປຸພ຺ພໍ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ ໂສ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ ອສ຺ສທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ ຍຸຄາຘາເນ. ຕສ຺ສ ຍຸຄາຘາເນ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິເຍວ ວິສູກາຍິຕານິ ວິເສວິຕານິ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕານິ ການິຈິ ການິຈິ,

---

໑. ສຣສິ ຕ຺ວໍ (ສີ, ອິ), ສຣສິ ຕໍ (?)

໔. ສພ຺ພໍ ເຈຕໂສ (ກ)

ຍຖາ ຕໍ ອກາຣິຕປຸພ຺ພໍ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ. ໄສ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ ອສ຺ສທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ ອນຸກ຺ກເມ... ມຓ຺ຑເລ... ຂຸຣກາເສ[໑]... ຘາເວ... ທວຕ຺ເຕ[໔] ຣາຊຄຸເຓ, ຣາຊວໍເສ... ອຸຕ຺ຕເມ ຊເວ ອຸຕ຺ຕເມ ຫເຍ ອຸຕ຺ຕເມ ສາຂລ຺ເຍ. ຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕເມ ຊເວ ອຸຕ຺ຕເມ ຫເຍ ອຸຕ຺ຕເມ ສາຂລ຺ເຍ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິເຍວ ວິສູກາຍິຕານິ ວິເສວິຕານິ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕານິ ການິຈິ ການິຈິ ຍຖາ ຕໍ ອກາຣິຕປຸພ຺ພໍ ກາຣຓໍ ກາຣິຍມານສ຺ສ. ໄສ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ອຠິຓ຺ຫກາຣຓາ ອນຸປຸພ຺ພກາຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ ອສ຺ສທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ວຓ຺ຓິຍຎ຺ຈ ປາຓິຍຎ຺ຈ[໕] ອນຸປ຺ປເວຈ຺ຉຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ທສຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

ເອວເມວ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ທສຫິ? ອິຘ, ຠທ຺ທາລິ, ຠິກ຺ຂຸ ອເສຂາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ເປນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາວາຍາເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາສຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາສມາຘິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາຎາເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠທ຺ທາລິ, ທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ຠທ຺ທາລິ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ຠທ຺ທາລິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

---

໑. ຂຸຣກາເຍ (ສີ, ອິ) ໔. ຣວຕ຺ເຖ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ວລິຍຎ຺ຈ (ສີ, ອິ) ພລິຍຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໖. ລຏຸກິໂກປມສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປສຸ ວິຫຣຕິ ອາປຓໍ ນາມ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາປານໍ ນິຄໂມ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອາປຓໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອາປເຓ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນຎ຺ຎຕໂຣ ວນສຓ຺ໂຑ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ທິວາວິຫາຣາຍ. ຕໍ ວນສຓ຺ຑໍ ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ອຸທາຍີ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອາປຓໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອາປເຓ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕ-ປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ໂສ ວນສຓ຺ໂຑ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ທິວາວິຫາຣາຍ. ຕໍ ວນສຓ຺ຑໍ ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸທາຍິສ຺ສ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ພຫູນໍ[໑] ວຕ ໂນ ຠຄວາ ທຸກ຺ຂຘມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ສຸຂຘມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາ; ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ.

໑໔໙. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິທ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ 'ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ທຸກ຺ຂຘມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ສຸຂຘມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາ; ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາຕິ. ມຍຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸພ຺ເພ ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊາມ, ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ. ອຫຸ ໂຂ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ສມໂຍ ຍໍ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອິງ຺ຆ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ທິວາວິກາລໂຠຊນໍ ປຊຫຖາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຫຸເທວ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ອຫຸເທວ[໔] ໂທມນສ຺ສໍ 'ຍມ຺ປິ ໂນ ສທ຺ຘາ ຄຫປຕິກາ ທິວາ ວິກາເລ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ເທນ຺ຕິ, ຕສ຺ສປິ ໂນ ຠຄວາ ປຫານມາຫ, ຕສ຺ສປິ ໂນ ສຸຄໂຕ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມາຫາຕິ. ເຕ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ເປມຎ຺ຈ ຄາຣວຎ຺ຈ ຫິຣິຎ຺ຈ

---

໑. ພຫຸນ຺ນໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ເອວມີທິເສ ອວິຎ຺ຎາຕກປ຺ປກຣເຓ.
໔. ອຫຸ (ສີ, ອີ)

ໂອຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ ສມ຺ປສ຺ສມານາ ເອວໍ ຕໍ ທິວາວິກາລໂຠຊນໍ ປຊຫິມ຺ຫາ. ເຕ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊາມ ປາໂຕ ຈ. ອຫຸ ໂຂ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ສມໂຍ, ຍໍ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອິງ຺ຆ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ຣຕ຺ຕິວິກາລໂຠຊນໍ ປຊຫຖາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຫຸເທວ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ອຫຸເທວ ໂທມນສ຺ສໍ 'ຍມ຺ປິ ໂນ ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຠຕ຺ຕານໍ ປຓີຕສງ຺ຂາຕຕຣໍ, ຕສ຺ສປິ ໂນ ຠຄວາ ປຫານມາຫ, ຕສ຺ສປິ ໂນ ສຸຄໂຕ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມາຫາຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ທິວາ ສູເປຍ຺ຍໍ ລຠິຕ຺ວາ ເອວມາຫ 'ຫນ຺ທ ຈ ອິມໍ ນິກ຺ຂິປຖ, ສາຍໍ ສພ຺ເພວ ສມຄ຺ຄາ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມາຕິ. ຍາ ກາຈິ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ຂຕິໂຍ, ສພ຺ພາ ຕາ ຣຕ຺ຕິໍ, ອປ຺ປາ ທິວາ. ເຕ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ເປມຎ຺ຈ ຄາຣວຎ຺ຈ ຫິຣິຎ຺ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ ສມ຺ປສ຺ສມານາ ເອວໍ ຕໍ ຣຕ຺ຕິວິກາລໂຠຊນໍ ປຊຫິມ຺ຫາ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ຕາ ຈນ຺ທນິກມ຺ປິ ປວິສນ຺ຕິ, ໂອລິຄລ຺ເລປິ ປປຕນ຺ຕິ, ກຓ຺ຏກາວາຏມ຺ປິ[1] ອາໂຣຫນ຺ຕິ, ສຸຕ຺ຕໍມ຺ປິ ຄາວິໍ ອາໂຣຫນ຺ຕິ, ມາຓເວຫິປິ ສມາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ກຕກມ຺ເມຫິປິ ອກຕກມ຺ເມຫິປິ, ມາຕຸຄາໂມປິ ເຕ[4] ອສທ຺ຘມ຺ເມນ ນິມນ຺ເຕຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣາມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕຣາ ອິຕ຺ຖີ ວິຊ຺ຊນ຺ຕຣິກາຍ ຠາຊນໍ ໂຘວນ຺ຕີ. ທິສ຺ວາ ມໍ ຠີຕາ ວິສ຺ສຣມກາສິ 'ອຠຸມ຺ເມ[2] ປິສາໂຈ ວຕ ມນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ນາຫໍ, ຠຄິນິ, ປິສາໂຈ; ຠິກ຺ຂຸ ປິຓ຺ຑາຍ ຐິໂຕຕິ. ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ອາຕຸມາຣີ, ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ມາຕຸມາຣີ[5] ວຣໍ ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ໂຕ, ນ ຕ຺ເວວ ວຣໍ, ຍໍ[3] ຣຕ຺ຕນ຺ຘ ກາຣ-ຕິມິສາຍໍ ກຸຈ຺ຉິເຫຕຸ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣສີຕິ.[6] ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕທນຸສ຺ສຣໂຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ທຸກ຺ຂຘມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ສຸຂຘມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາ; ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ອກຸສລານໍ ຘ ມ຺ມານໍ ອປຫຕ຺ຕາ, ພຫູນໍ ວຕ ໂນ ຠຄວາ ກຸສລານໍ ຘ ມ຺ມານໍ ອຸປຫຕ຺ຕາຕິ.

໑໕໐. ເອວເມວ ປນຸທາຍິ, ອິເຘກຈ຺ເຈ ໂມຆປຸຣິສາ 'ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ມຍາ ວຸຈ຺ຈມານາ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ກິໍ ປນິມສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສ ໂອຣມຕ຺ຕກສ຺ສ ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓຕິ. ເຕ ຕຎ຺ເຈວ ນປ຺ປຊຫນ຺ຕິ, ມຍິ ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ

໑. ກຓ຺ຏກວຕ຺ຕມ຺ປິ, (ສີ, ອິ), ກຓ຺ຏກຣາຊິມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ອພ຺ຠຸມ຺ເມ (ສີ, ອິ)
໓. ນ ຕ຺ເວວ ຍາ (ສີ, ອິ)
໔. ເຕນ (ກ)
໕. ຐິໂຕຕິ, ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ອາຕຸມາຕຸມາຣີ (ກ)
໖. ຈຣສາຕິ (ສີ, ອິ)

ອຸປຜຸກາເປນຸຕິ ເຍ ຈ ກິກຸຂູ ສິກຸຂາກາມາ. ເຕສំ ຕំ, ອຸທາຍិ, ໂຫຕិ ພລວំ ພນຸធនំ, ທឡុហំ ພនុធនំ, ຖិរំ ພនុធនំ, ອປូតិកំ ພនុធនំ, ຖູໂລ, ກលិង្គរោ. ເສយ្យថាបិ, ອຸທາយិ, ລຜຸກិកា ສກុណិកា ປូតិលតាយ ພនុធនេន ພទ្ធា ຕត្ថេវ ວធំ វា ພនុធំ វា មរណំ វា អាគមេតិ.

ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ເອວំ ວເທយ្យ 'ເຍນ ສາ ລຜຸກິກາ ສກຸណិកា ປູຕິລຕາຍ ພນຸធនេន ພທ្ធា ຕຕ្ថេវ ວធំ វា ພនុធំ វា មរណំ វា អាគមេតិ, ຕលុហិ តស្សា ອພលំ ພនុធនំ, ທុព្ពលំ ພនុធនំ, ປូតិកំ ພនុធនំ, ອសារកំ ພនុធននុតិ; សម្មា នុ ໂຂ ໂສ, ອຸທាយិ, ວទមានោ វទេយ្យាតិ? "ໂນ ເທតំ, ກនុតេ. ເຍນ ສາ, ກនុតេ, ລຜុកិកា សកុណិកា ປូតិលតាយ ພនុធនេន ພទ្ធា ຕត្ថេវ ວធំ វា ພនុធំ វា មរណំ វា អាគមេតិ, ຕលុហិ តស្សា ພលវំ ພនុធនំ, ທឡ្ហំ ພនុធនំ, ຖិរំ ພនុធនំ ອប៉ូតិកំ ພนុធនំ, ຖູໂລ, ກលិង្គរោតិ. "ເອວເມວ ໂຂ, ອុទាយិ, ອិធេកច្ចេ ໂມឃបុរិសា 'ឥទំ បជហថាតិ មយា វុច្ចមានា ເຕ ເອວមាហំសុ 'ກិ ປនិមស្ស ອបុបមត្តកស្ស ໂອរមត្តកស្ស ອធិសល្លិខតេវាយំ សមណោតិ ເຕ ຕលុເຈວ ນបុបជហនុតិ, មយិ ຈ ອបុបច្ចយំ ອុបឆ្កាបេនុតិ ເຍ ຈ ກិកុខូ សិកុខាកាមា. ເຕសំ ຕំ, ອុទាយិ, ໂຫតិ ພលវំ ພនុធនំ, ທឡុហំ ພនុធនំ, ຖិរំ ພនុធនំ, ອປូតិកំ ພនុធនំ, ຖູໂລ, ກលិង្គរោ".

១៥១.ឥធ បនុទាយិ, ເອកច្ចេ កុលបុត្តា 'ឥទំ បជហថាតិ មយា វុច្ចមានា ເຕ ເອວមាហំសុ 'ກិ ປនិមស្ស ອបុបមត្តកស្ស ໂອរមត្តកស្ស បហាតព្វស្ស យស្ស ໂນ ກគវា បហានមាហ, យស្ស ໂນ សុគតោ បដិនិស្សគ្គមាហាតិ? ເຕ ຕលុເຈວ បជហនុតិ, មយិ ຈ ນ ອបុបច្ចយំ ອុបឆ្កាបេនុតិ ເຍ ຈ ກិកុខូ សិកុខាកាមា. ເຕ ຕំ បហាយ ອបុបោស្សុកា បនុនលោមា បរទត្តវុត្តា[1] មិគភូតេន ចេតសា វិហរនុតិ. ເຕសំ ຕំ, ອុទាយិ, ໂຫតិ ອພលំ ພនុធនំ, ທុព្ពលំ ພនុធនំ, ປូតិកំ ພនុធនំ, ອសារកំ ພនុធនំ. ເສយ្យថាបិ, ອុទាយិ, រលុໂល នាໂគ ឦសាទនុໂຕ ອុរុឡ្ហវា ອភិជាໂຕ សង្គាមាវចរោ ទឡុហេហិ វរត្តេហិ ພនុធនេហិ ພទ្ធោ ឦសកំເຍວ កាយំ សនុនាមេត្វា តានិ ພនុធនានិ សំឆិនុទិត្វា សំបទាលេត្វា ເຍນ កាមំ បក្កមតិ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອុទាយិ, ເອວំ វទេយ្យ 'ເຍហិ ໂສ រលុໂល នាໂគ ឦសាទនុໂຕ ອុរុឡ្ហវា ອភិជាໂຕ សង្គាមាវចរោ ទឡុហេហិ វរត្តេហិ ພនុធនេហិ ພទ្ធោ ឦសកំເຍວ កាយំ សនុនាមេត្វា តានិ ພនុធនានិ សំឆិនុទិត្វា សំបទាលេត្វា ເຍນ កាមំ បក្កមតិ, ຕលុហិ តស្ស ພលវំ ພនុធនំ, ທឡុហំ ພនុធនំ, ຖិរំ ພនុធនំ,

---

១. បរទវុត្តា (សី, សុយា, កំ, ឥ)

ອປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖູໂລ, ກລິງ຺ຄໂຣຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ອຸທາຍິ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ. ເຍຫິ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອີສາທນ຺ໂຕ ອຸຣູຬ຺ຫວາ ອຠິຊາໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ ທຬ຺ເຫຫິ ວຣຕ຺ເຕຫິ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ ອີສກໍເຍວ ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຕ຺ວາ ຕານິ ພນ຺ຘນານິ ສໍຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສໍປທາເລຕ຺ວາ ເຍນ ກາມໍ ປກ຺ກມຕິ, ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ອພລໍ ພນ຺ຘນໍ ຯເປຯ ອສາຣກໍ ພນ຺ຘນນ຺ຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອິເຘກຈ຺ເຈ ກຸລປຸຕ຺ຕາ 'ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ມຍາ ວຸຈ຺ຈມານາ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ກິໍ ປນິມສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສ ໂອຣມຕ຺ຕກສ຺ສ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ ຍສ຺ສ ໂນ ຠຄວາ ປຫານມາຫ, ຍສ຺ສ ໂນ ສຸຄໂຕ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມາຫາຕິ? ເຕ ຕຎ຺ເຈວ ປຊຫນ຺ຕິ, ມຍິ ຈ ນ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸປຏ຺ຐາເປນ຺ຕິ ເຍ ຈ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ. ເຕ ຕໍ ປຫາຍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກາ ປນ຺ນໂລມາ ປຣທຕ຺ຕວຸຕ຺ຕາ ມິຄຠູເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຕສໍ ຕໍ, ອຸທາຍິ, ໂຫຕິ ອພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຸພ຺ພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ອສາຣກໍ ພນ຺ຘນໍ".

໑໕໒. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ທລິທ຺ໂທ ອສ຺ສໂກ ອນາຬ຺ຫິໂຍ; ຕສ຺ສ'ສ຺ສ ເອກໍ ອຄາຣກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ກາກາຕິທາຍີ[1] ນປຣມຣູປໍ, ເອກາ ຂໂຬປິກາ[2] ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄາ ນປຣມຣູປາ, ເອກິສ຺ສາ ກຸມ຺ຠິຍາ ຘຎ຺ຎສມວາປກໍ ນປຣມຣູປໍ, ເອກາ ຊາຍິກາ ນປຣມຣູປາ. ໂສ ອາຣາມຄຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຸໂຘຕຫຕ຺ຖປາທໍ ມນຸຎ຺ຎໍ ໂຠຊນໍ ຠຸຕ຺ຕາວິໍ ສີຕາຍ ຉາຍາຍ ນິສິນ຺ນໍ ອຘິຈິຕ຺ເຕ ຍຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ 'ສຸຂໍ ວຕ, ໂຠ, ສາມຎ຺ຎໍ, ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວຕ, ໂຠ, ສາມຎ຺ຎໍ ໂສ ວຕສ຺ສໍ[3] ໂຍຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ນ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ ເອກໍ ອຄາຣກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ກາກາຕິທາຍີ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກໍ ຂໂຬປິກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກິສ຺ສາ ກຸມ຺ຠິຍາ ຘຎ຺ຎສມວາປກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກໍ ຊາຍິກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ເຍຫິ ໂສ ປຸຣິໂສ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ ນ ສກ຺ໂກຕິ ເອກໍ ອຄາຣກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ກາກາຕິທາຍີ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກໍ ຂໂຬປິກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກິສ຺ສາ ກຸມ຺ຠິຍາ ຘຎ຺ຎສມວາປກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ,

---

໑. ກາກາຕິທາຍີ (?) ໒. ກໂຬປິກາ ໓. ໂສ ວຕສ຺ສ (ກ)

ເອກໍ ຊາຍິກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ໍ; ຕລ຺ຫິ ຕສ຺ສ ອພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຸພ຺ພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ອສາຣກໍ ພນ຺ຘນນ຺ຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ອຸທາຍິ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ. ເຍຫິ ໂສ, ກນ຺ເຕ, ປຸຣິໂສ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ, ນ ສກ຺ໂກຕິ ເອກໍ ອຄາຣກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ກາກາຕິທາຍິໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກໍ ຂໂຜປິກໍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກິສ຺ສາ ກຸມ຺ກິຍາ ຘລ຺ລສມວາປກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ, ເອກໍ ຊາຍິກໍ ນປຣມຣູປໍ ປຫາຍ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ໍ; ຕລ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພລວໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຊ຺ຫໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖິຣໍ ພນ຺ຘນໍ, ອປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖູໂລ, ກລິງ຺ຄໂຣຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອິເຘກຈ຺ເຈ ໂມຘປຸຣິສາ 'ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ມຍາ ວຸຈ຺ຈມານາ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ກິປນິມສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສ ໂອຣມຕ຺ຕກສ຺ສ ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມ໌ໂຕຕິ? ເຕ ຕລ຺ເຈວ ນປ຺ປຊຫນ຺ຕິ, ມຍິ ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸປຍ຺ກາເປນ຺ຕິ ເຍ ຈ ກິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາການມາ. ເຕສໍ ຕໍ, ອຸທາຍິ, ໂຫຕິ ພລວໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຊ຺ຫໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖິຣໍ ພນ຺ຘນໍ, ອປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖູໂລ, ກລິງ຺ຄໂຣ".

໑໕໑. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອທ຺ໂຘ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂກໂຄ, ເນການໍ ນິກ຺ຂຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ຘລ຺ລຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ເຂຕ຺ຕຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ວຕ຺ຖຸຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ກຣິຍຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ທາສຄຕານໍ ຈໂຍ, ເນການໍ ທາສິຄຕານໍ ຈໂຍ; ໂສ ອາຣາມຄຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຸໂຘຕຫຕ຺ຖປາທໍ ມນຸລ຺ລໍ ໂກຊນໍ ກຸຕ຺ຕາວິໍ ສີຕາຍ ຉາຍາຍ ນິສິນ຺ນໍ ອຘິຈິຕ຺ເຕ ຍຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ 'ສຸຂໍ ວຕ, ໂກ, ສາມລ຺ລໍ, ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວຕ, ໂກ, ສາມລ຺ລໍ! ໂສ ວຕສ຺ສໍ, ໂຍຫໍ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ ເນການິ ນິກ຺ຂຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ຘລ຺ລຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ເຂຕ຺ຕຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ວຕ຺ຖຸຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ກຣິຍຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສິຄຕານິ ປຫາຍ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ໍ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ເຍຫິ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ, ສກ຺ໂກຕິ ເນການິ ນິກ຺ຂຄຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ຘລ຺ລຄຕານິ ປຫາຍ,

ເນການິ ເຂຕ຺ຕສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ວຕ຺ຖຸສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ຠຣິຍສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສິສຕານິ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ, ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພລວໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຬ຺ຫໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖິຣໍ ພນ຺ຘນໍ, ອປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ຖູໂລ, ກລິງ຺ຄໂຣຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ອຸທາຍິ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ. ເຍຫິ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ, ສກ຺ໂກຕິ ເນການິ ນິກ຺ຂສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ຘຎ຺ຎສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ເຂຕ຺ຕສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ວຕ຺ຖຸສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ຠຣິຍສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສສຕານິ ປຫາຍ, ເນການິ ທາສິສຕານິ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ; ຕຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ອພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຸພ຺ພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ອສາຣກໍ ພນ຺ຘນນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອິເຘກ຺ເຈ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ‘ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ມຍາ ວຸຈ຺ຈມານາ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ ‘ກິໍ ປນິມສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສ ໂອຣມຕ຺ຕກສ຺ສ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ, ຍສ຺ສ ໂນ ຠຄວາ ປຫານມາຫ, ຍສ຺ສ ໂນ ສຸຄໂຕ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມາຫາຕິ? ເຕ ຕຎ຺ເຈວ ປຊຫນ຺ຕິ, ມຍິ ຈ ນ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸປຏ຺ຐາເປນ຺ຕິ ເຍ ຈ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ. ເຕ ຕໍ ປຫາຍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກາ ປນ຺ນໂລມາ ປຣທຕ຺ຕວຸຕ຺ຕາ ມິຄຠູເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຕສໍ ຕໍ, ອຸທາຍິ, ໂຫຕິ ອພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ທຸພ຺ພລໍ ພນ຺ຘນໍ, ປູຕິກໍ ພນ຺ຘນໍ, ອສາຣກໍ ພນ຺ຘນໍ.

໑໕໘. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ອຸທາຍິ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘຸທາຍິ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ. ຕເມນໍ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນໍ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອຸປຘິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ. ໂສ ເຕ ອຘິວາເສຕິ, ນປ຺ປຊຫຕິ, ນ ວິໂນເທຕິ, ນ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ, ນ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ປຸຄ຺ຄລໍ ‘ສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວທາມິ ໂນ ‘ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ’. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວມຕ຺ຕຕາ ຫິ ເມ, ອຸທາຍິ, ອິມສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ວິທິຕາ.

“ອິຘ ປນຸທາຍິ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ. ຕເມນໍ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນໍ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອຸປຘິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ. ໂສ ເຕ ນາຘິວາເສຕິ, ປຊຫຕິ, ວິໂນເທຕິ, ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ, ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ອິມມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ປຸຄ຺ຄລໍ

‘ສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວທາມິ ໂນ ‘ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວມຕ຺ຕຕາ ຫິ ເມ, ອຸທາຍິ, ອິມສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ວິທິຕາ.

ອິຘ ປນຸທາຍິ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ. ຕເມນໍ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນໍ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ສຕິສມ຺ໂມສາ ອຸປຘິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ; ທນ຺ໂຘ, ອຸທາຍິ, ສຕຸປ຺ປາໂທ. ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ປຊຫຕິ, ວິໂນເທຕິ, ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ, ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ທິວສໍສນ຺ຕຕ຺ເຕ[໑] ອໂຍກຏາເຫ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ນິປາເຕຍ຺ຍ; ທນ຺ໂຘ, ອຸທາຍິ, ອຸທກຜຸສິຕານໍ ນິປາໂຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ປຣິກ຺ຂຍໍ ປຣິຍາທານໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ. ຕເມນໍ ອຸປຘິປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນໍ ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ສຕິສມ຺ໂມສາ ອຸປຘິປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ; ທນ຺ໂຘ, ອຸທາຍິ, ສຕຸປ຺ປາໂທ. ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ປຊຫຕິ, ວິໂນເທຕິ, ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ, ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ອິມມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ປຸຄ຺ຄລໍ ‘ສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວທາມິ ໂນ ‘ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ’. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວມຕ຺ຕຕາ ຫິ ເມ, ອຸທາຍິ, ອິມສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ວິທິຕາ.

ອິຘ ປນຸທາຍິ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘ອຸປຘິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ນິຣຸປຘິ ໂຫຕິ, ອຸປຘິສງ຺ຂເຍ ວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ປຸຄ຺ຄລໍ ‘ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ວທາມິ ໂນ ‘ສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວມຕ຺ຕຕາ ຫິ ເມ, ອຸທາຍິ, ອິມສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ວິທິຕາ. ອິເມ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ.

໑໕໘. ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ອຸທາຍິ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ ໆເປໆ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ອິເມ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອິເມ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມສຸຂໍ ມີຬ຺ຫສຸຂໍ[໒] ປຸຖຸຊ຺ຊນສຸຂໍ ອນຣິຍສຸຂໍ, ນ ເສວິຕພ຺ພໍ, ນ ຠາເວຕພ຺ພໍ, ນ ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ; ຠາຍິຕພ຺ພໍ ເອຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສາຕິ ວທາມິ.

---

໑. ທິວສສນ຺ຕຕ຺ເຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໒. ມີຬ຺ຫສຸຂໍ (ສີ, ອິ)

໑໕໗. ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ... ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ... ຕະຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ປວິເວກສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ ສມ຺ໂພຘສຸຂໍ, ອາເສວິຕພ຺ພໍ, ກາເວຕພ຺ພໍ, ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ; ນ ກາຍິຕພ຺ພໍ ເອຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສາຕິ ວທາມິ.

ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອິທໍ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ ວທາມິ. ກິຌ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ? ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ອນິຣຸທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ. ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ ວທາມິ. ກິຌ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ? ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ປີຕິສຸຂໍ ອນິຣຸທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ. ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ໆເປໆ ຕະຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ ວທາມິ. ກິຌ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ? ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂໍ ອນິຣຸທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ອິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ. ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອິທໍ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ອນິຌ຺ຊິຕສ຺ມິໍ ວທາມິ.

ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອິທໍ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, 'ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, 'ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, 'ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ...ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, 'ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, 'ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, 'ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ໆເປໆ ຕະຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, 'ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, 'ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, 'ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, 'ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, 'ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, 'ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຌ຺ຌານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຄສຌ຺ຌານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຌ຺ຌານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສາ-ນຌ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ,

ອຸທາຍິ, ‘ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, ‘ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, ‘ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ‘ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, ‘ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ‘ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, ‘ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, ‘ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິທມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ‘ອນລນ຺ຕິ ວທາມິ, ‘ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ, ‘ສມຕິກ຺ກມຖາຕິ ວທາມິ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ? ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຕສ຺ສ ສມຕິກ຺ກໂມ; ອິຕິ ໂຂ ອຫໍ, ອຸທາຍິ, ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສ຺ສປິ ປຫານໍ ວທາມິ. ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ຕໍ ສໍໂຍຊນໍ ອຓຸໍ ວາ ຖູລໍ ວາ, ຍສ຺ສາຫໍ ໂນ ປຫານໍ ວທາມີຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ

ລຏຸກິໂກປມສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ຈາຕຸມສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຈາຕຸມາຍໍ ວິຫຣຕິ ອາມລກີວເນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານປ຺ປມຸຂານິ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ ຈາຕຸມໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ເຕ ຈ ອາຄນ຺ຕຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເນວາສິເກຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສມ຺ໂມທມານາ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎາປຍມານາ ປຕ຺ຕຈີວຣານິ ປຏິສາມຍມານາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເກ ປເນເຕ, ອານນ຺ທ, ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ, ເກວຏ຺ຏາ ມຎ຺ເຎ ມຈ຺ຉວິໂລເປຕີ? “ເອຕານິ, ຠນ຺ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ-ໂມຄ຺ຄລ຺ລານປ຺ປມຸຂານິ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ ຈາຕຸມໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕານິ ຠຄວນ຺ຕໍ

ທສ຺ສນາຍ. ເຕ ອາຄນ຺ຕຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເນວາສິເກຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສມ຺ໂມທມານາ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎາປຍມານາ ປຕ຺ຕຈີວຣານິ ປຏິສາມຍມານາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາຕິ. “ເຕນຫານນ຺ທ, ມມ ວຈເນນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຫິ ‘ສຕ຺ຖາ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ສຕ຺ຖາ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ນຸ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ, ເກວຏ຺ຏາ ມຎ຺ເຎ ມຈ຺ຉວິໂລເປຕິ? “ອິມານິ, ຠນ຺ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານປ຺ປມຸຂານິ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ ຈາຕຸມໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕານິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ເຕເມ ອາຄນ຺ຕຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເນວາສິເກຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສມ຺ໂມທມານາ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎາປຍມານາ ປຕ຺ຕຈີວຣານິ ປຏິສາມຍມານາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາຕິ. “ຄຈ຺ຉຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓາເມມິ ໂວ, ນ ໂວ ມມ ສນ຺ຕິເກ ວຕ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ປກ຺ກມິໍສຸ.

໑໕໘. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຈາຕຸເມຍ຺ຍກາ ສກ຺ຍາ ສນ຺ຖາຄາເຣ[1] ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອທ຺ທສໍສຸ ໂຂ ຈາຕຸເມຍ຺ຍກາ ສກ຺ຍາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ; ທິສ຺ວານ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸໍ “ຫນ຺ທ, ກຫໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຖາຕິ? “ຠຄວຕາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ປຓາມິໂຕຕິ. “ເຕນຫາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິສີທຖ, ອປ຺ເປວ ນາມ ມຍໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍາມ ຠຄວນ຺ຕໍ ປສາເທຕຸນ຺ຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຈາຕຸເມຍ຺ຍການໍ ສກ຺ຍານໍ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຈາຕຸເມຍ຺ຍກາ ສກ຺ຍາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ຈາຕຸເມຍ຺ຍກາ ສກ຺ຍາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອຠິນນ຺ທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ; ອຠິວທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ປຸພ຺ເພ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ອນຸຄ຺ຄຫິໂຕ, ເອວເມວ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ. ສນ຺ເຕຕ຺ຖ,

---

໑. ສນ຺ຘາຄາເຣ (ກ)

ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຊຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ. ເຕສໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ພີຊານໍ ຕຣຸຓານໍ ອຸທກໍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ; ເອວເມວ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຊຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ, ເຕສໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ວຈ຺ຆສ຺ສ ຕຣຸຓສ຺ສ ມາຕຣໍ ອປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ; ເອວເມວ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຊຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ, ເຕສໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ. ອກິນນ຺ທຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສໍຘໍ; ອກິວທຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສໍຘໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ປຸພ຺ເພ ກິກ຺ຂຸສໍໂຘ ອນຸຄ຺ຄຫີໂຕ; ເອວເມວ ກຄວາ ເອຕຣຫິ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ກິກ຺ຂຸສໍຘນ຺ຕິ.

໑໕໙. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ກຄວໂຕ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມລ຺ລາຍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິລ຺ຊິຕໍ[1] ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິລ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນລ຺ຊລິ ປຓາເມຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິນນ຺ທຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສໍຘໍ; ອກິວທຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສໍຘໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ປຸພ຺ເພ ກິກ຺ຂຸສໍໂຘ ອນຸຄ຺ຄຫີໂຕ; ເອວເມວ ກຄວາ ເອຕຣຫິ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ກິກ຺ຂຸສໍຘໍ. ສນ຺ເຕຕ຺ຖ, ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຊຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ, ເຕສໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ພີຊານໍ ຕຣຸຓານໍ ອຸທກໍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ; ເອວເມວ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຊຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ, ເຕສໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອລກນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ກນ຺ເຕ, ວຈ຺ຆສ຺ສ ຕຣຸຓສ຺ສ ມາຕຣໍ ອປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ສິຍາ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຓາໂມ; ເອວເມວ

---

໑. ສມ຺ມິລ຺ຊິຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂູ ນວາ ອຈິຣປພ຺ພຊິຕາ ອຆຸນາຄຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ, ເຕສໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານໍ ສິຍາ ອຄ຺ຄຖຕ຺ຕໍ, ສິຍາ ວິປຣິຕາໂມ. ອຠິນນ຺ທຕ຺, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສໍຒໍ; ອຠິວທຕ຺, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສໍຒໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ປຸພ຺ເພ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຒ ອນຸຄ຺ຄຫິໂຕ; ເອວເມວ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫາຕ຺ ຠິກ຺ຂຸສໍຒນ຺ຕິ.

໑໖໐. ອສກ຺ຊິ໊ສ຺ ໂຂ ຈາຕຸເມຍ຺ຍກາ ຈ ສກ຺ຍາ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຈ ສຫມ຺ປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ປສາເທຕຸໍ ພີຊູປເມນ ຈ ຕຣຸຓູປເມນ ຈ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຸຎ຺ເຖຖາວຸໂສ, ຄຕ຺ຫຖ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ. ປສາທິໂຕ ຠຄວາ ຈາຕຸເມຍ຺ຍເກຫິ ຈ ສກ຺ເຍຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ຈ ສຫມ຺ປຕິນາ ພີຊູປເມນ ຈ ຕຣຸຓູປເມນ ຈາຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຎ຺ຖາຍາສນາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ໊ສ຺; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ໊ສ຺. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ກິນ຺ຕິ ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອໂຫສິ ມຍາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຒ ປຓາມິເຕຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອໂຫສິ ‘ຠຄວຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຒ ປຓາມິໂຕ. ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ທານິ ຠຄວາ ທິຎ຺ຊຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣິສ຺ສຕິ, ມຍມ຺ປິ ທານິ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກາ ທິຎ຺ຊຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣມນຸຍຸຕ຺ຕາ ວິຫຣິສ຺ສາມາຕິ. “ອາຄເມຫິ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອາຄເມຫິ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທິຎ຺ຊຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ກິນ຺ຕິ ເຕ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ອໂຫສິ ມຍາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຒ ປຓາມິເຕຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອໂຫສິ ‘ຠຄວຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຒ ປຓາມິໂຕ. ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ທານິ ຠຄວາ ທິຎ຺ຊຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣິສ຺ສຕິ, ອຫຍ຺ຈ ທານິ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸສໍຒໍ ປຣິຫຣິສ຺ສາມາຕິ. “ສາຘຸ ສາຘຸ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ ອຫໍ ວາ ຫິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ຠິກ຺ຂຸສໍຒໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ ວາຕິ.

໑໖໑. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຍານິ ອຸທໂກໂຣຫນ຺ເຕ ປາຝິກງ຺ຂິຕພ຺ພານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອູມິຠຍໍ,[໑] ກຸມ຺ຠີລຠຍໍ, ອາວຝ຺ຝຠຍໍ, ສຸສຸກາຠຍໍ. ອິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຠຍານິ ອຸທໂກໂຣຫນ຺ເຕ ປາຝິກງ຺ຂິຕພ຺ພານິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິມານິ ຠຍານິ

໑. ອມ຺ມິຠຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອິເຘກຈ຺ເຈ ປຸຄ຺ຄເລ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິເຕ ປາຏິກ຺ງຂິຕພ຺ພານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອູມິຠຍໍ, ກຸມ຺ຠີລຠຍໍ, ອາວຏ຺ຏຠຍໍ, ສຸສຸກາຠຍໍ.

໑໖໔. ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອູມິຠຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ ‘ໂອຕິຓ຺ໂຓມ຺ຫິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ໂຓ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ. ຕເມນໍ ຕຖາ ປພ຺ພຊິຕໍ ສມານໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂອວທນ຺ຕິ, ອນຸສາສນ຺ຕິ ‘ເອວໍ ເຕ ອຠິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ປຏິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ອາໂລກິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ວິໂລກິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ສມິຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ປສາຣິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເຕ ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣໍ ຘາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ມຍໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູຕາ ສມານາ ອຎ຺ເຎ ໂອວທາມ, ອນຸສາສາມ.[໑] ອິເມ ປນມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕມຕ຺ຕາ ມຎ຺ເຎ, ນຕ຺ຕມຕ຺ຕາ ມຎ຺ເຎ, ອມ຺ເຫ[໔] ໂອວທິຕພ຺ພໍ ອນຸສາສິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕີຕິ. ໂສ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອູມິຠຍສ຺ສ ຠີໂຕ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ໂຕ. ‘ອູມິຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂກຘຸປາຍາສສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ.

໑໖໕. “ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ຠີລຠຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ ‘ໂອຕິຓ຺ໂຓມ຺ຫິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ໂຓ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ. ຕເມນໍ ຕຖາ ປພ຺ພຊິຕໍ ສມານໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ ‘ອິທໍ ເຕ ຂາທິຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ເຕ ນ ຂາທິຕພ຺ພໍ; ອິທໍ ເຕ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ເຕ ນ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ; ອິທໍ ເຕ ສາຍິຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ເຕ ນ ສາຍິຕພ຺ພໍ; ອິທໍ ເຕ ປາຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ເຕ ນ ປາຕພ຺ພໍ; ກປ຺ປິຍໍ ເຕ ຂາທິຕພ຺ພໍ, ອກປ຺ປິຍໍ ເຕ ນ ຂາທິຕພ຺ພໍ; ກປ຺ປິຍໍ ເຕ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ອກປ຺ປິຍໍ ເຕ ນ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ; ກປ຺ປິຍໍ ເຕ ສາຍິຕພ຺ພໍ, ອກປ຺ປິຍໍ ເຕ ນ ສາຍິຕພ຺ພໍ; ກປ຺ປິຍໍ ເຕ ປາຕພ຺ພໍ, ອກປ຺ປິຍໍ ເຕ ນ ປາຕພ຺ພໍ; ກາເລ ເຕ ຂາທິຕພ຺ພໍ, ວິກາເລ ເຕ ນ ຂາທິຕພ຺ພໍ; ກາເລ ເຕ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ວິກາເລ ເຕ ນ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ; ກາເລ ເຕ ສາຍິຕພ຺ພໍ, ວິກາເລ ເຕ ນ

໑. ໂອວທາມປິ ອນຸສາສາມປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໔. ເອວໍ (ກ)

ສາຍິຕພ຺ພໍ; ກາເລ ເຕ ປາຕພ຺ພໍ, ວິກາເລ ເຕ ນ ປາຕພ຺ພນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ມຍໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູຕາ ສມານາ ຍໍ ອິຈ຺ຉາມ, ຕໍ ຂາທາມ, ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉາມ, ນ ຕໍ ຂາທາມ; ຍໍ ອິຈ຺ຉາມ, ຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມ, ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉາມ ນ ຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມ; ຍໍ ອິຈ຺ຉາມ, ຕໍ ສາຍາມ, ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉາມ, ນ ຕໍ ສາຍາມ; ຍໍ ອິຈ຺ຉາມ, ຕໍ ປິວາມ,[໑] ຍໍ ນ ອິຈ຺ຉາມ, ນ ຕໍ ປິວາມ; ກປ຺ປິຍມ຺ປິ ຂາທາມ, ອກປ຺ປິຍມ຺ປິ ຂາທາມ; ກປ຺ປິຍມ຺ປິ ຠຸຎ຺ຊາມ, ອກປ຺ປິຍມ຺ປິ ຠຸຎ຺ຊາມ; ກປ຺ປິຍມ຺ປິ ສາຍາມ, ອກປ຺ປິຍມ຺ປິ ສາຍາມ; ກປ຺ປິຍມ຺ປິ ປິວາມ, ອກປ຺ປິຍມ຺ປິ ປິວາມ; ກາເລປິ ຂາທາມ, ວິກາເລປິ ຂາທາມ; ກາເລປິ ຠຸຎ຺ຊາມ, ວິກາເລປິ ຠຸຎ຺ຊາມ; ກາເລປິ ສາຍາມ, ວິກາເລປິ ສາຍາມ; ກາເລປິ ປິວາມ, ວິກາເລປິ ປິວາມ. ຍມ຺ປິ ໂນ ສທ຺ຘາ ຄຫປຕິກາ ທິວາ ວິກາເລ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ເທນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖປິເມ ມຸຂາວຣຓໍ ມຎ຺ເຎ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ໂສ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ຠິລຠຍສ຺ສ ຠີໂຕ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ໂຕ. 'ກຸມ຺ຠິລຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອທຣິກຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ.

໑໖໘. "ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາວຏ຺ຏຠຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ 'ໂອຕິຓ຺ໂຓມ຺ຫິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ໂຓ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ. ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສຕິ. ອຣກ຺ຂິເຕເນວ ກາເຍນ ອຣກ຺ຂິຕາຍ ວາຈາຍ ອນຸປຏ຺ຐິຕາຍ ສຕິຍາ ອສໍວຸເຕຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ໂສ ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສຕິ ຄຫປຕິໍ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕໍ ສມງ຺ຄີຠູຕໍ ປຣິຈາຣຍມານໍ.[໔] ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ມຍໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູຕາ ສມານາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ປຣິຈາຣິມ຺ຫາ. ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ ກຸເລ[໓] ໂຠຄາ. ສກ຺ກາ ໂຠເຄ ຈ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກາຕຸນ຺ຕິ. ໂສ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາວຏ຺ຏຠຍສ຺ສ ຠີໂຕ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ໂຕ. ອາວຏ຺ຏຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈນ຺ເນຕໍ ກາມຄຸຓານໍ ອຘິວຈນໍ.

---

໑. ປິປາມ (ສີ, ອິ)

໓. ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ ກຸເລ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ປຣິຈາຣິຍມານໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໑໓໕. ກຕມຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸສຸກາກຍໍ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ຜາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ 'ໂອຕິຕ຺ໂຕມ຺ຫິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຕນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ ທຸກ຺ໂຂຕິຕ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຜສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຍ຺ຍາເຍຖາຕິ. ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕ຺ຑາຍ ປວິສຕິ. ອຣກ຺ຂິເຕເນວ ກາເຍນ ອຣກ຺ຂິຕາຍ ວາຈາຍ ອນຸປຝ຺ກິຕາຍ ສຕິຍາ ອສໍວຸເຕຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ໂສ ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສຕິ ມາຕຸຄາມໍ ທຸນ຺ນິວຕ຺ຖໍ ວາ ທຸປ຺ປາຣຸຕໍ ວາ. ຕສ຺ສ ມາຕຸຄາມໍ ທິສ຺ວາ ທຸນ຺ນິວຕ຺ຖໍ ວາ ທຸປ຺ປາຣຸຕໍ ວາ ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸທ຺ຜໍເສຕິ. ໂສ ຣາຄານຸທ຺ຜໍເສນ[1] ຈິຕ຺ເຕນ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸສຸກາກຍສ຺ສ ກີໂຕ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ໂຕ. 'ສຸສຸກາກຍນ຺ຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕຸຄາມສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນໍ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ກຍານິ, ອິເຘກຈ຺ເຈ ປຸຄ຺ຄເລ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິເຕ ປາຝິກງ຺ຂິຕພ຺ພານີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຈາຕຸມສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ກິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໗. ນຄກປານສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ໂກສເລສຸ ວິຫຣຕິ ນຄກປາເນ ປລາສວເນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສທ຺ຜາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອນຸຣຸທ຺ໂຜ, ອາຍສ຺ມາ ຈ ກທ຺ທິໂຍ,[2] ອາຍສ຺ມາ ຈ ກິມິໂລ,[3] ອາຍສ຺ມາ ຈ ກຄຸ,ອາຍສ຺ມາ ຈ ໂກຕ຺ຫລ຺ໂຄ,[4] ອາຍສ຺ມາ ຈ ເຣວໂຕ, ອາຍສ຺ມາ ຈ ອານນ຺ໂທ, ອຍ຺ເຍ ຈ ອກິຍ຺ຍາຕາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ. ເຕນ ໂ ຂ ປນ ສມເຍນ ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສໍຆປຣິວຸໂຕ ອພ຺ໂກກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ເຕ ອາຣພ຺ກ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ເຍ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ມມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສທ຺ຜາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ

---

໑. ອນຸທ຺ຜສ຺ເຕນ (ສີ, ອິ)
໒. ນນ຺ທິໂຍ (ສີ, ອິ) ວິນເຍ ຈ ມ-໑-ຈູຣໂຄສິງ຺ເຄ ຈ
໓. ກິມ຺ພິໂລ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ກຸຕ຺ຫຜາໂນ (ສີ, ອິ)

ອຠິຣຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ເຕ ອາຣພ຺ຠ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ມມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອຠິຣຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ? ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ເຕ ອາຣພ຺ຠ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ມມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອຠິຣຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ? ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ.

໑໖໗. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ຍໍນູນາຫໍ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ເຕ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ກຈ຺ຈິ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຠິຣຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ? “ຕຄ຺ຆ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຠິຣຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ. “ສາທຸ ສາທຸ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ! ເອຕໍ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຕິຣູປໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ອຠິຣເມຍ຺ຍາຖ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍ. ເຍນ ຕຸມ຺ເຫ ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄຕາ ປຐເມນ ວຍສາ ສຸສຸກາຬເກສາ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາຖ. ເຕນ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠທ຺ເຣນປິ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄຕາ ປຐເມນ ວຍສາ ສຸສຸກາຬເກສາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ. ເຕ ຈ ໂຂ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເນວ ຣາຊາຠິນີຕາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ນ ໂຈຣາຠິນີຕາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ນ ອິຓຏ຺ຏາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ນ ຠຍຏ຺ຏາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ນາຊີວິກາປກຕາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ. ອປິ ຈ ໂຂມ຺ຫິ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ, ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ໂຓ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ. ນນຸ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອວໍ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ເອວໍ ປພ຺ພຊິເຕນ ຈ ປນ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກຸລປຸຕ຺ເຕນ ກິມສ຺ສ ກຣຓີຍໍ? ວິເວກໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກາເມຫິ ວິເວກໍ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປີຕິສຸຂໍ ນາຘິຄຈ຺ຉຕິ ອຎ຺ຎໍ ວາ[1] ຕໂຕ ສນ຺ຕຕຣໍ, ຕສ຺ສ

໑. ອຎ຺ຎໍ ຈ (ກ)

ອພິຊ຺ຊາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ພ຺ຍາປາໂທປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຖີນມິທ຺ຘມ຺ປິ[1] ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຣຕີປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕນ຺ທີປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ວິເວກໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກາເມຫິ ວິເວກໍ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປີຕິສຸຂໍ ນາຘິຄຈ຺ຉຕິ ອຎ຺ຎໍ ວາ ຕໂຕ ສນ຺ຕຕຣໍ.

ວິເວກໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກາເມຫິ ວິເວກໍ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປີຕິສຸຂໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ ອຎ຺ຎໍ ວາ ຕໂຕ ສນ຺ຕຕຣໍ, ຕສ຺ສ ອພິຊ຺ຊາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ພ຺ຍາປາໂທປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຖີນມິທ຺ຘມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອຣຕີປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕນ຺ທີປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ວິເວກໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກາເມຫິ ວິເວກໍ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປີຕິສຸຂໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ ອຎ຺ຎໍ ວາ ຕໂຕ ສນ຺ຕຕຣໍ.

໑໖໗. "ກິນ຺ຕິ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ມຍິ ໂຫຕິ 'ເຍ ອາສວາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ[4] ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ, ອປ຺ປຫີນາ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ; ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອຘິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕີຕິ? "ນ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເຍ ອາສວາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ, ອປ຺ປຫີນາ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ; ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອຘິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕີຕິ. ເອວໍ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ໂຫຕິ 'ເຍ ອາສວາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ, ປຫີນາ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ; ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອຘິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕີຕິ. "ສາຘຸ ສາຘຸ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ ຕຖາຄຕສ຺ສ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເຍ ອາສວາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ, ປຫີນາ ເຕ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຕາໂລ ມຕ຺ຖກຈ຺ຉິນ຺ໂນ ອຠພ຺ໂພ

---

໑. ຖີນມິທ຺ຘມ຺ປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ ອິ) ໔. ໂປໂນຠວິກາ (ສີ, ອິ)

ປຸນວິຣູຬ຺ຫິຍາ; ເອວເມວ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ເຍ ອາສວາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ, ປຫີນາ ເຕ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ; ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຏິເສວຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ອຘິວາເສຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສງ຺ຂາເຍກໍ ວິໂນເທຕິ".

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ຕຖາຄໂຕ ສາວເກ ອພ຺ຠ຺ຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ 'ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ; ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນຕິ? "ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ຠຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຠຄວໍປຏິສຣຓາ. ສາຘຸ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຏິຠາຕຸ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ນ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຕຖາຄໂຕ ຊນກຸຫນຕ຺ຖໍ ນ ຊນລປນຕ຺ຖໍ ນ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລການິສໍສຕ຺ຖໍ ນ 'ອິຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູຕິ ສາວເກ ອພ຺ຠ຺ຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ 'ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນຕິ. ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສທ຺ຘາ ອຸຬາຣເວທາ ອຸຬາຣປາໂມຊ຺ຊາ. ເຕ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣນ຺ຕິ. ເຕສໍ ຕໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ".

໑໕໙. ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ;[1] ໂສ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ 'ອຎ຺ຎາຍ ສຓ຺ຐຫີຕີ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ 'ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍປຎ຺ໂຎ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິຫາຣີ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ; ໂສ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ 'ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ 'ເອວໍສີໂລ ໂສ

---

1. ກາລກໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ໆເປໆ ເອວໍປຎ຺ໂຎ ເອວໍວິຫາຣີ ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ; ໂສ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ, ‘ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ ‘ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ໆເປໆ ເອວໍປຎ຺ໂຎ. ເອວໍວິຫາຣີ. ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ; ໂສ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ, ‘ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ ‘ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ໆເປໆ ເອວໍປຎ຺ໂຎ... ເອວໍວິຫາຣີ... ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

໑໒໐. ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸນີ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ ຠິກ຺ຂຸນີ ກາລງ຺ກຕາ; ສາ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ, ‘ອຎ຺ຎາຍ ສຓ຺ຐາຫີຕິ. ສາ ໂຂ ປນສ຺ສາ ຠຄິນີ ສາມໍ ທິຏ຺ຐາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸຕາ ວາ ‘ເອວໍສີລາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ມາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍປຎ຺ຎາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິຫາຣິນີ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ສາ ຕສ຺ສາ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕີ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິສານຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນີ ສຸຕາຕິ 'ອິຕຸຖຸນຸນາມາ ກິກຸຊຸນີ ກາລງກຕາ; ສາ ກຄວຕາ ພຸຍາກຕາ, 'ປຸຈຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕຸຖ ປຣິນິພຸພາຍິນີ ອນາວຕຸຕິສມຸມາ ຕສຸມາ ໂລກາຕິ. ສາ ໂຂ ປນສຸສາ ກຄິນີ ສາມໍ ທິຝຸກາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສຸສວສຸສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍສມຸມາ ໆເປໆ ເອວໍປຸຍຸຍາ. ເອວໍວິຫາຣິນີ. ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕີ. ສາ ຕສຸສາ ສທຸສຸຈ ສີລສຸຈ ສຸຕສຸຈ ຈາຄສຸຈ ປຸຍຸຍສຸຈ ອນຸສຸສຣນຸຕີ ຕທຕຸຖາຍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນິຍາ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

"ອິສານຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນີ ສຸຕາຕິ 'ອິຕຸຖຸນຸນາມາ ກິກຸຊຸນີ ກາລງກຕາ; ສາ ກຄວຕາ ພຸຍາກຕາ, 'ຕິຕຸຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕຸຕາ ສກທາຄາມິນີ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນຸຕຸວາ ທຸກຸຂສຸສນຸຕໍ ກຣິສຸສຕີຕິ. ສາ ໂຂ ປນສຸສາ ກຄິນີ ສາມໍ ທິຝຸກາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສຸສວສຸສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍສມຸມາ ໆເປໆ ເອວໍປຸຍຸຍາ. ເອວໍວິຫາຣິນີ. ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕີ. ສາ ຕສຸສາ ສທຸສຸຈ ສີລສຸຈ ສຸຕສຸຈ ຈາຄສຸຈ ປຸຍຸຍສຸຈ ອນຸສຸສຣນຸຕີ ຕທຕຸຖາຍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນິຍາ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິສານຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນີ ສຸຕາຕິ 'ອິຕຸຖຸນຸນາມາ ກິກຸຊຸນີ ກາລງກຕາ; ສາ ກຄວຕາ ພຸຍາກຕາ, 'ຕິຕຸຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ໂສຕາປນຸນາ ອວິນິປາຕສມຸມາ ນິຍຕາ ສມຸໂພຊິປຣາຍຕາຕິ. ສາ ໂຂ ປນສຸສາ ກຄິນີ ສາມໍ ທິຝຸກາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສຸສວສຸສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍສມຸມາ. ເອວໍປຸຍຸຍາ. ເອວໍວິຫາຣິນີ. ເອວໍວິມຸຕຸຕາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕີ. ສາ ຕສຸສາ ສທຸສຸຈ ສີລສຸຈ ສຸຕສຸຈ ຈາຄສຸຈ ປຸຍຸຍສຸຈ ອນຸສຸສຣນຸຕີ ຕທຕຸຖາຍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ເອວມຸປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທຸສາ, ກິກຸຊຸນິຍາ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

໑໓໑. ອິສານຸຣຸທຸສາ, ອຸປາສໂກ ສຸຕາຕິ 'ອິຕຸຖຸນຸນາໂມ ອຸປາສໂກ ກາລງກໂຕ; ໂສ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕ, 'ປຸຈຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕຸຖ ປຣິນິພຸພາຍີ ອນາວຕຸຕິສມຸໂມ ຕສຸມາ ໂລກາຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສຸສ ອາຍສຸມາ ສາມໍ ທິຝຸໂກ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສຸສວສຸສຸໂຕ ວາ 'ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສຸມາ

ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍປຎ຺ໂຎ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິຫາຣີ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສກສ຺ສ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສໂກ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ; ໂສ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ, 'ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ 'ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ. ເອວໍປຎ຺ໂຎ. ເອວໍວິຫາຣີ. ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສກສ຺ສ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສໂກ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ; ໂສ ຠຄວຕາ, 'ພ຺ຍາກໂຕ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓຕິ. ໂສ ໂຂ ປນສ຺ສ ອາຍສ຺ມາ ສາມໍ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸໂຕ ວາ 'ເອວໍສີໂລ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ໂມ ຯເປຯ ເອວໍປຎ຺ໂຎ. ເອວໍວິຫາຣີ. ເອວໍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ ອຸປາສກສ຺ສ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

໑໗໔. ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ; ສາ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ, 'ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິນີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ. ສາ ໂຂ ປນສ຺ສາ ຠຄິນີ ສາມໍ ທິຏ຺ຐາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ມາ. ເອວໍປຎ຺ຎາ. ເອວໍວິຫາຣິນີ. ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ສາ ຠຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ສາ ຕສ຺ສາ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ

ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕີ ຕຫຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາຍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ; ສາ ກຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ, 'ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມິນີ ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ. ສາ ໂຂ ປນ຺ສາ ກຄິນີ ສານໍ ທິຝ຺ກາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ມາ. ເອວໍປຍ຺ຍາ. ເອວໍວິຫາຣິນີ. ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ສາ ຕສ຺ສາ ສທ຺ຘຍ຺ຈ ສີລຍ຺ຈ ສຸຕຍ຺ຈ ຈາຄຍ຺ຈ ປຍ຺ຍຍ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕີ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາຍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຘານຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາ ສຸຓາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ; ສາ ກຄວຕາ ພ຺ຍາກຕາ, 'ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາຕິ. ສາ ໂຂ ປນ຺ສາ ກຄິນີ ສານໍ ທິຝ຺ກາ ວາ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສ຺ສຸຕາ ວາ 'ເອວໍສີລາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍຘມ຺ມາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍປຍ຺ຍາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິຫາຣິນີ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປິ, ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ສາ ກຄິນີ ອໂຫສິ ອິຕິປີຕິ. ສາ ຕສ຺ສາ ສທ຺ຘຍ຺ຈ ສີລຍ຺ຈ ສຸຕຍ຺ຈ ຈາຄຍ຺ຈ ປຍ຺ຍຍ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕີ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປາສິກາຍ ຜາສຸວິຫາໂຣ ໂຫຕິ.

ອິຕິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຕຖາຄໂຕ ນ ຊນກຸຫນຕ຺ຖໍ ນ ຊນລປນຕ຺ຖໍ ນ ລາຄສກ຺ກາຣສິໂລການິສໍສຕ຺ຖໍ ນ 'ອິຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູຕິ ສາວເກ ອພ຺ກຕີເຕ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປປຕ຺ຕີສຸ ພ຺ຍາກໂຣຕິ 'ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນ, ອສຸ ອມຸຕ຺ຣ ອຸປປນ຺ໂນຕິ. ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສທ຺ຘາ ອຸອາຣເວທາ ອຸອາຣປາໂມຊ຺ຊາ. ເຕ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣນ຺ຕິ. ເຕສໍ ຕໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ໂຫຕິ ທີຒຣຕ຺ຕໍ ທິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ນອກາປານສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ກິຕໍ ອຝ຺ກມໍ.

໙. ໂຄລິຍານິສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂຄລິຍານິ[1] ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ອາຣຎ຺ຎິໂກ[2] ປທສມາຈາໂຣ[3] ສໍຆມຊ຺ເຊ ໂອສໂຏ ໂຫຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ໂຄລິຍານິໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ຠ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ສຄາຣເວນ ຠວິຕພ຺ພໍ ສປ຺ປຕິສ຺ເສນ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອຄາຣໂວ ໂຫຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອຄາຣໂວ ໂຫຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສຕິ ຕສ຺ສ[4] ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ສຄາຣເວນ ຠວິຕພ຺ພໍ ສປ຺ປຕິສ຺ເສນ. (໑)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອາສນກຸສເລນ ຠວິຕພ຺ພໍ “ອິຕິ ເຖເຣ ຈ ຠິກ຺ຂູ ນານຸປຂຊ຺ຊ ນິສີທິສ຺ສາມິ ນເວ ຈ ຠິກ຺ຂູ ນ ອາສເນນ ປຏິພາຫິສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນ ອາສນກຸສໂລ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. 'ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອາສນກຸສໂລ ນ ໂຫຕີຕິ[5] ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອາສນກຸສເລນ ຠວິຕພ຺ພໍ. (໒)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອາຠິສມາຈາຣິໂກປິ ຘມ຺ໂມ ຊານິຕພ຺ໂພ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອາຠິສມາຈາຣິກມ຺ປິ ຘມ຺ມໍ ນ ຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. 'ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ,

---

໑. ຄຸລິສ຺ສານິ (ສີ, ອີ), ໂຄລິສ຺ສານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ອາຣຎ຺ຎໂກ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)
໓. ປທຣສມາຈາໂຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)
໔. ອປ຺ປຕິສ຺ໂສຕິສ຺ສ (ສີ, ອີ)
໕. ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອຠິສມາຈາຣິກມ຺ປິ ຘມ຺ມໍ ນ ຊານາຕີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອາຠິສມາຈາຣິກມ຺ປິ ຘມ຺ມໍ ນ ຊານາຕີຕິ. ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອາຠິສມາຈາຣິໂກປິ ຘມ຺ໂມ ຊານິຕພ຺ໂພ.[໑] (໓)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ນາຕິກາເລນ ຄາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພ ນາຕິທິວາ[໔] ປຏິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຕິກາເລນ ຄາມໍ ປວິສຕິ ອຕິທິວາ ປຏິກ຺ກມຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອຕິກາເລນ ຄາມໍ ປວິສຕິ ອຕິທິວາ ປຏິກ຺ກມຕີຕິ ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ນາຕິກາເລນ ຄາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພ, ນາຕິທິວາ ປຏິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ. (໔)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ນ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ກຸເລສຸ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ກຸເລສຸ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ອຍໍ ນູນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ວິກາລຈຣິຍາ ພຫຸລີກຕາ, ຕເມນໍ ສໍຆຄຕມ຺ປິ ສມຸທາຈຣຕີຕິ ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ນ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ກຸເລສຸ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. (໕)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອນຸທ຺ຘເຕນ ຠວິຕພ຺ພໍ ອຈປເລນ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຘໂຕ ໂຫຕິ ຈປໂລ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ອິທໍ ນູນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ຈາປລ຺ຍໍ ພຫຸລີກຕໍ, ຕເມນໍ ສໍຆຄຕມ຺ປິ ສມຸທາຈຣຕີຕິ ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອນຸທ຺ຘເຕນ ຠວິຕພ຺ພໍ ອຈປເລນ. (໖)

---

໑. ອຍໍ ອາຠິສມາຈາຣິກຕຕິຍວາໂຣ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ.

໔. ນ ທິວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ອາຣລ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອມຸຂເຣນ ກວິຕພ຺ພໍ ອວິກິຕ຺ຕວາເຈນ. ສເຈ ອາວຸໂສ ອາຣລ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ມຸຂໂຣ ໂຫຕິ ວິກິຕ຺ຕວາໂຈ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣລ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣລ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ຺ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ມຸຂໂຣ ວິກິຕ຺ຕວາໂຈຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣລ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ອມຸຂເຣນ ກວິຕພ຺ພໍ ອວິກິຕ຺ຕວາເຈນ. (໗)

ອາຣລ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສຸວເຈນ[1] ກວິຕພ຺ພໍ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ເຕນ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣລ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ສໍຆຄໂຕ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ໂຕ ທຸພ຺ພໂຈ ໂຫຕິ ປາປມິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣລ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣລ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ຺ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ທຸພ຺ພໂຈ ປາປມິຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣລ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ສໍຆຄເຕນ ສໍເຆ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສຸວເຈນ ກວິຕພ຺ພໍ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ເຕນ. (໘)

ອາຣລ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາເຣນ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣລ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣລ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣລ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣລ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາເຣນ ກວິຕພ຺ພໍ. (໙)

ອາຣລ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລຸນາ ກວິຕພ຺ພໍ ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣລ຺ລິໂກ ໂກຊເນ ອມຕ຺ຕລ຺ລູ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣລ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣລ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ຺ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ໂກຊເນ ອມຕ຺ຕລ຺ລູຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣລ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລຸນາ ກວິຕພ຺ພໍ (໑໐)

ອາຣລ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣລ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ,

---

໑. ສຸພ຺ພເຈນ (ສີ, ກ)

'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ຊາຄຣິຍໍ ອນນ຺ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຄ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ. (໑໑)

ອາຣຄ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ອາຣທ຺ຘວິຣິເຍນ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ກຸສີໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ກຸສີໂຕຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຄ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ອາຣທ຺ຘວິຣິເຍນ ກວິຕພ຺ພໍ. (໑໔)

ອາຣຄ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ອຸປຏ຺ຖິຕສ຺ສຕິນາ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ມຸຏ຺ຖສ຺ສຕີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ມຸຏ຺ຖສ຺ສຕີຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຄ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ອຸປຏ຺ຖິຕສ຺ສຕິນາ ກວິຕພ຺ພໍ. (໑໓)

ອາຣຄ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ສມາຫິເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ອສມາຫິໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອສມາຫິໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ ຕສ຺ມາ ອາຣຄ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ສມາຫິເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ. (໑໔)

ອາຣຄ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ປຄ຺ຄວຕາ ກວິຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ທຸປ຺ປຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ທຸປ຺ປຄ຺ໂຄຕິ. ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຄ຺ລິເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຄ຺ຄວຕາ ກວິຕພ຺ພໍ. (໑໕)

ອາຣຄ຺ລິເກນາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸນາ ອກິຘມ຺ເມ ອກິວິນເຍ ໂຍໂຄ ກຣຕີໂຍ. ສນ຺ຕາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອກິຘມ຺ເມ ອກິວິນເຍ ປຄ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕາໂຣ ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຄ຺ລິໂກ ກິກ຺ຂຸ ອກິຘມ຺ເມ ອກິວິນເຍ ປຄ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຖ ນ ສມ຺ປາຍຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. 'ກິ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຄ຺ລິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຄ຺ເລ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ອກິຘມ຺ເມ ອກິວິນເຍ ປຄ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຖ ນ

ສມ຺ປາຍຕີຕິ ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຠິຘມ຺ເມ ອຠິວິນເຍ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ. (໑໖)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ ຕຕ຺ຖ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ. ສນ຺ຕາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕາໂຣ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ນ ສມ຺ປາຍຕິ. ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, ‘ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ນ ສມ຺ປາຍຕີຕິ. ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ຕຕ຺ຖ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ. (໑໗)

ອາຣຎ຺ຎິເກນາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ເມ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ. ສນ຺ຕາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ເມ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕາໂຣ. ສເຈ, ອາວຸໂສ, ອາຣຎ຺ຎິໂກ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ເມ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ນ ສມ຺ປາຍຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ, ‘ກິໍ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ອາຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ເອກສ຺ສາຣຎ຺ເຎ ເສຣິວິຫາເຣນ, ໂຍ ອຍມາຍສ຺ມາ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ຕມຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີຕິ. ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ. ຕສ຺ມາ ອາຣຎ຺ຎິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ເມ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍຕິ. (໑໘)

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ[1] ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຣຎ຺ຎິເກເນວ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸນາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພາ ອຸທາຫຸ ຄາມນ຺ຕວິຫາຣິນາປີຕິ? “ອາຣຎ຺ຎິເກນາປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ຠິກ຺ຂຸນາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພາ, ປເຄວ ຄາມນ຺ຕວິຫາຣິນາຕິ.

ໂຄລິຍານິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

---

໑. ມຫາໂມຄ຺ຄລາໂນ (ກ)

໑໐. ກີຏາຄິຣິສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກາສີສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຫໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ[1] ຠຸຎ຺ຊາມິ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມາໂນ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານາມິ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເອຖ, ຕຸມ຺ເຫປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຖ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ເຫປິ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານິສ຺ສຖ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ກາສີສຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ກີຏາຄິຣິ ນາມ ກາສີນໍ ນິຄໂມ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ກີຏາຄິຣິສ຺ມິໍ ວິຫຣຕິ ກາສີນໍ ນິຄເມ.

໑໗໕. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ນາມ ຠິກ຺ຂູ ກີຏາຄິຣິສ຺ມິໍ ອາວາສິກາ ໂຫນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ເຍນ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸໍ “ຠຄວາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຕິ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ຈ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເອຖ, ຕຸມ຺ເຫປິ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຖ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຕຸມ຺ເຫປິ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານິສ຺ສຖ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸໍ “ມຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ. ເຕ ມຍໍ ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊມານາ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານາມ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເຕ ມຍໍ ກິໍ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກໍ ຫິຕ຺ວາ ກາລິກໍ ອນຸຘາວິສ຺ສາມ? ສາຍຎ຺ເຈວ ມຍໍ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລຕິ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ນາສກ຺ຂິໍສຸ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ, ອຖ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ

---

໑. ຣຕ຺ຕິໂຠຊນໍ (ກ)

ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອິຘ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ເຍນ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິມ຺ຫ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸມ຺ຫ ‘ຠຄວາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຕິ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ຈ; ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເອຖ, ຕຸມ຺ເຫປິ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຖ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຕຸມ຺ເຫປິ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານິສ຺ສຖ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ອມ຺ເຫ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ມຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ. ເຕ ມຍໍ ສາຍຎ຺ເຈວ ຠຸຎ຺ຊມານາ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານາມ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເຕ ມຍໍ ກິໍ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກໍ ຫິຕ຺ວາ ກາລິກໍ ອນຸຘາວິສ຺ສາມ? ສາຍຎ຺ເຈວ ມຍໍ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລຕິ. ຍໂຕ ໂຂ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ນາສກ຺ຂິມ຺ຫ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ, ອຖ ມຍໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈມາຕິ.

໑໗໕. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ມມ ວຈເນນ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຫິ ‘ສຕ຺ຖາ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ສຕ຺ຖາ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອສ຺ສຊິ-ປຸນພ຺ພສຸກາ ຠິກ຺ຂູ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ອສ຺ສຊິປຸນພ຺ພສຸເກ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ຕຸມ຺ເຫ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ຠຄວາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຕິ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ຈ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຎ຺ຈ. ເອຖ, ຕຸມ຺ເຫປິ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊຖ. ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ຕຸມ຺ເຫປິ ຣຕ຺ຕິໂຠຊນາ ຠຸຎ຺ຊມານາ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານິສ຺ສຖ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຎ຺ຈ ລຫຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ

ຜາສຸວິຫາຣຓ຺ຈາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກີຣ,[๑] ກິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ເຫ ເຕ ກິກ຺ຂູ ເອວໍ ອວຈຸຕ຺ຖ 'ມຍໍ ໂຂ ປນາວຸໂສ, ສາຍຓ຺ເຈວ ກຸຓ຺ຊາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ ເຕ ມຍໍ ສາຍຓ຺ເຈວ ກຸຓ຺ຊມານາ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລ ອປ຺ປາພາຣຕຓ຺ຈ ສຓ຺ຊານາມ ອປ຺ປາຕງ຺ກຕຓ຺ຈ ລຫຸຝ຺ຖານຓ຺ຈ ພລຓ຺ຈ ຜາສຸວິຫາຣຓ຺ຈ ເຕ ມຍໍ ກີ ສນ຺ທິຝ຺ຖິກໍ ຫິຕ຺ວາ ກາລິກໍ ອນຸຣາວິສ຺ສາມ? ສາຍຓ຺ເຈວ ມຍໍ ກຸຓ຺ຊິສ຺ສາມ ປາໂຕ ຈ ທິວາ ຈ ວິກາເລຕິ. "ເອວໍ, ການ຺ເຕ".

໑໗໗. "ກີ ນຸ ເມ ຕຸມ຺ເຫ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາຖ ຍໍ ກິຓ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ນນຸ ເມ ຕຸມ຺ເຫ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາຖ, 'ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ຍໍ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ. ອິຘ ປເນກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ. ອິຘ ປເນກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ. ອິຘ ປເນກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ? "ເອວໍ, ການ຺ເຕ.

໑໗໘. "ສາຘຸ, ກິກ຺ຂເວ! ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຓ຺ຓາຕໍ ອກວິສ຺ສ ອທິຝ຺ຖໍ ອວິທິຕໍ ອສຈ຺ຉິກຕໍ ອຜສ຺ສິຕໍ ປຓ຺ຓາຍ 'ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ເອວາຫໍ ອຊານນ຺ໂຕ 'ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວເທຍ຺ຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກວິສ຺ສາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຓາຕໍ ທິຝ຺ຖໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປຓ຺ຓາຍ 'ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ຕສ຺ມາຫໍ 'ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ. ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຓ຺ຓາຕໍ

---

໑. ກີ ນຸ (ກ)

ອກາວິສຸສ ອທິຝຸກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈຸຉິກຕໍ ອຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ ກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕີຕິ ເອວາທໍ ອຊານນຸໂຕ ‘ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຖາຕິ ວເທຍຸຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກາວິສຸສາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ການຸເຕ. “ຍສຸມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ມຍາ ລາຕໍ ທິຝຸກໍ ວິທິຕໍ ສຈຸຉິກຕໍ ຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕີຕິ, ຕສຸມາທໍ ‘ເອວຣູປໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຖາຕິ ວທາມິ.

໑໗໙. ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລາຕໍ ອກາວິສຸສ ອທິຝຸກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈຸຉິກຕໍ ອຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕິ, ກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕີຕິ, ເອວາທໍ ອຊານນຸໂຕ ‘ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວເທຍຸຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກາວິສຸສາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ການຸເຕ. “ຍສຸມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ມຍາ ລາຕໍ ທິຝຸກໍ ວິທິຕໍ ສຈຸຉິກຕໍ ຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕິ, ກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕີຕິ, ຕສຸມາທໍ ‘ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ. ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລາຕໍ ອກາວິສຸສ ອທິຝຸກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈຸຉິກຕໍ ອຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ, ກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕີຕິ, ເອວາທໍ ອຊານນຸໂຕ ‘ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຖາຕິ ວເທຍຸຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກາວິສຸສາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ການຸເຕ”. “ຍສຸມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ມຍາ ລາຕໍ ທິຝຸກໍ ວິທິຕໍ ສຈຸຉິກຕໍ ຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕິ ກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕີຕິ, ຕສຸມາທໍ ‘ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຖາຕິ ວທາມິ.

໑໘໐. ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລາຕໍ ອກາວິສຸສ ອທິຝຸກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈຸຉິກຕໍ ອຜສຸສິຕໍ ປລຸລາຍ ‘ອິເຮກຈຸຈສຸສ ເອວຣູປໍ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ອກິວຫຸຒນຸຕິ, ກຸສລາ ຊມຸມາ ປຣິຫາຍນຸຕີຕິ, ເອວາທໍ ອຊານນຸໂຕ ‘ເອວຣູປໍ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວເທຍຸຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກາວິສຸສາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ການຸເຕ. “ຍສຸມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ມຍາ

ລາຕໍ ທິຝ຺ກໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ລິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປລ຺ລາຍ 'ອິເຮກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຣມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຣມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ, ຕສ຺ມາຫໍ 'ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ປຊຫຖາຕິ ວທາມິ". ມຍາ ເຈຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອລ຺ລາຕໍ ອກວິສ຺ສ ອທິຝ຺ກໍ ອວິທິຕໍ ອສຈ຺ລິກຕໍ ອຜສ຺ສິຕໍ ປລ຺ລາຍ 'ອິເຮກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຣມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຣມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ເອວາຫໍ ອຊານນ຺ໂຕ 'ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາຕິ ວເທຍ຺ຍໍ; ອປິ ນຸ ເມ ເອຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕິຣູປໍ ອກວິສ຺ສາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຍາ ລາຕໍ ທິຝ຺ກໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ລິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປລ຺ລາຍ 'ອິເຮກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍໂຕ ອກຸສລາ ຣມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຣມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕີຕິ, ຕສ຺ມາຫໍ 'ເອວຣູປໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາຕິ ວທາມິ.

໑໗໑. ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ເພສໍເຍວ ກິກ຺ຂູນໍ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ; ນ ປນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ເພສໍເຍວ ກິກ຺ຂູນໍ 'ນ ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. ເຍ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຕາສວາ ວຸສິຕວນ຺ໂຕ ກຕກຣຕີຍາ ໂອຫິຕກາຣາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖາ ປຣິກ຺ຂີຕກວສໍໂຍຊນາ ສມ຺ມທລ຺ລາ ວິມຸຕ຺ຕາ, ຕຖາຣູປານາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູນໍ 'ນ ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກຕໍ ເຕສໍ ອປ຺ປມາເທນ. ອກພ຺ພາ ເຕ ປມຊ຺ຊິຕຸໍ. ເຍ ຈ ໂຂ ເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ ເສກ຺ຂາ ອປ຺ປຕ຺ຕມານສາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ປຕ຺ຖຍມານາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຕຖາຣູປານາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູນໍ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ເປວ ນາມິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຝິເສວມານາ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ເຕ ກຊມານາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສມນ຺ນາມຍມານາ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຝ຺ເຖວ ຣມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ລິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອປ຺ປມາທຜລໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍຕິ ວທາມິ.

໑໗໔. ສຕ຺ຕິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ, ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ໂຕ, ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຝ຺ຖິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຣາວິມຸຕ຺ໂຕ, ຣມ຺ມານຸສາຣີ, ສທ຺ຣານຸສາຣີ.

ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕຸໂຕ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ເຍ ເຕ ສນຸຕາ ວິໂມກຸຂາ ອຕິກຸກມຸມ ຣູເປ ອາຣຸປຸປາ ເຕ ກາເຍນ ຜຸສິຕຸວາ[1] ວິຫຣຕິ, ປຌຸຌາຍ ຈສຸສ ທິສຸວາ ອາສວາ ປຣິກຸຂີຕາ ໂຫນຸຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕຸໂຕ. ອິມສຸສ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸໂນ 'ນ ອປຸປມາເທນ ກຣຕີຍນຸຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ກຕໍ ຕສຸສ ອປຸປມາເທນ. ອກພຸໂພ ໂສ ປມຊຸຊິຕຸໍ. (໑)

ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ປຌຸຌາວິມຸຕຸໂຕ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ເຍ ເຕ ສນຸຕາ ວິໂມກຸຂາ ອຕິກຸກມຸມ ຣູເປ ອາຣຸປຸປາ, ເຕ ນ ກາເຍນ ຜຸສິຕຸວາ ວິຫຣຕິ, ປຌຸຌາຍ ຈສຸສ ທິສຸວາ ອາສວາ ປຣິກຸຂີຕາ ໂຫນຸຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ປຌຸຌາວິມຸຕຸໂຕ. ອິມສຸສປິ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸໂນ 'ນ ອປຸປມາເທນ ກຣຕີຍນຸຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ກຕໍ ຕສຸສ ອປຸປມາເທນ. ອກພຸໂພ ໂສ ປມຊຸຊິຕຸໍ. (໔)

ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ກາຍສກຸຂີ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ເຍ ເຕ ສນຸຕາ ວິໂມກຸຂາ ອຕິກຸກມຸມ ຣູເປ ອາຣຸປຸປາ, ເຕ ກາເຍນ ຜຸສິຕຸວາ ວິຫຣຕິ, ປຌຸຌາຍ ຈສຸສ ທິສຸວາ ເອກຈຸເຈ ອາສວາ ປຣິກຸຂີຕາ ໂຫນຸຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ກາຍສກຸຂີ. ອິມສຸສ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸໂນ 'ອປຸປມາເທນ ກຣຕີຍນຸຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ອປຸເປວ ນາມ ອຍມາຍສຸມາ ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຜິເສວມາໂນ ກລຸຍາຓມິຕຸເຕ ກຊມາໂນ ອິນຸທຸຣິຍານິ ສມນຸນານຍມາໂນ, ຍສຸສຕຸຖາຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ສມຸມເທວ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊນຸຕິ, ຕທນຸຕຸຕຣໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຜຸເຖວ ຣມຸເມ ສຍໍ ອກິຌຸຌາ ສຈຸຓິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫເຣຍຸຍາຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອິມສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອປຸປມາທຜລໍ ສມຸປສຸສມາໂນ 'ອປຸປມາເທນ ກຣຕີຍຕິ ວທາມິ. (໓)

ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ທິຜຸກິປຸປຕຸໂຕ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ເຍ ເຕ ສນຸຕາ ວິໂມກຸຂາ ອຕິກຸກມຸມ ຣູເປ ອາຣຸປຸປາ ເຕ ນ ກາເຍນ ຜຸສິຕຸວາ ວິຫຣຕິ, ປຌຸຌາຍ ຈສຸສ ທິສຸວາ ເອກຈຸເຈ ອາສວາ ປຣິກຸຂີຕາ ໂຫນຸຕິ, ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕາ ຈສຸສ ຣມຸມາ ປຌຸຌາຍ ໂວທິຜຸກາ ໂຫນຸຕິ ໂວຈຣິຕາ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ທິຜຸກິປຸປຕຸໂຕ. ອິມສຸສປິ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸໂນ 'ອປຸປມາເທນ ກຣຕີຍນຸຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ອປຸເປວ ນາມ ອຍມາຍສຸມາ

---

໑. ຜສຸສິຕຸວາ (ສີ, ອີ)

ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຝິເສວມາໂນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ກຊມາໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສມນ຺ນານຍມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣທ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຝ຺ເກວ ຌມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມາທຜລໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຍ'ນ຺ຕິ ວທາມິ. (໔)

ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຌາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິຌ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ເຕ ນ ກາເຍນ ຜຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ປຌ຺ຌາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາຄເຕ ຈສ຺ສ ສທ຺ຌາ ນິວິຝ຺ຖາ ໂຫຕິ ມູລຊາຕາ ປຕິຝ຺ຖິຕາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຌາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິມສ຺ສປິ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ເປວ ນາມ ອຍມາຍສ຺ມາ ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຝິເສວມາໂນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ກຊມາໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສມນ຺ນານຍມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣທ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຝ຺ເກວ ຌມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມາທຜລໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍ'ນ຺ຕິ ວທາມິ. (໕)

ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຌມ຺ມານຸສາຣີ? ອິຌ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ເຕ ນ ກາເຍນ ຜຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ປຌ຺ຌາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ[1] ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕາ ຈສ຺ສ ຌມ຺ມາ ປຌ຺ຌາຍ ມຕ຺ຕໂສ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕິ, ອປິ ຈສ຺ສ ອິເມ ຌມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສທ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສມາຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ປຌ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຌມ຺ມານຸສາຣີ. ອິມສ຺ສປິ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ເປວ ນາມ ອຍມາຍສ຺ມາ ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຝິເສວມາໂນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ກຊມາໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສມນ຺ນານຍມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣທ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ

໑. ທິສ຺ວາ ອາສວາ ອປຣິກ຺ຂີຓາ (ສີ, ອິ)

ທິຕ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມາທຜລໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ວທາມິ. (ຜ)

ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຘານຸສາຣີ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ເຕ ນ ກາເຍນ ຜຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ປຌ຺ຌາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຕາ[1]ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາຄເຕ ຈສ຺ສ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ເປມມຕ຺ຕໍ, ອປິ ຈສ຺ສ ອິເມ ຘມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ປຌ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຘານຸສາຣີ. ອິມສ຺ສປິ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍ'ນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ເປວ ນາມ ອຍມາຍສ຺ມາ ອນຸໂລມິການິ ເສນາສນານິ ປຏິເສວມາໂນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ກຊມາໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສມນ຺ນານຍມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຕ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມາທຜລໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ 'ອປ຺ປມາເທນ ກຣຕີຍ'ນ຺ຕິ ວທາມິ. (ກ)

໑໗໓. ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາທິເກເນວ ອຌ຺ຌາຣາຘນໍ ວທາມິ; ອປິ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ອຌ຺ຌາຣາຘນາ ໂຫຕິ. ກຖຌ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ອຌ຺ຌາຣາຘນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘາຊາໂຕ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ອຸປສງ຺ກມນ຺ໂຕ ປຍິຣຸປາສຕິ, ປຍິຣຸປາສນ຺ໂຕ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ສຸຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຕິ, ຘຕານໍ[4] ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ຘມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕິ, ຘມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ສຕິ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ, ຉນ຺ທຊາໂຕ ອຸສ຺ສຫຕິ, ອຸສ຺ສາເຫຕ຺ວາ ຕຸເລຕິ, ຕຸລຍິຕ຺ວາ ປທຫຕິ, ປຫິຕຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ກາເຍນ ເຈວ ປຣມສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ປຌ຺ຌາຍ ຈ ນໍ ອຕິວິຊ຺ຊ ປສ຺ສຕິ. ສາປິ ນາມ, ກິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘາ ນາໂຫສິ; ຕມ຺ປິ ນາມ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸປສງ຺ກມນໍ ນາໂຫສິ; ສາປິ

---

໑. ທິສ຺ວາ ອາສວາ ອປຣິກ຺ຂີຕາ (ສີ, ອິ)　໔. ຘາຕານໍ (ກ)

ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຍິຣຸປາສນາ ນາໂຫສິ; ຕມ຺ປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕາວຘານໍ ນາໂຫສິ; ຕມ຺ປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ນາໂຫສິ; ສາປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມຘາຣຕາ ນາໂຫສິ; ສາປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາ ນາໂຫສິ; ສາປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິ ນາໂຫສິ; ໂສປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ໂທ ນາໂຫສິ; ໂສປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸສ຺ສາໂຫ ນາໂຫສິ; ສາປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸລນາ ນາໂຫສິ; ຕມ຺ປິ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຘານໍ ນາໂຫສິ. ວິປ຺ປຏິປນ຺ນາຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ນາຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ. ກີວ ທູເຣວິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂມຆປຸຣິສາ ອປກ຺ກນ຺ຕາ ອິມມ຺ຫາ ຘມ຺ມວິນຍາ.

໑໗໘. ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸປ຺ປທໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ຍສ຺ສຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ປຎ຺ຎາຍຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍ. ອຸທ຺ທິສິສ຺ສາມິ ໂວ,[1] ຠິກ຺ຂເວ, ອາຊານິສ຺ສຖ ເມ ຕນ຺ຕິ? "ເກ ຈ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ເກ ຈ ຘມ຺ມສ຺ສ ອາຎ຺ຎາຕາໂຣຕິ? ໂຍປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ອາມິສຄຣຸ ອາມິສທາຍາໂທ ອາມິເສຫິ ສໍສຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕິ, ຕສ຺ສ ປາຍໍ ເອວຣູປີ ປໂຓປຓວິຍາ ນ ອຸເປຕິ 'ເອວຎ຺ຈ ໂນ ອສ຺ສ ອຖ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາມ. ນ ຈ ໂນ ເອວມສ຺ສ, ນ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາມາຕິ. ກິໍ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ສພ຺ພໂສ ອາມິເສຫິ ວິສໍສຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕິ. ສທ຺ຘສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປຣິໂຍຄາຫິຍໍ[2] ວຕ຺ຕໂຕ ອຍມນຸຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ 'ສຕ຺ຖາ ຠຄວາ, ສາວໂກຫມສ຺ມິ; ຊານາຕິ ຠຄວາ, ນາຫໍ ຊານາມີຕິ. ສທ຺ຘສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປຣິໂຍຄາຫິຍ ວຕ຺ຕໂຕ ຣຸຊ຺ຫນີຍ[3] ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ໂຫຕິ ໂອຊວນ຺ຕໍ. ສທ຺ຘສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປຣິໂຍຄາຫິຍ ວຕ຺ຕໂຕ ອຍມນຸຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ 'ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈ ອຏ຺ຐິ ຈ ອວສິສ຺ສຕຸ, ສຣີເຣ ອຸປສຸສ຺ສຕຸ[4] ມໍສໂລຫິຕໍ, ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກ຺ກເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ ຕໍ ອປາປຸຓິຕ຺ວາ ວີຣິຍສ຺ສ ສຓ຺ຐານໍ[5] ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ສທ຺ຘສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປຣິໂຍຄາຫິຍ ວຕ຺ຕໂຕ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຜລານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຜລໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອຎ຺ຎາ, ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາຕິ.

---

໑. ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສາປິ (ກ)
໒. ປຣິໂຍຄາຍ (ສີ, ອິ, ກ), ປຣິໂຍຄາຍ຺ຫ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ຣຸມ຺ຫນິຍໍ (ສີ, ອິ)
໔. ອຸປສຸສ຺ສຕຸ ສຣີເຣ (ສີ) ສຣີເຣ ອວສຸສ຺ສຕຸ (ກ)
໕. ສນ຺ຖານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຠິຍາຄິຣິສຸຕ຺ຕໍ ນິຍ຺ກິຕໍ ທສມໍ.

ຠິກ຺ຂຸວຄ຺ໂຄ ນິຍ຺ກິໂຕ ທຸຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ກຸລ຺ຊຣ ຣາຫຸລ ສສ຺ສຕໂລໂກ,
ມາລຸກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຈ ຠທ຺ທາລິ ນາໂມ;
ຊຸທ຺ທ ທິຊາຖ ສຫມ຺ປຕິຍາຈໍ,
ນາຣກ ຣລ຺ລິຠິຍາຄິຣິນາໂມ.

໖. ປຣິພ຺ພາຊກວຄ຺ໂຄ

໑. ເຕວິຊ຺ຊວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເອກປຸຓ຺ຑຣີເກ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ ປຏິວສຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເວສາລິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ອຕິປ຺ປໂຄ ໂຂ ຕາວ ເວສາລິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕຸໍ; ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ເອກປຸຓ຺ຑຣີໂກ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຍນ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ເອກປຸຓ຺ຑຣີໂກ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຍນ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ. ສ຺ວາຄຕໍ,[1] ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ. ຈິຣສ຺ສໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ປຣິຍາຍມກາສິ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນາຍ. ນິສີທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິທມາສນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕປິ ໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ, ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ, ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ເຍ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ, ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ, ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ນ ຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ? “ເຍ ເຕ, ວຈ຺ຉ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ, ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ, ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ, ນ ເມ ເຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ຈ ປນ ມໍ ອສຕາ ອຠູເຕນາຕິ.

---

໑. ສາຄຕໍ (ສີ, ອິ)

១៣៧. ភាវំ ព្យាករមានោ បន មយំ, ភន្តេ, ឧត្តវាទីដោ ចេវ ភគវតោ អស្សាម, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យាម, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យាម, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យាតិ.

"'ពេរញ្ជោ សមណោ គោតមោ'តិ ខោ, វច្ឆ, ព្យាករមានោ ឧត្តវាទី ចេវ មេ អស្ស, ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យ. អហញ្ហិ, វច្ឆ, យាវទេវ អាកង្ខាមិ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរាមិ, សេយ្យថិទំ ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ ។បេ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរាមិ. អហញ្ហិ, វច្ឆ, យាវទេវ អាកង្ខាមិ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សាមិ ចវមានេ ឧប្បជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ ។បេ។ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាមិ. អហញ្ហិ, វច្ឆ, អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ.

"'ពេរញ្ជោ សមណោ គោតមោ'តិ ខោ, វច្ឆ, ព្យាករមានោ ឧត្តវាទី ចេវ មេ អស្ស, ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យាតិ.

ឯវំ វុត្តេ, វច្ឆគោត្តោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច "អត្ថិ នុ ខោ, ភោ គោតម, កោចិ គិហី គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា ទុក្ខស្សន្តករោតិ? "នត្ថិ ខោ, វច្ឆ, កោចិ គិហី គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា ទុក្ខស្សន្តករោតិ.

"អត្ថិ បន, ភោ គោតម, កោចិ គិហី គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា សគ្គូបគោតិ? "ន ខោ, វច្ឆ, ឯកំយេវ សតំ ន ទ្វេ សតានិ ន តីណិ សតានិ ន ចត្តារិ សតានិ ន បញ្ច សតានិ, អថ ខោ ភិយ្យោវ យេ គិហី គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា សគ្គូបគាតិ.[១]

១. "អត្ថិ ខោ វច្ឆ កោចិ គិហី គិហិសំយោជនំ អប្បហាយ កាយស្ស ភេទា សគ្គូបគោតិ (ក)

“ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ໂກຈິ ອາຊີວໂກ[໑]ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໂຣຕີ? “ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ໂກຈິ ອາຊີວໂກ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣຕີ.

ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ໂກຈິ ອາຊີວໂກ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ສຄ຺ຄູປໂຄຕິ? “ອິໂຕ ໂຂ ໂສ, ວຈ຺ຉ, ເອກນວຸໂຕ ກປ຺ໂປ[໔] ຍມຫໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ, ນາຠິຊານາມິ ກຎ຺ຈິ ອາຊີວກໍ ສຄ຺ຄູປຄໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ເອເກນ; ໂສປາສິ ກມ຺ມວາທີ ກິຣິຍວາທີຕິ. “ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຸຎ຺ຎໍ ອທຸໍ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ອນ຺ຕມໂສ ສຄ຺ຄູປເຄນປີຕີ? “ເອວໍ, ວຈ຺ຉ, ສຸຎ຺ຎໍ ອທຸໍ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ອນ຺ຕມໂສ ສຄ຺ຄູປເຄນປີຕີ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ເຕວິຊ຺ຊວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຐມໍ.

໔. ອຄ຺ຄິວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ, ‘ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ‘ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິ[໓] ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ.

“ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ‘ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ. ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ.

---

໑. ອາຊີວິໂກ (ກ) ໔. ອິໂຕ ໂຂ ວຈ຺ຉ ເອກນວຸເຕ ກປ຺ເປ (ກ)
໓. ເອວໍທິຏ຺ຐີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

“ກຶ ນຸ ໂຂ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ປນ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ນຸ ໂຂ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ປນ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ອລ຺ລໍ ຊີວໍ ອລ຺ລໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ອລ຺ລໍ ຊີວໍ ອລ຺ລໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ນຸ ໂຂ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ປນ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ນຸ ໂຂ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

“ກຶ ປນ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ, ເອວໍທິຏ຺ກີ ‘ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ.

໑໘໘. “‘ກຶ ນຸ ໂຂ, ໂວ ໂຄຕມ, ‘ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມລ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ກີ ຕວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຖ ສມາໂນ ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຌ,

ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ.[໑] 'ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣໍ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ.

ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ. 'ກິໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ວເທສີ.

---

໑. ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕີຕິ ວເທສີ (ສີ), ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕິ ວເທສີ (?)

ກີ ປນ ໂພ ໂຄຕໂມ ອາທີນວໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວໍ ອິມານິ ສພ຺ພໂສ ທິຏ຺ຊິຄຕານິ ອນຸປຄໂຕຕິ?

໑໘໙. "'ສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ທິຏ຺ຊິຄຕເມຕໍ ທິຏ຺ຊິຄຫນໍ ທິຏ຺ຊິກນ຺ຕາໂຣ[1] ທິຏ຺ຊິວິສູກໍ ທິຏ຺ຊິວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ທິຏ຺ຊິສໍໂຍຊນໍ ສທຸກ຺ຂໍ ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ, ນ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອພິລ຺ລາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. 'ອສສ຺ສໂຕ ໂລໂກຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ອນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ອນນ຺ຕວາ ໂລໂກຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ. ฯເປ.ฯ 'ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ອລ຺ລໍ ຊີວໍ ອລ຺ລໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ໂຫຕິ ຈ ນ ຈ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ ฯເປฯ 'ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ທິຏ຺ຊິຄຕເມຕໍ ທິຏ຺ຊິຄຫນໍ ທິຏ຺ຊິກນ຺ຕາໂຣ ທິຏ຺ຊິວິສູກໍ ທິຏ຺ຊິວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ທິຏ຺ຊິສໍໂຍຊນໍ ສທຸກ຺ຂໍ ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ, ນ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອພິລ຺ລາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ວຈ຺ຉ, ອາທີນວໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ເອວໍ ອິມານິ ສພ຺ພໂສ ທິຏ຺ຊິຄຕານິ ອນຸປຄໂຕຕິ.

"ອຕ຺ຖິ ປນ ໂພໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ກິລ຺ຈິ ທິຏ຺ຊິຄຕນ຺ຕິ? "ທິຏ຺ຊິຄຕນ຺ຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ອປນີຕເມຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ. ທິຏ຺ຊໍ ເຫຕໍ, ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄເຕນ 'ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ເວທນາ, ອິຕິ ເວທນາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສລ຺ລາ, ອິຕິ ສລ຺ລາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສລ຺ລາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສງ຺ຂາຣາ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ວິລ຺ລາຓໍ, ອິຕິ ວິລ຺ລາຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິລ຺ລາຓສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມຕິ. ຕສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ສພ຺ພມລ຺ລິຕານໍ ສພ຺ພມຖິຕານໍ ສພ຺ພອຫໍການຣ-ມມໍການຣມານານຸສຍານໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣຘາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ອນຸປາທາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ວທາມີຕິ.

---

໑. ທິຏ຺ຊິກນ຺ຕາຣໍ (ສີ, ອີ)

໑໙໐. “ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ພິກ຺ຂຸ ກຸຫິໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ? “ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕິ. “ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ? “ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕິ. “ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ? “ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕິ”. “ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ເນວ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ? ເນວ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕິ.

“‘ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ພິກ຺ຂຸ ກຸຫິໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອິຕິ ປຸຎ຺ໂຖ ສມາໂນ ‘ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕີຕິ ວເທສິ. ‘ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອິຕິ ປຸຎ຺ໂຖ ສມາໂນ ‘ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕີຕິ ວເທສິ. ‘ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອິຕິ ປຸຎ຺ໂຖ ສມາໂນ ‘ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕີຕິ ວເທສິ. ‘ເຕນ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ເນວ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອິຕິ ປຸຎ຺ໂຖ ສມາໂນ ‘ເນວ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ນ ອຸເປຕີຕິ ວເທສິ. ເອຕ຺ຖາຫໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ອຎ຺ຎາຓມາປາທິໍ, ເອຕ຺ຖ ສມ຺ໂມຫມາປາທິໍ. ຍາປິ ເມ ເອສາ ໂພໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປຸຣິເມນ ກຖາສລ຺ລາເປນ ອຫຸ ປສາທມຕ຺ຕາ, ສາປິ ເມ ເອຕຣຫິ ອນ຺ຕຣຫິຕາຕິ. ອລຎ຺ຫິ ເຕ, ວຈ຺ຆ, ອຎ຺ຎາຓາຍ, ອລໍ ສມ຺ໂມຫາຍ. ຄມ຺ພີໂຣ ຫາຍໍ, ວຈ຺ຆ, ຘມ຺ໂມ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຕ຺ຑິຕເວທນີໂຍ. ໂສ ຕຍາ ທຸຊ຺ຊາໂນ ອຎ຺ຎທິຎ຺ຖິເກນ ອຎ຺ຎຂນ຺ຕິເກນ ອຎ຺ຎຣຸຈິເກນ ອຎ຺ຎຕ຺ຣໂຍເຄນ[໑] ອຎ຺ຎຕ຺ຣາຈຣິຍເກນ.[໔]

໑໙໑. ເຕນ ຫິ, ວຈ຺ຆ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຝິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ; ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ວຈ຺ຆ, ສເຈ ເຕ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊເລຍ຺ຍ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ ‘ອຍໍ ເມ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊລຕີຕິ? “ສເຈ ເມ, ໂພ ໂຄຕມ, ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊເລຍ຺ຍ, ຊາເນຍ຺ຍາຫໍ ‘ອຍໍ ເມ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊລຕີຕິ.

“ສເຈ ປນ ຕໍ, ວຈ຺ຆ, ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ‘ໂຍ ເຕ ອຍໍ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ ອຍໍ ອຄ຺ຄິ ກິໍ ປຝິຈ຺ຈ ຊລຕີຕິ, ເອວໍ ປຸຎ຺ໂຖ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຆ, ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ສເຈ ມໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ‘ໂຍ ເຕ ອຍໍ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ, ອຍໍ

---

໑. ອຎ຺ຎຕ຺ຣາໂຍເຄນ (ທີ, ໑- ໑ກ຺໓)

໔. ອຎ຺ຎຕ຺ຖາຈຣິຍເກນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຄ຺ຄິ ກິ ປຝິຈ຺ຈ ຊລຕີຕິ, ເອວໍ ປຸຝ຺ໂຖ ອຫໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍໍ 'ໂຍ ເມ ອຍໍ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ ອຍໍ ອຄ຺ຄິ ຕິຓກຝ຺ກຸປາທານໍ ປຝິຈ຺ຈ ຊລຕີຕິ.

"ສເຈ ເຕ, ວຈ຺ຉ, ປຸຣໂຕ ໂສ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ ຕ຺ວໍ 'ອຍໍ ເມ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພ຺ໂຕຕິ? "ສເຈ ເມ, ໂພ ໂຄຕມ, ປຸຣໂຕ ໂສ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ຊາເນຍ຺ຍາຫໍ 'ອຍໍ ເມ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພ຺ໂຕຕິ.

"ສເຈ ປນ ຕໍ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ 'ໂຍ ເຕ ອຍໍ ປຸຣໂຕ ອຄ຺ຄິ ນິພ຺ພ຺ໂຕ ໂສ ອຄ຺ຄິ ອິໂຕ ກຕມໍ ທິສໍ ຄໂຕ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ວາຕິ, ເອວໍ ປຸຝ຺ໂຖ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? "ນ ອຸເປຕິ, ໂພ ໂຄຕມ, ຍຄ຺ຫິ ໂສ, ໂພ ໂຄຕມ, ອຄ຺ຄິ ຕິຓກຝ຺ກຸປາທານໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຊລິ[1] ຕສ຺ສ ຈ ປຣິຍາທານາ ອຄ຺ຄສ຺ສ ຈ ອນຸປຫາຣາ ອນາຫາໂຣ ນິພ຺ພ຺ໂຕຕ຺ເວວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

໑໘໔. "ເອວເມວ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເຍນ ຣູເປນ ຕຖາຄຕໍ ປຄ຺ຄາປຍມາໂນ ປຄ຺ຄາເປຍ຺ຍ ຕໍ ຣູປໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນໍ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນພາວໍກຕໍ ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປາທທມ຺ມໍ. ຣູປສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ໂຕ[໒] ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄໂຕ ຄມ຺ພີໂຣ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ທຸປ຺ປຣິໂຍຄາຫ຺ໂຫ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ. ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ເນວ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ.

"ຍາຍ ເວທນາຍ ຕຖາຄຕໍ ປຄ຺ຄາປຍມາໂນ ປຄ຺ຄາເປຍ຺ຍ ສາ ເວທນາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນພາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປາທທມ຺ມາ. ເວທນາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄໂຕ ຄມ຺ພີໂຣ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ທຸປ຺ປຣິໂຍຄາຫ຺ໂຫ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ. ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ເນວ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ.

"ຍາຍ ສຄ຺ຄາຍ ຕຖາຄຕໍ ປຄ຺ຄາປຍມາໂນ ປຄ຺ຄາເປຍ຺ຍ ສາ ສຄ຺ຄາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນພາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປາທທມ຺ມາ. ສຄ຺ຄາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຂ ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄໂຕ ຄມ຺ພີໂຣ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ

---

໑. ຊລຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໒. ຣູປສງ຺ຂາວິມຸຕ຺ໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ເອວໍ ເວທນາສງ຺ຂຍາທີສຸປິ

ທຸປ຺ປຣິໂຍຄາຬ຺ໂຫ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ. ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ເນວ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ.

“ເຍຫິ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຕຖາຄຕໍ ປຎ຺ຎາປຍມາໂນ ປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ. ສງ຺ຂາຣສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄໂຕ ຄມ຺ຠີໂຣ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ທຸປ຺ປຣິໂຍຄາຬ຺ໂຫ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ. ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ເນວ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ.

ເຍນ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຕຖາຄຕໍ ປຎ຺ຎາປຍມາໂນ ປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນໍ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວໍກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ. ວິຎ຺ຎາຓສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ຕຖາຄໂຕ ຄມ຺ຠີໂຣ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ທຸປ຺ປຣິໂຍຄາຬ຺ໂຫ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ. ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຈ ນ ຈ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ, ເນວ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ນ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ອຸເປຕິ”.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ອວິທູເຣ ມຫາສາລຣຸກ຺ໂຂ. ຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈຕາ ສາຂາປລາສາ ປລຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ,[໑] ຕຈປປຏິກາ ປລຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຜຄ຺ຄູ ປລຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ;[໒] ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປຄຕສາຂາປລາໂສ ອປຄຕຕຈປປຏິໂກ ອປຄຕເຜຄ຺ຄຸໂກ ສຸທ຺ໂທ ອສ຺ສ, ສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ; ເອວເມວ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາວຈນໍ ອປຄຕສາຂາປລາສໍ ອປຄຕຕຈປປຏິກໍ ອປຄຕເຜຄ຺ຄຸກໍ ສຸທ຺ທໍ, ສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ອຄ຺ຄິວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ມຫາວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ

໑໙໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ;

໑. ສາຂາປລາສໍ ປລຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ　໒. ເຜຄ຺ຄຸ ປລຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຆຄວຕາ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຄໍ ສາຣາຌີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວຈ຺ຆໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຆຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ທີ່ຆຣຕ຺ຕາຫໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ສທ຺ກຄໍ. ສາຘຸ ເມ ຆວໍ ໂຄຕໂມ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ກຸສລາກຸສລໍ ເທເສຕູຕິ. "ສໍຂິຕ຺ເຕນປິ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ວຈ຺ຆ, ກຸສລາກຸສລໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ວິຕ຺ຖາເຣນປິ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ວຈ຺ຆ, ກຸສລາກຸສລໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ອປິ ຈ ເຕ ອຫໍ, ວຈ຺ຆ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ກຸສລາກຸສລໍ ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຕາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ ວຈ຺ຆໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຆຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຆຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໘໔. ໂລໂກ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອໂລໂກ ກຸສລໍ; ໂທໂສ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອໂທໂສ ກຸສລໍ; ໂມໂຫ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອໂມໂຫ ກຸສລໍ. ອິຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ, ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ.

ປາຕາຕິປາໂຕ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ອທິນ຺ນາທານໍ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ມຸສາວາໂທ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ມຸສາວາທາ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ປິສຸຕາ ວາຈາ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ຜຣຸສາ ວາຈາ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຕີ ກຸສລໍ; ອກິຊ຺ຊາ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອນກິຊ຺ຊາ ກຸສລໍ; ພ຺ຍາປາໂທ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ອພ຺ຍາປາໂທ ກຸສລໍ; ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຊິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອກຸສລໍ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຊິ ກຸສລໍ. ອິຕິ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ອິເມ ທສ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ, ທສ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ.

ຍໂຕ ໂຂ, ວຈ຺ຆ, ກິກ຺ຂຸໂນ ຕຕ຺ຫາ ປທີນາ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ໂສ ໂຫຕິ ກິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຕາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຕີໂຍ ໂອຫິຕກາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຕກວ-ສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທຍ຺ຍາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ.

໑໘໕. ຕິຏ຺ຊຕຸ ຆວໍ ໂຄຕໂມ. ອຕ຺ຖິ ປນ ເຕ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກກິກ຺ຂຸປິ ສາວໂກ, ໂຍ ອາສວານໍ ຂຍາ[1] ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຏ຺ເຊວ

---

໑. ສາວໂກ ອາສວານໍ ຂຍາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ເອວມ຺ປຣິປີ

ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ?“ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ ເຍ ຠິກ຺ຂູ ມມ ສາວກາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ

“ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂູ. ອຕ຺ຖິ ປນ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກາ ຠິກ຺ຂຸນີປິ ສາວິກາ, ຍາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ? “ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ ຍາ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ມມ ສາວິກາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

“ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂູ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ. ອຕ຺ຖິ ປນ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກຸປາສໂກປິ ສາວໂກ ຄິຫີ ໂອທາຕວສໂນ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ໂຍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ? “ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ ເຍ ອຸປາສກາ ມມ ສາວກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິໂນ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ.

ຕິຏ຺ຐຕຸ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂູ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ, ຕິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ. ອຕ຺ຖິ ປນ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກຸປາສໂກປິ ສາວໂກ ຄິຫີ ໂອທາຕວສໂນ ກາມໂຠຄີ ສາສນກໂຣ ໂອວາທປ຺ປຏິກໂຣ, ໂຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິຫຣຕີຕິ? “ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ ເຍ ອຸປາສກາ ມມ ສາວກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິໂນ ສາສນກຣາ ໂອວາທປ຺ປຏິກຣາ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

ຕິຍຸກາຕ຺ ກວໍ ໂຄຕໂມ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ກິກ຺ຂູ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໂນ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄີໂນ. ອຕ຺ຖິ ປນ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກຸປາສິກາປິ ສາວິກາ ຄິຫິນີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນີ, ຍາ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິນີ ອນາວຕ຺ຕິທມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ? “ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີນີ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຍ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ກິຍ຺ໂຍວ ຍາ ອຸປາສິກາ ມມ ສາວິກາ ຄິຫິນີໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນີໂຍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິນີໂຍ ອນາວຕ຺ຕິທມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ.

ຕິຍຸກາຕ຺ ກວໍ ໂຄຕໂມ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ກິກ຺ຂູ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໂນ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄີໂນ, ຕິຍຸການ຺ຕ຺ ອຸປາສິກາ ຄິຫິນີໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນີໂຍ. ອຕ຺ຖິ ປນ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເອກຸປາສິກາປິ ສາວິກາ ຄິຫິນີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄິນີ ສາສນກຣາ ໂອວາທປ຺ປຕິກຣາ ຍາ ຕິຕ຺ຕວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິຫຣຕີຕິ? “ນ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີນີ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຍ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ກິຍ຺ໂຍວ ຍາ ອຸປາສິກາ ມມ ສາວິກາ ຄິຫິນີໂຍ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄິນີໂຍ ສາສນກຣາ ໂອວາທປ຺ປຕິກຣາ ຕິຕ຺ຕວິຈິກິຈ຺ຉາ ວິຄຕກຖໍກຖາ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

໑໙໖. ສເຈ ຫິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ທມ຺ມໍ ກວໍເຍວ ໂຄຕໂມ ອາຣາທໂກ ອກວິສ຺ສ, ໂນ ຈ ໂຂ ກິກ຺ຂູ ອາຣາທກາ ອກວິສ຺ສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອກວິສ຺ສ ເຕນງ຺ເຄນ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ທມ຺ມໍ ກວຍ຺ເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາທໂກ ກິກ຺ຂູ ຈ ອາຣາທກາ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນງ຺ເຄນ.

ສເຈ ຫິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ທມ຺ມໍ ກວຍ຺ເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາທໂກ ອກວິສ຺ສ, ກິກ຺ຂູ ຈ ອາຣາທກາ ອກວິສ຺ສໍສຸ, ໂນ ຈ ໂຂ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ ອາຣາທິກາ ອກວິສ຺ສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອກວິສ຺ສ ເຕນງ຺ເຄນ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ,

ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວລຸເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນຸເຄນ.

ສເຈ ຫິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວລຸເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ ອກວິສຸສ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ໂນ ຈ ໂຂ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອກວິສຸສ ເຕນຸເຄນ. ຍສຸມາ ຈ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວລຸເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນຸເຄນ.

ສເຈ ຫິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວລຸເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ ອກວິສຸສ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ໂນ ຈ ໂຂ ອຸປາສກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄິໂນ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອກວິສຸສ ເຕນຸເຄນ. ຍສຸມາ ຈ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວໍ ເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄິໂນ ອາຣາຂກາ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນຸເຄນ.

ສເຈ ຫິ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວລຸເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ ອກວິສຸສ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂກຄິໂນ ອາຣາຂກາ ອກວິສຸສໍສຸ, ໂນ ຈ ໂຂ ອຸປາສິກາ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິນິໂຍ ອາຣາຂິກາ ອກວິສຸສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອກວິສຸສ ເຕນຸເຄນ. ຍສຸມາ ຈ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຂມຸມໍ ກວໍ ເຈວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຂໂກ, ກິກຸຂູ ຈ ອາຣາຂກາ, ກິກຸຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຂິກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ ອາຣາຂກາ, ອຸປາສກາ

ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິໂນ ອາຣາຘກາ, ອຸປາສິກາ ຈ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນິໂຍ ອາຣາຘິກາ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນງ຺ເຄນ.

ສເຈ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຠວຎ຺ເຎວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຘໂກ ອຠວິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂູ ຈ ອາຣາຘກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຘິກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ອາຣາຘກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິໂນ ອາຣາຘກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ອຸປາສິກາ ຈ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນິໂຍ ອາຣາຘິກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ໂນ ຈ ໂຂ ອຸປາສິກາ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິນິໂຍ ອາຣາຘິກາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອປຣິປູຣໍ ອຠວິສ຺ສ ເຕນງ຺ເຄນ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຠວຎ຺ເຎວ ໂຄຕໂມ ອາຣາຘໂກ, ຠິກ຺ຂູ ຈ ອາຣາຘກາ, ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ຈ ອາຣາຘິກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ອາຣາຘກາ, ອຸປາສກາ ຈ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິໂນ ອາຣາຘກາ, ອຸປາສິກາ ຈ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນິໂຍ ອາຣາຘິກາ, ອຸປາສິກາ ຈ ຄິຫິນິໂຍ ໂອທາຕວສນາ ກາມໂຠຄິນິໂຍ ອາຣາຘິກາ; ເອວມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຣິປູຣໍ ເຕນງ຺ເຄນ.

໑໙໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ ສມຸທ຺ທໍ ອາຫຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເອວເມວາຍໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປຣິສາ ສຄຫຏ຺ຐປພ຺ພຊິຕາ ນິພ຺ພານນິນ຺ນາ ນິພ຺ພານໂປຓາ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາຣາ ນິພ຺ພານໍ ອາຫຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕິ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ໆເປໆ ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ລເຠຍ຺ຍາຫໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເຠຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ. “ໂຍ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ໂພ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂຕິ ອຸປສມ຺ປທໍ, ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສຕິ. ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ; ອປິ ຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາຕິ. “ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ພາ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ອຸປສມ຺ປທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສນ຺ຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ; ອຫໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ ປຣິວສິສ຺ສາມິ. ຈຕຸນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕຸ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍາຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອລຕ຺ຖ, ອຸປສມ຺ປທໍ.

ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ອຑ຺ຒມາສູປສມ຺ປນ຺ໂນ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຍາວຕກໍ, ຠນ຺ເຕ, ເສເຂນ ຎາເຓນ ເສຂາຍ ວິຊ຺ຊາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕໍ ມຍາ; ອຸຕ຺ຕຣິ ຈ ເມ[1] ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູຕິ. “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ເທ຺ວ ຘມ຺ເມ ອຸຕ຺ຕຣິ ຠາເວຫິ ສມຖຎ຺ຈ ວິປສ຺ສນຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ ເຕ, ວຈ຺ຉ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ອຸຕ຺ຕຣິ ຠາວິຕາ ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ ອເນກຘາຕຸປຏິເວຘາຍ ສໍວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ.

໑໘໙. ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ[2] ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ ‘ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸຠເວຍ຺ຍໍ, ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ອສ຺ສໍ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ອສ຺ສໍ; ອາວິຠາວໍ. ຕິໂຣຠາວໍ ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ. ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ. ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ. ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກເມຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມເສຍ຺ຍໍ, ປຣິມຊ຺ເຊຍ຺ຍໍ. ຍາວພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ, ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. (໑)

ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ ‘ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂຠ ສທ຺ເທ ສຸເຓຍ຺ຍໍ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ, ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈາຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ, ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. (໒)

ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ ‘ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊາເນຍ຺ຍໍ. ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ວີຕຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ວີຕໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ວີຕໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສໍຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອມຫຄ຺ຄຕໍ

---

໑. ອຸຕ຺ຕຣີ ເມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ຍາວເທ (ອິ)

ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ, ‘ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. (໓)

ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ ‘ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຕິໍສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມ຺ປິ ຊາຕິສຫສ຺ສມ຺ປິ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສມ຺ປິ; ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ, ‘ອມຸຕ຺ຣາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິໍ; ຕຕ຺ຣາປາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂ-ທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິທູປປນ຺ໂນຕິ; ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ, ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. (໔)

ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ ‘ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເທນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ‘ອິເມ ວຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ; ອິເມ ວາ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ; ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເທນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ

ສຸວຕ຺ເຕ ທຸພ຺ພຕ຺ເຕ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິກພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ, ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. (໕)

ໂສ ຕ຺ວໍ, ວຈ຺ຉ, ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ 'ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຓ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິກພ຺ພຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ, ສຕິ ສຕິອາຍຕເນຕິ. (໖)

໑໙໙. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຓ຺ຓາຍາສນາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ເອໂກ ວູປກຓ຺ໂຖ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຓ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ພຌ຺ຌາສິ. ອຌ຺ຌຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ອຣຫຕໍ ອໂຫສິ.

໔໐໐. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ພິກ຺ຂູ ພຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ເຕ ພິກ຺ຂູ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ. ທິສ຺ວານ ເຍນ ເຕ ພິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ພິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ "ຫນ຺ທ! ກຫໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຖາຕິ? "ພຄວນ຺ຕໍ ໂຂ ມຍໍ, ອາວຸໂສ, ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ຉາມາຕິ. "ເຕນຫາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ມມ ວຈເນນ ພຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຖ, ເອວຌ຺ຈ ວເທຖ 'ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ, ພນ຺ເຕ, ພິກ຺ຂຸ ພຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ເອວຌ຺ຈ ວເທຕິ ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ເມ ພຄວາ, ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ເມ ສຸຄໂຕຕິ. "ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອຖ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອາຍສ຺ມາ, ພນ຺ເຕ, ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ເອວຌ຺ຈ ວເທຕິ 'ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ເມ ພຄວາ, ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ເມ ສຸຄໂຕຕິ. "ປຸພ຺ເພວ ເມ, ພິກ຺ຂເວ,

ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ວິທິໂຕ ‘ເຕວິຊ຺ໂຊ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸຠາໂວຕິ. ເທວຕາປິ ເມ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ ‘ເຕວິຊ຺ໂຊ, ຠນ຺ເຕ, ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ມຫິທ຺ຘິໂກ ມຫານຸຠາໂວຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ມຫາວຈ຺ຉສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ທີຆນຂສຸຕ຺ຕໍ

໔໐໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ສູກຣຂຕາຍໍ. ອຖ ໂຂ ທີຆນໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ທີຆນໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຫໍຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. “ຍາປິ ໂຂ ເຕ ເອສາ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ທິຏ຺ຐິ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ, ເອສາປິ ເຕ ທິຏ຺ຐິ ນກ຺ຂມຕີຕິ? “ເອສາ ເຈ[1]ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ທິຏ຺ຐິ ຂເມຍ຺ຍ, ‘ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວ, ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວາຕິ. “ອໂຕ ໂຂ ເຕ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ພຫູ ຫິ ພຫຸຕຣາ ໂລກສ຺ມິໍ, ເຍ ເອວມາຫໍສຸ ‘ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວ, ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວາຕິ. ເຕ ຕຎ຺ເຈວ ທິຏ຺ຐິໍ ນປ຺ປຊຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິໍ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ. ອໂຕ ໂຂ ເຕ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຕນູ ຫິ ຕນຸຕຣາ ໂລກສ຺ມິໍ, ເຍ ເອວມາຫໍສຸ ‘ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວ, ຕໍປສ຺ສ ຕາທິສເມວາຕິ. ເຕ ຕຎ຺ເຈວ ທິຏ຺ຐິໍ ປຊຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິໍ ນ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ. ສນ຺ຕຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ຂມຕີຕິ; ສນ຺ຕຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ; ສນ຺ຕຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ຂມຕີຕິ. ເຕສມຍໍ ທິຏ຺ຐິ ສາຣາຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ສຎ຺ໂຎຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ ອຊ຺ໂຌສານາຍ

໑. ເອສາປິ (ກ)

ສນ຺ຕິເກ ອຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກ; ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ ເຕສມຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອສາຣາຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອສຎ຺ໂຎຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຊ຺ໂຌສານາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກຕິ.

໒໐໒. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ທີຆນໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຸກ຺ກໍເສຕິ[໑] ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ, ສມຸກ຺ກໍເສຕິ[໒] ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ທິຏ຺ຐິຄຕນ຺ຕິ. “ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ຍາ ຫິ ເຕສໍ ຂມຕິ, ສາຍໍ ທິຏ຺ຐິ ສາຣາຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ສຎ຺ໂຎຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຊ຺ໂຌສານາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກ; ຍາ ຫິ ເຕສໍ ນກ຺ຂມຕິ, ສາຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອສາຣາຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອສຎ຺ໂຎຄາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຠິນນ຺ທນາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຊ຺ໂຌສານາຍ ສນ຺ຕິເກ, ອນຸປາທານາຍ ສນ຺ຕິເກ. ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ຂມຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍາ ໂຂ ເມ ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ສພ຺ພໍ ເມ ຂມຕີຕິ, ອິມຎ຺ເຈ ອຫໍ ທິຏ຺ຐິໍ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫເຣຍ຺ຍໍ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ; ທ຺ວີຫິ ເມ ອສ຺ສ ວິຄ຺ຄໂຫ ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ ອິເມຫິ ອສ຺ສ ທ຺ວີຫິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ອິຕິ ວິຄ຺ຄເຫ ສຕິ ວິວາໂທ, ວິວາເທ ສຕິ ວິຆາໂຕ, ວິຆາເຕ ສຕິ ວິເຫສາ. ອິຕິ ໂສ ວິຄ຺ຄຫຎ຺ຈ ວິວາທຎ຺ຈ ວິຆາຕຎ຺ຈ ວິເຫສຎ຺ຈ ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ຕຎ຺ເຈວ ທິຏ຺ຐິໍ ປຊຫຕິ, ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິໍ ນ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ.

໒໐໓. “ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ຍາ ໂຂ ເມ ອຍໍ ‘ທິຏ຺ຐິ ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ, ອິມຎ຺ເຈ ອຫໍ ທິຏ຺ຐິໍ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫເຣຍ຺ຍໍ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ; ທ຺ວີຫິ ເມ ອສ຺ສ ວິຄ຺ຄໂຫ, ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ‘ສພ຺ພໍ

໑. ອຸກ຺ກໍສຕິ (ສີ, ອິ, ກ) ໒. ສມຸປຫໍສຕິ (ກ)

ເມ ຂມຕີຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ອິເມຫິ ອສ຺ສ ທ຺ວີຫິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ອິຕິ ວິຄ຺ຄເຫ ສຕິ ວິວາໂທ, ວິວາເທ ສຕິ ວິຆາໂຕ, ວິຆາເຕ ສຕິ ວິເຫສາ. ອິຕິ ໂສ ວິຄ຺ຄຫຎ຺ຈ ວິວາທຎ຺ຈ ວິຆາຕຎ຺ຈ ວິເຫສຎ຺ຈ ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ຕຎ຺ເຈວ ທິຏ຺ຐິໍ ປຊຫຕິ, ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິໍ ນ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ.

໒໐໔. ຕຕ຺ຣຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍາ ໂຂ ເມ ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ຂມຕິ, ເອກຈ຺ຈໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ, ອິມຎ຺ເຈ ອຫໍ ທິຏ຺ຐິໍ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫເຣຍ຺ຍໍ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ; ທ຺ວີຫິ ເມ ອສ຺ສ ວິຄ຺ຄໂຫ ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ຂມຕີຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ສພ຺ພໍ ເມ ນກ຺ຂມຕີຕິ. ອິເມຫິ ອສ຺ສ ທ຺ວີຫິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ອິຕິ ວິຄ຺ຄເຫ ສຕິ ວິວາໂທ, ວິວາເທ ສຕິ ວິຆາໂຕ, ວິຆາເຕ ສຕິ ວິເຫສາ. ອິຕິ ໂສ ວິຄ຺ຄຫຎ຺ຈ ວິວາທຎ຺ຈ ວິຆາຕຎ຺ຈ ວິເຫສຎ຺ຈ ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ຕຎ຺ເຈວ ທິຏ຺ຐິໍ ປຊຫຕິ, ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິໍ ນ ອຸປາທິຍຕິ. ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕາສໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂຫຕິ.

໒໐໕. ອຍໍ ໂຂ ປນຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ກາໂຍ ຣູປີ ຈາຕຸມຫາຠູຕິໂກ[1] ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ຠໂວ ໂອທນກຸມ຺ມາສຸປຈໂຍ ອນິຈ຺ຈຸຈ຺ຉາທນປຣິມທ຺ທນເຠທນວິທ຺ຘໍສນຘມ຺ໂມ, ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ໂຣຄໂຕ ຄຓ຺ຑໂຕ ສລ຺ລໂຕ ອຆໂຕ ອາພາຘໂຕ ປຣໂຕ ປໂລກໂຕ ສຸຎ຺ຎໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສິຕພ຺ໂພ. ຕສ຺ສິມໍ ກາຍໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ໂຣຄໂຕ ຄຓ຺ຑໂຕ ສລ຺ລໂຕ ອຆໂຕ ອາພາຘໂຕ ປຣໂຕ ປໂລກໂຕ ສຸຎ຺ຎໂຕ ອນຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ໂຍ ກາຍສ຺ມິໍ ກາຍຉນ຺ໂທ ກາຍສ຺ເນໂຫ ກາຍນ຺ວຍຕາ, ສາ ປຫີຍຕິ.

ຕິສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ ເວທນາ, ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ຍສ຺ມິໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ສມເຍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ; ສຸຂໍເຍວ

໑. ຈາຕຸມ຺ມຫາຠູຕິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ)

ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ເວທນໍ ເວເທຕິ. ຍສ຺ມິ໌, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ສມເຍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ; ທຸກ຺ຂໍເຍວ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ເວທນໍ ເວເທຕິ. ຍສ຺ມິ໌, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ສມເຍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ນ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ; ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍເຍວ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ເວທນໍ ເວເທຕິ. ສຸຂາປິ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍທມ຺ມາ ວຍທມ຺ມາ ວິຣາຄທມ຺ມາ ນິໂຣທທມ຺ມາ; ທຸກ຺ຂາປິ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍທມ຺ມາ ວຍທມ຺ມາ ວິຣາຄທມ຺ມາ ນິໂຣທທມ຺ມາ; ອທຸກ຺ຂມສຸຂາປິ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍທມ຺ມາ ວຍທມ຺ມາ ວິຣາຄທມ຺ມາ ນິໂຣທທມ຺ມາ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ສຸຂາຍປິ ເວທນາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ທຸກ຺ຂາຍປິ ເວທນາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍປິ ເວທນາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ; ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ໌, 'ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ພິກ຺ຂຸ ນ ເກນຈິ ສໍວທຕິ, ນ ເກນຈິ ວິວທຕິ, ຍຌ຺ຈ ໂລເກ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ໂວຫຣຕິ ອປຣາມສນ຺ຕິ.

໒໐໖. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ຐິໂຕ ໂຫຕິ ພຄວນ຺ຕໍ ພີຊຍມາໂນ.[1] ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ເຕສໍ ເຕສໍ ກິຣ ໂນ ພຄວາ ທມ຺ມານໍ ອພິຌ຺ຌາ ປຫານມາຫ, ເຕສໍ ເຕສໍ ກິຣ ໂນ ສຄໂຕ ທມ຺ມານໍ ອພິຌ຺ຌາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມາຫາຕິ. ອິຕິ ຫິທໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສຌ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິ. ທີຄນຂສ຺ສ ປນ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ທມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ "ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ສມຸທຍທມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣທທມ຺ມນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ທີຄນໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ທິຏ຺ຐທມ຺ໂມ ປຕ຺ຕທມ຺ໂມ ວິທິຕທມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຫ຺ຫທມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຈ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ໂຈຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂພ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ທກາເຣ ວາ

---

[1] ໑. ວີຊຍມາໂນ (ສີ, ອິ)

ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ເອວເມວ ໂຂ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ທີຆນຂສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ມາຄຓ຺ຑິຍສຸຕ຺ຕໍ

໒໐໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ນາມ ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ, ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາເຣ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ.[1] ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ອຎ຺ຎຕໂຣ ວນສຓ຺ໂຑ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ທິວາວິຫາຣາຍ. ຕໍ ວນສຓ຺ຑໍ ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ[3] ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາເຣ ຕິຓສນ຺ຖາຣກໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວານ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ "ກສ຺ສ ນ຺ວຍໍ ໂຠໂຕ ຠາຣທ຺ວາຊສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາເຣ ຕິຓສນ຺ຖາຣໂກ ປຎ຺ຎຕ຺ໂຕ, ສມຓເສຍ຺ຍານຸຣູປໍ[2] ມຎ຺ເຎຕິ? "ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ຕສ຺ເສສາ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ເສຍ຺ຍາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາຕິ. ທຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ວຕ, ໂຠ ຠາຣທ຺ວາຊ, ອທ຺ທສາມ; ທຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ວຕ, ໂຠ ຠາຣທ຺ວາຊ, ອທ຺ທສາມ! ເຍ ມຍໍ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ຠູນຫຸໂນ[4] ເສຍ຺ຍໍ ອທ຺ທສາມາຕິ. "ຣກ຺ຂສ຺ເສຕໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ,

---

໑. ຕິຓສນ຺ຖຣເກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ສມຓເສຍ຺ຍາຣູປໍ (ສີ, ອິ)
໓. ມາຄນ຺ທິໂຍ (ສີ, ອິ)
໔. ຠູນຫນສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ວາຈໍ; ຣກ຺ຂສ຺ເສຕໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ວາຈໍ. ພຫູ ຫິ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍປຓ຺ຑິຕາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ຄຫປຕິປຓ຺ຑິຕາປິ ສມຓປຓ຺ຑິຕາປິ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ ວິນີຕາ ອຣິເຍ ຎາເຍ ຘມ຺ເມ ກຸສເລຕິ. “ສມ຺ມຸຂາ ເຈປິ ມຍໍ, ໂຠ ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມ, ສມ຺ມຸຂາປິ ນໍ ວເທຍ຺ຍາມ ‘ຠູນຫຸ’[໑] ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວໍ ຫິ ໂນ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຈຣຕີຕິ. “ສເຈ ຕໍ ໂຠໂຕ ມາຄຓ຺ຑິຍສ຺ສ ອຄຣຸ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາມິ ຕໍ[໒] ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສາຕິ. “ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຠວໍ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ວຸຕ຺ໂຕວ ນໍ ວເທຍ຺ຍາຕິ.

໒໐໗. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຠຄວາ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ມາຄຓ຺ຑິເຍນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສທ຺ຘິໍ ອິມໍ ກຖາສລ຺ລາປໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ອຖ ໂຂ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ອຫຸ ປນ ເຕ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມາຄຓ຺ຑິເຍນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສທ຺ຘິໍ ອິມໍເຍວ ຕິຓສນ຺ຖາຣກໍ ອາຣພ຺ຠ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສໍວິຄ຺ໂຄ ໂລມຫຏ຺ຐຊາໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ມຍໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ອາໂຣເຈຕຸກາມາ. ອຖ ຈ ປນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອນກ຺ຂາຕໍເຍວ ອກ຺ຂາສີຕິ. ອຍຎ຺ຈ ຫິ[໓] ຠຄວໂຕ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຘິໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຄ຺ຍາຄາຣໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ມາຄຓ຺ຑິຍໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

---

໑. ຠູນຫໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ອາໂຣເຈຍ຺ຍເມຕໍ (ສີ, ອີ), ອາໂຣເຈສ຺ສາມິ ຕສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ອຍຎ຺ຈ ຫິທໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໔໐໙. ຈກ຺ຂຸໍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣູປາຣາມໍ ຣູປຣຕໍ ຣູປສມ຺ມຸທິຕໍ. ຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທນ຺ຕໍ ຄຸຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂິຕໍ ສໍວຸຕໍ, ຕສ຺ສ ຈ ສໍວຣາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອິທໍ ນຸ ເຕ ເອຕໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ? "ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວໍ ຫິ ໂນ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຈຣຕີຕິ. "ໂສຕໍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສທ຺ທາຣາມໍ ຯເປຯ ຆານໍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ ຄນ຺ຘາຣາມໍ... ຊິວ຺ຫາ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣສາຣາມາ ຣສຣຕາ ຣສສມ຺ມຸທິຕາ. ສາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທນ຺ຕາ ຄຸຕ຺ຕາ ຣກ຺ຂິຕາ ສໍວຸຕາ, ຕສ຺ສາ ຈ ສໍວຣາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອິທໍ ນຸ ເຕ ເອຕໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ? ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວໍ ຫິ ໂນ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຈຣຕີຕິ. "ກາໂຍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຣາໂມ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຣໂຕ ຯເປຯ ມໂນ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຘມ຺ມາຣາໂມ ຘມ຺ມຣໂຕ ຘມ຺ມສມ຺ມຸທິໂຕ. ໂສ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທນ຺ໂຕ ຄຸຕ຺ໂຕ ຣກ຺ຂິໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ສໍວຣາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອິທໍ ນຸ ເຕ ເອຕໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ? "ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ຠູນຫຸ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອວຎ຺ຫິ ໂນ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຈຣຕີຕິ.

໔໑໐. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ 'ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ ປຣິຈາຣິຕປຸພ຺ໂພ ອສ຺ສ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ, ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ຣູປານໍເຍວ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ຣູປຕຓ຺ຫໍ ປຫາຍ ຣູປປຣິຬາຫໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ. ອິມສ຺ສ ປນ ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກິມສ຺ສ ວຈນີຍນ຺ຕິ? "ນ ກິຎ຺ຈິ, ໂຠ ໂຄຕມ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ 'ອິເຘກຈ຺ໂຈ ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ສທ຺ເທຫິ ຯເປຯ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຄນ຺ເຘຫິ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣເສຫິ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ປຣິຈາຣິຕປຸພ຺ໂພ ອສ຺ສ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ, ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພານໍເຍວ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຕຓ຺ຫໍ ປຫາຍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພປຣິຬາຫໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ. ອິມສ຺ສ ປນ ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກິມສ຺ສ ວຈນີຍນ຺ຕິ? "ນ ກິຎ຺ຈິ, ໂຠ ໂຄຕມ.

໒໑໑. “ອຫໍ ໂຂ ປນ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູໂຕ ສມາໂນ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣສິໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ສທ຺ເທຫິ ໆເປໆ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຄນ຺ເຘຫິ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣເສຫິ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຕໂຍ ປາສາທາ ອເຫສຸໍ ເອໂກ ວສ຺ສິໂກ, ເອໂກ ເຫມນ຺ຕິໂກ, ເອໂກ ຄິມ຺ຫິໂກ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ວສ຺ສິເກ ປາສາເທ ວສ຺ສິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ[1] ມາເສ ນິປ຺ປຸຣິເສຫິ ຕູຣິເຍຫິ[2] ປຣິຈາຣຍມາໂນ[3] ນ ເຫຏ຺ຐາປາສາທໍ ໂອໂຣຫາມິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາມານໍເຍວ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ກາມຕຓ຺ຫໍ ປຫາຍ ກາມປຣິຬາຫໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣາມິ. ໂສ ອຎ຺ເຎ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ກາເມສຸ ອວີຕຣາເຄ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມາເນ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫມາເນ ກາເມ ປຏິເສວນ຺ເຕ. ໂສ ເຕສໍ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາຫຍໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ອປິ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ສມຘິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕາຍ ຣຕິຍາ ຣມມາໂນ ຫີນສ຺ສ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ.

໒໑໒. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຑ຺ໂຒ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂຠໂຄ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ ໆເປໆ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ. ໂສ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທເນ ວເນ ອຈ຺ຉຣາສໍຆປຣິວຸໂຕ ທິພ຺ເພຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣຍ຺ຍ. ໂສ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຄຫປຕິໍ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕໍ ສມງ຺ຄີຠູຕໍ ປຣິຈາຣຍມານໍ.

---

໑. ວສ຺ສິເກ ປາສາເທ ຈຕ຺ຕາໂຣ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໒. ຕຸຣິເຍຫິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ປຣິຈາຣິຍມາໂນ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອປິ ນຸ ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ນນ຺ທເນ ວເນ ອຈ຺ຉຣາສໍຆປຣິວຸໂຕ ທິພ຺ເພຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາຣຍມາໂນ ອມຸສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປິເຫຍ຺ຍ, ມານຸສການໍ ວາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ກາມຄຸຓານໍ ມານຸສເກຫິ ວາ ກາເມຫິ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມານຸສເກຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກາເມຫິ ທິພ຺ພກາມາ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕຣາ ຈ ປຓີຕຕຣາ ຈາຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູໂຕ ສມາໂນ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣສິໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ສທ຺ເທຫິ ຯເປຯ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຄນ຺ເຘຫິ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣເສຫິ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາມານໍເຍວ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ກາມຕຓ຺ຫໍ ປຫາຍ ກາມປຣິຬາຫໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຌ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣາມິ. ໂສ ອຎ຺ເຎ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ກາເມສຸ ອວີຕຣາເຄ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມາເນ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫມາເນ ກາເມ ປຏິເສວນ຺ເຕ, ໂສ ເຕສໍ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາຍໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິອປິ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ສມທິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິ ຕາຍ ຣຕິຍາ ຣມມາໂນ ຫີນສ຺ສ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ.

໒໑໓. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກຸຏ຺ຐີ ປຸຣິໂສ ອຣຸຄຕ຺ໂຕ ປກ຺ກຄຕ຺ໂຕ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມາໂນ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ກາຍໍ ປຣິຕາເປຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເຠສຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ. ໂສ ຕໍ ເຠສຊ຺ຊໍ ອາຄມ຺ມ ກຸຏ຺ເຐຫິ ປຣິມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ອໂຣໂຄ ອສ຺ສ ສຸຂີ ເສຣີ ສຍໍວສີ ເຍນ ກາມໍ ຄໂມ. ໂສ ອຎ຺ຎໍ ກຸຏ຺ຐິໍ ປຸຣິສໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ອຣຸຄຕ຺ຕໍ ປກ຺ກຄຕ຺ຕໍ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມານໍ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມານໍ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ກາຍໍ ປຣິຕາເປນ຺ຕໍ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸສ຺ສ ກຸຏ຺ຐິສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປິເຫຍ຺ຍ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ວາ ເຠສຊ຺ຊໍ ປຏິເສວນາຍ ວາຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ.

ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂຣເຄ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຕິ ເຠສຊ຺ເຊນ ກຣຓີຍໍ ໂຫຕິ, ໂຣເຄ ອສຕິ ນ ເຠສຊ຺ເຊນ ກຣຓີຍໍ ໂຫຕີຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍຠູໂຕ ສມາໂນ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣສິໍ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ສທ຺ເທຫິ ໆເປໆ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຄນ຺ເຘຫິ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣເສຫິ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ອິຏ຺ເຐຫິ ກນ຺ເຕຫິ ມນາເປຫິ ປິຍຣູເປຫິ ກາມູປສໍຫິເຕຫິ ຣຊນີເຍຫິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ກາມານໍເຍວ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ກາມຕຓ຺ຫໍ ປຫາຍ ກາມປຣິຬາຫໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣາມິ. ໂສ ອຎ຺ເຎ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ກາເມສຸ ອວີຕຣາເຄ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມາເນ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫມາເນ ກາເມ ປຏິເສວນ຺ເຕ. ໂສ ເຕສໍ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາຫຍໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິອປິ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ສມຘິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕາຍ ຣຕິຍາ ຣມມາໂນ ຫີນສ຺ສ ນ ປິເຫມິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມາມິ.

໒໑໔. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກຸຏ຺ຐີ ປຸຣິໂສ ອຣຸຄຕ຺ໂຕ ປກ຺ກຄຕ຺ໂຕ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມາໂນ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ກາຍໍ ປຣິຕາເປຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເຠສຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ. ໂສ ຕໍ ເຠສຊ຺ຊໍ ອາຄມ຺ມ ກຸຏ຺ເຐຫິ ປຣິມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ອໂຣໂຄ ອສ຺ສ ສຸຂີ ເສຣີ ສຍໍວສີ ເຍນ ກາມໍ ຄໂມ. ຕເມນໍ ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ອຸປກຑ຺ເຒຍ຺ຍຸໍ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອິຕິຈິຕິເຈວ ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ?. “ອສຸ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຄ຺ຄິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ເຈວ ມຫາຠິຕາໂປ ຈ ມຫາປຣິຬາໂຫ ຈາຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອິທາເນວ ນຸ ໂຂ ໂສ ອຄ຺ຄິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ເຈວ ມຫາຠິຕາໂປ ຈ ມຫາປຣິຬາໂຫ ຈ ອຸທາຫຸ ປຸພ຺ເພປິ ໂສ ອຄ຺ຄິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ເຈວ ມຫາຠິຕາໂປ ຈ ມຫາປຣິຬາໂຫ ຈາຕິ? “ອິທານິ ເຈວ, ໂຠ ໂຄຕມ, ໂສ

ອຕ຺ຖິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ເຈວ ມຫາຠິຕາໂປ ຈ ມຫາປຣິຬາໂຫ ຈ, ປຸພ຺ເພປິ ໂສ ອຕ຺ຖິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ເຈວ ມຫາຠິຕາໂປ ຈ ມຫາປຣິຬາໂຫ ຈ. ອສຸ ຈ,[1] ໂຠ ໂຄຕມ, ກຸຏ຺ຐີ ປຸຣິໂສ ອຣຸຄຕ຺ໂຕ ປກ຺ກຄຕ຺ໂຕ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມາໂນ ອຸປຫຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ເສເຍວ ອຄ຺ຄິສ຺ມິໍ ສຸຂມິຕິ ວິປຣີຕສຎ຺ຎໍ ປຈ຺ຈລຕ຺ຖາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ກາມາ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສາ ເຈວ ມຫາຠິຕາປາ ຈ ມຫາປຣິຬາຫາ ຈ, ອນາຄຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ກາມາ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສາ ເຈວ ມຫາຠິຕາປາ ຈ ມຫາປຣິຬາຫາ ຈ, ເອຕຣຫິປິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອທ຺ຘານໍ ກາມາ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສາ ເຈວ ມຫາຠິຕາປາ ຈ ມຫາປຣິຬາຫາ ຈ. ອິເມ ຈ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສຕ຺ຕາ ກາເມສຸ ອວີຕຣາຄາ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມານາ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫມານາ ອຸປຫຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ເສສຸເຍວ ກາເມສຸ ສຸຂມິຕິ ວິປຣີຕສຎ຺ຎໍ ປຈ຺ຈລຕ຺ຖຸໍ.

໒໑໕. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກຸຏ຺ຐີ ປຸຣິໂສ ອຣຸຄຕ຺ໂຕ ປກ຺ກຄຕ຺ໂຕ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມາໂນ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ກາຍໍ ປຣິຕາເປຕິ. ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອສຸ ກຸຏ຺ຐີ ປຸຣິໂສ ອຣຸຄຕ຺ໂຕ ປກ຺ກຄຕ຺ໂຕ ກິມີຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ນເຂຫິ ວຓມຸຂານິ ວິປ຺ປຕຈ຺ຉມາໂນ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ກາຍໍ ປຣິຕາເປຕິ ຕຖາ ຕຖາ'ສ຺ສ[2] ຕານິ ວຓມຸຂານິ ອສຸຈິຕຣານິ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘຕຣານິ ຈ ປູຕິກຕຣານິ ຈ, ໂຫຕິ ເຈວ ກາຈິ ສາຕມຕ຺ຕາ ອສ຺ສາທມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ວຓມຸຂານໍ ກຓ຺ຑູວນເຫຕຸ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສຕ຺ຕາ ກາເມສຸ ອວີຕຣາຄາ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມານາ ກາມປຣິຬາເຫນ ຈ ປຣິຑຍ຺ຫມານາ ກາເມ ປຏິເສວນ຺ຕິ. ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສຕ຺ຕາ ກາເມສຸ ອວີຕຣາຄາ ກາມຕຓ຺ຫາຫິ ຂຊ຺ຊມານາ ກາມປຣິຬາເຫນ ຈ ປຣິຑຍ຺ຫມານາ ກາເມ ປຏິເສວນ຺ຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ກາມຕຓ຺ຫາ ເຈວ ປວຑ຺ຒຕິ, ກາມປຣິຬາເຫນ ຈ ປຣິຑຍ຺ຫນ຺ຕິ, ໂຫຕິ ເຈວ ສາຕມຕ຺ຕາ ອສ຺ສາທມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓ ປຏິຈ຺ຈ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອປິ ນຸ ເຕ ທິຏ຺ໂຐ ວາ ສຸໂຕ ວາ ຣາຊາ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ໂຕ ວາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາຣຍມາໂນ ກາມຕຓ຺ຫໍ ອປ຺ປຫາຍ ກາມປຣິຬາຫໍ ອປ຺ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫາສິ ວາ ວິຫຣຕິ ວາ ວິຫຣິສ຺ສຕິ

---

໑. ອສຸ ຫິ ຈ (ສີ, ອິ) ໒. ຕຖາ ຕຖາ ຕສ຺ເສວ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວາຕິ? "ໂນ ຫິທັ, ໂພ ໂຄຕມ. "ສາທຸ, ມາຄຓ຺ຑິຍ! ມຍາປິ ໂຂ ເອຕັ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ເນວ ທິຒ຺ຒັ ນ ສຸຕັ ຣາຊາ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ໂຕ ວາ ປຌ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີພູໂຕ ປຣິຈາຣຍມາໂນ ກາມຕຓ຺ຫັ ອປ຺ປຫາຍ ກາມປຣິລາຫັ ອປ຺ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕັ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ວິຫາສິ ວາ ວິຫຣຕິ ວາ ວິຫຣິສ຺ສຕິ ວາ. ອຖ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ວິຄຕປິປາສາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕັ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ວິຫາສຸັ ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ ວາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ສພ຺ເພ ເຕ ກາມານັເຍວ ສມຸທຍຌ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຌ຺ຈ ອສ຺ສາທຌ຺ຈ ອາທີນວຌ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຌ຺ຈ ຍຖາພູຕັ ວິທິຕ຺ວາ ກາມຕຓ຺ຫັ ປຫາຍ ກາມປຣິລາຫັ ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ ວິຄຕປິປາສາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕັ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ວິຫາສຸັ ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ ວາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວາຕິ. ອຖ ໂຂ ພຄວາ ຕາຍັ ເວລາຍັ ອິມັ ອຸທານັ ອຸທາເນສິ

"ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາພາ, ນິພ຺ພານັ ປຣມັ ສຸຂັ;
ອຎ຺ຖງ຺ຄິໂກ ຈ ມຄ຺ຄານັ, ເຂມັ ອມຕຄາມິນນ຺ຕິ.

໒໑໖. ເອວັ ວຸຕ຺ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ພຄວນ຺ຕັ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍັ, ໂພ ໂຄຕມ, ອພ຺ພຸຕັ, ໂພ ໂຄຕມ! ຍາວ ສຸພາສິຕັ ຈິທັ ໂພຕາ ໂຄຕເມນ 'ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາພາ, ນິພ຺ພານັ ປຣມັ ສຸຂນ຺ຕິ. ມຍາປິ ໂຂ ເອຕັ, ໂພ ໂຄຕມ, ສຸຕັ ປຸພ຺ພການັ ປຣິພ຺ພາຊການັ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານັ ພາສມານານັ 'ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາພາ, ນິພ຺ພານັ ປຣມັ ສຸຂນ຺ຕິ; ຕຍິທັ, ໂພ ໂຄຕມ, ສເມຕີຕິ. "ຍັ ປນ ເຕ ເອຕັ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສຸຕັ ປຸພ຺ພການັ ປຣິພ຺ພາຊການັ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານັ ພາສມານານັ 'ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາພາ, ນິພ຺ພານັ ປຣມັ ສຸຂນ຺ຕິ, ກຕມັ ຕັ ອາໂຣຄ຺ຍັ, ກຕມັ ຕັ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ? ເອວັ ວຸຕ຺ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສກາເນວ ສຸທັ ຄຕ຺ຕານິ ປາຓິນາ ອໂນມຊ຺ຊຕິ "ອິທນ຺ຕັ, ໂພ ໂຄຕມ, ອາໂຣຄ຺ຍັ, ອິທນ຺ຕັ ນິພ຺ພານັ. ອຫຌ຺ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ເອຕຣຫິ ອໂຣໂຄ ສຸຂີ, ນ ມັ ກິຌ຺ຈິ ອາພາຘຕີຕິ.

໒໑໗. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຊຈ຺ຈນ຺ໂທ ປຸຣິໂສ; ໂສ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ນີລການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມຌ຺ຊິຎ຺ກການິ[໑] ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມວິສມັ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕາຣກຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ.

---

໑. ມຌ຺ເຊຎ຺ຖິການິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກັ, ອິ), ມຌ຺ເຊຎ຺ກການິ (ກ)

ໂສ ສຸເຓຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ຠາສມານສ຺ສ ‘ອິທໍ ເຕ, ໂຠ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ ໂສ ໂອທາຕປຣິເຍສນໍ ຈເຣຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ເຕລມລິກເຕນ ສາຫຸຬິຈີເຣນ[1] ວຎ຺ເຈຍ຺ຍ ‘ອິທໍ ເຕ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ. ໂສ ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປາຣຸເປຍ຺ຍ, ປາຣຸເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ອຕ຺ຕມນວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣຍ຺ຍ ‘ອິທໍ ວຕ, ໂຠ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອປິ ນຸ ໂສ ຊຈ຺ຈນ຺ໂຘ ປຸຣິໂສ ຊານນ຺ໂຕ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອມຸໍ ເຕລມລິກຕໍ ສາຫຸຬິຈີຣໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປາຣຸເປຍ຺ຍ, ປາຣຸເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ອຕ຺ຕມນວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣຍ຺ຍ ‘ອິທໍ ວຕ, ໂຠ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ ອຸທາຫຸ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ສທ຺ຘາຍາຕິ? “ອຊານນ຺ໂຕ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ໂສ ຊຈ຺ຈນ຺ໂຘ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ເຕລມລິກຕໍ ສາຫຸຬິຈີຣໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປາຣຸເປຍ຺ຍ, ປາຣຸເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ອຕ຺ຕມນວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣຍ຺ຍ ‘ອິທໍ ວຕ, ໂຠ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ, ຈກ຺ຂຸມໂຕ ສທ຺ຘາຍາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ອນ຺ຘາ ອຈກ຺ຂຸກາ ອຊານນ຺ຕາ ອາໂຣຄ຺ຍໍ, ອປສ຺ສນ຺ຕາ ນິພ຺ພານໍ, ອຖ ຈ ປນິມໍ ຄາຖໍ ຠາສນ຺ຕິ ‘ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາຠາ, ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ສຸຂນ຺ຕິ. ປຸພ຺ພເກເຫສາ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຣຫນ຺ເຕຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ຄາຖາ ຠາສິຕາ

ອາໂຣຄ຺ຍປຣມາ ລາຠາ, ນິພ຺ພານໍ ປຣມໍ ສຸຂໍ;
ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ຈ ມຄ຺ຄານໍ, ເຂມໍ ອມຕຄາມິນນ຺ຕິ.

໒໑໖. “ສາ ເອຕຣຫິ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຸຖຸຊ຺ຊນຄາຖາ.[2] ອຍໍ ໂຂ ປນ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ກາໂຍ ໂຣຄຠູໂຕ ຄຓ຺ຑຠູໂຕ ສລ຺ລຠູໂຕ ອຆຠູໂຕ ອາພາຘຠູໂຕ, ໂສ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ກາຍໍ ໂຣຄຠູຕໍ ຄຓ຺ຑຠູຕໍ ສລ຺ລຠູຕໍ ອຆຠູຕໍ ອາພາຘຠູຕໍ, ‘ອິທນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອາໂຣຄ຺ຍໍ, ອິທນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ວເທສິ. ຕໍ ຫິ ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຣິຍໍ ຈກ຺ຂຸໍ ນຕ຺ຖິ, ເຍນ ຕ຺ວໍ ອຣິເຍນ ຈກ຺ຂຸນາ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີຕິ. “ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປໂຫຕິ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາຫໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ຊາເນຍ຺ຍໍ, ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ.

---

໑. ເຕລມສິກເຕນ ສາຫຸຬຈີວເຣນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ປຸຖຸຊ຺ຊນຄຕາ (ສີ, ອິ)

໔໑໙. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຊຈ຺ຈນ຺ໂຘ ປຸຣິໂສ; ໂສ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ນີລການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມວິສມໍ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕາຣກຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເຠສຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ. ໂສ ຕໍ ເຠສຊ຺ຊໍ ອາຄມ຺ມ ນ ຈກ຺ຂູນິ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ນ ຈກ຺ຂູນິ ວິໂສເຘຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ນນຸ ໂສ ເວຊ຺ໂຊ ຍາວເທວ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕິ? “ເອວໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຫຎ຺ເຈ ເຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ ‘ອິທນ຺ຕໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ, ອິທນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ, ໂສ ຕ຺ວໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ນ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ນິພ຺ພານໍ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ. ໂສ ມມສ຺ສ ກິລມໂຖ, ສາ ມມສ຺ສ ວິເຫສາຕິ. “ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ. ປໂຫຕິ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ, ຍຖາຫໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ຊາເນຍ຺ຍໍ, ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ.

໔໒໐. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຊຈ຺ຈນ຺ໂຘ ປຸຣິໂສ; ໂສ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ນີລການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມວິສມໍ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕາຣກຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ. ໂສ ສຸເຓຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ຠາສມານສ຺ສ ‘ເຉກໍ ວຕ, ໂຠ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ! ໂສ ໂອທາຕປຣິເຍສນໍ ຈເຣຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ເຕລມລິກເຕນ ສາຫຸຬິຈີເຣນ ວຎ຺ເຈຍ຺ຍ ‘ອິທໍ ເຕ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ. ໂສ ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປາຣຸເປຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເຠສຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ ອຸທ຺ຘໍວິເຣຈນໍ ອໂຘວິເຣຈນໍ ອຎ຺ຊນໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຊນໍ ນຕ຺ຖຸກມ຺ມໍ. ໂສ ຕໍ ເຠສຊ຺ຊໍ ອາຄມ຺ມ ຈກ຺ຂູນິ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ຈກ຺ຂູນິ ວິໂສເຘຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ສຫ ຈກ຺ຂຸປ຺ປາທາ ໂຍ ອມຸສ຺ມິໍ ເຕລມລິກເຕ ສາຫຸຬິຈີເຣ ເຉນ຺ທຣາໂຄ, ໂສ ປຫີເຍຖ. ຕຎ຺ຈ ນໍ ປຸຣິສໍ ອມິຕ຺ຕໂຕປິ ທເຫຍ຺ຍ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໂຕປິ ທເຫຍ຺ຍ, ອປິ ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍ ‘ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວຕ, ໂຠ, ອຫໍ ອິມິນາ ປຸຣິເສນ ເຕລມລິກເຕນ ສາຫຸຬິຈີເຣນ ນິກໂຕ ວຎ຺ຈິໂຕ ປລຸທ຺ໂຘ ‘ອິທໍ ເຕ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ໂອທາຕໍ ວຕ຺ຖໍ ອຠິຣູປໍ ນິມ຺ມລໍ ສຸຈີຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ,

ອຫຎ຺ເຈ ເຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ 'ອິທນ຺ຕໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ, ອິທນ຺ຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ. ໂສ ຕ຺ວໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ນິພ຺ພານໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສຫ ຈກ຺ຂຸປ຺ປາທາ ໂຍ ປຎ຺ຈສຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ, ໂສ ປຫີເຍຖ; ອປິ ຈ ເຕ ເອວມສ຺ສ 'ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວຕ, ໂຠ, ອຫໍ ອິມິນາ ຈິຕ຺ເຕນ ນິກໂຕ ວຎ຺ຈິໂຕ ປລຸທ຺ໂຘ.[1] ອຫຎ຺ຫິ ຣູປໍເຍວ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍິໍ, ເວທນໍເຍວ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍິໍ, ສຎ຺ຎໍເຍວ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍິໍ, ສງ຺ຂາເຣເຍວ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍິໍ, ວິຎ຺ຎາຓໍເຍວ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຠໂວ, ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ; ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕີຕິ. "ເອວໍ ປສນ຺ໂນ ອຫໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ! ປໂຫຕິ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ຍຖາຫໍ ອິມມ຺ຫາ ອາສນາ ອນນ຺ໂຘ ວຸຏ຺ຐເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ.

໒໒໑. ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສປ຺ປຸຣິເສ ຠເຊຍ຺ຍາສິ. ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສປ຺ປຸຣິເສ ຠຊິສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສສ຺ສສິ; ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສສິ; ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ສາມໍເຍວ ຎສ຺ສສິ, ສາມໍ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ, 'ອິເມ ໂຣຄາ ຄຓ຺ຑາ ສລ຺ລາ; ອິຘ ໂຣຄາ ຄຓ຺ຑາ ສລ຺ລາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເມ ອຸປາທານນິໂຣຘາ ຠວນິໂຣໂຘ, ຠວນິໂຣຘາ ຊາຕິນິໂຣໂຘ, ຊາຕິນິໂຣຘາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ໂຫຕີຕິ.

໒໒໒. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ລເຠຍ຺ຍາຫໍ

---

໑. ປລທ຺ໂຘ (ສີ, ອິ)

ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເຠຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ. “ໂຍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ໂພ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂຕິ ອຸປສມ຺ປທໍ, ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສຕິ; ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ. ອປິ ຈ ເມຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕຕາ ວິທິຕາຕິ. “ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍປຸພ຺ພາ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ອຸປສມ຺ປທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ປຣິວສນ຺ຕິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ; ອຫໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ ປຣິວສິສ຺ສາມິ, ຈຕຸນ຺ນໍ ວສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ອາຣທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕຸ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕຸ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍາຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ. ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ມາຄຓ຺ຑິໂຍ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ.

ມາຄຓ຺ຑິຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ສນ຺ທກສຸຕ຺ຕໍ

໒໒໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຆສິຕາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ປິລກ຺ຂຄຸຫາຍໍ ປຏິວສຕິ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ປຣິພ຺ພາຊກສເຕຫິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາຍາມາວຸໂສ, ເຍນ ເທວກຕໂສພ຺ໂພ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ຄຸຫາທສ຺ສນາຍາຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເທວກຕໂສພ຺ໂພ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ

ສມເຍນ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸນ຺ນາທິນິຍາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຍ ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖນ຺ຕິຍາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣາຊກຖໍ ໂຈຣກຖໍ ມຫາມຕ຺ຕກຖໍ ເສນາກຖໍ ພຍກຖໍ ຍຸທ຺ຘກຖໍ ອນ຺ນກຖໍ ປານກຖໍ ວຕ຺ຖກຖໍ ສຍນກຖໍ ມາລາກຖໍ ຄນ຺ຘກຖໍ ຎາຕິກຖໍ ຍານກຖໍ ຄາມກຖໍ ນິຄມກຖໍ ນຄຣກຖໍ ຊນປທກຖໍ ອິຕ຺ຖີກຖໍ ສູຣກຖໍ ວິສິຂາກຖໍ ກຸມ຺ພຏ຺ຐານກຖໍ ປຸພ຺ພເປຕກຖໍ ນານຕ຺ຕກຖໍ ໂລກກ຺ຂາຍິກໍ ສມຸທ຺ທກ຺ຂາຍິກໍ ອິຕິພວາພວກຖໍ ອິຕິ ວາ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ສກໍ ປຣິສໍ ສຕ຺ຖາເປສິ "ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂພນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ, ມາ ໂພນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ; ອຍໍ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ອາຄຈ຺ຉຕິ ສມໂຓ ອານນ຺ໂທ. ຍາວຕາ ໂຂ ປນ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາ ໂກສມ຺ພິຍໍ ປຏິວສນ຺ຕິ, ອຍໍ ເຕສໍ ອຍ຺ຍຕໂຣ ສມໂຓ ອານນ຺ໂທ. ອປ຺ປສທ຺ທກາມາ ໂຂ ປນ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອປ຺ປສທ຺ທວິນີຕາ ອປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທິໂນ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ປຣິສໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມຍ຺ເຍຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຕຸຕ຺ຫີ ອເຫສຸໍ.

໔໔໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ເອຕຸ ໂຂ ພວໍ ອານນ຺ໂທ, ສ຺ວາຄຕໍ ໂພໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ. ຈິຣສ຺ສໍ ໂຂ ພວໍ ອານນ຺ໂທ ອິມໍ ປຣິຍາຍມກາສິ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນາຍ. ນິສີທຕຸ ພວໍ ອານນ຺ໂທ, ອິທມາສນໍ ປຍ຺ຍຕ຺ຕນ຺ຕິ. ນິສີທິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ. ສນ຺ທໂກປິ ໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຍ຺ຍຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ສນ຺ທກໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເອຕທໂວຈ "ກາຍນຸຕ຺ຖ, ສນ຺ທກ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? "ຕິຏ຺ຐເຕສາ, ໂພ ອານນ຺ທ, ກຖາ ຍາຍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ. ເນສາ ໂພໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ກຖາ ທຸລ຺ລພາ ພວິສ຺ສຕິ ປຈ຺ຉາປິ ສວນາຍ. ສາຘຸ ວຕ ພວນ຺ຕໍເຍວ ອານນ຺ທໍ ປຏິພາຕຸ ສເກ ອາຈຣິຍເກ ຘມ຺ມີກຖາຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສນ຺ທກ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ ໂພຕິ ໂຂ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ

ເອຕທໂວຈ "ຈຓ຺ຕາໂຣເມ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາ ອກ຺ຂາຕາ ຈຓ຺ຕາຣິ ຈ ອນສ຺ສາສິການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານິ ອກ຺ຂາຕານິ, ຍຕ຺ຖ ວິຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ[1] ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຌາຍໍ ຐມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ. "ກຕເມ ປນ ເຕ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຓ຺ຕາໂຣ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາ ອກ຺ຂາຕາ, ຍຕ຺ຖ ວິຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຌາຍໍ ຐມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ?

໒໒໕. "ອິຐ, ສນ຺ທກ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຓ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ໂຫຕິ ເອວໍທິຝ຺ຖິ 'ນຓ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຓ຺ຖິ ຍິຝ຺ຖໍ, ນຓ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຓ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຓ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຓ຺ຖິ ປໂຣໂລໂກ, ນຓ຺ຖິ ມາຕາ, ນຓ຺ຖິ ປິຕາ, ນຓ຺ຖິ ສຓ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຓ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຌ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຌ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຓ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕິ. ຈາຕຸມຫາຠູຕິໂກ ອຍໍ ປຸຣິໂສ, ຍທາ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, ປຖວີ ປຖວີກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ອາໂປ ອາໂປກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ເຕໂຊ ເຕໂຊກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ວາໂຍ ວາໂຍກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ອາກາສໍ ອິນ຺ຣ຺ິຍານິ ສງ຺ກມນ຺ຕິ. ອາສນ຺ທິປຌ຺ຈມາ ປຸຣິສາ ມຕໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍາວາອາຬຫນາ ປທານິ ປຌ຺ຌາຍນ຺ຕິ. ກາໂປຕການິ ອຝ຺ຖີນິ ຠວນ຺ຕິ. ຠສ຺ສນ຺ຕາ ອາຫຸຕິໂຍ; ທຓ຺ຕຸປຌ຺ຌຓ຺ຕໍ ຍທິທໍ ທານໍ. ເຕສໍ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ວິລາໂປ, ເຍ ເກຈິ ອຓ຺ຖິກວາທໍ ວທນ຺ຕິ. ພາເລ ຈ ປຓ຺ທິເຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ໂຫນ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາຕິ.

ຕຓ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຝິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສຓ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຖິ ນຓ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຓ຺ຖິ ຍິຝ຺ຖໍ, ນຓ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຓ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຓ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຓ຺ຖິ ປໂຣໂລໂກ, ນຓ຺ຖິ ມາຕາ, ນຓ຺ຖິ ປິຕາ, ນຓ຺ຖິ 'ສຓ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຓ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຌ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຌ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຓ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕິ. ຈາຕຸມຫາຠູຕິໂກ ອຍໍ ປຸຣິໂສ, ຍທາ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, ປຖວີ ປຖວີກາຍໍ

---

໑. ວສນ຺ໂຕ ວາ (ສີ, ອິ) ເອວມຸປຣິປິ ອນາຣາຐນປກ຺ເຂ

ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ອາໂປ ອາໂປກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ເຕໂຊ ເຕໂຊກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ວາໂຍ ວາໂຍກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ອາກາສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສງ຺ກມນ຺ຕິ. ອາສນ຺ທິປຎ຺ຈມາ ປຸຣິສາ ມຕໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍາວາຬາຫນາ, ປທານິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ. ກາໂປຕການິ ອຏ຺ຐີນິ ຠວນ຺ຕິ. ຠສ຺ສນ຺ຕາ ອາຫຸຕິໂຍ; ທຕ຺ຕຸປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຍທິທໍ ທານໍ. ເຕສໍ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ວິລາໂປ, ເຍ ເກຈິ ອຕ຺ຖິກວາທໍ ວທນ຺ຕິ. ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ໂຫນ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາຕິ. ສເຈ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ອກເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ກຕໍ, ອວຸສິເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ວຸສິຕໍ. ອຸໂຠປິ ມຍໍ ເອຕ຺ຖ ສມສມາ ສາມຎ຺ຎໍ ປຕ຺ຕາ, ໂຍ ຈາຫໍ ນ ວທາມິ ‘ອຸໂຠ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສາມ, ວິນສ຺ສິສ຺ສາມ, ນ ຠວິສ຺ສາມ ປຣໍ ມຣຓາຕິ. ອຕິເຣກໍ ໂຂ ປນິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ນຄ຺ຄິຍໍ ມຸຓ຺ຑິຍໍ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານໍ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນໍ. ໂຍຫໍ ປຸຕ຺ຕສມ຺ພາຘສຍນໍ[1] ອຊ຺ຌາວສນ຺ໂຕ ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠນ຺ໂຕ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ຘາເຣນ຺ໂຕ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ອິມິນາ ໂຠຕາ ສຕ຺ຖາຣາ ສມສມຄຕິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ. ໂສຫໍ ກິໍ ຊານນ຺ໂຕ ກິໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ສຕ຺ຖຣິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ? ໂສ ‘ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ.[2] ອຍໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ປຐໂມ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອກ຺ຂາໂຕ, ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໒໒໖. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ໂຫຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ‘ກໂຣໂຕ ກາຣຍໂຕ ຉິນ຺ທໂຕ ເຉທາປຍໂຕ, ປຈໂຕ ປາຈາປຍໂຕ, ໂສຈຍໂຕ ໂສຈາປຍໂຕ ກິລມໂຕ, ກິລມາປຍໂຕ, ຜນ຺ທໂຕ ຜນ຺ທາປຍໂຕ, ປາຓມຕິປາຕຍໂຕ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍໂຕ, ສນ຺ຘິໍ ຉິນ຺ທໂຕ, ນິລ຺ໂລປໍ ຫຣໂຕ, ເອກາຄາຣິກໍ ກໂຣໂຕ, ປຣິປນ຺ເຖ ຕິຏ຺ຐໂຕ, ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉໂຕ, ມຸສາ ຠຓໂຕ ກໂຣໂຕ, ນ ກຣີຍຕິ ປາປໍ, ຂຸຣປຣິຍນ຺ເຕນ ເຈປິ ຈກ຺ເກນ ໂຍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ປາເຓ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຎ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ທກ຺ຂິຓຎ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຫນນ຺ໂຕ ຆາເຕນ຺ໂຕ ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເຉທາເປນ຺ໂຕ

---

໑. ປຸຕ຺ຕສມ຺ພາຘວສນໍ (ສີ) ໒. ນິພ຺ພິຊ຺ຊາປກ຺ກມຕິ (ສີ)

ປຈນ຺ໂຕ ປຈາເປນ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ອຸຕ຺ຕຣຌ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ທທນ຺ໂຕ ທາເປນ຺ໂຕ ຍຊນ຺ໂຕ ຍຊາເປນ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸຌ຺ຌໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ອາຄໂມ. ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ອາຄໂມຕິ.

ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ພວໍ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝ຺ຖິ 'ກໂຣໂຕ ກາຣຍໂຕ, ຉິນ຺ທໂຕ ເຉທາປຍໂຕ, ປຈໂຕ ປາຈາປຍໂຕ, ໂສຈໂຕ ໂສຈາປຍໂຕ, ກິລມໂຕ ກິລມາປຍໂຕ, ຜນ຺ທໂຕ ຜນ຺ທາປຍໂຕ, ປາຕມຕິປາຕຍໂຕ, ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍໂຕ, ສນ຺ຘິ ຉິນ຺ທໂຕ, ນິລ຺ໂລປໍ ຫຣໂຕ, ເອກາຄາຣິກໍ ກໂຣໂຕ, ປຣິປນ຺ເຖ ຕິຝ຺ຖໂຕ, ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉໂຕ, ມຸສາ ພຕໂຕ, ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປໍ, ຂຸຣປຣິຍນ຺ເຕນ ເຈປິ ຈກ຺ເກນ ໂຍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ປາເຕ ເອກໍ ມໍສຂລໍ ເອກໍ ມໍສປຸຌ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ທກ຺ຂິຕຌ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຫນນ຺ໂຕ ຝາເຕນ຺ໂຕ ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ເຉທາເປນ຺ໂຕ ປຈນ຺ໂຕ ປຈາເປນ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປາປໍ, ນຕ຺ຖິ ປາປສ຺ສ ອາຄໂມ. ອຸຕ຺ຕຣຌ຺ເຈປິ ຄງ຺ຄາຍ ຕີຣໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ທທນ຺ໂຕ ທາເປນ຺ໂຕ ຍຊນ຺ໂຕ ຍຊາເປນ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸຌ຺ຌໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ອາຄໂມ. ທາເນນ ທເມນ ສໍຍເມນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ອາຄໂມຕິ. ສເຈ ອິມສ຺ສ ໂພໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ອກເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ກຕໍ, ອວຸສິເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ວຸສິຕໍ. ອຸໂພປິ ມຍໍ ເອຕ຺ຖ ສມສມາ ສາມຌ຺ຌໍ ປຕ຺ຕາ, ໂຍ ຈາຫໍ ນ ວທາມິ 'ອຸພິນ຺ນໍ ກຣຸຕໍ ນ ກຣີຍຕິ ປາປນ຺ຕິ. ອຕິເຣກໍ ໂຂ ປນິມສ຺ສ ໂພໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ນຄ຺ຄິຍໍ ມຸຕ຺ຫິຍໍ ອຸກ຺ກຸຜິກປ຺ປຘານໍ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນໍ, ໂຍຫໍ ປຸຕ຺ຕ-ສມ຺ພາຘສຍນໍ ອຊ຺ຊາວສນ຺ໂຕ ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂພນ຺ໂຕ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ຘາເຣນ຺ໂຕ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ອິມິນາ ໂພຕາ ສຕ຺ຖາຣາ ສມສມຄຕິໂກ ພວິສ຺ສາມິ. ອພິສມ຺ປຣາຍໍ, ໂສຫໍ ກິໍ ຊານນ຺ໂຕ ກິໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ສຕ຺ຖຣິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ? 'ໂສ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ທຸຕິໂຍ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ວິຌ຺ຌູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໒໒໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ໂຫຕິ ເອວໍທິຝ຺ຖິ 'ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ

ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ; ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ; ນຕ຺ຖິ ພລໍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສຣກ຺ກໂມ; ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສງ຺ຄຕິຠາວປຣິຓຕາ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ.

ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ, ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ, ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ, ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ພລໍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສຖາໂມ, ນຕ຺ຖິ ປຸຣິສປຣກ຺ກໂມ, ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ສພ຺ເພ ປາຓາ ສພ຺ເພ ຠູຕາ ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສງ຺ຄຕິຠາວປຣິຓຕາ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ. ສເຈ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ອກເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ກຕໍ, ອວຸສິເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ວຸສິຕໍ. ອຸໂຠປິ ມຍໍ ເອຕ຺ຖ ສມສມາ ສາມຎ຺ຎໍ ປຕ຺ຕາ, ໂຍ ຈາຫໍ ນ ວທາມິ 'ອຸໂຠ ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ວິສຸຊ຺ຌິສ຺ສາມາຕິ. ອຕິເຣກໍ ໂຂ ປນິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ນຄ຺ຄິຍໍ ມຸຕ຺ຕິຍໍ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານໍ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນໍ, ໂຍຫໍ ປຸຕ຺ຕສມ຺ພາຘສຍນໍ ອຊ຺ຌາວສນ຺ໂຕ ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠນ຺ໂຕ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ຘາເຣນ຺ໂຕ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ອິມິນາ ໂຠຕາ ສຕ຺ຖາຣາ ສມສມຄຕິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ ອພິສມ຺ປຣາຍໍ. ໂສຫໍ ກິໍ ຊານນ຺ໂຕ ກິໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ສຕ຺ຖຣິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ? ໂສ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຕຕິໂຍ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອກ຺ຂາໂຕ ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໒໒໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ໂຫຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ສຕ຺ຕິເມ ກາຍາ ອກຏາ ອກຏວິຘາ ອນິມ຺ມິຕາ ອນິມ຺ມາຕາ ວຎ຺ຌາ ກູຏ຺ຐາ ເອສິກຏ຺ຐາຍິຏ຺ຐິຕາ, ເຕ ນ ອິຎ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ວິປຣິຓມນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕິ. ນາລໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຂາຍ ວາ ທຸກ຺ຂາຍ ວາ ສຸຂທຸກ຺ຂາຍ ວາ. ກຕເມ. ສຕ຺ຕ? ປຖວີກາໂຍ ອາໂປກາໂຍ ເຕໂຊກາໂຍ ວາໂຍກາໂຍ ສຸເຂ ທຸກ຺ເຂ ຊີເວ ສຕ຺ຕເມ ອິເມ ສຕ຺ຕກາຍາ ອກຏາ ອກຏວິຘາ ອນິມ຺ມິຕາ ອນິມ຺ມາຕາ

ວຎ຺ຌາ ກູຏ຺ຐາ ເອສິກຏ຺ຐາຍິຏ຺ຐິຕາ. ເຕ ນ ອິຎ຺ຊນ຺ຕິ ນ ວິປຣິຓມນ຺ຕິ ນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕິ. ນາລໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຂາຍ ວາ ທຸກ຺ຂາຍ ວາ ສຸຂທຸກ຺ຂາຍ ວາ. ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ ຫນ຺ຕາ ວາ ຆາເຕຕາ ວາ ໂສຕາ ວາ ສາເວຕາ ວາ ວິຎ຺ຎາຕາ ວາ ວິຎ຺ຎາເປຕາ ວາ. ໂຍປິ ຕິຓ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ສີສໍ ຉິນ຺ທຕິ, ນ ໂກຈິ ກຎ຺ຈິ[໑] ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕິ. ສຕ຺ຕນ຺ນໍຕ຺ເວວ ກາຍານມນ຺ຕເຣນ ສຕ຺ຖໍ ວິວຣມນຸປຕຕິ. ຈຸທ຺ທສ ໂຂ ປນິມານິ ໂຍນິປມຸຂສຕສຫສ຺ສານິ ສຏ຺ຐິ ຈ ສຕານິ ຉ ຈ ສຕານິ ປຎ຺ຈ ຈ ກມ຺ມຸໂນ ສຕານິ ປຎ຺ຈ ຈ ກມ຺ມານິ ຕີຓິ ຈ ກມ຺ມານິ, ກມ຺ເມ ຈ ອຑ຺ຒກມ຺ເມ ຈ, ທ຺ວຏ຺ຐິປຏິປທາ, ທ຺ວຏ຺ຐນ຺ຕຣກປ຺ປາ, ຉຬາຠິຊາຕິໂຍ, ອຏ຺ຐ ປຸຣິສຠູມິໂຍ, ເອກູນປຎ຺ຎາສ ອາຊີວກສເຕ, ເອກູນປຎ຺ຎາສ ປຣິພ຺ພາຊກສເຕ, ເອກູນປຎ຺ຎາສ ນາຄາວາສສເຕ, ວີເສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສເຕ, ຕິໍເສ ນິຣຍສເຕ, ຉຕ຺ຕິໍສ ຣໂຊຘາຕຸໂຍ, ສຕ຺ຕ ສຎ຺ຎີຄພ຺ຠາ, ສຕ຺ຕ ອສຎ຺ຎີຄພ຺ຠາ, ສຕ຺ຕ ນິຄຓ຺ຐິຄພ຺ຠາ, ສຕ຺ຕ ເທວາ, ສຕ຺ຕ ມານຸສາ,ສຕ຺ຕ ເປສາຈາ, ສຕ຺ຕ ສຣາ, ສຕ຺ຕ ປວຸຏາ, ສຕ຺ຕ ປປາຕາ, ສຕ຺ຕ ປປາຕສຕານິ, ສຕ຺ຕ ສຸປິນາ, ສຕ຺ຕ ສຸປິນສຕານິ, ຈຸລ຺ລາສີຕິ[໔] ມຫາກປ຺ປິໂນ[໕] ສຕສຫສ຺ສານິ, ຍານິ ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ 'ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ວາ ວເຕນ ວາ ຕເປນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ວາ ອປຣິປກ຺ກໍ ວາ ກມ຺ມໍ ປຣິປາເຈສ຺ສາມິ, ປຣິປກ຺ກໍ ວາ ກມ຺ມໍ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ພ຺ຍນ຺ຕີ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ເຫວໍ ນຕ຺ຖິ ໂທຓມິເຕ ສຸຂທຸກ຺ເຂ, ປຣິຍນ຺ຕກເຕ ສໍສາເຣ, ນຕ຺ຖິ, ຫາຍນວຑ຺ຒເນ, ນຕ຺ຖິ ອຸກ຺ກໍສາວກໍເສ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸຕ຺ຕຄຸເຬ ຂິຕ຺ເຕ ນິພ຺ເພຐິຍມານເມວ ປເລຕິ, ເອວເມວ ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ, 'ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ 'ສຕ຺ຕິເມ ກາຍາ ອກຏາ ອກຏວິຘາ ອນິມ຺ມິຕາ ອນິມ຺ມາຕາ ວຎ຺ຌາ ກູຏ຺ຐາ ເອສິກຏ຺ຐາຍິຏ຺ຐິຕາ. ເຕ ນ ອິຎ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ວິປຣິຓມນ຺ຕິ ນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕິ. ນາລໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຂາຍ ວາ ທຸກ຺ຂາຍ ວາ ສຸຂທຸກ຺ຂາຍ ວາ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ປຖວີກາໂຍ ອາໂປກາໂຍ ເຕໂຊກາໂຍ ວາໂຍກາໂຍ ສຸເຂ ທຸກ຺ເຂ ຊີເວ ສຕ຺ຕເມ. ອິເມ ສຕ຺ຕ ກາຍາ ອກຏາ ອກຏວິຘາ ອນິມ຺ມິຕາ ອນິມ຺ມາຕາ ວຎ຺ຌາ ກູຏ຺ຐາ ເອສິກຏ຺ຐາຍິຏ຺ຐິຕາ.ເຕ ນ ອິຎ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ວິປຣິຓມນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕິ. ນາລໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສຸຂາຍ ວາ ທຸກ຺ຂາຍ ວາ

໑. ກິຎ຺ຈິ (ກ) ໔. ຈູຬາສີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໕. ມຫາກປ຺ປຸໂນ (ສີ, ອິ)

ສຸຂທຸກ຺ຂາຍ ວາ. ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ ຫນ຺ຕາ ວາ ຬາເຕຕາ ວາ ໂສຕາ ວາ ສາເວຕາ ວາ ວິລ຺ລາຕາ ວາ ວິລ຺ລາເປຕາ ວາ. ໂຍປິ ຕິຕ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ສີສໍ ຊິນ຺ທຕິ, ນ ໂກຈິ ກລ຺ຈິ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕິ. ສຕ຺ຕນ຺ນໍເຕວວ ກາຍານມນ຺ຕເຣນ ສຕ຺ຖໍ ວິວຣມນຸປຕຕິ. ຈຸທ຺ທສ ໂຂ ປນິມານິ ໂຍນິປມຸຂສຕສຫສ຺ສານິ ສຬ຺ກິ ຈ ສຕານິ ຊ ຈ ສຕານິ ປລ຺ຈ ຈ ກມ຺ມຸໂນ ສຕານິ ປລ຺ຈ ຈ ກມ຺ມານິ ຕີຕິ ຈ ກມ຺ມານິ, ກມ຺ເມ ຈ ອທ຺ຒກມ຺ເມ ຈ, ທ຺ວຬ຺ກິປຝິປທາ, ທ຺ວຬ຺ກນ຺ຕຣກປ຺ປາ, ຊຬາກິຊາຕິໂຍ, ອຬ຺ກ ປຸຣິສກູມິໂຍ, ເອກູນປລ຺ລາສ ອາຊີວກສເຕ, ເອກູນປລ຺ລາສ ປຣິພ຺ພາຊກສເຕ, ເອກູນປລ຺ລາສ ນາຄາວາສສເຕ, ວີເສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສເຕ, ຕີເສ ນິຣຍສເຕ, ຊຕ຺ຕີສ ຣໂຊຮາຕຸໂຍ, ສຕ຺ຕ ສລ຺ລີຄພ຺ກາ, ສຕ຺ຕ ອສລ຺ລີຄພ຺ກາ, ສຕ຺ຕ ນິຄຕ຺ກິຄພ຺ກາ, ສຕ຺ຕ ເທວາ, ສຕ຺ຕ ມານຸສາ, ສຕ຺ຕ ເປສາຈາ, ສຕ຺ຕ ສຣາ, ສຕ຺ຕ ປວຸຬາ, ສຕ຺ຕ ປປາຕາ, ສຕ຺ຕ ປປາຕສຕານິ, ສຕ຺ຕ ສຸປິນາ, ສຕ຺ຕ ສຸປິນສຕານິ, ຈຸລ຺ລາສີຕິ ມຫາກປ຺ປີໂນ ສຕສຫສ຺ສານິ, ຍານິ ພາເລ ຈ ປຕ຺ຫິເຕ ຈ ສນ຺ຮາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ, 'ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ວາ ວເຕນ ວາ ຕເປນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ວາ ອປຣິປກ຺ກໍ ວາ ກມ຺ມໍ ປຣິປາເຈສ຺ສາມິ, ປຣິປກ຺ກໍ ວາ ກມ຺ມໍ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ພ຺ຍນ຺ຕີ ກຣິສ຺ສາມີຕິ, ເຫວໍ ນຕ຺ຖິ, ໂທຕມິເຕ ສຸຂທຸກ຺ເຂ ປຣິຍນ຺ຕກເຕ ສໍສາເຣ, ນຕ຺ຖິ ຫາຍນວທ຺ຒເນ, ນຕ຺ຖິ ອຸກ຺ກໍສາວກໍເສ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸຕ຺ຕຄຸເຣ ຂິຕ຺ເຕ ນິພ຺ເພກິຍມານເມວ ປເລຕິ, ເອວເມວ ພາເລ ຈ ປຕ຺ຫິເຕ ຈ ສນ຺ຮາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ສເຈ ປນ ອິມສ຺ສ ໂກໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ, ອກເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ກຕໍ, ອວຸສິເຕນ ເມ ເອຕ຺ຖ ວຸສິຕໍ. ອຸໂກປິ ມຍໍ ເອຕ຺ຖ ສມສມາ ສາມລ຺ລໍ ປຕ຺ຕາ, ໂຍ ຈາຫໍ ນ ວທາມິ 'ອຸໂກ ສນ຺ຮາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມາຕິ. ອຕິເຣກໍ ໂຂ ປນິມສ຺ສ ໂກໂຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ນຄ຺ຄິຍໍ ມຸຕ຺ຫິຍໍ ອຸກ຺ກຸຝິກປ຺ປຮານໍ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນໍ. ໂຍຫໍ ປຸຕ຺ຕສມ຺ພາຮສຍນໍ ອຊ຺ຊາວສນ຺ໂຕ ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂກນ຺ໂຕ ມາລາຄນ຺ຮວິເລປນໍ ຮາເຣນ຺ໂຕ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ອິມິນາ ໂກຕາ ສຕ຺ຖາຣາ ສມສມຄຕິໂກ ກວິສ຺ສາມິ ອກິສມ຺ປຣາຍໍ. ໂສຫໍ ກິ ຊານນ຺ໂຕ ກິ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິ ສຕ຺ຖຣິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ? ໂສ 'ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຮນ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ອກ຺ຂາໂຕ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຮຍ຺ຍ ລາຍໍ ຮມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ອິເມ ໂຂ ເຕ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາ ອກ຺ຂາຕາ, ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ.

ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາວ ສມານາ 'ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຕິ ອກ຺ຂາຕາ ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ. ກຕມານິ ປນ ຕານິ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອນສ຺ສາສິການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານິ ອກ຺ຂາຕານິ ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ?

໔໔໙. ອິຘ, ສນ຺ທກ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ 'ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ໂສ ສຸຎ຺ຎມ຺ປິ ອຄາຣໍ ປວິສຕິ, ປິຓ຺ຑມ຺ປິ ນ ລຠຕິ, ກຸກ຺ກຸໂຣປິ ຑໍສຕິ, ຈຓ຺ເຑນປິ ຫຕ຺ຖິນາ ສມາຄຈ຺ຉຕິ, ຈຓ຺ເຑນປິ ອສ຺ເສນ ສມາຄຈ຺ຉຕິ, ຈຓ຺ເຑນປິ ໂຄເຓນ ສມາຄຈ຺ຉຕິ, ອິຕ຺ຖິຍາປິ ປຸຣິສສ຺ສປິ ນາມມ຺ປິ ໂຄຕ຺ຕມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉຕິ, ຄາມສ຺ສປິ ນິຄມສ຺ສປິ ນາມມ຺ປິ ມຄ຺ຄມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ໂສ 'ກິມິທນ຺ຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ສຸຎ຺ຎໍ ເມ ອຄາຣໍ ປວິສິຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ປາວິສິໍ; 'ປິຓ຺ຑມ຺ປິ ອລທ຺ຘພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ນາລຕ຺ຖໍ; 'ກຸກ຺ກຸເຣນ ຑໍສິຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນມ຺ຫິ [1] ທຏ຺ໂຐ; 'ຈຓ຺ເຑນ ຫຕ຺ຖິນາ ສມາຄນ຺ຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ສມາຄມິໍ; 'ຈຓ຺ເຑນ ອສ຺ເສນ ສມາຄນ຺ຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ສມາຄມິໍ; 'ຈຓ຺ເຑນ ໂຄເຓນ ສມາຄນ຺ຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ສມາຄມິໍ; 'ອິຕ຺ຖິຍາປິ ປຸຣິສສ຺ສປິ ນາມມ຺ປິ ໂຄຕ຺ຕມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ, ເຕນ ປຸຈ຺ຉິໍ; 'ຄາມສ຺ສປິ ນິຄມສ຺ສປິ ນາມມ຺ປິ ມຄ຺ຄມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ', ເຕນ ປຸຈ຺ຉິນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ ໆເປໆ 'ຄາມສ຺ສປິ ນິຄມສ຺ສປິ ນາມມ຺ປິ ມຄ຺ຄມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອໂຫສິ, ເຕນ ປຸຈ຺ຉິນ຺ຕິ. ໂສ ອນສ຺ສາສິກໍ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິຕິ

---

໑. ເຕນ (ກ), ເຕນາສິໍ (?)

ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ປຖມໍ ອນສ຺ສາສິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໔໓໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ອນຸສ຺ສວິໂກ ໂຫຕິ ອນຸສ຺ສວສຈ຺ໂຈ. ໂສ ອນຸສ຺ສເວນ ອິຕິຫິຕິຫປຣມ຺ປຣາຍ ປິຝກສມ຺ປທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ອນຸສ຺ສວິກສ຺ສ ໂຂ ປນ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຸໂນ ອນຸສ຺ສວສຈ຺ຈສ຺ສ ສຸສ຺ສຸຕມ຺ປິ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສຸຕມ຺ປິ ໂຫຕິ. ຕຖາປິ ໂຫຕິ ອລ຺ລຖາປິ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ກວໍ ສຕ຺ຖາ ອນຸສ຺ສວິໂກ ອນຸສ຺ສວສຈ຺ໂຈ, ໂສ ອນຸສ຺ສເວນ ອິຕິຫິຕິຫປຣມ຺ປຣາຍ ປິຝກສມ຺ປທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸສ຺ສວິກສ຺ສ ໂຂ ປນ ສຕ຺ຖຸໂນ ອນຸສ຺ສວສຈ຺ຈສ຺ສ ສຸສ຺ສຸຕມ຺ປິ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສຸຕມ຺ປິ ໂຫຕິ. ຕຖາປິ ໂຫຕິ, ອລ຺ລຖາປິ ໂຫຕິ'. ໂສ ອນສ຺ສາສິກໍ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ທຸຕິຍໍ ອນສ຺ສາສິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໔໓໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ຕກ຺ກີ ໂຫຕິ ວີມໍສີ. ໂສ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕໍ ວີມໍສານຸຈຣິຕໍ ສຍໍປຝິການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕກ຺ກິສ຺ສ ໂຂ ປນ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຸໂນ ວີມໍສິສ຺ສ ສຸຕກ຺ກິຕມ຺ປິ ໂຫຕິ, ທຸຕ຺ຕກ຺ກິຕມ຺ປິ ໂຫຕິ. ຕຖາປິ ໂຫຕິ. ອລ຺ລຖາປິ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ກວໍ ສຕ຺ຖາ ຕກ຺ກີ ວີມໍສີ ໂສ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕໍ ວີມໍສານຸຈຣິຕໍ ສຍໍປຝິການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕກ຺ກິສ຺ສ ໂຂ ປນ ສຕ຺ຖຸໂນ ວີມໍສິສ຺ສ ສຸຕກ຺ກິຕມ຺ປິ ໂຫຕິ ທຸຕ຺ຕກ຺ກິຕມ຺ປິ ໂຫຕິ, ຕຖາປິ ໂຫຕິ, ອລ຺ລຖາປິ ໂຫຕິ'. ໂສ ອນສ຺ສາສິກໍ 'ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. ອິທໍ ໂຂ,ສນ຺ທກ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຕຕິຍໍ ອນສ຺ສາສິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໒໓໒. ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ມນ຺ໂທ ໂຫຕິ ໂມມູໂຫ. ໂສ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ[໑]ປລ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂກ ສມາໂນ ວາຈາວິກ຺ເຂປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ອມຣາວິກ຺ເຂປໍ 'ເອວນ຺ຕິປິ[໒] ເມ ໂນ, ຕຖາຕິປິ[໓] ເມ ໂນ, ອລ຺ລຖາຕິປິ[໔] ເມ ໂນ, ໂນຕິປິ ເມ ໂນ, ໂນ ໂນຕິປິ ເມ ໂນຕິ. ຕຕ຺ຣ, ສນ຺ທກ, ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ພວໍ ສຕ຺ຖາ ມນ຺ໂທ ໂມມູໂຫ. ໂສ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປລ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂກ ສມາໂນ ວາຈາວິກ຺ເຂປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ອມຣາວິກ຺ເຂປໍ 'ເອວນ຺ຕິປິ ເມ ໂນ, ຕຖາຕິປິ ເມ ໂນ, ອລ຺ລຖາຕິປິ ເມ ໂນ, ໂນຕິປິ ເມ ໂນ, ໂນ ໂນຕິປິ ເມ ໂນຕິ. ໂສ 'ອນສ຺ສາສິກໍ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມຕິ. 'ອິທໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອນສ຺ສາສິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ອິມານິ ໂຂ, (ຕານິ) ສນ຺ທກ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອນສ຺ສາສິການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານິ ອກ຺ຂາຕານິ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ.

ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂພ ອານນ຺ທ, ອພ຺ພຸຕໍ, ໂພ ອານນ຺ທ! ຍາວລ຺ຈິທໍ ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອນສ຺ສາສິກາເນວ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານິ 'ອນສ຺ສາສິການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານີຕິ ອກ຺ຂາຕານິ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ນາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ. ໂສ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ກິ ວາທີ ກິ ອກ຺ຂາຍີ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ.

໒໓໓. ອິຘ, ສນ຺ທກ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ພຄວາ ໆເປໆ[໕] ໂສ ອິເມ ປລ຺ຈ ນີວຣເຕ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປລ຺ລາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຕ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ

໑. ຕຖາ ຕຖາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ເອວມ຺ປິ (ສີ, ອິ)
໓. ຕຖາປິ (ສີ, ອິ)
໔. ອລ຺ລຖາປິ (ສີ, ອິ) ( ) ສພ຺ພຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ
໕. ວິຕ຺ຖາໂຣ ກນ຺ທຣກສຸຕ຺ເຕ (ກ) ປິຝ຺ເກ

ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ,[1] ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ຠິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ສນ຺ທກ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຬາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ໆເປໆ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ

---

໑. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ສາວໂກເອວຣູປໍ ອຸຮາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍລາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ພວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ 'ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ລາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ສຕ຺ຖຣິ ສາວໂກ ເອວຣູປໍ ອຸຮາຣວິເສສໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ສສກ຺ກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວເສຍ຺ຍ, ວສນ຺ໂຕ ຈ ອາຣາເຘຍ຺ຍ ລາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ.

໔໓໔. ໂຍ ປນ ໂສ, ໂພ ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ອຣທໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕ-ກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕພາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓພວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທລ຺ລາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ປຣິພຸລ຺ເຊຍ຺ຍ ໂສ ກາເມຕິ? "ໂຍ ໂສ, ສນ຺ທກ, ພິກ຺ຂຸ ອຣທໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕພາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓພວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທລ຺ລາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອພພ຺ໂພ ໂສ ປລ຺ຈຝ຺ຖານານິ ອຊ຺ຊາຈຣິຕຸໍ. ອພພ຺ໂພ ຂີຓາສໂວ ພິກ຺ຂຸ ສລ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ, ອພພ຺ໂພ ຂີຓາສໂວ ພິກ຺ຂຸ ອທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ອາທາຕຸໍ, ອພພ຺ໂພ ຂີຓາສໂວ ພິກ຺ຂຸ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຝິເສເວຕຸໍ, ອພພ຺ໂພ ຂີຓາສໂວ ພິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊານມຸສາ ພາສິຕຸໍ, ອພພ຺ໂພ ຂີຓາສໂວ ພິກ຺ຂຸ ສນ຺ນິຘິກາຣກໍ ກາເມ ປຣິພຸລ຺ຊິຕຸໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຸພ຺ເພ ອຄາຣິຍພູໂຕ. ໂຍ ໂສ, ສນ຺ທກ, ພິກ຺ຂຸ ອຣທໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕພາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓພວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທລ຺ລາ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ອພພ຺ໂພ ໂສ ອິມານິ ປລ຺ຈຝ຺ຖານານິ ອຊ຺ຊາຈຣິຕຸນ຺ຕິ.

໔໓໕. ໂຍ ປນ ໂສ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕຠາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຈຣໂຕ ເຈວ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ? “ເຕນ ຫິ, ສນ຺ທກ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ; ອຸປມາຍປິເຘກຈ຺ເຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສນ຺ທກ, ປຸຣິສສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາທາ ຉິນ຺ນາ; ຕສ຺ສ ຈຣໂຕ ເຈວ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ (ຊານາຕິ 'ຉິນ຺ນາ ເມ ຫຕ຺ຖປາທາຕິ, ອຸທາຫຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ຊານາຕິ 'ຉິນ຺ນາ ເມ ຫຕ຺ຖປາທາຕິ? “ນ ໂຂ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ໂສ ປຸຣິໂສ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຊານາຕິ 'ຉິນ຺ນາ ເມ ຫຕ຺ຖປາທາຕິ.)[໑] ອປິ ຈ ໂຂ ປນ ນໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ຊານາຕິ 'ຉິນ຺ນາ ເມ ຫຕ຺ຖປາທາຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ໂຍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕຠາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຈຣໂຕ ເຈວ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ (ຎາຓທສ຺ສນໍ ນ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ;)[໔] ອປິ ຈ ໂຂ ປນ ນໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ຊານາຕິ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ.

໔໓໖. “ກີວພຫຸກາ ປນ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ນິຍ຺ຍາຕາໂຣຕິ? “ນ ໂຂ, ສນ຺ທກ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ ເຍ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ນິຍ຺ຍາຕາໂຣຕິ. “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ! ນ ຈ ນາມ ສຘມ຺ໂມກ຺ກໍສນາ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ປຣຘມ຺ມວມ຺ຠນາ, ອາຍຕເນ ຈ ຘມ຺ມເທສນາ ຕາວ ພຫຸກາ ຈ ນິຍ຺ຍາຕາໂຣ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສນ຺ຕິ. ອິເມ ປນາຊີວກາ ປຸຕ຺ຕມຕາຍ ປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕານຎ຺ເຈວ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ຕິ, ປເຣ ຈ ວມ຺ເຠນ຺ຕິ. ຕໂຍ ເຈວ ນິຍ຺ຍາຕາໂຣ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ນນ຺ໂທ ວຈ຺ໂຉ, ກິໂສ ສໍກິຈ຺ໂຈ, ມກ຺ຂລີ ໂຄສາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສກໍ ປຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຈຣນ຺ຕຸ ໂຠນ຺ໂຕ ສມເຓ ໂຄຕເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ. ນ ທານິ ສຸກຣໍ ອມ຺ເຫຫິ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລເກ ປຣິຈ຺ຈຊິຕຸນ຺ຕິ. ອິຕິ ຫິທໍ ສນ຺ທໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສກໍ ປຣິສໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ.

ສນ຺ທກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

---

໑. (ຉິນ຺ນາວ ຫຕ຺ຖປາທາ) (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. (ຂີຓາວ ອາສວາ) (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໗. ມຫາສກຸລຸທາຍິສຸຕ຺ຕໍ

໒໓໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ໂມຣນິວາເປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ ປຏິວສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອນ຺ນຠາໂຣ ວຣຘໂຣ ສກຸລຸທາຍີ ຈ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຎ຺ເຎ ຈ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ປຣິພ຺ພາຊກາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ອຕິປ຺ປໂຄ ໂຂ ຕາວ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ໂມຣນິວາໂປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ໂມຣນິວາໂປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸນ຺ນາທິນິຍາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຍ ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖນ຺ຕິຍາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣາຊກຖໍ ໂຈຣກຖໍ ມຫາມຕ຺ຕກຖໍ ເສນາກຖໍ ຠຍກຖໍ ຍຸທ຺ຘກຖໍ ອນ຺ນກຖໍ ປານກຖໍ ວຕ຺ຖກຖໍ ສຍນກຖໍ ມາລາກຖໍ ຄນ຺ຘກຖໍ ຎາຕິກຖໍ ຍານກຖໍ ຄາມກຖໍ ນິຄມກຖໍ ນຄຣກຖໍ ຊນປທກຖໍ ອິຕ຺ຖິກຖໍ ສູຣກຖໍ ວິສິຂາກຖໍ ກຸມ຺ຠຏ຺ຐານກຖໍ ປຸພ຺ພເປຕກຖໍ ນານຕ຺ຕກຖໍ ໂລກກ຺ຂາຍິກໍ ສມຸທ຺ທກ຺ຂາຍິກໍ ອິຕິຠວາຠວກຖໍ ອິຕິ ວາ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ສກໍ ປຣິສໍ ສຓ຺ຐາເປຕິ “ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂຠນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ; ມາ ໂຠນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ. ອຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາຄຈ຺ຉຕິ; ອປ຺ປສທ຺ທກາໂມ ໂຂ ປນ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ. ອປ຺ເປວ ນາມ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ປຣິສໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ. ສ຺ວາຄຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ. ຈິຣສ຺ສໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ປຣິຍາຍມກາສິ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນາຍ. ນິສີທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິທມາສນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ສກຸລຸທາຍີປິ ໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ສກຸລຸທາຍິໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ,

໒໓໗. “ກາຍນ຺ຕ຺ຖ, ອຸທາຍິ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? “ຕິຏ຺ຐເຕສາ, ຠນ຺ເຕ, ກຖາ ຍາຍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ. ເນສາ, ຠນ຺ເຕ, ກຖາ ຠຄວໂຕ ທຸລ຺ລຠາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຈ຺ຉາປິ ສວນາຍ. ປຸຣິມານິ, ຠນ຺ເຕ, ທິວສານິ ປຸຣິມຕຣານິ ນານາຕິຕ຺ຖິຍານໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກຸຕູຫລສາລາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ ‘ລາຠາ ວຕ, ໂຠ, ອງ຺ຄມຄທານໍ, ສຸລທ຺ຘລາຠາ ວຕ, ໂຠ, ອງ຺ຄມຄທານໍ! ຕຕ຺ຣິເມ[1] ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສໍຆິໂນ ຄຓິໂນ ຄຓາຈຣິຍາ ຎາຕາ ຍສສ຺ສິໂນ ຕິຕ຺ຖກຣາ ສາຘຸສມ຺ມຕາ ພຫຸຊນສ຺ສ, ຣາຊຄຫໍ ວສ຺ສາວາສໍ ໂອສຏາ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ສໍຆີ ເຈວ ຄຓີ ຈ ຄຓາຈຣິໂຍ ຈ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສປິ ຣາຊຄຫໍ ວສ຺ສາວາສໍ ໂອສໂຏ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ມກ຺ຂລິ ໂຄສາໂລ ໆເປໆ ອຊິໂຕ ເກສກມ຺ພໂລ... ປກຸໂຘ ກຈ຺ຈາຍໂນ... ສຎ຺ຊໂຍ ເພລຏ຺ຐປຸຕ຺ໂຕ... ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ສໍຆີ ເຈວ ຄຓີ ຈ ຄຓາຈຣິໂຍ ຈ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສປິ ຣາຊຄຫໍ ວສ຺ສາວາສໍ ໂອສໂຏ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສໍຆີ ເຈວ ຄຓີ ຈ ຄຓາຈຣິໂຍ ຈ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສປິ ຣາຊຄຫໍ ວສ຺ສາວາສໍ ໂອສໂຏ. ໂກ ນຸ ໂຂ ອິເມສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສໍຆີນໍ ຄຓີນໍ ຄຓາຈຣິຍານໍ ຎາຕານໍ ຍສສ຺ສີນໍ ຕິຕ຺ຖກຣານໍ ສາຘຸສມ຺ມຕານໍ ພຫຸຊນສ຺ສ ສາວການໍ ສກ຺ກໂຕ ຄຣຸກໂຕ ມານິໂຕ ປູຊິໂຕ, ກຎ຺ຈ ປນ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ[2] ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

໒໓໘. ຕຕ຺ເຣກຈ຺ເຈ ເອວມາຫໍສຸ ‘ອຍໍ ໂຂ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ສໍຆີ ເຈວ ຄຓີ ຈ ຄຓາຈຣິໂຍ ຈ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສ ຈ ໂຂ ສາວການໍ ນ ສກ຺ກໂຕ ນ ຄຣຸກໂຕ ນ ມານິໂຕ ນ ປູຊິໂຕ, ນ ຈ ປນ ປູຣຓໍ ກສ຺ສປໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕຕ຺ຣຎ຺ຎຕໂຣ ປູຣຓສ຺ສ ກສ຺ສປສ຺ສ ສາວໂກ ສທ຺ທມກາສິ “ມາ ໂຠນ຺ໂຕ ປູຣຓໍ ກສ຺ສປໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ຖ; ເນໂສ ເອຕໍ ຊານາຕິ; ມຍເມຕໍ ຊານາມ, ອມ຺ເຫ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຖ; ມຍເມຕໍ ຠວນ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມາຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ໂຕ ນ ລຠຕິ “ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂຠນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ, ມາ ໂຠນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ. ເນເຕ, ຠວນ຺ເຕ,

———

໑. ຍຕ຺ຖິເມ (ສີ) ໒. ຄຣຸກຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອມ຺ເຫ ເອເຕ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ; ມຍເມເຕສໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມາຕິ. ພຫູ ໂຂ ປນ ປູຣຓສ຺ສ ກສ຺ສປສ຺ສ ສາວກາ ວາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອປກ຺ກນ຺ຕາ “ນ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາສິ, ອຫໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາມິ, ກິ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານິສ຺ສສິ? ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນ ຕ຺ວມສິ, ອຫມສ຺ມິ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ໂນ, ສຫິຕໍ ເມ, ອສຫິຕໍ ເຕ, ປຸເຣວຈນີຍໍ ປຈ຺ຉາ ອວຈ, ປຈ຺ຉາວຈນີຍໍ ປຸເຣ ອວຈ, ອຘິຈິຕ຺ຕໍ ເຕ ວິປຣາວຕ຺ຕໍ, ອາໂຣປິໂຕ ເຕ ວາໂທ, ນິຄ຺ຄຫີໂຕສິ, ຈຣ ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂາຍ, ນິພ຺ເພເຖຫິ ວາ ສເຈ ປໂຫສີຕິ. ອິຕິ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ສາວການໍ ນ ສກ຺ກໂຕ ນ ຄຣຸກໂຕ ນ ມານິໂຕ ນ ປູຊິໂຕ, ນ ຈ ປນ ປູຣຓໍ ກສ຺ສປໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອກ຺ກຸຏ຺ໂຖ ຈ ປນ ປູຣໂຓ ກສ຺ສໂປ ຘມ຺ມກ຺ໂກເສນາຕິ.

“ເອເກຈ຺ເຈ ເອວມາຫໍສຸ ‘ອຍມ຺ປິ ໂຂ ມກ຺ຂລິ ໂຄສາໂລ ຯເປຯ ອຊິໂຕ ເກສກມ຺ພໂລ... ປກຸໂຘ ກຈ຺ຈາຍໂນ... ສຌ຺ຊໂຍ ເພລຏ຺ຊປຸຕ຺ໂຕ... ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ສໍຄີ ເຈວ ຄຓີ ຈ ຄຓາຈຣິໂຍ ຈ ຌາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສ ຈ ໂຂ ສາວການໍ ນ ສກ຺ກໂຕ ນ ຄຣຸກໂຕ ນ ມານິໂຕ ນ ປູຊິໂຕ, ນ ຈ ປນ ນິຄຕ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕຕ຺ຣຌ຺ຌຕໂຣ ນິຄຕ຺ຖສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາວໂກ ສທ຺ທມກາສິ, ‘ມາ ໂກນ຺ໂຕ ນິຄຕ຺ຖໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ຖ; ເນໂສ ເອຕໍ ຊານາຕິ; ມຍເມຕໍ ຊານາມ, ອມ຺ເຫ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຖ; ມຍເມຕໍ ກວນ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມາຕິ. ພູຕປຸພ຺ພໍ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ໂຕ ນ ລພຕິ “ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂກນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ, ມາ ໂກນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ. ເນເຕ ກວນ຺ເຕ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອມ຺ເຫ ເອເຕ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ; ມຍເມເຕສໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມາຕິ. ພຫູ ໂຂ ປນ ນິຄຕ຺ຖສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາວກາ ວາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອປກ຺ກນ຺ຕາ “ນ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາສິ, ອຫໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາມິ. ກິ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານິສ຺ສສິ? ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນ ຕ຺ວມສິ. ອຫມສ຺ມິ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ໂນ. ສຫິຕໍ ເມ ອສຫິຕໍ ເຕ, ປຸເຣວຈນີຍໍ ປຈ຺ຉາ ອວຈ, ປຈ຺ຉາວຈນີຍໍ ປຸເຣ ອວຈ, ອຘິຈິຕ຺ຕໍ ເຕ ວິປຣາວຕ຺ຕໍ, ອາໂຣປິໂຕ ເຕ ວາໂທ, ນິຄ຺ຄຫີໂຕສິ, ຈຣ ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂາຍ, ນິພ຺ເພເຖຫິ ວາ ສເຈ ປໂຫສີຕິ. ອິຕິ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ

ສາວການໍ ນ ສກ຺ກໂຕ ນ ຄຣຸກໂຕ ນ ມານິໂຕ ນ ປູຊິໂຕ, ນ ຈ ປນ ນິຄຕ຺ຖໍ ນາຜປຸຕ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອກ຺ກຸຜ຺ໂຖ ຈ ປນ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມກ຺ໂກເສນາຕິ.

໒໔໐. ເອກຈ຺ເຈ ເອວມາຫໍສຸ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສໍຝິ ເຈວ ຄຕີ ຈ ຄຕາຈຣິໂຍ ຈ ຌາໂຕ ຍສສ຺ສີ ຕິຕ຺ຖກໂຣ ສາຘຸສມ຺ມໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ; ໂສ ຈ ໂຂ ສາວການໍ ສກ຺ກໂຕ ຄຣຸກໂຕ ມານິໂຕ ປູຊິໂຕ, ສມຓຌ຺ຈ ປນ ໂຄຕມໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕຕ຺ຣຌ຺ຌຕໂຣ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ອຸກ຺ກາສິ. ຕເມນາຌ຺ຌຕໂຣ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຊຕ຺ຕຸເກນ[1] ຒຜ຺ເຜສິ "ອປ຺ປສທ຺ໂທ ອາຍສ຺ມາ ໂຫຕຸ, ມາຍສ຺ມາ ສທ຺ທມກາສິ, ສຕ຺ຖາ ໂນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສີຕິ. ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວການໍ ຂິປິຕສທ຺ໂທ ວາ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກາສິຕສທ຺ໂທ ວາ. ຕເມນໍ ມຫາຊນກາໂຍ ປຈ຺ຈາສີສມານຣູໂປ[2] ປຈ຺ຈຸປຜ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ "ຍໍ ໂນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ຠາສິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂນ ໂສສ຺ສາມາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຸຣິໂສ ຈາຕຸມ຺ມຫາປເຖ ຂຸທ຺ທມຘຸໍ[3] ອເນລກໍ ປີເອຍ຺ຍ.[4] ຕເມນໍ ມຫາຊນກາໂຍ ປຈ຺ຈາສີສມານຣູໂປ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ຖິໂຕ ອສ຺ສ. ເອວເມວ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວການໍ ຂິປິຕສທ຺ໂທ ວາ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກາສິຕສທ຺ໂທ ວາ. ຕເມນໍ ມຫາຊນກາໂຍ ປຈ຺ຈາສີສມານຣູໂປ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ "ຍໍ ໂນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ຠາສິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂນ ໂສສ຺ສາມາຕິ. ເຍປິ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ສມ຺ປ-ໂຍເຂຕ຺ວາ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕປິ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ວຕ຺ຕວາທິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕວາທິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ສໍຒສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕວາທິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕຄຣຫິໂນເຍວ ໂຫນ຺ຕິ ອນຌ຺ຌຄຣຫິໂນ, "ມຍເມວມ຺ຫາ ອລກ຺ຂິກາ ມຍໍ ອປ຺ປປຸຌ຺ຌາ ເຕ ມຍໍ ເອວໍ ສ຺ວາກ຺ຂາເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນາສກ຺ຂິມ຺ຫາ

---

[1] ຊຕ຺ຕຸເກ (ສີ) [2] ປຈ຺ຈາສີສມານຣູໂປ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
[3] ຂຸທ຺ທໍ ມຘຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
[4] ອຸປ຺ປີເອຍ຺ຍ (ສີ)

ຍາວຊີວໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ. ເຕ ອາຣາມິກຠູຕາ ວາ ອຸປາສກຠູຕາ ວາ ປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປເທ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສາວການໍ ສກ຺ກໂຕ ຄຣຸກໂຕ ມານິໂຕ ປູຊິໂຕ, ສມຓຎ຺ຈ ປນ ໂຄຕມໍ ສາວກາ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

໒໔໑. “ກຕິ ປນ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ມຍິ ຘມ຺ເມ ສມນຸປສ຺ສສິ, ເຍຫິ ມມໍ[1] ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ[2] ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ?. “ປຎ຺ຈ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ຘມ຺ເມ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ເຍຫິ ຠຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຠຄວາ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອປ຺ປາຫາໂຣ, ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອປ຺ປາຫາໂຣ, ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຠຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. **(໑)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ຈີວເຣນ, ອິຕຣີຕຣຈີວຣ-ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ຈີວເຣນ, ອິຕຣີຕຣຈີວຣສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ທຸຕິຍໍ ຘມ຺ມໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຠຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. **(໒)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ, ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ, ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ຕຕິຍໍ ຘມ຺ມໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຠຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. **(໓)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ເສນາສເນນ, ອິຕຣີຕຣເສນາສນສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອິຕຣີຕເຣນ ເສນາສເນນ, ອິຕຣີຕຣເສນາສນສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ອິມໍ ໂຂ

---

໑. ມມ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

໒. ຄຣຸກໂຣນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ ຊມ຺ມໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍນ ກຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. (໔)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ປວິວິຕ຺ໂຕ, ປວິເວກສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕວາທີ. ຍມ຺ປິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ປວິວິຕ຺ໂຕ, ປວິເວກສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕວາທີ, ອິມໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ ປຌ຺ຈມໍ ຊມ຺ມໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍນ ກຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. (໕)

ອິເມ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕິ ປຌ຺ຈ ຊມ຺ເມ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ເຍຫິ ກຄວນ຺ຕໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

໒໔໔. “‘ອປ຺ປາຫາໂຣ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ, ອຸທາຍິ,ສາວກາ ໂກສກາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒໂກສກາຫາຣາປິ ເພລຸວາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒເພລຸວາຫາຣາປິ. ອຫໍ ໂຂ ປນ, ອຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ອິມິນາ ປຕ຺ເຕນ ສມຕິຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກຸຌ຺ຊາມິ ກິຍ຺ໂຍປິ ກຸຌ຺ຊາມິ. ‘ອປ຺ປາຫາໂຣ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປ຺ປາຫາຣຕາຍ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ໂກສກາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒໂກສກາຫາຣາປິ ເພລຸວາຫາຣາປິ ອຑ຺ຒເພລຸວາ-ຫາຣາປິ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຊມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. (໑)

“‘ສນ຺ຕຸຎ຺ໂຖ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ຈີວເຣນ, ອິຕຣີຕຣຈີວຣສນ຺ຕຸຎ຺ຖິຍາ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ປໍສຸກູລິກາ ລູຂຈີວຣຊຣາ, ເຕ ສຸສານາ ວາ ສງ຺ກາຣກູຏາ ວາ ປາປຕິກາ ວາ ນນ຺ຕການິ[1] ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ[2] ສໍຆາຏິໍ ກຣິຕ຺ວາ ຊາເຣນ຺ຕິ. ອຫໍ ໂຂ ປນຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ຄຫປຕິຈີວຣານິ ຊາເຣມິ ທຬ຺ຫານິ ສຕ຺ຖລູຂານິ ອລາພຸໂລມສານິ

---

໑. ປາປຕິການິ ວາ ນນ຺ຕການິ ວາ (ສີ)　໒. ອຸຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ (ກ)

'ສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສມໂຕ ໂສຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ຈີວເຣນ, ອິຕຣີຕຣຈີວຣສນ຺ຕຸຏ຺ຏິຍາ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ປໍສຸກູລິກາ ລູຂຈີວຣຘຣາ, ເຕ ສຸສານາ ວາ ສງ຺ກາຣກູຏາ ວາ ປາປຓິກາ ວາ ນນ຺ຕການິ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ສໍຆາຏິ ກຣິຕ຺ວາ ຘາເຣນ຺ຕິ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. (໔)

"'ສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສມໂຕ ໂສຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ, ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕ-ສນ຺ຕຸຏ຺ຏິຍາ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ປິຓ຺ຑປາຕິກາ ສປທານຈາຣີໂນ ອຸລ຺ຨາສເກ ວເຕ ຣຕາ, ເຕ ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຏ຺ຐາ ສມານາ ອາສເນນປິ ນິມນ຺ເຕິຍມານາ ນ ສາທິຍນ຺ຕິ. ອຫໍ ໂຂ ປນຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ນິມນ຺ຕເນປິ[១] ກຸລ຺ຊາມິ ສາລີນໍ ໂອທນໍ ວິຈິຕກາລກໍ ອເນກສູປໍ ອເນກພ຺ຍລ຺ຊນໍ. 'ສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສມໂຕ ໂສຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ, ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕສນ຺ຕຸຏ຺ຏິຍາ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ປິຓ຺ຑປາຕິກາ ສປທານຈາຣີໂນ ອຸລ຺ຨາສເກ ວເຕ ຣຕາ ເຕ ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຏ຺ຐາ ສມານາ ອາສເນນປິ ນິມນ຺ເຕິຍມານາ ນ ສາທິຍນ຺ຕິ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. (໕)

"'ສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສມໂຕ ໂສຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ເສນາສເນນ, ອິຕຣີຕຣເສນາສນ-ສນ຺ຕຸຏ຺ຏິຍາ ຈ ວຕ຺ຕວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ຣຸກ຺ຂມູລິກາ ອພ຺ໂພກາສິກາ, ເຕ ອຏ຺ຐມາເສ ຨນ຺ນໍ ນ ອຸເປນ຺ຕິ. ອຫໍ ໂຂ ປນຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ກູຏາຄາເຣສຸປິ ວິຫຣາມິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ເຕສຸ ນິວາເຕສຸ ຜຸສິຕຄ຺ຄເຣສຸ[໒] ປິຫິຕວາຕປານເສຸ. 'ສມ຺ພຸທ຺ໂທ ສມໂຕ

---

១. ນິມນ຺ຕນສ຺ສາປິ (ກ) ໒. ຜຸສ຺ສິຕຄ຺ຄເຣສຸ (ສີ, ອິ)

ໂຄຕໂມ ອິຕຣີຕເຣນ ເສນາສເນນ, ອິຕຣີຕຣເສນາສນສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ຣຸກ຺ຂມູລິກາ ອພ຺ໂຠກາສິກາ ເຕ ອຏ຺ຐມາເສ ຉນ຺ນໍ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. (໔)

"'ປວິວິຕ຺ໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ປວິເວກສ຺ສ ຈ ວຓ຺ຓວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ. ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ອາຣຎ຺ຎິກາ ປນ຺ຕເສນາສນາ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ ອຌ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕ ອນ຺ວທ຺ຒມາສໍ ສໍຆມຌ຺ເຌ ໂອສຣນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍ. ອຫໍ ໂຂ ປນຸທາຍິ, ອປ຺ເປກທາ ອາກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣາມິ ຠິກ຺ຂູຫິ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ອຸປາສເກຫິ ອຸປາສິກາຫິ ຣຎ຺ຎາ ຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ຕິຕ຺ຖິຍສາວເກຫິ. 'ປວິວິຕ຺ໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ປວິເວກສ຺ສ ຈ ວຓ຺ຓວາທີຕິ, ອິຕິ ເຈ ມໍ, ອຸທາຍິ, ສາວກາ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ເຕ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ອາຣຎ຺ຎກາ ປນ຺ຕເສນາສນາ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ ອຌ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ ເຕ ອນ຺ວທ຺ຒມາສໍ ສໍຆມຌ຺ເຌ ໂອສຣນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຍ, ນ ມໍ ເຕ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸໍ.

"ອິຕິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ນ ມມໍ ສາວກາ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໔໓. ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອຎ຺ເຎ ຈ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ, ເຍຫິ ປຎ຺ຈຫິ ຘມ຺ເມຫິ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ອິຘຸທາຍິ, ມມໍ ສາວກາ ອຘິສີເລ ສມ຺ຠາເວນ຺ຕິ 'ສີລວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ປຣເມນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ. ຍມ຺ປຸທາຍິ,[1] ມມໍ ສາວກາ ອຘິສີເລ ສມ຺ຠາເວນ຺ຕິ 'ສີລວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປຣເມນ

໑. ຍມ຺ປຸທາຍິ (ສ຺ຍາ, ກ)

ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ, ອຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ປຖໂມ ຘມ຺ໂມ, ເຍນ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໔໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ມມໍ ສາວກາ ອພິກ຺ກນ຺ເຕ ຌາຓທສ຺ສເນ ສມ຺ພາເວນ຺ຕິ 'ຊານໍເຍວາຫ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານາມີຕິ, ປສ຺ສໍເຍວາຫ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປສ຺ສາມີຕິ; ອພິຌ຺ຌາຍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂນ ອນພິຌ຺ຌາຍ; ສນິທານໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ອນິທານໍ; ສປ຺ປາຖິຫາຣິຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ອປ຺ປາຖິຫາຣິຍນ຺ຕິ. ຍມ຺ປຸທາຍິ, ມມໍ ສາວກາ ອພິກ຺ກນ຺ເຕ ຌາຓທສ຺ສເນ ສມ຺ພາເວນ຺ຕິ 'ຊານໍເຍວາຫ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານາມີຕິ, ປສ຺ສໍເຍວາຫ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປສ຺ສາມີຕິ; ອພິຌ຺ຌາຍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ອນພິຌ຺ຌາຍ; ສນິທານໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂນ ອນິທານໍ; ສປ຺ປາຖິຫາຣິຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ອປ຺ປາຖິຫາຣິຍນ຺ຕິ, ອຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ທຸຕິໂຍ ຘມ຺ໂມ, ເຍນ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໔໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ມມໍ ສາວກາ ອຘິປຌ຺ຌາຍ ສມ຺ພາເວນ຺ຕິ 'ປຌ຺ຌວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ປຣເມນ ປຌ຺ຌາກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ; ຕໍ ວຕ ອນາຄຕໍ ວາທປຖໍ ນ ທກ຺ຂຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ປຣປ຺ປວາທໍ ນ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ'. ຕໍ ກີ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ອປິ ນຸ ເມ ສາວກາ ເອວໍ ຊານນ຺ຕາ ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ຕາ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ. "ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ອຸທາຍິ, ສາວເກສຸ ອນຸສາສນີ ປຈ຺ຈາສີສາມິ;[1] ອຌ຺ຌທຕ຺ຖຸ ມມເຍວ ສາວກາ ອນຸສາສນີ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕິ. ຍມ຺ປຸທາຍິ, ມມໍ ສາວກາ ອຘິປຌ຺ຌາຍ ສມ຺ພາເວນ຺ຕິ 'ປຌ຺ຌວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ປຣເມນ ປຌ຺ຌາກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ; ຕໍ ວຕ ອນາຄຕໍ ວາທປຖໍ ນ ທກ຺ຂຕິ,ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວາ ປຣປ຺ປວາທໍ ນ ສຫຘມ຺ເມນ ນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ'. ອຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຕຕິໂຍ ຘມ຺ໂມ, ເຍນ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

---

໑. ປຈ຺ຈາສີສາມິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒໔໖. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ເຍນ ທຸກ຺ເຂນ ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ຓາ ທຸກ຺ຂປເຣຕາ. ເຕ ມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕສາຫໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣມິ, ເຕສາຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘມິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ; ເຕ ມໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕສາຫໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣມິ, ເຕສາຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘມິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ. ຍມ຺ປຸທາຍິ, ມມ ສາວກາ ເຍນ ທຸກ຺ເຂນ ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ຓາ ທຸກ຺ຂປເຣຕາ. ເຕ ມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕສາຫໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣມິ, ເຕສາຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘມິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ເຕ ມໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕສາຫໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣມິ. ເຕສາຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘມິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ. ອຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ຘມ຺ໂມ, ເຍນ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໒໔໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ຠາເວນ຺ຕິ. ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ... ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປທາເນ ຠາເວນ຺ຕິ. ອິຘຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ, ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ, ວາຍມຕິ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ, ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ປທຫຕິ; ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ, ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ, ວາຍມຕິ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ, ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ປທຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປ຺ຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຌິປາເທ ກາເວນ຺ຕິ. ອິຘ຺ທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ຉນ຺ທສມາຌິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຌິປາທໍ ກາເວຕິ, ວີຣິຍສມາຌິປຘານ-ສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຌິປາທໍ ກາເວຕິ, ຈິຕ຺ຕສມາຌິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຌິປາທໍ ກາເວຕິ, ວີມໍສາສມາຌິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຌິປາທໍ ກາເວຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ຌາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປ຺ຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ປລ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ກາເວນ຺ຕິ. ອິຘ຺ທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາເວຕິ ອຸປສມຄາມິໍ ສມ຺ໂພຘຄາມິໍ; ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາເວຕິ ຯເປຯ ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາເວຕິ... ສມາຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາເວຕິ... ປລ຺ລິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາເວຕິ ອຸປສມຄາມິໍ ສມ຺ໂພຘຄາມິໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ຌາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປ຺ຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ປລ຺ຈ ພລານິ ກາເວນ຺ຕິ. ອິຘ຺ທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາພລໍ ກາເວຕິ ອຸປສມຄາມິໍ ສມ຺ໂພຘຄາມິໍ; ວີຣິຍພລໍ ກາເວຕິ ຯເປຯ ສຕິພລໍ ກາເວຕິ... ສມາຌິພລໍ ກາເວຕິ... ປລ຺ລາພລໍ ກາເວຕິ ອຸປສມຄາມິໍ ສມ຺ໂພຘຄາມິໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ຌາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປ຺ຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ສຕ຺ຕໂພຊ຺ຊງ຺ເຄ ກາເວນ຺ຕິ. ອິຘ຺ທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ; ຘມ຺ມວິຈຍ-ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ຯເປຯ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຌິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ສມາຌິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ຌາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ປ຺ຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອຣິຍໍ ອຝ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ກາເວນ຺ຕິ. ອິຘ຺ທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາວາຈໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາອາຊີວໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາວາຍາມໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາສຕິໍ ກາເວຕິ, ສມ຺ມາສມາຌິໍ ກາເວຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ຌາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໒໔໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ເຂ ຠາເວນ຺ຕິ. ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ອຍໍ ປຐໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ; ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສຸພນ຺ເຕວ ອຘິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ປຎ຺ຈໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຉຏ຺ໂຐ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສພ຺ພໂສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ; ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອຏ຺ຐໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໒໔໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອຏ຺ຐ ອຠິຠາຍຕນານິ ຠາເວນ຺ຕິ. ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປຐມໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຓານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ທຸຕິຍໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຕຕິຍໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຓານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ນີລານິ ນີລວຓ຺ຓານິ ນີລນິທສ຺ສນານິ ນີລນິພາສານິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອຸມາປຸປ຺ຜໍ ນີລໍ ນີລວຓ຺ຓໍ ນີລນິທສ຺ສນໍ ນີລນິພາສໍ, ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕ຺ຖໍ ພາຣາຓເສຍ຺ຍກໍ ອຸພໂຕພາຄວິມຘ຺ຓໍ ນີລໍ ນີລວຓ຺ຓໍ ນີລນິທສ຺ສນໍ ນີລນິພາສໍ; ເອວເມວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ນີລານິ ນີລວຓ຺ຓານິ ນີລນິທສ຺ສນານິ ນີລນິພາສານິ. ‘ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປລ຺ຈມໍ ອພິພາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປີຕານິ ປີຕວຓ຺ຓານິ ປີຕນິທສ຺ສນານິ ປີຕນິພາສານິ. ເສຍ຺ຍຖາ ນາມ ກຓິກາຣປຸປ຺ຜໍ ປີຕໍ ປີຕວຓ຺ຓໍ ປີຕນິທສ຺ສນໍ ປີຕນິພາສໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ວາ ປນ ຕໍ ວຕ຺ຖໍ ພາຣາຓເສຍ຺ຍກໍ ອຸພໂຕ-ພາຄວິມຘ຺ຓໍ ປີຕໍ ປີຕວຓ຺ຓໍ ປີຕນິທສ຺ສນໍ ປີຕນິພາສໍ; ເອວເມວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປີຕານິ ປີຕວຓ຺ຓານິ ປີຕນິທສ຺ສນານິ ປີຕນິພາສານິ. ‘ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຉຘ຺ຓໍ ອພິພາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຓ຺ຓານິ ໂລຫິຕກນິທສ຺ສນານິ ໂລຫິຕກນິພາສານິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພນ຺ຘຸຊີວກປຸປ຺ຜໍ ໂລຫິຕກໍ ໂລຫິຕກວຓ຺ຓໍ ໂລຫິຕກນິທສ຺ສນໍ ໂລຫິຕກນິພາສໍ, ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕ຺ຖໍ ພາຣາຓເສຍ຺ຍກໍ ອຸພໂຕພາຄວິມຘ຺ຓໍ ໂລຫິຕກໍ ໂລຫິຕກວຓ຺ຓໍ ໂລຫິຕກນິທສ຺ສນໍ ໂລຫິຕກນິພາສໍ; ເອວເມວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຓ຺ຓານິ ໂລຫິຕກນິທສ຺ສນານິ ໂລຫິຕກນິພາສານິ. ‘ຕານິ ອພິພຸຍ຺ຍ ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ສຕ຺ຕມໍ ອພິພາຍຕນໍ.

“ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕວຓ຺ຓານິ ໂອທາຕນິທສ຺ສນານິ ໂອທາຕນິພາສານິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ໂອສທີຕາຣກາ ໂອທາຕາ ໂອທາຕວຓ຺ຓາ ໂອທາຕນິທສ຺ສນາ ໂອທາຕນິພາສາ, ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນ ຕໍ ວຕ຺ຖໍ ພາຣາຓເສຍ຺ຍກໍ ອຸພໂຕພາຄວິມຘ຺ຓໍ ໂອທາຕໍ ໂອທາຕວຓ຺ຓໍ ໂອທາຕນິທສ຺ສນໍ ໂອທາຕນິພາສໍ; ເອວເມວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕວຓ຺ຓານິ ໂອທາຕນິທສ຺ສນານິ

ໂອທາຕນິຠາສານິ. 'ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ , ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ອຏ຺ຐມໍ ອຠິຠາຍຕນໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ທສ ກສິຓາຍຕນານິ ຠາເວນ຺ຕິ. ປຖວີກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ອທ຺ວຍໍ ອປ຺ປມາຓໍ; ອາໂປກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ ໆເປໆ ເຕໂຊກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ວາໂຍກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ນີລກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ປີຕກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ໂລຫິຕກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ໂອທາຕກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ... ອາກາສກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ.. ວິຎ຺ຎາຓກສິຓເມໂກ ສຎ຺ຊານາຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ອທ຺ວຍໍ ອປ຺ປມາຓໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ຈຕ຺ຕາຣິ ຌານານິ ຠາເວນ຺ຕິ. ອິທຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ທກ຺ໂຂ ນ຺ຫາປໂກ[1]ວາ ນ຺ຫາປກນ຺ເຕວາສີ ວາ ກໍສຖາເລ ນ຺ຫານີຍຈຸຓ຺ຓານິ[4] ອາກິຣິຕ຺ວາ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ສນ຺ເນຍ຺ຍ, ສາຍໍ ນ຺ຫານີຍປິຓ຺ຑີ[5] ເສ຺ນຫານຸຄຕາ ເສ຺ນຫປເຣໂຕ ສນ຺ຕຣພາຫິຣາ ຜຸຏາ ເສ຺ນເຫນ ນ ຈ ປຄ຺ຆຣິຓີ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ສມາຘິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ

---

໑. ນ຺ຫາປໂກ (ສີ, ອີ)

໔. ນ຺ຫານີຍຈຸຓ຺ຓານິ (ສີ, ອີ)

໕. ສາສ຺ສ ນ຺ຫານີຍປິຓ຺ຑີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ກາຍສ຺ສ ສມາທິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຕໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ, ອຸທາຍິ, ອຸທກຣຫໂທ ຄມ຺ພີໂຣ ອຸພ຺ພິໂທທໂກ.[1] ຕສ຺ສ ເນວສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ນ ປຈ຺ຈິມາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ນ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ນ ທກ຺ຂິຕາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ເທໂວ ຈ ນ ກາເລນ ກາລໍ ສມ຺ມາ ຮາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຊຍ຺ຍ; ອຖ ໂຂ ຕມ຺ຫາວ ອຸທກຣຫາ ສີຕາ ວາຣິທາຣາ ອຸພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເມວ ອຸທກຣຫໍ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອພິສນ຺ເທຍ຺ຍ ປຣິສນ຺ເທຍ຺ຍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍ ປຣິປ຺ຜເຣຍ຺ຍ, ນາສ຺ສ[4] ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ອຸທກຣຫສ຺ສ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອປ຺ຜຸຕໍ ອສ຺ສ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ພິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ສມາທິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອພິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜເຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ສມາທິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຕໍ ໂຫຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ພິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ฯເປฯ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອພິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜເຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຕໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ, ອຸທາຍິ, ອຸປ຺ປລິນິຍໍ ວາ ປທຸມິນິຍໍ ວາ ປຸຕ຺ທຣີກິນິຍໍ ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຕ຺ທຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວທ຺ຒານິ ອຸທການຸຄ຺ຄຕານິ ອນ຺ໂຕ ນິມຸຄ຺ຄໂປສີນິ, ຕານິ ຍາວ ຈຄ຺ຄາ ຍາວ ຈ ມູລາ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອພິສນ຺ນານິ ປຣິສນ຺ນານິ ປຣິປູຣານິ ປຣິປ຺ຜຸຜານິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວຕໍ. ອຸປ຺ປລານໍ ວາ ປທຸມານໍ ວາ ປຸຕ຺ທຣີການໍ ວາ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອປ຺ຜຸຕໍ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ພິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອພິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜເຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຕໍ ໂຫຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ພິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ທິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຣິສຸທ຺ເທນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ເທນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ອປ຺ຜຸຕໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປີ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ໂອທາເຕນ ວຕ຺ເຖນ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ອສ຺ສ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ

---

໑. ອຸພ຺ພິໂຕທໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໔. ນ ເນສໍ (ສີ)

ກາຍສ຺ສ ໂອທາເຕນ ວຕ຺ເຖນ ອປ຺ຜຸຖໍ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຣິສຸທ຺ເທນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ກິຍ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ເທນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ອປ຺ຜຸຖໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິຍ຺ຍາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຕິປທາ, ຍຖາປຕິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ເອວໍ ປຊານນ຺ຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ເມ ກາໂຍ ຣູປີ ຈາຕຸມຫາກູຕິໂກ ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ກໂວ ໂອທນກຸມ຺ມາສູປຈໂຍ ອນິຈ຺ຈຸຈ຺ຊາທນ-ປຣິມທ຺ທນເກທນວິທ຺ທໍສນທມ຺ໂມ; ອິທຍ຺ຈ ປນ ເມ ວິຍ຺ຍາຕໍ ເອຕ຺ຖ ສິຕໍ ເອຕ຺ຖ ປຕິພທ຺ທໍ’. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ມຕິ ເວຣຸຣິໂຍ ສຸໂກ ຊາຕິມາ ອຖ຺ຖໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ອຈ຺ໂຊ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ໂນ; ຕຕ຺ຣິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຕ຺ທຸສຸຕ຺ຕໍ ວາ. ຕເມນໍ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ຫຕ຺ເຖ ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ເຂຍ຺ຍ ‘ອຍໍ ໂຂ ມຕິ ເວຣຸຣິໂຍ ສຸໂກ ຊາຕິມາ ອຖ຺ຖໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ອຈ຺ໂຊ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ສພ຺ພາກາຣສມ຺ປນ຺ໂນ; ຕຕ຺ຣິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຕ຺ທຸສຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຕິປທາ, ຍຖາປຕິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ເອວໍ ປຊານນ຺ຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ເມ ກາໂຍ ຣູປີ ຈາຕຸມຫາກູຕິໂກ ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ກໂວ ໂອທນກຸມ຺ມາສູປຈໂຍ ອນິຈ຺ຈຸຈ຺ຊາທນປຣິມທ຺ທນ-ເກທນວິທ຺ທໍສນທມ຺ໂມ; ອິທຍ຺ຈ ປນ ເມ ວິຍ຺ຍາຕໍ ເອຕ຺ຖ ສິຕໍ ເອຕ຺ຖ ປຕິພທ຺ທນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິຍ຺ຍາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຕິປທາ, ຍຖາປຕິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອິມມ຺ຫາ ກາຍາ ອຍ຺ຍໍ ກາຍໍ ອກິນິມ຺မິນນ຺ຕິ ຣູປີ ມໂນມຍໍ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ມຸຍ຺ຊມ຺ຫາ ອີສິກໍ ປພ຺ພາເຫຍ຺ຍ; ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຍໍ ມຸຍ຺ໂຊ, ອຍໍ ອີສິກາ; ອຍ຺ໂຍ ມຸຍ຺ໂຊ, ອຍ຺ຍາ ອີສິກາ; ມຸຍ຺ຊມ຺ຫາເຕ຺ວວ ອີສິກາ ປພ຺ພາຣ຺ຫາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນ຺ທາຍິ, ປຸຣິໂສ ອສີ ໂກສິຍາ ປພ຺ພາເຫຍ຺ຍ; ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຍໍ ອສິ, ອຍໍ ໂກສິ; ອຍ຺ໂຍ ອສິ ອຍ຺ຍາ ໂກສິ; ໂກສິຍາເຕ຺ວວ ອສິ ປພ຺ພາຣ຺ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາ ວາ, ປນ຺ທາຍິ, ປຸຣິໂສ ອຫີ ກຣຕ຺ຫາ ອຸທ຺ທເຣຍ຺ຍ; ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຍໍ ອຫິ, ອຍໍ

ກຣຕ຺ໂທ; ອລ຺ໂລ ອທິ, ອລ຺ໂລ ກຣຕ຺ໂທ; ກຣຕ຺ທາເຕ຺ວວ ອທິ ອຸພ຺ກໂຕຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອິມມ຺ທາ ກາຍາ ອລ຺ລໍ ກາຍໍ ອກິນິມ຺ມິນນ຺ຕິ ຣູປິ ມໂນມຍໍ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄິ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລ຺ລາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຮິວິຮໍ ປຈ຺ຈນ຺ໂກນ຺ຕິ. ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຮາ ໂຫນ຺ຕິ, ພຫຸຮາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ; ອາວິກາວໍ, ຕິໂຣກາວໍ ຕິໂຣກຸຝ຺ຝໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມານາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອກິຊ຺ຊມາເນ[1] ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຕ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຮິເກ ເອວໍມຫານຸກາເວ ປາຕິນາ ປຣິມສນ຺ຕິ ປຣິມຊ຺ຊນ຺ຕິ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ທກ຺ໂຂ ກຸມ຺ກກາໂຣ ວາ ກຸມ຺ກກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ສຸປຣິກມ຺ມກຕາຍ ມຕ຺ຕິກາຍ ຍໍ ຍເທວ ກາຊນວິກຕິ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ຕເທວ ກເຣຍ຺ຍ ອກິນິປ຺ຜາເທຍ຺ຍ; ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນຸທາຍິ, ທກ຺ໂຂ ທນ຺ຕກາໂຣ ວາ ທນ຺ຕກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ສຸປຣິກມ຺ມກຕສ຺ມິ ທນ຺ຕສ຺ມິ ຍໍ ຍເທວ ທນ຺ຕວິກຕິ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ຕເທວ ກເຣຍ຺ຍ ອກິນິປ຺ຜາເທຍ຺ຍ; ເສຍ຺ຍຖາ ວາ ປນຸທາຍິ, ທກ຺ໂຂ ສຸວຕ຺ຕກາໂຣ ວາ ສຸວຕ຺ຕກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ສຸປຣິກມ຺ມກຕສ຺ມິ ສຸວຕ຺ຕສ຺ມິ ຍໍ ຍເທວ ສຸວຕ຺ຕວິກຕິ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ຕເທວ ກເຣຍ຺ຍ ອກິນິປ຺ຜາເທຍ຺ຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຮິວິຮໍ ປຈ຺ຈນ຺ໂກນ຺ຕິ. ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຮາ ໂຫນ຺ຕິ, ພຫຸຮາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ; ອາວິກາວໍ, ຕິໂຣກາວໍ ຕິໂຣກຸຝ຺ຝໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມານາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອກິຊ຺ຊມາເນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຕ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຮິເກ ເອວໍມຫານຸກາເວ ປາຕິນາ ປຣິມສນ຺ຕິ

໑. ອກິຊ຺ຊມານາ (ກ)

ປຣິມຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອພິຍ຺ຍາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕ-ມານຸສິກາຍ ອຸໂພ ສທ຺ເທ ສຸຓນ຺ຕິ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ, ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ພລວາ ສງ຺ຂຘໂມ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ຈາຕຸທ຺ທິສາ ວິຍ຺ຍາເປຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂພ ສທ຺ເທ ສຸຓນ຺ຕິ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ, ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອພິຍ຺ຍາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໖. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານນ຺ຕິ ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສງ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ; ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ, ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ທຫໂຣ ຍຸວາ ມຕ຺ຫນກຊາຕິໂກ ອາທາເສ ວາ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອຈ຺ເຊ ວາ ອຸທກປຕ຺ເຕ ສກໍ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ສກຓິກໍ ວາ 'ສກຓິກນ຺ຕິ[1] ຊາເນຍ຺ຍ, ອກຓິກໍ ວາ 'ອກຓິກນ຺ຕິ[4] ຊາເນຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຝິປທາ, ຍຖາປຝິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານນ຺ຕິ ສຣາຄໍ ວາ

---

໑. ສກຓິກງ຺ຄໍ ວາ ສກຓິກງ຺ຄນ຺ຕິ (ສີ)　　໔. ອກຓິກງ຺ຄໍ ວາ ອກຓິກງ຺ຄນ຺ຕິ (ສີ)

ຈິຕຸຕໍ 'ສຣາຄໍ ຈິຕຸຕນຸຕິ ປຊານນຸຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ ໆເປໆ ສໂທສໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ສງຸຂິຕຸຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ວິກຸຂິຕຸຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ.. ມຫຄຸຄຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ.. ອມຫຄຸຄຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ...ສອຸຕຸຕຣໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ອນຸຕຸຕຣໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ວິມຸຕຸຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ... ອວິມຸຕຸຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ 'ອວິມຸຕຸຕໍ ຈິຕຸຕນຸຕິ ປຊານນຸຕິ. ຕຕຸຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລຸລາໂວສານປາຣມິປຸປຕຸຕາ ວິຫຣນຸຕິ.

໒໕໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກຸຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຜິປທາ, ຍຖາປຜິປນຸນາ ເມ ສາວກາ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣນຸຕິ, ເສຍຸຍຖີທໍ ເອກມຸປິ ຊາຕິ ເທຸວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສຸໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສຸໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປລຸຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕຸຕາລີສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ປລຸລາສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມຸປິ ຊາຕິສຫສຸສມຸປິ ຊາຕິສຕສຫສຸສມຸປິ, ອເນເກປິ ສໍວຸຜກປຸເປ ອເນເກປິ ວິວຸຜກປຸເປ ອເນເກປິ ສໍວຸຜວິວຸຜກປຸເປ 'ອມຸຕຸຣາສິ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕຸໂຕ ເອວໍວຕຸໂຕ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຜິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນຸໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕຣ ອຸທປາທິ; ຕຕຸຣາປາສິ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕຸໂຕ ເອວໍວຕຸໂຕ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຜິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນຸໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຮູປປນຸໂນຕິ. ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທຸເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ສກມຸຫາ ຄາມາ ອລຸລໍ ຄາມໍ ຄຈຸເຉຍຸຍ, ຕມຸຫາປິ ຄາມາ ອລຸລໍ ຄາມໍ ຄຈຸເຉຍຸຍ; ໂສ ຕມຸຫາ ຄາມາ ສກໍເຍວ ຄາມໍ ປຈຸຈາຄຈຸເຉຍຸຍ; ຕສຸສ ເອວມສຸສ 'ອຫໍ ໂຂ ສກມຸຫາ ຄາມາ ອລຸລໍ ຄາມໍ ອຄຈຸຉິ, ຕຕຸຣ ເອວໍ ອຜຸກາສິ ເອວໍ ນິສີທິ ເອວໍ ອກາສິ ເອວໍ ຕຸຕຸຫີ ອໂທສິ; ຕມຸຫາປິ ຄາມາ ອມຸໍ ຄາມໍ ອຄຈຸຉິ, ຕຕຸຣາປິ ເອວໍ ອຜຸກາສິ ເອວໍ ນິສີທິ ເອວໍ ອກາສິ ເອວໍ ຕຸຕຸຫີ ອໂທສິ, ໂສມຸຫິ ຕມຸຫາ ຄາມາ ສກໍເຍວ ຄາມໍ ປຈຸຈາຄໂຕຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກຸຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຜິປທາ, ຍຖາປຜິປນຸນາ ເມ ສາວກາ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣນຸຕິ, ເສຍຸຍຖີທໍ ເອກມຸປິ ຊາຕິ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທຸເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣນຸຕິ. ຕຕຸຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອກິລຸລາໂວສານປາຣມິປຸປຕຸຕາ ວິຫຣນຸຕິ.

໒໕໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກຸຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຜິປທາ, ຍຖາປຜິປນຸນາ ເມ ສາວກາ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຮນ ອຕິກຸກນຸຕມານຸສເກນ

ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສນ຺ຕິ ຈວມາເນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານນ຺ຕິ 'ອິເມ ວຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕຶ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ; ອິເມ ວາ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕຶ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ. ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສນ຺ຕິ ຈວມາເນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ເທ຺ວ ອຄາຣາ ສທ຺ວາຣາ.[1] ຕຕ຺ຣ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ມຊ຺ເຊ ຐິໂຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມນຸສ຺ເສ ເຄຫໍ ປວິສນ຺ເຕປິ ນິກ຺ຂມນ຺ເຕປິ ອນຸຈງ຺ກມນ຺ເຕປິ ອນຸວິຈຣນ຺ເຕປິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສນ຺ຕິ ຈວມາເນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານນ຺ຕິ ໆເປໆ ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

໔໕໙. ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕຶ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕຶ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປພ຺ພຕສງ຺ເຂເປ ອຸທກຣຫໂທ ອຈ຺ໂຉ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ອນາວິໂລ, ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ຕີເຣ ຐິໂຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສິປ຺ປິສມ຺ພຸກມ຺ປິ[2] ສກ຺ຂຣກຐລມ຺ປິ ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພມ຺ປິ ຈຣນ຺ຕມ຺ປິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕມ຺ປິ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ 'ອຍໍ ໂຂ ອຸທກຣຫໂທ ອຈ຺ໂຉ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ ອນາວິໂລ, ຕຕ຺ຣິເມ ສິປ຺ປິສມ຺ພຸກາປິ ສກ຺ຂຣກຐລາປິ ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພາປິ ຈຣນ຺ຕິປິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິປີຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອກ຺ຂາຕາ ມຍາ ສາວການໍ ປຏິປທາ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ເມ ສາວກາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕຶ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕຶ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ

໑. ສນ຺ນທ຺ວາຣາ (ກ) ໒. ສິປ຺ປິກສມ຺ພຸກມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວິຫຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ເມ ສາວກາ ພຫູ ອຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ປຎ຺ຈໂມ ຘມ຺ໂມ, ເຍນ ມມ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ.

ອິເມ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ, ເຍຫິ ມມໍ ສາວກາ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາເນນ຺ຕິ ປູເຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ມຫາສກຸລຸທາຍິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສມຓມຸຓ຺ຑິກສຸຕ຺ຕໍ

໒໖໐. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ[1]ສມຍປ຺ປວາທເກ ຕິນ຺ທຸກາຈີເຣ ເອກສາລເກ ມລ຺ລິກາຍ ອາຣາເມ ປຏິວສຕິ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ປຣິພ຺ພາຊກສເຕຫິ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ສາວຕ຺ຖິຍາ ນິກ຺ຂມິ ທິວາ ທິວສ຺ສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ຄສ຺ສ ຖປຕິສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອກາໂລ ໂຂ ຕາວ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ; ປຏິສລ຺ລີໂນ ຠຄວາ. ມໂນຠາວນີຍານມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູນໍ ອສມໂຍ ທສ຺ສນາຍ; ປຏິສລ຺ລີນາ ມໂນຠາວນີຍາ ຠິກ຺ຂູ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ສມຍປ຺ປວາທໂກ ຕິນ຺ທຸກາຈີໂຣ ເອກສາລໂກ ມລ຺ລິກາຍ ອາຣາໂມ ເຍນ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ເຍນ ສມຍປ຺ປວາທໂກ ຕິນ຺ທຸກາຈີໂຣ ເອກສາລໂກ ມລ຺ລິກາຍ ອາຣາໂມ ເຍນ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸນ຺ນາທິນິຍາ ອຸຈ຺ຈາ-ສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຍ ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖນ຺ຕິຍາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣາຊກຖໍ

[1] ສມຓມຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ (ສີ, ອິ)

ໂຈຣກຖໍ ມຫາມຕ຺ຕກຖໍ ເສນາກຖໍ ຠຍກຖໍ ຍຸທ຺ຘກຖໍ ອນ຺ນກຖໍ ປານກຖໍ ວຕ຺ຖກຖໍ ສຍນກຖໍ ມາລາກຖໍ ຄນ຺ຘກຖໍ ຎາຕິກຖໍ ຍານກຖໍ ຄາມກຖໍ ນິຄມກຖໍ ນຄຣກຖໍ ຊນປທກຖໍ ອິຕ຺ຖິກຖໍ ສູຣກຖໍ ວິສິຂາກຖໍ ກຸມ຺ຠຏ຺ຐານກຖໍ ປຸພ຺ພເປຕກຖໍ ນານຕ຺ຕກຖໍ ໂລກກ຺ຂາຍິກໍ ສມຸທ຺ທກ຺ຂາຍິກໍ ອິຕິຠວາຠວກຖໍ ອິຕິ ວາ.

ອທ຺ທສາ ໂຂ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ສກໍ ປຣິສໍ ສຓ຺ຐາເປສິ "ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂຠນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ, ມາ ໂຠນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ; ອຍໍ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວໂກ ອາຄຈ຺ຉຕິ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ. ຍາວຕາ ໂຂ ປນ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຏິວສນ຺ຕິ ອຍໍ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ. ອປ຺ປສທ຺ທກາມາ ໂຂ ປນ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອປ຺ປສທ຺ທວິນີຕາ ອປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທິໂນ; ອປ຺ເປວ ນາມ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ປຣິສໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາ"ຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ.

໔໖໑. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ເຍນ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄາຫມາເນນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ອຸຄ຺ຄາຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ "ຈຕູຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຄຫປຕິ, ຘ຺ມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ປຣມກຸສລໍ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌໍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ນ ກາເຍນ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ປາປກໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ, ນ ປາປກໍ ສງ຺ກປ຺ປໍ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ, ນ ປາປກໍ ອາຊີວໍ ອາຊີວຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຄຫປຕິ, ຈຕູຫິ ຘ຺ມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ປຣມກຸສລໍ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອຸຄ຺ຄາຫມານສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ "ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານິສ຺ສາມີ"ຕິ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອຸຄ຺ຄາຫມາເນນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ.

໒໖໒. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠຄວາ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ເອຕທໂວຈ "ເອວໍ ສນ຺ເຕ ໂຂ, ຖປຕິ, ທຫໂຣ ກຸມາໂຣ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ ສມ຺ປນ຺ນກຸສໂລ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣມກຸສໂລ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ໂຕ ສມໂຓ ອໂຍຊ຺ໂຌ, ຍຖາ ອຸຄ຺ຄາຫມານສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ຖປຕິ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ກາໂຍຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນ ກາເຍນ ປາປກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຜນ຺ທິຕມຕ຺ຕາ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ຖປຕິ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກສ຺ສ ວາຈາຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນ ປາປກໍ ວາຈໍ ຠາສິສ຺ສຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຣທິຕມຕ຺ຕາ. ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ຖປຕິ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານ-ເສຍ຺ຍກສ຺ສ ສງ຺ກປ຺ໂປຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນ ປາປກໍ ສງ຺ກປ຺ປໍ ສງ຺ກປ຺ປິສ຺ສຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ວິກູຊິຕມຕ຺ຕາ[໑] ທຫຣສ຺ສ ຫິ, ຖປຕິ, ກຸມາຣສ຺ສ ມນ຺ທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕານ-ເສຍ຺ຍກສ຺ສ ອາຊີໂວຕິປິ ນ ໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນ ປາປກໍ ອາຊີວໍ ອາຊີວິສ຺ສຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ມາຕຸຖຎ຺ຎາ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ໂຂ, ຖປຕິ, ທຫໂຣ ກຸມາໂຣ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ ສມ຺ປນ຺ນກຸສໂລ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣມກຸສໂລ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ໂຕ ສມໂຓ ອໂຍຊ຺ໂຌ, ຍຖາ ອຸຄ຺ຄາຫມານສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ.

໒໖໓. "ຈຕູຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຖປຕິ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ນ ເຈວ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ນ ປຣມກຸສລໍ ນ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌໍ, ອປິ ຈິມໍ ທຫຣໍ ກຸມາຣໍ ມນ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກໍ ສມຘິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ຖປຕິ, ນ ກາເຍນ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ປາປກໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ, ນ ປາປກໍ ສງ຺ກປ຺ປໍ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ, ນ ປາປກໍ ອາຊີວໍ ອາຊີວຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຖປຕິ, ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ນ ເຈວ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ນ ປຣມກຸສລໍ ນ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌໍ, ອປິ ຈິມໍ ທຫຣໍ ກຸມາຣໍ ມນ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກໍ ສມຘິຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິ.

ທສຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຖປຕິ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ປຣມກຸສລໍ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌໍ. ອິເມ ອກຸສລາ ສີລາ; ຕມຫໍ,[໒] ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິໂຕສມຸຏ຺ຐານາ ອກຸສລາ ສີລາ; ຕມຫໍ,

໑. ວິກຸຊ຺ຊິຕມຕ຺ຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ກຫໍ (ສີ), ຕຫໍ (ອິ)

ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິຘ ອກຸສລາ ສີລາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ອກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ.

ອິເມ ກຸສລາ ສີລາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິໂຕສມຸຝ຺ຖານາ ກຸສລາ ສີລາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິຘ ກຸສລາ ສີລາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ.

ອິເມ ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິໂຕສມຸຝ຺ຖານາ ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິຘ ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ອກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ.

ອິເມ ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິໂຕສມຸຝ຺ຖານາ ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ອິຘ ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕມຫໍ, ຖປຕິ, ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ.

໔໖໔. ກຕເມ ຈ, ຖປຕິ, ອກຸສລາ ສີລາ? ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມໍ, ອກຸສລໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ປາປໂກ ອາຊີໂວ ອິເມ. ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຖປຕິ, ອກຸສລາ ສີລາ.

ອິເມ ຈ, ຖປຕິ, ອກຸສລາ ສີລາ ກິໍສມຸຝ຺ຖານາ? ສມຸຝ຺ຖານມ຺ປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານາຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ກຕມໍ ຈິຕ຺ຕໍ? ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ຫິ ພຫຸໍ ອເນກວິຘໍ ນານປ຺ປການໍ, ຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຣາຄໍ ສໂທສໍ ສໂມຫໍ. ອິໂຕສມຸຝ຺ຖານາ ອກຸສລາ ສີລາ.

ອິເມ ຈ, ຖປຕິ, ອກຸສລາ ສີລາ ກຸຫິໍ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ? ນິໂຣໂຘປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ພາເວຕິ,

ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ພາເວຕິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ພາເວຕິ, ມິຈ຺ຉາຊີວໍ ປຫາຍ ສມ຺မາຊີເວນ ຊີວິຕໍ ກປ຺ເປຕິ. ເອຕ຺ເຖເຕ ອກຸສລາ ສີລາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ.

ກຖໍ ປຝິປນ຺ໂນ, ຖປຕິ, ອກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺နານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘမ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍမຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺နານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘမ຺ມານໍ ປຫານາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍမຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອນຸປ຺ປນ຺နານໍ ກຸສລານໍ ຘမ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍမຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺နານໍ ກຸສລານໍ ຘမ຺ມານໍ ຖິຕິຍາ ອສမ຺ໂမສາຍ ພິຍ຺ໂຍພາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ພາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍမຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຂ, ຖປຕິ, ອກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໔ໞ໕. ກຕເມ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລາ ສີລາ? ກຸສລໍ ກາຍກမ຺မໍ, ກຸສລໍ ວຈີກမ຺မໍ, ອາຊີວປຣິສຸທ຺ຘမ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ຖປຕິ, ສີລສ຺မິໍ ວທາမິ. ອິເမ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຖປຕິ, ກຸສລາ ສີລາ.

ອິເມ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລາ ສີລາ ກິໍສမຸຝ຺ຖານາ? ສမຸຝ຺ຖານမ຺ປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘ຈິຕ຺ຕສမຸຝ຺ຖານາຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ກຕမໍ ຈິຕ຺ຕໍ? ຈິຕ຺ຕမ຺ປິ ຫິ ພຫຸໍ ອເນກວິຘໍ ນານປ຺ປການກໍ, ຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວີຕຣາຄໍ ວີຕໂທສໍ ວີຕໂမຫໍ. ອິໂຕສမຸຝ຺ຖານາ ກຸສລາ ສີລາ.

ອິເມ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລາ ສີລາ ກຸຫິໍ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ? ນິໂຣໂຘປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ໂນ ຈ ສີລမໂຍ, ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິမຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິမຸຕ຺ຕິໍ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ; ຍຕ຺ຖສ຺ສ ເຕ ກຸສລາ ສີລາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ.

ກຖໍ ປຝິປນ຺ໂນ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺နານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘမ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍမຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺နານໍ

ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ฯເປฯ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ฯເປฯ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຖິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ກິຍ຺ໂຍກາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ກາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ກຸສລານໍ ສີລານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໔໘໘. "ກຕເມ ຈ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ? ກາມສງ຺ກປ຺ໂປ, ພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ. ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ.

ອິເມ ຈ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ກິໍສມຸຝ຺ຖານາ? ສມຸຝ຺ຖານມ຺ປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ຕໍ. 'ສຓ຺ຓາສມຸຝ຺ຖານາຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ກຕມາ ສຓ຺ຓາ? ສຓ຺ຓາປິ ຫິ ພຫູ ອເນກວິຘາ ນານປ຺ປກາຣກາ, ກາມສຓ຺ຓາ, ພ຺ຍາປາທສຓ຺ຓາ, ວິຫິໍສາສຓ຺ຓາ. ອິໂຕສມຸຝ຺ຖານາ ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ.

ອິເມ ຈ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ກຸຫິໍ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ? ນິໂຣໂຘປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຄຫປຕິ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ฯເປฯ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ເອຕ຺ຖເຕ ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ.

ກຖໍ ປຝິປນ຺ໂນ ຈ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ກິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ฯເປฯ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ฯເປฯ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຖິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ກິຍ຺ໂຍກາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ກາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວໍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ອກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໔໘໙. ກຕເມ ຈ, ຄຫປຕິ, ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ? ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ອວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ. ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຄຫປຕິ, ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ.

ອິເມ ຈ, ຄຫປຕິ, ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ກິໍສມຸຝ຺ຖານາ? ສມຸຝ຺ຖານມ຺ປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ຕໍ. 'ສຓ຺ຓາສມຸຝ຺ຖານາຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ກຕມາ ສຓ຺ຓາ? ສຓ຺ຓາປິ ຫິ ພຫູ

ອເນກວິຘາ ນານປ຺ປກາຣກາ, ເນກ຺ຂມ຺ມສຎ຺ຎາ, ອພ຺ຍາປາທສຎ຺ຎາ, ອວິຫິ໌ສາສຎ຺ຎາ. ອິໂຕສມ຺ຏ຺ການາ ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ.

ອິເມ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ກຸຫິ໌ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ? ນິໂຣໂຘປິ ເນສໍ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ເອຕ຺ເຖເຕ ກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ.

ກຖໍ ປຜິປນ຺ໂນ ຈ, ຖປຕິ, ກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ໆເປໆ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ໆເປໆ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຖິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ພິຍ຺ໂຍພາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ພາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວິຣິຍໍ ອາຣພຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ເອວໍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຂ, ຖປຕິ, ກຸສລານໍ ສງ຺ກປ຺ປານໍ ນິໂຣຘາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

໔໖໘. ກຕເມຫິ ຈາຫໍ, ຖປຕິ, ທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ປຣມກຸສລໍ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌໍ? ອິຘ, ຖປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ອເສຂາຍ ສມ຺ມາທິຎ຺ຖິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ເປນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາວາຍາເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາສຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາສມາຘິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສເຂນ ສມ຺ມາຎາເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສຂາຍ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ອຫໍ, ຖປຕິ, ທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລໍ ປຎ຺ຎເປມິ ສມ຺ປນ຺ນກຸສລໍ ປຣມກຸສລໍ ອຸຕ຺ຕມປຕ຺ຕິປຕ຺ຕໍ ສມຓໍ ອໂຍຊ຺ຌນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ.

ສມຓມຸຓ຺ທິກສຸຕ຺ຕໍ ນິຎ຺ຖິຕໍ ອຎ຺ຖມໍ.

໙. ຈູຬສກຸລຸທາຍິສຸຕ຺ຕໍ

໔໖໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ໂມຣນິວາເປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ ປຏິວສຕິ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ອຕິປ຺ປໂຄ ໂຂ ຕາວ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ໂມຣນິວາໂປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ໂມຣນິວາໂປ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ມຫຕິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ສທ຺ຘິໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຸນ຺ນາທິນິຍາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຍ ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖນ຺ຕິຍາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣາຊກຖໍ ໂຈຣກຖໍ ມຫາມຕ຺ຕກຖໍ ເສນາກຖໍ ຠຍກຖໍ ຍຸທ຺ຘກຖໍ ອນ຺ນກຖໍ ປານກຖໍ ວຕ຺ຖກຖໍ ສຍນກຖໍ ມາລາກຖໍ ຄນ຺ຘກຖໍ ຎາຕິກຖໍ ຍານກຖໍ ຄາມກຖໍ ນິຄມກຖໍ ນຄຣກຖໍ ຊນປທກຖໍ ອິຕ຺ຖີກຖໍ ສູຣກຖໍ ວິສິຂາກຖໍ ກຸມ຺ຠຏ຺ຐານກຖໍ ປຸພ຺ພເປຕກຖໍ ນານຕ຺ຕກຖໍ ໂລກກ຺ຂາຍິກໍ ສມຸທ຺ທກ຺ຂາຍິກໍ ອິຕິຠວາຠວກຖໍ ອິຕິ ວາ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ສກໍ ປຣິສໍ ສຓ຺ຐາເປສິ “ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂຠນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕຸ, ມາ ໂຠນ຺ໂຕ ສທ຺ທມກຕ຺ຖ. ອຍໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາຄຈ຺ຉຕິ; ອປ຺ປສທ຺ທກາໂມ ໂຂ ປນ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ອປ຺ປສທ຺ທສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ. ອປ຺ເປວ ນາມ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ປຣິສໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ຕຸຓ຺ຫີ ອເຫສຸໍ.

໔໗໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ. ສ຺ວາຄຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ. ຈິຣສ຺ສໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ປຣິຍາຍມກາສິ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນາຍ. ນິສີທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ; ອິທມາສນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ສກຸລຸທາຍີປິ ໂຂ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ສກຸລຸທາຍິໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ຠຄວາ

ເອຕທໂວຈ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ອຸທາຍິ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? “ຕິຏ຺ຐເຕສາ, ຠນ຺ເຕ, ກຖາ, ຍາຍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ.ເນສາ, ຠນ຺ເຕ, ກຖາ ຠຄວໂຕ ທຸລ຺ລຠາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຈ຺ຉາປິ ສວນາຍ. ຍທາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິມໍ ປຣິສໍ ອນຸປສງ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫມິ, ອຖາຍໍ ປຣິສາ ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖນ຺ຕີ ນິສິນ຺ນາ ໂຫຕິ; ຍທາ ຈ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິມໍ ປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫມິ, ອຖາຍໍ ປຣິສາ ມມຎ຺ເຎວ ມຸຂໍ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ຕີ ນິສິນ຺ນາ ໂຫຕິ ‘ຍໍ ໂນ ສມໂຓ ອຸທາຍີ ຘມ຺ມໍ ຠາສິສ຺ສຕິ, ຕໍ[໑] ໂສສ຺ສາມາຕິ; ຍທາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອິມໍ ປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອຖາຫຎ຺ເຈວ ອຍຎ຺ຈ ປຣິສາ ຠຄວໂຕ ມຸຂໍ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ຕາ[໔] ນິສິນ຺ນາ ໂຫມ ‘ຍໍ ໂນ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ຠາສິສ຺ສຕິ, ຕໍ[໑] ໂສສ຺ສາມາຕິ.

໔໗໑. ເຕນຫຸທາຍິ, ຕໍເຍເວຕ຺ຖ ປຏິຠາຕຸ ຍຖາ ມໍ ປຏິຠາເສຍ຺ຍາ”ຕິ. “ປຸຣິມານິ, ຠນ຺ເຕ, ທິວສານິ ປຸຣິມຕຣານິ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານມາໂນ ‘ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ໂສ ມຍາ[໓] ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມສິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕ຺ວາກາສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ອາຣພ຺ຠ ສຕິ ອຸທປາທິ ‘ອໂຫ ນູນ ຠຄວາ, ອໂຫ ນູນ ສຸຄໂຕ! ໂຍ ອິເມສໍ ຘມ຺ມານໍ ສຸກຸສໂລຕິ. “ໂກ ປນ ໂສ, ອຸທາຍິ, ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານມາໂນ ‘ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ, ໂຍ ຕຍາ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣິ ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມສິ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕ຺ວາກາສີຕິ? ‘ນິຄຓ຺ໂຐ, ຠນ຺ເຕ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕຕິ.

“ໂຍ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍ, ໂສ ວາ ມໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕໍ ວາຫໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ; ໂສ ວາ ເມ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ

໑. ຕໍ ໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕ”ນ຺ຕິ ມຍາ (?)

໔. ໂອໂລເກນ຺ຕີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ປຓ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ວາຫໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຓ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຍ຺ຍໍ.

ໂຍ[1] ໂຂ, ອຸທາຍິ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊາເນຍ຺ຍ, ໂສ ວາ ມໍ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຓ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕໍ ວາຫໍ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຓ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ; ໂສ ວາ ເມ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຓ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ວາຫໍ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ປຓ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຍ຺ຍໍ.

ອປິ ຈ, ອຸທາຍິ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ປຸພ຺ພນ຺ໂຕ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ອປຣນ຺ໂຕ. ຘມ຺ມໍ ເຕ ເທເສສ຺ສາມິ, 'ອິມສ຺ມິໍ ສຕິ, ອິທໍ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສຸປ຺ປາທາ ອິທໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ; ອິມສ຺ມິໍ ອສຕິ ອິທໍ ນ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອິທໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ.

ອຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຍາວຕກມ຺ປິ ເມ ອິມິນາ ອຕ຺ຕຠາເວນ ປຈ຺ຈນຸຠູຕໍ ຕມ຺ປິ ນປ຺ປໂຫມິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອນຸສ຺ສຣິຕຸໍ, ກຸໂຕ ປນາຫໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສາມິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສາມິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠຄວາ. ອຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ເອຕຣຫິ ປໍສຸປິສາຈກມ຺ປິ ນ ປສ຺ສາມິ, ກຸໂຕ ປນາຫໍ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສິສ຺ສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານິສ຺ສາມິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠຄວາ. ຍໍ ປນ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເອວມາຫ 'ອປິ ຈ, ອຸທາຍິ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ປຸພ຺ພນ຺ໂຕ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ອປຣນ຺ໂຕ; ຘມ຺ມໍ ເຕ ເທເສສ຺ສາມິ 'ອິມສ຺ມິໍ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສຸປ຺ປາທາ ອິທໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ; ອິມສ຺ມິໍ ອສຕິ ອິທໍ ນ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອິທໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ຕຎ຺ຈ ປນ ເມ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ນ ປກ຺ຂາຍຕິ. ອປ຺ເປວ ນາມາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຍ຺ຍໍ ປຓ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນາຕິ.

໔໗໔. ກິນ຺ຕິ ປນ ເຕ, ອຸທາຍິ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ໂຫຕີຕິ? "ອມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ, ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ.

---

໑. ໂສ (ສີ, ອິ)

“ຍໍ ປນ ເຕ ເອຕໍ, ອຸທາຍິ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ, ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ, ກຕໂມ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ? “ຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ.

“ກຕໂມ ປນ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ ຍສ຺ມາ ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ?. “ຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ.

ທີຆາປິ ໂຂ ເຕ ເອສາ, ອຸທາຍິ, ຜເຣຍ຺ຍ ‘ຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ, ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຫໍ ຍາ ອິມສ຺ມິໍ ຊນປເທ ຊນປທກລ຺ຍາຓີ, ຕໍ ອິຈ຺ຉາມິ, ຕໍ ກາເມມີຕິ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສິ, ຊານາສິ ຕໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ‘ຂຕ຺ຕິຍີ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ວາ ເວສ຺ສີ ວາ ສຸທ຺ທີ ວາຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສິ, ຊານາສິ ຕໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ‘ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາຕິ ວາຕິ ຯເປຯ ‘ທີຆາ ວາ ຣສ຺ສາ ວາ ມຊ຺ຊິມາ ວາ ກາຬີ ວາ ສາມາ ວາ ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຉວີ ວາຕິ... ‘ອມຸກສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ນຄເຣ ວາຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ນ ຊານາສິ ນ ປສ຺ສສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສີຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ອາມາຕິ ວເທຍ຺ຍ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ ນນຸ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອປ຺ປາຏິຫີຣກຕໍ ຠາສິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອປ຺ປາຏິຫີຣກຕໍ ຠາສິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ.

ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ‘ຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ, ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສີຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ, ເອວໍ ວຓ຺ໂຓ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາຕິ.

໔໗໙. ຕໍ ກຶ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ໂຢ ວາ ມຓິ ເວຬຸຣິໂຢ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຢ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ອຢໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກຶ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຢ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ອຢໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກຶ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຢ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ອຢໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກຶ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ໂຢ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ຢາ ວາ ຣຕ຺ຕິຢາ ປຈ຺ຈູສສມຢໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘິຕາຣກາ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຢ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕິຢາ ປຈ຺ຈູສສມຢໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘິຕາຣກາ, ອຢໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກຶ ມຌ຺ຌສິ, ອຸທາຍິ, ຢາ ວາ ຣຕ຺ຕິຢາ ປຈ຺ຈູສສມຢໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘິຕາຣກາ, ໂຢ ວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ[1] ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຢໍ ຈນ຺ໂທ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຢ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຢໍ ຈນ຺ໂທ ອຢໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

---

໑. ອຠິເທ (ກ, ສີ), ອຠິໂທສໍ (ກ) ອຠິໂທຕິ ອຠິສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ຖນິປາຕປທໍ (ຉກ຺ກງ຺ຄຸຕ຺ຕຣຏີກາ ມຫາວຄ຺ຄອຏ຺ຐມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ)

ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ໂຍ ວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິສຸທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຍໍ ຈນ຺ໂທ, ໂຍ ວາ ວສ຺ສານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ສຣທສມເຍ ວິສຸທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ສູຣິໂຍ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ວສ຺ສານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ສຣທສມເຍ ວິສຸທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ສູຣິໂຍ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ອໂຕ ໂຂ ເຕ, ອຸທາຍິ, ພຫູ ຫິ ພຫຸຕຣາ ເທວາ, ເຍ ອິເມສໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ອາຠາ ນານຸໂຠນ຺ຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ປຊານາມິ. ອຖ ຈ ປນາຫໍ ນ ວທາມິ ‘ຍສ຺ມາ ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ. ອຖ ຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ‘ຍ຺ວາຍໍ ວຓ຺ໂຓ ກິມິນາ ຂຊ຺ໂຊປນເກນ ນິຫີນຕໂຣ[1] ຈ ປຕິກິຏ຺ຐຕໂຣ ຈ, ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ, ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສີຕິ. “ອຈ຺ຉິທໍ[2] ຠຄວາ ກຖໍ, ອຈ຺ຉິທໍ ສຸຄໂຕ ກຖນ຺ຕິ!

“ກິ ປນ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ເອວໍ ວເທສິ ‘ອຈ຺ຉິທໍ ຠຄວາ ກຖໍ, ອຈ຺ຉິທໍ ສຸຄໂຕ ກຖໍຕິ? “ອມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ, ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ. ເຕ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ສເກ ອາຈຣິຍເກ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມານາ ສມນຸຄ຺ຄາຫິຍມານາ ສມນຸຠາສິຍມານາ ຣິຕ຺ຕາ ຕຸຈ຺ຉາ ອປຣທ຺ຘາຕິ.

໒໗໒. “ກິ ປນຸທາຍິ, ອຕ຺ຖິ ເອກນ຺ຕສຸໂຂ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ອາກາຣວຕີ ປຏິປທາ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ? “ອມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ເອກນ຺ຕສຸໂຂ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ອາກາຣວຕີ ປຏິປທາ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

“ກຕມາ ປນ ສາ, ອຸທາຍິ, ອາກາຣວຕີ ປຏິປທາ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ? “ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ປຫາຍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທໍ

---

໑. ຫີນຕໂຣ (ສີ, ອິ)

໒. ອຈ຺ຉິຣ (ກ) ອຈ຺ຉິທ (?)

ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ປນ ຕໂປຄຸຓໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ໂຂ ສາ, ຠນ຺ເຕ, ອາກາຣວຕີ ປຏິປທາ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂີ ວາຕິ? “ສຸຂທຸກ຺ຂີ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂີ ວາຕິ? “ສຸຂທຸກ຺ຂີ, ຠນ຺ເຕ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ປຫາຍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂີ ວາຕິ? “ສຸຂທຸກ຺ຂີ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂີ ວາຕິ? “ສຸຂທຸກ຺ຂີ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຕໂປຄຸຓໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂີ ວາຕິ? “ສຸຂທຸກ຺ຂີ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອຸທາຍິ, ອປິ ນຸ ໂຂ ໂວກິຓ຺ຓສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິປທໍ ອາຄມ຺ມ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ໂຫຕີຕິ?[໑] “ອຈ຺ຉິທໍ ຠຄວາ ກຖໍ, ອຈ຺ຉິທໍ ສຸຄໂຕ ກຖນ຺ຕິ!

“ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ອຸທາຍິ, ວເທສິ ‘ອຈ຺ຉິທໍ ຠຄວາ ກຖໍ, ອຈ຺ຉິທໍ ສຸຄໂຕ ກຖໍຕິ? “ອມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ, ສເກ ອາຈຣິຍເກ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ເອກນ຺ຕສຸໂຂ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ອາກາຣວຕີ ປຏິປທາ ເອກນ຺ຕສຸຂສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ. ເຕ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ສເກ ອາຈຣິຍເກ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມານາ ສມນຸຄ຺ຄາຫິຍມານາ ສມນຸຠາສິຍມານາ ຣິຕ຺ຕາ ຕຸຈ຺ຉາ ອປຣທ຺ຘາຕິ.[໔]

---

໑. ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ (ກ)

໔. ອປຣທ຺ຘາ (ສີ), ອປຣທ຺ຘາປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔໗໕. "ກິ ປນ, ການຸເຕ, ອຕຸຖິ ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ອາການວຕີ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍາຕິ? "ອຕຸຖິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ອາການວຕີ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

"ກຕມາ ປນ ສາ, ການຸເຕ, ອາການວຕີ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍາຕິ? "ອິຘຸທາຍິ, ກິກຸຂຸ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ; ວິຕກຸກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ... ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ... ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ໂຂ ສາ, ອຸທາຍິ, ອາການວຕີ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

"ນ[1] ໂຂ ສາ, ການຸເຕ, ອາການວຕີ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍ, ສຈຸຉິກໂຕ ຫິສຸສ, ການຸເຕ, ເອຕຸຕາວຕາ ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ ໂຫຕີຕິ. "ນ ຂຸວາສຸສ, ອຸທາຍິ, ເອຕຸຕາວຕາ ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ ສຈຸຉິກໂຕ ໂຫຕິ; ອາການວຕີເຕຸວວ ສາ ປຜິປທາ ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ສກຸລຸທາຍິສຸສ ປຣິພຸພາຊກສຸສ ປຣິສາ ອຸນຸນາທິນີ ອຸຈຸຈາສທຸທ ມຫາສທຸທາ ອໂຫສີ "ເອຕຸຖ ມຍໍ ອນສຸສາມ ສາຈຣິຍກາ, ເອຕຸຖ ມຍໍ ອນສຸສາມ[4] ສາຈຣິຍກາ! ນ ມຍໍ ອິໂຕ ກິຍຸໂຍ ອຸຕຸຕຣິຕຣໍ ປຊານາມາຕິ.

ອຖ ໂຂ ສກຸລຸທາຍິ ປຣິພຸພາຊໂກ ເຕ ປຣິພຸພາຊເກ ອປຸປສທຸເທ ກຕຸວາ ການວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກິຕຸຕາວຕາ ປນາສຸສ, ການຸເຕ, ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ ສຈຸຉິກໂຕ ໂຫຕີຕິ? "ອິຘຸທາຍິ, ກິກຸຂຸ ສຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ຯເປຯ ຈຕຸຕຸຖໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ຍາ ຕາ ເທວຕາ ເອການຸຕສຸຂໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນາ, ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ສທຸຘິ ສນຸຕິຝຸກຕິ ສລຸລປຕິ ສາກຈຸຉໍ ສມາປຊຸຊຕິ. ເອຕຸຕາວຕາ ຂຸວາສຸສ, ອຸທາຍິ, ເອການຸຕສຸໄຂ ໂລໂກ ສຈຸຉິກໂຕ ໂຫຕີຕິ.

໔໗໖. "ເອຕສຸສ ນູນ, ການຸເຕ, ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກຸຂູ ການວຕິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣນຸຕີຕິ? "ນ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ເອການຸຕສຸຂສຸສ ໂລກສຸສ ສຈຸຉິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກຸຂູ ມຍິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣນຸຕິ. ອຕຸຖິ ໂຂ,ອຸທາຍິ, ອຍຸເຍວ ຘມຸມາ ອຸຕຸຕຣິຕຣາ ຈ ປณີຕຕຣາ ຈ, ເຍສໍ ສຈຸຉິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກຸຂູ ມຍິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣນຸຕີຕິ.

---

໑. ກິ ນຸ (ສຸຍາ, ກໍ, ກ) ໔. ປນສຸສາມ (ສີ)

"ກຕເມ ປນ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາ ຈ ປຓີຕຕຣາ ຈ ເຍສໍ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກ຺ຂູ ກຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕີຕິ? "ອິຘຸທາຍິ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ ຯເປຯ ໂສ ອິເມ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺เຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ໂມ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈ, ຍສ຺ສ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ".

ປຸນ ຈປຣໍ, ອຸທາຍິ, ກິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ... ຕຕິຍໍ ຊານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ໂມ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈ, ຍສ຺ສ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ໂມ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈ, ຍສ຺ສ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຯເປຯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ໂມ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈ, ຍສ຺ສ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາເຫຕຸ ກິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຯເປຯ

'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ... 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ... 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ... 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ພວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ "ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຌາຕໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຌາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຌີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ໂມ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຌີຕຕໂຣ ຈ, ຍສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາເຫຕຸ ພິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ. ອິເມ ໂຂ, ອຸທາຍິ, ຘມ຺ມາ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາ ຈ, ປຌີຕຕຣາ ຈ ເຍສໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາເຫຕຸ ພິກ຺ຂູ ມຍິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕີຕິ.

໒໗໗. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ພນ຺ເຕ, ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ພນ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພນ຺ເຕ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ພຄວຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວນ຺ຕໍ ສຣຌໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຌ຺ຈ ພິກ຺ຂຸສໍຄຌ຺ຈ. ລເພຍ຺ຍາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເພຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສກຸລຸທາຍິສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ປຣິສາ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ມາ ພວໍ, ອຸທາຍິ, ສມເຌ ໂຄຕເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິ; ມາ ພວໍ, ອຸທາຍິ, ອາຈຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອນ຺ເຕວາສີວາສໍ ວສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອຸທກມຌິໂກ[1] ຫຸຕ຺ວາ ອຸທຌ຺ຈນິໂກ[2] ອສ຺ສ, ເອວໍ ສມ຺ປທມິທໍ[3] ໂພໂຕ ອຸທາຍິສ຺ສ ພວິສ຺ສຕິ. ມາ ພວໍ, ອຸທາຍິ, ສມເຌ ໂຄຕເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິ; ມາ ພວໍ, ອຸທາຍິ, ອາຈຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອນ຺ເຕວາສີວາສໍ ວສີຕິ. ອິຕິ ຫິທໍ ສກຸລຸທາຍິສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ປຣິສາ ສກຸລຸທາຍີ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ອນ຺ຕຣາຍມກາສິ ພຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍຕິ.

ຈູຬສກຸລຸທາຍິສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ພິຕໍ ນວມໍ.

---

໑. ມຌິໂກ (ສີ, ອິ, ກ)

໒. ອຸທ຺ເທກນິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ເອວໍ ສມ຺ປທເມຕໍ (ສີ, ອິ)

໑໐. ເວຂນສສຸຕ຺ຕໍ

໔໗໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ເວຂນໂສ[1] ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ເວຂນໂສ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ “ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ, ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ.

“ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ວເທສິ ‘ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓ, ອຍໍ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ? ກຕໂມ, ກຈ຺ຈານ, ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ? “ຍສ຺ມາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ. “ກຕໂມ ປນ ໂສ, ກຈ຺ຈານ, ວຓ຺ໂຓ, ຍສ຺ມາ ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ? “ຍສ຺ມາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ. ທີຆາປິ ໂຂ ເຕ ເອສາ, ກຈ຺ຈານ, ຜເຣຍ຺ຍ ‘ຍສ຺ມາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ, ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກຈ຺ຈານ, ປຸຣິໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຫໍ ຍາ ອິມສ຺ມິໍ ຊນປເທ ຊນປທກລ຺ຍາຓີ, ຕໍ ອິຈ຺ຉາມິ ຕໍ ກາເມມີຕິ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສິ, ຊານາສິ ຕໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ‘ຂຕ຺ຕິຍີ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ວາ ເວສ຺ສີ ວາ ສຸທ຺ທີ ວາຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສິ, ຊານາສິ ຕໍ ຊນປທກລ຺ຍາຓິໍ ‘ເອວໍນາມາ ເອວໍໂຄຕ຺ຕາຕິ ວາຕິ ໆເປໆ ‘ທີຆາ ວາ ຣສ຺ສາ ວາ ມຊ຺ຌິມາ ວາ ກາຬີ ວາ ສາມາ ວາ ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຉວີ ວາຕິ... ອມຸກສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ນຄເຣ ວາຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍຸໍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ນ ຊານາສິ ນ ປສ຺ສສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ອິຈ຺ຉສິ ກາເມສີຕິ? ອິຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ‘ອາມາຕິ ວເທຍ຺ຍ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ນນຸ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອປ຺ປາຏິຫີຣກຕໍ ຠາສິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ

---

໑. ເວຂນສ຺ໂສ (ສີ, ອິ)

ອປ຺ປາຏິຫີຣກຕໍ ຠາສິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ກຈ຺ຈານ, ‘ຍສ຺ມາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ປຓີຕຕໂຣ ວາ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ; ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສີຕິ. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ, ເອວໍ ວຓ຺ໂຓ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາຕິ.

໔໗໙. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ໂຍ ວາ ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ກິມິ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ເຕລປ຺ປທີໂປ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ໂຍ ວາ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍ ມຫາອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ, ຍາ ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘີຕາຣກາ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? “ຍາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘີຕາຣກາ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ຍາ ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ໂອສຘີຕາຣກາ, ໂຍ ວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິທ຺ເຘ

ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຍໍ ຈນ຺ໂທ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຍໍ ຈນ຺ໂທ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຈ຺ຈານ, ໂຍ ວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມຍໍ ຈນ຺ໂທ, ໂຍ ວາ ວສ຺ສານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ສຣທສມເຍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ ສູຣິໂຍ, ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ກຕໂມ ວຓ຺ໂຓ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ? "ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວສ຺ສານໍ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ສຣທສມເຍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອຠິໂທ ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ ສູຣິໂຍ, ອຍໍ ອິເມສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາຕິ. "ເອເຕ ໂຂ ເຕ, ກຈ຺ຈານ, ພຫູ ຫິ ພຫຸຕຣາ ເທວາ, ເຍ ອິເມສໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ອາຠາ ນານຸໂຠນ຺ຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ປຊານາມິ. ອຖ ຈ ປນາຫໍ ນ ວທາມິ 'ຍສ຺ມາ ວຓ຺ຓາ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈ ນຕ຺ຖີຕິ. ອຖ ຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ກຈ຺ຈານ, 'ຍ຺ວາຍໍ ວຓ຺ໂຓ ກິມິນາ ຂຊ຺ໂຊປນເກນ ນິຫີນຕໂຣ ຈ ປຕິກິຏ຺ຐຕໂຣ ຈ ໂສ ປຣໂມ ວຓ຺ໂຓຕິ ວເທສິ; ຕຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ນ ປຎ຺ຎເປສີ.

໔໓໐. ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ກຈ຺ຈານ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ ໆເປໆ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ. ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ ອິເມ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ຍໍ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອິເມ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມສຸຂໍ. ອິຕິ ກາເມຫິ ກາມສຸຂໍ, ກາມສຸຂາ ກາມຄ຺ຄສຸຂໍ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເວຂນໂສ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ 'ກາເມຫິ ກາມສຸຂໍ, ກາມສຸຂາ ກາມຄ຺ຄສຸຂໍ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີຕິ. ('ກາເມຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກາມສຸຂໍ, ກາມສຸຂາ ກາມຄ຺ຄສຸຂໍ, ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີຕິ) "ທຸຊ຺ຊານໍ ໂຂ ເອຕໍ,

( ) ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

ກຈ຺ຈານ, ຕຍາ ອຎ຺ຎທິຏ຺ຐິເກນ ອຎ຺ຎຂນ຺ຕິເກນ ອຎ຺ຎຣຸຈິເກນ ອຎ຺ຎຕ຺ຣໂຍເຄນ ອຎ຺ຎຕ຺ຣາຈຣິຍເກນ ກາມາ[໑] ວາ ກາມສຸຂໍ ວາ ກາມຄ຺ຄສຸຂໍ ວາ. ເຍ ໂຂ ເຕ, ກຈ຺ຈານ, ຠິກ຺ຂູ ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຓາສວາ ວຸສິຕວນ຺ໂຕ ກຕກຣຓີຍາ ໂອຫິຕຠາຣາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທ຺ຖາ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນາ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ຕາ, ເຕ ໂຂ ເອຕໍ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ ກາມາ ວາ ກາມສຸຂໍ ວາ ກາມຄ຺ຄສຸຂໍ ວາຕິ.

໔໗໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເວຂນໂສ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ຂຸໍເສນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ວມ຺ເຠນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ວທມາໂນ “ສມໂຓ[໒]ໂຄຕໂມ ປາປິໂຕ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອວເມວ ປນິເຘກຈ຺ເຈ[໓] ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຊານນ຺ຕາ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ, ອປສ຺ສນ຺ຕາ ອປຣນ຺ຕໍ, ອຖ ຈ ປນ ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ ປຏິຊານນ຺ຕິ.[໔] ເຕສມິທໍ ຠາສິຕໍ ຫສ຺ສກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນາມກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຣິຕ຺ຕກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຸຈ຺ຉກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ. “ເຍ ໂຂ ເຕ, ກຈ຺ຈານ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຊານນ຺ຕາ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ, ອປສ຺ສນ຺ຕາ ອປຣນ຺ຕໍ, ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ ປຏິຊານນ຺ຕິ; ເຕສໍ ໂສເຍວ[໕] ສຫຘມ຺ມິໂກ ນິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ. ອປິ ຈ, ກຈ຺ຈານ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ປຸພ຺ພນ຺ໂຕ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ອປຣນ຺ໂຕ. ເອຕຸ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອສໂຐ ອມາຍາວີ ອຸຊ຺ຊຸຊາຕິໂກ, ອຫມນຸສາສາມິ ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ[໖] ນຈິຣສ຺ເສວ ສາມຎ຺ເຎວ ຎສ຺ສຕິ ສາມໍ ທກ຺ຂິຕິ ເອວໍ ກິຣ ສມ຺ມາ[໗] ພນ຺ຘນາ ວິປ຺ປໂມກ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ຍທິທໍ ອວິຊ຺ຊາ ພນ຺ຘນາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກຈ຺ຈານ, ທຫໂຣ ກຸມາໂຣ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ ກຓ຺ຐປຎ຺ຈເມຫິ ພນ຺ຘເນຫິ ພທ຺ໂຘ ອສ຺ສ ສຸຕ຺ຕພນ຺ຘເນຫິ; ຕສ຺ສ ວຸຑ຺ຒິມນ຺ວາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປາກມນ຺ວາຍ ຕານິ ພນ຺ຘນານິ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ; ໂສ ‘ໂມກ຺ໂຂມ຺ຫີຕິ ໂຂ ຊາເນຍ຺ຍ ໂນ ຈ ພນ຺ຘນໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ເອຕຸ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ອສໂຐ ອມາຍາວີ ອຸຊ຺ຊຸຊາຕິໂກ, ອຫມນຸສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ; ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ນຈິຣສ຺ເສວ ສາມຎ຺ເຎວ ຎສ຺ສຕິ, ສາມໍ ທກ຺ຂິຕິ, ເອວໍ ກິຣ ສມ຺ມາ ພນ຺ຘນາ ວິປ຺ປໂມກ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ຍທິທໍ ອວິຊ຺ຊາ ພນ຺ຘນາຕິ.

---

໑. ກາມໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ສມໂຓ ຈ (ສີ, ອິ) ໓. ປນິເຘເກ (ສີ, ອິ), ປນິເມເກ (ອຸປຣິສຸກສຸຕ຺ເຕ)
໔. ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຏິຊານນ຺ຕິ (ອິ) ໕. ເຕສໍ ເຕສາຍໍ (ສີ), ເຕສໍເຍວ ໂສ (?)
໖. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ (?) ໗. ເອວໍ ກິຣາຍສ຺ມາ (ສ຺ຍາ, ກ)

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເວຂນໂສ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ເວຂນສສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ປຣິພ຺ພາຊກວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ປຸຓ຺ຑຣີ ອຄ຺ຄິສຫ ກຖິນາໂມ,
ທີຆນໂຂ ປຸນ ຠາຣທ຺ວາຊໂຄຕ຺ໂຕ;
ສນ຺ທກອຸທາຍິມຸຓ຺ຑິກປຸຕ຺ໂຕ,
ມຕິໂກ ຕຖາກຈ຺ຈາໂນ ວຣວຄ຺ໂຄ.

---

໔. ຣາຊວຄ຺ໂຄ

໑. ຆຏິກາຣສຸຕ຺ຕໍ

໒໘໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ປເທເສ ສິຕໍ ປາຕ຺ວາກາສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຠຄວໂຕ ສິຕສ຺ສ ປາຕຸກມ຺ມາຍ? ນ ອກາຣເຓນ[1] ຕຖາຄຕາ ສິຕໍ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ[2] ກຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຠຄວໂຕ ສິຕສ຺ສ ປາຕຸກມ຺ມາຍ? ນ ອກາຣເຓນ ຕຖາຄຕາ ສິຕໍ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ. “ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ອິມສ຺ມິໍ ປເທເສ ເວຠຬິງ຺ຄໍ[3] ນາມ ຄາມນິຄໂມ ອໂຫສິ ອິທ຺ໂຘ ເຈວ ຜີໂຕ ຈ ພຫຸຊໂນ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ໂສ. ເວຠຬິງ຺ຄໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຄາມນິຄມໍ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫາສິ. ອິຘ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອາຣາໂມ ອໂຫສິ. ອິຘ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ນິສິນ຺ນໂກ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ໂອວທຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຈຕຸຄ຺ຄຸຓໍ ສໍຆາຏິໍ ປຎ຺ຎເປຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ນິສີທຕຸ. ອຍໍ ຠູມິປ຺ປເທໂສ ທ຺ວີຫິ ອຣຫນ຺ເຕຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ປຣິຠຸຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ

“ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ອິມສ຺ມິໍ ປເທເສ ເວຠຬິງ຺ຄໍ ນາມ ຄາມນິຄໂມ ອໂຫສິ ອິທ຺ໂຘ ເຈວ ຜີໂຕ ຈ ພຫຸຊໂນ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ໂສ. ເວຠຬິງ຺ຄໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຄາມນິຄມໍ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫາສິ. ອິຘ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອາຣາໂມ ອໂຫສິ. ອິຘ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ນິສິນ຺ນໂກ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ໂອວທຕິ.

໒໘໓. “ເວຠຬິງ຺ເຄ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຄາມນິຄເມ ຆຏິກາໂຣ[4] ນາມ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອໂຫສິ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ

---

໑. ນ ອກາຣເຓ (ສີ)

໒. ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓. ເວຫລິງ຺ຄໍ (ສີ), ເວຠລິຄໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ເວຠລິງ຺ຄໍ (ອິ)

໔. ຆຏີກາໂຣ (ສີ, ອິ)

ຆຏິກາຣສ຺ສ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ໂຊຕິປາໂລ ນາມ ມາຓໂວ ສຫາໂຍ ອໂຫສິ ປິຍສຫາໂຍ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ. ສາຘຸສມ຺ມຕໍຫິ ເມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລໍ, ສມ຺ມ ຆຏິກາຣ. ກິໍ ປນ ເຕນ ມຸຓ຺ຑເກນ ສມຓເກນ ທິຏ຺ເຐນາຕິ? ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈ 'ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ສາຘຸສມ຺ມຕໍຫິ ເມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລໍ, ສມ຺ມ ຆຏິກາຣ. ກິໍ ປນ ເຕນ ມຸຓ຺ຑເກນ ສມຓເກນ ທິຏ຺ເຐນາຕິ? 'ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ໂສຕ຺ຕິສິນານິໍ[໑] ອາທາຍ[໔] ນທິໍ ຄມິສ຺ສາມ ສິນາຍິຕຸນ຺ຕິ. 'ເອວໍ ສມ຺ມາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ຈ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາໂລ ຈ ມາຓໂວ ໂສຕ຺ຕິສິນານິໍ ອາທາຍ ນທິໍ ອຄມໍສຸ ສິນາຍິຕຸໍ.

໔໗໔. "ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ 'ອຍໍ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວິທູເຣ ອາຣາໂມ. ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ. ສາຘຸສມ຺ມຕໍ ຫິ ເມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລໍ, ສມ຺ມ ຆຏິກາຣ. ກິໍ ປນ ເຕນ ມຸຓ຺ຑເກນ ສມຓເກນ ທິຏ຺ເຐນາຕິ? ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຍໍ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວິທູເຣ ອາຣາໂມ. ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທສ຺ສນາຍ

---

໑. ໂສຕ຺ຕິ ສິນານິໍ (ສີ, ອິ), ໂສຕ຺ຕິສິນານໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໔. ອາຫຣ (ກ)

ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ. ສາຘຸສມ຺ມຕໍ ຫິ ເມ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຕິການ຺ຣໍ ກຸມ຺ພການ຺ຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລໍ, ສມ຺ມ ຆຕິການ. ກິ ປນ ເຕນ ມຸຓ຺ຑເກນ ສມຓເກນ ທິຒ຺ເຖນາຕິ? ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຕິກາໂຣ ກຸມ຺ພກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ໂອວຒ຺ຕິກາຍໍ ປຣາມສິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ 'ອຍໍ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວິທູເຣ ອາຣາໂມ. ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ພຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ. ສາຘຸສມ຺ມຕໍ ຫິ ເມ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ໂອວຒ຺ຕິກໍ ວິນິວຒ຺ເຕຕ຺ວາ[໑] ຆຕິການ຺ຣໍ ກຸມ຺ພການ຺ຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ອລໍ, ສມ຺ມ ຆຕິການ. ກິ ປນ ເຕນ ມຸຓ຺ຑເກນ ສມຓເກນ ທິຒ຺ເຖນາຕິ? ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຕິກາໂຣ ກຸມ຺ພກາໂຣ ໂຊຕິປາລໍ ມາຓວໍ ສີສໍນ຺ຫາຕໍ[໔] ເກເສສຸ ປຣາມສິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ 'ອຍໍ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວິທູເຣ ອາຣາໂມ ອາຍາມ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ກສ຺ສປໍ ພຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘ໌ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ. ສາຘຸສມ຺ມຕໍ ຫິ ເມ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາລສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ 'ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂພ, ອພ຺ພຸຕໍ ວຕ, ໂພ! ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມາຍໍ ຆຕິກາໂຣ ກຸມ຺ພກາໂຣ ອິຕ຺ຕຣຊຈ຺ໂຈ ສມາໂນ ອມ຺ຫາກໍ ສີສໍນ຺ຫາຕານໍ ເກເສສຸ ປຣາມສິຕພ຺ພໍ ມຍ຺ຍິສ຺ສຕິ; ນ ວຕິທໍ ກິຣ ໂອຣກໍ ມຍ຺ເຍ ພວິສ຺ສຕີຕິ; ຆຕິການ຺ຣໍ ກຸມ຺ພການ຺ຣໍ ເອຕທໂວຈ 'ຍາວຕາໂຫຫິປິ,[໓] ສມ຺ມ ຆຕິການາຕິ? 'ຍາວຕາໂຫຫິປິ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ. ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ ສາຘຸສມ຺ມຕໍ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ທສ຺ສນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ. 'ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ຆຕິການ, ມຸຍ຺ຈ; ຄມິສ຺ສາມາຕິ.

໔໗໔. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຕິກາໂຣ ຈ ກຸມ຺ພກາໂຣ ໂຊຕິປາໂລ ຈ ມາຓໂວ ເຍນ ກສ຺ສໂປ ພຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຆຕິກາໂຣ ກຸມ຺ພກາໂຣ ກສ຺ສປໍ ພຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘ໌ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ໂຊຕິປາໂລ ປນ ມາຓໂວ ກສ຺ສເປນ ພຄວຕາ

໑. ວິນິເວເຖຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ຍາເວຕໂຫຫິປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ສສີສໍ ນຫາຕໍ (ສີ), ສີສນ຺ຫາຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ສຫາໂຍ ປິຍສຫາໂຍ. ອິມສ຺ສ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຆຏິກາຣຓ຺ຈ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ໂຊຕິປາລຓ຺ຈ ມາຓວໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ຈ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາໂລ ຈ ມາຓໂວ ກສ຺ສເປນ ຠຄວຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິໍສຸ.

໔໗໖. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອິມໍ ນຸ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຆຏິກາຣ, ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ, ອຖ ຈ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ນ ປພ຺ພຊິສ຺ສສີຕິ? ‘ນນຸ ມໍ, ສມ຺ມ ໂຊຕິປາລ, ຊານາສິ, ອນ຺ເຘ ຊິຓ຺ເຓ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສມີຕິ? ‘ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ຆຏິກາຣ, ອຫໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ຈ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ໂຊຕິປາໂລ ຈ ມາຓໂວ ເຍນ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ສຫາໂຍ ປິຍສຫາໂຍ. ອິມໍ ຠຄວາ ປພ຺ພາເຊຕູຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ໂຊຕິປາໂລ ມາຓໂວ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ.

໔໗໗. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ເນ ໂຊຕິປາເລ ມາຓເວ ອຑ຺ຒມາສຸປສມ຺ປນ຺ເນ ເວຠຬິງ຺ເຄ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ພາຣາຓສີ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ພາຣາຓສີ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ, ອານນ຺ທ,

ກິກີ ກາສິຣາຊາ ‘ກສ຺ສໂປ ກິຣ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ພາຣາຓສິໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ຣໍ[໑] ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເຣຫິ ຠທ຺ເຣຫິ ຍາເນຫິ ພາຣາຓສິຍາ ນິຍ຺ຍາສິ ມຫຈ຺ຈຣາຊານຸຠາເວນ[໒] ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘ໌ ທສ຺ສນາຍ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກິໍ ກາສິຣາຊານໍ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ກສ຺ສເປນ ຠຄວຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິໂຕ ສມາທປິໂຕ ສມຸຕ຺ເຕຊິໂຕ ສມ຺ປຫໍສິໂຕ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອຘິວາເສຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ປຓ຺ຑຸປຸຏກສ຺ສ[໓] ສາລິໂນ ວິຄຕກາຬກໍ ອເນກສູປໍ ອເນກພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ ‘ກາໂລ, ຠນ຺ເຕ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ.

໒໘໘. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ກິກິສ຺ສ ກາສິຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ

---

໑. ຠທ຺ຣໍ ຠທ຺ຣໍ (ກ)
໒. ມຫຈ຺ຈາ ຣາຊານຸຠາເວນ (ສີ), ມຫຕາ ຣາຊານຸຠາເວນ (ອີ)
໓. ປຓ຺ຑຸມຸຏິກສ຺ສ (ສີ, ອີ), ປຓ຺ຑຸມຸຏີກສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ຠຸຕ຺ຕາວິໍ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓິໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຘິວາເສຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວສ຺ສາວາສໍ; ເອວຣູປໍ ສໍຆສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. 'ອລໍ, ມຫາຣາຊ. ອຘິວຸຕ຺ໂຐ ເມ ວສ຺ສາວາໂສຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ... ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຘິວາເສຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວສ຺ສາວາສໍ; ເອວຣູປໍ ສໍຆສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. 'ອລໍ, ມຫາຣາຊ. ອຘິວຸຕ຺ໂຐ ເມ ວສ຺ສາວາໂສຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກິສ຺ສ ກາສິຣຎ຺ໂຎ 'ນ ເມ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຘິວາເສຕິ ພາຣາຓສິຍໍ ວສ຺ສາວາສນ຺ຕິ ອຫຸເທວ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ອຫຸ ໂທມນສ຺ສໍ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ກສ຺ສປໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ໂຎ ໂກຈິ ມຍາ ອຸປຏ຺ຐາກຕໂຣຕິ?

ອຕ຺ຖິ, ມຫາຣາຊ, ເວຠຬິງ຺ຄໍ ນາມ ຄາມນິຄໂມ. ຕຕ຺ຖ ຆຏິກາໂຣ ນາມ ກຸມ຺ຠກາໂຣ; ໂສ ເມ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາໂກ. ຕຸຍ຺ຫໍ ໂຂ ປນ, ມຫາຣາຊ, 'ນ ເມ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອຘິວາເສຕິ ພາຣາຓສິຍໍ ວສ຺ສາວາສນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖວ[1] ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ໂທມນສ຺ສໍ. ຕຍິທໍ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ[4] ນຕ຺ຖິ ຈ ນ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ, ສໍຆໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສໍເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ທຸກ຺ເຂ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕມຓິສຸວຓ຺ໂຓ ອເປຕຊາຕຣູປຣຊໂຕ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ,

---

໑. ອຕ຺ຖິ (ສີ, ອິ) ໔. ຆຏິກາເຣ ກຸມ຺ຠກາເຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ກຸມ຺ຠກາໂຣ ປນ຺ນມຸສໂລ ນ ສຫຕ຺ຖາ ປຖວິໍ ຂຓຕິ.[1] ຍໍ ໂຫຕິ ກູລປລຸຄ຺ຄໍ ວາ ມູສິກຸກ຺ກໂຣ[2] ວາ ຕໍ ກາເຊນ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຠາຊນໍ ກຣິຕ຺ວາ ເອວມາຫ "ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອິຈ຺ຉຕິ ຕຓ຺ຑຸລປຏິຠສ຺ຕານິ[3] ວາ ມຸຄ຺ຄປຏິຠສ຺ຕານິ ວາ ກຬາຍປຏິຠສ຺ຕານິ ວາ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ ຕໍ ຫຣຕູຕິ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ອນ຺ເຘ ຊິຓ຺ເຓ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສຕິ. ຆຏິກາໂຣ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠກາໂຣ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ.

໒໗໙. “‘ເອກມິທາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ສມຍໍ ເວຄລິງ຺ເຄ ນາມ ຄາມນິຄເມ ວິຫຣາມິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈໍ "ຫນ຺ທ, ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ຠຄ຺ຄໂວ ຄໂຕຕິ? "ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ໂຂ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອນ຺ໂຕກຸມ຺ຠິຍາ ໂອທນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊາຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ກຸມ຺ຠິຍາ ໂອທນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກມິໍ.[4] ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ເຍນ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈ "ໂກ ກຸມ຺ຠິຍາ ໂອທນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? "ກສ຺ສໂປ, ຕາຕ, ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກຸມ຺ຠິຍາ ໂອທນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ລາຠາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ຍສ຺ສ ເມ ກສ຺ສໂປ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເອວໍ ອຠິວິສ຺ສຕ຺ໂຖຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ອທ຺ຘມາສໍ ປີຕິສຸຂໍ ນ ວິຊຫຕິ,[5] ສຕ຺ຕາຫໍ ມາຕາປິຕູນໍ.

໒໘໐. “‘ເອກມິທາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ສມຍໍ ຕຕ຺ເຖວ ເວຄລິງ຺ເຄ ນາມ ຄາມນິຄເມ ວິຫຣາມິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ

---

໑. ກຸມ຺ຠກາໂຣ ນ ມຸສເລນ ນ ສຫຕ຺ຖາ ປຖວິໍ ຂຓຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ກຸມ຺ຠກາໂຣ ນ ມຸສເລນ ສຫຕ຺ຖາ ປຖວິຎ຺ຈ ຂຓຕິ (ກ)
໒. ມູສິກຸກ຺ກຸໂຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ຕຓ຺ຑຸລ ປຠິວຕ຺ຕານິ (ສີ, ອິ)
໔. ປກ຺ກາມິໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ນ ວິຊຫິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ເຍນ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈໍ "ຫນ຺ທ, ໂຠ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ຠຄ຺ຄໂວ ຄໂຕຕິ? "ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ໂຂ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປຏ຺ຐາໂກ ອນ຺ໂຕ ກໂຬປິຍາ ກຸມ຺ມາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຍ຺ຊາຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ກໂຬປິຍາ ກຸມ຺ມາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກມິໍ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ເຍນ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈ "ໂກ ກໂຬປິຍາ ກຸມ຺ມາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? "ກສ຺ສໂປ, ຕາຕ, ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກໂຬປິຍາ ກຸມ຺ມາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິໂຍຄາ ສູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ລາຠາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວາ ກສ຺ສໂປ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເອວໍ ອຠິວິສ຺ສຕ຺ໂຖຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາຣໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ອຑ຺ຒມາສໍ ປີຕິສຸຂໍ ນ ວິຊຫຕິ, ສຕ຺ຕາຫໍ ມາຕາປິຕູນໍ.

໔໗໑. ເອກມິທາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ສມຍໍ ຕຕ຺ເຖວ ເວຄຬິງ຺ເຄ ນາມ ຄາມນິຄເມ ວິຫຣາມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກຸຏິ[1]ໂອວສ຺ສຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິໍ "ຄຈ຺ຉຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ນິເວສເນ ຕິຓໍ ຊານາຖາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ມຫາຣາຊ, ເຕ ຠິກ຺ຂູ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ນິເວສເນ ຕິຓໍ, ອຕ຺ຖິ ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ ອາເວສເນ[4] ຕິຓຈ຺ຉທນ[5] ນ຺ຕິ. "ຄຈ຺ຉຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ອາເວສນໍ ອຸຕ຺ຕິຓໍ ກໂຣຖາຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຠິກ຺ຂູ ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ອາເວສນໍ ອຸຕ຺ຕິຓມກໍສຸ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ຠກາຣສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈຸໍ "ເກ ອາເວສນໍ ອຸຕ຺ຕິຓໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ? "ຠິກ຺ຂູ, ຠຄິນິ, ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຸຏິ ໂອວສ຺ສຕີຕິ. "ຫຣຖ, ຠນ຺ເຕ, ຫຣຖ, ຠທ຺ຣມຸຂາຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຏິກາໂຣ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ເຍນ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈ "ເກ ອາເວສນໍ ອຸຕ຺ຕິຓມກໍສູຕິ? "ຠິກ຺ຂູ, ຕາຕ, ກສ຺ສປສ຺ສ ກິຣ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ

---

໑. ຄນ຺ຘກຸຏິ (ສີ) ໔. ອາເວສນໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໕. ນວຈ຺ຉທນໍ (ສີ)

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຸຝິ ໂອວສ຺ສຕິຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຆຝິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ພກາຣສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ລາພາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ຍສ຺ສ ເມ ກສ຺ສໂປ ພຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເອວໍ ອພິວິສ຺ສຕ຺ໂຖຕິ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ ຆຝິກາຣໍ ກຸມ຺ພກາຣໍ ອທ຺ຌມາສໍ ປີຕິສຸຂໍ ນ ວິຊຫຕິ, ສຕ຺ຕາຫໍ ມາຕາປິຕູນໍ. ອຖ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ອາເວສນໍ ສພ຺ພນ຺ຕໍ ເຕມາສໍ ອາກາສຈ຺ຉທນໍ ອຎ຺ຘາສິ ນ ເທໂວຕິວສ຺ສິ.[1] ເອວຣູໂປ ຈ, ມຫາຣາຊ, ຆຝິກາໂຣ ກຸມ຺ພກາໂຣຕິ. 'ລາພາ, ພນ຺ເຕ, ຆຝິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ພກາຣສ຺ສ, ສຸລທ຺ຘາ, ພນ຺ເຕ, ຆຝິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ພກາຣສ຺ສ, ຍສ຺ສ ພຄວາ ເອວໍ ອພິວິສ຺ສຕ຺ໂຖຕິ.

໒໘໔. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກີ ກາສິຣາຊາ ຆຝິກາຣສ຺ສ ກຸມ຺ພກາຣສ຺ສ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຕຕ຺ຑຸລວາຫສຕານິ ປາເຫສິ ປຕ຺ຑຸປ຺ຝກສ຺ສ ສາລິໂນ ຕທຸປິຍຎ຺ຈ ສູເປຍ຺ຍໍ. ອຖ ໂຂ ເຕ, ອານນ຺ທ, ຣາຊປຸຣິສາ ຆຝິກາຣໍ ກຸມ຺ພກາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ອິມານິ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ຕຕ຺ຑຸລວາຫສຕານິ ກິກິນາ ກາສິຣາເຊນ ປຫິຕານິ ປຕ຺ຑຸປ຺ຝກສ຺ສ ສາລິໂນ ຕທຸປິຍຎ຺ຈ ສູເປຍ຺ຍໍ. ຕານິ, ພນ຺ເຕ, ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຖາຕິ.[2] 'ຣາຊາ ໂຂ ພຫຸກິຈ຺ໂຈ ພຫຸກຣຕີໂຍ. ອລໍ ເມ ຣຎ຺ໂຎວ ໂຫຕູຕິ. ສິຍາ ໂຂ ປນ ເຕ, ອານນ຺ທ, ເອວມສ຺ສ 'ອຎ຺ໂຎ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ໂຊຕິປາໂລ ມານໂວ ອໂຫສີຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ທຎ຺ຘພ຺ພໍ. ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ໂຊຕິປາໂລ ມານໂວ ອໂຫສິນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ.

ຆຝິກາຣສຸຕ຺ຕໍ ນິຎ຺ຘິຕໍ ປຖມໍ.

໒. ຣຎ຺ຘປາລສຸຕ຺ຕໍ

໒໘໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ກຸຣູສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ພິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິ ເຍນ ຖຸລ຺ລໂກຎ຺ຘິກໍ[3] ນາມ ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ຖຸລ຺ລໂກຎ຺ຘິກາ[4] ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ "ສມໂຓ ຂລຸ, ໂພ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ

---

໑. ນ ຈາຕິວສ຺ສິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ) ໒. ປຕິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕູຕິ (ສີ, ປີ), ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕູຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ຖູລໂກຎ຺ຘິຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ) ໔. ຖູລໂກຎ຺ຘິຕກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ກຸຣູສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິກໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ, ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ.

໒໙໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ນາມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ອຄ຺ຄກຸລສ຺ສ[1] ປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ຍຖາ ຍຖາ ຂ຺ວາຫໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ,[2] ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິໍສຸ. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕສຸ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ

---

໑. ອຄ຺ຄກຸລິກສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ (ສີ)

ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຍຖາ ຍຖາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ. ລເຠຍ຺ຍາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເຠຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທໍ. ປພ຺ພາເຊຕຸ ມໍ ຠຄວາຕິ.[1] “ອນຸຎ຺ຎາໂຕສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຣຏ຺ຐປາລ, ມາຕາປິຕູຫິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ? “ນ ໂຂຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອນຸຎ຺ຎາໂຕ ມາຕາປິຕູຫິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ. “ນ ໂຂ, ຣຏ຺ຐປາລ, ຕຖາຄຕາ ອນນຸຎ຺ຎາຕໍ ມາຕາປິຕູຫິ ປຸຕ຺ຕໍ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕີຕິ. “ສ຺ວາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ມໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ.

໒໙໕. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈ “ອມ຺ມຕາຕາ, ຍຖາ ຍຖາຫໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ອິຈ຺ຉາມຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ. ອນຸຊານາຖ ມໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອມ຺ຫາກໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ. ສຸຂປຣິຠໂຕ.[2] ນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ. ( ) ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ. ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ

---

໑. ເອຕ຺ຖ“ ລເຠຍ຺ຍາຫໍ ໆເປໆ ອຸປສມ຺ປທໍ“ຕິ ວາກຍ຺ທ຺ວຍໍ ສພ຺ເພສຸປິ ມູລໂປຕ຺ຖເກສຸ ທິສ຺ສຕິ. ປາຣາຊິກປາຬິຍໍ ປນ ສຸທິນ຺ນຠາຓວາເຣ ເອຕໍ ນຕ຺ຖິ “ປພ຺ພາເຊຕຸ ມໍ ຠຄວາຕິ ອິທໍ ປນ ວາກຍໍ ມຣມ຺ມໂປຕ຺ຖເກເຍວ ທິສ຺ສຕິ ປາຣາຊິກປາຬິຍຎ຺ຈ ຕເທວ ອຕ຺ຖິ.

໒. ສຸຂປຣິຫໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) (ເອຫິ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ, ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຠິຣມສ຺ສຸ ນ ຕໍ ມຍໍ ອນຸຊານາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ) ສພ຺ພຕ຺ຖ ທິສ຺ສນ຺ຕິ. ສຸທິນ຺ນກຓ຺ເຑ ປນ ນຕ຺ຖິ, ອຏ຺ຐກຖາສຸປິ ນ ທສ຺ສິຕໍ.

ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ?. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈ "ອມ຺ມຕາຕາ, ຍຖາ ຍຖາຫໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ອິຈ຺ຉາມຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ. ອນຸຊານາຖ ມໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ,ອມ຺ຫາກໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຠໂຕ. ນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ. ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ. ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ?

໒໙໖. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ "ນ ມໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອນຸຊານນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ ຕຕ຺ເຖວ ອນນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຠູມິຍາ ນິປຊ຺ຊິ "ອິເຘວ ເມ ມຣຓໍ ຠວິສ຺ສຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ວາຕິ. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເອກມ຺ປິ ຠຕ຺ຕໍ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ເທ຺ວປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ຕີຓິປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ຈຕ຺ຕາຣິປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ປຎ຺ຈປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ຉປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ, ສຕ຺ຕປິ ຠຕ຺ຕານິ ນ ຠຸຎ຺ຊິ. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອມ຺ຫາກໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຠໂຕ. ນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ. [1]ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ. ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ອຸຏ຺ເຐຫິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ; ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຠິຣມສ຺ສຸ. ນ ຕໍ ມຍໍ ອນຸຊານາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ.[1] ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ. ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຣຏ຺ຐປາລໍ

໑-໑ ມຣເຓນປິ ເຕ ຯເປຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ ວາກຍທ຺ວຍໍ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ທຸຕິຍຎ຺ຎາເນເຍວ ທິສ຺ສຕິ, ປາຣາຊິກປາຬິຍໍ ປນ ປຖມຎ຺ຎາເນເຍວ, ທິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ອິຘ ທຸຕິຍຎ຺ຎາເນ ປຸນາຄຕໍ ອຘິກໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ.

ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ໆເປໆ ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອມ຺ຫາກໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຠໂຕ. ນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ. ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ, ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ອຸຏ຺ເຐຫິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ; ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຠິຣມສ຺ສຸ ນ ຕໍ ມຍໍ ອນຸຊານາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ມຣເຓນປິ ເຕ ມຍໍ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສາມ. ກິໍ ປນ ມຍໍ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສາມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ?. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ.

໒໙໓. ອຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຫາຍກາ ເຍນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຠໂຕ. ນ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ. ມຣເຓນປິ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ. ກິໍ ປນ ເຕ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ອຸຏ຺ເຐຫິ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ; ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຠິຣມສ຺ສຸ. ນ ຕໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ[2] ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ມຣເຓນປິ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ. ກິໍ ປນ ເຕ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ... ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຫາຍກາ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຕ຺ວໍ ໂຂສິ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຠໂຕ, ນ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ, ມຣເຓນປິ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ. ກິໍ ປນ ເຕ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ? ອຸຏ຺ເຐຫິ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ, ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ

---

໑. ຕ຺ວໍ ໂຂ (ສີ, ອິ) ໒. ອນຸຊານນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຠິຣມສ຺ສຸ. ນ ຕໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ມຣເຓນປິ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ອກາມກາ ວິນາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ. ກິໍ ປນ ເຕ ຕໍ ຊີວນ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ? ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ.

໒໙໘. ອຄ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຫາຍກາ ເຍນ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອມ຺ມຕາຕາ, ເອໂສ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ອນນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຠູມິຍາ ນິປນ຺ໂນ ‘ອິເຘວ ເມ ມຣຓໍ ຠວິສ຺ສຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ວາຕິ. ສເຈ ຕຸມ຺ເຫ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ນານຸຊານິສ຺ສຖ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ຕຕ຺ເຖວ[1] ມຣຓໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ສເຈ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ອນຸຊານິສ຺ສຖ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ປພ຺ພຊິຕມ຺ປິ ນໍ ທກ຺ຂິສ຺ສຖ. ສເຈ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ນາຠິຣມິສ຺ສຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ກາ ຕສ຺ສ[2] ອຎ຺ຎາ ຄຕິ ຠວິສ຺ສຕິ? ອິເຘວ ປຈ຺ຈາຄມິສ຺ສຕິ. ອນຸຊານາຖ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍາຕິ. “ອນຸຊານາມ, ຕາຕາ, ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ປພ຺ພຊິເຕນ ຈ ປນ[3] ມາຕາປິຕໂຣ ອຸທ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພາຕິ. ອຄ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຫາຍກາ ເຍນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐປາລໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອຸຏ຺ເຐຫິ, ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ,[4] ອນຸຎ຺ຎາໂຕສິ ມາຕາປິຕູຫິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ປພ຺ພຊິເຕນ ຈ ປນ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ອຸທ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພາຕິ.

໒໙໙. ອຄ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ພລໍ ຄາເຫຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອນຸຎ຺ຎາໂຕ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ມາຕາປິຕູຫິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ປພ຺ພາເຊຕຸ ມໍ ຠຄວາຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ

໑. ຕຕ຺ເຖວສ຺ສ (ສີ) ໒. ກາ ຈສ຺ສ (ສີ) ໓. ປນ ເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໔. ຕ຺ວໍ ໂຂສິ ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ ມາຕາປິຕູນໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ສຸເຂຘິໂຕ ສຸຂປຣິຫໂຕ, ນ ຕ຺ວໍ ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐປາລ ກສ຺ສຈິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊານາສິ, ອຸຏ຺ເຐຫິ ສມ຺ມ ຣຏ຺ຐ ປາລ ຠຸຎ຺ຊ ຈ ປິວ ຈ ປຣິຈາເຣຫິ ຈ, ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປິວນ຺ໂຕ ປຣິຈາເຣນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຠິຣມສ຺ສຸ (ສີ, ອິ, ກ)

ອຸປສມ຺ປທໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ເນ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ຣຏ຺ຐປາເລ ອຑ຺ຒມາສູປສມ຺ປນ຺ເນ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອຣຫຕໍ ອໂຫສິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ມາຕາປິຕໂຣ ອຸທ຺ທສ຺ເສຕຸໍ, ສເຈ ມໍ ຠຄວາ ອນຸຊານາຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ[1] ມນສາກາສິ. ຍຖາ[4] ຠຄວາ “ອຎ຺ຎາສິ ອຠພ຺ໂພ ໂຂ ຣຏ຺ຐປາໂລ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິຕຸນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈ “ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ຣຏ຺ຐປາລ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິກໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິໂກ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ວິຫຣຕິ ຣຎ຺ໂຎ ໂກຣພ຺ຍສ຺ສ ມິຄາຈິເຣ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິກໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ສປທານໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ສກປິຕຸ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ມຊ຺ຌິມາຍ ທ຺ວາຣສາລາຍ ອຸລ຺ລິຂາເປຕິ ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ເອຕທໂວຈ “ອິເມຫິ ມຸຓ຺ຑເກຫິ ສມຓເກຫິ ອມ຺ຫາກໍ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ປພ຺ພາຊິໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ສກປິຕຸ ນິເວສເນ ເນວ ທານໍ ອລຕ຺ຖ, ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ, ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ອກ຺ໂກສເມວ ອລຕ຺ຖ. ເຕນ ໂຂ ປນ

໑. ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກໍ (ສີ, ອິ)   ໔. ຍທາ (ສີ, ອິ)

ສມເຍນ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ຎາຕິທາສີ ອາຠິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ຉຑ຺ເຑຕຸກາມາ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຕໍ ຎາຕິທາສິໍ ເອຕທໂວຈ "ສເຈຕໍ, ຠຄິນິ, ຉຑ຺ຑນີຍຘມ຺ມໍ, ອິຘ ເມ ປຕ຺ເຕ ອາກິຣາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ຎາຕິທາສີ ຕໍ ອາຠິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປຕ຺ເຕ ອາກິຣນ຺ຕີ ຫຕ຺ຖານຎ຺ຈ ປາທານຎ຺ຈ ສຣສ຺ສ ຈ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄເຫສິ.

໓໐໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ຎາຕິທາສີ ເຍນາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ມາຕາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ມາຕຣໍ ເອຕທໂວຈ "ຍຄ຺ເຆຍ຺ເຍ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ. "ສເຈ, ເຊ, ສຈ຺ຈໍ ວທສິ, ອທາສີ ຕໍ ກໂຣມີຕິ.[1] ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ມາຕາ ເຍນາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕຣໍ ເອຕທໂວຈ "ຍຄ຺ເຆ, ຄຫປຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ 'ຣຏ຺ຐປາໂລ ກິຣ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຕໍ ອາຠິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ກຸຏ຺ຏມູລໍ[4] ນິສ຺ສາຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ເຍນາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈ "ອຕ຺ຖິ ນາມ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອາຠິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິສ຺ສສິ? ນນຸ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐ ປາລ, ສກໍ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ? "ກຸໂຕ ໂນ, ຄຫປຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ເຄຫໍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ? ອນຄາຣາ ມຍໍ, ຄຫປຕິ. ອຄມມ຺ຫ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເຄຫໍ, ຕຕ຺ຖ ເນວ ທານໍ ອລຕ຺ຖມ຺ຫ ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ; ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ອກ຺ໂກສເມວ ອລຕ຺ຖມ຺ຫາຕິ. "ເອຫິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ຆຣໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ. "ອລໍ, ຄຫປຕິ, ກຕໍ ເມ ອຊ຺ຊ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ". "ເຕນ ຫິ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ອຘິວາເສຫິ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐ ປາລສ຺ສ ປິຕາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐ ປາລສ຺ສ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ເຍນ ສກໍ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ປຸຎ຺ຊໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ກິລຎ຺ເຊຫິ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐ ປາລສ຺ສ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ວຘຸໂຍ, ເຍນ ອລງ຺ກາເຣນ ອລງ຺ກຕາ

---

໑. ສຈ຺ຈໍ ວທສິ, ອທາສີ ກຣສີຕິ (ສີ, ອິ) ສຈ຺ຈໍ ວທສິ, ອທາສີ ກຣິສ຺ສສິ (ກ)
໔. ກຸຏ຺ຏໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປຸພ຺ເພ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປິຍາ ໂຫຖ ມນາປາ ເຕນ ອລງ຺ກາເຣນ ອລງ຺ກໂຣຖາຕິ.

໓໐໑. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ກາລໍ ອາໂຣເຈສິ “ກາໂລ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ສກປິຕຸ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປິຕາ ຕໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ປຸຎ຺ຊໍ ວິວຣາເປຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈ “ອິທໍ ເຕ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ມາຕຸ ມຕ຺ຕິກໍ ຘນໍ, ອຎ຺ຎໍ ເປຕ຺ຕິກໍ, ອຎ຺ຎໍ ປິຕາມຫໍ. ສກ຺ກາ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ, ໂຠເຄ ຈ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກາຕຸໍ. ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐປາລ[1] ຫີນາຍາວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂຠເຄ ຈ ຠຸຎ຺ຊສ຺ສຸ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກໂຣຫີ”ຕິ. “ສເຈ ເມ ຕ຺ວໍ, ຄຫປຕິ, ວຈນໍ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ອິມໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ປຸຎ຺ຊໍ ສກເຏ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິພ຺ພາຫາເປຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ໂສເຕ ໂອປິລາເປຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຕໂຕນິທານໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາ ປຈ຺ເຈກໍ ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ກີທິສາ ນາມ ຕາ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ອຈ຺ຉຣາໂຍ ຍາສໍ ຕ຺ວໍ ເຫຕຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣສີ”ຕິ?. “ນ ໂຂ ມຍໍ, ຠຄິນີ, ອຈ຺ຉຣານໍ ເຫຕຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣາມາ”ຕິ. “ຠຄິນີວາເທນ ໂນ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຣຏ຺ຐ ປາໂລ ສມຸທາຈຣຕີ”ຕິ ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ມຸຈ຺ຉິຕາ ປປຕິໍສຸ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐ ປາໂລ ປິຕຣໍ ເອຕທໂວຈ “ສເຈ, ຄຫປຕິ, ໂຠຊນໍ ທາຕພ຺ພໍ, ເທຖ; ມາ ໂນ ວິເຫເຐຖາ”ຕິ. “ຠຸຎ຺ຊ, ຕາຕ ຣຏ຺ຐ ປາລ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ຣຏ຺ຐ ປາລສ຺ສ ປິຕາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐ ປາລໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ.

໓໐໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐ ປາໂລ ຠຸຕ຺ຕາວີ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓີ ຐິຕໂກວ ອິມາ ຄາຖາ ອຠາສິ.

---

໑. ຣຏ຺ຐ ປາລ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

“ປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກຕໍ ພິມ຺ພໍ, ອຣຸກາຍໍ ສມຸສ຺ສິຕໍ;
ອາຕຸຣໍ ພຫຸສງ຺ກປ຺ປໍ, ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ຘຸວໍ ຐິຕິ.
ປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກຕໍ ຣູປໍ, ມຓິນາ ກຸຓ຺ຑເລນ ຈ;
ອຏ຺ຐິ ຕເຈນ ໂອນທ຺ຘໍ, ສຫ ວຕ຺ເຖຠິ ໂສຠຕິ.
ອລຕ຺ຕກກຕາ ປາທາ, ມຸຂໍ ຈຸຓ຺ຓກມກ຺ຂິຕໍ;
ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.
ອຏ຺ຐາປທກຕາ ເກສາ, ເນຕ຺ຕາ ອຎ຺ຊນມກ຺ຂິຕາ;
ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.
ອຎ຺ຊນີວ ນວາ[1] ຈິຕ຺ຕາ, ປູຕິກາໂຍ ອລງ຺ກໂຕ.
ອລໍ ພາລສ຺ສ ໂມຫາຍ, ໂນ ຈ ປາຣຄເວສິໂນ.
ໂອທຫິ ມິຄໂວ ປາສໍ, ນາສທາ ວາຄຸຣໍ ມິໂຄ;
ຠຸຕ຺ວາ ນິວາປໍ ຄຈ຺ຉາມິ,[2] ກນ຺ທນ຺ເຕ ມິຄພນ຺ຘເກ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຐິຕໂກວ ອິມາ ຄາຖາ ຠາສິຕ຺ວາ ເຍນ ຣຎ຺ໂຎ ໂກຣພ຺ຍສ຺ສ ມິຄຈີຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສີທິ.

໓໐໓. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ມິຄວໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ໂສເຘຫິ, ສມ຺ມ ມິຄວ, ມິຄຈີຣໍ ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ; ຄຈ຺ຉາມ ສຸຠູມິໍ ທສ຺ສນາຍາຕິ. “ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ມິຄໂວ ຣຎ຺ໂຎ ໂກຣພ຺ຍສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ມິຄຈີຣໍ ໂສເຘນ຺ໂຕ ອທ຺ທສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສິນ຺ນໍ. ທິສ຺ວານ ເຍນ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ໂກຣພ຺ຍໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸທ຺ຘໍ ໂຂ ເຕ, ເທວ, ມິຄຈີຣໍ. ອຕ຺ຖິ ເຈຕ຺ຖ ຣຏ຺ຐປາໂລ ນາມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ອຄ຺ຄກຸລສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຍສ຺ສ ຕ຺ວໍ ອຠິຓ຺ຫໍ ກິຕ຺ຕຍມາໂນ ອໂຫສິ, ໂສ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ນິສິນ຺ໂນຕິ. “ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ມິຄວ, ອລໍ ທານິ ອຸຍ຺ຍານຠູມິຍາ. ຕເມວ ທານິ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ປຍິຣຸປາສິສ຺ສາມາຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ “ຍໍ ຕຕ຺ຖ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຖາຕິ ວຕ຺ວາ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ຣໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເຣຫິ ຠທ຺ເຣຫິ ຍາເນຫິ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິຕມ຺ຫາ ນິຍ຺ຍາສິ

໑. ອຎ຺ຊນີວຕ຺ຓວາ (ກ) ໒. ຄຈ຺ຉາມິ (ສ຺ຍາ, ກ)

ມຫຈ຺ຈຣາຊານຸຠາເວນ[1] ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ທສ຺ສນາຍ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ອຸສ຺ສຏາຍ ອຸສ຺ສຏາຍ ປຣິສາຍ ເຍນາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ຣຏ຺ຐປາເລນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຘ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖເຣ[4] ນິສີທຕູຕິ. “ອລໍ, ມຫາຣາຊ, ນິສີທ ຕ຺ວໍ; ນິສິນ຺ໂນ ອຫໍ ສເກ ອາສເນຕິ. ນິສີທິ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣຏ຺ຐປາລໍ ເອຕທໂວຈ,

໓໐໔. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ປາຣິຊຸຎ຺ຎານິ ເຍຫິ ປາຣິຊຸຎ຺ເຎຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ອິເຘກ຺ເຈ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ, ຎາຕິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ. ກຕມຎ຺ຈ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ? ອິຘ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ເອກຈ຺ໂຈ ຊິຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ ວຸຑ຺ໂຒ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ເອຕຣຫິ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸຑ຺ໂຒ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ນ ໂຂ ປນ ມຍາ ສຸກຣໍ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ.[5] ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ເຕນ ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ. ຠວໍ ໂຂ ປນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເອຕຣຫິ ທຫໂຣ ຍຸວາ ສຸສຸກາຬເກໂສ ຠທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຐເມນ ວຍສາ. ຕໍ ໂຠໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ຊຣາປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ ນຕ຺ຖິ. ກິໍ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຎຕ຺ວາ ວາ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ?. **(໑)**

ກຕມຎ຺ຈ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ? ອິຘ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ເອກຈ຺ໂຈ ອາພາຘິໂກ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ

---

໑. ມຫຈ຺ຈາ ຣາຊານຸຠາເວນ (ສີ)

໔. ກຏ຺ຐຕ຺ຖເຣ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໕. ຜາຕິກຕ຺ຕຸໍ (ສີ)

'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ເອຕຣຫິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ນ ໂຂ ປນ ມຍາ ສຸກຣໍ ອນຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຠິຄນ຺ຕຸໍ ອຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ເຕນ ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ. ຠວໍ ໂຂ ປນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ເອຕຣຫິ ອປ຺ປາພາໂຘ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຓິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຓ຺ຫາຍ. ຕໍ ໂຠໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ພ຺ຍາຘິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ ນຕ຺ຖິ. ກິໍ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຎຕ຺ວາ ວາ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ (໔)

ກຕມຎ຺ຈ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ? ອິຘ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ເອກຈ຺ໂຈ ອຑ຺ໂຒ ໂຫຕິ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂຠໂຄ. ຕສ຺ສ ເຕ ໂຠຄາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ອຑ຺ໂຒ ອໂຫສິໍ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂຠໂຄ. ຕສ຺ສ ເມ ເຕ ໂຠຄາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຕາ. ນ ໂຂ ປນ ມຍາ ສຸກຣໍ ອນຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຠິຄນ຺ຕຸໍ ອຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ເຕນ ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ. ຠວໍ ໂຂ ປນ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຖຸລ຺ລໂກຏ຺ຐິເກ ອຄ຺ຄກຸລສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຠໂຕ ຣຏ຺ຐປາລສ຺ສ ໂຠຄປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ ນຕ຺ຖິ. ກິໍ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ຎຕ຺ວາ ວາ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ (໕)

ກຕມຎ຺ຈ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຎາຕິປາຣິຊຸຎ຺ຎໍ? ອິຘ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ພຫູ ໂຫນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ. ຕສ຺ສ ເຕ ຎາຕກາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ມມໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ພຫູ ອເຫສຸໍ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ. ຕສ຺ສ ເມ ເຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຕາ. ນ ໂຂ ປນ ມຍາ ສຸກຣໍ ອນຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຠິຄນ຺ຕຸໍ ອຠິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ເຕນ ຎາຕິປາຣິຊຸຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ

ເກສມສ຺ສုំ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊຕິ. ອິທំ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂພ ຣຎ຺ຐປາລ, ໙າຕິປາຣິຊ຺ຸຎ໌. ໂກໂຕ ໂຂ ປນ ຣຎ຺ຐປາລສ຺ສ ອິມສ຺ມິເຍວ ຖຸລຸລໂກຎ຺ຐິເກ ພຫູ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ໙າຕິສາໂລຫິຕາ. ຕំ ໂກໂຕ ຣຎ຺ຐປາລສ຺ສ ໙າຕິປາຣິຊ຺ຸຎ໌ ນຕ຺ຖິ. ກິំ ກວំ ຣຎ຺ຐປາໂລ ລຕ຺ວາ ວາ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ (໔)

ອິມານິ ໂຂ, ໂພ ຣຎ຺ຐປາລ, ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣິຊ຺ຸຎານິ, ເຍຫິ ປາຣິຊ຺ຸເຎຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ອິເຘກຈ຺ເຈ ເກສມສ຺ສုំ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ. ຕານິ ໂກໂຕ ຣຎ຺ຐປາລສ຺ສ ນຕ຺ຖິ. ກິំ ກວំ ຣຎ຺ຐປາໂລ ລຕ຺ວາ ວາ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ?

໓໐໕. "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມຸທ຺ເທສາ ອຸທ຺ທິຎ຺ຐາ, ເຍ ອຫំ[1] ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? 'ອຸປນິຍ຺ຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວຕິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ປຐໂມ ຘມ຺ມຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ທິຎ຺ໂຐ, ຍມຫំ ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ. ອຕາໂຓ ໂລໂກ ອນພິສ຺ສໂຣຕິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ທຸຕິໂຍ ຘມ຺ມຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ທິຎ຺ໂຐ, ຍມຫំ ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ. 'ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພំ ປຫາຍ ຄມນິຍນ຺ຕິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຕຕິໂຍ ຘມ຺ມຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ທິຎ຺ໂຐ, ຍມຫំ ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ. 'ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາທາໂສຕິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ຘມ຺ມຸທ຺ເທໂສ ອຸທ຺ທິຎ຺ໂຐ, ຍມຫំ ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມຸທ຺ເທສາ ອຸທ຺ທິຎ຺ຐາ, ເຍ ອຫំ ລຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍំ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ.

---

໑. ຍມຫំ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ປ)

໓໐໕. “‘ອຸປນິຍ຺ຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວຕິ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອາຫ. ອິມສ຺ສ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ? “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ວີສຕິວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກປິ ປຓ຺ຓວີສຕິວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກປິ ຫຕ຺ຖິສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ອສ຺ສສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຣຖສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຘນຸສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຖຣຸສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ອູຣຸພລີ ພາຫຸພລີ ອລມຕ຺ໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣຕິ? “ອໂຫສິໍ ອຫໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ວີສຕິວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກປິ ປຓ຺ຓວີສຕິວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກປິ ຫຕ຺ຖິສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ອສ຺ສສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຣຖສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຘນຸສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ຖຣຸສ຺ມິມ຺ປິ ກຕາວີ ອູຣຸພລີ ພາຫຸພລີ ອລມຕ຺ໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣ. ອປ຺ເປກທາຫໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອິທ຺ຘິມາວ ມຎ຺ເຎ ນ[1]ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ສມສມໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ເອວເມວ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ອູຣຸພລີ ພາຫຸພລີ ອລມຕ຺ໂຕ ສງ຺ຄາມາວຈໂຣຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ. ເອຕຣຫິ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸທ຺ໂຘ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ອາສີຕິໂກ ເມ ວໂຍ ວຕ຺ຕຕິ. ອປ຺ເປກທາຫໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ‘ອິຘ ປາທໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ອຎ຺ເຎເນວ ປາທໍ ກໂຣມີຕິ. “ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ອຸປນິຍ຺ຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວຕິ, ຍມຫໍ ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ. “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ! ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ‘ອຸປນິຍ຺ຍຕິ ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວຕິ. ອຸປນິຍ຺ຍຕິ ຫິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ໂລໂກ ອທ຺ຘຸໂວ. (໑)

ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕ ໂຂ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອິມສ຺ມິໍ ຣາຊກຸເລ ຫຕ຺ຖິກາຍາປິ ອສ຺ສກາຍາປິ ຣຖກາຍາປິ ປຕ຺ຕິກາຍາປິ, ອມ຺ຫາກໍ ອາປທາສຸ ປຣິໂຍຘາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ. ‘ອຕາໂຓ ໂລໂກ ອນຠິສ຺ສໂຣຕິ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອາຫ. ອິມສ຺ສ ປນ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ? “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອຕ຺ຖິ ເຕ ໂກຈິ ອນຸສາຍິໂກ ອາພາໂຘຕິ? “ອຕ຺ຖິ ເມ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອນຸສາຍິໂກ ອາພາໂຘ. ອປ຺ເປກທາ ມໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຐິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ‘ອິທານິ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ກາລໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ອິທານິ ຣາຊາ ໂກຣພ຺ໂຍ ກາລໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ,

໑. ອິທ຺ຘິມາ ມຎ຺ເຎ ນ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ອິທ຺ຘິມາ ຈ ມຎ຺ເຎ (ສີ), ນ ວິຍ ມຎ຺ເຎ (ກ)

ມຫາຣາຊ, ລຠສິ ຕ຺ວໍ ເຕ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ຎາຕິສາໂລຫິເຕ ‘ອາຍນ຺ຕຸ ເມ ໂຠນ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ, ສພ຺ເພວ ສນ຺ຕາ ອິມໍ ເວທນໍ ສໍວິຠຊຖ, ຍຖາຫໍ ລຫຸກຕຣິກໍ ເວທນໍ ເວທິເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຸທາຫຸ ຕ຺ວໍເຍວ ຕໍ ເວທນໍ ເວທິຍສີຕິ? “ນາຫໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ລຠາມິ ເຕ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ຎາຕິສາໂລຫິເຕ ‘ອາຍນ຺ຕຸ ເມ ໂຠນ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ, ສພ຺ເພວ ສນ຺ຕາ ອິມໍ ເວທນໍ ສໍວິຠຊຖ, ຍຖາຫໍ ລຫຸກຕຣິກໍ ເວທນໍ ເວທິເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອຫເມວ ຕໍ ເວທນໍ ເວທິຍາມີຕິ. “ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ອຕາໂຓ ໂລໂກ ອນຠິສ຺ສໂຣຕິ, ຍມຫໍ ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ. “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ! ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ‘ອຕາໂຓ ໂລໂກ ອນຠິສ຺ສໂຣຕິ. ອຕາໂຓ ຫິ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ໂລໂກ ອນຠິສ຺ສໂຣ. **(໔)**

“ສໍວິຊ຺ຊຕິ ໂຂ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ອິມສ຺ມິໍ ຣາຊກຸເລ ປຫູຕໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓໍ ຠູມິຄຕຎ຺ຈ ເວຫາສຄຕຎ຺ຈ. ‘ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍນ຺ຕິ ຠວໍ ຣຐ຺ຐປາໂລ ອາຫ. ອິມສ຺ສ ປນ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ອຕ຺ໂຖ ທຐ຺ຐພ຺ໂພຕິ? “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຍຖາ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣສິ, ລຈ຺ຉສິ ຕ຺ວໍ ປຣຕ຺ຖາປິ ‘ເອວເມວາຫໍ ອິເມເຫວ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣມີຕິ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ເຎ ອິມໍ ໂຠຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ປນ ຍຖາກມ຺ມໍ ຄມິສ຺ສສີຕິ? “ຍຖາຫໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ເອຕຣຫິ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣມິ, ນາຫໍ ລຈ຺ຉາມິ ປຣຕ຺ຖາປິ ‘ເອວເມວ ອິເມເຫວ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣມີຕິ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ເຎ ອິມໍ ໂຠຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ; ອຫໍ ປນ ຍຖາກມ຺ມໍ ຄມິສ຺ສາມີຕິ. “ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍນ຺ຕິ, ຍມຫໍ ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ຈ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ. “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ! ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ‘ອສ຺ສໂກ ໂລໂກ, ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍນ຺ຕິ. ອສ຺ສໂກ ຫິ, ໂຠ ຣຐ຺ຐປາລ, ໂລໂກ ສພ຺ພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍໍ. **(໕)**

“‘ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສຕິ ຠວໍ ຣຏ຺ຐປາໂລ ອາຫ. ອິມສ຺ສ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຠາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ? “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຜີຕໍ ກຸຣຸໍ ອຊ຺ຌາວສີຕິ? “ເອວໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ຜີຕໍ ກຸຣຸໍ ອຊ຺ຌາວສາມີຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ສທ຺ຘາຍິໂກ ປຈ຺ຈຍິໂກ. ໂສ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຍຄ຺ເຆ, ມຫາຣາຊ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ອຫໍ ອາຄຈ຺ຉາມິ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ, ຕຕ຺ຖທ຺ທສໍ ມຫນ຺ຕໍ ຊນປທໍ ອິທ຺ຘຎ຺ເຈວ ຜີຕຎ຺ຈ ພຫຸຊນໍ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສໍ. ພຫູ ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິກາຍາ ອສ຺ສກາຍາ ຣຖກາຍາ ປຕ຺ຕິກາຍາ; ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ຘນຘຎ຺ຎໍ;[໑] ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓໍ ອກຕຎ຺ເຈວ ກຕຎ຺ຈ, ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິປຣິຄ຺ຄໂຫ. ສກ຺ກາ ຈ ຕາວຕເກເນວ ພລມຕ຺ເຕນ[໔] ອຠິວິຊິນິຕຸໍ. ອຠິວິຊິນ, ມຫາຣາຊາຕິ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ຕມ຺ປິ ມຍໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວເສຍ຺ຍາມາຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ... ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ... ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ... ປຣສມຸທ຺ທໂຕ ສທ຺ຘາຍິໂກ ປຈ຺ຈຍິໂກ. ໂສ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຍຄ຺ເຆ, ມຫາຣາຊ, ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ອຫໍ ອາຄຈ຺ຉາມິ ປຣສມຸທ຺ທໂຕ. ຕຕ຺ຖທ຺ທສໍ ມຫນ຺ຕໍ ຊນປທໍ ອິທ຺ຘຎ຺ເຈວ ຜີຕຎ຺ຈ ພຫຸຊນໍ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສໍ. ພຫູ ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິກາຍາ ອສ຺ສກາຍາ ຣຖກາຍາ ປຕ຺ຕິກາຍາ; ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ຘນຘຎ຺ຎໍ; ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓໍ ອກຕຎ຺ເຈວ ກຕຎ຺ຈ, ພຫຸ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິປຣິຄ຺ຄໂຫ. ສກ຺ກາ ຈ ຕາວຕເກເນວ ພລມຕ຺ເຕນ ອຠິວິຊິນິຕຸໍ. ອຠິວິຊິນ, ມຫາຣາຊາຕິ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ຕມ຺ປິ ມຍໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວເສຍ຺ຍາມາຕິ. “ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສຕິ, ຍມຫໍ ຎຕ຺ວາ ຈ ທິສ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ. “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ! ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ‘ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສຕິ. ອູໂນ ຫິ, ໂຠ ຣຏ຺ຐປາລ, ໂລໂກ ອຕິຕ຺ໂຕ ຕຓ຺ຫາທາໂສຕິ. (໔)

---

໑. ຫນ຺ຕາຊີນໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ພລຕ຺ເຖນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ພຫລຕ຺ເຖນ (ກ)

ອິທມໂວຈ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລ. ອິທໍ ວຕ຺ວາ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ

໓໐໗. ປສ຺ສາມິ ໂລເກ ສຘເນ ມນຸສ຺ເສ,
ລທ຺ຘານ ວິຕ຺ຕໍ ນ ທທນ຺ຕິ ໂມຫາ;
ລຸທ຺ຘາ ຘນໍ[1] ສນ຺ນິຈຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ,
ຠິຍ຺ໂຍວ ກາເມ ອຠິປຕ຺ຖຍນ຺ຕິ.

ຣາຊາ ປສຍ຺ຫາ ປຖວິໍ ວິຊິຕ຺ວາ,
ສສາຄຣນ຺ຕໍ ມຫິມາວສນ຺ໂຕ.[2]
ໂອຣໍ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ອຕິຕ຺ຕຣູໂປ,
ປາຣໍ ສມຸທ຺ທສ຺ສປິ ປຕ຺ຖເຍຖ.

ຣາຊາ ຈ ອຎ຺ເຎ ຈ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ,
ອວີຕຕຓ຺ຫາ[3] ມຣຓໍ ອຸເປນ຺ຕິ.
ອູນາວ ຫຸຕ຺ວານ ຊຫນ຺ຕິ ເທຫໍ,
ກາເມຫິ ໂລກມ຺ຫິ ນ ຫຕ຺ຖິ ຕິຕ຺ຕິ.

ກນ຺ທນ຺ຕິ ນໍ ຎາຕີ ປກິຣິຍ ເກເສ,
ອໂຫວຕາ ໂນ ອມຣາຕິ ຈາຫຸ;
ວຕ຺ເຖນ ນໍ ປາຣຸຕໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ,
ຈິຕໍ ສມາທາຍ[4] ຕໂຕຑຫນ຺ຕິ.

ໂສ ຑຍ຺ຫຕິ ສູເລຫິ ຕຸຊ຺ຊມາໂນ,
ເອເກນ ວຕ຺ເຖນ ປຫາຍ ໂຠເຄ;
ນ ມີຍມານສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ຕາຓາ,
ຎາຕີຘ ມິຕ຺ຕາ ອຖ ວາ ສຫາຍາ.

ທາຍາທກາ ຕສ຺ສ ຘນໍ ຫຣນ຺ຕິ,
ສຕ຺ໂຕ ປນ ຄຈ຺ຉຕິ ເຍນ ກມ຺ມໍ;
ນ ມີຍມານໍ ຘນມນ຺ເວຕິ ກິຎ຺ຈິ,
ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ຈ ຘນຎ຺ຈ ຣຏ຺ຐໍ.

---

໑. ລທ຺ຘາ ຘນໍ (ກ)
໒. ມຫິຍາ ວສນ຺ໂຕ (ສີ, ກ)
໓. ອຕິຕ຺ຕຕຓ຺ຫາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ສມາຘາຍ (ສີ)

ນ ທີຆມາຍຸໍ ລຠເຕ ຘເນນ,　　ນ ຈາປິ ວິຕ຺ເຕນ ຊຣໍ ວິຫນ຺ຕິ;
ອປ຺ປໍ ຫິທໍ ຊີວິຕມາຫຸ ຘີຣາ,　　ອສ຺ສຸສຕໍ ວິປ຺ປຣິຓາມຘມ຺ມໍ.

ອຑ຺ຒາ ທລິທ຺ທາ ຈ ຜຸສນ຺ຕິ ຜສ຺ສໍ,
ພາໂລ ຈ ຘີໂຣ ຈ ຕເຖວ ຜຸຏ຺ໂຐ;
ພາໂລ ຈ ພາລ຺ຍາ ວຘີໂຕວ ເສຕິ,
ຘີໂຣ ຈ[໑] ນ ເວຘຕິ ຜສ຺ສຜຸຏ຺ໂຐ.

ຕສ຺ມາ ຫິ ປຎ຺ຎາວ ຘເນນ ເສຍ຺ໂຍ,
ຍາຍ ໂວສານມິຘາຘິຄຈ຺ຉຕິ;
ອໂພ຺ຍສິຕຕ຺ຕາ[໔] ຫິ ຠວາຠເວສຸ,
ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ໂມຫາ.

ອຸເປຕິ ຄພ຺ຠຎ຺ຈ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ,
ສໍສາຣມາປຊ຺ຊ ປຣມ຺ປຣາຍ;
ຕສ຺ສປ຺ປປຎ຺ໂຎ ອຠິສທ຺ທຫນ຺ໂຕ,
ອຸເປຕິ ຄພ຺ຠຎ຺ຈ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ.

ໂຈໂຣ ຍຖາ ສນ຺ຘິມຸເຂ ຄຫີໂຕ,
ສກມ຺ມຸນາ ຫຎ຺ຎຕິ ປາປຘມ຺ໂມ;
ເອວໍ ປຊາ ເປຈ຺ຈ ປຣມ຺ຫິ ໂລເກ,
ສກມ຺ມຸນາ ຫຎ຺ຎຕິ ປາປຘມ຺ໂມ.

ກາມາຫິ ຈິຕ຺ຣາ ມຘຸຣາ ມໂນຣມາ,
ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ;
ອາທີນວໍ ກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາ,
ຕສ຺ມາ ອຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ ຣາຊ.

ທຸມປ຺ຜລາເນວ ປຕນ຺ຕິ ມາຓວາ,
ທຫຣາ ຈ ວຸທ຺ຒາ ຈ ສຣີຣເຠທາ;
ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວາ[໕] ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ ຣາຊ,
ອປຓ຺ຓກໍ ສາມຎ຺ຎເມວ ເສຍ຺ໂຍຕິ.

ຣຏ຺ຐປາລສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

---

໑. ຘີໂຣວ (ກ)　໔. ອໂສສິຕຕ຺ຕາ (ສີ, ອິ)　໕. ເອວມ຺ປິ ທິສ຺ວາ (ສີ), ເອຕໍ ວິທິຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓. ມຆເທວສຸຕ຺ຕໍ

໓໐໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ມິຖິລາຍໍ ວິຫຣຕິ ມຆເທວອມ຺ພວເນ.[1] ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ປເທເສ ສິຕໍ ປາຕ຺ວາກາສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຠຄວໂຕ ສິຕສ຺ສ ປາຕຸກມ຺ມາຍ? ນ ອກາຣເຓນ ຕຖາຄຕາ ສິຕໍ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຠຄວໂຕ ສິຕສ຺ສ ປາຕຸກມ຺ມາຍ? ນ ອກາຣເຓນ ຕຖາຄຕາ ສິຕໍ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ. “ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ມິຖິລາຍໍ ຣາຊາ ອໂຫສິ ມຆເທໂວ ນາມ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ມຫາຣາຊາ; ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ; ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິໍ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຆເທໂວ ພຫູນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ກປ຺ປກໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ຍທາ ເມ, ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕານິ ຊາຕານິ, ອຖ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ຣຎ຺ໂຎ ມຆເທວສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ພຫູນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຣຎ຺ໂຎ ມຆເທວສ຺ສ ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕານິ ຊາຕານິ. ທິສ຺ວານ ຣາຊານໍ ມຆເທວໍ ເອຕທໂວຈ ‘ປາຕຸຠູຕາ ໂຂ ເທວສ຺ສ ເທວທູຕາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕານິ ຊາຕານີຕິ. ‘ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ຕານິ ປລິຕານິ ສາຘຸກໍ ສຓ຺ຑາເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ມມ ອຎ຺ຊລິສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຫີຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ຣຎ຺ໂຎ ມຆເທວສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕານິ ປລິຕານິ ສາຘຸກໍ ສຓ຺ຑາເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ມຆເທວສ຺ສ ອຎ຺ຊລິສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ.

໓໐໘. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຆເທໂວ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ອາມນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ‘ປາຕຸຠູຕາ ໂຂ ເມ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເທວທູຕາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕານິ ຊາຕານິ; ຠຸຕ຺ຕາ ໂຂ ປນ ເມ ມານຸສກາ ກາມາ; ສມໂຍ ທິພ຺ເພ ກາເມ ປຣິເຍສິຕຸໍ. ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ອິມໍ

[1] ມຂາເທວອມ຺ພວເນ (ສີ, ອິ), ມຄ຺ຆເທວອມ຺ພວເນ (ກ)

ຣຊ຺ຊໍ ປຏິປຊ຺ຊ. ອຫໍ ປນ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ. ເຕນ ຫິ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ຍທາ ຕ຺ວມ຺ປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕານິ ຊາຕານິ, ອຖ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ສາທຸກໍ ຣຊ຺ເຊ ສມນຸສາສິຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍາສິ. ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາສິ ມາ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ອໂຫສິ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ປຸຣິສຍຸເຄ ວຕ຺ຕມາເນ ເອວຣູປສ຺ສ ກລ຺ຍາຓສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ, ໂສ ເຕສໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ໂຫຕິ. ຕໍ ຕາຫໍ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາສິ, ມາ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ອໂຫສີຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຣາຊາ ມຆເທໂວ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ສາທຸກໍ ຣຊ຺ເຊ ສມນຸສາສິຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ. ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ[1] ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ.

ຣາຊາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ມຆເທໂວ ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ກຸມາຣກີຬິຕໍ ກີຬິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂອປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຈຣິ. ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ຠາເວຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ.

---

໑. ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ (ກ)

໓໑໐. ອຖ ໂຂ ຣລຸໂລ, ອານນຸທ, ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸໂຕ ພຫູນំ ວສຸສານំ ພຫູນំ ວສຸສສຕານំ ພຫູນំ ວສຸສສຫສຸສານំ ອຈຸຈເຍນ ກປຸປກំ ອາມນຸເຕສິ 'ຍທາ ເມ, ສມຸມ ກປຸປກ, ປສຸເສຍຸຍາສິ ສິຣສຸມឹ ປລិຕານិ ຊາຕានិ, ອຖ ໂຂ ອາໂຣເຈຍຸຍາສីຕិ. 'ເອວំ, ເທວາຕិ ໂຂ, ອານນຸທ, ກປຸປໂກ ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸຕສຸສ ປຈຸຈສຸໂສສិ. ອທຸທສາ ໂຂ, ອານນຸທ, ກປຸປໂກ ພຫູນំ ວສຸສານំ ພຫູນំ ວສຸສສຕານំ ພຫູນំ ວສຸສສຫສຸສານំ ອຈຸຈເຍນ ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸຕສຸສ ສិຣສຸມឹ ປລិຕານិ ຊາຕານិ. ທិສຸວານ ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸຕំ ເອຕທໂວຈ 'ປາຕុຠູຕາ ໂຂ ເທວສຸສ ເທວທູຕາ; ທិສຸສນຸຕិ ສិຣສຸມឹ ປລិຕານិ ຊາຕານីຕិ. 'ເຕນ ທិ, ສມຸມ ກປຸປກ, ຕານិ ປລិຕານិ ສາຘុກំ ສຕຸຫາເສນ ອຸທຸຘຣិຕຸວາ ມມ ອລຸຊລិສຸມឹ ປຕិຎຸຖາເປហីຕិ. 'ເອວំ, ເທວາຕិ ໂຂ, ອານນຸທ, ກປຸປໂກ ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸຕສຸສ ປຎិສຸສຸຕຸວາ ຕານិ ປລិຕານិ ສາຘុກំ ສຕຸຫາເສນ ອຸທຸຘຣិຕຸວາ ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸຕສຸສ ອລຸຊລិສຸມឹ ປຕិຎຸຖາເປສិ.

ອຖ ໂຂ, ອານນຸທ, ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸໂຕ ກປຸປກສຸສ ຄາມວຣំ ທຕຸວາ ເຊຎຸຖປຸຕຸຕំ ກຸມາຣំ ອາມນຸຕາເປຕຸວາ ເອຕທໂວຈ 'ປາຕុຠູຕາ ໂຂ, ເມ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເທວທູຕາ; ທិສຸສນຸຕិ ສិຣສຸມឹ ປລិຕານិ ຊາຕານិ; ຠຸຕຸຕາ ໂຂ ປន ເມ ມານຸສກາ ກາມາ; ສມໂຍ ທិພຸເພ ກາເມ ປຣិເຍສិຕុំ. ເອហិ ຕຸວំ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ອិມំ ຣຊຸຊំ ປຎិປຊຸຊ. ອហំ ປន ເກສມສຸສុំ ໂອຫາເຣຕຸວາ ກາສាຍានិ ວຕຸຖានិ ອຈຸឆាເທຕຸວາ ອຄາຣສຸມາ ອនຄាຣិຍំ ປພຸພຊិສຸສາມិ. ເຕន ហិ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ຍທາ ຕຸວមຸປិ ປສຸເສຍຸຍາສិ ສិຣສຸມឹ ປລិຕານិ ຊາຕານិ, ອຖ ກປຸປກສຸສ ຄາມວຣំ ທຕຸວາ ເຊຎຸຖປຸຕຸຕំ ກຸມາຣំ ສាຘុກំ ຣຊຸເຊ ສມនຸສាສិຕຸວາ ເກສມສຸສុំ ໂອຫາເຣຕຸວາ ກາສាຍានិ ວຕຸຖានិ ອຈຸឆាເທຕຸວາ ອຄາຣສຸມາ ອនຄាຣិຍំ ປພຸພເຊຍຸຍាສិ. ເຍន ເມ ອិທំ ກລຸຍាណំ ວຕຸຕំ និហិຕំ ອនុປຸປວຕຸເຕຍຸຍាສិ, ມາ ໂຂ ເມ ຕຸວំ ອនຸຕិមປុຣិໂສ ອໂហសិ. ຍសຸມឹ ໂຂ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ປុຣិສຍុເຄ ວຕຸຕមាເນ ເອວຣູປສຸສ ກລຸຍាណສຸສ ວຕຸຕສຸສ ສមុຈຸເឆໂທ ໂຫຕិ, ໂສ ເຕសំ ອនຸຕិมປុຣិໂສ ໂហຕិ. ຕំ ຕាហំ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເອວំ ວທាមិ 'ເຍន ເມ ອិທំ ກລຸຍាណំ ວຕຸຕំ និហិຕំ ອនុປຸປວຕຸເຕຍຸຍាສិ, ມາ ໂຂ ເມ ຕຸວំ ອនຸຕិມປុຣិໂສ ອໂហສីຕិ. ອຖ ໂຂ, ອານນຸທ, ຣລຸໂລ ມ຃ເທວສຸສ ປຸຕຸໂຕ ກປຸປກສຸສ ຄາມວຣំ ທຕຸວາ ເຊຎຸຖປຸຕຸຕំ ກຸມາຣំ ສាຘុກំ ຣຊຸເຊ ສມនຸສាສិຕຸວາ ອិមសຸມឹເຍວ ມ຃ເທວອមុພវເន ເກສມສຸສុំ ໂອຫາເຣຕຸວາ ກາສាຍានិ ວຕຸຖានិ ອຈຸឆាເທຕຸວາ ອຄາຣສຸມາ ອនຄាຣិຍំ ປພຸພຊិ.

ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ. ຣຎ຺ໂຎ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ມຆເທວສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ກຸມາຣກີຬິຕໍ ກີຬິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂອປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ພຣຫ຺ມຈຣິຍມຈຣິ. ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພຣຫ຺ມວິຫາເຣ ຠາເວຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ.

໙໑໑. ຣຎ຺ໂຎ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ມຆເທວສ຺ສ ປຸຕ຺ຕປປຸຕ຺ຕກາ ຕສ຺ສ ປຣມ຺ປຣາ ຈຕຸຣາສີຕິຣາຊສຫສ຺ສານິ[1] ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໍສຸ. ເຕ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣິໍສຸ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣິໍສຸ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣິໍສຸ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣິໍສຸ. ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ກຸມາຣກີຬິຕໍ ກີຬິໍສຸ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂອປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສຸໍ, ຈຕຸຣາສີຕິ-ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສຸໍ ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ

---

໑. ຈຕຸຣາສີຕິຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ (ສີ, ອິ), ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຈຣິໍສຸ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ຠາເວຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປຄາ ອເຫສຸໍ. ນິມິ ເຕສໍ ຣາຊາ[໑] ປຈ຺ຉິມໂກ ອໂຫສິ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ມຫາຣາຊາ; ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ; ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິໍ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ.

໓໑໔. “ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ ‘ລາຠາ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ເຍສໍ ນິມິ ຣາຊາ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ມຫາຣາຊາ; ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ; ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິໍຈ ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ມາຣິສາ, ນິມິໍ ຣາຊານໍ ທຏ຺ຐຸນ຺ຕິ? ‘ອິຈ຺ຉາມ ມຍໍ, ມາຣິສ, ນິມິໍ ຣາຊານໍ ທຏ຺ຐຸນ຺ຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ, ອານນ຺ທ, ສມເຍນ ນິມິ ຣາຊາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາໂຕ[໔] ອຸໂປສຖິໂກ ອຸປຣິປາສາທວຣຄໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ເທເວສຸ ຕາວຕິໍເສສຸ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ນິມິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປມຸເຂ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ ‘ລາຠາ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ສຸລທ຺ຘໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ. ເທວາ, ມຫາຣາຊ, ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ກິຕ຺ຕຍມານຣູປາ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ “ລາຠາ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ເຍສໍ ນິມິ ຣາຊາ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ມຫາຣາຊາ; ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ; ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິຎ຺ຈ ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ. ເທວາ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຕາວຕິໍສາ ທສ຺ສນກາມາ. ຕສ຺ສ ເຕ ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ອາຊຎ຺ຎຣຖໍ ປຫິຓິສ຺ສາມິ; ອຠິຣຸເຫຍ຺ຍາສິ, ມຫາຣາຊ, ທິພ຺ພໍ ຍານໍ ອວິກມ຺ປມາໂນຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອານນ຺ທ, ນິມິ ຣາຊາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

໑. ຣາຊານໍ (ສີ, ອິ)
໔. ສສີສໍ ນຫາໂຕ (ສີ), ສີສນ຺ຫາໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓໑໓. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ນິມິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ນິມິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປມຸເຂ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທເວສຸ ຕາວຕິໍເສສຸ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ມາຕລິໍ ສງ຺ຄາຫກໍ ອາມນ຺ເຕສິ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ມາຕລິ, ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ອາຊຎ຺ຎຣຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ອຍໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ໂຕ ອາຊຎ຺ຎຣໂຖ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ເປສິໂຕ; ອຠິຣຸເຫຍ຺ຍາສິ, ມຫາຣາຊ, ທິພ຺ພໍ ຍານໍ ອວິກມ຺ປມາໂນຕິ. ‘ເອວໍ, ຠທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມາຕລິ ສງ຺ຄາຫໂກ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ອາຊຎ຺ຎຣຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ‘ອຍໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ໂຕ ອາຊຎ຺ຎຣໂຖ ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ເປສິໂຕ; ອຠິຣຸຫ, ມຫາຣາຊ, ທິພ຺ພໍ ຍານໍ ອວິກມ຺ປມາໂນ. ອປິ ຈ, ມຫາຣາຊ, ກຕເມນ ຕໍ ເນມິ, ເຍນ ວາ ປາປກມ຺ມາ ປາປການໍ ກມ຺ມານໍ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ເຍນ ວາ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມາ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມານໍ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີຕິ? ‘ອຸຠເຍເນວ ມໍ, ມາຕລິ, ເນຫີຕິ. ສມ຺ປເວເສສິ[1] ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມາຕລິ, ສງ຺ຄາຫໂກ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ສຸຘມ຺ມໍ ສຠໍ. ອທ຺ທສາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ນິມິໍ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ ‘ເອຫິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ. ສ຺ວາຄຕໍ, ມຫາຣາຊ. ເທວາ ເຕ ທສ຺ສນກາມາ, ມຫາຣາຊ, ຕາວຕິໍສາ ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສຠາຍໍ ກິຕ຺ຕຍມານຣູປາ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ “ລາຠາ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ, ໂຠ, ວິເທຫານໍ, ເຍສໍ ນິມິ ຣາຊາ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ເມ ຐິໂຕ ມຫາຣາຊາ; ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ; ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິຎ຺ຈ ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ. ເທວາ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຕາວຕິໍສາ ທສ຺ສນກາມາ. ອຠິຣມ, ມຫາຣາຊ, ເທເວສຸ ເທວານຸຠາເວນາຕິ. ‘ອລໍ, ມາຣິສ, ຕຕ຺ເຖວ ມໍ ມິຖິລໍ ປຏິເນຕຸ. ຕຖາຫໍ ຘມ຺ມໍ ຈຣິສ຺ສາມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສາມິ ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ ອຏ຺ຐມິໍຈ ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ.

໓໑໔. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ມາຕລິໍ ສງ຺ຄາຫກໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ມາຕລິ, ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ອາຊຎ຺ຎຣຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ

---

໑. ສມ຺ປາເປຕິ (ສີ, ອິ)

ນິມີ ຣາຊານໍ ຓຓ຺ເຖວ ມິຖິລໍ ປຝິເນຫີຕິ. ‘ເອວໍ, ພທ຺ທນ຺ຕວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມາຕລິ ສງ຺ຄາຫໂກ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ອາຊລ຺ລຣຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ນິມີ ຣາຊານໍ ຓຓ຺ເຖວ ມິຖິລໍ ປຝິເນສິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ, ອານນ຺ທ, ນິມິ ຣາຊາ ຌມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ, ອຸໂປສຖຳ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສີ ປຳ຺ຈທສີ ອຝ຺ຘມິຳ຺ຈ ປກ຺ຂສ຺ສາຕິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ນິມິ ຣາຊາ ພຫູນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ກປ຺ປກໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ຍທາ ເມ, ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ຊາຕານິ, ອຖ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ນິມິສ຺ສ ຣຳ຺ໂຍ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ພຫູນໍ ວສ຺ສານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຕານໍ ພຫູນໍ ວສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ນິມິສ຺ສ ຣຳ຺ໂຍ ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ຊາຕານິ. ທິສ຺ວານ ນິມີ ຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈ ‘ປາຕຸພູຕາ ໂຂ ເທວສ຺ສ ເທວທູຕາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ຊາຕານີຕິ. ‘ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ຕານິ ປລິຕານິ ສາຒຸກໍ ສຓ຺ຒາເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ມມ ອຳ຺ຊລິສ຺ມີ ປຕິຝ຺ຘາເປຫີຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກປ຺ປໂກ ນິມິສ຺ສ ຣຳ຺ໂຍ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕານິ ປລິຕານິ ສາຒຸກໍ ສຓ຺ຒາເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ນິມິສ຺ສ ຣຳ຺ໂຍ ອຳ຺ຊລິສ຺ມີ ປຕິຝ຺ຘາເປສິ. ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ນິມິ ຣາຊາ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຝ຺ຘປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ອາມນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ‘ປາຕຸພູຕາ ໂຂ ເມ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເທວທູຕາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ຊາຕານິ; ພຸຕ຺ຕາ ໂຂ ປນ ເມ ມານຸສກາ ກາມາ; ສມໂຍ ທິພ຺ເພ ກາເມ ປຣິເຍສິຕຸໍ. ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ອິມໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຝິປຊ຺ຊ. ອຫໍ ປນ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ. ເຕນ ຫິ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ຍທາ ຕ຺ວມ຺ປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ຊາຕານິ, ອຖ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຝ຺ຘປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ສາຒຸກໍ ຣຊ຺ເຊ ສມນຸສາສິຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍາສິ. ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາສິ, ມາ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ອໂຫສິ. ຍສ຺ມີ ໂຂ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ປຸຣິສຍຸເຄ ວຕ຺ຕມາເນ ເອວຣູປສ຺ສ ກລ຺ຍາຓສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ, ໂສ ເຕສໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ໂຫຕິ. ຕໍ ຕາຫໍ, ຕາຕ ກຸມາຣ, ເອວໍ ວທາມິ ‘ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາສິ, ມາ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ອໂຫສີຕິ.

໓໑໕. “ອຖ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ນິມິ ຣາຊາ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ກຸມາຣໍ ສາຘຸກໍ ຣຊ຺ເຊ ສມນຸສາສິຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ. ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫາສິ. ນິມິ ໂຂ, ປນານນ຺ທ, ຣາຊາ ຈຕຸຣາສີຕິ-ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ກຸມາຣກີຬິຕໍ ກີຬິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂອປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ມຆເທວອມ຺ພວເນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຈຣິ. ໂສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ຠາເວຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ. ນິມິສ຺ສ ໂຂ ປນານນນ຺ທ, ຣຎ຺ໂຎ ກຬາຣຊນໂກ ນາມ ປຸຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ນ ໂສ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິ. ໂສ ຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິ. ໂສ ເຕສໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ອໂຫສິ.

໓໑໖. ສິຍາ ໂຂ ປນ ເຕ, ອານນ຺ທ, ເອວມສ຺ສ ‘ອຎ຺ໂຎ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຆເທໂວ ອໂຫສິ, ເຍນ ຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕນ຺ຕິ.[1] ນ ໂຂ ປເນຕໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມຆເທໂວ ອໂຫສິໍ. (ອຫໍ ຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິນິໍ,) ມຍາ ຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ; ປຈ຺ຉິມາ ຊນຕາ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕສິ. ຕໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອຠິຎ຺ຎາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ. ອິທໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ມຍາ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ມຍາ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ

໑. ໂຍ ຕໍ ກລ຺ຍານໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິນີຕິ (ສີ) ( ). ນຕ຺ຖິ (ກ)

ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິ. ອິທໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ມຍາ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕໍ ໂວ ອຫໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວທາມິ 'ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຖ, ມາ ໂຂ ເມ ຕຸມ຺ເຫ ອນ຺ຕິມປຸຣິສາ ອຫຸວຕ຺ຖ'. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຸຣິສຍຸເຄ ວຕ຺ຕມາເນ ເອວຣູປສ຺ສ ກລ຺ຍາຓສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ ໂສ ເຕສໍ ອນ຺ຕິມປຸຣິໂສ ໂຫຕິ. ຕໍ ໂວ ອຫໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ວທາມິ 'ເຍນ ເມ ອິທໍ ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫິຕໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຖ, ມາ ໂຂ ເມ ຕຸມ຺ເຫ ອນ຺ຕິມປຸຣິສາ ອຫຸວຕ຺ຖາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ມຆເທວສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ມຘຸຣສຸຕ຺ຕໍ

໓໑໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ມຘຸຣາຍໍ ວິຫຣຕິ ຄຸນ຺ທາວເນ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຣາຊາ ມາຘຸໂຣ ອວນ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ "ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ກຈ຺ຈາໂນ ມຘຸຣາຍໍ[໑] ວິຫຣຕິ ຄຸນ຺ທາວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ກຈ຺ຈານໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈິຕ຺ຕກຖີ ກລ຺ຍາຓປຏິຠາໂນ ວຸທ຺ໂຘ ເຈວ ອຣຫາ ຈ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ມາຘຸໂຣ ອວນ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຠທ຺ຣໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເຣຫິ ຠທ຺ເຣຫິ ຍາເນຫິ ມຘຸຣາຍ ນິຍ຺ຍາສິ ມຫຈ຺ຈຣາຊານຸຠາເວນ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສນາຍ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ

---

໑. ມຖຸຣາຍໍ (ຏີກາ)

ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຣາຊາ ມາຘຸໂຣ ອວນ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈ “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສຸຌ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. ອິຘ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ກິມກ຺ຂາຍີຕິ? “ໂຆໂສເຍວ ໂຂ ເອໂສ, ມຫາຣາຊ, ໂລກສ຺ມິໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສຸຌ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຆໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໓໑໘. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ເຈປິ ອິຌ຺ເຌຍ຺ຍ ຘເນນ ວາ ຘຎ຺ເຎນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ຂຕ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ. ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ. ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ? “ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ເຈປິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ອິຌ຺ເຌຍ຺ຍ ຘເນນ ວາ ຘຎ຺ເຎນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ, ຂຕ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ. ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ. ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເຈປິ ອິຌ຺ເຌຍ຺ຍ ຘເນນ ວາ ຘຎ຺ເຎນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ. ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ. ຂຕ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ? “ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເຈປິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ອິຌ຺ເຌຍ຺ຍ ຘເນນ ວາ ຘຎ຺ເຎນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ.

ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ. ຂຓ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ.

“ຕໍ ກີ ມຌ຺ຌສິ, ມຫາຣາຊ, ເວສ຺ສສ຺ສ ເຈປິ ອິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຂເຕ຺ຕີຍສ຺ສ ຍເນ ວາ ສ຺ຌເນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ, ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ. ຂຓ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ? “ເວສ຺ສສ຺ສ ເຈປິ, ໂພ ກຈ຺ຈານ, ອິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຂເນນ ວາ ສ຺ຌເນ ວາ, ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ. ຂຓ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ.

“ຕໍ ກີ ມຌ຺ຌສິ, ມຫາຣາຊ, ສຸທ຺ທສ຺ສ ເຈປິ ອິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຂເນນ ວາ ສ຺ຌເນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີ. ຂຓ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ. ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ? “ສຸທ຺ທສ຺ສ ເຈປິ, ໂພ ກຈ຺ຈານ, ອິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຂເນນ ວາ ສ຺ຌເນ ວາ ຣຊເຕນ ວາ ຊາຕຣູເປນ ວາ ສຸທ຺ໂທປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ. ຂຓ຺ຕິໂຍປິສ຺ສາສ຺ສ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິສ຺ສາສ຺ສ. ເວສ຺ໂສປິສ຺ສາສ຺ສ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍີ ປຈ຺ຉານິປາຕີ ກີກາຣປຜິສ຺ສາວີ ມນາປຈາຣີ ປິຍວາທີຕິ.

ຕໍ ກີ ມຌ຺ຌສິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຓ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ອທ຺ຌາ ໂຂ, ໂພ ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຓ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ. ເນສໍ[1] ເອຕ຺ຖ ກິຌ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. “ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຝໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຝ຺ໂຖ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຌ຺ໂຌ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

---

໑. ນາສໍ (ສີ), ນາຫໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓໑໙. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘສ຺ສ ຂຕ຺ຕິໂຍ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ,[1] ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? "ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນ ເມ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕນ຺ຕິ.

"ສາຘຸ ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ ສາຘຸ ໂຂ ເຕ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ໂຫຕິ, ສາຘຸ ຈ ປນ ເຕ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຯເປຯ ອິຘສ຺ສ ເວສ຺ໂສ ຯເປຯ ອິຘສ຺ສ ສຸທ຺ໂທ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ຯເປຯ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? "ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ຯເປຯ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນ ເມ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕນ຺ຕິ.

"ສາຘຸ ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ ສາຘຸ ໂຂ ເຕ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ໂຫຕິ, ສາຘຸ ຈ ປນ ເຕ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? "ອທ຺ຘາ ໂຂ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ. ເນສໍ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. "ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຆໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິໍ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໓໒໐. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘສ຺ສ ຂຕ຺ຕິໂຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ

---

[1]. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ປຏິວິຣໂຕ, ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ,[1] ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ, ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນ ເມ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕນ຺ຕິ.

ສາຘຸ ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ ສາຘຸ ໂຂ ເຕ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ໂຫຕິ, ສາຘຸ ຈ ປນ ເຕ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ. ອິຘສ຺ສ ເວສ຺ໂສ. ອິຘສ຺ສ ສຸທ຺ໂທ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນ ເມ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕນ຺ຕິ.

ສາຘຸ ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ ສາຘຸ ໂຂ ເຕ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ໂຫຕິ, ສາຘຸ ຈ ປນ ເຕ ເອຕໍ ອຣຫຕໍ ສຸຕໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ໂຂ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ. ເນສໍ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. “ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຆໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໓໔໑. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ສນ຺ຘິໍ ວາ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ, ນິລ຺ໂລປໍ ວາ ຫເຣຍ຺ຍ, ເອກາຄາຣິກໍ ວາ ກເຣຍ຺ຍ, ປຣິປນ຺ເຖ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ, ປຣທາຣໍ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕຎ຺ເຈ ເຕ ປຸຣິສາ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຍ຺ຍຸໍ ‘ອຍໍ ເຕ, ເທວ, ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ. ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ.

---

[1] ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

“ຆາເຕຍ຺ຍາມ ວາ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ຊາເປຍ຺ຍາມ ວາ ປພ຺ພາເຊຍ຺ຍາມ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກເຣຍ຺ຍາມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຸພ຺ເພ ‘ຂຕ຺ຕິໂຍຕິ ສມຎ຺ຎາ ສາສ຺ສ ອນ຺ຕຣຫິຕາ; ໂຈໂຣເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ[1] ຄຈ຺ຉຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ. ອິຘ ເວສ຺ໂສ. ອິຘ ສຸທ຺ໂທ ສນ຺ຘິໍ ວາ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ, ນິລ຺ໂລປໍ ວາ ຫເຣຍ຺ຍ, ເອກາຄາຣິກໍ ວາ ກເຣຍ຺ຍ, ປຣິປນ຺ເຖ ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ, ປຣທາຣໍ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕຎ຺ເຈ ເຕ ປຸຣິສາ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຍ຺ຍຸໍ ‘ອຍໍ ເຕ, ເທວ, ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ. ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ຆາເຕຍ຺ຍາມ ວາ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ຊາເປຍ຺ຍາມ ວາ ປພ຺ພາເຊຍ຺ຍາມ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກເຣຍ຺ຍາມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຸພ຺ເພ ‘ສຸທ຺ໂທຕິ ສມຎ຺ຎາ, ສາສ຺ສ ອນ຺ຕຣຫິຕາ; ໂຈໂຣເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ໂຂ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ. ເນສໍ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. “ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຆໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໓໔໔. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ຂຕ຺ຕິໂຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ອສ຺ສ. ວິຣໂຕ ປາຓາຕິປາຕາ, ວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ, ວິຣໂຕ ມຸສາວາທາ, ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ເອກຠຕ຺ຕິໂກ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ສີລວາ, ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ. ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ອຠິວາເທຍ຺ຍາມ ວາ,[4] ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຍ຺ຍາມ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ ອຠິນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ ວາ ນໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍ-ເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາເຣຫິ, ຘມ຺ມິກໍ ວາ ອສ຺ສ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທເຫຍ຺ຍາມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຸພ຺ເພ ‘ຂຕ຺ຕິໂຍຕິ ສມຎ຺ຎາ, ສາສ຺ສ ອນ຺ຕຣຫິຕາ; ສມໂຓເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

---

໑. ສງ຺ຂໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ປີ (ທີ-໑-ສາມຎ຺ຎຜເລ ໕໗-໕໘)

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ. ອິຘ ເວສ຺ໂສ. ອິຘ ສຸທ຺ໂທ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ອສ຺ສ. ວິຣໂຕ ປາຓາຕິປາຕາ, ວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ວິຣໂຕ ມຸສາວາທາ, ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ເອກຠຕ຺ຕິໂກ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ສີລວາ, ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ. ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ອຠິວາເທຍ຺ຍາມ ວາ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຍ຺ຍາມ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ ອຠິນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ ວາ ນໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺-ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາເຣຫິ ຘມ຺ມິກໍ ວາ ອສ຺ສ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທເຫຍ຺ຍາມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຸພ຺ເພ ‘ສຸທ຺ໂທຕິ ສມຎ຺ຎາ, ສາສ຺ສ ອນ຺ຕຣຫິຕາ; ສມໂຓເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ໂຂ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ສມສມາ ໂຫນ຺ຕິ. ເນສໍ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ. “ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ໂຆໂສເຍເວໂສ ໂລກສ຺ມິໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໓໔໓. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊາ ມາຘຸໂຣ ອວນ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ກຈ຺ຈາເນນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ກຈ຺ຈານໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. “ມາ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ສຣຓໍ ອຄມາສິ. ຕເມວ ຕ຺ວໍ[໑] ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉ ຍມຫໍ ສຣຓໍ ຄໂຕຕິ. “ກຫໍ ປນ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ? “ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ

໑. ຕເມຕໍ ຕ຺ວໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ຕເມຕໍ (ກ)

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ. “ສເຈປິ ມຍໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສສຸ ໂຍຊເນສຸ, ທສປິ ມຍໍ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ສເຈປິ ມຍໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ວີສຕິຍາ ໂຍຊເນສຸ. ຕິໍສາຍ ໂຍຊເນສຸ ຈຕ຺ຕາຣີສາຍ ໂຍຊເນສຸ ປຓ຺ຓາສາຍ ໂຍຊເນສຸ, ປຓ຺ຓາສມ຺ປິ ມຍໍ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ໂຍຊນສເຕ ເຈປິ ມຍໍ ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ, ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ມຍໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ຍໂຕ ຈ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂສ ຠຄວາ, ປຣິນິພ຺ພຸຕມ຺ປິ ມຍໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ມຘຸຣສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ໂພຘິຣາຊກຸມາຣສຸຕ຺ຕໍ

໓໔໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຠຄ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕິ ສຸສຸມາຣຄິເຣ ເຠສກຬາວເນ ມິຄທາເຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ໂກກນໂທ[1] ນາມ ປາສາໂທ ອຈິຣກາຣິໂຕ ໂຫຕິ ອນຊ຺ຌາວຸຏ຺ໂຐ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເກນຈິ ວາ ມນຸສ຺ສຠູເຕນ. ອຖ ໂຂ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ ‘ໂພຘິ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ ‘ອຘິວາເສຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ໂຕ ມາຓໂວ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ໂຕ ມາຓໂວ

---

໑. ໂກກນຸໂທ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂພຘິ ໂຂ[1]ຣາຊກຸມາໂຣ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ‘ອຘິວາເສຕຸ ກິຣ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາ”ຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ໂຕ ມາຓໂວ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂພຘິໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈ “ອໂວຈຸມ຺ຫ ໂຠໂຕ ວຈເນນ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ‘ໂພຘິ ໂຂ ຣາຊກຸມາໂຣ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ‘ອຘິວາເສຕຸ ກິຣ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາ”ຕິ. ອຘິວຸຏ຺ຐຎ຺ຈ ປນ ສມເຓນ ໂຄຕເມນາ”ຕິ.

໓໒໕. ອຖ ໂຂ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ, ໂກກນທຎ຺ຈ ປາສາທໍ ໂອທາເຕຫິ ທຸສ຺ເສຫິ ສນ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ຍາວ ປຈ຺ຉິມໂສປານກເຬວຣາ,[2] ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣເຈຫິ ‘ກາໂລ, ຠນ຺ເຕ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. “ເອວໍ, ໂຠ”ຕິ ໂຂ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ໂຕ ມາຓໂວ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣເຈສິ “ກາໂລ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ໂພຘິສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ພຫິທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ຐິໂຕ ໂຫຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອາຄມຍມາໂນ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ເຍນ ໂກກນໂທ ປາສາໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຈ຺ຉິມໍ ໂສປານກເຬວຣໍ ນິສ຺ສາຍ ອຏ຺ຐາສິ. ອຖ ໂຂ ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິຣຸຫຕຸ,[3] ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ທຸສ຺ສານິ, ອຠິຣຸຫຕຸ ສຸຄໂຕ ທຸສ຺ສານິ; ຍໍ ມມ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ

---

໑. ໂພຘິ ໂຠ ໂຄຕມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ກເຬພຣາ (ສີ)

໓. ອຠິຣູຫຕຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ). ອກ຺ກມຕຸ (ວິ-໒-໒໕໗-ປິຏເກ)

ສຸຂາຍາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກຄວາ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ. ໆເປໆ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິຣຸຫຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ. ທຸສ຺ສານິ, ອກິຣຸຫຕຸ ສຸຄໂຕ ທຸສ຺ສານິ; ຍໍ ມມ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

໓໒໕. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອປໂລເກສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ໂພທິໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈ "ສໍຫຣຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ທຸສ຺ສານິ; ນ ກຄວາ ເຈລປພິກໍ[1] ອກ຺ກມິສ຺ສຕິ. ປຈ຺ຉິມໍ ຊນຕໍ ຕຖາຄໂຕ ອນຸກມ຺ປຕີຕິ.[2] ອຖ ໂຂ ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ທຸສ຺ສານິ ສໍຫຣາເປຕ຺ວາ ອຸປຣິໂກ-ກນທປາສາເທ[3] ອາສນານິ ປຎ຺ຎເປສິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ໂກກນທໍ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທ຺ທິໍ ກິກ຺ຂຸສໍເຆນ. ອຖ ໂຂ ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ກິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນ຺ຕໍ ກຸຕ຺ຕາວິໍ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓິໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ມຍ຺ຫໍ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ 'ນ ໂຂ ສຸເຂນ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ທຸກ຺ເຂນ ໂຂ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ.

໓໒໖. "ມຍ຺ຫມ຺ປິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຸພ຺ເພວ ສມ຺ໂພຘາ ອນກິສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ສຸເຂນ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ທຸກ຺ເຂນ ໂຂ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປເຣນ ສມເຍນ ທຫໂຣວ ສມາໂນ ສຸສຸກາຬເກໂສ ກທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຖເມນ ວຍສາ ອກາມການໍ ມາຕາປິຕູນໍ ອສ຺ສຸມຸຂານໍ ຣຸທນ຺ຕານໍ ເກສມ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໍ. ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ກິໍກຸສລຄເວສີ[4] ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ວິຫຣຕາຍສ຺ມາ, ຕາທິໂສ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ຍຕ຺ຖ

---

໑. ເຈລປຕ຺ຕິກໍ (ສີ, ອິ) ໒. ອປໂລເກຕີຕິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

໓. ອຸປຣິໂກກນເທ ປາສາເທ (ສີ, ອິ-ວິນເຍ ຈ), ອຸປຣິໂກກນເທ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ກິໍກຸສລໍຄເວສີ (ກ)

ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິໍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕາວຕເກເນວ ໂອຏ຺ຊປຫຕມຕ຺ເຕນ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນ ຓາຓວາທລ຺ຈ ວທາມິ ເຖຣວາທລ຺ຈ, 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ຈ ປຝິຊານາມິ, ອຫລ຺ເຈວ ອລ຺ເລ ຈ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ເກວລໍ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕເກນ 'ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທຕິ; ອທ຺ຘາ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ວິຫຣຕີຕິ.

ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ກິຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ 'ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສີຕິ[໑]? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ປເວເທສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ອາຬາຣສ຺ເສວ ກາລາມສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ; ນ ໂຂ ອາຬາຣສ຺ເສວ ກາລາມສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ ฯເປฯ ສຕິ... ສມາຘິ... ປລ຺ລາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ປລ຺ລາ. ຍໍນູນາຫໍ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ 'ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທຕິ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປທເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ? 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມີຕິ. 'ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. 'ລາພາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຸລທ຺ຘໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ເຍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຕາທິສໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ ປສ຺ສາມ. ອິຕິ ຍາຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ. ຍໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ, ຕມຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມິ. ອິຕິ ຍາຫໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາມິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ

໑. ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ຂມ຺ມໍ ຊານາສິ; ຍໍ ຕ຺ວໍ ຂມ຺ມໍ ຊານາສິ, ຕມຫໍ ຂມ຺ມໍ ຊານາມິ. ອິຕິ ຍາທິໂສ ອຫໍ, ຕາທິໂສ ຕ຺ວໍ; ຍາທິໂສ ຕ຺ວໍ, ຕາທິໂສ ອຫໍ. ເອຫິ ທານິ, ອາວຸໂສ, ອຸໂພ ສນ຺ຕາ ອິມໍ ຄຓໍ ປຣິຫຣາມາຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ອາຣາໂຣ ກາລາໂມ ອາຈຣິໂຍ ເມ ສມາໂນ (ອຕ຺ຕໂນ)[1] ອນ຺ເຕວາສິໍ ມໍ ສມານໍ ອຕ຺ຕນາ[2] ສມສມໍ ຖເປສິ, ອຸຣາຣາຍ ຈ ມໍ ປູຊາຍ ປູເຊສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ນາຍໍ ຂມ຺ໂມ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຂາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອພິລ຺ລາຍ ນ ສມ຺ໂພຂາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນູປປຕ຺ຕິຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕໍ ຂມ຺ມໍ ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ຂມ຺ມາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ອປກ຺ກມິໍ.

໓໔໗. "ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ກິງ຺ກຸສລຄເວສີ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ເຍນ ອຸທໂກ[3] ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ອິຈ຺ຊາມຫໍ, ອາວຸໂສ,[4] ອິມສ຺ມິໍ ຂມ຺ມວິນເຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ວິຫຣຕາຍສ຺ມາ, ຕາທິໂສ ອຍໍ ຂມ຺ໂມ ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຂມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຕິໍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕາວຕເກເນວ ໂອຖ຺ປຫຕມຕ຺ເຕນ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນ ລາຓວາທລ຺ຈ ວທາມິ ເຖຣວາທລ຺ຈ, 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ຈ ປຝິຊານາມິ, ອຫລ຺ເຈວ ອລ຺ເລ ຈ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ຣາໂມ ອິມໍ ຂມ຺ມໍ ເກວລໍ ສທ຺ຂາມຕ຺ຕເກນ 'ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສິ; ອທ຺ຂາ ຣາໂມ ອິມໍ ຂມ຺ມໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ວິຫາສີຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ກິຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຂມ຺ມໍ 'ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເນວສລ຺ລາ-ນາສລ຺ລາຍຕນໍ ປເວເທສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ຣາມສ຺ເສວ ອໂຫສິ ສທ຺ຂາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ສທ຺ຂາ; ນ ໂຂ ຣາມສ຺ເສວ ອໂຫສິ ວີຣິຍໍ ໆເປໆ ສຕິ... ສມາຂິ... ປລ຺ລາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ປລ຺ລາ. ຍໍນູນາຫໍ ຍໍ ຂມ຺ມໍ ຣາໂມ

໑. ( ) ນຕ຺ຖິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ອຕ຺ຕໂນ (ສີ, ອິ)

໓. ອຸທ຺ທໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ອາວຸໂສ ຣາມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ປສ຺ສ ມ-໑-ປາສຣາສິສຸຕ຺ເຕ (໔໔໑) ປິຝ຺ເກ

‘ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສິ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປທເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິໍ.

ອຖ ຊ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍນ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ? ‘ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ. ‘ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ‘ລາຠາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຸລທ຺ຘໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ເຍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຕາທິສໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ ປສ຺ສາມ. ອິຕິ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຣາໂມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ. ຍໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ຣາໂມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສິ. ອິຕິ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຣາໂມ ອຠິຎ຺ຎາສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາສິ; ຍໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາສິ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ຣາໂມ ອຠິຎ຺ຎາສິ. ອິຕິ ຍາທິໂສ ຣາໂມ ອໂຫສິ, ຕາທິໂສ ຕຸວໍ, ຍາທິໂສ ຕຸວໍ, ຕາທິໂສ ຣາໂມ ອໂຫສິ. ເອຫິ ທານິ, ອາວຸໂສ, ຕຸວໍ ອິມໍ ຄຓໍ ປຣິຫຣາຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ເມ ສມາໂນ ອາຈຣິຍຏ຺ຐາເນ ມໍ ຐເປສິ, ອຸຬາຣາຍ ຈ ມໍ ປູຊາຍ ປູເຊສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອຠິຎ຺ຎາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນູປປຕ຺ຕິຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ອປກ຺ກມິໍ.

໓໔໙. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ກິໍກຸສລຄເວສີ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ, ມຄເຘສຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ, ເຍນ ອຸຣຸເວລາ ເສນານິຄໂມ ຕທວສຣິໍ. ຕຕ຺ຖທ຺ທສໍ ຣມຓີຍໍ ຠູມິຠາຄໍ ປາສາທິກຎ຺ຈ ວນສຓ຺ຑໍ, ນທິຎ຺ຈ ສນ຺ທນ຺ຕິໍ ເສຕກໍ ສຸປຕິຕ຺ຖໍ, ຣມຓີຍໍ ສມນ຺ຕາ ຈ ໂຄຈຣຄາມໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ຣມຓີໂຍ ວຕ, ໂຠ, ຠູມິຠາໂຄ, ປາສາທິໂກ ຈ ວນສຓ຺ໂຑ,

ນທີ ຈ ສນ຺ທຕິ ເສຕກາ ສຸປຕິຕ຺ຖາ, ຣມຓີຍາ ສມນ຺ຕາ[໑] ຈ ໂຄຈຣຄາໂມ. ອລໍ ວຕິທໍ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຘານຕ຺ຖິກສ຺ສ ປຘານາຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທິໍ 'ອລມິທໍ ປຘານາຍາຕິ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕິສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠໍສຸ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ 'ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ[໔] ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ຠນ຺ເຕ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ, ຕຎ຺ຈ ປນ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຍາວເທວ ຈ ປນ ໂສ ປຸຣິໂສ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ອວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມເສ຺ນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ, ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ. ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຐມາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

໓໓໐. ອປຣາປິ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ທຸຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ 'ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສສ຺ເນຫໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ

---

໑. ສາມນ຺ຕາ (?) ປຸຣິມປິຏ຺ເກປິ ໔. ອຠິມຕ຺ຖນ຺ໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ຠນ຺ເຕ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ກິຎ຺ຈາປິ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຍາວເທວ ຈ ປນ ໂສ ປຸຣິໂສ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ອວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມເສ຺ນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ, ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ. ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ທຸຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

໓໓໑. ອປຣາປິ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓີ ອາທາຍ ອຄ຺ຄີ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກີ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓີ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄີ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ, ຕຎ຺ຈ ປນ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມເສ຺ນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ, ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ. ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ

ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ. ອິມາ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕິສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠໍສຸ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

໓໓໔. "ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ,[1] ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍໍ ອຠິນິປ຺ປີເຬຍ຺ຍໍ ອຠິສນ຺ຕາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ ອຠິນິປ຺ປີເຬມິ ອຠິສນ຺ຕາເປມິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫໂຕ ອຠິນິປ຺ປີຬຍໂຕ ອຠິສນ຺ຕາປຍໂຕ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ສີເສ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຂນ຺ເຘ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ອຠິນິປ຺ປີເຬຍ຺ຍ ອຠິສນ຺ຕາເປຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫໂຕ ອຠິນິປ຺ປີຬຍໂຕ ອຠິສນ຺ຕາປຍໂຕ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

໓໓໕. "ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສ-ປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສ-ປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ກຓ຺ຓໂສເຕຫິ ວາຕານໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕານໍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ກມ຺ມາຣຄຄ຺ຄຣິຍາ ຘມມານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ກຓ຺ຓໂສເຕຫິ ວາຕານໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕານໍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

---

໑. ປສ຺ສ ມ-໑-ວິຕກ຺ກສຓ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ (໑໗໐) ປິຏ຺ເຐ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຘນິ ອູຫນນ຺ຕິ.[໑] ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ຕິຓ຺ເຫນ ສິຂເຣນ ມຸທ຺ຘນິ ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ[໔] ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຘນິ ອູຫນນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ ໂຫນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຬ຺ເຫນ ວຣຕ຺ຕກ຺ຂຓ຺ເຑນ[໕] ສີເສ ສີສເວຏໍ ທເທຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ

໑. ອູຫນນ຺ຕິ (ສີ), ໂອຫນນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ອຸຫນນ຺ຕິ (ກ)
໔. ມຸທ຺ຘານໍ ອຠິມນ຺ເຖຍ຺ຍ (ສີ, ອີ), ມຸທ຺ຘານໍ ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໕. ວຣຕ຺ຕກພນ຺ເຘນ (ສີ)

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຊກຸມາຣ, ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ສນ຺ຕາເປຍ຺ຍຸໍ ສມ຺ປຣິຕາເປຍ຺ຍຸໍ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ ໂຫຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເທວຕາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປິ ຈ ກາລງ຺ກໂຣຕີຕິ. ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ນາປິ ກາລງ຺ກໂຣຕິ. ອຣຫໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ. ວິຫາໂຣເຕ຺ວວ ໂສ[໑] ອຣຫໂຕ ເອວຣູໂປ ໂຫຕີຕິ.[໔]

໓໓໔. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຣິສ, ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປຊ຺ຊິ. ສເຈ

---

໑. ວິຫາໂຣເຕ຺ວເວໂສ (ສີ)

໔. ວິຫາໂຣເຕ຺ວເວໂສ ອຣຫໂຕຕິ (?)

ໂຂ ຓ຺ວໍ, ມາຣິສ, ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຆຫາຍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສສິ, ຕສ຺ສ ເຕ ມຍໍ ທິພ຺ພໍ ໂອຊໍ ໂລມກູເປຫິ ອຊ຺ໂຊຫາເຣສ຺ສາມ,[໑] ຕາຍ ຓ຺ວໍ ຍາເປສ຺ສສີຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຫຍ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ສພ຺ພໂສ ອຊຊ຺ຊິຕໍ[໔] ປຏິຊາເນຍ຺ຍໍ. ອິມາ ຈ ເມ ເທວຕາ ທິພ຺ພໍ ໂອຊໍ ໂລມກູເປຫິ ອຊ຺ໂຊຫາເຣຍ຺ຍຸໍ,[໕] ຕາຍ ຈາຫໍ ຍາເປຍ຺ຍໍ, ຕໍ ມມສ຺ສ ມຸສາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕາ ເທວຕາ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂາມິ. 'ຫລນ຺ຕິ ວທາມິ.

"ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຍ຺ຍໍ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ ຍທິ ວາ ກລາຍຍູສໍ ຍທິ ວາ ຫເຣຓ຺ກຍູສນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສິ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ ຍທິ ວາ ກລາຍຍູສໍ ຍທິ ວາ ຫເຣຓ຺ກຍູສໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາຣຍໂຕ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ ຍທິ ວາ ກລາຍຍູສໍ ຍທິ ວາ ຫເຣຓ຺ກຍູສໍ, ອຘິມຕ຺ຕກສິມານໍ ປຕ຺ໂຕ ກາໂຍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອາສີຕິກປພ຺ພານິ ວາ ກາລປພ຺ພານິ ວາ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ກວນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ໂອຏ຺ຖປທໍ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອານິສທໍ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ວຏ຺ຏນາວລີ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ປິຏ຺ຖິກຓ຺ຏໂກ ອຸຓ຺ຓຕາວນໂຕ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຊຣສາລາຍ ໂຄປານສີໂຍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄາ ກວນ຺ຕິ, ເອວເມວສ຺ສ ເມ ຜາສຸລິໂຍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄາ ກວນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄມ຺ກີເຣ ອຸທປາເນ ອຸທກຕາຣກາ ຄມ຺ກີຣຄຕາ ໂອກ຺ຂາຍິກາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອກ຺ຂິກູເປສຸ ອກ຺ຂິຕາຣກາ ຄມ຺ກີຣຄຕາ ໂອກ຺ຂາຍິກາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຕິຓ຺ຕກາລາພຸ ອາມກຈ຺ບິນ຺ໂນ ວາຕາຕເປຫິ ສໍຜຸຏິໂຕ[໔] ໂຫຕິ ສມ຺ມິລາໂຕ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ສີສຈ຺ຉວີ ສໍຜຸຏິຕາ ໂຫຕິ ສມ຺ມິລາຕາ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, 'ອຸທຣຈ຺ຉວີ

---

໑. ອຊ຺ໂຊຫຣິສ຺ສາມ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

໔. ອຊຫ຺ຊກໍ (ສີ, ອິ), ຊຫ຺ຊກໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໕. ອຊ຺ໂຊຫເຣຍ຺ຍຸໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

໔. ສມ຺ຜຸສິໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ສໍປ຺ຜຸຏິໂຕ (ກ), ສໍຜຸຏິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ສງ຺ກຸຈິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຣິມສິສ຺ສາມີຕິ ປິຜ຺ຫິກາຕ຺ພກໍເຍວ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາມິ, 'ປິຜ຺ຫິກາຕ຺ພກໍ ປຣິມສິສ຺ສາມີຕິ ອຸທຣຈ຺ຆວີເຍວ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາມິ. ຍາວສ຺ສ຺ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸທຣຈ຺ຆວິ ປິຜ຺ຫິກາຕ຺ພກໍ ອລຸລີນາ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, 'ວຈ຺ຈໍ ວາ ມຸຕ຺ຕໍ ວາ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ຕຕ຺ເຖວ ອວກຸຊ຺ໂຊ ປປຕາມິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອິມເມວ ກາຍໍ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ປາຓິນາ ຄຕ຺ຕານິ ອນຸມຊ຺ຊາມິ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປາຓິນາ ຄຕ຺ຕານິ ອນຸມຊ຺ຊໂຕ ປູຕິມູລານິ ໂລມານິ ກາຍສ຺ມາ ປປຕນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ກາໂຊ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາໂຊ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ສາໂມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເອກຈ຺ເຈ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາໂຊ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ນປິ ສາໂມ, ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຆວິ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຍາວສ຺ສຸ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕາວ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ຆວິວຕ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ ອຸປຫໂຕ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ.

໓໓໕. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ເຍ ໂຂ ເກຈິ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ[1] ຂຣາ ກຜຸກາ ເວທນາ ເວທຍິສຸ, ເອຕາວປຣມໍ ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຜຸກາ ເວທນາ ເວທຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອຕາວປຣມໍ ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຜຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ເອຕາວປຣມໍ ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ອິມາຍ ກຜຸກາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ອຘິຄຈ຺ຆາມິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຍາຓທສ຺ສນວິເສສໍ; ສິຍາ ນຸ ໂຂ ອຍ຺ໂຍ ມຄ຺ໂຄ ໂພຘາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ອພິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ປິຕຸ ສກ຺ກສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ເຕ ສີຕາຍ ຊມ຺ພຸຈ຺ຆາຍາຍ ນິສິນ຺ໂນ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິຕາ; ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອໂສ ມຄ຺ໂຄ ໂພຘາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຕານຸສາຣິ ວິຍ຺ຍາຓໍ ອໂຫສິ 'ເອເສວ ມຄ຺ໂຄ ໂພຘາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ກິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ພາຍາມິ ຍໍ ຕໍ ສຸຂໍ ອຍ຺ຍຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ,

໑. ຕິປ຺ປາ (ສີ, ອິ)

ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ອຫໍ ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ຠາຍາມິ ຍໍ ຕໍ ສຸຂໍ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີຕິ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ຕໍ ສຸກຣໍ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ເອວໍ ອຘິມຕ຺ຕກສິມານໍ ປຕ຺ຕກາເຍນ. ຍໍນູນາຫໍ ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຍ຺ຍໍ ໂອທນກຸມ຺ມາສນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສິໍ ໂອທນກຸມ຺ມາສໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ສມເຍນ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫນ຺ຕິ 'ຍໍ ໂຂ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ອຘິຄມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂນ ອາໂຣເຈສ຺ສຕີຕິ. ຍໂຕ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສິໍ ໂອທນກຸມ຺ມາສໍ, ອຖ ເມ ເຕ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມິໍສຸ 'ພາຫຸລ຺ລິໂກ[໑] ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ, ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍາຕິ.

໓໓໕. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕ຺ວາ ພລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິໍ. ວິຕກ຺ກ-ວິຈາຣານໍ ວູປສມາ. ທຸຕິຍໍ ຌານໍ. ຕຕິຍໍ ຌານໍ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິໍ. ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສິໍ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຖເມ ຍາເມ ປຖມາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສິໍ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາມິ ຯເປຯ

---

໑. ພາຫຸລິໂກ (ສີ, ອິ) ສາຣຕ຺ຖຏີກາຍ ສໍຆເຠທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາຍ ສເມຕິ.

ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌິເມ ຍາເມ ທຸຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສຶ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ ໆເປໆ 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ; 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ ໆເປໆ 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ. ຕສ຺ສ ເມ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ຠວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມຶ 'ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ອໂຫສິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ ຕຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

໓໓໗. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຘິຄໂຕ ໂຂ ມ຺ຍາຍໍ ຘມ຺ໂມ ຄມ຺ຠີໂຣ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ. ອາລຍຣາມາ ໂຂ ປນາຍໍ ປຊາ ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ. ອາລຍຣາມາຍ ໂຂ ປນ ປຊາຍ ອາລຍຣຕາຍ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາຍ ທຸທ຺ທສໍ ອິທໍ ຐານໍ ຍທິທໍ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ. ອິທມ຺ປິ ໂຂ ຐານໍ ທຸທ຺ທສໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ປເຣ ຈ ເມ ນ ອາຊາເນຍ຺ຍຸໍ, ໂສ ມມສ຺ສ ກິລມໂຖ, ສາ ມມສ຺ສ ວິເຫສາຕິ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອິມາ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ຄາຖາໂຍ ປຏິຠໍສຸ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ

ກິຈ຺ເຉນ ເມ ອຘິຄຕໍ, ຫລໍ ທານິ ປກາສິຕຸໍ;
ຣາຄໂທສປເຣເຕຫິ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສຸສມ຺ພຸໂຘ.
ປຏິໂສຕຄາມິໍ ນິປຸຓໍ, ຄມ຺ຠີຣໍ ທຸທ຺ທສໍ ອຓຸໍ;
ຣາຄຣຕ຺ຕາ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕໂມຂນ຺ເຘນ ອາວຸຏາ[1]ຕິ.

໑. ອາວຏາ (ສີ), ອາວຸຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອິຕິຫ ເມ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ ໂນ ຘມ຺ມເທສນາຍ.

໓໓໘. ອຖ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສຫມ຺ປຕິສ຺ສ ມມ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ເອຕທໂຫສິ ‘ນສ຺ສຕິ ວຕ, ໂຠ, ໂລໂກ; ວິນສ຺ສຕິ ວຕ, ໂຠ, ໂລໂກ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ[1] ໂນ ຘມ຺ມເທສນາຍາ’ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ມມ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນາຫໍ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ ‘ເທເສຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ, ເທເສຕຸ ສຸຄໂຕ ຘມ຺ມໍ. ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິກາ ອສ຺ສວນຕາຍ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຎ຺ຎາຕາໂຣຕິ. ອິທມໂວຈ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ; ອິທໍ ວຕ຺ວາ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ

‘ປາຕຸຣໂຫສິ ມຄເຘສຸ ປຸພ຺ເພ,
ຘມ຺ໂມ ອສຸທ຺ໂຘ ສມເລຫິ ຈິນ຺ຕິໂຕ;
ອປາປຸເຣຕໍ[2] ອມຕສ຺ສ ທ຺ວາຣໍ,
ສຸຓນ຺ຕຸ ຘມ຺ມໍ ວິມເລນານຸພຸທ຺ຘໍ.

ເສເລ ຍຖາ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຘນິຏ຺ຐິໂຕ,
ຍຖາປິ ປສ຺ເສ ຊນຕໍ ສມນ຺ຕໂຕ;
ຕຖູປມໍ ຘມ຺ມມຍໍ ສຸເມຘ,
ປາສາທມາຣຸຍ຺ຫ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ.
ໂສກາວຕິຓ຺ຓໍ[3] ຊນຕມເປຕໂສໂກ,
ອເວກ຺ຂສ຺ສຸ ຊາຕິຊຣາຠິຠູຕໍ.

ອຸຏ຺ເຐຫິ ວີຣ, ວິຊິຕສງ຺ຄາມ,
ສຕ຺ຖວາຫ ອຓຓ,[4] ວິຈຣ ໂລເກ.
ເທສ຺ສຸ[5] ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ,
ອຎ຺ຎາຕາໂຣ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ນມິສ຺ສຕິ (?) ໒. ອວາປຸເຣຕໍ (ສີ) ໓. ໂສກາວກິຓ຺ຓໍ (ສ຺ຍາ)
໔. ອນຓ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ) ໕. ເທເສຕຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໓໓໙. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຈ ອຊ຺ເຌສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ກາຣຸຎ຺ຎຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກສິໍ. ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ສຕ຺ເຕ ອປ຺ປຣຊກ຺ເຂ ມຫາຣຊກ຺ເຂ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິເຍ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສ຺ວາກາເຣ ທ຺ວາກາເຣ ສຸວິຎ຺ຎາປເຍ ທຸວິຎ຺ຎາປເຍ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ[1] ວິຫຣນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ ວິຫຣນ຺ເຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອຸປ຺ປລິນິຍໍ ວາ ປທຸມິນິຍໍ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີກິນິຍໍ ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ອຸທການຸຄ຺ຄຕານິ ອນ຺ໂຕນິມຸຄ຺ຄໂປສີນິ, ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ສໂມທກໍ ຐິຕານິ, ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ອຸທກາ ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄມ຺ມ ຐິຕານິ[2] ອນຸປລິຕ຺ຕານິ ອຸທເກນ, ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ພຸທ຺ຘ຺ຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອທ຺ທສໍ ສຕ຺ເຕ ອປ຺ປຣຊກ຺ເຂ ມຫາຣຊກ຺ເຂ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິເຍ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສ຺ວາກາເຣ ທ຺ວາກາເຣ ສຸວິຎ຺ຎາປເຍ ທຸວິຎ຺ຎາປເຍ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ ວິຫຣນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນ ປຣໂລກວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວິເນ ວິຫຣນ຺ເຕ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫມ຺ປຕິໍ ຄາຖາຍ ປຈ຺ຈຠາສິໍ

‘ອປາຣຸຕາ ເຕສໍ ອມຕສ຺ສ ທ຺ວາຣາ,
ເຍ ໂສຕວນ຺ໂຕ ປມຸຎ຺ຈນ຺ຕຸ ສທ຺ຘ໌ໍ;
ວິຫິໍສສຎ຺ຎີ ປຄຸຓໍ ນ ຠາສິໍ,
ຘມ຺ມໍ ປຓີຕໍ ມນຸເຊສຸ ພ຺ຣຫ຺ເມຕິ.

໓໔໐. “ອຖ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ‘ກຕາວກາໂສ ໂຂມ຺ຫິ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມເທສນາຍາຕິ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ກສ຺ສ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ? ໂກ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຂິປ຺ປເມວ ອາຊານິສ຺ສຕີຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອຍໍ ໂຂ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ທີຆຣຕ຺ຕໍ

---

໑. ທສ຺ສາວິໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໒. ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິໂກ. ຍໍນູນາຫໍ ອາຬາຣສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ໂສ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຂິປ຺ປເມວ ອາຊານິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ‘ສຕ຺ຕາຫກາລງ຺ກໂຕ, ຠນ຺ເຕ, ອາຬາໂຣ ກາລາໂມຕິ. ຎາຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ທສ຺ສນໍ ອຸທປາທິ ‘ສຕ຺ຕາຫກາລງ຺ກໂຕ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ມຫາຊານີໂຍ ໂຂ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ. ສເຈ ຫິ ໂສ ອິມໍ ຘມ຺ມ ສຸເຓຍ຺ຍ, ຂິປ຺ປເມວ ອາຊາເນຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ກສ຺ສ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ? ໂກ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຂິປ຺ປເມວ ອາຊານິສ຺ສຕີຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອຍໍ ໂຂ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິໂກ. ຍໍນູນາຫໍ ອຸທກສ຺ສ ຣາມປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ໂສ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຂິປ຺ປເມວ ອາຊານິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ‘ອຠິໂທສກາລງ຺ກໂຕ, ຠນ຺ເຕ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕຕິ. ຎາຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ທສ຺ສນໍ ອຸທປາທິ ‘ອຠິໂທສກາລງ຺ກໂຕ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ມຫາຊານີໂຍ ໂຂ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ. ສເຈ ຫິ ໂສ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຸເຓຍ຺ຍ, ຂິປ຺ປເມວ ອາຊາເນຍ຺ຍາຕິ.

໓໔໑. “ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ກສ຺ສ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ? ໂກ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຂິປ຺ປເມວ ອາຊານິສ຺ສຕີຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ພຫຸກາຣາ ໂຂ ເມ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ເຍ ມໍ ປຘານປຫິຕຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐຫິໍສຸ. ຍໍນູນາຫໍ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອຕທໂຫສິ ‘ກຫໍ ນຸ ໂຂ ເອຕຣຫິ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ. ອທ຺ທສໍ ຊ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣນ຺ເຕ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ອຖ ຊ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸຣຸເວລາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ພາຣາຓສີ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກມິໍ.

ອທ຺ທສາ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸປໂກ ອາຊີວໂກ ອນ຺ຕຣາ ຈ ຄຍໍ ອນ຺ຕຣາ ຈ ໂພຘິໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ນໍ. ທິສ຺ວານ ມໍ ເອຕທໂວຈ ‘ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ໂຂ ເຕ, ອາວຸໂສ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ປຣິສຸທ຺ໂຘ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ກໍສິ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິໂຕ? ໂກ ວາ ເຕ ສຕ຺ຖາ? ກສ຺ສ ວາ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ໂຣເຈສີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸປກໍ ອາຊີວກໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຊຠາສິໍ.

'ສພ຺ພາຠິຠູ ສພ຺ພວິທູຫມສ຺ມິ,
ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນູປລິຕ຺ໂຕ;
ສພ຺ພຎ຺ຊໂຫ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂເຍ ວິມຸຕ຺ໂຕ,
ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ກມຸທ຺ທິເສຍ຺ຍໍ.

'ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;
ສເທວກສ຺ມິໍ ໂລກສ຺ມິໍ, ນຕ຺ຖິ ເມ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ.
ອຫຎ຺ຫິ ອຣຫາ ໂລເກ, ອຫໍ ສຕ຺ຖາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ;
ເອໂກມ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ສີຕິຠູໂຕສ຺ມິ ນິພ຺ພຸໂຕ.
ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ, ຄຈ຺ຉາມິ ກາສິນໍ ປຸຣໍ;
ອນ຺ຘີຠູຕສ຺ມິໍ[1] ໂລກສ຺ມິໍ, ອາຫຎ຺ຉໍ[2] ອມຕທຸນ຺ທຸຠິນ຺ຕິ.
ຍຖາ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ປຏິຊານາສິ 'ອຣຫສິ ອນນ຺ຕຊິໂນຕິ.
ມາທິສາ ເວ ຊິນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍ ປຕ຺ຕາ ອາສວກ຺ຂຍໍ;
ຊິຕາ ເມ ປາປກາ ຘມ຺ມາ, ຕສ຺ມາຫມຸປກ[3] ຊິໂນຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຸປໂກ ອາຊີວໂກ 'ຫຸເປຍ຺ຍປາວຸໂສຕິ[4] ວຕ຺ວາ ສີສໍ ໂອກມ຺ເປຕ຺ວາ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

໓໔໔. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ພາຣາຓສີ ອິສິປຕນໍ ມິຄທາໂຍ ເຍນ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ ອທ຺ທສໍສຸ ໂຂ ມໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຓ຺ຐເປສຸໍ 'ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາຄຈ຺ຉຕິ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ໂສ ເນວ ອຠິວາເທຕພ຺ໂພ, ນ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາຕພ຺ໂພ, ນາສ຺ສ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ; ອປິ ຈ ໂຂ ອາສນໍ ຐເປຕພ຺ພໍ ສເຈ ໂສ ອາກງ຺ຂິສ຺ສຕິ, ນິສີທິສ຺ສຕີຕິ. ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ອຸປສງ຺ກມິໍ,[5] ຕຖາ ຕຖາ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ນາສກ຺ຂິໍສຸ ສກາຍ ກຕິກາຍ ສຓ຺ຐາຕຸໍ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ມໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຏິຄ຺ຄເຫສຸໍ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອາສນໍ ປຎ຺ຎເປສຸໍ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ປາໂທທກໍ ອຸປຏ຺ຐເປສຸໍ. ອປິ ຈ ໂຂ ມໍ ນາເມນ ຈ ອາວຸໂສວາເທນ ຈ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ,

---

໑. ອນ຺ຘຠູຕສ຺ມິໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)
໒. ອາຫຎ຺ຉີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໓. ຕສ຺ມາຫໍ ອຸປກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ຫຸເວຍ຺ຍປາວຸໂສ (ສີ, ອິ), ຫຸເວຍ຺ຍາວຸໂສ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໕. ອຸປສງ຺ກມາມິ (ສີ, ອິ)

ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈໍ 'ມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ນາເມນ ຈ ອາວຸໂສວາເທນ ຈ ສມຸທາຈຣຖ;[1] ອຣຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂອທຫຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕໍ. ອມຕມຘິຄຕໍ ອຫມນຸສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມານາ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຖາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ຕາຍປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອິຣິຍາຍ[4] ຕາຍ ປຏິປທາຍ ຕາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ນາຊ຺ຌຄມາ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສ-ຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ; ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ ອຘິຄມິສ຺ສສິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສນ຺ຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈໍ 'ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ນ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ນ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ອຣຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂອທຫຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕໍ. ອມຕມຘິຄຕໍ ອຫມນຸສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມານາ ນຈິຣສ຺ເສວ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຖາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ຕາຍປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອິຣິຍາຍ ຕາຍ ປຏິປທາຍ ຕາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ນາຊ຺ຌຄມາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ; ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ ອຘິຄມິສ຺ສສິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສນ຺ຕິ? ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈໍ 'ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ນ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ນ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ອຣຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂອທຫຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕໍ. ອມຕມຘິຄຕໍ. ອຫມນຸສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມານາ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຖາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ,

---

໑. ສມຸທາຈຣິຕ຺ຖ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ຈຣິຍາຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ຕາຍປິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ອິຣິຍາຍ ຕາຍ ປຏິປທາຍ ຕາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ນາຊ຺ຌຄມາ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ; ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ພາຫຸລ຺ລິໂກ ປຘານວິພ຺ຠນ຺ໂຕ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍ ອທິຄມິສ຺ສສິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓ-ທສ຺ສນວິເສສນ຺ຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈໍ ‘ອຠິຊານາຖ ເມ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ເອວຣູປໍ ປຠາວິຕເມຕນ຺ຕິ[1] ‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. ‘ອຣຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂອທຫຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕໍ. ອມຕມທິຄຕໍ. ອຫມນຸສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊມານາ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຖາຕິ.

ອສກ຺ຂິໍ ໂຂ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ. ເທ຺ວປິ ສຸທໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຠິກ຺ຂູ ໂອວທາມິ. ຕໂຍ ຠິກ຺ຂູ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ຕິ. ຍໍ ຕໂຍ ຠິກ຺ຂູ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ອາຫຣນ຺ຕິ, ເຕນ ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ[2] ຍາເປມ. ຕໂຍປິ ສຸທໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຠິກ຺ຂູ ໂອວທາມິ, ເທ຺ວ ຠິກ຺ຂູ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ຕິ. ຍໍ ເທ຺ວ ຠິກ຺ຂູ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ອາຫຣນ຺ຕິ ເຕນ ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ຍາເປມ.

໓໔໓. ອຖ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ມຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມານາ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມານາ ນຈິຣສ຺ເສວຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ. ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິໍສູຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂພທິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກີວ ຈິເຣນ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ[3] ລຠມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ? “ເຕນ ຫິ, ຣາຊກຸມາຣ, ຕໍເຍເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ, ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ກຸສໂລ ຕ຺ວໍ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ເຫ[4] ອງ຺ກຸສຄຍ຺ເຫ[5] ສິປ຺ເປຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສໂລ ອຫໍ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ເຫ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ເຫ ສິປ຺ເປຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຣາຊກຸມາຣ,

໑. ພາສິຕເມຕນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ວິນເຍປິ)
໒. ຉພ຺ພຄ຺ຄາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ຉພ຺ພຄ຺ໂຄ (ອິ)
໓. ນາຍກໍ (?)
໔. ຫຕ຺ຖາຣູຍ຺ເຫ (ສີ, ອິ)
໕. ອງ຺ກຸສພຕ຺ເຫ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ 'ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ຊານາຕິ; ຕສ຺ສາຫໍ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີຕິ. ໂສ ຈສ຺ສ ອສ຺ສທ຺ໂຘ; ຍາວຕກໍ ສທ຺ເຘນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ນ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ພຫ຺ວາພາໂຘ; ຍາວຕກໍ ອປ຺ປາພາເຘນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ນ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ສໂຖ ມາຍາວີ; ຍາວຕກໍ ອສເຖນ ອມາຍາວິນາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕໍ ນ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ກຸສີໂຕ; ຍາວຕກໍ ອາຣທ຺ຘວີຣິເຍນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕໍ ນ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ; ຍາວຕກໍ ປຍ຺ຍວຕາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕໍ ນ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕວ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ? "ເອກເມເກນາປິ, ກນ຺ເຕ, ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ປຸຣິໂສ ນ ມມ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ປຍ຺ຈຫງ຺ເຄຫີຕິ.

໓໔໔. ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ 'ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ຊານາຕິ; ຕສ຺ສາຫໍ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີຕິ. ໂສ ຈສ຺ສ ສທ຺ໂຘ; ຍາວຕກໍ ສທ຺ເຘນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕໍ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ອປ຺ປາພາໂຘ; ຍາວຕກໍ ອປ຺ປາພາເຘນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ອສໂຖ ອມາຍາວີ; ຍາວຕກໍ ອສເຖນ ອມາຍາວິນາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ; ຍາວຕກໍ ອາຣທ຺ຘວີຣິເຍນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ໂສ ຈສ຺ສ ປຍ຺ຍວາ; ຍາວຕກໍ ປຍ຺ຍວຕາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສມ຺ປາປ຺ເຓຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍສິ, ຣາຊກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕວ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ? "ເອກເມເກນາປິ, ກນ຺ເຕ, ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ປຸຣິໂສ ມມ ສນ຺ຕິເກ ຫຕ຺ຖາຣູຬ຺ຫໍ ອງ຺ກຸສຄຍ຺ຫໍ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ໂກ ປນ ວາໂທ ປຍ຺ຈຫງ຺ເຄຫີຕິ! "ເອວເມວ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຍ຺ຈິມານິ ປຘານິຍງ຺ຄານິ. ກຕມານິ ປຍ຺ຈ? ອິຘ, ຣາຊກຸມາຣ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິ; ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິໍ 'ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາຕິ; ອປ຺ປາພາໂຘ ໂຫຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຓິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຓ຺ຫາຍ ມຊ຺ຊິມາຍ ປຘານກ຺ຂມາຍ; ອສໂຖ ໂຫຕິ ອມາຍາວີ ຍຖາກູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາວິກຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຍ຺ຍູສຸ ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ; ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ

ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຣ຺ຸຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ປຠ຺ຠວາ ໂຫຕິ ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປຠ຺ຠາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ອິມານິ ໂຂ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຠ຺ຈ ປຘານິຍ຺ຍຄານິ.

໓໔໕. "ອິເມຫິ, ຣາຊກຸມາຣ, ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ. ຕິຏ຺ຖນ຺ຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ. ອິເມຫິ ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ ຉພ຺ພສ຺ສານິ. ປຠ຺ຈ ວສ຺ສານິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສານິ. ຕີຓີ ວສ຺ສານິ. ເທ຺ວ ວສ຺ສານິ. ເອກໍ ວສ຺ສໍ. ຕິຏ຺ຖຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອກໍ ວສ຺ສໍ. ອິເມຫິ ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສຕ຺ຕ ມາສານິ. ຕິຏ຺ຖນ຺ຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຕ຺ຕ ມາສານິ. ອິເມຫິ ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ ຉ ມາສານິ. ປຠ຺ຈ ມາສານິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ມາສານິ. ຕີຓີ ມາສານິ. ເທ຺ວ ມາສານິ. ເອກໍ ມາສໍ. ອຑ຺ຒມາສໍ. ຕິຏ຺ຖຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ອຑ຺ຒມາໂສ. ອິເມຫິ ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ. ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ ສຕ຺ຕ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ຕິຏ຺ຖນ຺ຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ສຕ຺ຕ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ອິເມຫິ ປຠ຺ຈຫິ ປຘານິຍ຺ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລພມາໂນ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຠ຺ຠາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ

ຉ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ປຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ຕີຓິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ເທ຺ວ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວານິ. ເອກໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ. ຕິຏ຺ຐຕຸ, ຣາຊກຸມາຣ, ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ປຘານິຍງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕໍ ວິນາຍກໍ ລຠມາໂນ ສາຍມນຸສິຏ຺ໂຐ ປາໂຕ ວິເສສໍ ອຘິຄມິສ຺ສຕິ, ປາຕມນຸສິຏ຺ໂຐ ສາຍໍ ວິເສສໍ ອຘິຄມິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອໂຫ ພຸທ຺ໂຘ, ອໂຫ ຘມ຺ໂມ, ອໂຫ ຘມ຺ມສ຺ສ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາ ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ສາຍມນຸສິຏ຺ໂຐ ປາໂຕ ວິເສສໍ ອຘິຄມິສ຺ສຕິ, ປາຕມນຸສິຏ຺ໂຐ ສາຍໍ ວິເສສໍ ອຘິຄມິສ຺ສຕີຕິ.

໓໔໘. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ໂຕ ມາຓໂວ ໂພຘິໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈ "ເອວເມວ ປນາຍໍ ຠວໍ ໂພຘິ 'ອໂຫ ພຸທ຺ໂຘ, ອໂຫ ຘມ຺ໂມ, ອໂຫ ຘມ຺ມສ຺ສ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາຕິ ຈ ວເທຕິ[1] ອຖ ຈ ປນ ນ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉຕິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈາຕີ "ມາ ເຫວໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ອວຈ; ມາ ເຫວໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ອວຈ. ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ອຍ຺ຍາຍ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ, "ເອກມິທໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຆສິຕາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ເມ ອຍ຺ຍາ ກຸຈ຺ຉິມຕີ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເມ ອຍ຺ຍາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ໂຍ ເມ ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸຈ຺ຉິຄໂຕ ກຸມາຣໂກ ວາ ກຸມາຣິກາ ວາ, ໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉຕິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ຕໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ເອກມິທໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ສມຍໍ ຠຄວາ ອິເຘວ ຠຄ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕິ ສຸສຸມາຣຄິເຣ ເຠສກຬາວເນ ມິຄທາເຍ. ອຖ ໂຂ ມໍ ຘາຕິ ອງ຺ເກນ ຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ມໍ ຘາຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ໂພຘິ ຣາຊກຸມາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉຕິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ຕໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ເອສາຫໍ, ສມ຺ມ ສຎ຺ຊິກາປຸຕ຺ຕ, ຕຕິຍກມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ໂພຘິຣາຊກຸມາຣສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

---

໑. ວເທສີ (ສີ), ປເວເທຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໕. ອງ຺ຄຸລິມາລສຸຕ຺ຕໍ

໓໔໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ວິຊິເຕ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ໂຫຕິ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓິ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ. ເຕນ ຄາມາປິ ອຄາມາ ກຕາ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ກຕາ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ກຕາ. ໂສ ມນຸສ຺ເສ ວຘິຕ຺ວາ ວຘິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸລີນໍ ມາລໍ ຘາເຣຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ເຕນທ຺ຘານມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິ. ອທ຺ທສາສຸໍ ໂຂ ໂຄປາລກາ ປສຸປາລກາ ກສ຺ສກາ ປຘາວິໂນ ຠຄວນ຺ຕໍ ເຍນ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ເຕນທ຺ຘານມຄ຺ຄປຏິປນ຺ນໍ. ທິສ຺ວານ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ມາ, ສມຓ, ເອຕໍ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິ. ເອຕສ຺ມິໍ, ສມຓ, ມຄ຺ເຄ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓິ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ. ເຕນ ຄາມາປິ ອຄາມາ ກຕາ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ກຕາ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ກຕາ. ໂສ ມນຸສ຺ເສ ວຘິຕ຺ວາ ວຘິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸລີນໍ ມາລໍ ຘາເຣຕິ. ເອຕຎ຺ຫິ, ສມຓ, ມຄ຺ຄໍ ທສປິ ປຸຣິສາ ວີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຕິໍສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ[1] ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຕປິ ໂຈຣສ຺ສ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ອຄມາສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂຄປາລກາ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂຄປາລກາ ປສຸປາລກາ ກສ຺ສກາ ປຘາວິໂນ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ມາ, ສມຓ, ເອຕໍ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິ, ເອຕສ຺ມິໍ ສມຓ ມຄ຺ເຄ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓິ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ, ເຕນ ຄາມາປິ ອຄາມາ ກຕາ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ກຕາ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ກຕາ. ໂສ ມນຸສ຺ເສ ວຘິຕ຺ວາ ວຘິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸລີນໍ ມາລໍ ຘາເຣຕິ. ເອຕຎ຺ຫິ ສມຓ ມຄ຺ຄໍ ທສປິ ປຸຣິສາ ວີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຕິໍສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຕປິ ໂຈຣສ຺ສ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ສໍຫຣິຕ຺ວາ ສໍຫຣິຕ຺ວາ (ສີ, ອິ), ສງ຺ຆຣິຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓໔໗. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ອຄມາສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ ອິມໍຫິ ມຄ຺ຄໍ ທສປິ ປຸຣິສາ ວີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຕິໍສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ປຸຣິສາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສງ຺ກຣິຕ຺ວາ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຕປິ ມມ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອຖ ຈ ປນາຍໍ ສມໂຓ ເອໂກ ອທຸຕິໂຍ ປສຍ຺ຫ ມຎ຺ເຎ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ສມຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ອສິຈມ຺ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຘນຸກລາປໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ຘິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂາສິ,[1] ຍຖາ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ປກຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ສພ຺ພຖາເມນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນ ສກ຺ໂກຕິ ສມ຺ປາປຸຓິຕຸໍ. ອຖ ໂຂ ໂຈຣສ຺ສ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ ອຫຎ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ຫຕ຺ຖິມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕໍ ອນຸປຕິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາມິ, ອສ຺ສມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕໍ ອນຸປຕິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາມິ, ຣຖມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕໍ ອນຸປຕິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາມິ, ມິຄມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕໍ ອນຸປຕິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາມິ; ອຖ ຈ ປນາຫໍ ອິມໍ ສມຓໍ ປກຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ສພ຺ພຖາເມນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນ ສກ຺ໂກມິ ສມ຺ປາປຸຓິຕຸນ຺ຕິ. ຐິໂຕວ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຕິຏ຺ຐ, ຕິຏ຺ຐ, ສມຓາຕິ. “ຐິໂຕ ອຫໍ, ອງ຺ຄຸລິມາລ, ຕ຺ວໍ ຈ ຕິຏ຺ຐາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂຈຣສ຺ສ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອິເມ ໂຂ ສມຓາ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍາ ສຈ຺ຈວາທິໂນ ສຈ຺ຈປຏິຎ຺ຎາ. ອຖ ປນາຍໍ ສມໂຓ ຄຈ຺ຉໍເຍວາຫ ‘ຐິໂຕ ອຫໍ, ອງ຺ຄຸລິມາລ, ຕ຺ວໍ ຈ ຕິຏ຺ຐາຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ສມຓໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ.

໓໔໘. ອຖ ໂຂ ໂຈໂຣ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຌຠາສິ

ຄຈ຺ຉໍ ວເທສິ ສມຓ ຐິໂຕມ຺ຫິ,
ມມຎ຺ຈ ພ຺ຣູສິ ຐິຕມຏ຺ຐິໂຕຕິ;
ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ສມຓ ເອຕມຕ຺ຖໍ,
ຄຖໍ ຐິໂຕ ຕ຺ວໍ ອຫມຏ຺ຐິໂຕມ຺ຫີຕິ.

໑. ອຠິສງ຺ຂາເຣສິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

“ຐິໂຕ ອຫໍ ອງ຺ຄຸລິມາລ ສພ຺ພທາ,
ສພ຺ເພສຸ ຠູເຕສຸ ນິຘາຍ ທຓ຺ຑໍ;
ຕຸວໍ ຈ ປາເຓສຸ ອສຎ຺ຎໂຕສີ,
ຕສ຺ມາ ຐິໂຕຫໍ ຕຸວມຏ຺ຐິໂຕສີຕິ.

“ຈິຣສ຺ສໍ ວຕ ເມ ມຫິໂຕ ມເຫສີ,
ມຫາວນໍ ປາປຸຓິ ສຈ຺ຈວາທີ.[1]
ໂສຫໍ ຈຣິສ຺ສາມິ ປຫາຍ ປາປໍ,[2]
ສຸຕ຺ວານ ຄາຖໍ ຕວ ຘມ຺ມຍຸຕ຺ຕໍ.

ອິເຕ຺ວວ ໂຈໂຣ ອສິມາວຸຘຎ຺ຈ,
ໂສພ຺ເຠ ປປາເຕ ນຣເກ ອກິຣິ;
ອວນ຺ທິ ໂຈໂຣ ສຸຄຕສ຺ສ ປາເທ,
ຕຕ຺ເຖວ ນໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຍາຈິ.

ພຸທ຺ໂຘ ຈ ໂຂ ກາຣຸຓິໂກ ມເຫສີ,
ໂຍ ສຕ຺ຖາ ໂລກສ຺ສ ສເທວກສ຺ສ;
ຕເມຫິ ຠິກ຺ຂູຕິ ຕທາ ອໂວຈ,
ເອເສວ ຕສ຺ສ ອຫຸ ຠິກ຺ຂຸຠາໂວຕິ.

໓໕໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອງ຺ຄຸລິມາເລນ ປຈ຺ຉາສມເຓນ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣທ຺ວາເຣ ມຫາຊນກາໂຍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ໂທ ມຫາສທ຺ໂທ ໂຫຕິ “ໂຈໂຣ ເຕ, ເທວ, ວິຊິເຕ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓີ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ. ເຕນ ຄາມາປິ ອຄາມາ ກຕາ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ກຕາ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ກຕາ. ໂສ ມນຸສ຺ເສ ວຘິຕ຺ວາ ວຘິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸລີນໍ ມາລໍ ຘາເຣຕິ. ຕໍ ເທໂວ ປຏິເສເຘຕູຕິ.

---

໑. ມຫາວນໍ ສມໂຓຍໍ ປຈ຺ຈຸປາທິ (ສີ), ມຫາວນໍ ສມຓ ປຈ຺ຈຸປາທິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ໂສຫໍ ຈິຣສ຺ສາປິ ປຫາສ຺ສໍ ປາປໍ (ສີ) ໂສຫໍ ຈຣິສ຺ສາມິ ປຊຫິສ຺ສໍ ປາປໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ອສ຺ສສເຕຫິ ສາວຕ຺ຖິຍາ ນິກ຺ຂມິ ທິວາ ທິວສ຺ສ ເຍນ ອາຣາໂມ ເຕນ ປາວິສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ນຸ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຣາຊາ ວາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ກຸປິໂຕ, ເວສາລິກາ ວາ ລິຈ຺ຉວີ ອຎ຺ເຎ ວາ ປຏິຣາຊາໂນຕິ? “ນ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ກຸປິໂຕ, ນາປິ ເວສາລິກາ ລິຈ຺ຉວີ, ນາປິ ອຎ຺ເຎ ປຏິຣາຊາໂນ. ໂຈໂຣ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ວິຊິເຕ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ນາມ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓິ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ. ເຕນ ຄາມາປິ ອຄາມາ ກຕາ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ກຕາ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ກຕາ. ໂສ ມນຸສ຺ເສ ວຘິຕ຺ວາ ວຘິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸລີນໍ ມາລໍ ຘາເຣຕິ. ຕາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຏິເສຘິສ຺ສາມີຕິ. “ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ອງ຺ຄຸລິມາລໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕໍ, ວິຣຕໍ ປາຓາຕິປາຕາ, ວິຣຕໍ ອທິນ຺ນາທານາ, ວິຣຕໍ ມຸສາວາທາ, ເອກຠຕ຺ຕິກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ ສີລວນ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມໍ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ? “ອຠິວາເທຍ຺ຍາມ ວາ, ຠນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຍ຺ຍາມ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ, ອຠິນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາມ ວາ ນໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາເຣຫິ, ຘມ຺ມິກໍ ວາ ອສ຺ສ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທເຫຍ຺ຍາມ. ກຸໂຕ ປນສ຺ສ, ຠນ຺ເຕ, ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ປາປຘມ຺ມສ຺ສ ເອວຣູໂປ ສີລສໍຍໂມ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວໂຕ ອວິທູເຣ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ທກ຺ຂິຓໍ ພາຫຸໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ເອຕທໂວຈ “ເອໂສ, ມຫາຣາຊ, ອງ຺ຄຸລິມາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ອຫຸເທວ ຠຍໍ, ອຫຸ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ, ອຫຸ ໂລມຫໍໂສ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ຠີຕໍ ສໍວິຄ຺ຄໍ ໂລມຫຏ຺ຐຊາຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ເອຕທໂວຈ “ມາ ຠາຍິ, ມຫາຣາຊ, ນຕ຺ຖິ ເຕ ອິໂຕ ຠຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ຍໍ ອໂຫສິ ຠຍໍ ວາ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ວາ ໂລມຫໍໂສ ວາ, ໂສ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເຍນາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອງ຺ຄຸລິມາລໍ

ເອຕທໂວຈ "ອຍ຺ໂຍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ອງ຺ຄຸລິມາໂລຕິ? "ເອວໍ, ມຫາຣາຊາຕິ. "ກຖໍໂຄຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ສ ປິຕາ, ກຖໍໂຄຕ຺ຕາ ມາຕາຕິ? "ຄຄ຺ໂຄ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ປິຕາ, ມນ຺ຕາຓີ ມາຕາຕິ. "ອຠິຣມຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ຄຄ຺ໂຄ ມນ຺ຕາຓິປຸຕ຺ໂຕ. ອຫມຍ຺ຍສ຺ສ ຄຄ຺ຄສ຺ສ ມນ຺ຕາຓິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກຣິສ຺ສາມິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານ຺ຕິ.

໓໕໑. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ອາຣຎ຺ຎິໂກ ໂຫຕິ ປິຓ຺ຑປາຕິໂກ ປໍສຸກູລິໂກ ເຕຈີວຣິໂກ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເມ ຈີວຣນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອທນ຺ຕານໍ ທເມຕາ, ອສນ຺ຕານໍ ສເມຕາ, ອປຣິນິພ຺ພຸຕານໍ ປຣິນິພ຺ພາເປຕາ. ຍໍ ຫິ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ນາສກ຺ຂິມ຺ຫາ ທຓ຺ເຑນປິ ສຕ຺ເຖນປິ ທເມຕຸໍ, ໂສ ຠຄວຕາ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖເນວ[໑] ທນ຺ໂຕ. ຫນ຺ທ ຈ ທານິ[໔] ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາຕິ. "ຍສ຺ສທານິ, ມຫາຣາຊ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ສາວຕ຺ຖິໍ ສປທານໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣມາໂນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອິຕ຺ຖິໍ ມູຬ຺ຫຄພ຺ຠໍ ວິຆາຕຄພ຺ຠໍ.[໕] ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ວຕ, ໂຠ, ສຕ຺ຕາ; ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ວຕ, ໂຠ, ສຕ຺ຕາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິທາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ

໑. ອສຕ຺ເຖນ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ຫນ຺ທ ທານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ວິຊາຕຄພ຺ຠໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິໍ. ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສາວຕ຺ຖິຍໍ ສປທານໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣມາໂນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອິຕ຺ຖິໍ ມູຬ຺ຫຄພ຺ຠໍ ວິຆາຕຄພ຺ຠໍ. ທິສ຺ວານ ມຍ຺ຫໍ ເອຕທໂຫສິ “ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ວຕ, ໂຠ, ສຕ຺ຕາ; ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ ວຕ, ໂຠ, ສຕ຺ຕາຕິ.

“ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ອງ຺ຄຸລິມາລ, ເຍນ ສາ ອິຕ຺ຖີ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ຍໂຕຫໍ, ຠຄິນິ, ຊາໂຕ[1] ນາຠິຊານາມິ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕາ, ເຕນ ສຈ຺ເຈນ ໂສຕ຺ຖິ ເຕ ໂຫຕຸ, ໂສຕ຺ຖິ ຄພ຺ຠສ຺ສາຕິ.

“ໂສ ຫິ ນູນ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສມ຺ປຊານມຸສາວາໂທ ຠວິສ຺ສຕິ. ມຍາ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ພຫູ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓາ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປິຕາຕິ. “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ອງ຺ຄຸລິມາລ, ເຍນ ສາ ອິຕ຺ຖີ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ຍໂຕຫໍ, ຠຄິນິ, ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ, ນາຠິຊານາມິ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕາ, ເຕນ ສຈ຺ເຈນ ໂສຕ຺ຖິ ເຕ ໂຫຕຸ, ໂສຕ຺ຖິ ຄພ຺ຠສ຺ສາຕິ.

“ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ສາ ອິຕ຺ຖີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ເອຕທໂວຈ “ຍໂຕຫໍ, ຠຄິນິ, ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ, ນາຠິຊານາມິ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕາ, ເຕນ ສຈ຺ເຈນ ໂສຕ຺ຖິ ເຕ ໂຫຕຸ, ໂສຕ຺ຖິ ຄພ຺ຠສ຺ສາຕິ. ອຖ ຂ຺ວາສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ໂສຕ຺ຖິ ອໂຫສິ, ໂສຕ຺ຖິ ຄພ຺ຠສ຺ສ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ອຣຫຕໍ ອໂຫສິ.

໓໔໘. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ເຎນປິ ເລຑ຺ຑຸ ຂິຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ກາເຍ ນິປຕຕິ, ອຎ຺ເຎນປິ ທຓ຺ໂຑ

---

໑. ຠຄິນິ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ (ສີ)

ຂິຕ຺ໂຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ກາເຍ ນິປຕຕິ, ອຍ຺ເຍນປິ ສກ຺ຂຣາ ຂິຕ຺ຕາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ກາເຍ ນິປຕຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຠິນ຺ເນນ ສີເສນ, ໂລຫິເຕນ ຄຬນ຺ເຕນ, ຠິນ຺ເນນ ປຕ຺ເຕນ, ວິປ຺ຜາລິຕາຍ ສໍຆາຏິຍາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອງ຺ຄຸລິມາລໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອງ຺ຄຸລິມາລໍ ເອຕທໂວຈ "ອຘິວາເສຫິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຘິວາເສຫິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍສ຺ສ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນ ພຫູນິ ວສ຺ສານິ ພຫູນິ ວສ຺ສສຕານິ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ນິຣເຍ ປຈ຺ເຈຍ຺ຍາສິ. ຕສ຺ສ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ປຏິສໍເວເທຫີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຣໂຫຄໂຕ ປຏິສລ຺ລີໂນ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂໍ ປຏິສໍເວທີ; ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ

"ໂຍ ປຸພ຺ເພ[໑] ປມຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ປຈ຺ຉາ ໂສ ນປ຺ປມຊ຺ຊຕິ.
ໂສມໍ[໒] ໂລກໍ ປຠາເສຕິ, ອພ຺ຠາ ມຸຕ຺ໂຕວ ຈນ຺ທິມາ.
"ຍສ຺ສ ປາປໍ ກຕໍ ກມ຺ມໍ, ກຸສເລນ ປິຘີຍຕິ.[໓]
ໂສມໍ ໂລກໍ ປຠາເສຕິ, ອພ຺ຠາ ມຸຕ຺ໂຕວ ຈນ຺ທິມາ.
ໂຍ ຫເວ ທຫໂຣ ຠິກ຺ຂຸ, ຍຸຍ຺ຊຕິ ພຸທ຺ຘສາສເນ;
ໂສມໍ ໂລກໍ ປຠາເສຕິ, ອພ຺ຠາ ມຸຕ຺ໂຕວ ຈນ຺ທິມາ.

ທິສາ ຫິ ເມ ຘມ຺ມກຖໍ ສຸຓນ຺ຕຸ,
ທິສາ ຫິ ເມ ຍຸຍ຺ຊນ຺ຕຸ ພຸທ຺ຘສາສເນ;
ທິສາ ຫິ ເມ ເຕ ມນຸເຊ ຠຊນ຺ຕຸ,
ເຍ ຘມ຺ມເມວາທປຍນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ.

ທິສາ ຫິ ເມ ຂນ຺ຕິວາທານໍ, ອວິໂຣຘປ຺ປສໍສີນໍ;
ສຸຓນ຺ຕຸ ຘມ຺ມໍ ກາເລນ, ຕຍ຺ຈ ອນຸວິຘີຍນ຺ຕຸ.
ນ ຫິ ຊາຕຸ ໂສ ມມໍ ຫິໍເສ, ອຍ຺ຍໍ ວາ ປນ ກິຍ຺ຈິ ນໍ[໔]
ປປ຺ປຸຍ຺ຍ ປຣມໍ ສນ຺ຕິໍ, ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ ຕສຖາວເຣ.

---

໑. ໂຍ ຈ ປຸພ຺ເພ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ໂສ ອິມໍ (ສີ)
໓. ປິຖີຍຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ກິຍ຺ຈິ ນໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ກິຍ຺ຈນໍ (?)

ອຸທກຎ຺ຫິ ນຍນ຺ຕິ ເນຕ຺ຕິກາ, ອຸສຸກາຣາ ນມຍນ຺ຕິ[໑] ເຕຊນໍ.
ທາຣຸໍ ນມຍນ຺ຕິ[໑] ຕຈ຺ຉກາ, ອຕ຺ຕານໍ ທມຍນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ.

ທຓ຺ເຑເນເກ ທມຍນ຺ຕິ, ອງ຺ກຸເສຫິ ກສາຫິ ຈ;
ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ, ອຫໍ ທນ຺ໂຕມ຺ຫິ ຕາທິນາ.

ອຫິໍສໂກຕິ ເມ ນາມໍ, ຫິໍສກສ຺ສ ປຸເຣ ສໂຕ;
ອຊ຺ຊາຫໍ ສຈ຺ຈນາໂມມ຺ຫິ, ນ ນໍ ຫິໍສາມິ ກິຎ຺ຈິ ນໍ.[໒]

ໂຈໂຣ ອຫໍ ປຸເຣ ອາສິໍ, ອງ຺ຄຸລິມາໂລຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;
ວຸຍ຺ຫມາໂນ ມໂຫເຆນ, ພຸທ຺ທໍ ສຣຓມາຄມໍ.

ໂລຫິຕປາຓິ ປຸເຣ ອາສິໍ, ອງ຺ຄຸລິມາໂລຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;
ສຣຓຄມນໍ ປສ຺ສ, ຠວເນຕ຺ຕິ ສມູຫຕາ.

ຕາທິສໍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວານ, ພຫຸໍ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິນໍ;
ຜຸຏ຺ໂຐ ກມ຺ມວິປາເກນ, ອຓໂຓ ຠຸຎ຺ຊາມິ ໂຠຊນໍ.

ປມາທມນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ພາລາ ທຸມ຺ເມຘິໂນ ຊນາ;
ອປ຺ປມາທຎ຺ຈ ເມຘາວີ, ຘນໍ ເສຏ຺ຐໍວ ຣກ຺ຂຕິ.

ມາ ປມາທມນຸຍຸຎ຺ເຊຖ, ມາ ກາມຣຕິ ສນ຺ຖວໍ;
ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫິ ຌາຍນ຺ໂຕ, ປປ຺ໂປຕິ ວິປຸລໍ [໓] ສຸຂໍ.

ສ຺ວາຄຕໍ[໔] ນາປຄຕໍ,[໕] ນຍິທໍ ທຸມ຺ມນ຺ຕິຕໍ ມມ.
ສໍວິຠຕ຺ເຕສຸ[໖] ຘມ຺ເມສຸ, ຍໍ ເສຏ຺ຐໍ ຕທຸປາຄມໍ.

ສ຺ວາຄຕໍ ນາປຄຕໍ, ນຍິທໍ ທຸມ຺ມນ຺ຕິຕໍ ມມ;
ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ, ກຕໍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສາສນ"ນ຺ຕິ.

ອງ຺ຄຸລິມາລສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

---

໑. ທມຍນ຺ຕິ (ກ)　໒. ກິຎ຺ຈິ ນໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ກິຎ຺ຈນໍ (?)
໓. ປຣມໍ (ກ)　໔. ສາຄຕໍ (ສີ, ອິ)　໕. ນາມ ສຄຕໍ (ກ)
໖. ສຸວິຠຕ຺ເຕສຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ສວິຠຕ຺ເຕສຸ (ສີ, ກ), ປຜິຠຕ຺ເຕສຸ (ອິ)

໗. ປິຍຊາຕິກສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ກາລງ຺ກໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ກາລໍກິຣິຍາຍ ເນວ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິຠນ຺ຕິ ນ ຠຕ຺ຕໍ ປຏິຠາຕິ. ໂສ ອາຬາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກນ຺ທຕິ “ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກ, ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຄຫປຕິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຕໍ ຄຫປຕິໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສເກ ຈິຕ຺ເຕ ຐິຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ອຕ຺ຖິ ເຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕນ຺ຕິ. “ກິໍ ຫິ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ນາຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ; ມຍ຺ຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ເອກປຸຕ຺ໂຕ ປິໂຍ ມນາໂປ ກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາລໍກິຣິຍາຍ ເນວ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິຠນ຺ຕິ, ນ ຠຕ຺ຕໍ ປຏິຠາຕິ. ໂສຫໍ ອາຬາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກນ຺ທາມິ ‘ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກ, ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກາຕິ! “ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ, ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ[໑] ປິຍຊາຕິກາ ຫິ, ຄຫປຕິ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາ. “ກສ຺ສ ໂຂ[໔]ນາເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ ‘ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາ. ປິຍຊາຕິກາ ຫິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອານນ຺ທໂສມນສ຺ສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຄຫປຕິ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ

໓໕໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ອວິທູເຣ ອກ຺ເຂຫິ ທິພ຺ພນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຄຫປຕິ ເຍນ ເຕ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ຕາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ເຕ ເອຕທໂວຈ, ‘ອິຘາຫໍ, ໂຠນ຺ໂຕ, ເຍນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ມໍ, ໂຠນ຺ໂຕ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອຕທໂວຈ ‘ນ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສເກ ຈິຕ຺ເຕ ຐິຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ອຕ຺ຖິ ເຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ, ໂຠນ຺ໂຕ, ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ກິໍ ຫິ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ນາຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ; ມຍ຺ຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ປິໂຍ ມນາໂປ ກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາລໍກິຣິຍາຍ ເນວ ກມ຺ມນ຺ຕາ ປຏິຠນ຺ຕິ, ນ ຠຕ຺ຕໍ

໑. ເອວເມຕໍ ຄຫປຕິ (ອິ-ສກິເທວ), ເອວເມວ (ສີ-ສກິເທວ) ໔. ກິສ຺ສ ນຸ ໂຂ (ສີ)

ປຏິກາຕິ. ໂສຫໍ ອາຣາຫນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກນ຺ທາມິ 'ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກ, ກຫໍ, ເອກປຸຕ຺ຕກາຕິ! 'ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ, ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ! ປິຍຊາຕິກາ ຫິ, ຄຫປຕິ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາຕິ. 'ກສ຺ສ ໂຂ ນາເມຕໍ, ກນ຺ເຕ, ເອວໍ ກວິສ຺ສຕິ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາ? ປິຍຊາຕິກາ ຫິ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ອານນ຺ທໂສມນສ຺ສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ໂກນ຺ໂຕ, ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ກາສິຕໍ ອນກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາ-ຍາສນາ ປກ຺ກາມິນ຺ຕິ. "ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ, ເອວເມຕໍ, ຄຫປຕິ! ປິຍຊາຕິກາຫິ, ຄຫປຕິ, ອານນ຺ທໂສມນສ຺ສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຄຫປຕິ "ສເມຕິ ເມ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ເຕຫີຕິ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ອິທໍ ກຖາວຕ຺ຖຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຣາຊນ຺ເຕປຸຣໍ ປາວິສິ.

໓໕໔. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ມລ຺ລິກໍ ເທວິໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິທໍ ເຕ, ມລ຺ລິເກ, ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ກາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາຕິ. ສເຈຕໍ, ມຫາຣາຊ, ກຄວຕາ ກາສິຕໍ, ເອວເມຕນ຺ຕິ. "ເອວເມວ ປນາຍໍ ມລ຺ລິກາ ຍລ຺ລເທວ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ກາສຕິ, ຕໍ ຕເທວສ຺ສ ອພ຺ການຸໂມທຕິ, "ສເຈຕໍ, ມຫາຣາຊ, ກຄວຕາ ກາສິຕໍ, ເອວເມຕນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ, ຍລ຺ລເທວ ອາຈຣິໂຍ ອນ຺ເຕວາສິສ຺ສ ກາສຕິ, ຕໍ ຕເທວສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສີ ອພ຺ການຸໂມທຕິ 'ເອວເມຕໍ ອາຈຣິຍ, ເອວເມຕໍ ອາຈຣິຍາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມລ຺ລິເກ, ຍລ຺ລເທວ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ກາສຕິ, ຕໍ ຕເທວສ຺ສ ອພ຺ການຸໂມທສີ. "ສເຈຕໍ, ມຫາຣາຊ, ກຄວຕາ ກາສິຕໍ ເອວເມຕນ຺ຕິ. ຈຣ ປິເຣ ມລ຺ລິເກ, ວິນສ຺ສາຕິ. ອຖ ໂຂ ມລ຺ລິກາ ເທວີ ນາລິຊງ຺ຆໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ 'ມລ຺ລິກາ, ກນ຺ເຕ, ເທວີ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ເອວລ຺ຈ ວເທຫິ 'ກາສິຕາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ເອສາ ວາຈາ, ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປພາວິກາຕິ. ຍຖາ ເຕ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສິ. ນ ຫິ ຕຖາຄຕາ ວິຕຖໍ ກຓນ຺ຕີຕິ. "ເອວໍ, ໂກຕີຕິ ໂຂ ນາລິຊງ຺ໂຆ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມລ຺ລິກາຍ ເທວິຍາ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ

ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ນາຬິຊງ຺ໂຆ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມລ຺ລິກາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເທວີ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ; ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ‘ຠາສິຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ເອສາ ວາຈາ, ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

໓໕໖. “ເອວເມຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວເມຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປິຍຊາຕິກາ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ອຎ຺ຎຕຣິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ມາຕາ ກາລມກາສິ ສາ ຕສ຺ສາ ກາລກິຣິຍາຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ[1] ສິງ຺ຆາຏເກນ ສິງ຺ຆາຏກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ ‘ອປິ ເມ ມາຕຣໍ ອທ຺ທສ຺ສຖ,[4] ອປິ ເມ ມາຕຣໍ ອທ຺ທສ຺ສຖາຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ອຎ຺ຎຕຣິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ປິຕາ ກາລມກາສິ... ຠາຕາ ກາລມກາສິ... ຠຄິນີ ກາລມກາສິ... ປຸຕ຺ໂຕ ກາລມກາສິ... ຘີຕາ ກາລມກາສິ... ສາມິໂກ ກາລມກາສິ. ສາ ຕສ຺ສ ກາລກິຣິຍາຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງ຺ຆາຏເກນ ສິງ຺ຆາຏກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ ‘ອປິ ເມ ສາມິກໍ ອທ຺ທສ຺ສຖ, ອປິ ເມ ສາມິກໍ ອທ຺ທສ຺ສຖາຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ມາຕາ ກາລມກາສິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ກາລກິຣິຍາຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງ຺ຆາຏເກນ ສິງ຺ຆາຏກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ‘ອປິ ເມ ມາຕຣໍ ອທ຺ທສ຺ສຖ,

---

໑. ຣຖິຍາຍ ຣຖິຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)   ໔. ອທ຺ທສຖ (ສີ, ອິ)

ອປິ ເມ ມາຕຣໍ ອທ຺ທສ຺ສຖາຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ‘ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ປິຕາ ກາລມກາສິ... ຠາຕາ ກາລມກາສິ... ຠຄິນີ ກາລມກາສິ ... ປຸຕ຺ໂຕ ກາລມກາສິ... ຘີຕາ ກາລມກາສິ... ປຊາປຕິ ກາລມກາສິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ກາລກິຣິຍາຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງ຺ຆາຏເກນ ສິງ຺ຆາຏກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ ‘ອປິ ເມ ປຊາປຕີ ອທ຺ທສ຺ສຖ, ອປິ ເມ ປຊາປຕີ ອທ຺ທສ຺ສຖາຕິ? ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ສາວຕ຺ຖິຍາ ອຎ຺ຎຕຣາ ອິຕ຺ຖີ ຎາຕິກຸລໍ ອຄມາສິ. ຕສ຺ສາ ເຕ ຎາຕກາ ສາມິກໍ[1] ອຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ທາຕຸກາມາ. ສາ ຈ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉຕິ. ອຖ ໂຂ ສາ ອິຕ຺ຖີ ສາມິກໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອິເມ, ມໍ,[2] ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ຎາຕກາ ຕ຺ວໍ[3] ອຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ທາຕຸກາມາ. ອຫຎ຺ຈ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕໍ ອິຕ຺ຖີ ທ຺ວິຘາ ເຉຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ຜາເລສິ[4] ‘ອຸໂຠ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມາຕິ. ອິມິນາປິ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

໓໕໗. ອຖ ໂຂ ນາຬິຊງ຺ໂຆ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ມລ຺ລິກາ ເທວີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ມລ຺ລິກາຍ ເທວິຍາ ອາໂຣເຈສິ. ອຖ ໂຂ ມລ຺ລິກາ ເທວີ ເຍນ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ເອຕທໂວຈ “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ປິຍາ ເຕ ວຊິຣີ ກຸມາຣີຕິ? “ເອວໍ, ມລ຺ລິເກ, ປິຍາ ເມ ວຊິຣີ ກຸມາຣີຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ວຊິຣິຍາ ເຕ ກຸມາຣິຍາ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? “ວຊິຣິຍາ ເມ, ມລ຺ລິເກ, ກຸມາຣິຍາ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ຊີວິຕສ຺ສປິ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ກິໍ ປນ ເມ ນ

໑. ສາມິກາ (ສີ)

໒. ມມ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໓. ຕຍາ (ສີ), ຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໔. ອຸປ຺ປາເຏສິ (ສີ, ອີ), ໂອຜາເຣສິ (ກ)

ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

"ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ປິຍາ ເຕ ວາສຠາ ຂຕ຺ຕິຍາຕິ? "ເອວໍ, ມລ຺ລິເກ, ປິຍາ ເມ ວາສຠາ ຂຕ຺ຕິຍາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ວາສຠາຍ ເຕ ຂຕ຺ຕິຍາຍ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ວາສຠາຍ ເມ, ມລ຺ລິເກ, ຂຕ຺ຕິຍາຍ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ຊີວິຕສ຺ສປິ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ກິໍ ປນ ເມ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ປິໂຍ ເຕ ວິຜູໂຠ[1] ເສນາປຕີຕິ? "ເອວໍ, ມລ຺ລິເກ, ປິໂຍ ເມ ວິຜູໂຠ ເສນາປຕີຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ວິຜູຠສ຺ສ ເຕ ເສນາປຕິສ຺ສ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ວິຜູຠສ຺ສ ເມ, ມລ຺ລິເກ, ເສນາປຕິສ຺ສ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ຊີວິຕສ຺ສປິ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ກິໍ ປນ ເມ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ປິຍາ ເຕ ອຫນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ມລ຺ລິເກ, ປິຍາ ເມສິ ຕ຺ວນ຺ຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ມຍ຺ຫໍ ເຕ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ຕຸຍ຺ຫຎ຺ຫິ ເມ, ມລ຺ລິເກ, ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ຊີວິຕສ຺ສປິ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ກິໍ ປນ ເມ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

---

໑. ວິທູທໂຠ(ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ປິຍາ ເຕ ກາສິໂກສລາຕິ? "ເອວໍ, ມລ຺ລິເກ, ປິຍາ ເມ ກາສິໂກສລາ. ກາສິໂກສລານໍ, ມລ຺ລິເກ, ອານຸຠາເວນ ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠມ, ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ຘາເຣມາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ກາສິໂກສລານໍ ເຕ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ກາສິໂກສລານຎ຺ຫິ, ມລ຺ລິເກ, ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ຊີວິຕສ຺ສປິ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ, ກິໍ ປນ ເມ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາຕິ? "ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ປິຍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ປິຍປ຺ປຠວິກາຕິ.

"ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ມລ຺ລິເກ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ມລ຺ລິເກ ຍາວຎ຺ຈ ໂສ ຠຄວາ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິວິຊ຺ຊ ມຎ຺ເຎ[໑] ປສ຺ສຕິ. ເອຫິ, ມລ຺ລິເກ, ອາຈເມຫີຕິ.[໔] ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ "ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ.

ປິຍຊາຕິກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ພາຫິຕິກສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ປຸພ຺ພາຣາໂມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ທິວາວິຫາຣາຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເອກປຸຓ຺ຑຣີກໍ ນາຄໍ ອຠິຣູຫິຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິຍາ ນິຍ຺ຍາຕິ ທິວາ ທິວສ຺ສ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຉ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວານ ສິຣິວຑ຺ຒໍ ມຫາມຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ"ອາຍສ຺ມາ ໂນ ເອໂສ, ສມ຺ມ ສິຣິວຑ຺ຒ,

---

໑. ປຏິວິຊ຺ຊ ປຎ຺ຎາຍ (ກ) ໔. ອາຈາເມຫີຕິ (ສີ, ອິ)

ອານນ຺ໂທຕິ. “ເອວໍ, ມຫາຣາຊ, ອາຍສ຺ມາ ເອໂສ ອານນ຺ໂທຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ ‘ຣາຊາ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ ‘ສເຈ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຈ຺ຈາຍິກໍ ກຣຓີຍໍ, ອາຄເມຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. “ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ຣາຊາ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ‘ສເຈ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຈ຺ຈາຍິກໍ ກຣຓີຍໍ, ອາຄເມຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຍາວຕິກາ ນາຄສ຺ສ ຠູມິ ນາເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນາຄາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຈ຺ຈາຍິກໍ ກຣຓີຍໍ, ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ອຈິຣວຕິຍາ ນທິຍາ ຕີຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

໓໕໙. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ອຈິຣວຕິຍາ ນທິຍາ ຕີຣໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຍາວຕິກາ ນາຄສ຺ສ ຠູມິ ນາເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນາຄາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ

“ອິສ, ภนฺເຕ, ອາຍสฺມາ ອານนฺໂທ ຫຕฺຖຕฺຖເຣ ນິສີທຕູຕິ. “ອລํ, ມຫາຣາຊ. ນິສີທ ຕฺວํ; ນິສินฺໂນ ອຫํ ສເກ ອາສເນຕິ. ນິສີທິ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປญฺญຕฺເຕ ອາສເນ. ນິສชฺช ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍสฺມนฺຕํ ອານนฺທํ ‘ອຕທໂວຈ “ກິ ນุ ໂຂ, ภนฺເຕ ອານนฺທ, ໂສ ภຄວາ ຕຖາຣູປํ ກາຍສມາຈາຣํ ສມາຈເຣยฺย, ยฺວາສฺส ກາຍສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມฺໂภ ສມເຓຫິ ພฺຣາຫฺມເຓຫີຕິ.[๑] “ນ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ໂສ ภຄວາ ຕຖາຣູປํ ກາຍສມາຈາຣํ ສມາຈເຣยฺย, ยฺວາສฺส ກາຍສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມฺໂภ ສມເຓຫິ ພฺຣາຫฺມເຓຫິ ວິญฺญູຫີຕິ “ກິ ປນ, ภนฺເຕ ອານนฺທ, ໂສ ภຄວາ ຕຖາຣູປํ ວຈີສມາຈາຣํ ຯເປຯ ມໂນສມາຈາຣํ ສມາຈເຣยฺย, ยฺວາສฺส ມໂນສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມฺໂภ ສມເຓຫິ ພฺຣາຫฺມເຓຫີຕິ.[๑] “ນ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ໂສ ภຄວາ ຕຖາຣູປํ ມໂນສມາຈາຣํ ສມາຈເຣยฺย, ยฺວາສฺส ມໂນສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມฺໂภ ສມເຓຫິ ພฺຣາຫฺມເຓຫິ ວິญฺญູຫີຕິ

ອຈฺฉຣິยํ, ภนฺເຕ, ອພฺภุຕํ, ภนฺເຕ ยญฺຫິ ມยํ, ภนฺເຕ, ນາສกฺຂิมฺຫາ ປญฺເຫນ ປຣິປູເຣຕุํ ຕํ ภนฺເຕ, ອາຍสฺມຕາ ອານนฺເທນ ປญฺຫสฺส ເວยฺยາກຣເຓນ ປຣິປູຣິຕํ. ເຍ ເຕ, ภนฺເຕ, ພາລາ ອພฺยຕฺຕາ ອນนุວิจฺจ ອປຣິໂຍຄາເຫຕฺວາ ປເຣສํ ວຓฺຓํ ວາ ອວຓฺຓํ ວາ ภາສนฺຕິ, ນ ມยํ ຕํ ສາຣໂຕ ປจฺจາຄจฺฉາມ; ເຍ ປນ[๔] ເຕ, ภนฺເຕ, ປຓฺຑິຕາ ວິยຕฺຕາ[๓] ເມธາວິໂນ ອນุວิจฺจ ປຣິໂຍຄາເຫຕฺວາ ປເຣສํ ວຓฺຓํ ວາ ອວຓฺຓํ ວາ ภາສนฺຕິ, ມยํ ຕํ ສາຣໂຕ ປจฺจາຄจฺฉາມ.

໓໖໐. ກຕໂມ ປນ, ภนฺເຕ ອານนฺທ, ກາຍສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມฺໂภ ສມເຓຫິ ພฺຣາຫฺມເຓຫິ ວິญฺญູຫີຕິ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອກุສໂລ”.

ກຕໂມ ປນ, ภนฺເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອກุສໂລ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສາວชฺໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ภนฺເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສາວชฺໂຊ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສພฺยາພชฺໂຊ.[๔]

---

໑. ພฺຣາຫฺມເຓຫິ ວິญฺญູຫີຕິ (ສພฺພຕฺຖ), ອຍฺກາກຖາຍີກາ ໂອໂລເກຕພฺພາ.

໔. ເຍ ຈ ໂຂ (ສີ, สฺยາ, ກํ, ອິ)

໓. ພฺยຕฺຕາ (ສີ, สฺยາ, ກํ, ອິ)

໔. ສພฺยາປชฺໂຊ (ສີ, สฺยາ, ກํ, ອິ), ສພฺยາປชฺໂຊ (ກ)

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ທຸກ຺ຂວິປາໂກ.

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ທຸກ຺ຂວິປາໂກ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ເອວຣູໂປ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມ຺ໂຠ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ວຈີສມາຈາໂຣ ໆເປໆ ມໂນສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມ຺ໂຠ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອກຸສໂລ. "ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອກຸສໂລ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສາວຊ຺ໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສາວຊ຺ໂຊ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ທຸກ຺ຂວິປາໂກ.

ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ທຸກ຺ຂວິປາໂກ"? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ເອວຣູໂປ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ໂອປາຣມ຺ໂຠ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ

ກິໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ໂສ ຠຄວາ ສພ຺ເພສໍເຍວ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ ວຓ຺ເຓຕີຕິ? "ສພ຺ພາກຸສລຘມ຺ມປຫີໂນ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຕຖາຄໂຕ ກຸສລຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕຕິ.

໓໕໑. ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອໂນປາຣມ຺ໂຠ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ? "ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ກຸສໂລ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ກຸສໂລ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອນວຊ຺ໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອນວຊ຺ໂຊ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ។

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ”? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສຸຂວິປາໂກ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາໂຣ ສຸຂວິປາໂກ? ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸກຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຌນ຺ຕິ; ເອວຣູໂປ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ກາຍສມາຈາໂຣ ອໂນປາຣມ຺ໂກ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິລ຺ລູຫີຕິ

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ວຈີສມາຈາໂຣ។ເປ។ ມໂນສມາຈາໂຣ ອໂນປາຣມ຺ໂກ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິລ຺ລູຫີຕິ? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ກຸສໂລ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ກຸສໂລ”? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອນວຊ຺ໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອນວຊ຺ໂຊ”? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ”? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສຸຂວິປາໂກ.

ກຕໂມ ປນ, ຓນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາໂຣ ສຸຂວິປາໂກ”? “ໂຍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຸກຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຌນ຺ຕິ. ເອວຣູໂປ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ມໂນສມາຈາໂຣ ອໂນປາຣມ຺ໂກ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິລ຺ລູຫີຕິ

ກິ ປນ, ຓນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ໂສ ກຄວາ ສພ຺ເພສໍເຍວ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທໍ ວຓ຺ເຓຕີຕິ? “ສພ຺ພາກຸສລຘມ຺ມປຫີໂນ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຕຖາຄໂຕ ກຸສລຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕຕິ.

໓໕໔. "ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ ຍາວ ສຸຠາສິຕໍ ຈິທໍ,[1] ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ. ອິມິນາ ຈ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ສຸຠາສິເຕນ ອຕ຺ຕມນາຠິຣທ຺ຘາ. ເອວໍ ອຕ຺ຕມນາຠິຣທ຺ຘາ ຈ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ສຸຠາສິເຕນ. ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ຫຕ຺ຖິຣຕນມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ທເທຍ຺ຍາມ. ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ອສ຺ສຣຕນໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ອສ຺ສຣຕນມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ທເທຍ຺ຍາມ. ສເຈ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຄາມວຣໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ຄາມວຣມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ທເທຍ຺ຍາມ. ອປິ ຈ, ຠນ຺ເຕ, ມຍມ຺ເປຕໍ[4] ຊານາມ 'ເນຕໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ກປ຺ປຕີຕິ. ອຍໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ພາຫິຕິກາ ຣຎ຺ຎາ ມາຄເຘນ ອຊາຕສຕ຺ຕຸນາ ເວເທຫິປຸຕ຺ເຕນ ວຕ຺ຖນາຬິຍາ[5] ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຫິຕາ ໂສຬສສມາ ອາຍາເມນ, ອຏ຺ຐສມາ ວິຕ຺ຖາເຣນ. ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ."ອລໍ, ມຫາຣາຊ, ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເມ ຕິຈີວຣນ຺ຕິ.

"ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈິຣວຕີ ນທີ ທິຏ຺ຐາ ອາຍສ຺ມຕາ ເຈວ ອານນ຺ເທນ ອມ຺ເຫຫິ ຈ. ຍທາ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ມຫາເມໂຆ ອຠິປ຺ປວຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ອຖາຍໍ ອຈິຣວຕີ ນທີ ອຸຠໂຕ ກູລານິ ສໍວິສ຺ສນ຺ທນ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອິມາຍ ພາຫິຕິກາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຕິຈີວຣໍ ກຣິສ຺ສຕິ. ຍໍ ປນາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຸຣາຓໍ ຕິຈີວຣໍ ຕໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ສໍວິຠຊິສ຺ສຕິ.ເອວາຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ທກ຺ຂິຓາ ສໍວິສ຺ສນ຺ທນ຺ຕີ ມຄ຺ເຄ ຄມິສ຺ສຕິ. ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພາຫິຕິກນ຺ຕິ. ປຏິຄ຺ຄເຫສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພາຫິຕິກໍ.

ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ຫນ຺ທ ຈ ທານິ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາຕິ. "ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

---

໑. ສຸຠາສິຕມິທໍ (ສີ) ໔. ມຍເມວ ຕໍ, (ສີ) ມຍມ຺ປເນຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໕. ຉຕ຺ຕນາຬິຍາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

໓໕໓. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ຣຎ຺ຎາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ສທ຺ຘິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ. ຕຎ຺ຈ ພາຫິຕິກໍ ຠຄວໂຕ ປາທາສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ລາຠາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ, ສຸລທ຺ຘລາຠາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ; ຍໍ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ລຠຕິ ອານນ຺ທໍ ທສ຺ສນາຍ, ລຠຕິ ປຍິຣຸປາສນາຍາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ພາຫິຕິກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ຘມ຺ມເຈຕິຍສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ເມທາຬຸປໍ[໑] ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ນຄຣກໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ທີຆໍ ກາຣາຍນໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ໂຍເຊຫິ, ສມ຺ມ ກາຣາຍນ, ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ, ອຸຍ຺ຍານຠູມິໍ ຄຈ຺ຉາມ ສຸຠູມິໍ ທສ຺ສນາຍາຕິ[໔] “ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ທີໂຆ ກາຣາຍໂນ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິເວເທສິ “ຍຸຕ຺ຕານິ ໂຂ ເຕ, ເທວ, ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ. ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠທ຺ຣໍ ຍານໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເຣຫິ ຠທ຺ເຣຫິ ຍາເນຫິ ນຄຣກມ຺ຫາ ນິຍ຺ຍາສິ ມຫຈ຺ຈາ ຣາຊານຸຠາເວນ ເຍນ ອາຣາໂມ ເຕນ ປາຍາສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ອາຣາມໍ ປາວິສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາຣາເມ ຊງ຺ຆາ-ວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ປາສາທິການິ ປສາທນີຍານິ

---

໑. ເມຕຬູປໍ (ສີ), ເມທຬຸມ຺ປໍ (ອິ)

໔. ສຸຠູມິທສ຺ສນາຍາຕິ (ທີ-໔-໑໗-ປີຎຸເກ)

ອປ຺ປສທ຺ທານິ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສານິ ວິຊນວາຕານິ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍການິ[໑] ປຏິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປານິ. ທິສ຺ວານ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ອາຣພ຺ຠ ສຕິ ອຸທປາທິ "ອິມານິ ໂຂ ຕານິ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ປາສາທິການິ ປສາທນີຍານິ ອປ຺ປສທ຺ທານິ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສານິ ວິຊນວາຕານິ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍການິ ປຏິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປານິ, ຍຕ຺ຖ ສຸທໍ ມຍໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສາມ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ.

໓໖໕. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ທີຆໍ ກາຣາຍນໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິມານິ ໂຂ, ສມ຺ມ ກາຣາຍນ, ຕານິ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ປາສາທິການິ ປສາທນີຍານິ ອປ຺ປສທ຺ທານິ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສານິ ວິຊນວາຕານິ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍການິ ປຏິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປານິ, ຍຕ຺ຖ ສຸທໍ ມຍໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສາມ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ກຫໍ ນຸ ໂຂ, ສມ຺ມ ກາຣາຍນ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ? "ອຕ຺ຖິ, ມຫາຣາຊ, ເມທາຬຸປໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຖ ໂສ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ. "ກີວທູເຣ[໔] ປນ, ສມ຺ມ ກາຣາຍນ, ນຄຣມ຺ຫາ ເມທາຬຸປໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ ໂຫຕີຕິ? "ນ ທູເຣ, ມຫາຣາຊ; ຕີຓິ ໂຍຊນານິ; ສກ຺ກາ ທິວສາວເສເສນ ຄນ຺ຕຸນ຺ຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ ກາຣາຍນ, ໂຍເຊຫິ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ, ຄມິສ຺ສາມ ມຍໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ. "ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ທີໂຆ ກາຣາຍໂນ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ ໂຍຊາເປຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິເວເທສິ "ຍຸຕ຺ຕານິ ໂຂ ເຕ, ເທວ, ຠທ຺ຣານິ ຠທ຺ຣານິ ຍານານິ. ຍສ຺ສທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠທ຺ຣໍ ຍານໍ ອຠິຣູຫິຕ຺ວາ ຠທ຺ເຣຫິ ຠທ຺ເຣຫິ ຍາເນຫິ ນຄຣມ຺ຫາ ເຍນ ເມທາຬຸປໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ ເຕນ ປາຍາສິ. ເຕເນວ ທິວສາວເສເສນ ເມທາຬຸປໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄມໍ ສມ຺ປາປຸຓິ. ເຍນ ອາຣາໂມ ເຕນ ປາຍາສິ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ອາຣາມໍ ປາວິສິ.

໓໖໖. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ອພ຺ໂຠກາເສ ຈງ຺ກມນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ

---

໑. ມນຸສ຺ສຣາຫເສຍ຺ຍການິ (ສີ, ອິ) ໔. ກີວທູໂຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ກຫໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ? ທສ຺ສນກາມາ ຫິ ມຍໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ. “ເອໂສ, ມຫາຣາຊ, ວິຫາໂຣ ສໍວຸຕທ຺ວາໂຣ. ເຕນ ອປ຺ປສທ຺ໂທ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຕຣມາໂນ ອາຬິນ຺ທໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາສິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຬໍ ອາໂກເຏຫິ. ວິວຣິສ຺ສຕິ ຠຄວາ ເຕ ທ຺ວາຣນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຕຕ຺ເຖວ ຂຄ຺ຄຎ຺ຈ ອຸຓ຺ຫີສຎ຺ຈ ທີຆສ຺ສ ກາຣາຍນສ຺ສ ປາທາສິ. ອຖ ໂຂ ທີຆສ຺ສ ກາຣາຍນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ຣຫາຍຕິ ໂຂ ທານິ ຣາຊາ,[1] ອິເຘວ[2] ທານິ ມຍາ ຐາຕພ຺ພນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເຍນ ໂສ ວິຫາໂຣ ສໍວຸຕທ຺ວາໂຣ ເຕນ ອປ຺ປສທ຺ໂທ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຕຣມາໂນ ອາຬິນ຺ທໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາສິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຬໍ ອາໂກເຏສິ. ວິວຣິ ຠຄວາ ທ຺ວາຣໍ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາເທສຸ ສິຣສາ ນິປຕິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາທານິ ມຸເຂນ ຈ ປຣິຈຸມ຺ພຕິ, ປາຓີຫິ ຈ ປຣິສມ຺ພາຫຕິ, ນາມຎ຺ຈ ສາເວຕິ “ຣາຊາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ; ຣາຊາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລຕິ.

໓໖໗. “ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ອິມສ຺ມິໍ ສຣີເຣ ເອວຣູປໍ ປຣມນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກໂຣສິ, ມິຕ຺ຕູປຫາຣໍ[3] ອຸປທໍເສສີຕິ? “ອຕ຺ຖິ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ‘ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ. ອິຘາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມິ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ປຣິຍນ຺ຕກຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ເຕ ທສປິ ວສ຺ສານິ, ວີສມ຺ປິ ວສ຺ສານິ, ຕິໍສມ຺ປິ ວສ຺ສານິ, ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ວສ຺ສານິ. ເຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິ. ອິຘ ປນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ຍາວຊີວໍ ອາປາຓໂກຏິກໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ເຕ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ອຎ຺ຎໍ ເອວໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ ‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໖໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊາໂນປິ ຣາຊູຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຂຕ຺ຕິຍາປິ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຄຫປຕໂຍປິ ຄຫປຕີຫິ

---

໑. ມຫາຣາຊາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ເຕນິເຘວ (ສີ) ໓. ຈິຕ຺ຕູປຫາຣໍ (ສີ)

ວິວທນ຺ຕິ, ມາຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຣາ ວິວທຕິ, ປິຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ປິຕຣາ ວິວທຕິ, ພາຕາປິ ພຄິນິຍາ ວິວທຕິ, ພຄິນີປິ ພາຕຣາ ວິວທຕິ, ສຫາໂຍປິ ສຫາເຍນ ວິວທຕິ. ອິຉ ປນາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ສມຄ຺ເຄ ສມ຺ໂມທມາເນ ອວິວທມາເນ ຂີໂຣທກີພູເຕ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ເຕ ວິຫຣນ຺ເຕ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ອິໂຕ ພຫິທ຺ຉາ ອລ຺ລໍ ເອວໍ ສມຄ຺ຄໍ ປຣິສໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕິ ຉມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ 'ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຉ ພຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ພຄວຕາ ຉມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ພຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໖໙. "ປຸນ ຈປຣາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ອາຣາເມນ ອາຣາມໍ, ອຸຍ຺ຍາເນນ ອຸຍ຺ຍານໍ ອນຸຈງ຺ກມາມິ ອນຸວິຈຣາມິ. ໂສຫໍ ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສາມິ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ກິເສ ລູເຂ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາເຕ ຉມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ເຕ, ນ ວິຍ ມລ຺ເລ ຈກ຺ຂຸໍ ພນ຺ຉນ຺ເຕ ຊນສ຺ສ ທສ຺ສນາຍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ພນ຺ເຕ, ເອຕທໂຫສິ 'ອທ຺ຉາ ອິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນພິຣຕາ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ວາ ເຕສໍ ກິຍ຺ຈິ ປາປໍ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ; ຕຖາ ຫິ ອິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ກິສາ ລູຂາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາຕາ ຉມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ຕາ, ນ ວິຍ ມລ຺ເລ ຈກ຺ຂຸໍ ພນ຺ຉນ຺ຕິ ຊນສ຺ສ ທສ຺ສນາຍາຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ກິ ນຸ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ກິສາ ລູຂາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາຕາ ຉມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ຕາ, ນ ວິຍ ມລ຺ເລ ຈກ຺ຂຸໍ ພນ຺ຉຖ ຊນສ຺ສ ທສ຺ສນາຍາຕິ? ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ພນ຺ຉຸກໂຣໂຄ ໂນ,[໑] ມຫາຣາຊາຕິ. ອິຉ ປນາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ຫຏ຺ຐປຫຏ຺ເຐ ອຸທຄ຺ຄຸທຄ຺ເຄ ອພິຣຕຣູເປ ປີຓິນ຺ທ຺ຣິເຍ [໒] ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ເກ ປນ຺ນໂລເມ ປຣທຕ຺ຕວຸຕ຺ເຕ ມິຄພູເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ເຕ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ພນ຺ເຕ, ເອຕທໂຫສິ 'ອທ຺ຉາ ອິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ສາສເນ ອຸຬາຣໍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສໍ ຊານນ຺ຕິ; ຕຖາ ຫິ ອິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຫຏ຺ຐປຫຏ຺ຐາ ອຸທຄ຺ຄຸທຄ຺ຄາ ອພິຣຕຣູປາ ປີຓິນ຺ທ຺ຣິຍາ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກາ ປນ຺ນໂລມາ ປຣທຕ຺ຕວຸຕ຺ຕາ ມິຄພູເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕິ ຉມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ 'ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຉ ພຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ພຄວຕາ ຉມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ພຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໗໐. "ປຸນ ຈປຣາຫໍ, ພນ຺ເຕ, ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຉາວສິຕ຺ໂຕ; ປໂຫມິ ຆາເຕຕາຍໍ ວາ ຆາເຕຕຸໍ, ຊາເປຕາຍໍ ວາຊາເປຕຸໍ, ປພ຺ພາເຊຕາຍໍ ວາ ປພ຺ພາເຊຕຸໍ,

---

໑. ປຓ຺ຑຸກໂຣຄິໂນ (ກ) ໒. ປີຓິຓິນ຺ທ຺ຣິເຍ (ສີ, ອິ)

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກນ຺ເຕ, ອຫ຺ຫກາຣເຕ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕນ຺ຕິ. ໂສຫໍ ນ ລການິ 'ມາ ເມ ໂກນ຺ໂຕ ອຫ຺ຫກາຣເຕ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕຖ[1] ກຖາປຣິໂຍສານໍ ເມ ໂກນ຺ໂຕ ອາຄເມນ຺ຕູຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກນ຺ເຕ, ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕນ຺ຕິ. ອິຘ ປນາຫໍ ກນ຺ເຕ ກິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ຍສ຺ມິ ສມເຍ ກຄວາ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເນວ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ກຄວໂຕ ສາວການໍ ຂິປິຕສຫ຺ໂທ ວາ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກາສິຕສຫ຺ໂທ ວາ. ກູຕປຸພ຺ພໍ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ອເນກສຕາຍ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ຕຕ຺ຣລ຺ລຕໂຣ ກຄວໂຕ ສາວໂກ ອຸກ຺ກາສິ. ຕເມນໍ ອລ຺ລຕໂຣ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຊຕ຺ຕ຺ເກນ ຆຎ຺ເຒສິ 'ອປ຺ປສຫ຺ໂທ ອາຍສ຺ມາ ໂຫຕຸ ມາຍສ຺ມາ ສທ຺ທມກາສິ. ສຕ຺ຖາ ໂນ ກຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ກນ຺ເຕ ເອຕທໂຫສິ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ ໂກ ອພ຺ກຸຕໍ ວຕ ໂກ ອທຕ຺ເທນ ວຕ ກິຣ ໂກ ອສຕ຺ເຖນ ເອວໍ ສຸວິນີຕາ ປຣິສາ ກວິສ຺ສຕີຕິ ນ ໂຂ ປນາຫໍ ກນ຺ເຕ ອິໂຕ ພຫິຫ຺ຘາ ອລ຺ລໍ ເອວໍ ສຸວິນີຕໍ ປຣິສໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ ກນ຺ເຕ ກຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸຫ຺ໂຘ ກຄວາ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ກຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ກຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໗໑. "ປຸນ ຈປຣາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມິ ອິເຘກຈ຺ເຈ ຂຕ຺ຕິຍປຕ຺ທິເຕ ນິປຸເຕ ກຕປຣປ຺ປວາເທ ວາລເວຘິຣູເປ. ເຕ ກິນ຺ທນ຺ຕາ[4] ມລ຺ເລ ຈຣນ຺ຕິ ປລ຺ລາຄເຕນ ທິຜ຺ກິຄຕານິ. ເຕ ສຸຕນ຺ຕິ 'ສມໂຕ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ໂອສຣິສ຺ສຕີຕິ. ເຕ ປລ຺ຫໍ ອກິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕິ 'ອິມໍ ມຍໍ ປລ຺ຫໍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມ. ເອວໍ ເຈ ໂນ ປຸຜ຺ໂກ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ, ເອວມສ຺ສ ມຍໍ ວາຫໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມ; ເອວໍ ເຈປິ ໂນ ປຸຜ຺ໂກ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ, ເອວມ຺ປິສ຺ສ ມຍໍ ວາຫໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມາຕິ. ເຕ ສຸຕນ຺ຕິ 'ສມໂຕ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ໂອສໂຜຕິ. ເຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ. ເຕ ກຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ. ເຕ ກຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ນ ເຈວ ກຄວນ຺ຕໍ ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ກຸໂຕ ວາຫໍ ອາໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ? ອລ຺ລທຕ຺ຖຸ ກຄວໂຕ ສາວກາ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ ກນ຺ເຕ ກຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ 'ສມ຺ມາ ສມ຺ພຸຫ຺ໂຘ ກຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ກຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

---

໑. ໂອປາເຕນ຺ຕຸ (ສີ) ອຸປຣິເສລສຸຕ຺ເຕ ປນ "ໂອປາເຕຖາຕິເຍວ ທິສ຺ສຕິ,

໔. ໂວກິນ຺ທນ຺ຕາ (ສີ)

໓໗໔. “ປຸນ ຈປຣາຫໍ ຠນ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ອິເຘກຈ຺ເຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິເຕ ໆເປໆ ຄຫປຕິປຓ຺ຑິເຕ ໆເປໆ ສມຓປຓ຺ຑິເຕ ນິປຸເຓ ກຕປຣປ຺ປວາເທ ວາລເວຘິຣູເປ. ເຕ ຠິນ຺ທນ຺ຕາ ມຎ຺ເຎ ຈຣນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາຄເຕນ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເຕ ສຸຓນ຺ຕິ ‘ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ໂອສຣິສ຺ສຕີຕິ. ເຕ ປຎ຺ຫໍ ອຠິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕິ ‘ອິມໍ ມຍໍ ປຎ຺ຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມ. ເອວໍ ເຈ ໂນ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ, ເອວມສ຺ສ ມຍໍ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມ ເອວໍ ເຈປິ ໂນ ປຸຏ຺ໂຐ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ, ເອວມ຺ປິສ຺ສ ມຍໍ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສາມາຕິ. ເຕ ສຸຓນ຺ຕິ ‘ສມໂຓ ຂລຸ ໂຠ ໂຄຕໂມ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ໂອສໂຏຕິ. ເຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ. ເຕ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ. ເຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ນ ເຈວ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ກຸໂຕ ວາທໍ ອາໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ? ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ໂອກາສໍ ຍາຈນ຺ຕິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ເຕ ຠຄວາ ປພ຺ພາເຊຕິ. ເຕ ຕຖາປພ຺ພຊິຕາ ສມານາ ເອກາ ວູປກຏ຺ຐາ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕາ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຕ ເອວມາຫໍສຸ ມນໍ ວຕ ໂຠ ອນສ຺ສາມ, ມນໍ ວຕ ໂຠ ປນສ຺ສາມ. ມຍໍ ຫິ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສມຓາວ ສມານາ ສມຓາມ຺ຫາຕິ ປຏິຊານິມ຺ຫາ, ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສມານາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາມ຺ຫາຕິ ປຏິຊານິມ຺ຫາ, ອນຣຫນ຺ໂຕວ ສມານາ ອຣຫນ຺ຕາມ຺ຫາຕິ ປຏິຊານິມ຺ຫາ. ອິທານິ ໂຂມ຺ຫ ສມຓາ, ອິທານິ ໂຂມ຺ຫ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອິທານິ ໂຂມ຺ຫ ອຣຫນ຺ໂຕຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໗໓. “ປຸນ ຈປຣາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິເມ ອິສິທຕ຺ຕປຸຣາຓາ ຖປຕໂຍ ມມຠຕ຺ຕາ ມມຍານາ, ອຫໍ ເນສໍ ຊີວິກາຍ[1] ທາຕາ, ຍສສ຺ສ ອາຫຕ຺ຕາ; ອຖ ຈ ປນ ໂນ ຕຖາ ມຍິ ນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ ຍຖາ ຠຄວຕິ, ຠູຕປຸພ຺ພາຫໍ ຠນ຺ເຕ, ເສນໍ

໑. ຊີວິຕສ຺ສ (ສີ), ຊີວິຕໍ (ສີ-ອຏ຺), ຊີວິຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ອພ຺ຠຸຍ຺ຍາໂຕ ສມາໂນ ອິເມ ຈ ອິສິທຕ຺ຕປຸຣາຓາ ຖປຕໂຍ ວີມໍສມາໂນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ສມ຺ພາເຘ ອາວສເຖ ວາສໍ ອຸປຄຈ຺ຉິໍ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອິເມ ອິສິທຕ຺ຕປຸຣາຓາ ຖປຕໂຍ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ, ຍໂຕ ອໂຫສິ ຠຄວາ,[໑] ຕໂຕ ສີສໍ ກຕ຺ວາ ມໍ ປາທໂຕ ກຣິຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊິໍສຸ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ ອິເມ ອິສິທຕ຺ຕປຸຣາຓາ ຖປຕໂຍ ມມຠຕ຺ຕາ ມມຍານາ, ອຫໍ ເນສໍ ຊີວິກາຍ ທາຕາ, ຍສສ຺ສ ອາຫຕ຺ຕາ; ອຖ ຈ ປນ ໂນ ຕຖາ ມຍິ ນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຍຖາ ຠຄວຕິ. ອທ຺ຘາ ອິເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ ອຸຬາຣໍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສໍ ຊານນ຺ຕີຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ໂຫຕິ ‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສໍໂຆຕິ.

໓໗໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ; ຠຄວາປິ ໂກສໂລ, ອຫມ຺ປິ ໂກສໂລ; ຠຄວາປິ ອາສີຕິໂກ, ອຫມ຺ປິ ອາສີຕິໂກ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ຠຄວາປິ ໂກສໂລ ອຫມ຺ປິ ໂກສໂລ, ຠຄວາປິ ອາສີຕິໂກ ອຫມ຺ປິ ອາສີຕິໂກ; ອິມິນາວາຣຫາເມວາຫໍ,[໔] ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ປຣມນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກາຕຸໍ, ມິຕ຺ຕູປຫາຣໍ ອຸປທໍເສຕຸໍ. ຫນ຺ທ, ຈ ທານິ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາຕິ. “ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຘມ຺ມເຈຕິຍານິ ຠາສິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕ. ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມເຈຕິຍານິ; ປຣິຍາປຸຓາຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມເຈຕິຍານິ; ຘາເຣຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມເຈຕິຍານິ. ອຕ຺ຖສໍຫິຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມເຈຕິຍານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການີຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຘມ຺ມເຈຕິຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

---

໑. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ຠຄວນ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ອິມິນາປາຫໍ (ກ)

໑໐. ກຓ຺ຓກຕ຺ຖລສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ອຸຣຸຎ຺ຎາຍໍ[1] ວິຫຣຕິ ກຓ຺ຓກຕ຺ຖເລ ມິຄທາເຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຸຣຸຎ຺ຎໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ 'ຣາຊາ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ 'ອຊ຺ຊ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. "ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຣາຊາ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ 'ອຊ຺ຊ ກິຣ ຠນ຺ເຕ, ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ "ອຊ຺ຊ ກິຣ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ຠຕ຺ຕາຠິຫາເຣ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ "ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ 'ໂສມາ ຈ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ.

໓໗໖. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

---

໑. ອຸຊຸຎ຺ຎາຍໍ (ສີ, ອິ), ອຸທຎ຺ຎາຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

"ໂສມາ ຈ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ,[໑] ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ[໔] "ກິໍ ປນ, ມຫາຣາຊ, ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ອຎ຺ຎໍ ທູຕໍ ນາລຕ຺ຖຸນ຺ຕິ? "ອສ຺ໂສຸໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ 'ອຊ຺ຊ ກິຣ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ມໍ ຠຕ຺ຕາຠິຫາເຣ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. "ສຸຂິນິໂຍ ໂຫນ຺ຕຸ ຕາ, ມຫາຣາຊ, ໂສມາ ຈ ຠຄິນີ ສກຸລາ ຈ ຠຄິນີຕິ.

໓໗໗. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ 'ນຕ຺ຖິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ໂຍ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານິສ຺ສຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ. ເຍ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ເອວມາຫໍສຸ 'ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ນຕ຺ຖິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ໂຍ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານິສ຺ສຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ; ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ນ ຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ? "ເຍ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ເອວມາຫໍສຸ 'ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ນຕ຺ຖິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ໂຍ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານິສ຺ສຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ; ນ ເມ ເຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ, ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ຈ ປນ ມໍ ເຕ ອສຕາ ອຠູເຕນາຕິ.

໓໗໘. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ວິຏູຏຠໍ ເສນາປຕິໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ໂກ ນຸ ໂຂ, ເສນາປຕິ, ອິມໍ ກຖາວຕ຺ຖຸໍ ຣາຊນ຺ເຕປຸເຣ ອພ຺ຠຸທາຫາສີຕິ? "ສຎ຺ຊໂຍ, ມຫາຣາຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາກາສໂຄຕ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ມມ ວຈເນນ ສຎ຺ຊຍໍ

---

໑. ວນ຺ທນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາກາສໂຄຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕຫິ ‘ຣາຊາ ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. “ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ສຎ຺ຊໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາກາສໂຄຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສຎ຺ຊຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາກາສໂຄຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຣາຊາ ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ປເສນທິ ໂກສໂລ ອາມນ຺ເຕຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສິຍາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ອຎ຺ຎເທວ ກິຎ຺ຈິ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ, ຕຎ຺ຈ ຊໂນ ອຎ຺ຎຖາປິ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ.[1] ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອຠິຊານາຕິ ວາຈໍ ຠາສິຕາຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ອຠິຊານາມິ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ‘ນຕ຺ຖິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ, ໂຍ ສກິເທວ ສພ຺ພໍ ຎສ຺ສຕິ, ສພ຺ພໍ ທກ຺ຂິຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ. “ເຫຕຸຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອາຫ; ສເຫຕຸຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ອາຫ ‘ນຕ຺ຖິ ໂສ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ, ໂຍ ສກິເທວ ສພ຺ພໍ ຎສ຺ສຕິ, ສພ຺ພໍ ທກ຺ຂິຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ; ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ອິເມສໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຈຕຸນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ສິຍາ ວິເສໂສ, ສິຍາ ນານາກຣຓນ຺ຕິ? “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ມຫາຣາຊ, ວຓ຺ຓາ; ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ອິເມສໍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຈຕຸນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ເທ຺ວ ວຓ຺ຓາ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍນ຺ຕິ; ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ຍທິທໍ ອຠິວາທນປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານອຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມານີຕິ.[4] “ນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ປຸຈ຺ຉາມິ; ສມ຺ປຣາຍິກາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມິ. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ; ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ອິເມສໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຈຕຸນ຺ນໍ ວຓ຺ຓານໍ ສິຍາ ວິເສໂສ ສິຍາ ນານາກຣຓນ຺ຕິ?

໓໗໙. ປຎ຺ຈິມານິ, ມຫາຣາຊ, ປຘານິຍງ຺ຄານິ. ກຕມານິ ປຎ຺ຈ? ອິຘ, ມຫາຣາຊ, ຠິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິໍ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ; ອປ຺ປາພາໂຘ ໂຫຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຓິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຓ຺ຫາຍ ມຊ຺ຌິມາຍ ປຘານກ຺ຂມາຍ; ອສໂຐ ໂຫຕິ ອມາຍາວີ ຍຖາຠູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາວິກຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຣິ ວາ ວິຎ຺ຎູສຸ ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ; ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ

໑. ປຈ຺ຈາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ອຠິຊານາມິ ມຫາຣາຊ ວາຈໍ ຠາສິຕາຕິ (ສີ)

໔. ສາມີຈິກມ຺ມານນ຺ຕິ (ສີ)

ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ປຎ຺ຎວາ ໂຫຕິ ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ອິມານິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ປຎ຺ຈ ປຘານິຍງ຺ຄານິ. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ມຫາຣາຊ, ວຓ຺ຓາ; ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ເຕ ຈສ຺ສຸ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ປຘານິຍງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ. ເອຕ຺ຖ ປນ ເນສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ເຕ ຈສ຺ສຸ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ປຘານິຍງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ; ເອຕ຺ຖ ປນ ເນສໍ, ຠນ຺ເຕ, ສິຍາ ວິເສໂສ ສິຍາ ນານາກຣຓນ຺ຕິ? "ເອຕ຺ຖ ໂຂ ເນສາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ປຘານເວມຕ຺ຕຕໍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິສ຺ສຸ, ມຫາຣາຊ, ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາ, ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ອທນ຺ຕາ ອວິນີຕາ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມຫາຣາຊ, ເຍ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາ, ອປິ ນຸ ເຕ ທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕກາຣຓໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕຠູມິໍ ສມ຺ປາປຸເຓຍ຺ຍຸນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເຍ ປນ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ອທນ຺ຕາ ອວິນີຕາ, ອປິ ນຸ ເຕ ອທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕກາຣຓໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕຠູມິໍ ສມ຺ປາປຸເຓຍ຺ຍຸໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ. "ເອວເມວ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຍໍ ຕໍ ສທ຺ເຘນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ອປ຺ປາພາເຘນ ອສເຐນ ອມາຍາວິນາ ອາຣທ຺ຘວີຣິເຍນ ປຎ຺ຎວຕາ, ຕໍ ວຕ[1] ອສ຺ສທ຺ໂຘ ພຫ຺ວາພາໂຘ ສໂຐ ມາຍາວີ ກຸສີໂຕ ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ປາປຸຓິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ.

໓໗໐. ເຫຕຸຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠວໍ ອາຫ; ສເຫຕຸຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠວໍ ອາຫ. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠນ຺ເຕ, ວຓ຺ຓາ; ຂຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ. ເຕ ຈສ຺ສຸ ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ປຘານິຍງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ເຕ ຈສ຺ສຸ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ; ເອຕ຺ຖ ປນ ເນສໍ, ຠນ຺ເຕ, ສິຍາ ວິເສໂສ, ສິຍາ ນານາກຣຓນ຺ຕິ. "ເອຕ຺ຖ ໂຂ[໔] ເນສາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ນ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ວທາມິ ຍທິທໍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມຫາຣາຊ, ປຸຣິໂສ ສຸກ຺ຂໍ ສາກກຏ຺ຐໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍ; ອປາໂຣປິ ປຸຣິໂສ ສຸກ຺ຂໍ ສາລກຏ຺ຐໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ

໑. ຕໍ ຕຖາ ໂສ (ກ)
໔. ເອຕ຺ຖ ໂຂ ປນ (ສີ)

ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍ; ອຖາປໂຣ ປຸຣິໂສ ສຸກ຺ຂໍ ອມ຺ພກຝ຺ກໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອກິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍ; ອຖາປໂຣ ປຸຣິໂສ ສຸກ຺ຂໍ ອຸທຸມ຺ພຣກຝ຺ກໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອກິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍ. ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ມຫາຣາຊ, ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເຕສໍ ອຄ຺ຄີນໍ ນານາທາຣຸໂຕ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ ກິລ຺ຈິ ນານາກຣຕ຺ຕໍ ອຈ຺ຈິຍາ ວາ ອຈ຺ຈີ, ວຕ຺ເຕນ ວາ ວຕ຺ຕໍ, ອາກາຍ ວາ ອາກນ຺ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຍໍ ຕໍ ເຕຊໍ ວີຣິຍາ ນິມ຺ມຖິຕໍ ປສານາກິນິພ຺ພຕ຺ຕໍ,[1] ນາຫໍ ຕຕ຺ຖ ກິລ຺ຈິ ນານາກຣຕ຺ຕໍ ວທາມິ ຍທິທໍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິນ຺ຕິ. "ເຫຕຸຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອາຫ; ສເຫຕຸຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອາຫ. ກິ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ? "ກິ ປນ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ວເທສິ 'ກິ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ? "ຍທິ ວາ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ເທວາ ອາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ຍທິ ວາ ອນາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ"? "ເຍ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ເທວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ເຕ ເທວາ ອາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ, ເຍ ເຕ ເທວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ເຕ ເທວາ ອນາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ.

໓໗໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ວິຜູໂກ ເສນາປຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເຍ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ເທວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ອາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ເຕ ເທວາ, ເຍ ເຕ ເທວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ອນາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ເຕ ເທເວ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ປພ຺ພາເຊສ຺ສນ຺ຕິ ວາຕິ?

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ໂຂ ວິຜູໂກ ເສນາປຕິ ຣລ຺ໂລ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ; ອຫໍ ກຄວໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ. ອຍໍ ໂຂ ກາໂລ, ຍໍ ປຸຕ຺ໂຕ ປຸຕ຺ເຕນ ມນ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ວິຜູກໍ ເສນາປຕິ ອາມນ຺ເຕສິ "ເຕນ ຫິ, ເສນາປຕິ, ຕໍເຍເວຕ຺ຖ ປຕິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ; ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ເສນາປຕິ, ຍາວຕາ ຣລ຺ໂລ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ວິຊິຕໍ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ອິສ຺ສຣິຍາທິປຈ຺ຈໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕິ, ປໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສມຕໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາ ປຸລ຺ລວນ຺ຕໍ ວາ ອປຸລ຺ລວນ຺ຕໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕໍ ວາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕໍ ວາ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວຕຸໍ ວາ ປພ຺ພາເຊຕຸໍ ວາຕິ? "ຍາວຕາ, ໂກ, ຣລ຺ໂລ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ວິຊິຕໍ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ

---

໑. ວິຣິຍໍ ນິປ຺ຜຣຕິ, ຕໍ ປຈ຺ຉາກິນິພ຺ພຕ຺ຕໍ (ສີ)

ອິສ຺สຣິຍາธิປຈ຺ຈံ ຣຊ຺ชံ ການເຣຕิ, ປໂຫຕิ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສມຕํ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕํ ວາ ປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ອປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວຕຸํ ວາ ປພ຺พาເຊຕຸํ ວາຕິ. “ຕํ ກึ ມญ຺ญสิ, ເສນາປຕິ, ຍາວຕາ ຣญ຺ໂญ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ອວິຊິຕํ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ນ ອິສ຺สຣິຍາธิປຈ຺ຈํ ຣຊ຺ชํ ການເຣຕิ, ຕຕ຺ຖ ປໂຫຕิ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສມຕํ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕํ ວາ ປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ອປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວຕຸํ ວາ ປພ຺พาເຊຕຸํ ວາຕິ? “ຍາວຕາ, ໂກ, ຣญ຺ໂญ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ອວິຊິຕํ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ນ ອິສ຺สຣິຍາธิປຈ຺ຈํ ຣຊ຺ชํ ການເຣຕิ, ນ ຕຕ຺ຖ ປໂຫຕิ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສມຕํ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕํ ວາ ປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ອປຸญ຺ญວນ຺ຕํ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວນ຺ຕํ ວາ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວຕຸํ ວາ ປພ຺พาເຊຕຸํ ວາຕິ.

ຕํ ກึ ມญ຺ญสิ, ເສນາປຕິ, ສຸຕາ ເຕ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ? “ເອວํ, ໂກ. ສຸຕາ ເມ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ. ອິຕາປິ ໂກຕາ ຣญ຺ญາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ສຸຕາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາຕິ. “ຕํ ກึ ມญ຺ญสิ, ເສນາປຕິ, ປໂຫຕິ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວຕຸํ ວາ ປພ຺พาເຊຕຸํ ວາຕິ? “ທສ຺ສນມ຺ປິ, ໂກ, ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ນປ຺ປໂຫຕິ, ກຸໂຕ ປນ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວສ຺ສຕິ ວາ ປພ຺พาເຊສ຺ສຕິ ວາຕິ? “ເອວເມວ ໂຂ, ເສນາປຕິ, ເຍ ເຕ ເທວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ฌາ ອາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕํ, ເຕ ເທວາ, ເຍ ເຕ ເທວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ฌາ ອນາຄນ຺ຕາໂຣ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕํ, ເຕ ເທເວ ທສ຺ສນາຍປິ ນປ຺ປໂຫນ຺ຕິ; ກຸໂຕ ປນ ຕມ຺ຫາ ການາ ຈາເວສ຺ສນ຺ຕິ ວາ ປພ຺พาເຊສ຺ສນ຺ຕິ ວາຕິ?

໓໗໔. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ກຄວນ຺ຕํ ເອຕທໂວຈ “ໂກນາໂມ ອຍํ, ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂູຕິ? “ອານນ຺ໂທ ນາມ, ມຫາຣາຊາຕິ. “ອານນ຺ໂທ ວຕ, ໂກ, ອານນ຺ທຣູໂປ ວຕ, ໂກ! ເຫຕຸຣູປํ, ກນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອາຫ; ສເຫຕຸຣູປํ, ກນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອາຫ. ກึ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖິ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ? “ກึ ປນ ຕ຺ວํ, ມຫາຣາຊ, ເອວํ ວເທສິ ‘ກึ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຕ຺ຖິ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ? “ຍທິ ວາ ໂສ, ກນ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ອາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕํ, ຍທິ ວາ ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ? “ໂຍ ໂສ, ມຫາຣາຊ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສພ຺ຍາພຊ຺ໂฌ, ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕํ, ໂຍ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂฌ, ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອญ຺ญຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຣາຊານํ ປເສນທິໍ ໂກສລํ ເອຕທໂວຈ “ສญ຺ຊໂຍ, ມຫາຣາຊ,

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາກາສໂຄຕ຺ໂຕ ອາຄໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສຎ຺ຊຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາກາສໂຄຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມໍ ກຖາວຕ຺ຖຸໍ ຣາຊນ຺ເຕປຸເຣ ອພ຺ຠຸທາຫາສີຕິ? “ວິຏຏູໂຠ, ມຫາຣາຊ, ເສນາປຕີຕິ. ວິຏຏູໂຠ ເສນາປຕິ ເອວມາຫ “ສຎ຺ຊໂຍ, ມຫາຣາຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາກາສໂຄຕ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ປຸຣິໂສ ຣາຊານໍ ປເສນທິໍ ໂກສລໍ ເອຕທໂວຈ “ຍານກາໂລ, ມຫາຣາຊາຕິ.

ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ຠຄວາ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາ. ຈາຕຸວຓ຺ຓິສຸທ຺ຘິໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ, ຈາຕຸວຓ຺ຓິສຸທ຺ຘິໍ ຠຄວາ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາ. ອຘິເທເວ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ, ອຘິເທເວ ຠຄວາ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາ. ອຘິພ຺ຣຫ຺ມານໍ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ, ອຘິພ຺ຣຫ຺ມານໍ ຠຄວາ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາ. ຍໍ ຍເທວ ຈ ມຍໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ຕໍ ຕເທວ ຠຄວາ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາ. ຫນ຺ທ, ຈ ທານິ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາຕິ. “ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີຕິ.

ກຓ຺ຓກຕ຺ຖລສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ຣາຊວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຆຏິກາໂຣ ຣຏ຺ຐປາໂລ, ມຆເທໂວ ມຘຸຣິຍໍ
ໂພຘິ ອງ຺ຄຸລິມາໂລ ຈ ປິຍຊາຕໍ ພາຫິຕິກໍ
ຘມ຺ມເຈຕິຍສຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ທສມໍ ກຓ຺ຓກຕ຺ຖລໍ.

໕. ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຄ຺ໂຄ

໑. ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສຸຕ຺ຕໍ

໓໘໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ວິເທເຫສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘຶ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມິຖິລາຍໍ ປຏິວສຕິ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸທ຺ໂຘ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ວີສວສ຺ສສຕິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ [1] ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ “ສມໂຓ ຂລຸ ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວິເທເຫສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘຶ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

໓໘໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຓໂວ ອນ຺ເຕວາສີ ໂຫຕິ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ, ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕ-ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຕ຺ຕຣໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຍໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວິເທເຫສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘຶ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໆເປໆ ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ. ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ເຍນ ສມໂຓ

---

໑. ເພທານໍ (ກ)

ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ຊານາຫິ, ຍທິ ວາ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຕຖາ ສນ຺ຕໍເຍວ ສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ, ຍທິ ວາ ໂນ ຕຖາ; ຍທິ ວາ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕາທິໂສ, ຍທິ ວາ ນ ຕາທິໂສ. ຕຖາ ມຍໍ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເວທິສ຺ສາມາຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນາຫໍ,ໂຠ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຊານິສ຺ສາມິ, ຍທິ ວາ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຕຖາ ສນ຺ຕໍເຍວ ສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ, ຍທິ ວາ ໂນ ຕຖາ; ຍທິ ວາ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕາທິໂສ, ຍທິ ວາ ນ ຕາທິໂສຕິ. "ອາຄຕານິ ໂຂ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ອມ຺ຫາກໍ ມນ຺ເຕສຸ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ເທ຺ວເຍວ ຄຕິໂຍ ຠວນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕ ຣຕນານິ ຠວນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ, ອສ຺ສຣຕນໍ, ມຓິຣຕນໍ, ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ, ຄຫປຕິຣຕນໍ, ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວິໍ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມນ[1] ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທ. ອຫໍ ໂຂ ປນ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ມນ຺ຕານໍ ທາຕາ; ຕ຺ວໍ ມນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕາຕິ.

໓໗໕. "ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ວິເທເຫສຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ສມນ຺ເນສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ. ທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ, ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ "ປສ຺ສຕິ ໂຂ ເມ ອຍໍ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ

໑. ຘມ຺ເມນ ສເມນ (ກ)

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ, ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂາສິ ຍຖາ ອທ຺ທສ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ຠຄວໂຕ ໂກໂສຫິຕໍ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຊິວ຺ຫໍ ນິນ຺ນາເມຕ຺ວາ ອຸໂຠປິ ກຓ຺ຓໂສຕານິ ອນຸມສິ ປຏິມສິ;[1] ອຸໂຠປິ ນາສິກໂສຕານິ[2] ອນຸມສິ ປຏິມສິ; ເກວລມ຺ປິ ນລາຏມຓ຺ຑລໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຉາເທສິ. ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ. ຍໍນູນາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອນຸພນ຺ເທຍ຺ຍໍ, ອິຣິຍາປຖມສ຺ສ ປສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ສຕ຺ຕມາສານິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຘິ ຉາຍາວ ອນປາຍິນີ.[3]

໓໘໖. ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ວິເທເຫສຸ ເຍນ ມິຖິລາ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ມິຖິລາ ເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣໍ ມາຓວໍ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອຕທໂວຈ “ກຈ຺ຈິ, ຕາຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຕຖາ ສນ຺ຕໍເຍວ ສທ຺ໂທ ອພ຺ຠ຺ຸຄ຺ຄໂຕ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ? ກຈ຺ຈິ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕາທິໂສ, ໂນ ອຎ຺ຎາທິໂສຕິ? “ຕຖາ ສນ຺ຕໍເຍວ, ໂຠ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ; ຕາທິໂສວ[4] ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ໂນ ອຎ຺ຎາທິໂສ. ສມນ຺ນາຄໂຕ ຈ[5] ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ.

ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາໂທ ໂຂ ປນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ; ອິທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ ຠວຕິ. **(໑)**

ເຫຏ຺ຐາ ໂຂ ປນ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປາທຕເລສຸ ຈກ຺ການິ ຊາຕານິ ສຫສ຺ສາຣານິ ສເນມິການິ ສນາຠິການິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣານິ... **(໒)**

---

໑. ປຣິມສິ (ສີ, ກ)
໒. ນາສິກາໂສຕານິ (ສີ)
໓. ອນຸປາຍິນີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ຕາທິໂສວ ໂຠ (ສີ, ອິ). ຕາທິໂສ ຈ ໂຂ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໕. ສມນ຺ນາຄໂຕ ຈ ໂຠ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ອາຍຕປຓ຺ຫິ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ... (໓)

ທີຆງ຺ຄຸລິ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ... (໔)

ມຸທຸຕລຸນຫຕ຺ຖປາໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ... (໕)

ຊາລຫຕ຺ຖປາໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໖)

ອຸສ຺ສງ຺ຂປາໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໗)

ເອຓິຊງ຺ໂຆ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໘)

ຐິໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອໂນນມນ຺ໂຕ ອຸໂຠຫິ ປາຓິຕເລຫິ ຊຓ຺ຓຸການິ ປຣິມສຕິ ປຣິມຊ຺ຊຕິ...(໙)

ໂກໂສຫິຕວຕ຺ຖຄຸຍ຺ໂຫ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໑໐)

ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກຎ຺ຈນສນ຺ນິຠຕ຺ຕໂຈ...(໑໑)

ສຸຂຸມຈ຺ຉວິ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ. ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ຉວິຍາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ກາເຍ ນ ອຸປລິມ຺ປຕິ...(໑໒)

ເອເກກໂລໂມ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ; ເອເກການິ ໂລມານິ ໂລມກູເປສຸ ຊາຕານິ...(໑໓)

ອຸທ຺ຘຄ຺ຄໂລໂມ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ; ອຸທ຺ຘຄ຺ຄານິ ໂລມານິ ຊາຕານິ ນີລານິ ອຎ຺ຊນວຓ຺ຓານິ ກຸຓ຺ຑລາວຏ຺ຏານິ ທກ຺ຂິຓາວຏ຺ຏກຊາຕານິ...(໑໔)

ພ຺ຣຫ຺ມຸຊຸຄຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໑໕)
ສຕ຺ຕຸສ຺ສໂທ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໑໖)
ສີຫປຸພ຺ພທ຺ຘກາໂຍ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໑໗)
ຈິຕນ຺ຕຣໍໂສ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໑໘)

ນິຄ຺ໂຣຘປຣິມຓ຺ຑໂລ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ; ຍາວຕກ຺ວສ຺ສ ກາໂຍ ຕາວຕກ຺ວສ຺ສ ພ຺ຍາໂມ, ຍາວຕກ຺ວສ຺ສ ພ຺ຍາໂມ ຕາວຕກ຺ວສ຺ສ ກາໂຍ...(໑໙)

ສມວຏ຺ຏກ຺ຂນ຺ໂຘ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໒໐)
ຣສຄ຺ຄສຄ຺ຄີ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ...(໒໑)

ສີຫຫນຸ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໔)
ຈຕ຺ຕາລີສຫນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໓)
ສມຫນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໔)
ອວິຣລຫນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໕)
ສຸສຸກ຺ກທາໂຖ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໖)
ປຫູຕຊິວ຺ໂຫ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໗)
ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສໂຣ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ກຣວິກກາຕີ... (໔໘)
ອກິນີລເນຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໔໙)
ໂຄປຂຸໂມ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ... (໕໐)

ອຸຕ຺ຕາ ໂຂ ປນສ຺ສ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ກມຸກນ຺ຕເຣ ຊາຕາ ໂອທາຕາ ມຸທຸຕູລສນ຺ນິກາ... (໕໑)

ອຸຕ຺ຫີສສີໂສ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ; ອິທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕໍ ກວຕີ. (໕໔)

ອິເມຫິ ໂຂ, ໂກ, ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ທ຺ວຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຕຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ.

໓໗໗. ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ທກ຺ຂິເຕເນວ ປາເທນ ປກມໍ ປກ຺ກມຕີ. ໂສ ນາຕິທູເຣ ປາທໍ ອຸທ຺ຘຣຕິ, ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ ປາທໍ ນິກ຺ຂິປຕິ; ໂສ ນາຕິສີຄໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນາຕິສຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ນ ຈ ອທ຺ທຸເວນ ອທ຺ທຸວໍ ສໍພຕ຺ເຏນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຈ ໂຄປ຺ຏເກນ ໂຄປ຺ຏກໍ ສໍພຕ຺ເຏນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ. ໂສ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນ ສຕ຺ຖິ ອຸນ຺ນາເມຕິ, ນ ສຕ຺ຖິ ໂອນາເມຕິ; ນ ສຕ຺ຖິ ສນ຺ນາເມຕິ, ນ ສຕ຺ຖິ ວິນາເມຕິ. ຄຈ຺ຉໂຕ ໂຂ ປນ ຕສ຺ສ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ອຘຣກາໂຍວ[1] ອິລ຺ຊຕິ, ນ ຈ ກາຍພເລນ ຄຈ຺ຉຕິ. ອປໂລເກນ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ສພ຺ພກາເຍເນວ ອປໂລເກຕິ; ໂສ ນ ອຸທ຺ຘໍ ອຸລ຺ໂລເກຕິ, ນ ອໂຘ ໂອໂລເກຕິ; ນ ຈ ວິເປກ຺ຂມາໂນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍຸຄມຕ຺ຕຌ຺ຈ ເປກ຺ຂຕິ; ຕໂຕ ຈສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິ ອນາວຏໍ ຌາຓທສ຺ສນໍ ກວຕິ. ໂສ ອນ຺ຕຣຘຣໍ ປວິສນ຺ໂຕ ນ ກາຍໍ ອຸນ຺ນາເມຕິ, ນ ກາຍໍ ໂອນາເມຕິ; ນ

໑. ອທ຺ຘກາໂຍວ (ກ), ອາຣທ຺ຘກາໂຍວ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ກາຍໍ ສນ຺ນາເມຕິ, ນ ກາຍໍ ວິນາເມຕິ. ໂສ ນາຕິທູເຣ ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ ອາສນສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ນ ຈ ປາຓິນາ ອາລມ຺ພິຕ຺ວາ ອາສເນ ນິສີທຕິ, ນ ຈ ອາສນສ຺ມິໍ ກາຍໍ ປກ຺ຂິປຕິ. ໂສ ອນ຺ຕຣຆເຣ ນິສິນ຺ໂນ ສມາໂນ ນ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ປາທກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ນ ອທ຺ທຸເວນ ອທ຺ທຸວໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິສີທຕິ; ນ ຈ ໂຄປ຺ຜເກນ ໂຄປ຺ຜກໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິສີທຕິ; ນ ຈ ປາຓິນາ ຫນຸກໍ ອຸປທຫິຕ຺ວາ[1] ນິສີທຕິ. ໂສ ອນ຺ຕຣຆເຣ ນິສິນ຺ໂນ ສມາໂນ ນ ຉມ຺ຠຕິ ນ ກມ຺ປຕິ ນ ເວຘຕິ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ. ໂສ ອຉມ຺ຠີ ອກມ຺ປີ ອເວຘີ ອປຣິຕສ຺ສີ ວິຄຕໂລມຫໍໂສ. ວິເວກວຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອນ຺ຕຣຆເຣ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ປຕ຺ໂຕທກໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ນ ປຕ຺ຕໍ ອຸນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ໂອນາເມຕິ; ນ ປຕ຺ຕໍ ສນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ວິນາເມຕິ. ໂສ ປຕ຺ໂຕທກໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນາຕິໂຖກໍ ນາຕິພຫຸໍ. ໂສ ນ ຂຸລ຺ລຸຂຸລ຺ລຸກາຣກໍ[2] ປຕ຺ຕໍ ໂຘວຕິ, ນ ສມ຺ປຣິວຕ຺ຕກໍ ປຕ຺ຕໍ ໂຘວຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ຠູມິຍໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ໂຘວຕິ; ຫຕ຺ເຖສຸ ໂຘເຕສຸ ປຕ຺ໂຕ ໂຘໂຕ ໂຫຕິ, ປຕ຺ເຕ ໂຘເຕ ຫຕ຺ຖາ ໂຘຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂສ ປຕ຺ໂຕທກໍ ຉຑ຺ເຑຕິ ນາຕິທູເຣ ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ, ນ ຈ ວິຈ຺ຉຑ຺ຑຍມາໂນ. ໂສ ໂອທນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ນ ປຕ຺ຕໍ ອຸນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ໂອນາເມຕິ; ນ ປຕ຺ຕໍ ສນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ວິນາເມຕິ. ໂສ ໂອທນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນາຕິໂຖກໍ ນາຕິພຫຸໍ. ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ໂຂ ປນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍຎ຺ຊນມຕ຺ຕາຍ ອາຫາເຣຕິ, ນ ຈ ພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ອາໂລປໍ ອຕິນາເມຕິ. ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂຂ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ມຸເຂ ອາໂລປໍ ສມ຺ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຌຫຣຕິ; ນ ຈສ຺ສ ກາຈິ ໂອທນມິຎ຺ຊາ ອສມ຺ຠິນ຺ນາ ກາຍໍ ປວິສຕິ, ນ ຈສ຺ສ ກາຈິ ໂອທນມິຎ຺ຊາ ມຸເຂ ອວສິຏ຺ຐາ ໂຫຕິ; ອຖາປຣໍ ອາໂລປໍ ອຸປນາເມຕິ. ຣສປຏິສໍເວທີ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ໂນ ຈ ຣສຣາຄປຏິສໍເວທີ.

ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ[3] ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ເນວ ທວາຍ, ນ ມທາຍ ນ ມຓ຺ຑນາຍ ນ ວິຠູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຐິຕິຍາ ຍາປນາຍ, ວິຫິໍສູປຣຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ, ອິຕິ ປຸຣາຓຎ຺ຈ ເວທນໍ ປຏິຫງ຺ຂາມິ, ນວຎ຺ຈ ເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ຍາຕ຺ຣາ ຈ

---

໑. ອຸປາທິຍິຕ຺ວາ (ສີ, ອີ) ໒. ພຸລ຺ລຸພຸລ຺ລຸກາຣກໍ (ສີ)
໓. ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ (ກ)

ເມ ຠວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາຕິ. ໂສ ຠຸຕ຺ຕາວີ ປຕ຺ໂຕທກໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ນ ປຕ຺ຕໍ ອຸນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ໂອນາເມຕິ; ນ ປຕ຺ຕໍ ສນ຺ນາເມຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ວິນາເມຕິ. ໂສ ປຕ຺ໂຕທກໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນາຕິໂຖກໍ ນາຕິພຫຸໍ. ໂສ ນ ຂຸລຸຂຸລຸກາຣກໍ ປຕ຺ຕໍ ໂຘວຕິ, ນ ສມ຺ປຣິວຕ຺ຕກໍ ປຕ຺ຕໍ ໂຘວຕິ, ນ ປຕ຺ຕໍ ຠູມິຍໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ໂຘວຕິ; ຫຕ຺ເຖສຸ ໂຘເຕສຸ ປຕ຺ໂຕ ໂຘໂຕ ໂຫຕິ, ປຕ຺ເຕ ໂຘເຕ ຫຕ຺ຖາ ໂຘຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂສ ປຕ຺ໂຕທກໍ ຉຑ຺ເຑຕິ ນາຕິທູເຣ ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ, ນ ຈ ວິຈ຺ຉຑ຺ຑຍມາໂນ. ໂສ ຠຸຕ຺ຕາວີ ນ ປຕ຺ຕໍ ຠູມິຍໍ ນິກ຺ຂິປຕິ ນາຕິທູເຣ ນາຈ຺ຈາສນ຺ເນ, ນ ຈ ອນຕ຺ຖິໂກ ປຕ຺ເຕນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອຕິເວລານຸຣກ຺ຂີ ປຕ຺ຕສ຺ມິໍ. ໂສ ຠຸຕ຺ຕາວີ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຕຸຓ຺ຫີ ນິສີທຕິ, ນ ຈ ອນຸໂມທນສ຺ສ ກາລມຕິນາເມຕິ. ໂສ ຠຸຕ຺ຕາວີ ອນຸໂມທຕິ, ນ ຕໍ ຠຕ຺ຕໍ ຄຣຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎໍ ຠຕ຺ຕໍ ປຏິກງ຺ຂຕິ; ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ຘ ມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຕໍ ປຣິສໍ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ. ໂສ ຕໍ ປຣິສໍ ຘ ມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກມຕິ. ໂສ ນາຕິສີຆໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນາຕິສຓິກໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຈ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາໂມ ຄຈ຺ຉຕິ; ນ ຈ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ກາເຍ ຈີວຣໍ ອຈ຺ຈຸກ຺ກຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ ນ ຈ ອຈ຺ໂຈກ຺ກຏ຺ຐໍ, ນ ຈ ກາຍສ຺ມິໍ ອລ຺ລີນໍ, ນ ຈ ກາຍສ຺ມາ ອປກຏ຺ຐໍ; ນ ຈ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ກາຍມ຺ຫາ ວາໂຕ ຈີວຣໍ ອປວຫຕິ; ນ ຈ ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ກາເຍ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ອຸປລິມ຺ປຕິ. ໂສ ອາຣາມຄໂຕ ນິສີທຕິ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕິ; ນ ຈ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ປາທມຓ຺ຑນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ໂສ ປາເທ ປກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ເນວ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍ ເຈເຕຕິ; ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕອຸຠຍຫິຕສພ຺ພໂລກຫິຕເມວ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ອາຣາມຄໂຕ ປຣິສຕິ ຘ ມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ນ ຕໍ ປຣິສໍ ອຸສ຺ສາເທຕິ, ນ ຕໍ ປຣິສໍ ອປສາເທຕິ; ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ຘ ມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຕໍ ປຣິສໍ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ. ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ ປນສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ມຸຂໂຕ ໂຆໂສ ນິຈ຺ຉຣຕິ; ວິສ຺ສຏ຺ໂຐ ຈ, ວິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍ ຈ, ມຎ຺ຊຸ ຈ, ສວນີໂຍ ຈ, ພິນ຺ທຸ ຈ, ອວິສາຣີ ຈ, ຄມ຺ຠີໂຣ ຈ, ນິນ຺ນາທີ ຈ. ຍຖາປຣິສໍ ໂຂ ປນ ໂສ ຠວໍ

ໂຄຕໂມ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຕິ, ນ ຈສ຺ສ ພຫິທ຺ຘາ ປຣິສາຍ ໂຆໂສ ນິຈ຺ຉຣຕິ. ເຕ ເຕນ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິຕາ ສມາທປິຕາ ສມຸຕ຺ເຕຊິຕາ ສມ຺ປຫໍສິຕາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກມນ຺ຕິ ອວໂລກຍມານາເຍວ[1] ອວິຊຫິຕຕ຺ຕາ.[2] ອທ຺ທສາມ ໂຂ ມຍໍ, ໂຠ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ອທ຺ທສາມ ຐິຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິສນ຺ຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອນ຺ຕຣເຆເຣ ນິສິນ຺ນໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອນ຺ຕຣເຆເຣ ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕໍ, ອທ຺ທສາມ ຠຸຕ຺ຕາວິໍ ນິສິນ຺ນໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ, ອທ຺ທສາມ ຠຸຕ຺ຕາວິໍ ອນຸໂມທນ຺ຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອາຣາມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອາຣາມຄຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ, ອທ຺ທສາມ ອາຣາມຄຕໍ ປຣິສຕິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕໍ. ເອທິໂສ ຈ ເອທິໂສ ຈ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ຕໂຕ ຈ ຠິຍ຺ໂຍຕິ.

໓໘໘. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນຕິ,

"ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ.

ອປ຺ເປວ ນາມ ມຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ເຕນ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ສມາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ອປ຺ເປວ ນາມ ສິຍາ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ!

໓໘໙. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ວິເທເຫສຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ມິຖິລາ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ມິຖິລາຍໍ ວິຫຣຕິ ມຆເທວມ຺ພວເນ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ມິຖິເລຍ຺ຍກາ[3] ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ "ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວິເທເຫສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ມິຖິລໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ມິຖິລາຍໍ ວິຫຣຕິ ມຆເທວມ຺ພວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ

---

໑. ອປໂລກຍມານາເຍວ (ສີ, ກ) ໒. ອວິຊຫນ຺ຕາກາເວນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ເມຖິເລຍ຺ຍກາ (ສີ, ອິ)

ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ມິຖິເລຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ, ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ; ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ.

໓໙໐. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ “ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ມິຖິລໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ມິຖິລາຍໍ ວິຫຣຕິ ມຂາເທວມ຺ພວເນຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ສາວເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ມຂາເທວມ຺ພວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອວິທູເຣ ອມ຺ພວນສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ນ ໂຂ ເມຕໍ ປຕິຣູປໍ, ໂຍຫໍ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປຏິສໍວິທິໂຕ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຎ຺ຎຕຣໍ ມາຓວກໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ມາຓວກ, ເຍນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉ ‘ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ ‘ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸທ຺ໂຘ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ວີສວສ຺ສສຕິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຒຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເພທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ. ຍາວຕາ, ໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ-ຄຫປຕິກາ ມິຖິລາຍໍ ປຏິວສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ໂຠເຄຫິ; ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ມນ຺ເຕຫິ; ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ອາຍຸນາ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ໂສ ໂຠໂຕ

ໂຄຕມສ຺ສ ທສ຺ສນກາໂມຕິ. "ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ໂສ ມາຓວໂກ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ໂສ ມາຓວໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປ຺ປາພາຘໍ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ ລຫຸຏ຺ຐານໍ ພລໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ປຸຈ຺ຉຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ 'ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊິຓ຺ໂຓ ວຸຑ຺ໂຒ ມຫລ຺ລໂກ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ວີສວສ຺ສສຕິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ, ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ. ຍາວຕາ, ໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ມິຖິລາຍໍ ປຏິວສນ຺ຕິ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ໂຠເຄຫິ; ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ມນ຺ເຕຫິ; ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ຍທິທໍ ອາຍຸນາ ເຈວ ຍສສາ ຈ. ໂສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ທສ຺ສນກາໂມຕິ. "ຍສ຺ສທານິ, ມາຓວ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ມາຓວໂກ ເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ "ກຕາວກາໂສ ໂຂມ຺ຫິ ຠວຕາ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ. ຍສ຺ສທານິ ຠວໍ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ.

໓໙໑. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ສາ ປຣິສາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ໂອຣມິຍ[1] ໂອກາສມກາສິ, ຍຖາ ຕໍ ຎາຕສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕໍ ປຣິສໍ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ, ໂຠ! ນິສີທຖ ຕຸມ຺ເຫ ສເກ ອາສເນ. ອິຘາຫໍ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິສີທິສ຺ສາມີຕິ ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ສມນ຺ເນສິ. ອທ຺ທສາ

---

໑. ໂອຣມຕ຺ຖ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ໂອຣມຖ, ໂອຣມຕິ (ກ), ອຖ ນໍ (ສີ), ໂອຣມິຍາຕິ ປນ ຕ຺ວາປຈ຺ຈຍນ຺ຕຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນານຸຣູປໍ ວິໂສຘິຕປທໍ.

ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ. ທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ, ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ

ເຍ ເມ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຕິ ສຸຕາ, ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາ;
ທຸເວ ເຕສໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ໂຠໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ໂຄຕມ.

ກຈ຺ຈິ ໂກໂສຫິຕໍ ໂຠໂຕ, ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫໍ ນຣຸຕ຺ຕມ;
ນາຣີສມານສວ຺ຫຍາ, ກຈ຺ຈິ ຊິວ຺ຫາ ນ ຣສ຺ສກາ.[1]

ກຈ຺ຈິ ປຫູຕຊິວ຺ໂຫສິ, ຍຖາ ຕໍ ຊານິຍາມເສ;
ນິນ຺ນາມເຍຕໍ ປຫູຕໍ, ກງ຺ຂໍ ວິນຍ ໂນ ອິເສ.

ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ, ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ ຈ;
ກຕາວກາສາ ປຸຈ຺ຉາມ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຠິປຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ.

໓໙໔. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ປສ຺ສຕິ ໂຂ ເມ ອຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ. ທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ, ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂາສິ, ຍຖາ ອທ຺ທສ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ໂກໂສຫິຕໍ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຊິວ຺ຫໍ ນິນ຺ນາເມຕ຺ວາ ອຸໂຠປິ ກຓ຺ຓໂສຕານິ ອນຸມສິ ປຏິມສິ; ອຸໂຠປິ ນາສິກໂສຕານິ ອນຸມສິ ປຏິມສິ; ເກວລມ຺ປິ ນລາຏມຓ຺ຑລໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຉາເທສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ຄາຖາຫິ ປຈ຺ຈຠາສິ

ເຍ ເຕ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຕິ ສຸຕາ, ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາ;
ສພ຺ເພ ເຕ ມມ ກາຍສ຺ມິໍ, ມາ ເຕ[4] ກງ຺ຂາຫຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ.

ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອຠິຎ຺ຎາຕໍ, ຠາເວຕພ຺ພຎ຺ຈ ຠາວິຕໍ;
ປຫາຕພ຺ພໍ ປຫີນໍ ເມ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂຘສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ.

---

໑. ນາຣີສຫນາມສວ຺ຫຍາ, ກຈ຺ຈິ ຊິວ຺ຫາ ນຣສ຺ສິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ມາ ໂວ (ກ)

ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ,　　ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ ຈ;
ກຕາວກາໂສ ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ,　　ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຠິປຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ.

໓໙໓. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກຕາວກາໂສ ໂຂມ຺ຫິ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ. ກິໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ 'ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ວາ ອຕ຺ຖໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ ວາຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກຸສໂລ ໂຂ ອຫໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອຕ຺ຖານໍ. ອຎ຺ເຎປິ ມໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍເຍວ ອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ

ກຖໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິ,　ກຖໍ ຠວຕິ ເວທຄູ;
ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຠ ກຖໍ ໂຫຕິ,　ໂສຕ຺ຖິໂຍ ກິນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.
ອຣຫໍ ໂຠ ກຖໍ ໂຫຕິ,　ກຖໍ ຠວຕິ ເກວລີ;
ມຸນິ ຈ ໂຠ ກຖໍ ໂຫຕິ,　ພຸທ຺ໂຘ ກິນ຺ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

໓໙໔. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ຄາຖາຫິ ປຈ຺ຈຠາສິ

ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ໂຍ ເວທິ,　ສຄ຺ຄາປາຍຎ຺ຈ ປສ຺ສຕິ;
ອໂຖ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ໂຕ,　ອຠິຎ຺ຎາ ໂວສິໂຕ ມຸນິ.

ຈິຕ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ຘໍ ຊານາຕິ,　ມຸຕ຺ຕໍ ຣາເຄຫິ ສພ຺ພໂສ;
ປຫີນຊາຕິມຣໂຓ,　ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ເກວລີ;
ປາຣຄູ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ,　ພຸທ຺ໂຘ ຕາທີ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາເທສຸ ສິຣສາ ນິປຕິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ປາທານິ ມຸເຂນ ຈ ປຣິຈຸມ຺ພຕິ, ປາຓີຫິ ຈ ປຣິສມ຺ພາຫຕິ, ນາມຎ຺ຈ ສາເວຕິ "ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ອຫໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ; ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ອຫໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ. ອຖ ໂຂ ສາ ປຣິສາ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ຠຸຕຈິຕ຺ຕຊາຕາ ອໂຫສິ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ! ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ ເອວຣູປໍ ປຣມນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ "ອລໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ,ອຸຏ຺ຐຫ, ນິສີທ ຕ຺ວໍ ສເກ ອາສເນ, ຍໂຕ ເຕ ມຍິ ຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ສເກ ອາສເນ ນິສີທິ.

໓໙໕. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖໍ ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ທານກຖໍ, ສີລກຖໍ, ສຄ຺ຄກຖໍ; ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທຍໍ, ນິໂຣຘໍ, ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕໍ. ອຘິວາເສຕຸ ຈ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ “ກາໂລ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຕ຺ຕາຫໍ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນ ວິເທເຫສຸ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ກາລມກາສິ.

ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ກິກ຺ຂູ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ກນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອກິສມ຺ປຣາໂຍຕິ?" "ປຕ຺ທິໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຈ຺ຈປາທິ ຄມ຺ມສ຺ສານຸຄມ຺ມໍ, ນ ຈ ມໍ ຄມ຺ມາຄິກຣຕໍ ວິເຫເສສິ. ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ, ກິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ, ອນາວຕ຺ຕິຄມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ການິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຊິຕໍ ປກມໍ.

໔. ເສລສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຄິ ອທ຺ຒເຕຣເສຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ, ເຍນ ອາປຕໍ ນາມ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາປານໍ ນິຄໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ເກຕິໂຍ ຊຝິໂລ "ສມໂຕ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຄິ ອທ຺ຒເຕຣເສຫິ ກິກ຺ຂຸສເຕຫິ, ອາປຕໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕິ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຄມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຕໍ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາຕໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຕໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຌ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຕ຺ຕໍ ປຣິສຸທ຺ຄໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຄຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ເກຕິໂຍ ຊຝິໂລ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຄິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນິຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ

ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ອຖ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິໂຕ ສມາທປິໂຕ ສມຸຕ຺ເຕຊິໂຕ ສມ຺ປຫໍສິໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຘິວາເສຕຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠຄວາ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ເອຕທໂວຈ “ມຫາ ໂຂ, ເກຓິຍ, ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ອຑ຺ຒເຕຬສານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກິຎ຺ຈາປິ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມຫາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ອຑ຺ຒເຕຬສານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ, ອຫຎ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ; ອຘິວາເສຕຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາ”ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ເອຕທໂວຈ “ມຫາ ໂຂ, ເກຓິຍ, ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ອຑ຺ຒເຕຬສານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກິຎ຺ຈາປິ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມຫາ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ ອຑ຺ຒເຕຬສານິ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ, ອຫຎ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ; ອຘິວາເສຕຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ສໂກ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ຎາຕິສາໂລຫິເຕ ອາມນ຺ເຕສິ “ສຸຓນ຺ຕຸ ເມ ໂຠນ຺ໂຕ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ; ສມໂຓ ເມ ໂຄຕໂມ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ. ເຍນ ເມ ກາຍເວຍ຺ຍາວຏິກໍ[1] ກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ເກຓິຍສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ເກຓິຍສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸທ຺ຘນານິ ຂຓນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ກຏ຺ຐານິ ຜາເລນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠາຊນານິ ໂຘວນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸທກມຓິກໍ ປຕິຏ຺ຐາເປນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອາສນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ເກຓິໂຍ ປນຊຏິໂລ ສາມໍເຍວ ມຓ຺ຑລມາລໍ ປຏິຍາເທຕິ.

໓໙໗. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາປເຓ ປຏິວສຕິ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສ-ປຎ຺ຈມານໍ ປທໂກ ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ, ຕີຓິ ຈ

---

໑. ກາຍເວຍາວຏ຺ຏິກໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ). ກາຍເວຍ຺ຍາວຕິກໍ (ກ)

ມາຓວກສຕານິ ມນ຺ເຕ ວາເຈຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສ຺ມເຍນ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ເສເລ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕີຫິ ມາຓວກສເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ເກຓິຍສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເກຓິຍສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ອສ຺ສເມ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸທ຺ຘນານິ ຂຓນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ກຏ຺ຐານິ ຜາເລນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠາຊນານິ ໂຘວນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຸທກມຓິກໍ ປຏິຏ຺ຐາເປນ຺ເຕ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອາສນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ເຕ, ເກຓິຍໍ ປນ ຊຏິລໍ ສາມໍເຍວ ມຓ຺ຑລມາລໍ ປຏິຍາເທນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ເອຕທໂວຈ "ກິໍ ນຸ ໂຠໂຕ ເກຓິຍສ຺ສ ອາວາໂຫ ວາ ຠວິສ຺ສຕິ ວິວາໂຫ ວາ ຠວິສ຺ສຕິ ມຫາຍຎ຺ໂຎ ວາ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ, ຣາຊາ ວາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ສທ຺ຘິໍ ພລກາເຍນາຕິ? "ນ ເມ, ໂຠ ເສລ, ອາວາໂຫ ຠວິສ຺ສຕິ ນປິ ວິວາໂຫ ຠວິສ຺ສຕິ ນປິ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ສທ຺ຘິໍ ພລກາເຍນ; ອປິ ຈ ໂຂ ເມ ມຫາຍຎ຺ໂຎ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ. ອຕ຺ຖິ, ໂຠ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາເປສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ ອທ຺ຒເຕຬເສຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິ ອາປຓໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ໂສ ເມ ນິມນ຺ຕິໂຕ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນາຕິ. "ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຠ ເກຓິຍ, ວເທສິ"? "ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຠ ເສລ, ວທາມິ". "ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຠ ເກຓິຍ, ວເທສິ? "ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຠ ເສລ, ວທາມີຕິ.

໓໙໗. ອຖ ໂຂ ເສລສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ໂຆໂສປິ ໂຂ ເອໂສ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລກສ຺ມິໍ ຍທິທໍ 'ພຸທ຺ໂຘຕິ.'[1] ອາຄຕານິ ໂຂ ປນມ຺ຫາກໍ ມນ຺ເຕສຸ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ທ຺ເວເຍວ ຄຕິໂຍ

---

໑. ຍທິທໍ ພຸທ຺ໂຘ ພຸທ຺ໂຘຕິ (ຠ)

ອນຎ຺ຎາ. ສເຈ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນສມນ຺ນາຄໂຕ. ຕສ຺ສິມານິ ສຕ຺ຕຣຕນານິ ຠວນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ, ອສ຺ສຣຕນໍ, ມຓິຣຕນໍ, ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ, ຄຫປຕິຣຕນໍ, ປຣິຓາຍກຣຕນເມວ ສຕ຺ຕມໍ. ປໂຣສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສູຣາ ວີຣງ຺ຄຣູປາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາ. ໂສ ອິມໍ ປຖວິໍ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ ອທຓ຺ເຑນ ອສຕ຺ເຖນ ຘມ຺ເມນ ອຠິວິຊິຍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ສເຈ ປນ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ, ອຣຫໍ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂລເກ ວິວຏ຺ຏຈ຺ຉໂທ”.

“ກຫໍ ປນ, ໂຠ ເກຓິຍ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ທກ຺ຂິຓໍ ພາຫຸໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເສລໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ “ເຍເນສາ, ໂຠ ເສລ, ນີລວນຣາຊີຕິ. ອຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕີຫິ ມາຓວກສເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕ ມາຓວເກ ອາມນ຺ເຕສິ “ອປ຺ປສທ຺ທາ ໂຠນ຺ໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ປເທ ປທໍ[໑] ນິກ຺ຂິປນ຺ຕາ; ທຸຣາສທາ[໔] ຫິ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ສີຫາວ ເອກຈຣາ. ຍທາ ຈາຫໍ, ໂຠ, ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ເຕຍ຺ຍໍ, ມາ ເມ ໂຠນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕຖ. ກຖາປຣິໂຍສານໍ ເມ ຠວນ຺ໂຕ ອາຄເມນ຺ຕູຕິ. ອຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ສມນ຺ເນສິ.

ອທ຺ທສາ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ. ທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ, ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈ. ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ປສ຺ສຕິ ໂຂ ເມ ອຍໍ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ. ທ຺ວີສຸ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ກງ຺ຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕິ ນາຘິມຸຈ຺ຈຕິ ນ ສມ຺ປສີທຕິ ໂກໂສຫິເຕ ຈ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ເຫ,

---

໑. ປາເທ ປາທໍ (ສີ)

໔. ທູຣສທ຺ທາ (ກ)

ປຫູຕຊິວ຺ຫຕາຍ ຈາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂາສິ, ຍຖາ ອທ຺ທສ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ໂກໂສຫິຕໍ ວຕ຺ຖຄຸຍ຺ຫໍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຊິວ຺ຫໍ ນິນ຺ນາເມຕ຺ວາ ອຸໂຠປິ ກຓ຺ຓໂສຕານິ ອນຸມສິ ປຏິມສິ; ອຸໂຠປິ ນາສິກໂສຕານິ ອນຸມສິ ປຏິມສິ; ເກວລມ຺ປິ ນລາຏມຓ຺ຑລໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຉາເທສິ. ອຖ ໂຂ ເສລສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ ປຣິປຸຓ຺ເຓຫິ, ໂນ ອປຣິປຸຓ຺ເຓຫິ; ໂນ ຈ ໂຂ ນໍ ຊານາມິ ພຸທ຺ໂທ ວາ ໂນ ວາ. ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຸທ຺ຘານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ຠາສມານານໍ ‘ເຍ ເຕ ຠວນ຺ຕິ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕ ສເກ ວຓ຺ເຓ ຠຎ຺ຎມາເນ ອຕ຺ຕານໍ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕີຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ສມ຺ມຸຂາ ສາຣຸປ຺ປາຫິ ຄາຖາຫິ ອຠິຕ຺ຖເວຍ຺ຍນ຺ຕິ.

໓໘໘. ອຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ສາຣຸປ຺ປາຫິ ຄາຖາຫິ ອຠິຕ຺ຖວິ

ປຣິປຸຓ຺ຓກາໂຍ ສຸຣຸຈິ, ສຸຊາໂຕ ຈາຣຸທສ຺ສໂນ;
ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓສິ ຠຄວາ, ສຸສຸກ຺ກທາໂຐສິ ວີຣິຍວາ.[1]

ນຣສ຺ສ ຫິ ສຸຊາຕສ຺ສ, ເຍ ຠວນ຺ຕິ ວິຍຎ຺ຊນາ;
ສພ຺ເພ ເຕ ຕວ ກາຍສ຺ມິໍ, ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາ.

ປສນ຺ນເນຕ຺ໂຕ ສຸມຸໂຂ, ພ຺ຣຫາ[2] ອຸຊຸ ປຕາປວາ.
ມຊ຺ເຌ ສມຓສໍຆສ຺ສ, ອາທິຈ຺ໂຈວ ວິໂຣຈສິ.

ກລ຺ຍາຓທສ຺ສໂນ ຠິກ຺ຂຸ, ກຎ຺ຈນສນ຺ນິກຕ຺ຕໂຈ;
ກິໍ ເຕ ສມຓຠາເວນ, ເອວໍ ອຸຕ຺ຕມວຓ຺ຓິໂນ.

ຣາຊາ ອຣຫສິ ຠວິຕຸໍ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຣເຖສໂຠ;
ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ ວິຊິຕາວີ, ຊມ຺ພຸສຓ຺ຑສ຺ສ[3] ອິສ຺ສໂຣ.

ຂຕ຺ຕິຍາ ໂຠຄິຣາຊາໂນ, ອນຸຍນ຺ຕາ[4] ຠວນ຺ຕຸ ເຕ.
ຣາຊາຠິຣາຊາ ມນຸຊິນ຺ໂທ, ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫິ ໂຄຕມ.

---

໑. ວີຣິຍວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ພ຺ຣຫ຺ມາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໓. ຊມ຺ພຸມຓ຺ຑສ຺ສ (ກ)
໔. ອນຸຍຸຕ຺ຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

"ຣາຊາຫມສ຺ມິ ເສລາຕິ, ຘມ຺ມຣາຊາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ;
ຘມ຺ເມນ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕມິ, ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ.

ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ປຏິຊານາສິ, ຘມ຺ມຣາຊາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ"
"ຘມ຺ເມນ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕມິ, ອິຕິ ຠາສສິ ໂຄຕມ;

ໂກ ນຸ ເສນາປຕິ ໂຠໂຕ, ສາວໂກ ສຕ຺ຖຸຣນ຺ວໂຍ;
ໂກ ເຕ ຕມນຸວຕ຺ເຕຕິ, ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ".

"ມຍາ ປວຕ຺ຕິຕໍ ຈກ຺ກໍ, (ເສລາຕິ ຠຄວາ) ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ
ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອນຸວຕ຺ເຕຕິ, ອນຸຊາໂຕ ຕຖາຄຕໍ.

ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອຠິຎ຺ຎາຕໍ, ຠາເວຕພ຺ພຎ຺ຈ ຠາວິຕໍ;
ປຫາຕພ຺ພໍ ປຫີນໍ ເມ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂຘສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ.

ວິນຍສ຺ສຸ ມຍິ ກງ຺ຂໍ, ອຘິມຸຈ຺ຈສ຺ສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;
ທຸລ຺ລຠໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕິ, ສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ອຠິຓ຺ຫໂສ.

ເຍສໍ ເວ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລເກ, ປາຕຸຠາໂວ ອຠິຓ຺ຫໂສ;
ໂສຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ອນຸຕ຺ຕໂຣ.

ພ຺ຣຫ຺ມຠູໂຕ ອຕິຕຸໂລ, ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທໂນ;
ສພ຺ພາມິຕ຺ເຕ ວສີ ກຕ຺ວາ, ໂມທາມິ ອກຸໂຕຠໂຍ".

"ອິມໍ ໂຠນ຺ໂຕ ນິສາເມຖ, ຍຖາ ຠາສຕິ ຈກ຺ຂຸມາ;
ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ມຫາວີໂຣ, ສີໂຫວ ນທຕີ ວເນ.

ພ຺ຣຫ຺ມຠູຕໍ ອຕິຕຸລໍ, ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທນໍ;
ໂກ ທິສ຺ວາ ນປ຺ປສີເທຍ຺ຍ, ອປິ ກຓ຺ຫາຠິຊາຕິໂກ.

ໂຍ ມໍ ອິຈ຺ຉຕິ ອນ຺ເວຕຸ, ໂຍ ວາ ນິຈ຺ຉຕິ ຄຈ຺ຉຕຸ;
ອິຘາຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ວຣປຎ຺ຎສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ".

"ເອຕຎ຺ເຈ[໑] ຣຸຈ຺ຈຕິ ໂຠໂຕ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສາສນໍ.[໔]
ມຍມ຺ປິ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມ, ວຣປຎ຺ຎສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ".

ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕິສຕາ ອິເມ, ຍາຈນ຺ຕິ ປຎ຺ຊລີກຕາ;
"ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມ, ຠຄວາ ຕວ ສນ຺ຕິເກ.

---

໑. ເອວຎ຺ເຈ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສາສເນ (ກຕ຺ຖຈິ ສຸຕ຺ຕນິປາເຕ)

"ສ຺ວາກ຺ຂາຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, (ເສລາຕິ ຠຄວາ) ສນ຺ທິຏ຺ຐິກມກາລິກໍ;
ຍຕ຺ຖ ອໂມຆາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ສິກ຺ຂໂຕຕິ.

ອລຕ຺ຖ ໂຂ ເສໂລ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສປຣິໂສ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ.

໔໐໐. ອຖ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສເກ ອສ຺ສເມ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ປຏິຍາທາເປຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ "ກາໂລ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ເກຓິຍສ຺ສ ຊຏິລສ຺ສ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ. ອຖ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂໍ ຠິກ຺ຂຸສໍຆໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ, ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ເກຓິໂຍ ຊຏິໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ຠຸຕ຺ຕາວິໍ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓິໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ຠຄວາ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິ,

"ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕມຸຂາ ຍຎ຺ຎາ, ສາວິຕ຺ຕີ ຉນ຺ທໂສ ມຸຂໍ;
ຣາຊາ ມຸຂໍ ມນຸສ຺ສານໍ, ນທີນໍ ສາຄໂຣ ມຸຂໍ.
ນກ຺ຂຕ຺ຕານໍ ມຸຂໍ ຈນ຺ໂທ, ອາທິຈ຺ໂຈ ຕປຕໍ ມຸຂໍ;
ປຸຎ຺ຎໍ ອາກງ຺ຂມານານໍ, ສໍໂຆ ເວ ຍຊຕໍ ມຸຂນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເກຓິຍໍ ຊຏິລໍ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ເສໂລ ສປຣິໂສ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ, ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ'ຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ເສໂລ ສປຣິໂສ ອຣຫຕໍ ອໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ເສໂລ ສປຣິໂສ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ,

"ຍໍ ຕໍ ສຣຕມາຄມ຺ມ, ອິໂຕ ອພ຺ກມິ ຈກ຺ຂຸມາ;
ສຕ຺ຕຣຕ຺ເຕນ[1] ກຄວາ, ຫນ຺ຕມ຺ຫ ຕວ ສາສເນ.

ຕຸວໍ ພຸທ຺ໂຣ ຕຸວໍ ສຕ຺ຖາ, ຕຸວໍ ມາຣາກິພູ ມຸນິ;
ຕຸວໍ ອນຸສເຍ ເຊຕ຺ວາ, ຕິຕ຺ໂຕ ຕາເຣສິມໍ ປຊໍ.

ອຸປທີ ເຕ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ອາສວາ ເຕ ປທາລິຕາ;
ສີໂຫວ ອນຸປາທາໂນ, ປຫີນກຍເກຣໂວ.

ກິກ຺ຂໂວ ຕິສຕາ ອິເມ, ຕິພ຺ກນ຺ຕິ ປຍ຺ຊລີກຕາ;
ປາເທ ວີຣ ປສາເຣຫິ, ນາຄາ ວນ຺ທນ຺ຕຸ ສຕ຺ຖໂນຕິ.

ເສລສຸຕ຺ຕໍ ນິພ຺ກິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ອສ຺ສລາຍນສຸຕ຺ຕໍ

໔໐໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ນານາເວຣຊຊການໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ປຍ຺ຈມຕ຺ຕານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສຕານິ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຜິວສນ຺ຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ໂຂ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຈາຕຸວຕ຺ຕີ ສຸທ຺ທີ ປຍ຺ຍເປຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ປໂຫຕິ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ທີ ອສ຺ມີ ວຈເນ ປຜິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ? ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອສ຺ສລາຍໂນ ນາມ ມາຕໂວ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຜິວສຕິ ທຫໂຣ, ວຸຕ຺ຕສີໂຣ, ໂສຣສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຕ຺ຕໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິພຕ຺ທຸເກພຸການໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເກທານໍ ອິຕິຫາສປຍ຺ຈມານໍ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຕ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຕສຸ ອນວໂຍ. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ໂຂ ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຕໂວ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຜິວສຕິ ທຫໂຣ, ວຸຕ຺ຕສີໂຣ, ໂສຣສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຕ຺ຕໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ฯເປฯ ອນວໂຍ. ໂສ ໂຂ ປໂຫຕິ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ທີ ອສ຺ມີ ວຈເນ ປຜິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເຍນ ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຕໂວ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອສ຺ສລາຍນໍ ມາຕວໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອຍໍ, ໂກ ອສ຺ສລາຍນ, ສມໂຕ

໑. ອນຸຕ຺ຕເຣນ (ກ)

ໂຄຕໂມ ຈາຕຸວຓ຺ຓິໍ ສຸທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຎເປຕິ. ເອຕຸ ກວໍ ອສ຺ສລາຍໂນ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕູຕິ.[໑]

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເອຕທໂວຈ “ສມໂຓ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມວາທີ; ຘມ຺ມວາທີໂນ ຈ ປນ ທຸປ຺ປຏິມນ຺ຕິຍາ ກວນ຺ຕິ. ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສ຺ສລາຍນໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອຍໍ, ໂກ ອສ຺ສລາຍນ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຈາຕຸວຓ຺ຓິໍ ສຸທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຎເປຕິ. ເອຕຸ ກວໍ ອສ຺ສລາຍໂນ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸ.[໔] ຈຣິຕໍ ໂຂ ປນ ໂກຕາ ອສ຺ສລາຍເນນ ປຣິພ຺ພາຊກນ຺ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເອຕທໂວຈ “ສມໂຓ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມວາທີ; ຘມ຺ມວາທີໂນ ຈ ປນ ທຸປ຺ປຏິມນ຺ຕິຍາ ກວນ຺ຕິ. ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສ຺ສລາຍນໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອຍໍ, ໂກ ອສ຺ສລາຍນ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຈາຕຸວຓ຺ຓິໍ ສຸທ຺ຘິໍ ປຎ຺ຎເປຕິ ເອຕຸ ກວໍ ອສ຺ສລາຍໂນ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸ.[໔] ຈຣິຕໍ ໂຂ ປນ ໂກຕາ ອສ຺ສລາຍເນນ ປຣິພ຺ພາຊກໍ. ມາ ກວໍ ອສ຺ສລາຍໂນ ອຍຸທ຺ຘປຣາຊິຕໍ ປຣາຊຍີຕິ.ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເອຕທໂວຈ “ອທ຺ຘາ ໂຂ ອຫໍ ກວນ຺ໂຕ ນ ລກາມິ, ‘ສມໂຓ ຂລຸ, ໂກ, ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມວາທີ; ຘມ຺ມວາທີໂນ ຈ ປນ ທຸປ຺ປຏິມນ຺ຕິຍາ ກວນ຺ຕິ. ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ມິໍ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ. ອປິ ຈາຫໍ ກວນ຺ຕານໍ ວຈເນນ ຄມິສ຺ສາມີຕິ.

໔໐໔. ອຖ ໂຂ ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ມຫຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄເຓນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂກ ໂຄຕມ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ

໑. ປຏິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ (ອິ, ກ) ໔. ປຏິມນ຺ເຕຕຸໍ (ສີ, ອິ, ກ)

ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. ອິຘ ກວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ? “ທິສ຺ສນ຺ຕິ [1] ໂຂ ປນ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິໂຍ ອຸຕຸນິໂຍປິ ຄພ຺ກິນິໂຍປິ ວິຊາຍມານາປິ ປາຍມານາປິ. ເຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິໂຍນິຊາວ ສມານາ ເອວມາຫ໌ສຸ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ເສຏ຺ໂຖ ວຣ຺ໂຕ, ຫີໂນ ອຽ຺ໂຍ ວຣ຺ໂຕ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ສຸກ຺ໂກ ວຣ຺ໂຕ, ກຣ຺ໂຫ ອຽ຺ໂຍ ວຣ຺ໂຕ; ພ຺ຣາຫ຺ມຕາວ ສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຕາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຕາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. “ກິຽ຺ຈາປິ ກວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວເມຕໍ ມຽ຺ຽນ຺ຕິ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ເສຏ຺ໂຖ ວຣ຺ໂຕ, ຫີໂນ ອຽ຺ໂຍ ວຣ຺ໂຕ ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໓. “ຕໍ ກິໍ ມຽ຺ຽສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຸຕໍ ເຕ ‘ໂຍນກມ຺ໂພເຊສຸ ອຽ຺ເຽສຸ ຈ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ເທ຺ວວ ວຣ຺ຕາ ອຍ຺ໂຍ ເຈວ ທາໂສ ຈ; ອຍ຺ໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ທາໂສ ໂຫຕິ, ທາໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຍ຺ໂຍ ໂຫຕີຕິ? “ເອວໍ, ໂພ, ສຸຕໍ ຕໍ ເມ ‘ໂຍນກມ຺ໂພເຊສຸ ອຽ຺ເຽສຸ ຈ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ເທ຺ວວ ວຣ຺ຕາ ອຍ຺ໂຍ ເຈວ ທາໂສ ຈ; ອຍ຺ໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ທາໂສ ໂຫຕິ, ທາໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຍ຺ໂຍ ໂຫຕີຕິ. “ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ, ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວມາຫ໌ສຸ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ເສຏ຺ໂຖ ວຣ຺ໂຕ, ຫີໂນ ອຽ຺ໂຍ ວຣ຺ໂຕ ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? “ກິຽ຺ຈາປິ ກວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວເມຕໍ ມຽ຺ຽນ຺ຕິ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ເສຏ຺ໂຖ ວຣ຺ໂຕ, ຫີໂນ ອຽ຺ໂຍ ວຣ຺ໂຕ ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໔. “ຕໍ ກິໍ ມຽ຺ຽສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ຂຕ຺ຕິໂຍວ ນຸ ໂຂ ປາຕາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຕວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອກິຊ຺ຊາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຖິ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ? ເວສ຺ໂສວ ນຸ ໂຂ ໆເປໆ ສຸທ຺ໂທວ ນຸ ໂຂ ປາຕາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຕວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອກິຊ຺ຊາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຖິ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ. ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຕາຕິປາຕີ

---

໑. ທິສ຺ສນ຺ເຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປາຓາຕິປາຕິໂນ ອທິນ຺ນາທາຍິໂນ ກາເມສຸ-ມິຈ຺ຉາຈາຣິໂນ ມຸສາວາທິໂນ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປິໂນ ອຠິຊ຺ຌາລູ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. "ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມາຫໍສຸ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວເມຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໕. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ນຸ ໂຂ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂນ[1] ຂຕ຺ຕິໂຍ ໂນ[1] ເວສ຺ໂສ, ໂນ[1] ສຸທ຺ໂທຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຊ຺ຌາລູ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ

---

໑. ໂນ ຈ (ກ)

ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. "ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ, ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມາຫໍສຸ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວເມຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໖. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ນຸ ໂຂ ປໂຫຕິ ອສ຺ມິໍ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕຸໍ, ໂນ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ໂນ ເວສ຺ໂສ ໂນ ສຸທ຺ໂທຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປໂຫຕິ ອສ຺ມິໍ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕຸໍ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປໂຫນ຺ຕິ ອສ຺ມິໍ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕຸນ຺ຕິ. "ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມາຫໍສຸ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວເມຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໗. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ນຸ ໂຂ ປໂຫຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິໍ ອາທາຍ ນທິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕຸໍ, ໂນ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ໂນ ເວສ຺ໂສ, ໂນ ສຸທ຺ໂທຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປໂຫຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິໍ ອາທາຍ ນທິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕຸໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ. ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປໂຫນ຺ຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິໍ ອາທາຍ ນທິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕຸນ຺ຕິ. "ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມາຫໍສຸ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວເມຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ຯເປຯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໘. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ອິຘ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ນານາຊຈ຺ຈານໍ ປຸຣິສານໍ ປຸຣິສສຕໍ ສນ຺ນິປາເຕຍ຺ຍ 'ອາຍນ຺ຕຸ ໂຠນ຺ໂຕ, ເຍ ຕຕ຺ຖ

ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ[໑] ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ, ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕຸ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕຸ. ອາຍນ຺ຕຸ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ[໒] ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ, ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕຸ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕູຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ໂຍ ເອວໍ ນຸ ໂຂ ໂສ[໓] ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ໂສ ເອວ ນຸ ຂ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ[໔] ວຓ຺ຓວາ[໕] ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ, ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ; ໂຍ ປນ ໂສ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ນ ເຈວ ອຈ຺ຈິມາ ນ ຈ ວຓ຺ຓວາ ນ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ, ນ ຈ ເຕນ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ໂຍປິ ຫິ ໂສ,[໖] ໂຠ ໂຄຕມ, ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ ສ຺ວາສ຺ສ[໗] ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ, ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ; ໂຍປິ ໂສ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ສ຺ວາສ຺ສ[໗] ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ, ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ. ສພ຺ໂພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ, ສພ຺ເພນປິ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸນ຺ຕິ.

---

໑. ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສາລສ຺ສ ວາ (ສີ, ອິ)
໒. ເວຓກຸລາ (ສີ, ອິ), ເວຓ຺ຓກຸລາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ໂຍ ຈ ນຸ ໂຂ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ຈ (ສີ, ອິ)
໕. ວຓ຺ຓິມາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໖. ໂຍ ໂສ (ສີ, ອິ)
໗. ໂສ ຈສ຺ສ (ສີ, ອິ), ໂສປິສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

"ເອຕ຺ຖ, ອສ຺ສລາຍນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກິໍ ພລໍ, ໂກ ອສ຺ສາໂສ ຍເທຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວມາຫໍສຸ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ? "ກິຎ຺ຈາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ, ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວເມຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ. ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ.

໔໐໘. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ອິຘ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຎ຺ຎາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ເຕສໍ ສໍວາສມນ຺ວາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາເຍຖ; ໂຍ ໂສ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາເຣນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຎ຺ຎາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສິຍາ ໂສ ມາຕຸປິ ສທິໂສ ປິຕຸປິ ສທິໂສ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ? "ໂຍ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຂຕ຺ຕິຍກຸມາເຣນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຎ຺ຎາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສິຍາ ໂສ ມາຕຸປິ ສທິໂສ ປິຕຸປິ ສທິໂສ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸມາໂຣ ຂຕ຺ຕິຍກຎ຺ຎາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ເຕສໍ ສໍວາສມນ຺ວາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາເຍຖ; ໂຍ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸມາເຣນ ຂຕ຺ຕິຍກຎ຺ຎາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສິຍາ ໂສ ມາຕຸປິ ສທິໂສ ປິຕຸປິ ສທິໂສ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ? "ໂຍ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸມາເຣນ ຂຕ຺ຕິຍກຎ຺ຎາຍ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສິຍາ ໂສ ມາຕຸປິ ສທິໂສ ປິຕຸປິ ສທິໂສ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ ອິຘ ວຬວໍ ຄທ຺ຣເຠນ ສມ຺ປໂຍເຊຍ຺ຍຸໍ,[໑] ເຕສໍ ສມ຺ປໂຍຄມນ຺ວາຍ ກິໂສໂຣ ຊາເຍຖ; ໂຍ ໂສ ວຬວາຍ ຄທ຺ຣເຠນ ກິໂສໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສິຍາ ໂສ ມາຕຸປິ ສທິໂສ ປິຕຸປິ ສທິໂສ, 'ອສ຺ໂສຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ຄທ຺ຣໂຠຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ? "ກຸຓ຺ຑລ຺ຫິ ໂສ,[໔] ໂຠ ໂຄຕມ, ອສ຺ສຕໂຣ ໂຫຕິ. ອິທໍ

---

໑. ສໍໂຍເຊຍ຺ຍ (ກ)

໔. ເວກຸຣຎ຺ຊາຍ ຫິ ໂສ (ສີ, ອິ), ໂສ ກຸມາຣຕ຺ຖຸປິ ໂສ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ເວກຸລໂຊ ຫິ ໂສ (?)

ທິສ຺ສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນານາກຣຓໍ ປສ຺ສາມິ; ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຈ ປເນສານໍ ນ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ປສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອສ຺ສລາຍນ, ອິຘາສ຺ສຸ ເທ຺ວ ມາຓວກາ ຠາຕໂຣ ສອຸທຣິຍາ, ເອໂກ ອຊ຺ຌາຍໂກ ອຸປນີໂຕ ເອໂກ ອນຊ຺ຌາຍໂກ ອນຸປນີໂຕ, ກເມຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຐມໍ ໂຠເຊຍ຺ຍຸໍ ສທ຺ເຘ ວາ ຖາລິປາເກ ວາ ຍຎ຺ເຎ ວາ ປາຫຸເນ ວາຕິ? “ໂຍ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມາຓວໂກ ອຊ຺ຌາຍໂກ ອຸປນີໂຕ, ຕເມຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຐມໍ ໂຠເຊຍ຺ຍຸໍ ສທ຺ເຘ ວາ ຖາລິປາເກ ວາ ຍຎ຺ເຎ ວາ ປາຫຸເນ ວາ. ກິໍຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອນຊ຺ຌາຍເກ ອນຸປນີເຕ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ?

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ ອສ຺ສລາຍນ, ອິຘາສ຺ສຸ ເທ຺ວ ມາຓວກາ ຠາຕໂຣ ສອຸທຣິຍາ, ເອໂກ ອຊ຺ຌາຍໂກ ອຸປນີໂຕ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ, ເອໂກ ອນຊ຺ຌາຍໂກ ອນຸປນີໂຕ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ກເມຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຐມໍ ໂຠເຊຍ຺ຍຸໍ ສທ຺ເຘ ວາ ຖາລິປາເກ ວາ ຍຎ຺ເຎ ວາ ປາຫຸເນ ວາຕິ? “ໂຍ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມາຓວໂກ ອນຊ຺ຌາຍໂກ ອນຸປນີໂຕ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ ຕເມຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຐມໍ ໂຠເຊຍ຺ຍຸໍ ສທ຺ເຘ ວາ ຖາລິປາເກ ວາ ຍຎ຺ເຎ ວາ ປາຫຸເນ ວາ. ກິໍຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ທຸສ຺ສີເລ ປາປຘມ຺ເມ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? ປຸພ຺ເພ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອສ຺ສລາຍນ, ຊາຕິໍ ອຄມາສິ; ຊາຕິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມນ຺ເຕ ອຄມາສິ; ມນ຺ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເປ ອຄມາສິ; ຕເປ ຄນ຺ຕ຺ວາ[໑] ຈາຕຸວຓ຺ຓິໍ ສຸທ຺ຘິໍ ປຈ຺ຈາຄໂຕ, ຍມຫໍ ປຎ຺ຎເປມີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ມງ຺ກຸຠູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິຠາໂນ ນິສີທິ.

໔໑໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອສ຺ສລາຍນໍ ມາຓວໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ມງ຺ກຸຠູຕໍ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘໍ ອໂຘມຸຂໍ ປຊ຺ຌາຍນ຺ຕໍ ອປ຺ປຏິຠານໍ ວິທິຕ຺ວາ ອສ຺ສລາຍນໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈ “ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິສີນໍ ອຣຎ຺ຎາຍຕເນ ປຓ຺ຓກຸຏີສຸ ສມ຺ມນ຺ຕານໍ[໔] ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ ฯເປฯ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕີ ອສ຺ໂສສິ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ,

໑. ມນ຺ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເມຕໍ ຕ຺ວໍ (ສີ, ອິ), ມນ຺ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເນວ ຐເປຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ວສນ຺ຕານໍ (ສີ)

ອສິໂຕ ເທວໂລ ອິສິ 'ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ອຣລ຺ລາຍຕເນ ປຓ຺ຓກຸຜີສຸ ສມ຺ມນ຺ຕານໍ ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຜ຺ກິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຜ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ ໆເປໆ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ອສິໂຕ ເທວໂລ ອິສິ ເກສມ຺ສຸ໌ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ມລ຺ຊິຜ຺ກວຕ຺ຖານິ ທຸສ຺ສານິ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຜລິໂຍ[1]ອຸປາຫນາ ອາຣຸຫິຕ຺ວາ ຊາຕຣູປມຍໍ ທຕ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ປຕ຺ຖຕ຺ຫິເລ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ອສິໂຕ ເທວໂລ ອິສິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ປຕ຺ຖຕ຺ຫິເລ ຈງ຺ກມມາໂນ ເອວມາຫ 'ຫນ຺ທ, ໂກ ນຸ ໂຂ ອິເມ ພວນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ຄຕາ;[2] ຫນ຺ທ, ໂກ ນຸ ໂຂ ອິເມ ກວນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ຄຕາຕິ? ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ເອຕທໂຫສິ 'ໂກ ນາຍໍ ຄາມຕ຺ທລຣູໂປ ວິຍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ປຕ຺ຖຕ຺ຫິເລ ຈງ຺ກມມາໂນ ເອວມາຫ 'ຫນ຺ທ, ໂກ ນຸ ໂຂ ອິເມ ກວນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ຄຕາ; ຫນ຺ທ, ໂກ ນຸ ໂຂ ອິເມ ກວນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ຄຕາຕິ? ຫນ຺ທ, ນໍ ອພິສປາມາຕິ. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ອສິຕໍ ເທວລໍ ອິສີ ອພິສປິສຸ 'ກສ຺ມາ, ວສລ,[3] ໂຫຫິ; ກສ຺ມາ, ວສລ, ໂຫຫີຕີ.[4] ຍຖາ ຍຖາ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ອສິຕໍ ເທວລໍ ອິສີ ອພິສປິສຸ, ຕຖາ ຕຖາ ອສິໂຕ ເທວໂລ ອິສິ ອພິຣູປຕໂຣ ເຈວ ໂຫຕິ ທສ຺ສນີຍຕໂຣ ຈ ປາສາທິກຕໂຣ ຈ. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສີນໍ ເອຕທໂຫສິ 'ໂມໝໍ ວຕ ໂນ ຕໂປ, ອຜລໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ. ມຍໍ ຫິ ປຸພ຺ເພ ຍໍ ອພິສປາມ 'ກສ຺ມາ, ວສລ, ໂຫຫິ; ກສ຺ມາ, ວສລ, ໂຫຫີຕິ ກສ຺ມາວ ກວຕິ ເອກຈ຺ໂຈ. ອິມໍ ປນ ມຍໍ ຍຖາ ຍຖາ ອພິສປາມ, ຕຖາ ຕຖາ ອພິຣູປຕໂຣ ເຈວ ໂຫຕິ ທສ຺ສນີຍຕໂຣ ຈ ປາສາທິກຕໂຣ ຈາຕິ. 'ນ ກວນ຺ຕານໍ ໂມໝໍ ຕໂປ, ນາຜລໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ. ອິງ຺ຆ ກວນ຺ໂຕ, ໂຍ ມຍີ ມໂນປໂທໂສ, ຕໍ ປຊຫຖາຕິ. 'ໂຍ ກວຕິ ມໂນປໂທໂສ, ຕໍ ປຊຫາມ. ໂກ ນຸ ກວໍ ໂຫຕີຕິ? 'ສຸໂຕ ນຸ ກວຕໍ ອສິໂຕ ເທວໂລ ອິສີຕິ? 'ເອວໍ, ໂກ. 'ໂສ ຊ຺ວາຫໍ, ໂກ, ໂຫມີຕິ. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ ອສິຕໍ ເທວລໍ ອິສີ ອພິວາເທຕ຺ວາ ອຸປກ຺ກມິສຸ.

---

໑. ອຜລີໂຍ (ສີ, ອິ), ອຄລີໂຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໒. ຄນ຺ຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໓. ວສລີ (ອິ), ວສລີ (ກ), ຈປລີ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ກສ຺ມາ ວສລ ໂຫຫີຕິ ອພິສປວຈນໍ ສີ-ອິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ສກິເທວ ອາຄຕໍ.

໔໑໑. ອຖ ໂຂ, ອສ຺ສລາຍນ, ອສີໂຕ ເທວໂລ ອິສິ ສຕ຺ຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິສໂຍ ເອຕທໂວຈ ‘ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິສີນໍ ອຣຎ຺ຎາຍຕເນ ປຓ຺ຓກຸຏີສຸ ສມ຺ມນ຺ຕານໍ ເອວຣູປໍ ປາປກໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ, ຫີໂນ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ສຸກ຺ໂກ ວຓ຺ໂຓ, ກຓ຺ໂຫ ອຎ຺ໂຎ ວຓ຺ໂຓ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓາ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາຕິ. ‘ເອວໍ, ໂຠ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ຍາ ຊນິກາ ມາຕາ[1] ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍເຍວ ອຄມາສິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫຓນ຺ຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ຍາ ຊນິກາມາຕຸ[2]ມາຕາ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ມາຕຸມາຕາມຫຍຸຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍເຍວ ອຄມາສິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓນ຺ຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ໂຍ ຊນໂກ ປິຕາ[3] ພ຺ຣາຫ຺ມຓີເຍວ ອຄມາສິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓິນ຺ຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ໂຍ ຊນກປິຕຸ[4] ປິຕາ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕຸປິຕາມຫຍຸຄາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີເຍວ ອຄມາສິ, ໂນ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓິນ຺ຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ຍຖາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ອວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ?[5] ‘ຊານາມ ມຍໍ, ໂຠ ຍຖາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ອວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕິ.[5] ອິຘ ມາຕາປິຕໂຣ ຈ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ມາຕາ ຈ ອຸຕຸນີ ໂຫຕິ, ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ຈ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕິ; ເອວໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສນ຺ນິປາຕາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ອວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ.

ຊານນ຺ຕິ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ‘ຕຄ຺ຆ,[6] ໂສ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວສ຺ໂສ ວາ ສຸທ຺ໂທ ວາຕິ? ‘ນ ມຍໍ, ໂຠ, ຊານາມ, ‘ຕຄ຺ຆ ໂສ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເວສ຺ໂສ ວາ ສຸທ຺ໂທ ວາຕິ. ‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂຠ, ຊານາຖ ເກ ຕຸມ຺ເຫ ໂຫຖາຕິ? ‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂຠ, ນ ມຍໍ ຊານາມ ເກ ມຍໍ

---

໑. ຊນິມາຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ຊນິມາຕຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ຊນິປິຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ຊນິປິຕຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕-໕. ນ ມຍໍ ຊານາມ ໂຠ ຍຖາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ອວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ, ຍຖາ ກຖໍ ປນ ໂຠ ຄພ຺ຠສ຺ສ ອວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ (ກ)
໖. ຍຄ຺ເຆ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ໂຫມາຕິ. ເຕ ຫິ ນາມ, ອສ຺ສລາຍນ, ສຕ຺ຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິສໂຍ ອສິເຕນ ເທວເລນ ອິສິນາ ສເກ ຊາຕິວາເທ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມານາ ສມນຸຄ຺ຄາຫິຍມານາ ສມນຸຠາສິຍມານາ ນ ສມ຺ປາຍິສ຺ສນ຺ຕິ; ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ມຍາ ສກສ຺ມິໍ ຊາຕິວາເທ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ສມນຸຄ຺ຄາຫິຍມາໂນ ສມນຸຠາສິຍມາໂນ ສມ຺ປາຍິສ຺ສສິ, ເຍສໍ ຕ຺ວໍ ສາຈຣິຍໂກ ນ ປຸຓ຺ໂຓ ທພ຺ພິຄາໂຫຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອສ຺ສລາຍໂນ ມາຓໂວ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ອສ຺ສລາຍນສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ໂຆຏມຸຂສຸຕ຺ຕໍ

໔໑໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຂມິຍມ຺ພວເນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພາຣາຓສິໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອຖ ໂຂ ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ເຂມິຍມ຺ພວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ອຠ຺ໂພກາເສ ຈງ຺ກມຕິ. ອຖ ໂຂ ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອຸເທເນນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸເທນໍ ຈງ຺ກມນ຺ຕໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ເອວມາຫ “ອມ຺ໂຠ ສມຓ, ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມິໂກ ປຣິພ຺ພໂຊ,[໑] ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຠວນ຺ຕຣູປານໍ ວາ ອທສ຺ສນາ, ໂຍ ວາ ປເນຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ຈງ຺ກມາ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ໂຆຏມຸໂຂປິ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈງ຺ກມາ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕໍ ໂຂ ໂຆຏມຸຂໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ເອຕທໂວຈ “ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ[໒] ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາສນານິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂສິ, ນິສີທາຕິ. ເອຕເທວ ໂຂ ປນ ມຍໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ອາຄມຍມານາ

---

໑. ປຣິພ຺ພາໂຊ (ສີ, ອິ)

໒. ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕ (ພຫູສຸ)

ນິສີທາມ. ກຖຎ຺ຫິ ນາມ ມາທິໂສ ປຸພ຺ເພ ອນິມນ຺ຕິໂຕ ອາສເນ ນິສີທິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຕິ? ອຖ ໂຂ ໂຆໂຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂຆໂຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸເທນໍ ເອຕທໂວຈ “ອມ຺ໂຠ ສມຓ, ‘ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມິໂກ ປຣິພ຺ພໂຊ’ ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕິ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຠວນ຺ຕຣູປານໍ ວາ ອທສ຺ສນາ, ໂຍ ວາ ປເນຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມຕິ. ສເຈ ໂຂ ປນ ເມ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອນຸຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອນຸຊາເນຍ຺ຍາສິ, ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພຎ຺ຈ ປຏິກ຺ໂກເສຍ຺ຍາສິ; ຍສ຺ສ ຈ ປນ ເມ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ມມໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຏິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາສິ ‘ອິທໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ກ຺ວຕ຺ໂຖຕິ? ເອວໍ ກຕ຺ວາ ສິຍາ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ. “ອນຸຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ຂ຺ວາຫໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ອນຸຊານິສ຺ສາມິ, ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພຎ຺ຈ ປຏິກ຺ໂກສິສ຺ສາມິ; ຍສ຺ສ ຈ ປນາຫໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານິສ຺ສາມິ, ຠວນ຺ຕໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ອຸເທນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ‘ອິທໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ກ຺ວຕ຺ໂຖຕິ? ເອວໍ ກຕ຺ວາ ໂຫຕຸ ໂນ ເອຕ຺ຖ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ.

໔໑໓. ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອິເມສໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກຕໂມ ເຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຕີຕິ? ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ອຍໍ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ; ໂຍປາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິ-ຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ; ໂຍປາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ

ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ; ໂຍ ຈ ໂຂ ອຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອຍເມວ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຕີຕິ.

ກສ຺ມາ ປນ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເມ ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘນ຺ຕີຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອຕ຺ຕານໍ ສຸຂການໍ ທຸກ຺ຂປຏິກ຺ກູລໍ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ; ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ. ໂຍປາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ປຣໍ ສຸຂການໍ ທຸກ຺ຂປຏິກ຺ກູລໍ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ; ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ. ໂຍປາຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ປຣຎ຺ຈ ສຸຂການໍ ທຸກ຺ຂປຏິກ຺ກູລໍ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ; ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ນາຣາເຘຕິ. ໂຍ ຈ ໂຂ ອຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ປຣຎ຺ຈ ສຸຂການໍ ທຸກ຺ຂປຏິກ຺ກູລໍ ເນວ ອາຕາເປຕິ ນ ປຣິຕາເປຕິ; ອິມິນາ ເມ ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຘຕີຕິ.

໔໑໔. ເທ຺ວມາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ຈາ ປຣິສາ ສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຓິກຸຓ຺ຑເລສຸ ປຸຕ຺ຕຠຣິຍໍ ປຣິເຍສຕິ, ທາສິທາສໍ ປຣິເຍສຕິ, ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ປຣິເຍສຕິ, ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຣິເຍສຕິ. ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ຈາ ປຣິສາ ອສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຓິກຸຓ຺ຑເລສຸ ປຸຕ຺ຕຠຣິຍໍ ປຫາຍ, ທາສິທາສໍ ປຫາຍ, ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ປຫາຍ, ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຫາຍ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ. ສ຺ວາຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ

ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອິຘ ກຕມໍ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄລໍ ກຕມາຍ ປຣິສາຍ ພຫຸລໍ ສມນຸປສ຺ສສິ, ຍາ ຈາຍໍ ປຣິສາ ສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຓິກຸຓ຺ຑເລສຸ ປຸຕ຺ຕຠຣິຍໍ ປຣິເຍສຕິ, ທາສິທາສໍ ປຣິເຍສຕິ, ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ປຣິເຍສຕິ, ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຣິເຍສຕິ, ຍາ ຈາຍໍ ປຣິສາ ອສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຓິກຸຓ຺ຑເລສຸ ປຸຕ຺ຕຠຣິຍໍ ປຫາຍ ທາສິທາສໍ ປຫາຍ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ປຫາຍ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຫາຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາຕິ.

ຍ຺ວາຍໍ, ໂພ ອຸເທນ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ; ອິມາຫໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ຍາຍໍ ປຣິສາ ອສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຓິກຸຓ຺ຑເລສຸ ປຸຕ຺ຕຠຣິຍໍ ປຫາຍ ທາສິທາສໍ ປຫາຍ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໍ ປຫາຍ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຫາຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ, ອິມິສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ພຫຸລໍ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ.

ອິທາເນວ ໂຂ ປນ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠາສິຕໍ ‘ມຍໍ ເອວໍ ອາຊານາມ ອມ຺ໂພ ສມຓ, ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມິໂກ ປຣິພ຺ພໂຊ, ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ຠວນ຺ຕຣູປານໍ ວາ ອທສ຺ສນາ, ໂຍ ວາ ປເນຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມຕິ. “ອທ຺ຘາ ເມສາ, ໂພ ອຸເທນ, ສານຸຄ຺ຄຫາ ວາຈາ ຠາສິຕາ, ‘ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມິໂກ ປຣິພ຺ພໂຊ, ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ. ເອວຎ຺ຈ ປນ ມໍ ຠວໍ ອຸເທໂນ ຘາເຣຕຸ. ເຍ ຈ ເມ ໂຠຕາ ອຸເທເນນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອວິຠຕ຺ຕາ, ສາຘຸ ເມ ຠວໍ, ອຸເທໂນ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄເລ ວິຕ຺ຖາເຣນ ວິຠຊຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. “ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ໂພຕິ ໂຂ ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອາຍສ຺ມາ ອຸເທໂນ ເອຕທໂວຈ,

໔໑໕. “ກຕໂມ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອເຈລໂກ ໂຫຕິ ມຸຕ຺ຕາຈາໂຣ, ຫຕ຺ຖາປເລຂໂນ, ນເອຫິຠທ຺ທນ຺ຕິໂກ ນຕິຏ຺ຐຠທ຺ທນ຺ຕິໂກ ນາຠິຫຏໍ ນ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ, ນ ນິມນ຺ຕນໍ ສາທິຍຕິ. ໂສ ນ ກຸມ຺ຠິມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ກໂຬປິມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ເອຬກມນ຺ຕຣໍ, ນ ທຓ຺ຑມນ຺ຕຣໍ, ນ ມຸສລມນ຺ຕຣໍ, ນ ທ຺ວິນ຺ນໍ

ຠຸຎ຺ຊມານານໍ, ນ ຄພ຺ຠິນິຍາ, ນ ປາຍມານາຍ, ນ ປຸຣິສນ຺ຕຣຄຕາຍ, ນ ສງ຺ກິຕ຺ຕີສຸ, ນ ຍຕ຺ຖ ສາ ອຸປຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕິ, ນ ຍຕ຺ຖ ມກ຺ຂິກາ ສຓ຺ຑສຓ຺ຑຈາຣິນີ, ນ ມຈ຺ຉໍ, ນ ມໍສໍ, ນ ສຸຣໍ, ນ ເມຣຍໍ, ນ ຖຸໂສທກໍ ປິວຕິ. ໂສ ເອກາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ເອກາໂລປິໂກ, ທ຺ວາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ທ຺ວາໂລປິໂກ ໆເປໆ ສຕ຺ຕາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ສຕ຺ຕາໂລປິໂກ; ເອກິສ຺ສາປິ ທຕ຺ຕິຍາ ຍາເປຕິ, ທ຺ວີຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ ໆເປໆ ສຕ຺ຕຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ; ເອກາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ທ຺ວີຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ ໆເປໆ ສຕ຺ຕາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ. ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອທ຺ຘມາສິກໍ ປຣິຍາຍຠຕ຺ຕໂຠຊນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ໂສ ສາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ສາມາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ນີວາຣຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ທທ຺ທຸລຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ຫຏຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ກຓຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ອາຈາມຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ປິຎ຺ຎາກຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ຕິຓຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ໂຄມຍຠກ຺ໂຂ ວາ ໂຫຕິ, ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຍາເປຕິ ປວຕ຺ຕຜລໂຠຊີ. ໂສ ສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ມສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ຉວທຸສ຺ສານິປິ ຘາເຣຕິ, ປໍສຸກູລານິປິ ຘາເຣຕິ, ຕິຣີຏານິປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນກ຺ຂິປມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ກຸສຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ຜລກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ເກສກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາຬກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຸລູກປກ຺ຂມ຺ປິ ຘາເຣຕິ; ເກສມສ຺ສຸໂລຈໂກປິ ໂຫຕິ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຸພ຺ຠຏ຺ຐໂກປິ ໂຫຕິ ອາສນປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ອຸກ຺ກຸຏິໂກປິ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ກຓ຺ຏກາປສ຺ສຍິໂກປິ ໂຫຕິ ກຓ຺ຏກາປສ຺ສເຍ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ; ສາຍຕຕິຍກມ຺ປິ ອຸທໂກໂຣຫນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອເນກວິຫິຕໍ ກາຍສ຺ສ ອາຕາປນປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໔໑໖. "ກຕໂມ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂອຣພ຺ຠິໂກ ໂຫຕິ ສູກຣິໂກ ສາກຸຓິໂກ ມາຄວິໂກ, ລຸທ຺ໂທ ມຈ຺ຉຆາຕໂກ ໂຈໂຣ ໂຈຣຆາຕໂກ ໂຄຆາຕໂກ ພນ຺ຘນາຄາຣິໂກ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ກຸຣູຣກມ຺ມນ຺ຕາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣນ຺ຕໂປ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໔໑໗. ກຕໂມ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຣາຊາ ວາ ໂຫຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ມຫາສາໂລ. ໂສ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ນຄຣສ຺ສ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ຂຣາຊິນໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ສປ຺ປິເຕເລນ ກາຍໍ ອພ຺ຠຎ຺ຊິຕ຺ວາ ມຄວິສາເຓນ ປິຏ຺ຐິໍ ກຓ຺ຑຸວມາໂນ ນວໍ ສນ຺ຖາຄາຣໍ ປວິສຕິ ສທ຺ຘິໍ ມເຫສິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ຈ ປຸໂຣຫິເຕນ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ອນນ຺ຕຣຫິຕາຍ ຠູມິຍາ ຫຣິຕຸປລິຕ຺ຕາຍ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ. ເອກິສ຺ສາຍ ຄາວິຍາ ສຣູປວຈ຺ຉາຍ ຍໍ ເອກສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຣາຊາ ຍາເປຕິ, ຍໍ ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ມເຫສີ ຍາເປຕິ, ຍໍ ຕຕິຍສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຸໂຣຫິໂຕ ຍາເປຕິ, ຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ມິໍ ຖເນ ຂີຣໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ອຄ຺ຄິໍ ຊຸຫຕິ, ອວເສເສນ ວຈ຺ຉໂກ ຍາເປຕິ. ໂສ ເອວມາຫ ‘ເອຕ຺ຕກາ ອຸສຠາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ວຈ຺ຉຕຣາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ວຈ຺ຉຕຣິໂຍ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອຊາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອຸຣພ຺ຠາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອສ຺ສາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ຣຸກ຺ຂາ ຉິຊ຺ຊນ຺ຕຸ ຍູປຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກາ ທພ຺ຠາ ລູຍນ຺ຕຸ ພຣິຫິສຕ຺ຖາຍາຕິ. ເຍປິສ຺ສ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ‘ທາສາຕິ ວາ ‘ເປສ຺ສາຕິ ວາ ‘ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ, ເຕປິ ທຓ຺ຑຕຊ຺ຊິຕາ ຠຍຕຊ຺ຊິຕາ ອສ຺ສຸມຸຂາ ຣຸທມານາ ປຣິກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ຈ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ປຣນ຺ຕໂປ ຈ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ.

໔໑໘. “ກຕໂມ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ; ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ

ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຕ຺ ສາຕ຺ຖ຺ ສພ຺ຍຄ຺ຊນ຺, ເກວລປຣິປຸຕ຺ຕ຺ ປຣິສຸທ຺ຕ຺ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ຺ ປກາເສຕິ. ຕ຺ ທມ຺ມ຺ ສຸຕາຕິ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຄ຺ຄຕຣສ຺ມ຺ ວາ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ. ໂສ ຕ຺ ທມ຺ມ຺ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ທ຺ ປຕິລພຕິ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ທາປຕິລາເພນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິຕິ ປຕິສຄ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສມ຺ພາໂທ ຄຣາວາໂສ ຣໂຊປໂຖ ອພ຺ໂພກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທ຺ ສຸກຣ຺ ອຄາຣ຺ ອຊ຺ຊາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຕ຺ຕ຺ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ທ຺ ສ຺ງຂລິຂິຕ຺ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ຺ ຈຣິຕ຺ຸ. ຍ຺ນູນາຫ຺ ເກສມສ຺ສ຺ຸ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຊາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍ຺ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປ຺ປ຺ ວາ ໂພຄກ຺ຂນ຺ທ຺ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕ຺ ວາ ໂພຄກ຺ຂນ຺ທ຺ ປຫາຍ, ອປ຺ປ຺ ວາ ຄາຕິປຣິວຕ຺ຕ຺ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕ຺ ວາ ຄາຕິປຣິວຕ຺ຕ຺ ປຫາຍ, ເກສມສ຺ສ຺ຸ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຊາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍ຺ ປພ຺ພຊຕິ. ໂສ ເອວ຺ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ພິກ຺ຂູນ຺ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ປາຕາຕິປາຕ຺ ປຫາຍ ປາຕາຕິປາຕາ ປຕິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ນິຫິຕທຕ຺ໂທ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຕພູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ.

ອທິນ຺ນາທານ຺ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຕິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຕິກ຺ງ຺ຂີ. ອເຖເນນ ສຸຈິພູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ.

ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ຺ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ ອາຣາຈາຣີ ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມທມ຺ມາ.

ມຸສາວາທ຺ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຕິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ໂທ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສ຺ວາທໂກ ໂລກສ຺ສ.

ປິສຸຕ຺ ວາຈ຺ ປຫາຍ ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຕິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ນ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສ຺ ເພທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ນ ອິເມສ຺ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສ຺ ເພທາຍ. ອິຕິ ພິນ຺ນານ຺ ວາ ສນ຺ທາຕາ ສຫິຕານ຺ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ, ສມຄ຺ຄາຣາໂມ ສມຄ຺ຄຣໂຕ ສມຄ຺ຄນນ຺ທີ ສມຄ຺ຄກຣຕີ ວາຈ຺ ພາສິຕາ ໂຫຕິ.

ຜຣຸສ຺ ວາຈ຺ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຕິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຕ຺ຕສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍ຺ງຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປີ ວາຈ຺ ພາສິຕາ ໂຫຕິ.

ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຫາຍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາລວາທີ ຠູຕວາທີ ອຕ຺ຖວາທີ ຘມ຺ມວາທີ ວິນຍວາທີ, ນິຘານວຕິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ກາເລນ ສາປເທສໍ ປຣິຍນ຺ຕວຕິໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ.

ໂສ ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ. ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຊາຕຣູປຣຊຕປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອາມກຘຎ຺ຎປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອາມກມໍສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິຕ຺ຖິກຸມາຣິກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ທາສິທາສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອເຊຬກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ກຸກ຺ກຸຏສູກຣປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຫຕ຺ຖິຄວສ຺ສວຬວປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ທູເຕຍ຺ຍປຫິຓຄມນານຸໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ກຍວິກ຺ກຍາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຕຸລາກູຏກໍສກູຏມານກູຏາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຸກ຺ໂກຏນວຎ຺ຈນນິກຕິສາຈິໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເຉທນວຘພນ຺ຘນວິປຣາໂມສອາໂລປສຫສາກາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ.

ໂສ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກ຺ກມຕິ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ ເຍນ ເຍເນວ ເຑຕິ ສປຕ຺ຕຠາໂຣວ ເຑຕິ, ເອວເມວ ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກ຺ກມຕິ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອນວຊ຺ຊສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໔໑໘. ໂສ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ໆເປໆ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ. ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ. ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ. ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ.

ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອພ຺ຍາເສກສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

ໂສ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສໍຆາຏິ-ປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານ-ກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ.

ໂສ ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, (ອິມາຍ ຈ ອຣິຍາຍ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ,)[1] ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ, ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ, ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາຠິຊ຺ເຌນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ, ອຠິຊ຺ຌາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫາຍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ໂຘ ວິຫຣຕິ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖີນມິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ຘໂຕ ວິຫຣຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ.

ໂສ ອິເມ ປຎ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຎ຺ຎາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ

໑. ປສ຺ສ ມ-໑-໔໓໙-ປິຏ຺ເຐ

สโต จ สมฺปชาโน, สุขญฺจ กาเยน ปฏิสํเวเทติ, ยํ ตํ อริยา อาจิกฺขนฺติ 'อุเปกฺขโก สติมา สุขวิหารีติ ตติยํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหรติ. สุขสฺส จ ปหานา ทุกฺขสฺส จ ปหานา, ปุพฺเพว โสมนสฺสโทมนสฺสานํ อตฺถงฺคมา, อทุกฺขมสุขํ อุเปกฺขาสติปาริสุทฺธึ จตุตฺถํ ฌานํ อุปสมฺปชฺช วิหรติ.

๔๘๐. โส เอวํ สมาหิเต จิตฺเต ปริสุทฺเธ ปริโยทาเต อนงฺคเณ วิคตูปกฺกิเลเส มุทุภูเต กมฺมนิเย ฐิเต อาเนญฺชปฺปตฺเต ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมติ. โส อเนกวิหิตํ ปุพฺเพนิวาสํ อนุสฺสรติ, เสยฺยถีทํ เอกมฺปิ ชาตึ เทฺวปิ ชาติโย ติสฺโสปิ ชาติโย จตสฺโสปิ ชาติโย ปญฺจปิ ชาติโย ทสปิ ชาติโย วีสมฺปิ ชาติโย ตึสมฺปิ ชาติโย จตฺตาลีสมฺปิ ชาติโย ปญฺญาสมฺปิ ชาติโย ชาติสตมฺปิ ชาติสหสฺสมฺปิ ชาติสตสหสฺสมฺปิ, อเนเกปิ สํวฏฺฏกปฺเป อเนเกปิ วิวฏฺฏกปฺเป อเนเกปิ สํวฏฺฏวิวฏฺฏกปฺเป 'อมุตฺราสึ เอวํนาโม เอวํโคตฺโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาโร เอวํสุขทุกฺขปฺ-ปฏิสํเวที เอวมายุปริยนฺโต; โส ตโต จุโต อมุตฺร อุทปาทึ; ตตฺราปาสึ เอวํนาโม เอวํโคตฺโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาโร เอวํสุขทุกฺขปฺปฏิสํเวที เอวมายุปริยนฺโต; โส ตโต จุโต อิธูปปนฺโนติ. อิติ สาการํ สอุทฺเทสํ อเนกวิหิตํ ปุพฺเพนิวาสํ อนุสฺสรติ.

โส เอวํ สมาหิเต จิตฺเต ปริสุทฺเธ ปริโยทาเต อนงฺคเณ วิคตูปกฺกิเลเส มุทุภูเต กมฺมนิเย ฐิเต อาเนญฺชปฺปตฺเต สตฺตานํ จุตูปปาตญาณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมติ. โส ทิพฺเพน จกฺขุนา วิสุทฺเธน อติกฺกนฺตมานุสเกน สตฺเต ปสฺสติ จวมาเน อุปปชฺชมาเน หีเน ปณีเต สุวณฺเณ ทุพฺพณฺเณ สุคเต ทุคฺคเต, ยถากมฺมูปเค สตฺเต ปชานาติ 'อิเม วต โภนฺโต สตฺตา กาย-ทุจฺจริเตน สมนฺนาคตา ฯเปฯ อริยานํ อุปวาทกา มิจฺฉาทิฏฺฐิกา มิจฺฉา-ทิฏฺฐิกมฺมสมาทานา, เต กายสฺส เภทา ปรํ มรณา อปายํ ทุคฺคตึ วินิปาตํ นิรยํ อุปปนฺนา. อิเม วา ปน โภนฺโต สตฺตา กายสุจริเตน สมนฺนาคตา ฯเปฯ อริยานํ อนุปวาทกา สมฺมาทิฏฺฐิกา สมฺมาทิฏฺฐิกมฺมสมาทานา, เต กายสฺส เภทา ปรํ มรณา สุคตึ สคฺคํ โลกํ อุปปนฺนาติ. อิติ ทิพฺเพน จกฺขุนา วิสุทฺเธน อติกฺกนฺตมานุสเกน สตฺเต ปสฺสติ จวมาเน อุปปชฺชมาเน หีเน ปณีเต สุวณฺเณ ทุพฺพณฺเณ สุคเต ทุคฺคเต ยถากมฺมูปเค สตฺเต ปชานาติ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເທ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘ-ຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; ‘ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ຠວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ‘ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ.

“ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເນວຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ນາຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ປຣນ຺ຕໂປ ນ ປຣປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ. ໂສ ອນຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ອປຣນ຺ຕໂປ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕີຠູໂຕ ສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ.

໔໕໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸເທນໍ ເອຕທໂວຈ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ອຸເທນ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ອຸເທນ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ອຸເທເນນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ອຸເທນໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ອຸເທໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຄເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. “ມາ ໂຂ ມໍ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຣຓໍ ອຄມາສິ. ຕເມວ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາຫິ, ຍມຫໍ ສຣຓໍ ຄໂຕຕິ. “ກຫໍ ປນ, ໂຠ ອຸເທນ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ? “ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ.

“ສເຈປິ[1] ມຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສສຸ ໂຍຊເນສຸ, ທສປິ ມຍໍ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ

໑. ສເຈ ຫິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ສເຈປິ[1] ມຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ວີສຕິຍາ ໂຍຊເນສຸ. ຕິໍສາຍ ໂຍຊເນສຸ. ຈຕ຺ຕາຣີສາຍ ໂຍຊເນສຸ ປຎ຺ຎາສາຍ ໂຍຊເນສຸ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ມຍໍ ໂຍຊນານິ ຄຈ຺ຉເຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ. ໂຍຊນສເຕ ເຈປິ[2] ມຍໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ສຸເຓຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ, ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ມຍໍ ຄຈ຺ຉເຍ຺ຍາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ.

ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ໂຠ ອຸເທນ, ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ປຣິນິພ຺ພຸຕມ຺ປິ ມຍໍ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ອຸເທໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕໍ. ອຕ຺ຖິ ຈ ເມ, ໂຠ ອຸເທນ, ອງ຺ຄຣາຊາ ເທວສິກໍ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂໍ ທທາຕິ, ຕໂຕ ອຫໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ເອກໍ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂໍ ທທາມີຕິ. "ກິໍ ປນ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອງ຺ຄຣາຊາ ເທວສິກໍ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂໍ ທທາຕີຕິ? "ປຎ຺ຈ, ໂຠ ອຸເທນ, ກຫາປຓສຕານີຕິ. "ນ ໂຂ ໂນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກປ຺ປຕິ ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕຸນ຺ຕິ. "ສເຈ ຕໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ນ ກປ຺ປຕິ ວິຫາຣໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ກາຣາເປສ຺ສາມີຕິ. "ສເຈ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວິຫາຣໍ, ກາຣາເປຕຸກາໂມ, ປາຏລິປຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານສາລໍ ກາຣາເປຫີຕິ. "ອິມິນາປາຫໍ ໂຠໂຕ ອຸເທນສ຺ສ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອຠິຣທ຺ໂຘ ຍໍ ມໍ ຠວໍ ອຸເທໂນ ສງ຺ເຆ ທາເນ ສມາທເປຕິ. ເອສາຫໍ, ໂຠ ອຸເທນ, ເອຕິສ຺ສາ ຈ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂາຍ ອປຣາຍ ຈ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂາຍ ປາຏລິປຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານສາລໍ ກາຣາເປສ຺ສາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂຆຏມຸໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອຕິສ຺ສາ ຈ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂາຍ ອປຣາຍ ຈ ນິຈ຺ຈຠິກ຺ຂາຍ ປາຏລິປຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐານສາລໍ ກາຣາເປສິ. ສາ ເອຕຣຫິ 'ໂຆຏມຸຂີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ໂຆຏມຸຂສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ຈງ຺ກີສຸຕ຺ຕໍ

໔໒໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ໂອປາສາທໍ ນາມ ໂກສລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ

---

໑. ສເຈ (ສີ, ອິ), ສເຈ ຫິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)   ໒. ໂຍຊນສເຕປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ໂອປາສາເທ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ໂອປາສາທໍ ເທວວເນ ສາລວເນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂອປາສາທໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ສຕ຺ຕຸສ຺ສທໍ ສຕິຓກຏ຺ໂຐທກໍ ສຘຎ຺ຎໍ ຣາຊໂຠຄ຺ຄໍ ຣຎ຺ຎາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ທິນ຺ນໍ ຣາຊທາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມເທຍ຺ຍໍ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ໂອປາສາທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ “ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ ໂອປາສາທໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂອປາສາເທ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ໂອປາສາທໍ ເທວວເນ ສາລວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ພຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

໔໘໓. ອຖ ໂຂ ໂອປາສາທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ໂອປາສາທາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສໍຆສໍຆີ ຄຓີຠູຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸຂາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເຍນ ເທວວນໍ ສາລວນໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸປຣິປາສາເທ ທິວາເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂອປາສາທເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ໂອປາສາທາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສໍຆສໍຆີ ຄຓີຠູເຕ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸຂໍ ເຍນ ເທວວນໍ ສາລວນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ. ທິສ຺ວາ ຂຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ຂຕ຺ເຕ, ໂອປາສາທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ໂອປາສາທາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສໍຆສໍຆີ ຄຓີຠູຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນມຸຂາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເຍນ ເທວວນໍ ສາລວນນ຺ຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ໂຠ ຈງ຺ກີ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ ໂອປາສາທໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂອປາສາເທ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ໂອປາສາທໍ ເທວວເນ ສາລວເນ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ພຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ຕເມເຕ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ.

“ເຕນ ຫິ, ໂພ ຂຕ຺ເຕ, ເຍນ ໂອປາສາທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂອປາສາທເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ຈງ຺ກີ, ໂພ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອວມາຫ ອາຄເມນ຺ຕຸ ກິຣ ໂພນ຺ໂຕ, ຈງ຺ກີປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. “ເອວໍ, ໂພຕິ ໂຂ ໂສ ຂຕ຺ໂຕ ຈງ຺ກີສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ໂອປາສາທກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂອປາສາທເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ເອຕທໂວຈ “ຈງ຺ກີ, ໂພ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອວມາຫ ‘ອາຄເມນ຺ຕຸ ກິຣ ໂພນ຺ໂຕ, ຈງ຺ກີປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ.

໔໘໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ນານາເວຣຊ຺ຊການໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປຌ຺ຈມຕ຺ຕານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຕານິ ໂອປາສາເທ ປຝິວສນ຺ຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ “ຈງ຺ກີ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຍນ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ພວໍ ຈງ຺ກີ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ເມ, ໂພ, ໂຫຕິ ‘ອຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມີຕິ. “ມາ ພວໍ ຈງ຺ກີ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິ. ນ ອຣຫຕິ ພວໍ ຈງ຺ກີ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ສມໂຓເຕ຺ວວ ໂຄຕໂມ ອຣຫຕິ ພວນ຺ຕໍ ຈງ຺ກີ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ພວໍຫິ ຈງ຺ກີ ອຸພໂຕ ສຸຊາໂຕ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຊ຺ໂຖ ຊາຕິວາເທນ. ຍມ຺ປິ ພວໍ ຈງ຺ກີ ອຸພໂຕ ສຸຊາໂຕ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຊ຺ໂຖ ຊາຕິວາເທນ, ອິມິນາປງ຺ເຄນ ນ ອຣຫຕິ ພວໍ ຈງ຺ກີ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ສມໂຓ ເຕ຺ວວ ໂຄຕໂມ ອຣຫຕິ ພວນ຺ຕໍ ຈງ຺ກີ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ພວໍຫິ ຈງ຺ກີ ອຑ຺ໂຌ ມຫທ຺ຘໂນ ມຫາໂພໂຄ ຯເປຯ ພວໍ ຫິ ຈງ຺ກີ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຊຸພານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເພທານໍ ອິຕິຫາສປຌ຺ຈມານໍ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ ຯເປຯ ພວໍ ຫິ ຈງ຺ກີ ອພິຣູໂປ ທສ຺ສນີໂຍ ປາສາທິໂກ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ

ພ຺ຣຫ຺ມວຓ຺ຓີ ພ຺ຣຫ຺ມວຈ຺ຉສີ[1] ອຂຸທ຺ທາວກາໂສ ທສ຺ສນາຍ ໆເປໆ ຠວໍຫິ ຈງ຺ກີ ສີລວາ ວຸທ຺ຘສີລີ ວຸທ຺ຘສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໆເປໆ ຠວໍ ຫິ ຈງ຺ກີ ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກໂຣ ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິສ຺ສຏ຺ຐາຍ ອເນລຄລາຍ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນິຍາ ໆເປໆ ຠວໍ ຫິ ຈງ຺ກີ ພຫູນໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິໂຍ, ຕີຓິ ມາຓວກສຕານິ ມນ຺ເຕ ວາເຈຕິ ໆເປໆ ຠວໍ ຫິ ຈງ຺ກີ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ສກ຺ກໂຕ ຄຣຸກໂຕ ມານິໂຕ ປູຊິໂຕ ອປຈິໂຕ ໆເປໆ ຠວໍຫິ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣສາຕິສ຺ສ ສກ຺ກໂຕ ຄຣຸກໂຕ ມານິໂຕ ປູຊິໂຕ ອປຈິໂຕ ໆເປໆ ຠວໍຫິ ຈງ຺ກີ ໂອປາສາທໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ສຕ຺ຕຸສ຺ສທໍ ສຕິຓກຏ຺ໂຐທກໍ ສຘຎ຺ຎໍ ຣາຊໂຠຄ຺ຄໍ ຣຎ຺ຎາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ທິນ຺ນໍ ຣາຊທາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມເທຍ຺ຍໍ. ຍມ຺ປິ ຠວໍ ຈງ຺ກີ ໂອປາສາທໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ສຕ຺ຕຸສ຺ສທໍ ສຕິຓກຏ຺ໂຐທກໍ ສຘຎ຺ຎໍ ຣາຊໂຠຄ຺ຄໍ ຣຎ຺ຎາ ປເສນທິນາ ໂກສເລນ ທິນ຺ນໍ ຣາຊທາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມເທຍ຺ຍໍ, ອິມິນາປງ຺ເຄນ ນ ອຣຫຕິ ຠວໍ ຈງ຺ກີ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ສມໂຓເຕ຺ວວ ໂຄຕໂມ ອຣຫຕິ ຠວນ຺ຕໍ ຈງ຺ກິໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸນ຺ຕິ.

໔໘໕. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເອຕທໂວຈ “ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ມມປິ ສຸຓາຖ, ຍຖາ ມຍເມວ ອຣຫາມ ຕໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ນ ຕ຺ເວວ ອຣຫຕິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອຸຠໂຕ ສຸຊາໂຕ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຏ຺ໂຐ ຊາຕິວາເທນ. ຍມ຺ປິ, ໂຠ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອຸຠໂຕ ສຸຊາໂຕ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຏ຺ໂຐ ຊາຕິວາເທນ, ອິມິນາປງ຺ເຄນ ນ ອຣຫຕິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ອຖ ໂຂ ມຍເມວ ອຣຫາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ.[4] ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ປຫູຕໍ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓໍ ໂອຫາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ຠູມິຄຕຎ຺ຈ ເວຫາສຏ຺ຐຎ຺ຈ ໆເປໆ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ທຫໂຣວ ສມາໂນ ຍຸວາ ສຸສຸກາຬເກໂສ ຠທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຐເມນ ວຍສາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໆເປໆ ສມໂຓ

---

໑. ພ຺ຣຫ຺ມວຈ຺ຈສີ (ສີ, ອີ)

໔. ເອຕ຺ຖ ທີ-໑-໑໐໘-ປິຏ຺ເຐ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ຄຸຓປທໍ ທິສ຺ສຕິ.

ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອກາມການໍ ມາຕາປິຕູນໍ ອສ຺ສຸມຸຂານໍ ຣຸທນ຺ຕານໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອຠິຣູໂປ ທສ຺ສນີໂຍ ປາສາທິໂກ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມວຓ຺ຓີ ພ຺ຣຫ຺ມວຈ຺ຉສີ ອຂຸທ຺ທາວກາໂສ ທສ຺ສນາຍ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສີລວາ ອຣິຍສີລີ ກຸສລສີລີ ກຸສເລນ ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ,ໂຄຕໂມ ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກຣໂຓ ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິສ຺ສຏ຺ຐາຍ ອເນລຄລາຍ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນິຍາ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ພຫູນໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິໂຍ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ຂີຓກາມຣາໂຄ ວິຄຕຈາປລ຺ໂລ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ກມ຺ມວາທີ ກິຣິຍວາທີ ອປາປປຸເຣກ຺ຂາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາຍ ປຊາຍ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອຸຈ຺ຈາ ກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອສມ຺ຠິນ຺ນາ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ອຑ຺ຒາ ກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ມຫທ຺ຘນາ ມຫາໂຠຄາ ຯເປຯ ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ຕິໂຣຣຏ຺ຐາ ຕິໂຣຊນປທາ ສໍປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຯເປຯ ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ປາເຓຫິ ສຣຓໍ ຄຕານິ ຯເປຯ ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາຕິ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ທ຺ວຕ຺ຕີໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຯເປຯ[1] ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ເສນິໂຍ ພິມ຺ພິສາໂຣ ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ປາເຓຫິ ສຣຓໍ ຄໂຕ ຯເປຯ ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ຣາຊາ ປເສນທິ ໂກສໂລ ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ປາເຓຫິ ສຣຓໍ ຄໂຕ ຯເປຯ ສມຓໍ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ສປຸຕ຺ຕທາໂຣ ປາເຓຫິ ສຣຓໍ ຄໂຕ ຯເປຯ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ໂອປາສາທໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂອປາສາເທ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ໂອປາສາທໍ ເທວວເນ ສາລວເນ. ເຍ ໂຂ ເຕ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຕິຖີ ໂນ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ. ອຕິຖີ ໂຂ ປນມ຺ເຫຫິ ສກ຺ກາຕພ຺ພາ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ມາເນຕພ຺ພາ ປູເຊຕພ຺ພາ

---

໑. ເອຕ຺ຖາປິ ທີ-໑-໑໐໘-ປິຏ຺ເຐ ອຎ຺ຎານິປີ ຄຸຓປທານິ ທິສ຺ສນ຺ຕິ.

ຍມ຺ປິ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ໂອປາສາທໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂອປາສາເທ ວິຫຣຕິ ອຸຕ຺ຕເຣນ ໂອປາສາທໍ ເທວວເນ ສາລວເນ, ອຕິຖິມ຺ຫາກໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ. ອຕິຖິ ໂຂ ປນມ຺ເຫຫິ ສກ຺ກາຕພ຺ໂພ ຄຣຸກາຕພ຺ໂພ ມາເນຕພ຺ໂພ ປູເຊຕພ຺ໂພ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ນ ອຣຫຕິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ອຖ ໂຂ ມຍເມວ ອຣຫາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ. ເອຕ຺ຕໂກ ໂຂ ອຫໍ, ໂຠ, ຕສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວຓ຺ເຓ ປຣິຍາປຸຓາມິ, ໂນ ຈ ໂຂ ໂສ, ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕ຺ຕກວຓ຺ໂຓ; ອປຣິມາຓວຓ຺ໂຓ ຫິ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ. ເອກເມເກນປິ ເຕນ[໑] ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນ ອຣຫຕິ, ໂສ, ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ; ອຖ ໂຂ ມຍເມວ ອຣຫາມ ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸນ຺ຕິ. ເຕນ ຫິ, ໂຠ, ສພ຺ເພວ ມຍໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມາຕິ.

໔໒໖. ອຖ ໂຂ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຫຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄເຓນ ສທ຺ຘຶ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘຶ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ວຸທ຺ເຘຫິ ວຸທ຺ເຘຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ສທ຺ຘຶ ກິຍ຺ຈິ ກິຍ຺ຈິ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກາປຐິໂກ[໒] ນາມ ມາຓໂວ ທຫໂຣ ວຸຕ຺ຕສິໂຣ ໂສຬສວສ຺ສຸທ຺ເທສິໂກ ຊາຕິຍາ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຒຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຍ຺ຈມານໍ, ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕ-ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ, ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ວຸທ຺ຘານໍ ວຸທ຺ຘານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘຶ ມນ຺ຕຍມານານໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ກາປຐິກໍ ມາຓວໍ ອປສາເທຕິ “ມາຍສ຺ມາ ຠາຣທ຺ວາໄຊ ວຸທ຺ຘານໍ ວຸທ຺ຘານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມນ຺ຕຍມານານໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ກຖໍ ໂອປາເຕຕຸ. ກຖາປຣິໂຍສານໍ ອາຍສ຺ມາ ຠາຣທ຺ວາໄຊ ອາຄເມຕູຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມາ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກາປຐິກໍ ມາຓວໍ ອປສາເທສິ. ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຈ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ຈ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ, ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກຣໂຓ ຈ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ, ປໂຫຕິ ຈ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ສທ຺ຘຶ ອສ຺ມຶ ວຈເນ ປຏິມນ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ

໑. ເອກເມເກນປິ ໂຠ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ກາປກີໂກ (ສີ, ອິ), ກາປທີໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ອທ຺ຘາ ໂຂ ກາປຐິກສ຺ສ[1] ມາຓວສ຺ສ ເຕວິຊ຺ຊເກ ປາວຈເນ ກຖາ[2] ຠວິສ຺ສຕິ. ຕຖາ ຫິ ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສໍປຸເຣກ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ກາປຐິກສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ຍທາ ເມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸປສໍຫຣິສ຺ສຕິ, ອຖາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ກາປຐິກສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ເຍນ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ ເຕນ ຈກ຺ຂູນິ ອຸປສໍຫາສິ.

໔໒໗. ອຖ ໂຂ ກາປຐິກສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ສມນ຺ນາຫຣຕິ ໂຂ ມໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ. ຍໍນູນາຫໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກາປຐິໂກ ມາຓໂວ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຍທິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ໂປຣາຓໍ ມນ຺ຕປທໍ ອິຕິຫິຕິຫປຣມ຺ປຣາຍ ປິຏກສມ຺ປທາຍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອກໍເສນ ນິຏ຺ຐໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ອິຘ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ? “ກິໍ ປນ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ, ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫເມຕໍ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ປສ຺ສາມິ. ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. “ກິໍ ປນ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກາຈຣິໂຍປິ, ເອກາຈຣິຍປາຈຣິໂຍປິ, ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ອາຈຣິຍ-ມຫຍຸຄາປິ, ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫເມຕໍ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ປສ຺ສາມິ. ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”. “ກິໍ ປນ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເຍປິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປຸພ຺ພກາ ອິສໂຍ ມນ຺ຕານໍ ກຕ຺ຕາໂຣ ມນ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕາໂຣ ເຍສມິທໍ ເອຕຣຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂປຣາຓໍ ມນ຺ຕປທໍ ຄີຕໍ ປວຸຕ຺ຕໍ ສມິຫິຕໍ ຕທນຸຄາຍນ຺ຕິ ຕທນຸຠາສນ຺ຕິ ຠາສິຕມນຸຠາສນ຺ຕິ ວາຈິຕມນຸວາເຈນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອຏ຺ຐໂກ ວາມໂກ ວາມເທໂວ ເວສ຺ສາມິຕ຺ໂຕ ຍມຕຄ຺ຄິ ອງ຺ຄີຣໂສ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ວາເສຏ຺ໂຐ ກສ຺ສໂປ ຠຄຸ, ເຕປິ ເອວມາຫໍສຸ ‘ມຍເມຕໍ ຊານາມ, ມຍເມຕໍ ປສ຺ສາມ. ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

“ອິຕິ ກິຣ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ, ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫເມຕໍ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ປສ຺ສາມິ. ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ; ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກາຈຣິໂຍປິ ເອກາຈຣິຍປາຈຣິໂຍປິ, ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ອາຈຣິຍມຫຍຸຄາປິ, ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫເມຕໍ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ປສ຺ສາມິ. ອິທເມວ

---

໑. ເອຕທໂຫສິ “ກາປຐິກສ຺ສ (ກ)

໒. ກຖໍ (ສີ, ກ), ກຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ສຈฺຈํ, ໂມຄ຺ມຄຸລຄฺຕິ; ເຍປິ ເຕ ພฺຣາຫฺມຕານํ ປຸພฺພກາ ອິສໂຍ ມນฺຕານํ ກຕฺຕາໂຣ ມນฺຕານํ ປວຕฺຕາໂຣ, ເຍສມິທํ ເອຕຣຫິ ພฺຣາຫฺມຕາ ໂປຣາຕํ ມນฺຕປທํ ຄີຕํ ປວຸຕฺຕํ ສມິຫິຕํ ຕທນຸຄາຍນฺຕິ ຕທນຸກາສນฺຕິ ກາສິຕມນຸກາສນฺຕິ ວາຈິຕມນຸວາເຈນฺຕິ ເສຍฺຍຖິທํ ອຝฺກໂກ ວາມໂກ ວາມເທໂວ ເວສฺສາມິຕฺໂຕ ຍມຕคฺคิ ອງฺคิຣໂສ ກາຣທฺວາໂຊ ວາເສฏฺໂຖ ກສฺສໂປ ກຄຸ, ເຕປິ ນ ເອວມາຫํສຸ 'ມຍເມຕํ ຊານາມ, ມຍເມຕํ ປສฺສາມ. ອິທເມວ ສຈฺຈํ, ໂມຄ຺ມຄຸລຄฺຕິ.

໔໔໗. ເສຍฺຍຖາປິ, ກາຣທฺວາຊ, ອนฺธເວຕິ ປຣມฺປຣາສํສຕฺຕາ ປຸຣິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ, ມຊฺຊິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ, ປຈฺฉິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກາຣທฺວາຊ, ອนฺธເວຫູປມํ ມຄຸເລ ພฺຣາຫฺມຕານํ ກາສິຕํ ສມฺປຊฺຊຕິ ປຸຣິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ, ມຊฺຊິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ, ປຈฺฉິໂມປິ ນ ປສฺສຕິ. ຕํ ກึ ມຄຸລສິ, ກາຣທฺວາຊ, ນນຸ ເອວํ ສนฺເຕ ພฺຣາຫฺມຕານํ ອມູລິກາ ສທฺธາ ສມฺປຊฺຊຕີຕິ? "ນ ຂฺເວຕฺຖ, ໂກ ໂຄຕມ, ພฺຣາຫฺມຕາ ສທฺธາເຍວ ປยิรุປາສนฺຕິ, ອນุสฺສວາເປຕฺຖ ພฺຣາຫฺມຕາ ປยิรุປາສนฺຕີຕິ. "ປຸພฺເພວ ໂຂ ຕฺວํ, ກາຣທฺວາຊ, ສທฺธํ ອຄມາສິ, ອນุสฺສວํ ອິທານິ ວເທສິ. ປຄฺຈ ໂຂ ອິເມ, ກາຣທฺວາຊ, ธมฺມາ ທิฏฺเฐว ธมฺเม ເທฺວธາ ວິປາກາ. ກຕເມ ປຄฺຈ? ສທฺธາ, ຣຸຈິ, ອນຸສฺສໂວ, ອາກາຣປຣິວິຕກฺໂກ, ທິฏฺฐິນິຊฺຊານກฺຂนฺຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກາຣທฺວາຊ, ປຄฺຈ ธมฺมา ທิฏฺเฐว ธมฺเม ເທฺວธາ ວິປາກາ. ອປິ ຈ, ກາຣທฺວາຊ, ສຸສທฺທຫິຕํເຍວ ໂຫຕິ, ຕຄฺຈ ໂຫຕິ ຣິຕฺຕํ ຕຸຈฺฉํ ມຸສາ; ໂນ ເຈປິ ສຸສທฺທຫິຕํ ໂຫຕິ, ຕຄฺຈ ໂຫຕິ ກູຕํ ຕຈฺฉํ ອນຄຸລຖາ. ອປິ ຈ, ກາຣທฺວາຊ, ສຸຣຸຈິຕํເຍວ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສฺວານຸສฺສຸຕํເຍວ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສຸປຣິວິຕກฺກິຕํເຍວ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສຸນິຊฺຊາຍິຕํເຍວ ໂຫຕິ, ຕຄฺຈ ໂຫຕິ ຣິຕฺຕํ ຕຸຈฺฉํ ມຸສາ; ໂນ ເຈປິ ສຸນິຊฺຊາຍິຕํ ໂຫຕິ, ຕຄฺຈ ໂຫຕິ ກູຕํ ຕຈฺฉํ ອນຄຸລຖາ. ສຈฺຈມນຸຣກฺຂຕາ, ກາຣທฺວາຊ, ວິຄฺຄຸນາ ປຸຣິເສນ ນາລເມຕฺຖ ເອກํເສນ ນິฏฺฐํ ຄນฺຕຸํ 'ອິທເມວ ສຈฺຈํ, ໂມຄ຺ມຄຸລຄฺຕິ.

໔໔໘. "ກິຕฺຕາວຕາ ປນ, ໂກ ໂຄຕມ, ສຈฺຈານຸຣກฺຂຕາ ໂຫຕິ, ກິຕฺຕາວຕາ ສຈฺຈມນຸຣກฺຂຕິ. ສຈฺຈານຸຣກฺຂຕํ ມຍํ ກວนฺຕํ ໂຄຕມํ ປຸຈฺฉາມາຕິ. "ສທฺธາ ເຈປິ ກາຣທฺວາຊ ປຸຣິສสฺສ ໂຫຕິ; 'ເອວํ ເມ ສທฺธາຕິ ອິຕິ ວທํ ສຈฺຈມນຸຣກฺຂຕິ,[1] ນ ເຕฺວວ ຕາວ ເອກํເສນ ນິฏฺฐํ ຄຈฺฉຕິ 'ອິທເມວ ສຈฺຈํ,

---

[1] ເອວເມວ ສິຊฺຊຕີຕິ ອິຕິ ວາ, ຕํ ສຈฺຈມນຸຣກฺຂຕິ (ກ)

ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ( ).[1] ຣຸຈິ ເຈປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຸຣິສສ຺ສ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອນຸສ຺ສໂວ ເຈປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຸຣິສສ຺ສ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ໂກ ເຈປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຸຣິສສ຺ສ ໂຫຕິ ฯເປฯ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິ ເຈປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຸຣິສສ຺ສ ໂຫຕິ; ‘ເອວໍ ເມ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ອິຕິ ວທໍ ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ຂຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ຕາວ ເອກໍເສນ ນິຏ຺ຐໍ ຄຈ຺ຉຕິ ‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓາ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ຂຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓໍ ປຎ຺ຎເປມ; ນ ຕ຺ເວວ ຕາວ ສຈ຺ຈານຸໂພໂຘ ໂຫຕີຕິ.

໔໓໐. “ເອຕ຺ຕາວຕາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓາ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ຂຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓໍ ເປກ຺ຂາມ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຈ຺ຈານຸໂພໂຘ ໂຫຕິ, ກິຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸພຸຊ຺ຌຕິ? ສຈ຺ຈານຸໂພຘໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ອິຘ,[2] ຠາຣທ຺ວາຊ, ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ. ຕເມນໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕີສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມນ຺ເນສຕິ ໂລຠນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ໂທສນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ໂມຫນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂລຠນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂລຠນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ, ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ? ຕເມນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂລຠນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂລຠນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ.[3] ຕຖາຣູໂປ[4] ໂຂ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ກາຍສມາຈາໂຣ ຕຖາຣູໂປ[4] ວຈີສມາຈາໂຣ, ຍຖາ ຕໍ ອລຸທ຺ຘສ຺ສ. ຍໍ ໂຂ ປນ ອຍມາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຄມ຺ຠີໂຣ ໂສ ຘມ຺ໂມ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ; ນ ໂສ ຘມ຺ໂມ ສຸເທສິໂຍ ລຸທ຺ເຘນາຕິ.

໑. (ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ຠາຣທ຺ວາຊ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓາ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈນຸຣກ຺ຂຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓໍ ປຎ຺ຎາເປມ, ນ ເຕ຺ວວ ຕາວ ສຈ຺ຈານຸໂພໂຘ ໂຫຕິ) (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ອິຘ ກິຣ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໓. ທຸກ຺ຂາຍາຕິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

໔. ຕຖາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔໓໑. ຍໂຕ ນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ວິສຸທ຺ຘໍ ໂລຠນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ສມນ຺ເນສຕິ ໂທສນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂທສນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂທສນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ, ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ? ຕເມນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂທສນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂທສນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ. ຕຖາຣູໂປ ໂຂ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ກາຍສມາຈາໂຣ ຕຖາຣູໂປ ວຈີສມາຈາໂຣ, ຍຖາ ຕໍ ອທຸຏ຺ຐສ຺ສ. ຍໍ ໂຂ ປນ ອຍມາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຄມ຺ຠີໂຣ ໂສ ຘມ຺ໂມ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ; ນ ໂສ ຘມ຺ໂມ ສຸເທສິໂຍ ທຸຏ຺ເຐນາຕິ.

໔໓໒. ຍໂຕ ນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ວິສຸທ຺ຘໍ ໂທສນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ສມນ຺ເນສຕິ ໂມຫນີເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂມຫນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂມຫນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ? ຕເມນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ໂຂ ອິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ຕຖາຣູປາ ໂມຫນີຍາ ຘມ຺ມາ ຍຖາຣູເປຫິ ໂມຫນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຊານໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ‘ປສ຺ສາມີຕິ, ປຣໍ ວາ ຕທຕ຺ຖາຍ ສມາທເປຍ຺ຍ, ຍໍ ປເຣສໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ. ຕຖາຣູໂປ ໂຂ ປນິມສ຺ສາຍສ຺ມໂຕ ກາຍສມາຈາໂຣ ຕຖາຣູໂປ ວຈີສມາຈາໂຣ, ຍຖາ ຕໍ ອມູຬ຺ຫສ຺ສ. ຍໍ ໂຂ ປນ ອຍມາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ຄມ຺ຠີໂຣ ໂສ ຘມ຺ໂມ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຘ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ; ນ ໂສ ຘມ຺ໂມ ສຸເທສິໂຍ ມູຬ຺ເຫນາຕິ.

ຍໂຕ ນໍ ສມນ຺ເນສມາໂນ ວິສຸທ຺ຘໍ ໂມຫນີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອຖ ຕມ຺ຫິ ສທ຺ຘໍ ນິເວເສຕິ, ສທ຺ຘາຊາໂຕ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ອຸປສງ຺ກມນ຺ໂຕ ປຍິຣຸປາສຕິ, ປຍິຣຸປາສນ຺ໂຕ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ສຸຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຕິ, ຘຕານໍ[1] ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ຘມ຺ມາ ນິຊ຺ຌານໍ ຂມນ຺ຕິ, ຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ສຕິ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ, ຉນ຺ທຊາໂຕ ອຸສ຺ສຫຕິ, ອຸສ຺ສຫິຕ຺ວາ ຕຸເລຕິ, ຕຸລຍິຕ຺ວາ ປທຫຕິ, ປຫິຕຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ກາເຍນ ເຈວ ປຣມສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ ປຎ຺ຎາຍ ຈ ນໍ ອຕິວິຊ຺ຌ ປສ຺ສຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ສຈ຺ຈານຸໂພໂຘ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸພຸຊ຺ຌຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸໂພຘໍ ປຎ຺ຎເປມ; ນ ຕ຺ເວວ ຕາວ ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ.

໔໓໓. “ເອຕ຺ຕາວຕ຺ຕາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຈ຺ຈານຸໂພໂຘ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸພຸຊ຺ຌຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸໂພຘໍ ເປກ຺ຂາມ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ກິຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸປາປຸຓາຕິ? ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ເຕສໍເຍວ. ຠາຣທ຺ວາຊ, ຘມ຺ມານໍ ອາເສວນາ ຠາວນາ ພຫຸລີກມ຺ມໍ ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸປາປຸຓາຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎເປມາຕິ.

໔໓໔. ເອຕ຺ຕາວຕາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ສຈ຺ຈມນຸປາປຸຓາຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ມຍໍ ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ເປກ຺ຂາມ. ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຘານໍ ພຫຸກາຣໍ. ໂນ ເຈຕໍ ປທເຫຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ສຈ຺ຈມນຸປາປຸເຓຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ປທຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສຈ຺ຈມນຸປາປຸຓາຕິ. ຕສ຺ມາ ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຘານໍ ພຫຸກາຣນ຺ຕິ. “ປຘານສ຺ສ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ປຘານສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ປຘານສ຺ສ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕຸລນາ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈຕໍ ຕຸເລຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ປທເຫຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ຕຸເລຕິ ຕສ຺ມາ ປທຫຕິ. ຕສ຺ມາ ປຘານສ຺ສ ຕຸລນາ ພຫຸກາຣາຕິ.

---

໑. ຘາຣິຕານໍ (ກ)

ຕຸລນາຍ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ຕຸລນາຍ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ຕຸລນາຍ ໂຂ, ພາຣທ຺ວາຊ, ອຸສ຺ສາໂຫ ພຫຸກາໂຣ. ໂນ ເຈຕໍ ອຸສ຺ສເຫຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ຕຸເລຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ອຸສ຺ສຫຕິ ຕສ຺ມາ ຕຸເລຕິ. ຕສ຺ມາ ຕຸລນາຍ ອຸສ຺ສາໂຫ ພຫຸກາໂຣຕິ.

ອຸສ຺ສາຫສ຺ສ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ອຸສ຺ສາຫສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ອຸສ຺ສາຫສ຺ສ ໂຂ, ພາຣທ຺ວາຊ, ຉນ຺ໂທ ພຫຸກາໂຣ. ໂນ ເຈຕໍ ຉນ຺ໂທ ຊາເຍຖ, ນຍິທໍ ອຸສ຺ສເຫຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸສ຺ສຫຕິ. ຕສ຺ມາ ອຸສ຺ສາຫສ຺ສ ຉນ຺ໂທ ພຫຸກາໂຣຕິ.

ຉນ຺ທສ຺ສ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ຉນ຺ທສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ຉນ຺ທສ຺ສ ໂຂ, ພາຣທ຺ວາຊ, ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈເຕ ສມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂເມຍ຺ຍຸໍ, ນຍິທໍ ຉນ຺ໂທ ຊາເຍຖ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ສມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ຕສ຺ມາ ຉນ຺ທສ຺ສ ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິ ພຫຸກາຣາຕິ.

ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ໂຂ, ພາຣທ຺ວາຊ, ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈຕໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ສມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂເມຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາ ພຫຸກາຣາຕິ.

ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ໂຂ, ພາຣທ຺ວາຊ, ສມ຺ມສາຣຓາ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈຕໍ ສມ຺ມໍ ສາເຣຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ສມ຺ມໍ ສາເຣຕິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ. ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ສມ຺ມສາຣຓາ ພຫຸກາຣາຕິ.

ສມ຺ມສາຣຓາຍ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ສມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ສມ຺ມສາຣຓາຍ ພຫຸກາຣໍ ສມ຺ມໍ ມຍໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. "ສມ຺ມສາຣຓາຍ ໂຂ,

ຠາຣທ຺ວາຊ, ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ພຫຸກາຣໍ. ໂນ ເຈຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸເຓຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຕິ. ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມຘາຣຓາຍ ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ ພຫຸກາຣນ຺ຕິ.

ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ “ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ໂສຕາວຘານໍ ພຫຸກາຣໍ. ໂນ ເຈຕໍ ໂສຕໍ ໂອທເຫຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ຘມ຺ມໍ ສຸເຓຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ. ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ໂສຕາວຘານໍ ພຫຸກາຣນ຺ຕິ.

ໂສຕາວຘານສ຺ສ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ໂສຕາວຘານສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ໂສຕາວຘານສ຺ສ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຍິຣຸປາສນາ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈຕໍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ໂສຕໍ ໂອທເຫຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ປຍິຣຸປາສຕິ ຕສ຺ມາ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ. ຕສ຺ມາ ໂສຕາວຘານສ຺ສ ປຍິຣຸປາສນາ ພຫຸກາຣາຕິ.

ປຍິຣຸປາສນາຍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ປຍິຣຸປາສນາຍ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ປຍິຣຸປາສນາຍ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອຸປສງ຺ກມນໍ ພຫຸກາຣໍ. ໂນ ເຈຕໍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ, ນຍິທໍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ອຸປສງ຺ກມຕິ, ຕສ຺ມາ ປຍິຣຸປາສຕິ. ຕສ຺ມາ ປຍິຣຸປາສນາຍ ອຸປສງ຺ກມນໍ ພຫຸກາຣນ຺ຕິ.

ອຸປສງ຺ກມນສ຺ສ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ? ອຸປສງ຺ກມນສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ ຘມ຺ມໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ປຸຈ຺ຉາມາຕິ. “ອຸປສງ຺ກມນສ຺ສ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ສທ຺ຘາ ພຫຸກາຣາ. ໂນ ເຈຕໍ ສທ຺ຘາ ຊາເຍຖ, ນຍິທໍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ສທ຺ຘາ ຊາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປສງ຺ກມຕິ. ຕສ຺ມາ ອຸປສງ຺ກມນສ຺ສ ສທ຺ຘາ ພຫຸກາຣາຕິ.

໔໓໕. ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂຓໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ ເຕນ ຈມ຺ຫ ອຕ຺ຕມນາ. ສຈ຺ຈານຸໂພຘໍ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫ, ສຈ຺ຈານຸໂພຘໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກາສິ; ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ ເຕນ ຈມ຺ຫ ອຕ຺ຕມນາ.

ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ມຍໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປຸຈ຺ຊິມ຺ຫ, ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກາສິ; ຕລ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ ເຕນ ຈມ຺ຫ ອຕ຺ຕມນາ. ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພຫຸກາຣໍ ທມ຺ມໍ ມຍໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປຸຈ຺ຊິມ຺ຫ, ສຈ຺ຈານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພຫຸກາຣໍ ທມ຺ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກາສິ; ຕລ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ ເຕນ ຈມ຺ຫ ອຕ຺ຕມນາ. ຍໍ ຍເທວ ຈ ມຍໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອປຸຈ຺ຊິມ຺ຫ ຕໍ ຕເທວ ກວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກາສິ; ຕລ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ ເຕນ ຈມ຺ຫ ອຕ຺ຕມນາ. ມຍລ຺ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປຸພ຺ເພ ເອວໍ ຊານາມ 'ເກ ຈ ມຸຓ຺ຫກາ ສມຓກາ ອິພ຺ພາ ກຓ຺ຫາ ພນ຺ຘປາທາປຈ຺ຈາ, ເກ ຈ ທມ຺ມສ຺ສ ອລ຺ລາຕາໂຣຕິ? ອຊ຺ເຍສິ ວຕ ເມ ກວໍ ໂຄຕໂມ ສມເຓສຸ ສມຓເປມໍ, ສມເຓສຸ ສມຓປສາທໍ, ສມເຓສຸ ສມຓຄາຣວໍ. ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ ຯເປຯ ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ທາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ຈງ຺ກີສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ປລ຺ຈມໍ.

໖. ເອສຸກາຣີສຸຕ຺ຕໍ

໔໓໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ເອສຸກາຣີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ທິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ເອສຸກາຣີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂພ ໂຄຕມ, ຈຕສ຺ໂສ ປາຣິຈຣິຍາ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ພ຺ຣາ ຫ຺ມຓສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ, ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ, ເວສ຺ສສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ສຸທ຺ທສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ເວສ຺ໂສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ສຸທ຺ໂທ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ 'ຂຕ຺ຕິໂຍ ວາ ຂຕ຺ຕິຍໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ເວສ຺ໂສ ວາ ຂຕ຺ຕິຍໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ສຸທ຺ໂທ ວາ ຂຕ຺ຕິຍໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເວສ຺ສສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ 'ເວສ຺ໂສ ວາ ເວສ຺ສໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ສຸທ຺ໂທ ວາ ເວສ຺ສໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂພ

ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເວສ຺ສສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ທສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ 'ສຸທ຺ໂທວ ສຸທ຺ທໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ. ໂກ ປນຎ຺ໂຎ ສຸທ຺ທໍ ປຣິຈຣິສ຺ສຕີຕິ? ອິທໍ ໄຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ທສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ປາຣິຈຣິຍາ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ອິຘ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ?

໔໓໗. ກິໍ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສພ຺ໂພ ໂລໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອຕທພ຺ຠນຸຊານາຕິ 'ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ປາຣິຈຣິຍາ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕູຕີ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ". "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຣິໂສ ທລິທ຺ໂທ[໔] ອສ຺ສໂກ ອນາຬ຺ຫິໂຍ. ຕສ຺ສ ອກາມສ຺ສ ພິລໍ ໂອລຄ຺ເຄຍ຺ຍຸໍ 'ອິທໍ ເຕ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ມໍສໍ ຂາທິຕພ຺ພໍ, ມູລຎ຺ຈ ອນຸປ຺ປທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວເມວ ໄຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອປ຺ປຏິຎ຺ຎາຍ ເຕສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ, ອຖ ຈ ປນິມາ ຈຕສ຺ໂສ ປາຣິຈຣິຍາ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, 'ສພ຺ພໍ ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ; ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, 'ສພ຺ພໍ ນ ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ຍໍ ຫິສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ປາປິໂຍ ອສ຺ສ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ນາຫໍ ຕໍ 'ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ; ຍຎ຺ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ເສຍ຺ໂຍ ອສ຺ສ ນ ປາປິໂຍ ຕມຫໍ 'ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ຂຕ຺ຕິຍໍ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ 'ຍໍ ວາ ເຕ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ປາປິໂຍ ອສ຺ສ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ຍໍ ວາ ເຕ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ເສຍ຺ໂຍ ອສ຺ສ ນ ປາປິໂຍ; ກເມຕ຺ຖ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສີຕິ, ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ຍຎ຺ຫິ ເມ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ປາປິໂຍ ອສ຺ສ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ນາຫໍ ຕໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍໍ; ຍຎ຺ຈ ໄຂ ເມ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ເສຍ຺ໂຍ ອສ຺ສ ນ ປາປິໂຍ ຕມຫໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຯເປຯ ເວສ຺ສໍ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຯເປຯ ສຸທ຺ທໍ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ 'ຍໍ ວາ ເຕ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ປາປິໂຍ ອສ຺ສ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ຍໍ ວາ ເຕ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ເສຍ຺ໂຍ ອສ຺ສ ນ ປາປິໂຍ; ກເມຕ຺ຖ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາສີຕິ, ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ຍຎ຺ຫິ ເມ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ປາປິໂຍ ອສ຺ສ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ນາຫໍ ຕໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍໍ; ຍຎ຺ຈ ໄຂ ເມ ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ເສຍ຺ໂຍ ອສ຺ສ ນ ປາປິໂຍ ຕມຫໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, 'ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາ ເສຍ຺ຍໍໂສຕິ ວທາມິ, ນ ປນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ,

---

໑. ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີຕິ (ສີ, ກ) ໔. ທລິທ຺ໂທ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

‘ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາ ປາປິຍໍໂສຕິ ວທາມິ; ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ອຸຬາຣວຓ຺ຓຕາ ເສຍ຺ຍໍໂສຕິ ວທາມິ, ນ ປນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ອຸຬາຣວຓ຺ຓຕາ ປາປິຍໍໂສຕິ ວທາມິ; ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ອຸຬາຣໂຠຄຕາ ເສຍ຺ຍໍໂສຕິ ວທາມິ, ນ ປນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ອຸຬາຣ-ໂຠຄຕາ ປາປິຍໍໂສຕິ ວທາມິ.

໔໓໘. ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາວາໂຈ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາວາໂຈ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ, ອຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ‘ນ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາ ເສຍ຺ຍໍໂສຕິ ວທາມິ. ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ‘ນ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາ ປາປິຍໍໂສຕິ ວທາມິ.

໔໓໙. ອຸຬາຣວຓ຺ໂຓປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ໆເປໆ ອຸຬາຣໂຠໂຄປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ‘ນ ອຸຬາຣໂຠຄຕາ ເສຍ຺ຍໍໂສຕິ ວທາມິ. ອຸຬາຣໂຠໂຄປິ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ‘ນ ອຸຬາຣໂຠຄຕາ ປາປິຍໍໂສຕິ ວທາມິ. ນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ສພ຺ພໍ ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ, ນ ປນາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ສພ຺ພໍ ນ ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທາມິ. ຍໍ ຫິສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ສທ຺ຘາ ວຑ຺ຒຕິ, ສີລໍ ວຑ຺ຒຕິ, ສຸຕໍ ວຑ຺ຒຕິ, ຈາໂຄ ວຑ຺ຒຕິ, ປຎ຺ຎາ ວຑ຺ຒຕິ, ຕມຫໍ ‘ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ (ວທາມິ. ຍໍ ຫິສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຣິຈຣໂຕ ປາຣິຈຣິຍາເຫຕຸ ນ ສທ຺ຘາ ວຑ຺ຒຕິ, ນ ສີລໍ ວຑ຺ຒຕິ, ນ ສຸຕໍ ວຑ຺ຒຕິ, ນ ຈາໂຄ ວຑ຺ຒຕິ, ນ ປຎ຺ຎາ ວຑ຺ຒຕິ, ນາຫໍ ຕໍ ‘ປຣິຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ) ວທາມີຕິ.

໔໔໐. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ເອສຸກາຣີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຘນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສນ຺ຘນໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ສນ຺ຘນໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ເວສ຺ສສ຺ສ ສນ຺ຘນໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ,

( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອີໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

ສຸທ຺ທສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ; ຠິກ຺ຂາຈຣິຍຎ຺ຈ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສນ຺ຘໍ ອຕິມຎ຺ຎມາໂນ ອກິຈ຺ຈກາຣີ ໂຫຕິ, ໂຄໂປວ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍມາໂນຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ຘນຸກລາປໍ; ຘນຸກລາປຎ຺ຈ ປນ ຂຕ຺ຕິໂຍ ສນ຺ຘໍ ອຕິມຎ຺ຎມາໂນ ອກິຈ຺ຈກາຣີ ໂຫຕິ, ໂຄໂປວ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍມາໂນຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເວສ຺ສສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ກສິໂຄຣກ຺ຂໍ; ກສິໂຄຣກ຺ຂຎ຺ຈ ປນ ເວສ຺ໂສ ສນ຺ຘໍ ອຕິມຎ຺ຎມາໂນ ອກິຈ຺ຈກາຣີ ໂຫຕິ ໂຄໂປວ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍມາໂນຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເວສ຺ສສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ທສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອສິຕພ຺ຍາຠງ຺ຄີ; ອສິຕພ຺ຍາຠງ຺ຄິຎ຺ຈ ປນ ສຸທ຺ໂທ ສນ຺ຘໍ ອຕິມຎ຺ຎມາໂນ ອກິຈ຺ຈກາຣີ ໂຫຕິ, ໂຄໂປວ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍມາໂນຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຸທ຺ທສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຘນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ອິຘ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ.

໔໘໑. ກິໍ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສພ຺ໂພ ໂລໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອຕທພ຺ຠນຸຊານາຕິ 'ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຘ ນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕູຕິ. "ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ". "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຣິໂສ ທລິທ຺ໂທ ອສ຺ສໂກ ອນາຬ຺ຫິໂຍ. ຕສ຺ສ ອກາມສ຺ສ ພິລໍ ໂອລຄ຺ເຄຍ຺ຍຸໍ 'ອິທໍ ເຕ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ມໍສໍ ຂາທິຕພ຺ພໍ, ມູລຎ຺ຈ ອນຸປ຺ປທາຕພ຺ພນ຺ຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອປ຺ປຏິຎ຺ຎາຍ ເຕສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ, ອຖ ຈ ປນິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຘ ນານິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ. ອຣິຍໍ ໂຂ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມໍ ປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຘໍ ປຎ຺ຎເປມິ. ໂປຣາຓໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ມາຕາເປຕ຺ຕິກໍ ກຸລວໍສໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕນ ເຕເນວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເວສ຺ສກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ເວສ຺ໂສ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ສຸທ຺ທກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ

ໂຫຕິ, 'ສ຺ທ຺ໂທ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍໍ ຍເທວ ປຈ຺ຈຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ ເຕນ ເຕເນວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຏ຺ຌຄ຺ເຈ ປຝິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ, 'ກຏ຺ຌຄ຺ຄິ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ສກລິກຄ຺ເຈ ປຝິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ, 'ສກລິກຄ຺ຄິ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ຕິຓຄ຺ເຈ ປຝິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ 'ຕິຓຄ຺ຄິ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ໂຄມຍຄ຺ເຈ ປຝິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ, 'ໂຄມຍຄ຺ຄິເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຣິຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມໍ ປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຘນໍ ປຄ຺ຄເປມິ. ໂປຣາຓໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ມາຕາເປຕ຺ຕິກໍ ກຸລວໍສໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ ເຕນ ເຕເນວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ຂຕ຺ຕິໂຍ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ເວສ຺ສກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ເວສ຺ໂສ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ສຸທ຺ທກຸເລ ເຈ ອຕ຺ຕພາວສ຺ສ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, 'ສຸທ຺ໂທ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອນພິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ, ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ເວສ຺ສກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ, ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ສຸທ຺ທກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ, ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໔໔໔. ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ນຸ ໂຂ ປໂຫຕິ ອສ຺ມິ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕ຺ຸ, ໂນ ຂຕ຺ຕິໂຍ ໂນ ເວສ຺ໂສ ໂນ ສຸທ຺ໂທຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ. ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປໂຫຕິ ອສ຺ມິ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕ຺ຸ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປໂຫນ຺ຕິ ອສ຺ມິ ປເທເສ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕ຺ນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ເຈປິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຘີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ. ເວສ຺ສກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ. ສຸທ຺ທກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຘີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໔໔໕. ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ນຸ ໂຂ ປໂຫຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິ ອາທາຍ ນທິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕ຺ຸ, ໂນ ຂຕ຺ຕິໂຍ ໂນ ເວສ຺ໂສ ໂນ ສຸທ຺ໂທຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ. ຂຕ຺ຕິໂຍປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປໂຫຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິ ອາທາຍ ນທິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕ຺ຸ; ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ເວສ຺ໂສປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ສຸທ຺ໂທປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ. ສພ຺ເພປິ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຓ຺ຓາ ປໂຫນ຺ຕິ ໂສຕ຺ຕິສິນານິ ອາທາຍ ນທິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ປວາເຫຕ຺ນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ເຈປິ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຘີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເວສ຺ສກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສຸທ຺ທກຸລາ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຘີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຌາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

໔໔໔. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິຘ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ນານາຊຈ຺ຈານໍ ປຸຣິສານໍ ປຸຣິສສຕໍ ສນ຺ນິປາເຕຍ຺ຍ ‘ອາຍນ຺ຕຸ ໂຠນ຺ໂຕ ເຍ ຕຕ຺ຖ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕຸ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕຸ; ອາຍນ຺ຕຸ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ເຍ ຕຕ຺ຖ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕຸ, ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຣນ຺ຕູຕິ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຍ ເອວໍ ນຸ ໂຂ ໂສ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ໂສ ເອວ ນຸ ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ; ໂຍ ປນ ໂສ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ນ ເຈວ ອຈ຺ຈິມາ ນ ຈ ວຓ຺ຓວາ ນ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ນ ຈ ເຕນ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ໂຍປິ ຫິ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ຣາຊຎ຺ຎກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາກສ຺ສ ວາ ສາລສ຺ສ ວາ ສລຬສ຺ສ ວາ ຈນ຺ທນສ຺ສ ວາ ປທຸມກສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ; ໂຍປິ ໂສ ຈຓ຺ຑາລກຸລາ ເນສາທກຸລາ ເວນກຸລາ ຣຖກາຣກຸລາ ປຸກ຺ກຸສກຸລາ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ສາປານໂທຓິຍາ ວາ ສູກຣໂທຓິຍາ ວາ ຣຊກໂທຓິຍາ ວາ ເອຣຓ຺ຑກຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ເຕໂຊ ປາຕຸກໂຕ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ ເຕນ ຈ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ. ສພ຺ໂພປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈ ສພ຺ເພນປິ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄິນາ ອຄ຺ຄິກຣຓີຍໍ ກາຕຸນ຺ຕິ.

ເອວເມວ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ຂຕຸຕິຍກຸລາ ເຈປິ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຘມຸມວິນຍໍ ອາຄມຸມ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມຸມາທິຝຸກີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ, ໝາຍໍ ຘມຸມໍ ກຸສລໍ. ພຸຣາຫຸມຕກຸລາ ເຈປິ, ພຸຣາຫຸມຕ. ເວສຸສກຸລາ ເຈປິ, ພຸຣາຫຸມຕ. ສຸທຸທກຸລາ ເຈປິ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຘມຸມວິນຍໍ ອາຄມຸມ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອພຸຣຫຸມຈຣິຍາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມຸຜປຸປລາປາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອນກິຊຸຊາລຸ ໂຫຕິ, ອພຸຍາປນຸນຈິຕຸໂຕ ໂຫຕິ, ສມຸມາທິຝຸກີ ໂຫຕິ, ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ໝາຍໍ ຘມຸມໍ ກຸລນຸຕິ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ເອສຸກາຣີ ພຸຣາຫຸມໂຕ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ ฯເປฯ ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕນຸຕິ.

ເອສຸກາຣີສຸຕຸຕໍ ນິຝຸກິຕໍ ឆຝຸກໍ.

ៗ. ສນລຸຊານີສຸຕຸຕໍ

៤៤៥. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວລຸວເນ ກລນຸທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ທກຸຂິຕາຄິຣິສຸມິ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ກິກຸຂຸສໍເຜນ ສທຸຘິ. ອຖ ໂຂ ອລຸລຕໂຣ ກິກຸຂຸ ຣາຊຄເຫ ວສຸສໍວຸຝຸໂກ[1] ເຍນ ທກຸຂິຕາຄິຣີ ເຍນາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເຕນຸປສງກມີ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມຕາ ສາຣິປຸຕຸເຕນ ສທຸຘິ ສມຸໂມທິ. ສມຸໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວິຕິສາເຣຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ຕໍ ກິກຸຂຸໍ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເອຕທໂວຈ "ກຈຸຈາວຸໂສ, ກຄວາ ອໂຣໂຄ ຈ ພລວາ ຈາຕິ? "ອໂຣໂຄ ຈາວຸໂສ, ກຄວາ ພລວາ ຈາຕິ. "ກຈຸຈິ ປນາວຸໂສ, ກິກຸຂຸສໍໂຜ ອໂຣໂຄ ຈ ພລວາ ຈາຕິ? "ກິກຸຂຸສໍໂຜປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອໂຣໂຄ ຈ ພລວາ ຈາຕິ. "ເອຕຸຖ, ອາວຸໂສ, ຕຕຸທຸລປາ ລິທຸວາຣາຍ ສນລຸຊານີ[4] ນາມ ພຸຣາຫຸມໂຕ ອຕຸຖິ.

---

໑. ວສຸສໍວຸຕຸໂຖ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອີ) ໔. ສານລຸຊານີ (ສີ, ອີ)

ກຈ຺ຈາວຸໂສ, ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອໂຣໂຄ ຈ ພລວາ ຈາຕິ? “ຘນຎ຺ຊານິປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອໂຣໂຄ ຈ ພລວາ ຈາຕິ. “ກຈ຺ຈິ ປນາວຸໂສ, ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕຕິ? “ກຸໂຕ ປນາວຸໂສ, ຘນຎ຺ຊານິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອປ຺ປມາໂທ? ຘນຎ຺ຊານິ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຣາຊານໍ ນິສ຺ສາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ວິລຸມ຺ປຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ນິສ຺ສາຍ ຣາຊານໍ ວິລຸມ຺ປຕິ. ຍາປິສ຺ສ ຠຣິຍາ ສທ຺ຘາ ສທ຺ຘກຸລາ ອານີຕາ ສາປິ ກາລງ຺ກຕາ; ອຎ຺ຎາສ຺ສ ຠຣິຍາ ອສ຺ສທ຺ຘາ ອສ຺ສທ຺ຘກຸລາ ອານີຕາ”. “ທຸສ຺ສຸຕໍ ວຕາວຸໂສ, ອສ຺ສຸມ຺ຫ, ທຸສ຺ສຸຕໍ ວຕາວຸໂສ, ອສ຺ສຸມ຺ຫ; ເຍ ມຍໍ ຘນຎ຺ຊານິໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປມຕ຺ຕໍ ອສ຺ສຸມ຺ຫ. ອປ຺ເປວ ຈ ນາມ ມຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ຘນຎ຺ຊານິນາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຘິໍ ສມາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ, ອປ຺ເປວ ນາມ ສິຍາ ໂກຈິເທວ ກຖາສລ຺ລາໂປຕິ.

໔໔໖. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ທກ຺ຂິຓາຄິຣິສ຺ມິໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພຫິນຄເຣ ຄາໂວ ໂຄຏ຺ເຐ ທຸຫາເປຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິໂຕ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປໂຍ, ປີຍຕໍ ຕາວ ຠຕ຺ຕສ຺ສ ກາໂລ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. “ອລໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ. ກຕໍ ເມ ອຊ຺ຊ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ. ອມຸກສ຺ມິໍ ເມ ຣຸກ຺ຂມູເລ ທິວາວິຫາໂຣ ຠວິສ຺ສຕິ. ຕຕ຺ຖ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຠຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານິໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ “ກຈ຺ຈາສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕຕິ. “ກຸໂຕ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອມ຺ຫາກໍ ອປ຺ປມາໂທ, ເຍສໍ ໂນ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສຕພ຺ພາ,

ປຸຕ຺ຕຫາໂຣ ໂປເສຕພ຺ໂພ, ທາສກມ຺ມກຣາ ໂປເສຕພ຺ພາ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈານໍ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຍາຕິສາໂລຫິຕານໍ ຍາຕິສາໂລຫິຕ-ກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ອຕິຖີນໍ ອຕິຖິກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພເປຕານໍ ປຸພ຺ພເປຕກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ ເທວຕານໍ ເທວຕາກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຣຍ຺ໂຍ ຣາຊກຣຓີຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ອຍມ຺ປິ ກາໂຍ ປີເຓຕພ຺ໂພ ພ຺ຣູເຫຕພ຺ໂພຕິ.

໔໔໗. ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍສິ ສນລ຺ຊານິ, ອິເຮກຈ຺ໂຈ ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອທມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຖ຺ເຍຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ມາຕາປິຕໂຣ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ເອໂສ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ກນ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍສິ, ສນລ຺ຊານິ, ອິເຮກຈ຺ໂຈ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອທມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຖ຺ເຍຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ປຸຕ຺ຕທາໂຣ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍ 'ເອໂສ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ກນ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍສິ, ສນລ຺ຊານິ, ອິເຮກຈ຺ໂຈ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອທມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຖ຺ເຍຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ທາສ-ກມ຺ມກຣໂປຣິສາ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ເອໂສ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ກນ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິ ມຍ຺ຍສິ, ສນລ຺ຊານິ, ອິເຮກຈ຺ໂຈ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈານໍ ເຫຕຸ ອທມ຺ມ-ຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອທມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ

ອຸປກຫ຺ເຜຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ອິເມ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ການ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິໍ ມຌ຺ຌສິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຌາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຫ຺ເຜຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ຌາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ອິເມ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ການ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິໍ ມຌ຺ຌສິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຫ຺ເຜຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ອຕິຖີ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ອິເມ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ການ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກິໍ ມຌ຺ຌສິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເມນໍ ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຫ຺ເຜຍ຺ຍຸໍ. ລເພຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິໍ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ປຸພ຺ພເປຕາ ວາ ປນສ຺ສ ລເພຍ຺ຍຸໍ 'ອິເມ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕ຺ຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກ຺ການ຺ທນ຺ຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຸໍ".

ຕໍ ກີ ມຄຸລສີ, ຘນຄຸຊານິ, ອິເຘກຈຸໂຈ ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສຸສ, ຕເມນໍ ອຘມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຑຸເຌຍຸຍໍ. ລເພຍຸຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສີ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ເທວຕາ ວາ ປນສຸສ ລເພຍຸຍໍ 'ເອໂສ ໂຂ ອມຸຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກຸກນຸທນຸຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກຸຂິເປຍຸຍໍ".

ຕໍ ກີ ມຄຸລສີ, ຘນຄຸຊານິ, ອິເຘກຈຸໂຈ ຣຄຸໂຄ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສຸສ, ຕເມນໍ ອຘມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຑຸເຌຍຸຍໍ. ລເພຍຸຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ຣຄຸໂຄ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສີ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ຣາຊາ ວາ ປນສຸສ ລເພຍຸຍ 'ເອໂສ ໂຂ ອມຸຫາກໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກຸກນຸທນຸຕໍເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກຸຂິເປຍຸຍໍ".

ຕໍ ກີ ມຄຸລສີ, ຘນຄຸຊານິ, ອິເຘກຈຸໂຈ ກາຍສຸສ ປີຓນາເຫຕຸ ພຸຣູຫນາເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສຸສ, ຕເມນໍ ອຘມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາ ອຸປກຑຸເຌຍຸຍໍ. ລເພຍຸຍ ນຸ ໂຂ ໂສ 'ອຫໍ ໂຂ ກາຍສຸສ ປີຓນາເຫຕຸ ພຸຣູຫນາເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສີ, ມາ ມໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ, ປເຣ ວາ ປນສຸສ ລເພຍຸຍໍ 'ເອໂສ ໂຂ ກາຍສຸສ ປີຓນາເຫຕຸ ພຸຣູຫນາເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອໂຫສິ, ມາ ນໍ ນິຣຍໍ ນິຣຍປາລາຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ. ອຖ ໂຂ ນໍ ວິກຸກນຸທເຍວ ນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ປກຸຂິເປຍຸຍໍ".

໔໔໙."ຕໍ ກີ ມຄຸລສີ, ຘນຄຸຊານິ, ໂຍ ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສຸສ, ໂຍ ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ຘມຸມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສຸສ; ກຕມໍ ເສຍຸໂຍຕິ? "ໂຍ ຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ, ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ອຘມຸມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສຸສ, ນ ຕໍ ເສຍຸໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ, ມາຕາປິຕູນໍ ເຫຕຸ ຘມຸມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສຸສ, ຕເທເວຕຸຖ ເສຍຸໂຍ. ອຘມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຕຸຕ, ຘມຸມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍຸໂຍຕິ. "ອຕຸຖິ ໂຂ, ຘນຄຸຊານິ, ອຄຸເຄສໍ ເຫຕຸກາ

ຉມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຓາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ມາຓາປິຓໂຣ ເຈວ ໂປເສຓຸ໌, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຓຸ໌, ປຸລ຺ລລ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຓຸ໌.

ຓໍ ກີ ມລ຺ລສິ, ຉນລ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ປຸຓ຺ຓທາຣສ຺ສ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ປຸຓ຺ຓທາຣສ຺ສ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຓມໍ ເສຍ຺ໂຍຓິ? “ໂຍ ຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ປຸຓ຺ຓທາຣສ຺ສ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຓໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ປຸຓ຺ຓທາຣສ຺ສ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຓເຫເວຓ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຉມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ຉມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຓີ. “ອຓ຺ຖິ ໂຂ, ຉນລ຺ຊານິ, ອລ຺ເລສໍ ເຫຓຸກາ ຉມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຓາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ປຸຓ຺ຓທາຣລ຺ເຈວ ໂປເສຓຸ໌, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຓຸ໌, ປຸລ຺ລລ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຓຸ໌.

ຓໍ ກີ ມລ຺ລສິ, ຉນລ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຓມໍ ເສຍ຺ໂຍຓິ? “ໂຍ ຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຓໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຓເຫເວຓ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຉມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ຉມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຓີ. “ອຓ຺ຖິ ໂຂ, ຉນລ຺ຊານິ, ອລ຺ເລສໍ ເຫຓຸກາ ຉມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຓາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິເສ ເຈວ ໂປເສຓຸ໌, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຓຸ໌, ປຸລ຺ລລ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຓຸ໌.

ຓໍ ກີ ມລ຺ລສິ, ຉນລ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈານໍ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈານໍ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຓມໍ ເສຍ຺ໂຍຓິ? “ໂຍ ຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈານໍ ເຫຓຸ ອຉມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຓໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈານໍ ເຫຓຸ ຉມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຓເຫເວຓ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຉມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂພ ສາຣິປຸຓ຺ຓ, ຉມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຓີ. “ອຓ຺ຖິ ໂຂ, ຉນລ຺ຊານິ, ອລ຺ເລສໍ ເຫຓຸກາ ຉມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຓາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈານລ຺ເຈວ ມິຓ຺ຓາມຈ຺ຈກຣຓີຍໍ ກາຓຸ໌, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຓຸ໌, ປຸລ຺ລລ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຓຸ໌.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ? “ໂຍ ຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ “ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ຘນຎ຺ຊານິ, ອຎ຺ເຎສໍ ເຫຕຸກາ ຘມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ຎາຕິສາໂລຫິຕານຎ຺ເຈວ ຎາຕິສາໂລຫິຕກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸຎ຺ຎຎ຺ຈ ປຏິປທໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ? “ໂຍ ຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕິຖີນໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ “ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ຘນຎ຺ຊານິ, ອຎ຺ເຎສໍ ເຫຕຸກາ ຘມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ອຕິຖີນຎ຺ເຈວ ອຕິຖິກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸຎ຺ຎຎ຺ຈ ປຏິປທໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍ.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ? “ໂຍ ຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸພ຺ພເປຕານໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ຘນຎ຺ຊານິ, ອຎ຺ເຎສໍ ເຫຕຸກາ ຘມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ປຸພ຺ພເປຕານຎ຺ເຈວ ປຸພ຺ພເປຕກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸຎ຺ຎຎ຺ຈ ປຏິປທໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍ

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ໂຍ ວາ ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ອຘມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ຘມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ?

"ໂຍ ຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ອທ຺ມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທວຕານໍ ເຫຕຸ ທ຺ມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອທ຺ມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ມ຺ມ-ຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ທນ຺ຍຊານິ, ອຍ຺ເຍສໍ ເຫຕຸກາ ທ຺ມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ເທວຕານຍ຺ເຈວ ເທວຕາກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸລ຺ລຍ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຕຸໍ

ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ລສິ, ທນ຺ຍຊານິ, ໂຍ ວາ ຣຍ຺ໂຍ ເຫຕຸ ອທ຺ມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ຣຍ຺ໂຍ ເຫຕຸ ທ຺ມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ? "ໂຍ ຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຣຍ຺ໂຍ ເຫຕຸ ອທ຺ມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຣຍ຺ໂຍ ເຫຕຸ ທ຺ມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອທ຺ມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ທນ຺ຍຊານິ, ອຍ຺ເຍສໍ ເຫຕຸກາ ທ຺ມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ຣຍ຺ໂຍ ເຈວ ຣາຊກຣຓີຍໍ ກາຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸລ຺ລຍ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຕຸໍ.

ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ລສິ, ທນ຺ຍຊານິ, ໂຍ ວາ ກາຍສ຺ສ ປີຕນາເຫຕຸ ພ຺ຣູຫນາເຫຕຸ ອທ຺ມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ໂຍ ວາ ກາຍສ຺ສ ປີຕນາເຫຕຸ ພ຺ຣູຫນາເຫຕຸ ທ຺ມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ; ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍຕິ? "ໂຍ ຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສ຺ສ ປີຕນາເຫຕຸ ພ຺ຣູຫນາເຫຕຸ ອທ຺ມ຺ມຈາຣີ ວິສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ນ ຕໍ ເສຍ຺ໂຍ; ໂຍ ຈ ໂຂ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສ຺ສ ປີຕນາເຫຕຸ ພ຺ຣູຫນາເຫຕຸ ທ຺ມ຺ມຈາຣີ ສມຈາຣີ ອສ຺ສ, ຕເທເວຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ. ອທ຺ມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາຫິ, ໂກ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ມ຺ມຈຣິຍາ-ສມຈຣິຍາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ທນ຺ຍຊານິ, ອຍ຺ເຍສໍ ເຫຕຸກາ ທ຺ມ຺ມິກາ ກມ຺ມນ຺ຕາ, ເຍຫິ ສກ຺ກາ ກາຍຍ຺ເຈວ ປີເຕຕຸໍ ພ຺ຣູເຫຕຸໍ, ນ ຈ ປາປກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸລ຺ລຍ຺ຈ ປຝິປທໍ ປຝິປຊ຺ຊິຕຸນ຺ຕິ

໔໔໙. ອຖ ໂຂ ທນ຺ຍຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ທນ຺ຍຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາພາທິໂກ ອໂຫສິ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຣ຺ຫຄິລາໂນ. ອຖ ໂຂ ທນ຺ຍຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອລ຺ລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂກ

ປຸຣິສ, ເຢນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ມມ ວຈເນນ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທາຫິ 'ຜນລຸຊານິ, ກນຸເຕ, ພຸຣາຫຸມໂຓ ອາພາຣິໂກ ທຸກຸຂິໂຕ ພາຣຸຫຄິລາໂນ. ໂສ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທຕີຕິ. ເຢນ ຈາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເຕນຸປສງກມ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ມມ ວຈເນນ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕສຸສ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທາຫິ 'ຜນລຸຊານິ, ກນຸເຕ, ພຸຣາຫຸມໂຓ ອາພາຣິໂກ ທຸກຸຂິໂຕ ພາຣຸຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕສຸສ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທຕີຕິ. ເອວລຸຈ ວເທຫິ 'ສາຣຸ ກິຣ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເຢນ ຜນລຸຊານິສຸສ ພຸຣາຫຸມຓສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມຕຸ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຜນລຸຊານິສຸສ ພຸຣາຫຸມຓສຸສ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ເຢນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຜນລຸຊານິ, ກນຸເຕ, ພຸຣາຫຸມໂຓ ອາພາຣິໂກ ທຸກຸຂິໂຕ ພາຣຸຫຄິລາໂນ. ໂສ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທຕີຕິ. ເຢນ ຈາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ສາຣິປຸຕຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສຸມນຸຕໍ ສາຣິປຸຕຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຜນລຸຊານິ, ກນຸເຕ, ພຸຣາຫຸມໂຓ ອາພາຣິໂກ ທຸກຸຂິໂຕ ພາຣຸຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສຸມໂຕ ສາຣິປຸຕຸຕສຸສ ປາເທ ສິຣສາ ວນຸທຕິ, ເອວລຸຈ ວເທຕິ 'ສາຣຸ ກິຣ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ເຢນ ຜນລຸຊານິສຸສ ພຸຣາຫຸມຓສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມຕຸ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຣິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ຕຸຕຸຫີກາເວນ.

໔໕໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ເຢນ ຜນລຸຊານິສຸສ ພຸຣາຫຸມຓສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ;ອຸປສງກມິຕຸວາ ປລຸລຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊຸຊ ໂຂ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ຜນລຸຊານິ ພຸຣາຫຸມຓໍ ເອຕທໂວຈ "ກຈຸຈິ ເຕ, ຜນລຸຊານິ, ຂມນີຍໍ, ກຈຸຈິ ຍາປນີຍໍ? ກຈຸຈິ ທຸກຸຂາ ເວທນາ ປຜິກຸກມນຸຕິ, ໂນ ອກິກຸກມນຸຕິ? ປຜິກຸກໂມສານໍ ປລຸລາຍຕິ, ໂນ ອກິກຸກໂມຕິ? "ນ ເມ, ໂກ ສາຣິປຸຕຸຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຣຸຫາ ເມ ທຸກຸຂາ ເວທນາ ອກິກຸກມນຸຕິ, ໂນ ປຜິກຸກມນຸຕິ. ອກິກຸກໂມສານໍ ປລຸລາຍຕິ, ໂນ ປຜິກຸກໂມ. ເສຍຸຍຖາປິ, ໂກ ສາຣິປຸຕຸຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ຕິຕຸເຫນ ສິຂເຣນ ມຸທຸຜນິ[1] ອກິມຕຸເຖຍຸຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ໂກ ສາຣິປຸຕຸຕ, ອຣິມຕຸຕາ ວາຕາ ມຸທຸຜນິ

໑. ມຸທຸຜານໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

ຈ ອູຫນນ຺ຕິ. ນ ເມ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ, ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ. ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຬ຺ເຫນ ວຣຕ຺ຕກ຺ຂຓ຺ເຑນ[1] ສີເສ ສີສເວຐໍ ທເທຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ. ນ ເມ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ. ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ. ນ ເມ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ, ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ. ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ສນ຺ຕາເປຍ຺ຍຸໍ ສມ຺ປຣິຕາເປຍ຺ຍຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ. ນ ເມ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ. ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມຕິ.

໔໕໑. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາຕິ? ນິຣຍາ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາ ເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ວາຕິ? “ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍາ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ວາ ມນຸສ຺ສາ ວາຕິ? “ເປຕ຺ຕິວິສຍາ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມນຸສ຺ສາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ມນຸສ຺ສາ ວາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ[4]ວາ ເທວາຕິ? “ມນຸສ຺ເສຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ວາ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ວາ ເທວາຕິ? “ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທເວຫິ ຕາວຕິໍສາ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ຕາວຕິໍສາ ວາ ເທວາ ຍາມາ ວາ ເທວາຕິ? “ຕາວຕິໍເສຫິ, ໂຠ

---

໑. ວຣຕ຺ຕພນ຺ຘເນນ (ສີ, ອິ)

໔. ຈາຕຸມ຺ມຫາຣາຊິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທເວຫິ ຍາມາ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ຍາມາ ວາ ເທວາ ຕຸສິຕາ ວາ ເທວາຕິ? “ຍາເມຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທເວຫິ ຕຸສິຕາ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ຕຸສິຕາ ວາ ເທວາ ນິມ຺ມານຣຕີ ວາ ເທວາຕິ? “ຕຸສິເຕຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທເວຫິ ນິມ຺ມານຣຕີ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ນິມ຺ມານຣຕີ ວາ ເທວາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີ ວາ ເທວາຕິ? “ນິມ຺ມານຣຕີຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທເວຫິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີ ເທວາ ເສຍ຺ໂຍຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຘນຎ຺ຊານິ, ກຕມໍ ເສຍ຺ໂຍ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີ ວາ ເທວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ ວາຕິ? “‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກຕິ[1] ຠວໍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຫ; ‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກຕິ ຠວໍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຫາຕິ.[1]

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອິເມ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາຘິມຸຕ຺ຕາ. ຍໍນູນາຫໍ ຘນຎ຺ຊານິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. “ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ເຕ, ຘນຎ຺ຊານິ, ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສສ຺ສາມິ; ຕໍ ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ “ກຕໂມ ຈ, ຘນຎ຺ຊານິ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄ? ອິຘ, ຘນຎ຺ຊານິ, ຠິກ຺ຂຸ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ຘນຎ຺ຊານິ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄ.

໔໕໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ຘນຎ຺ຊານິ, ຠິກ຺ຂຸ ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ. ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຌນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ຘນຎ຺ຊານິ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄຕິ. “ເຕນ ຫິ, ໂຠ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມມ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ ‘ຘນຎ຺ຊານິ, ຠນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ

໑-໑. ຠວໍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຫາຕິ, ຠມຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຫ ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກຕິ (ກ)

ພາຣຸຫຄິລາໂນ. ໂສ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຘນຸລ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ສຕິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຕີເຍ ຫີເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ຘນຸລ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ເຕ ກາລມກາສິ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຍ຺ຈ ອຸປປຊ຺ຊິ.

໔໕໓. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຘນຸລ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ສຕິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຕີເຍ ຫີເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຘນຸລ຺ຊານິ, ຠນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຣຸຫຄິລາໂນ, ໂສ ກຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. "ກິ ປນ ຕ຺ວໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ຘນຸລ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ສຕິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຕີເຍ ຫີເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? "ມຍ຺ຫໍ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ອໂຫສິ 'ອິເມ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາທິມຸຕ຺ຕາ, ຍນ຺ນູນາຫໍ ຘນຸລ຺ຊານິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. "ກາລງ຺ກໂຕ ຈ,[1] ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘນຸລ຺ຊານິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຍ຺ຈ ອຸປປນ຺ໂນຕິ.

ຘນຸລ຺ຊານິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຖິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ວາເສຏ຺ຖສຸຕ຺ຕໍ

໔໕໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄເລ[4] ວິຫຣຕິ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລວນສຕ຺ເທ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິລ຺ຍາຕາ ອຠິລ຺ຍາຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລາ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄເລ ປຏິວສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ຕາຣຸກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ຊາຕຸສ຺ໂສຕີ[5] ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ໂຕເທຍ຺ໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ, ອລ຺ເລ ຈ ອຠິລ຺ຍາຕາ ອຠິລ຺ຍາຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ-ມຫາສາລາ. ອຖ ໂຂ ວາເສຏ຺ຖຠາຣທ຺ວາຊານໍ ມາຕວານໍ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມນ຺ຕານໍ ອນຸວິຈຣນ຺ຕານໍ[6] ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ "ກຖໍ ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ

---

໑. ກາລງ຺ກໂຕວ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໔. ອິຈ຺ຉານງ຺ກເລ (ສີ, ອິ)

໕. ຊາຕຸສ຺ໂສຕີ (ອິ), ຊາຕຸ໌ໂສຕີ (ກ)

໖. ອນຸຈງ຺ກມມານານໍ ອນຸວິຈຣມານານໍ (ສີ, ອິ)

ໂຫຕີຕິ. ຠາຣທ຺ວາໂຊ ມາຓໂວ ເອວມາຫ “ຍໂຕ ໂຂ, ໂຠ, ອຸຠໂຕ ສຸຊາໂຕ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຏ຺ໂຐ ຊາຕິວາເທນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕີຕິ. ວາເສຏ຺ໂຐ ມາຓໂວ ເອວມາຫ “ຍໂຕ ໂຂ, ໂຠ, ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ[1] ຈ ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕີຕິ. ເນວ ໂຂ ອສກ຺ຂິ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ມາຓໂວ ວາເສຏ຺ຐໍ ມາຓວໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ, ນ ປນ ອສກ຺ຂິ ວາເສຏ຺ໂຐ ມາຓໂວ ຠາຣທ຺ວາຊໍ ມາຓວໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ. ອຖ ໂຂ ວາເສຏ຺ໂຐ ມາຓໂວ ຠາຣທ຺ວາຊໍ ມາຓວໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຍໍ ໂຂ, ໂຠ ຠາຣທ຺ວາຊ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄເລ ວິຫຣຕິ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລວນສຓ຺ເຑ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ອາຍາມ, ໂຠ ຠາຣທ຺ວາຊ, ເຍນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມ. ຍຖາ ໂນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ ຕຖາ ນໍ ຘາເຣສ຺ສາມາຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ມາຓໂວ ວາເສຏ຺ຐສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

໔໕໕. ອຖ ໂຂ ວາເສຏ຺ຐຠາຣທ຺ວາຊາ ມາຓວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວາເສຏ຺ໂຐ ມາຓໂວ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຌຠາສິ

“ອນຸຎ຺ຎາຕປຏິຎ຺ຎາຕາ, ເຕວິຊ຺ຊາ ມຍມສ຺ມຸໂຠ;
ອຫໍ ໂປກ຺ຂຣສາຕິສ຺ສ, ຕາຣຸກ຺ຂສ຺ສາຍໍ ມາຓໂວ.

ເຕວິຊ຺ຊານໍ ຍທກ຺ຂາຕໍ, ຕຕ຺ຣ ເກວລິໂນສ຺ມເສ;
ປທກສ຺ມາ ເວຍ຺ຍາກຣຓາ,[4] ຊປ຺ເປ ອາຈຣິຍສາທິສາ.
ເຕສໍ ໂນ ຊາຕິວາທສ຺ມິໍ, ວິວາໂທ ອຕ຺ຖິ ໂຄຕມ.

໑. ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ (ອິ)　໔. ໂນ ພ຺ຍາກຣຓາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິ, ຠາຣທ຺ວາໂຊ ອິຕິ ຠາສຕິ;
ອຫຎ຺ຈ ກມ຺ມຸນາ[1] ພ຺ຣູມິ, ເອວໍ ຊານາຫິ ຈກ຺ຂຸມ.

ເຕ ນ ສກ຺ໂກມ ຎາເປຕຸໍ,[4] ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຍໍ ອຸໂຠ.
ຠວນ຺ຕໍ ປຸຏ຺ຐຸມາຄມາ, ສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ອິຕິ ວິສ຺ສຸຕໍ.

ຈນ຺ທໍ ຍຖາ ຂຍາຕີຕໍ, ເປຈ຺ຈ ປຎ຺ຊລິກາ ຊນາ;
ວນ຺ທມານາ ນມສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວໍ ໂລກສ຺ມິໍ ໂຄຕມໍ.

ຈກ຺ຂຸໍ ໂລເກ ສມຸປ຺ປນ຺ນໍ, ມຍໍ ປຸຈ຺ຉາມ ໂຄຕມໍ;
ຊາຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ຠວຕິ ກມ຺ມຸນາ.[1]
ອຊານຕໍ ໂນ ປພ຺ຣູຫິ, ຍຖາ ຊາເນມຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓນ຺ຕິ.

໔໕໘. "ເຕສໍ ໂວ ອຫໍ ພ຺ຍກ຺ຂິສ຺ສໍ, (ວາເສຏ຺ຐາຕິ ຠຄວາ) ອນຸປຸພ຺ພໍ ຍຖາຕຖໍ;
ຊາຕິວິຠງ຺ຄໍ ປາຓານໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຕິຓຣຸກ຺ເຂປິ ຊານາຖ, ນ ຈາປິ ປຏິຊານເຣ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຕໂຕ ກີເຏ ປຏງ຺ເຄ ຈ, ຍາວ ກຸນ຺ຖກິປິລ຺ລິເກ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຈຕຸປ຺ປເທປິ ຊານາຖ, ຂຸທ຺ທເກ ຈ ມຫລ຺ລເກ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ປາທຸທເຣປິ ຊານາຖ, ອຸຣເຄ ທີຆປິຏ຺ຐິເກ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຕໂຕ ມຈ຺ເຉປິ ຊານາຖ, ອຸທເກ ວາຣິໂຄຈເຣ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຕໂຕ ປກ຺ຂີປິ ຊານາຖ, ປຕ຺ຕຍາເນ ວິຫງ຺ຄເມ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເຕສໍ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາ ຫິ ຊາຕິໂຍ.

ຍຖາ ເອຕາສຸ ຊາຕີສຸ, ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ປຸຖຸ;
ເອວໍ ນຕ຺ຖິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ປຸຖຸ.

---

໑. ກມ຺ມນາ (ສີ, ອິ) ໔. ສຎ຺ຎຕ຺ຕຸໍ (ອິ), ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ (ກ)

ນ ເກເສຫິ ນ ສີເສຫິ, ນ ກຓ຺ເຓຫິ ນ ອກ຺ຂີຫິ;
ນ ມຸເຂນ ນ ນາສາຍ, ນ ໂອຏ຺ເຐຫິ ຠມູຫິ ວາ.

ນ ຄີວາຍ ນ ອໍເສຫິ, ນ ອຸທເຣນ ນ ປິຏ຺ຐິຍາ;
ນ ໂສຓິຍາ ນ ອຸຣສາ, ນ ສມ຺ພາເຘ ນ ເມຖຸເນ.[໑]

ນ ຫຕ຺ເຖຫິ ນ ປາເທຫິ, ນງ຺ຄຸລີຫິ ນເຂຫິ ວາ;
ນ ຊງ຺ຆາຫິ ນ ອູຣູຫິ, ນ ວຓ຺ເຓນ ສເຣນ ວາ;
ລິງ຺ຄໍ ຊາຕິມຍໍ ເນວ, ຍຖາ ອຎ຺ຎາສຸ ຊາຕິສຸ.

໔໕໖. ປຈ຺ຈຕ຺ຕຎ຺ຈ ສຣີເຣສຸ,[໔] ມນຸສ຺ເສສ຺ເວຕໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.
ໂວກາຣຎ຺ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ, ສມຎ຺ຎາຍ ປວຸຈ຺ຈຕິ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ໂຄຣກ຺ຂໍ ອຸປຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ກສ຺ສໂກ ໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ປຸຖຸສິປ຺ເປນ ຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ສິປ຺ປິໂກ ໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ໂວຫາຣໍ ອຸປຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ວາຓິໂຊ ໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ປຣເປສ຺ເສນ ຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ເປສ຺ສໂກ[໕] ໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ອທິນ຺ນໍ ອຸປຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ໂຈໂຣ ເອໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ອິສ຺ສຕ຺ຖໍ ອຸປຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ໂຍຘາຊີໂວ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ໂປໂຣຫິຈ຺ເຈນ ຊີວຕິ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຐ ຊານາຫິ, ຍາຊໂກ ໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

---

໑. ນ ສມ຺ພາຘາ ນ ເມຖຸນາ (ກ)
໔. ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ສສຣີເຣສຸ (ສີ, ອິ)
໕. ເປສ຺ສິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ໂຍ ຫິ ໂກຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ຄາມໍ ຣຎ຺ຖຌ຺ຈ ກຸຌ຺ຊຕິ;
ເອວໍ ວາເສຎ຺ຖ ຊານາຫິ, ຣາຊາ ເອໂສ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.
ນ ຈາຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ພ຺ຣູມິ, ໂຍນິຊໍ ມຕ຺ຕິສມ຺ພວໍ;
ໂພວາທິ[໑] ນາມ ໂສ ໂຫຕິ, ສເຈ ໂຫຕິ ສກິຌ຺ຈໂນ.
ອກິຌ຺ຈນໍ ອນາທານໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

໔໕໗. ສພ຺ພສໍໂຍຊນໍ ເຉຕ຺ວາ, ໂຍ ເວ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ;
ສງ຺ຄາຕິຄໍ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ,[໔] ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ເຉຕ຺ວາ ນຫ຺ຑິ[໖] ວຣຕ຺ຕຌ຺ຈ, ສນ຺ທານໍ ສຫນຸກ຺ກມໍ.
ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕປລິຍໍ ພຸຫ຺ຑໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອກ຺ໂກສໍ ວຘພນ຺ຘຌ຺ຈ, ອທຸຎ຺ໂຖ ໂຍ ຕິຕິກ຺ຂຕິ;
ຂນ຺ຕີພລໍ ພລານີກໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອກ຺ໂກຘນໍ ວຕວນ຺ຕໍ, ສີລວນ຺ຕໍ ອນຸສ຺ສທໍ;
ທນ຺ຕໍ ອນ຺ຕິມສາຣີຣໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ວາຣິ ໂປກ຺ຂຣປຕ຺ເຕວ, ອາຣຄ຺ເຄຣິວ ສາສໂປ;
ໂຍ ນ ລິມ຺ປຕິ ກາເມສຸ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຊານາຕິ, ອິເຘວ ຂຍມຕ຺ຕໂນ;
ປນ຺ນພາຣໍ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຄມ຺ພີຣປຌ຺ຌໍ ເມຘາວີໍ, ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄສ຺ສ ໂກວິທໍ;
ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖມນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອສໍສຎ຺ຖໍ ຄຫຎ຺ເຖຫິ, ອນາຄາເຣຫິ ຈູພຍໍ;
ອໂນກສາຣິມປ຺ປິຈ຺ຉໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ນິຘາຍ ທຕ຺ຫໍ ກູເຕສຸ, ຕເສສຸ ຖາວເຣສຸ ຈ;
ໂຍ ນ ຫນ຺ຕິ ນ ຌາເຕຕິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອວິຣຸທ຺ຘໍ ວິຣຸທ຺ເຘສຸ, ອຕ຺ຕທຕ຺ເທສຸ ນິພ຺ພຸຕໍ;
ສາທາເນສຸ ອນາທານໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຍສ຺ສ ຣາໂຄ ຈ ໂທໂສ ຈ, ມາໂນ ມກ຺ໂຂ ຈ ໂອຫິໂຕ;
ສາສໂປຣິວ ອາຣຄ຺ຄາ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

໑.ໂພວາທີ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ວິສລ຺ລຸຕ຺ຕໍ (ກ) ໖. ນນ຺ຑີ (ສີ, ອິ)

໔໕໙. ອກາກາສໍ ວິຎ຺ຎາປນໍ, ຄິຣໍ ສຈ຺ຈໍ ອຸທີຣເຍ;
ຍາຍ ນາຠິສຊ຺ເຊ ຠິຎ຺ຈິ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍ ຈ ທີຆໍ ວ ຣສ຺ສໍ ວາ, ອຓ຺ຸ ຖູລໍ ສຸພາສຸພໍ;
ໂລເກ ອທິນ຺ນໍ ນາເທຕິ,[໑] ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອາສາ ຍສ຺ສ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອສ຺ມິ ໂລເກ ປຣມ຺ຫິ ຈ;
ນິຣາສາສໍ[໔] ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຍສ຺ສາລຍາ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາຍ ອກໍຄໍກຖີ;
ອມໂຕຄຘໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍຘປຸຎ຺ຎຎ຺ຈ ປາປຎ຺ຈ, ອຸໂພ ສງ຺ຄໍ ອຸປຈ຺ຈຄາ;
ອໂສກໍ ວິຣຊໍ ສຸທ຺ຘໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຈນ຺ທໍວ ວິມລໍ ສຸທ຺ຘໍ, ວິປ຺ປສນ຺ນໍ ອນາວິລໍ;
ນນ຺ທີພວປຣິກ຺ຂີຓໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍ ອິມໍ ປລິປຖໍ ທຸຄ຺ຄໍ, ສໍສາຣໍ ໂມຫມຈ຺ຈຄາ;
ຕິຓ຺ໂຓ ປາຣງ຺ຄໂຕ ຌາຍີ, ອເນໂຊ ອກໍຄໍກຖີ;
ອນຸປາທາຍ ນິພ຺ພຸໂຕ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍຘກາເມ ປຫນ຺ຕ຺ວານ,[໓] ອນາຄາໂຣ ປຣິພ຺ພເຊ.
ກາມພວປຣິກ຺ຂີຓໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ໂຍຘຕຓ຺ຫໍ ປຫນ຺ຕ຺ວານ, ອນາຄາໂຣ ປຣິພ຺ພເຊ;
ຕຓ຺ຫາພວປຣິກ຺ຂີຓໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຫິຕ຺ວາ ມານຸສກໍ ໂຍຄໍ, ທິພ຺ພໍ ໂຍຄໍ ອຸປຈ຺ຈຄາ;
ສພ຺ພໂຍຄວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຫິຕ຺ວາ ຣຕິຎ຺ຈ ອຣຕິ, ສີຕີພູຕໍ ນິຣູປຘິ;
ສພ຺ພໂລກາພິພຸໍ ວີຣໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຈຸຕິ ໂຍ ເວທິ ສຕ຺ຕານໍ, ອຸປປຕ຺ຕິຎ຺ຈ ສພ຺ພໂສ;
ອສຕ຺ຕໍ ສຸຄຕໍ ພຸທ຺ຘໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ຍສ຺ສ ຄຕິ ນ ຊານນ຺ຕິ, ເທວາ ຄນ຺ຘພ຺ພມານຸສາ;
ຂີຓາສວໍ ອຣຫນ຺ຕໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

---

໑. ນາທິຍຕິ (ສີ, ອິ) ໔. ນິຣາສຍໍ (ສີ, ອິ) ໓. ປຫຕ຺ວານ (ສີ)

ຍສ຺ສ ປຸເຣ ຈ ປຈ຺ຉາ ຈ, ມຊ຺ເຊ ຈ ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈນໍ;
ອກິຍ຺ຈນໍ ອນາທານໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ອຸສພໍ ປວຣໍ ວີຣໍ, ມເຫສິໍ ວິຊິຕາວິນໍ;
ອເນຊໍ ນ຺ຫາຕກໍ[1] ພຸທ຺ທໍ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ໂຍ ເວທິ, ສ຺ຄ຺ຄາປາຍຽ຺ຈ ປສ຺ສຕິ;
ອໂຖ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕມຫໍ ພ຺ຣູມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ.

໔໒໐. ສມຽ຺ຽາ ເຫສາ ໂລກສ຺ມິໍ, ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ປກປ຺ປິຕໍ;
ສມ຺ມຸຈ຺ຈາ ສມຸທາຄຕໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປກປ຺ປິຕໍ.

ທີຄຣຕ຺ຕານຸສຍິຕໍ, ທິຏ຺ກິຄຕມຊານຕໍ;
ອຊານນ຺ຕາ ໂນ[3] ປພ຺ຣຸນ຺ຕິ,[2] ຊາຕິຍາ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

ນ ຊຈ຺ຈາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ[4] ໂຫຕິ, ນ ຊຈ຺ຈາ ໂຫຕິ ອພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.[4]
ກມ຺ມຸນາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ[5] ໂຫຕິ, ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ ອພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.[5]

ກສ຺ສໂກ ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ, ສິປ຺ປິໂກ ໂຫຕິ ກມ຺ມຸນາ;
ວາຓິໂຊ ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ, ເປສ຺ສໂກ ໂຫຕິ ກມ຺ມຸນາ.

ໂຈໂຣປິ ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ, ໂຍທາຊີໂວປິ ກມ຺ມຸນາ;
ຍາຊໂກ ກມ຺ມຸນາ ໂຫຕິ, ຣາຊາປິ ໂຫຕິ ກມ຺ມຸນາ.

ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ, ກມ຺ມໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ;
ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທທສ຺ສາ, ກມ຺ມວິປາກໂກວິທາ.

ກມ຺ມຸນາ ວຕ຺ຕຕິ ໂລໂກ, ກມ຺ມຸນາ ວຕ຺ຕຕິ ປຊາ;
ກມ຺ມນິພນ຺ຘນາ ສຕ຺ຕາ, ຣຖສ຺ສາຓີວ ຍາຍໂຕ.

ຕເປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ສໍຍເມນ ທເມນ ຈ;
ເອເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕິ, ເອຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຸຕ຺ຕມໍ.

ຕີຫິ ວິຊ຺ຊາຫິ ສມ຺ປນ຺ໂນ, ສນ຺ໂຕ ຂີຓປຸນພ຺ພໂວ;
ເອວໍ ວາເສຏ຺ຖ ຊານາຫິ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສກ຺ໂກ ວິຊານຕນ຺ຕິ.

---

໑. ນຫາຕກໍ (ສີ, ອິ) ໓. ອຊານນ຺ຕາ ໂນຕິ ອຊານນ຺ຕາ ເອວ (ຏີກາ)
໒. ປພ຺ຣຸວນ຺ຕິ (ສີ, ອິ) ໔. ວສໂລ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໕. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໔໖໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ວາເສຏ຺ຐຠາຣທ຺ວາຊາ ມາຓວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສເກ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄເຕຕິ.

ວາເສຏ຺ຐສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ສຸຠສຸຕ຺ຕໍ

໔໖໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປຏິວສຕິ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສເນ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອຖ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຍສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສເນ ປຏິວສຕິ ຕໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຄຫປຕິ ‘ອວິວິຕ຺ຕາ ສາວຕ຺ຖີ ອຣຫນ຺ເຕຫີຕິ. ກໍ ນຸ ຂ຺ວຊ຺ຊ ສມຓໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍາມາຕິ? “ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສສ຺ສູຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ຄຫຏ຺ໂຐ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ, ນ ປພ຺ພຊິໂຕ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ. ອິຘ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ?

໔໖໓. “ວິຠຊ຺ຊວາໂທ ໂຂ ອຫເມຕ຺ຖ, ມາຓວ; ນາຫເມຕ຺ຖ ເອກໍສວາໂທ. ຄິຫິສ຺ສ ວາຫໍ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິໍ ນ ວຓ຺ເຓມິ. ຄິຫີ

ວາ ຫິ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕາຘິກຣຓເຫຕຸ ນ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມ ກຸສລໍ. ຄິຫິສ຺ສ ວາຫໍ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໍ ວຓ຺ເຓມິ. ຄິຫີ ວາ ຫິ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ໂນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕາຘິກຣຓເຫຕຸ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ.

“ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ມຫຏ຺ຐມິທໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ ຆຣາວາສກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ; ອປ຺ປຏ຺ຐມິທໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕີຕິ. ອິຘ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ.

ເອຕ຺ຖາປິ ໂຂ ອຫໍ, ມາຓວ, ວິຠຊ຺ຊວາໂທ; ນາຫເມຕ຺ຖ ເອກໍສວາໂທ. ອຕ຺ຖິ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖິ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖິ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖິ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ. ກຕມຎ຺ຈ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ? ກສິ ໂຂ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ. ກຕມຎ຺ຈ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ? ກສິເຍວ ໂຂ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ. ກຕມຎ຺ຈ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ? ວຓິຊ຺ຊາ ໂຂ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ. ກຕມຎ຺ຈ ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ? ວຓິຊ຺ຊາເຍວ ໂຂ, ມາຓວ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ.

໔໘໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ກສິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ຆຣາວາສກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ ວິປຊ຺ຊມານໍ

ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ກສິເຍວ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ຆຣາວາສກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມຫຏ຺ຐໍ ມຫາກິຈ຺ຈໍ ມຫາຘິກຣຓໍ ມຫາສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ວຓິຊ຺ຊາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ວິປຊ຺ຊມານໍ ອປ຺ປຜລໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ວຓິຊ຺ຊາເຍວ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ອປ຺ປຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປາຘິກຣຓໍ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠໍ, ສມ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕີຕິ.

"ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂພ ໂຄຕມ, ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍາຕິ. "ເຍ ເຕ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ, ສເຈ ເຕ ອຄຣຸ, ສາຘຸ ເຕ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ອິມສ຺ມິໍ ປຣິສຕິ ພາສສ຺ສູຕິ. "ນ ໂຂ ເມ, ໂພ ໂຄຕມ, ຄຣຸ, ຍຕ຺ຖສ຺ສຸ ພວນ຺ໂຕ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ພວນ຺ຕຣູໂປ ວາຕິ.[1] "ເຕນ ຫິ, ມາຓວ, ພາສສ຺ສູຕິ. "ສຈ຺ຈໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຐມໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ. ຕປໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸຕິຍໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ. ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕຕິຍໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ. ອຊ຺ເຌນໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ. ຈາຄໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈມໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂພ ໂຄຕມ, ອິເມ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ, ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍາຕິ. ອິຘ ພວໍ ໂຄຕໂມ ກິມາຫາຕິ?

໔໖໕. "ກິໍ ປນ, ມາຓວ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ໂຍ ເອວມາຫ 'ອຫໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອພິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມີຕິ? "ໂນ ຫິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ". "ກິໍ ປນ, ມາຓວ, ອຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກາຈຣິໂຍປິ ເອກາຈຣິຍປາຈຣິໂຍປິ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ອາຈຣິຍມຫຍຸຄາປິ ໂຍ ເອວມາຫ 'ອຫໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອພິຎ຺ຎາ

---

໑. ນິສິນ຺ນາ ພວນ຺ຕຣູປາ ວາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມີຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”. “ກິໍ ປນ, ມາຓວ, ເຍປິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປຸພ຺ພກາ ອິສໂຍ ມນ຺ຕານໍ ກຕ຺ຕາໂຣ ມນ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕາໂຣ, ເຍສມິທໍ ເອຕຣຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂປຣາຓໍ ມນ຺ຕປທໍ ຄີຕໍ ປວຸຕ຺ຕໍ ສມິຫິຕໍ ຕທນຸຄາຍນ຺ຕິ ຕທນຸຠາສນ຺ຕິ ຠາສິຕມນຸຠາສນ຺ຕິ ວາຈິຕມນຸວາເຈນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ອຏ຺ຐໂກ ວາມໂກ ວາມເທໂວ ເວສ຺ສາມິຕ຺ໂຕ ຍມຕຄ຺ຄິ ອງ຺ຄີຣໂສ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ວາເສຏ຺ໂຐ ກສ຺ສໂປ ຠຄຸ, ເຕປິ ເອວມາຫໍສຸ ‘ມຍໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມາຕິ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

“ອິຕິ ກິຣ, ມາຓວ, ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມີຕິ; ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເອກາຈຣິໂຍປິ ເອກາຈຣິຍປາຈຣິໂຍປິ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ອາຈຣິຍມຫຍຸຄາປິ, ໂຍ ເອວມາຫ ‘ອຫໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມີຕິ; ເຍປິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ປຸພ຺ພກາ ອິສໂຍ ມນ຺ຕານໍ ກຕ຺ຕາໂຣ ມນ຺ຕານໍ ປວຕ຺ຕາໂຣ, ເຍສມິທໍ ເອຕຣຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂປຣາຓໍ ມນ຺ຕປທໍ ຄີຕໍ ປວຸຕ຺ຕໍ ສມິຫິຕໍ ຕທນຸຄາຍນ຺ຕິ ຕທນຸຠາສນ຺ຕິ ຠາສິຕມນຸຠາສນ຺ຕິ ວາຈິຕມນຸວາເຈນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ອຏ຺ຐໂກ ວາມໂກ ວາມເທໂວ ເວສ຺ສາມິຕ຺ໂຕ ຍມຕຄ຺ຄິ ອງ຺ຄີຣໂສ ຠາຣທ຺ວາໂຊ ວາເສຏ຺ໂຐ ກສ຺ສໂປ ຠຄຸ. ເຕປິ ນ ເອວມາຫໍສຸ ‘ມຍໍ ອິເມສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ວິປາກໍ ປເວເທມາຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ອນ຺ຘເວຓິ ປຣມ຺ປຣາສໍສຕ຺ຕາ ປຸຣິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕິ, ມຊ຺ຌິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕິ, ປຈ຺ຉິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ອນ຺ຘເວຓູປມໍ ມຎ຺ເຎ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຠາສິຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ ປຸຣິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕິ ມຊ຺ຌິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕິ, ປຈ຺ຉິໂມປິ ນ ປສ຺ສຕີຕິ.

໔໖໖. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ ອນ຺ຘເວຓູປເມນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ຂຸໍເສນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ວມ຺ເຠນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ວທມາໂນ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປາປິໂຕ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຠ ໂຄຕມ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ

ເອວມາຫ ‘ເອວເມວ ປນິເຘກຈ຺ເຈ[1] ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ປຐິຊານນ຺ຕິ. ເຕສມິທໍ ຠາສິຕໍ ຫສ຺ສກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນາມກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຣິຕ຺ຕກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຸຈ຺ຉກໍເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ. ກຖໍ ຫິ ນາມ ມນຸສ຺ສຠູໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ຎສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ.

“ກິໍ ປນ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ ສພ຺ເພສໍເຍວ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕີຕິ? “ສກາຍປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປຸຓ຺ຓິກາຍ ທາສິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ນ ປຊານາຕິ, ກຸໂຕ ປນ ສພ຺ເພສໍເຍວ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານິສ຺ສຕີຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ຊຈ຺ຈນ຺ໂຘ ປຸຣິໂສ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ນີລການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການິ ຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສມວິສມໍ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕາຣກຣູປານິ, ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ນຕ຺ຖິ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ນີລການິ ຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ນີລການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ປີຕການິ ຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ປີຕການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ໂລຫິຕການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການິ ຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ສມວິສມໍ, ນຕ຺ຖິ ສມວິສມສ຺ສ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ຕາຣກຣູປານິ, ນຕ຺ຖິ ຕາຣກຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ນຕ຺ຖິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ, ນຕ຺ຖິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ. ອຫເມຕໍ ນ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ນ ປສ຺ສາມິ; ຕສ຺ມາ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ. ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ມາຓວ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ.

“ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ອຕ຺ຖິ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການິ ຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ກຓ຺ຫສຸກ຺ການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ນີລການິ ຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ນີລການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ປີຕການິ ຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ປີຕການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ໂລຫິຕການິ ຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ໂລຫິຕການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການິ ຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐການໍ ຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ສມວິສມໍ, ອຕ຺ຖິ ສມວິສມສ຺ສ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ຕາຣກຣູປານິ, ອຕ຺ຖິ ຕາຣກຣູປານໍ ທສ຺ສາວີ; ອຕ຺ຖິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ, ອຕ຺ຖິ

---

໑. ປນິເມເກ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ. 'ອຫເມຕໍ ນ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ນ ປສ຺ສາມິ; ຕສ຺ມາ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ; ນ ຫິ ໂສ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ.

“ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ ອນ຺ໂຘ ອຈກ຺ຂຸໂກ. ໂສ ວຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ຎສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໖໗. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຓວ, ເຍ ເຕ ໂກສລກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈງ຺ກີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕາຣຸກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປິຕາ ຈ[໑] ເຕ ໂຕເທຍ຺ໂຍ, ກຕມາ ເນສໍ ເສຍ຺ໂຍ,[໓] ຍໍ ວາ ເຕ ສມ຺ມຸຈ຺ຈາ[໒] ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍຸໍ ຍໍ ວາ ອສມ຺ມຸຈ຺ຈາຕິ? “ສມ຺ມຸຈ຺ຈາ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

ກຕມາ ເນສໍ ເສຍ຺ໂຍ, ຍໍ ວາ ເຕ ມນ຺ຕາ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍຸໍ ຍໍ ວາ ອມນ຺ຕາຕິ? “ມນ຺ຕາ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

ກຕມາ ເນສໍ ເສຍ຺ໂຍ, ຍໍ ວາ ເຕ ປຏິສ຺ງຂາຍ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍຸໍ ຍໍ ວາ ອປ຺ປຏິສ຺ງຂາຍາຕິ? “ປຏິສ຺ງຂາຍ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

ກຕມາ ເນສໍ ເສຍ຺ໂຍ, ຍໍ ວາ ເຕ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ວາຈໍ ຠາເສຍ຺ຍຸໍ ຍໍ ວາ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕນ຺ຕິ? “ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຓວ, ຍທິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ໂປກ຺ຂຣສາຕິນາ ໂອປມຎ຺ເຎນ ສຸຠຄວນິເກນ ສມ຺ມຸຈ຺ຈາ ວາຈາ ຠາສິຕາ ອສມ຺ມຸຈ຺ຈາຕິ.[໔] “ອສມ຺ມຸຈ຺ຈາ, ໂຠ ໂຄຕມ”.

“ມນ຺ຕາ ວາຈາ ຠາສິຕາ ອມນ຺ຕາຕິ? “ອມນ຺ຕາ, ໂຠ ໂຄຕມ.

ປຏິສ຺ງຂາຍ ວາຈາ ຠາສິຕາ ອປ຺ປຏິສ຺ງຂາຍາຕິ? “ອປ຺ປຏິສ຺ງຂາຍ, ໂຠ ໂຄຕມ.

ອຕ຺ຖສໍຫິຕາ ວາຈາ ຠາສິຕາ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕາຕິ? “ອນຕ຺ຖສໍຫິຕາ ໂຠ ໂຄຕມ.

---

໑. ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ສມ຺ມຸສາ (ສີ, ອິ)

໓. ເສຍ຺ຍາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ອສມ຺ມຸສາ ວາຕິ (ອິ) ເອວມິຕຣປຎ຺ຫຕ຺ຕເຍປິ ວາສທ຺ເທນ ສຫ ທິສ຺ສຕິ.

ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ມາຓວ, ນີວຣຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓໍ, ພ຺ຍາປາທນີວຣຓໍ, ຖີນມິທ຺ຘນີວຣຓໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນີວຣຓໍ, ວິຈິກິຈ຺ຉານີວຣຓໍ, ອິເມ ໂຂ, ມາຓວ, ປຎ຺ຈ ນີວຣຓາ. ອິເມຫິ ໂຂ ມາຓວ, ປຎ຺ຈຫິ ນີວຣເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ ອາວຸໂຕ ນິວຸໂຕ ໂອຜຸໂຏ[໑] ປຣິໂຍນທ຺ໂຘ. ໂສ ວຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ຎສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໕໙. ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ມາຓວ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ ຯເປຯ ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ. ຊິວ຺ຫາ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ. ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ ອິເມ ໂຂ, ມາຓວ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ອິເມຫິ ໂຂ, ມາຓວ, ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂປກ຺ຂຣສາຕິ ໂອປມຎ຺ໂຎ ສຸຠຄວນິໂກ ຄຘິໂຕ ມຸຈ຺ຉິໂຕ ອຊ຺ໂຊປນ຺ໂນ ອນາທີນວທສ຺ສາວີ ອນິສ຺ສຣຓປຎ຺ໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ໂສ ວຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຎາຓທສ຺ສນວິເສສໍ ຎສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ມາຓວ, ຍໍ ວາ ຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິໍ ຊາເລຍ຺ຍ ຍໍ ວາ ນິສ຺ສຏ຺ຐຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ອຄ຺ຄິໍ ຊາເລຍ຺ຍ, ກຕໂມ ນຸ ຂ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈາຕິ? “ສເຈ ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຐານໍ ນິສ຺ສຏ຺ຐຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ອຄ຺ຄິໍ ຊາເລຕຸໍ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ອຈ຺ຈິມາ ເຈວ ວຓ຺ຓວາ ຈ ປຠສ຺ສໂຣ ຈາຕິ. “ອຏ຺ຐານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ມາຓວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ນິສ຺ສຏ຺ຐຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ອຄ຺ຄິໍ ຊາເລຍ຺ຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິທ຺ຘິມຕາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ ຕຖູປມາຫໍ, ມາຓວ, ອິມໍ ປີຕິໍ ວທາມິ, ຍາຍໍ ປີຕິ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຏິຈ຺ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ນິສ຺ສຏ຺ຐຕິຓກຏ຺ຐຸປາທາໂນ[໔] ອຄ຺ຄິ ຊລຕິ, ຕຖູປມາຫໍ, ມາຓວ, ອິມໍ ປີຕິໍ ວທາມິ ຍາຍໍ ປີຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ.

ກຕມາ ຈ, ມາຓວ, ປີຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ? ອິຘ, ມາຓວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມາຓວ, ປີຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ

---

໑. ໂອວຸໂຕ (ສີ), ໂອຜຸໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ນິສຏ຺ຐຕິຓກຏ຺ຐຸປາທານໍ ປຏິຈ຺ຈ (ສີ, ອິ, ກ)

ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ. ປຸນ ຈປຣໍ, ມາຓວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມາຓວ, ປີຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ.

໔໘໙. ເຍ ເຕ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ, ກຕເມຕ຺ຖ[1] ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຘມ຺ມໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍາຕິ? “ເຍເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ ຈາຄເມຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຘມ຺ມໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍາຕິ.

“ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎສິ, ມາຓວ, ອິຘ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ມຫາຍຎ຺ໂຎ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ ອສ຺ສ. ອຖ ເທ຺ວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ມຫາຍຎ຺ຎໍ ອນຸຠວິສ຺ສາມາຕິ. ຕຕ຺ເຣກສ຺ສ[4] ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອໂຫ ວຕ! ອຫເມວ ລເຠຍ຺ຍໍ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑໍ, ນ ອຎ຺ໂຎ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ລເຠຍ຺ຍ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑນ຺ຕິ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ມາຓວ, ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ອຎ຺ໂຎ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ລເຠຍ຺ຍ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑໍ, ນ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ລເຠຍ຺ຍ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑໍ, ‘ອຎ຺ໂຎ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ລຠຕິ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑໍ, ນາຫໍ ລຠາມິ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄາສນໍ ອຄ຺ໂຄທກໍ ອຄ຺ຄປິຓ຺ຑນ຺ຕິ ອິຕິ ໂສ ກຸປິໂຕ ໂຫຕິ ອນຕ຺ຕມໂນ. ອິມສ຺ສ ປນ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ກິໍ ວິປາກໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີຕິ? “ນ ຂ຺ເວຕ຺ຖ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍ ທານໍ ເທນ຺ຕິ ‘ອິມິນາ ປໂຣ ກຸປິໂຕ ໂຫຕຸ ອນຕ຺ຕມໂນຕິ. ອຖ ຂ຺ເວຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອນຸກມ຺ປາຊາຕິກໍເຍວ[5] ທານໍ ເທນ຺ຕີຕິ. “ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂຂ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອິທໍ ຉຏ຺ຐໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ, ຍທິທໍ ອນຸກມ຺ປາຊາຕິກນ຺ຕິ. “ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອິທໍ ຉຏ຺ຐໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ອນຸກມ຺ປາຊາຕິກນ຺ຕິ.

“ເຍ ເຕ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ, ອິເມ ຕ຺ວໍ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ກຕ຺ຖ ພຫຸລໍ ສມນຸປສ຺ສສິ ຄຫຏ຺ເຐສຸ ວາ ປພ຺ພຊິເຕສຸ ວາຕິ. “ເຍເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ

---

໑. ກເມຕ຺ຖ (ກ - ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ຕຕ຺ເຖກສ຺ສ (ອິ) ໕. ອນຸກມ຺ປຊາຕິກໍເຍວ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ປຌ຺ຌເປນ຺ຕີ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຉນາຍ, ອິມາຫໍ ປຌ຺ຈ ຉມ຺ເມ ປພ຺ພຊິເຕສຸ ພຫຸລໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ ອປ຺ປໍ ຄຫຎ຺ເຖສຸ. ຄຫຎ຺ໂຖ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ມຫຎ຺ໂຖ ມຫາກິຈ຺ໂຈ ມຫາຉິກຣໂຌ ມຫາສມາຣມ຺ໂພ, ນ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ສຈ຺ຈວາທີ ໂຫຕິ; ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຂ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ອປ຺ປຎ຺ໂຖ ອປ຺ປກິຈ຺ໂຈ ອປ຺ປາຉິກຣໂຌ ອປ຺ປສມາຣມ຺ໂພ, ສຕຕໍ ສມິຕໍ ສຈ຺ຈວາທີ ໂຫຕິ. ຄຫຎ຺ໂຖ ຫິ, ໂພ ໂຄຕມ, ມຫຎ຺ໂຖ ມຫາກິຈ຺ໂຈ ມຫາຉິກຣໂຌ ມຫາສມາຣມ຺ໂພ ນ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຕປສ຺ສີ ໂຫຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ. ສຊ຺ຊາຍພຫຸໂລ ໂຫຕິ. ຈາຄພຫຸໂລ ໂຫຕິ; ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຂ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ອປ຺ປຎ຺ໂຖ ອປ຺ປກິຈ຺ໂຈ ອປ຺ປາຉິກຣໂຌ ອປ຺ປສມາຣມ຺ໂພ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຕປສ຺ສີ ໂຫຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ. ສຊ຺ຊາຍພຫຸໂລ ໂຫຕິ. ຈາຄພຫຸໂລ ໂຫຕິ. ເຍເມ, ໂພ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປຌ຺ຈ ຉມ຺ເມ ປຌ຺ຌເປນ຺ຕີ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຉນາຍ, ອິມາຫໍ ປຌ຺ຈ ຉມ຺ເມ ປພ຺ພຊິເຕສຸ ພຫຸລໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ ອປ຺ປໍ ຄຫຎ຺ເຖສູຕິ.

"ເຍ ເຕ, ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປຌ຺ຈ ຉມ຺ເມ ປຌ຺ຌເປນ຺ຕີ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຉນາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຫໍ ເອເຕ ປຣິກ຺ຂາເຣ ວທາມິ, ຍທິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ພາວນາຍ. ອິຉ, ມາຓວ, ກິກ຺ຂຸ ສຈ຺ຈວາທີ ໂຫຕິ. ໂສ 'ສຈ຺ຈວາທີມ຺ຫີຕິ ລພຕິ ອຕ຺ຖເວທໍ, ລພຕິ ຉມ຺ມເວທໍ, ລພຕິ ຉມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ. ຍໍ ຕໍ ກຸສລູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຫໍ ເອຕໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ພາວນາຍ. ອິຉ, ມາຓວ, ກິກ຺ຂຸ ຕປສ຺ສີ ໂຫຕິ ฯເປฯ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສຊ຺ຊາຍພຫຸໂລ ໂຫຕິ ฯເປฯ ຈາຄພຫຸໂລ ໂຫຕິ. ໂສ 'ຈາຄພຫຸໂລມ຺ຫີຕິ ລພຕິ ອຕ຺ຖເວທໍ, ລພຕິ ຉມ຺ມເວທໍ, ລພຕິ ຉມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ. ຍໍ ຕໍ ກຸສລູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຫໍ ເອຕໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ວທາມິ ຍທິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ພາວນາຍ. ເຍ ເຕ ມາຓວ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ, ປຌ຺ຈ ຉມ຺ເມ ປຌ຺ຌເປນ຺ຕີ ປຸຌ຺ຌສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຉນາຍຈິຕ຺ຕສ຺ສາຫໍ ເອເຕ ປຣິກ຺ຂາເຣ ວທາມິ, ຍທິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ພາວນາຍາຕິ.

໔໗໐. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສຸໂພ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ 'ສມໂຌ ໂຄຕໂມ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ຊານາຕີຕິ.

"ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌສິ, ມາຓວ, ອາສນ຺ເນ ອິໂຕ ນຊກາຣຄາໂມ, ນ ອິໂຕ ທູເຣ ນຊກາຣຄາໂມຕິ? "ເອວໍ, ໂພ, ອາສນ຺ເນ ອິໂຕ ນຊກາຣຄາໂມ, ນ ອິໂຕ ທູເຣ

ນຬກາຣຄາໂມຕິ. “ຕໍ, ກິໍ ມຎ຺ຎສິ ມາຓວ, ອິຘສ຺ສ ປຸຣິໂສ ນຬກາຣຄາເມ ຊາຕວທ຺ໂຘ;[໑] ຕເມນໍ ນຬກາຣຄາມໂຕ ຕາວເທວ ອວສຏໍ[໔] ນຬກາຣຄາມສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ; ສິຍາ ນຸ ໂຂ, ມາຓວ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ນຬກາຣຄາເມ ຊາຕວທ຺ຘສ຺ສ ນຬກາຣຄາມສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ປຸຏ຺ຐສ຺ສ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາ ວິຕ຺ຖາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາຕິ. “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອມຸ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປຸຣິໂສ ນຬກາຣຄາເມ ຊາຕວທ຺ໂຘ. ຕສ຺ສ ສພ຺ພາເນວ ນຬກາຣຄາມສ຺ສ ມຄ຺ຄານິ ສຸວິທິຕານີຕິ. “ສິຍາ ນຸ ໂຂ, ມາຓວ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ນຬກາຣຄາເມ ຊາຕວທ຺ຘສ຺ສ ນຬກາຣຄາມສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ປຸຏ຺ຐສ຺ສ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາ ວິຕ຺ຖາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ຕຖາຄຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຄາມິນິໍ ວາ ປຏິປທໍ ປຸຏ຺ຐສ຺ສ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາ ວິຕ຺ຖາຍິຕຕ຺ຕໍ ວາ. ພ຺ຣຫ຺ມານຎ຺ຈາຫໍ, ມາຓວ, ປຊານາມິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຎ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຄາມິນິຎ຺ຈ ປຏິປທໍ; ຍຖາປຏິປນ຺ໂນ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ອຸປປນ຺ໂນ ຕຎ຺ຈ ປຊານາມີຕິ. “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຕີຕິ. ສາຘຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຕູຕິ. “ເຕນ ຫິ, ມາຓວ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ ໂຠຕິ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ,

໔໗໑. “ກຕໂມ ຈ, ມາຓວ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄ? ອິຘ, ມາຓວ, ຠິກ຺ຂຸ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ຠາວິຕາຍ ໂຂ, ມາຓວ, ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຍໍ ປມາຓກຕໍ ກມ຺ມໍ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວສິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິຏ຺ຐຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຓວ, ພລວາ ສງ຺ຂຘໂມ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ຈາຕຸທ຺ທິສາ ວິຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ;[໖] ເອວເມວ ໂຂ, ມາຓວ ໆເປໆ ເອວໍ ຠາວິຕາຍ ໂຂ, ມາຓວ, ເມຕ຺ຕາຍ[໖] ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຍໍ ປມາຓກຕໍ ກມ຺ມໍ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວສິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິຏ຺ຐຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມາຓວ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄ.

---

໑. ຊາຕວທ຺ໂຘ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໔. ອປສກ຺ກໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໖-໖. ເອວເມວ ໂຂ ມາຓວ ເອວໍ ຠາວິຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ທີ-໑-໔໖໕-ປິຏ຺ເຖປິ) ຕຖາປິ ອິຘ ປາໂຖເຍວ ອຸປມາຍ ສໍສນ຺ທິຍມາໂນ ປຣິປຸຕ຺ໂຓ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ມາຕວ, ກິກ຺ຂຸ ກຣຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຄມໂຄ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ກາວິຕາຍ ໂຂ, ມາຕວ, ອຸເປກ຺ຂາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຍໍ ປມາຕກຕໍ ກມ຺ມໍ ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິຟ຺ກຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ມາຕວ, ພລວາ ສງ຺ຂຘໂມ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ຈາຕຸທ຺ທິສາ ວິລ຺ຏາເປຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ມາຕວ ໆເປໆ ເອວໍ ກາວິຕາຍ ໂຂ, ມາຕວ, ອຸເປກ຺ຂາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຍໍ ປມາຕກຕໍ ກມ຺ມໍ ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ຕຕ຺ຣາວຕິຟ຺ກຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມາຕວ, ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ໂຄຕິ.

໔໗໔. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສຸໂກ ມາຕໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຣ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສໍຆລ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕໍ. ຫນ຺ທ, ຈ ທານິ ມຍໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຕີຍາຕິ. "ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ມາຕວ, ກາລໍ ມລ຺ລສີຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸໂກ ມາຕໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຜ຺ກາຍາສນາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຊາຕຸສ຺ໂສຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສພ຺ພເສເຕນ ວຣວາກິຣເຖນ[1] ສາວຕ຺ຖິຍາ ນິຍ຺ຍາຕິ ທິວາ ທິວສ຺ສ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຊາຕຸສ຺ໂສຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຸກໍ ມາຕວໍ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ສຸກໍ ມາຕວໍ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ຫນ຺ທ, ກຸໂຕ ນຸ ກວໍ ກາຣທ຺ວາໂຊ ອາຄຈ຺ຉຕິ ທິວາ ທິວສ຺ສາຕິ? "ອິໂຕ ຫິ ໂຂ ອຫໍ, ໂກ, ອາຄຈ຺ຉາມິ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ

໑. ວຣກິຣເຖນ (ສີ)

ສນ຺ຕິກາຕິ. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຠວໍ ຠາຣທ຺ວາໂຊ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ປຓ຺ຑິໂຕ ມຎ຺ເຎຕີ”? “ໂກ ຈາຫໍ, ໂຠ, ໂກ ຈ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ຊານິສ຺ສາມິ? ໂສປິ ນູນສ຺ສ ຕາທິໂສວ ໂຍ ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ. “ອຸຬາຣາຍ ຂລຸ, ຠວໍ ຠາຣທ຺ວາໂຊ, ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ປສໍສາຍ ປສໍສຕີຕິ. “ໂກ ຈາຫໍ, ໂຠ, ໂກ ຈ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ປສໍສິສ຺ສາມິ? ປສຕ຺ຖປສຕ຺ໂຖວ ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເສຏ຺ໂຐ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເຍ ຈິເມ, ໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ເມ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ກຸສລສ຺ສ ອາຣາຘນາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ເສເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປຣິກ຺ຂາເຣ ວເທຕິ ຍທິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ສ ຠາວນາຍາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຊາຓຸສ຺ໂສຓີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສພ຺ພເສຕາ ວຬວາຠິຣຖາ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ “ລາຠາ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ, ສຸລທ຺ຘລາຠາ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ, ຍສ຺ສ ວິຊິເຕ ຕຖາຄໂຕ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ.

ສຸພສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ສງ຺ຄາຣວສຸຕ຺ຕໍ

໔໗໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣຕິ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສໍເຆນ ສທ຺ຘິໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຘນຎ຺ຊານີ[1] ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ຈຓ຺ຑລກປ຺ເປ[4] ປຏິວສຕິ. ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ ພຸທ຺ເຘ ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ສໍເຆ ຈ. ອຖ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ອຸປກ຺ຂລິຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ “ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສງ຺ຄາຣໂວ ນາມ ມາຓໂວ ຈຓ຺ຑລກປ຺ເປ ປຏິວສຕິ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ

໑. ຘານຎ຺ຊານີ (ສີ, ອິ)
໔. ມຓ຺ຑລກປ຺ເປ (ສີ) ປຈ຺ຈລກປ຺ເປ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ຈຓ຺ຑລກປ຺ເປ (ອິ)

ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຓໂວ ຘນຎ຺ຊານິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ເອວໍ ວາຈໍ ຠາສມານາຍ. ສຸຕ຺ວາ ຘນຎ຺ຊານິໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ເອຕທໂວຈ "ອວຠູຕາວ ອຍໍ[1] ຘນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ, ປຣຠູຕາວ ອຍໍ[2] ຘນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ, ວິຊ຺ຊມານານໍ (ເຕວິຊ຺ຊານໍ)[3] ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ, ອຖ ຈ ປນ ຕສ຺ສ ມຸຓ຺ຑກສ຺ສ ສມຓກສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສິສ຺ສຕີຕິ.[4] "ນ ຫິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຠທ຺ຣມຸຂ, ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສີລປຎ຺ຎາຓໍ ຊານາສິ. ສເຈ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຠທ຺ຣມຸຂ, ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສີລປຎ຺ຎາຓໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ນ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ຠທ຺ຣມຸຂ, ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ ປຣິຠາສິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາສີຕິ. "ເຕນ ຫິ, ໂຠຕິ, ຍທາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຈຎ຺ຈລິກປ຺ປໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ອຖ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີຕິ. "ເອວໍ, ຠທ຺ຣມຸຂາຕິ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ສງ຺ຄາຣວສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຈຎ຺ຈລິກປ຺ປໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຈຎ຺ຈລິກປ຺ເປ ວິຫຣຕິ ໂຕເທຍ຺ຍານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອມ຺ພວເນ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ຘນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ "ຠຄວາ ກິຣ ຈຎ຺ຈລິກປ຺ປໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຈຎ຺ຈລິກປ຺ເປ ວິຫຣຕິ ໂຕເທຍ຺ຍານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອມ຺ພວເນຕິ. ອຖ ໂຂ ຘ ນຎ຺ຊານີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ເຍນ ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຓໂວ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສງ຺ຄາຣວໍ ມາຓວໍ ເອຕທໂວຈ "ອຍໍ, ຕາຕ ຠທ຺ຣມຸຂ, ໂສ ຠຄວາ ຈຎ຺ຈລິກປ຺ປໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຈຎ຺ຈລິກປ຺ເປ ວິຫຣຕິ ໂຕເທຍ຺ຍານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອມ຺ພວເນ. ຍສ຺ສທານິ, ຕາຕ ຠທ຺ຣມຸຂ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ.

໔໗໔. "ເອວໍ, ໂຠ" ຕິ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຓໂວ ຘ ນຎ຺ຊານິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຓໂວ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສນ຺ຕິ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກຕໂມຕິ?

---

໑. ອວຠູຕາ ຈຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ປຣາຠູຕາ ຈຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ( ) ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.
໔. ຠາສຕີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

“ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕານມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເວມຕ຺ຕໍ ວທາມິ. ສນ຺ຕິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອນຸສ຺ສວິກາ. ເຕ ອນຸສ຺ສເວນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຕວິຊ຺ຊາ. ສນ຺ຕິ ປນ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເກວລໍ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕເກນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕກ຺ກີ ວີມໍສີ. ສນ຺ຕິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍເຍວ ຘມ຺ມໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍເຍວ ຘມ຺ມໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ, ເຕສາຫມສ຺ມິ. ຕທມິນາເປຕໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍເຍວ ຘມ຺ມໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິຎ຺ຎາໂວສານປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ, ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຏິຊານນ຺ຕິ, ເຕສາຫມສ຺ມິ.

໔໘໕. ອິຘ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຸພ຺ເພວ ສມ຺ໂພຘາ ອນຠິສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ ເອຕທໂຫສິ ‘ສມ຺ພາໂຘ ຆຣາວາໂສ ຣຊາປໂຖ, ອພ຺ໂຠກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອປເຣນ ສມເຍນ ທຫໂຣວ ສມາໂນ ສຸສຸກາຬເກໂສ ຠທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຐເມນ ວຍສາ ອກາມການໍ ມາຕາປິຕູນໍ ອສ຺ສຸມຸຂານໍ ຣຸທນ຺ຕານໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໍ. ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ກິໍກຸສລຄເວສີ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ເຍນ ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຬາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອາຬາໂຣ ກາລາໂມ ມໍ ເອຕທໂວຈ ‘ວິຫຣຕາຍສ຺ມາ. ຕາທິໂສ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ຍຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ

ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ຕາວຕເກເນວ ໂອຝຸຖປຫຕມຕ຺ເຕນ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນ ຌາຓວາທຌ຺ຈ ວທາມິ, ເຖຣວາທຌ຺ຈ, 'ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ຈ ປຜິຊານາມິ, ອຫຌ຺ເຈວ ອຌ຺ເຌ ຈ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ເກວລໍ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕເກນ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທຕິ; ອທ຺ຘາ ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ວິຫຣຕີຕິ.

ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເຍນ ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາອາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ກິຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກາຣທ຺ວາຊ, ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນໍ ປເວເທສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ອາອາຣສ຺ເສວ ກາລາມສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ; ນ ໂຂ ອາອາຣສ຺ເສວ ກາລາມສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ວີຣິຍໍ ໆເປໆ ສຕິ... ສມາຘິ... ປຌ຺ຌາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ປຌ຺ຌາ. ຍໍນູນາຫໍ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທຕິ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປທເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສີ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເຍນ ອາອາໂຣ ກາລາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາອາຣໍ ກາລາມໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ ກາລາມ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ? 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມີຕິ. 'ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. 'ລາກາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຸລທ຺ຘໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ເຍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຕາທິສໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ປສ຺ສາມ. ອິຕິ ຍາຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ; ຍໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ, ຕມຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທມິ. ອິຕິ ຍາຫໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາມິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາສິ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາສິ ຕມຫໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາມິ.

ອິຕິ ຍາທິໂສ ອຫໍ, ຕາທິໂສ ຕຸວໍ, ຍາທິໂສ ຕຸວໍ, ຕາທິໂສ ອຫໍ. ເອຫິ ທານິ, ອາວຸໂສ, ອຸໂພວ ສນ຺ຕາ ອິມໍ ຄຓໍ ປຣິຫຣາມາຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ກາຣທ຺ວາຊ, ອາຣາໂຣ ກາລາໂມ ອາຈຣິໂຍ ເມ ສມາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ເຕວາສິ ມໍ ສມານໍ ອຕ຺ຕນາ ສມສມໍ ຖເປສິ, ອຸລາຣາຍ ຈ ມໍ ປູຊາຍ ປູເຊສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອພິລ຺ລາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນູປປຕ຺ຕິຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ອປກ຺ກມິໍ.

໔໗໘. "ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ກິໍກຸສລຄເວສີ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ເຍນ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ອາວຸໂສ,[1] ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນ຺ຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກາຣທ຺ວາຊ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ວິຫຣຕາຍສ຺ມາ. ຕາທິໂສ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ຍຕ຺ຖ ວິລ຺ລູ ປຸຣິໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິໍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ຕາວຕເກເນວ ໂອຕ຺ຖປຫຕມຕ຺ເຕນ ລປິຕລາປນມຕ຺ເຕນ ລາຓວາທລ຺ຈ ວທາມິ, ເຖຣວາທລ຺ຈ, 'ຊານາມິ, ປສ຺ສາມີຕິ ຈ ປຝິຊານາມິ, ອຫລ຺ເຈວ ອລ຺ເລ ຈ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ຣາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ເກວລໍ ສທ຺ຘາມຕ຺ຕເກນ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສິ; ອທ຺ຘາ ຣາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ວິຫາສີຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເຍນ ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ກິຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກາຣທ຺ວາຊ, ອຸທໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ ປເວເທສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນ ໂຂ ຣາມສ຺ເສວ ອໂຫສິ ສທ຺ຘາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ສທ຺ຘາ; ນ ໂຂ ຣາມສ຺ເສວ ອໂຫສິ ວີຣິຍໍ ໆເປໆ ສຕິ... ສມາຘິ... ປລ຺ລາ, ມຍ຺ຫໍປຕ຺ຖິ ປລ຺ລາ. ຍໍນູນາຫໍ ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຣາໂມ ສຍໍ ອພິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ປເວເທສິ, ຕສ຺ສ

໑. ປສ຺ສ ມ-໑-ປາສຣາສິສຸຕ຺ເຕ (໔໒໑) ປິຍ຺ເກ.

ຉມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຫເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ນຈິຣສ຺ເສວ ຂິປ຺ປເມວ ຕໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ອຖ ຊວາຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ເຍນ ອຸຫໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຫກໍ ຣາມປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ? 'ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາໂມ ອິມໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສີຕິ. 'ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິມໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. 'ລາກາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຸລທ຺ຉໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ເຍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຕາທິສໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ປສ຺ສາມ. ອິຕິ ຍໍ ຉມ຺ມໍ ຣາໂມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ; ຍໍ ຕ຺ວໍ ຉມ຺ມໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣສິ, ຕໍ ຉມ຺ມໍ ຣາໂມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ປເວເທສິ. ອິຕິ ຍໍ ຉມ຺ມໍ ຣາໂມ ອກິລ຺ລາສິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຉມ຺ມໍ ຊານາສິ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ຉມ຺ມໍ ຊານາສິ ຕໍ ຉມ຺ມໍ ຣາໂມ ອກິລ຺ລາສິ. ອິຕິ ຍາທິໂສ ຣາໂມ ອໂຫສິ, ຕາທິໂສ ຕ຺ວໍ, ຍາທິໂສ ຕ຺ວໍ ຕາທິໂສ ຣາໂມ ອໂຫສິ. ເອຫິ ທານິ, ອາວຸໂສ, ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຄຓໍ ປຣິຫຣາຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ອຸຫໂກ ຣາມປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ເມ ສມາໂນ ອາຈຣິຍຏ຺ຖາເນ ມໍ ຖເປສິ, ອຸລາຣາຍ ຈ ມໍ ປູຊາຍ ປູເຊສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ນາຍໍ ຉມ຺ໂມ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຉາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອກິລ຺ລາຍ ນ ສມ຺ໂພຉາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຍາວເທວ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນູປປຕ຺ຕິຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ຕໍ ຉມ຺ມໍ ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມາ ຉມ຺ມາ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ອປກ຺ກມິໍ.

໔໗໗. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ກິໍກຸສລຄເວສີ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ປຣິເຍສມາໂນ ມຄເຉສຸ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ອຸຣຸເວລາ ເສນານິຄໂມ ຕທວສຣິໍ. ຕຕ຺ຖທ຺ທສໍ ຣມຓີຍໍ ກູມິກາຄໍ, ປາສາທິກລ຺ຈ ວນສຓ຺ຫໍ, ນທິລ຺ຈ ສນ຺ທນ຺ຕິໍ ເສຕກໍ ສຸປຕິຕ຺ຖໍ ຣມຓີຍໍ, ສມນ຺ຕາ ຈ ໂຄຈຣຄາມໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຣມຓີໂຍ ວຕ, ໂກ, ກູມິກາໂຄ, ປາສາທິໂກ ຈ ວນສຓ຺ໂຫ, ນທີ ຈ ສນ຺ທຕິ ເສຕກາ ສຸປຕິຕ຺ຖາ ຣມຓີຍາ, ສມນ຺ຕາ ຈ ໂຄຈຣຄາໂມ. ອລໍ ວຕິທໍ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຉານຕ຺ຖິກສ຺ສ ປຉານາຍາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອາຣຫ຺ວາຊ,

ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທີ ‘ອລມິທໍ ປຘານາຍາຕີ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕິສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠໍສຸ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ;

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓຶ ອາທາຍ ‘ອຄ຺ຄຶ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກຶ ມຎ຺ຎສິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສສ຺ເນຫໍ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓຶ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄຶ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕີ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ, ຕຎ຺ຈ ປນ ອຸທເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ; ຍາວເທວ ຈ ປນ ໂສ ປຸຣິໂສ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕີ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ອວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມສ຺ເນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປຖມາ ອຸປມາ ປຏິພາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ;

໔໗໙. “ອປຣາປິ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທຸຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິພາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓຶ ອາທາຍ ‘ອຄ຺ຄຶ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກຶ ມຎ຺ຎສິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓຶ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄຶ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕີ? “ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ, ກິຎ຺ຈາປິ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ; ຍາວເທວ ຈ ປນ ໂສ ປຸຣິໂສ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສາຕີ “ເອວເມວ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ,

ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມເສ຺ນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ, ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ນ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທຸຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

໔໗໓. ອປຣາປິ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ;

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ‘ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ ໂຠ ໂຄຕມ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອທຸໍ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ, ຕຎ຺ຈ ປນ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ກາເຍນ ເຈວ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ກາເມຫິ ວູປກຏ຺ຐາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂຍ ຈ ເນສໍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ກາມເສ຺ນໂຫ ກາມມຸຈ຺ຉາ ກາມປິປາສາ ກາມປຣິຬາໂຫ, ໂສ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ໂອປກ຺ກມິກາ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ໂນ ເຈປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາວ ເຕ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ. ອຍໍ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕຕິຍາ ອຸປມາ ປຏິຠາສິ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ. ອິມາ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕິສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠໍສຸ ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ.

໔໗໐. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍໍ ອຠິນິປ຺ປີເຬຍ຺ຍໍ ອຠິສນ຺ຕາເປຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ ອຠິນິປ຺ປີເຬມິ ອຠິສນ຺ຕາເປມິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ,ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫໂຕ ອຠິນິປ຺ປີຬຍໂຕ ອຠິສນ຺ຕາປຍໂຕ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ສີເສ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຂນ຺ເຘ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ອຠິນິປ຺ປີເຬຍ຺ຍ ອຠິສນ຺ຕາເປຍ຺ຍ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທນ຺ເຕຠິທນ຺ຕມາຘາຍ, ຊິວ຺ຫາຍ ຕາລຸໍ ອາຫຈ຺ຈ, ເຈຕສາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິຄ຺ຄຓ຺ຫໂຕ ອຠິນິປ຺ປີຬຍໂຕ ອຠິສນ຺ຕາປຍໂຕ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ; ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

໔໗໑. "ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ກຓ຺ຓໂສເຕຫິ ວາຕານໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕານໍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ກມ຺ມາຣຄຄ຺ຄຣິຍາ ຘມມານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ອສ຺ສາສ-ປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ກຓ຺ຓໂສເຕຫິ ວາຕານໍ ນິກ຺ຂມນ຺ຕານໍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ; ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘິໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຘນິ ອູຫນນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ພລວາ ປຸຣິໂສ, ຕິຓ຺ເຫນ ສິຂເຣນ ມຸທ຺ຘນິ ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ,

ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຘນິ ອູຫນນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ; ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘຶ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ ໂຫນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຬ຺ເຫນ ວຣຕ຺ຕກ຺ຂຓ຺ເຒນ ສີເສ ສີສເວຐໍ ທເທຍ຺ຍ, ເອວເມວ ໂຂ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ; ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘຶ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ; ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ອປ຺ປາຓກໍເຍວ ຌານໍ ຌາເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຐໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ອຸປຣຸນ຺ຘຶ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ

ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ສນ຺ຕາເປຍ຺ຍຸໍ ສມ຺ປຣິຕາເປຍ຺ຍຸໍ, ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມຸຂໂຕ ຈ ນາສໂຕ ຈ ກຓ຺ຓໂຕ ຈ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາເສສຸ ອຸປຣຸທ຺ເຘສຸ ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ ໂຫຕິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ວີຣິຍໍ ໂຫຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສາຣທ຺ໂຘ ຈ ປນ ເມ ກາໂຍ ໂຫຕິ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ, ເຕເນວ ທຸກ຺ຂປ຺ປຘາເນນ ປຘານາຠິຕຸນ຺ນສ຺ສ ສໂຕ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເທວຕາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປິ ຈ ກາລງ຺ກໂຣຕີຕິ. ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາລງ຺ກໂຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ນາປິ ກາລງ຺ກໂຣຕິ; ອຣຫໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ວິຫາໂຣເຕ຺ວວ ໂສ ອຣຫໂຕ ເອວຣູໂປ ໂຫຕີຕິ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈຸໍ 'ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຣິສ, ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປຊ຺ຊິ. ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ມາຣິສ, ສພ຺ພໂສ ອາຫາຣຸປຈ຺ເຉທາຍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສສິ, ຕສ຺ສ ເຕ ມຍໍ ທິພ຺ພໍ ໂອຊໍ ໂລມກູເປຫິ ອຊ຺ໂຌຫາເຣສ຺ສາມ. ຕາຍ ຕ຺ວໍ ຍາເປສ຺ສສີຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ສພ຺ພໂສ ອຊຊ຺ຊິຕໍ ປຏິຊາເນຍ຺ຍໍ, ອິມາ ຈ ເມ ເທວຕາ ທິພ຺ພໍ ໂອຊໍ ໂລມກູເປຫິ ອຊ຺ໂຌຫາເຣຍ຺ຍຸໍ, ຕາຍ ຈາຫໍ ຍາເປຍ຺ຍໍ. ຕໍ ມມສ຺ສ ມຸສາຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕາ ເທວຕາ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂາມິ, 'ຫລນ຺ຕິ ວທາມິ.

ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍໍນູນາຫໍ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຍ຺ຍໍ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ, ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ, ຍທິ ວາ ກຬາຍຍູສໍ, ຍທິ ວາ ຫເຣຓຸກຍູສນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສິໍ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ, ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ, ຍທິ ວາ ກຬາຍຍູສໍ, ຍທິ ວາ ຫເຣຓຸກຍູສໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາຣຍໂຕ ປສຕໍ ປສຕໍ, ຍທິ ວາ ມຸຄ຺ຄຍູສໍ, ຍທິ ວາ ກຸລຕ຺ຖຍູສໍ, ຍທິ ວາ

ກຬາຍຍູສໍ, ຍທິ ວາ ຫເຣຓຸກຍູສໍ, ອຘິມຕ຺ຕກສິມານໍ ປຕ຺ໂຕ ກາໂຍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ອາສີຕິກປພ຺ພານິ ວາ ກາຬປພ຺ພານິ ວາ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ຠວນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ໂອຏ຺ຐປທໍ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອານິສທໍ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ວຏ຺ຏນາວຬີ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏໂກ ອຸຓ຺ຓຕາວນໂຕ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາ-ຫາຣຕາຍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຊຣສາລາຍ ໂຄປານສິໂຍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄາ ຠວນ຺ຕິ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ຜາສຸຬິໂຍ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄາ ຠວນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄມ຺ຠີເຣ ອຸທປາເນ ອຸທກຕາຣກາ ຄມ຺ຠີຣຄຕາ ໂອກ຺ຂາຍິກາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ອກ຺ຂິກູເປສຸ ອກ຺ຂິຕາຣກາ ຄມ຺ຠີຣຄຕາ ໂອກ຺ຂາຍິກາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຕິຕ຺ຕກາລາພຸ ອາມກຈ຺ຉິນ຺ໂນ ວາຕາຕເປນ ສໍຜຸຏິໂຕ ໂຫຕິ ສມ຺ມິລາໂຕ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ ສີສຈ຺ຉວິ ສໍຜຸຏິຕາ ໂຫຕິ ສມ຺ມິລາຕາ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, 'ອຸທຣຈ຺ຉວຶ ປຣິມສິສ຺ສາມີຕິ ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏກໍເຍວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ, 'ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏກໍ ປຣິມສິສ຺ສາມີຕິ ອຸທຣຈ຺ຉວຶເຍວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ; ຍາວສ຺ສຸ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອຸທຣຈ຺ຉວິ ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏກໍ ອລ຺ລີນາ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, 'ວຈ຺ຈໍ ວາ ມຸຕ຺ຕໍ ວາ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ຕຕ຺ເຖວ ອວກຸຊ຺ໂຊ ປປຕາມິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ອິມເມວ ກາຍໍ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ປາຓິນາ ຄຕ຺ຕານິ ອນຸມຊ຺ຊາມິ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ປາຓິນາ ຄຕ຺ຕານິ ອນຸມຊ຺ຊໂຕ ປູຕິມູລານິ ໂລມານິ ກາຍສ຺ມາ ປປຕນ຺ຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ. ອປິສ຺ສຸ ມໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ກາໂຬ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເອກຈ຺ເຈ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາໂຬ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ສາໂມ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເອກຈ຺ເຈ ມນຸສ຺ສາ ເອວມາຫໍສຸ 'ນ ກາໂຬ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ນປິ ສາໂມ, ມງ຺ຄຸຣຈ຺ຉວິ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ; ຍາວສ຺ສຸ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຕາວ ປຣິສຸທ຺ໂຘ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ ອຸປຫໂຕ ໂຫຕິ ຕາເຍວປ຺ປາຫາຣຕາຍ.

໔໗໔. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ 'ເຍ ໂຂ ເກຈິ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິປ຺ປາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ

ເວທຍິໍສຸ, ເອຕາວປຣມໍ, ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ; ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຎຸກາ ເວທນາ ເວທຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອຕາວປຣມໍ, ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ; ເຍປິ ຫິ ເກຈິ ເອຕຣຫິ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຎຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິ, ເອຕາວປຣມໍ, ນຍິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ອິມາຍ ກຎຸກາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ອທິຄຈ຺ຉາມິ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສທມ຺ມາ ອລມຣິຍຌາຕທສ຺ສນວິເສສໍ. ສິຍາ ນຸ ໂຂ ອລ຺ໂລ ມຄ຺ໂຄ ໂພທາຍາຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ປິຕຸ ສກ຺ກສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ເຕ ສີຕາຍ ຊມ຺ພຸຈ຺ຉາຍາຍ ນິສິນ຺ໂນ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ທມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິຕາ. ສິຍາ ນຸ ໂຂ ເອໂສ ມຄ຺ໂຄ ໂພທາຍາຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ສຕານຸສາຣິ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອໂຫສິ ‘ເອເສວ ມຄ຺ໂຄ ໂພທາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ ‘ກີ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ກາຍາມິ ຍໍ ຕໍ ສຸຂໍ ອລ຺ລຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອລ຺ລຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ທມ຺ເມຫີຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ ‘ນ ໂຂ ອຫໍ ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ກາຍາມິ, ຍໍ ຕໍ ສຸຂໍ ອລ຺ລຕ຺ເຣວ ກາເມຫິ ອລ຺ລຕ຺ຣ ອກຸສເລຫິ ທມ຺ເມຫີຕິ.

໔໗໓. “ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ເອຕທໂຫສິ ‘ນ ໂຂ ຕໍ ສຸກຣໍ ສຸຂໍ ອທິຄນ຺ຕຸໍ ເອວໍ ອທິມຕ຺ຕກສິມານໍ ປຕ຺ຕກາເຍນ. ຍໍນູນາຫໍ ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຍ຺ຍໍ ໂອທນກຸມ຺ມາສນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສີ ໂອທນກຸມ຺ມາສໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ມໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ສມເຍນ ປຍ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ກິກ຺ຂູ ປຈ຺ຈຸປຎ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ‘ຍໍ ໂຂ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ທມ຺ມໍ ອທິຄມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ໂນ ອາໂຣເຈສ຺ສຕີຕິ. ຍໂຕ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣສີ ໂອທນກຸມ຺ມາສໍ, ອຖ ເມ ເຕ ປຍ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ກິກ຺ຂູ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກມີສຸ ‘ພາຫຸລ຺ລິໂກ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ປທານວິພ຺ກນ຺ໂຕ ອາວຕ຺ໂຕ ພາຫຸລ຺ລາຍາຕິ.

ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ໂອຬາຣິກໍ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕ຺ວາ ພລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ …ເປ… ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສີ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ

ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສຶ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສຶ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕຶ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຖເມ ຍາເມ ປຖມາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ; ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

໔໓໔. “ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສຶ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາມິ ຯເປຯ ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຠາຣທ຺ວາຊ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌິເມ ຍາເມ ທຸຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ; ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມສຶ. ໂສ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ; ‘ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ, ‘ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ, ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສຶ. ຕສ຺ສ ເມ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ

ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ກວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ;ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຓາຕໍ ອໂຫສິ, ຂີຕາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຕີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ກຓ຺ຓາສິ, ອຍໍ ໂຂ ເມ ກາຣຫ຺ວາຊ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຊິເມ ຍາເມ ຕຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ, ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ; ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕຕິ.

໔໘໕. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຕໂວ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຝ຺ກິຕວຕໍ[໑] ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປຘານໍ ອໂຫສິ, ສປ຺ປຸຣິສວຕໍ[໒] ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ປຘານໍ ອໂຫສິ; ຍຖາ ຕໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ກິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ[໓]? "ຖານໂສ ເມຕໍ[໔] ກາຣທ຺ວາຊ, ວິທິຕໍ ຍທິທໍ ອຘິເທວາຕິ.[໕] "ກິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, 'ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ ປຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ 'ຖານໂສ ເມຕໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ວິທິຕໍ ຍທິທໍ ອຘິເທວາຕິ ວເທສິ. ນນຸ, ໂກ ໂຄຕມ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ໂຫຕີຕິ? "'ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ, ກາຣທ຺ວາຊ, ປຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ 'ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, 'ຖານໂສ ເມ ວິທິຕາຕິ[໖] ໂຍ ວເທຍ຺ຍ; ອຖ ຊເວຕ຺ຖ ວິຓ຺ຓຸນາ ປຸຣິເສນ ເອກໍເສນ ນິຝ຺ກໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ[໗] ຍທິທໍ 'ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ. ກິສ຺ສ ປນ ເມ ກວໍ ໂຄຕໂມ ອາທິເກເນວ ນ ພ຺ຍາກາສີຕິ[໘] ? ອຸຈ຺ເຈນ ສມ຺ມຕໍ ໂຂ ເອຕໍ, ກາຣທ຺ວາຊ, ໂລກສ຺ມິ ຍທິທໍ 'ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ.

໔໘໖. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ສງ຺ຄາຣໂວ ມາຕໂວ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຣ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວເມວໍ

---

໑. ອຝ຺ກິຕ ວຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ສປ຺ປຸຣິສ ວຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ອຘິເທວາຕິ (ກ) ເອວໍ ສພ຺ເພສຸ 'ອຕ຺ຖິ ເທວາ'ຕິປເທສຸ

໔. ໂຂ ປເນຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໕. ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອຕິເທວາຕິ (?) ເອວໍ ສພ຺ເພສຸ 'ອຘິເທວາ'ຕິປເທສຸ

໖. ຖານໂສ ວິທິຕາ ເມ ວິທິຕາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ຖານໂສ ເມ ວິທິຕາ ອຕິເທວາຕິ (?)

໗. ຄນ຺ຕຸໍ (ກ), ຄນ຺ຕຸໍ ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໘. ໂຄຕໂມ ອາທິເກເນວ ພ຺ຍາກາສີຕິ (ກ), ໂຄຕໂມ ອຕ຺ຖິ ເທວາຕິ ນ ພ຺ຍາກາສີຕິ (?)

ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສໍຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ສງ຺ຄາຣວສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸ ເສລສ຺ສລາຍໂນ, ໂຆຏມຸໂຂ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;
ຈງ຺ກີ ເອສຸ ຘນຎ຺ຊານິ, ວາເສຏ຺ໂຐ ສຸຠຄາຣໂວຕິ.

ອິທໍ ວຄ຺ຄານມຸທ຺ທານໍ

ວຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ປຣິພ຺ພາຊກນາມໂກ;
ຣາຊວຄ຺ໂຄ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ, ປຎ຺ຈ ມຊ຺ຌິມອາຄເມ.

ມຊ຺ຌິມປຓ຺ຓາສກໍ ສມຕ຺ຕໍ.
